အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

စတုက္ကနိပါတ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

စတုက္ကနိပါတ်

၄ - စတုတ္ထပဏ္ဏာသက (စတုတ္ထသုတ်ငါးဆယ်)

(၁၆) ၁ - ဣန္ဒြိယဝဂ်
(၁၇) ၂ - ပဋိပဒါဝဂ်
(၁၈) ၃ - သဥ္စေတနိယဝဂ်
(၁၉) ၄ - ဗြာဟ္မဏဝဂ်
(၂၀) ၅ - မဟာဝဂ်

၅ - ပဉ္စမပဏ္ဏာသက (ပဉ္စမသုတ်ငါးဆယ်)

(၂၁) ၁ - သပ္ပုရိသဝဂ်
(၂၂) ၂ - ပရိသာဝဂ်
(၂၃) ၃ - ဒုစ္စရိတဝဂ်
(၂၄) ၄ - ကမ္မဝဂ်
(၂၅) ၅ - အာပတ္တိဘယဝဂ်
(၂၆) ၆ - အဘိညာဝဂ်
(၂၇) ၇ - ကမ္မပထဝဂ်
(၂၈) ၈ - ရာဂပေယျာလ

စတုက္ကနိပါတ် မာတိကာ ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

စတုက္ကနိပါတ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁ - ပဌမပဏ္ဏာသက (ပဌမသုတ်ငါးဆယ်)

၁ - ဘဏ္ဍဂါမဝဂ်

၁ - အနုဗုဒ္ဓသုတ်
၂ - ပပတိတသုတ်
၃ - ပဌမ ခတသုတ်
၄ - ဒုတိယ ခတသုတ်
၅ - အနုသောတသုတ်
၆ - အပ္ပဿုတသုတ်
၇ - သောဘနသုတ်
၈ - ဝေသာရဇ္ဇသုတ်
၉ - တဏှုပ္ပါဒသုတ်
၁၀ - ယောဂသုတ်

------

၂ - စရဝဂ်

၁ - စရသုတ်
၂ - သီလသုတ်
၃ - ပဓာနသုတ်
၄ - သံဝရသုတ်
၅ - ပညတ္တိသုတ်
၆ - သောခုမ္မသုတ်
၇ - ပဌမ အဂတိဂမနသုတ်
၈ - ဒုတိယ အဂတိဂမနသုတ်
၉ - တတိယ အဂတိဂမနသုတ်
၁၀ - ဘတ္တုဒ္ဒေသကသုတ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

စတုက္ကနိပါတ်

၃ - ဥရုဝေလဝဂ်

------

၄ - စက္ကဝဂ်

------

၅ - ရောဟိတဿဝဂ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

စတုက္ကနိပါတ်

၂ - ဒုတိယပဏ္ဏာသက (ဒုတိယသုတ်ငါးဆယ်)

(၆) ၁ - ပုညာဘိသန္ဒဝဂ်

------

(၇) ၂ - ပတ္တကမ္မဝဂ်

------

(၈) ၃ - အပဏ္ဏကဝဂ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

စတုက္ကနိပါတ်

(၉) ၄ - မစလဝဂ်

------

(၁၀) ၅ - အသုရဝဂ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

စတုက္ကနိပါတ်

၃ - တတိယပဏ္ဏာသက (တတိယသုတ်ငါးဆယ်)

(၁၁) ၁ - ဝလာဟကဝဂ်

------

(၁၂) ၂ - ကေသိဝဂ်

------

(၁၃) ၃ - ဘယဝဂ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

စတုက္ကနိပါတ်

(၁၄) ၄ - ပုဂ္ဂလဝဂ်

------

(၁၅) ၅ - အာဘာဝဂ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

စတုက္កနိပါတ်

၄ - စတုတ္ထပဏ္ဏာသက (စတုတ္ထသုတ်ငါးဆယ်)

(၁၆) ၁ - ဣန္ဒြိယဝဂ်

၁ - ဣန္ဒြိယသုတ်
၂ - သဒ္ဓါဗလသုတ်
၃ - ပညာဗလသုတ်
၄ - သတိဗလသုတ်
၅ - ပဋိသင်္ခါနဗလသုတ်
၆ - ကပ္ပသုတ်
၇ - ရောဂသုတ်
၈ - ပရိဟာနိသုတ်
၉ - ဘိက္ခုနီသုတ်
၁၀ - သုဂတဝိနယသုတ်

------

(၁၇) ၂ - ပဋိပဒါဝဂ်

၁ - သံခိတ္တသုတ်
၂ - ဝိတ္ထာရသုတ်
၃ - အသုဘသုတ်
၄ - ပဌမ ခမသုတ်
၅ - ဒုတိယ ခမသုတ်
၆ - ဥဘယသုတ်
၇ - မဟာမောဂ္ဂလ္လာနသုတ်
၈ - သာရိပုတ္တသုတ်
၉ - သသင်္ခါရသုတ်
၁၀ - ယုဂနဒ္ဓသုတ်

------

(၁၈) ၃ - သဉ္စေတနိယဝဂ်

၁ - စေတနာသုတ်
၂ - ဝိဘတ္တိသုတ်
၃ - မဟာကောဋ္ဌိကသုတ်
၄ - အာနန္ဒသုတ်
၅ - ဥပဝါဏသုတ်
၆ - အာယာစနသုတ်
၇ - ရာဟုလသုတ်
၈ - ဇမ္ဗာလီသုတ်
၉ - နိဗ္ဗာနသုတ်
၁၀ - မဟာပဒေသသုတ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

စတုက္ကနိပါတ်

(၁၉) ၄ - ဗြာဟ္မဏဝဂ်

------

(၂၀) ၅ - မဟာဝဂ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

စတုက္ကနိပါတ်

၅ - ပဉ္စမပဏ္ဏာသက (ပဉ္စမသုတ်ငါးဆယ်)

(၂၁) ၁ - သပ္ပုရိသဝဂ်

၁ - သိက္ခာပဒသုတ်
၂ - အဿဒ္ဓသုတ်
၃ - သတ္တကမ္မသုတ်
၄ - ဒသကမ္မသုတ်
၅ - အဋ္ဌင်္ဂိကသုတ်
၆ - ဒသမဂ္ဂသုတ်
၇ - ပဌမ ပါပဓမ္မသုတ်
၈ - ဒုတိယ ပါပဓမ္မသုတ်
၉ - တတိယ ပါပဓမ္မသုတ်
၁၀ - စတုတ္ထ ပါပဓမ္မသုတ်

------

(၂၂) ၂ - ပရိသာဝဂ်

၁ - ပရိသာသုတ်
၂ - ဒိဋ္ဌိသုတ်
၃ - အကတညုတာသုတ်
၄ - ပါဏာတိပါတီသုတ်
၅ - ပဌမ မဂ္ဂသုတ်
၆ - ဒုတိယ မဂ္ဂသုတ်
၇ - ပဌမ ဝေါဟာရ ပထသုတ်
၈ - ဒုတိယ ဝေါဟာရ ပထသုတ်
၉ - အဟိရိကသုတ်
၁၀ - ဒုဿီလသုတ်

------

(၂၃) ၃ - ဒုစ္စရိတဝဂ်

၁ - ဒုစ္စရိတသုတ်
၂ - ဒိဋ္ဌိသုတ်
၃ - အကတညုတာသုတ်
၄ - ပါဏာတိပါတီသုတ်
၅ - ပဌမ မဂ္ဂသုတ်
၆ - ဒုတိယ မဂ္ဂသုတ်
၇ - ပဌမ ဝေါဟာရ ပထသုတ်
၈ - ဒုတိယ ဝေါဟာရပထသုတ်
၉ - အဟိရိကသုတ်
၁၀ - ဒုပ္ပညသုတ်
၁၁ - ကဝိသုတ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

စတုက္ကနိပါတ်

(၂၄) ၄ - ကမ္မဝဂ်

၁ - သံခိတ္တသုတ်
၂ - ဝိတ္ထာရသုတ်
၃ - သောဏကာယနသုတ်
၄ - ပဌမ သိက္ခာပဒသုတ်
၅ - ဒုတိယ သိက္ခာပဒသုတ်
၆ - အရိယမဂ္ဂသုတ်
၇ - ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်
၈ - သာဝဇ္ဇသုတ်
၉ - အဗျာပဇ္ဈသုတ်
၁၀ - သမဏသုတ်
၁၁ - သပ္ပုရိသာနိသံသသုတ်

------

(၂၅) ၅ - အာပတ္တိဘယဝဂ်

၁ - သံဃဘေဒကသုတ်
၂ - အာပတ္တိဘယသုတ်
၃ - သိက္ခာနိသံသသုတ်
၄ - သေယျာသုတ်
၅ - ထူပါရဟသုတ်
၆ - ပညာဝုဒ္ဓိသုတ်
၇ - ဗဟုကာရသုတ်
၈ - ပဌမ ဝေါဟာရသုတ်
၉ - ဒုတိယ ဝေါဟာရသုတ်
၁၀ - တတိယ ဝေါဟာရသုတ်
၁၁ - စတုတ္ထ ဝေါဟာရသုတ်

------

(၂၆) ၆ - အဘိညာဝဂ်

၁ - အဘိညာသုတ်
၂ - ပရိယေသနသုတ်
၃ - သင်္ဂဟဝတ္ထုသုတ်
၄ - မာလုကျပုတ္တသုတ်
၅ - ကုလသုတ်
၆ - ပဌမ အာဇာနီယသုတ်
၇ - ဒုတိယ အာဇာနီယသုတ်
၈ - ဗလသုတ်
၉ - အရညသုတ်
၁၀ - ကမ္မသုတ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

စတုက္ကနိပါတ်

(၂၇) ၇ - ကမ္မပထဝဂ်

------

(၂၈) ၈ - ရာဂပေယျာလ

စတုက္ကနိပါတ် မာတိကာ ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

စတုက္ကနိပါတ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁ - ပဌမပဏ္ဏာသက (ပဌမသုတ်ငါးဆယ်)

=== ၁ - ဘဏ္ဍဂါမဝဂ် ===

၁ - အနုဗုဒ္ဓသုတ်

၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရ ပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝဇ္ဇီတိုင်း ဘဏ္ဍရွာတွင် (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် "အသျှင်ဘုရား"ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား ကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏- ရဟန်းတို့ တရား လေးမျိုး တို့ကို လျော်စွာ မသိခြင်း, ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့် ငါသည်လည်းကောင်း၊ သင်တို့သည် လည်းကောင်း ဤသို့ ရှည်ကြာစွာသော ကာလပတ်လုံး (တစ်ဘဝမှ တစ်ဘဝသို့) ပြေးသွားခဲ့ရလေပြီ၊ ကျင်လည်ခဲ့ရလေပြီ။ အဘယ် တရား လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ မြတ်သော သီလကို လျော်စွာ မသိခြင်း, ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့် ငါသည်လည်းကောင်း၊ သင်တို့သည် လည်းကောင်း ဤသို့ ရှည်ကြာစွာသော ကာလ ပတ်လုံး ပြေးသွားခဲ့ရလေပြီ၊ ကျင်လည်ခဲ့ရလေပြီ။ ရဟန်းတို့ မြတ်သော သမာဓိကို လျော်စွာမသိခြင်း, ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့် ငါသည် လည်းကောင်း၊ သင်တို့သည်လည်းကောင်း ဤသို့ ရှည်ကြာ စွာသော ကာလပတ်လုံး ပြေးသွားခဲ့ရလေပြီ၊ ကျင်လည်ခဲ့ရလေပြီ။ ရဟန်းတို့ မြတ်သော ပညာကို လျော်စွာ မသိခြင်း, ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့် ငါသည်လည်းကောင်း၊ သင်တို့သည် လည်း ကောင်း ဤသို့ ရှည်ကြာစွာသော ကာလပတ်လုံး ပြေးသွားခဲ့ရလေပြီ၊ ကျင်လည်ခဲ့ရလေပြီ။ ရဟန်းတို့ မြတ်သော လွတ်မြောက်မှု 'အရဟတ္တဖိုလ်'ကို လျော်စွာမသိခြင်း, ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့် ငါသည် လည်း ကောင်း၊ သင်တို့သည်လည်းကောင်း ဤသို့ ရှည်ကြာစွာသော ကာလပတ်လုံး ပြေးသွားခဲ့ရလေပြီ၊ ကျင်လည်ခဲ့ရ လေပြီ။ ရဟန်းတို့ ထို မြတ်သော သီလကို၊ မြတ်သော သမာဓိကို၊ မြတ်သော ပညာကို၊ မြတ်သော လွတ်မြောက်မှု 'အရဟတ္တဖိုလ်'ကို ငါလျော်စွာ သိပြီ၊ ထိုးထွင်း၍ သိပြီ၊ ဘဝ၌ တပ်မက်ခြင်း 'တဏှာ' ကို ဖြတ်ပြီးပြီ၊ ဘဝတစ်ပါးသို့ ဆောင်ကြောင်း 'တဏှာ' ကုန်လေပြီ၊ ယခုအခါ တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း မရှိပြီ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို ဟောကြားတော်မူ၏။ ဤစကားကို ဟောကြား တော်မူပြီးနောက် ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤဒေသနာကို ဟောကြား တော်မူပြန်၏- "အတုမဲ့ဖြစ်သော သီလ သမာဓိ ပညာ လည်းကောင်း၊ ကိလေသာမှ လွတ် မြောက်မှု 'အရဟတ္တဖိုလ်' လည်းကောင်း

ဤတရားတို့ကို အခြံအရံနှင့် ပြည့်စုံ တော်မူသော ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပြီ။ ဤသို့လျှင် ဝဋ္ဋဆင်းရဲ၏အဆုံးကို ပြုတတ်သော၊ နတ်လူတို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော၊ စက္ခု ငါးမျိုး ရှိတော်မူသော၊ (ကိလေသာ) ငြိမ်းအေး ပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိတော်မူ၍ ရဟန်းတို့အားတရားကို ဟောကြား တော်မူလေပြီ"။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ဘဏ္ဍာဂါမဝဂ် ===

၂ - ပပတိတသုတ်

၂။ ရဟန်းတို့ တရားလေးမျိုးတို့နှင့် မပြည့်စုံသော သူကို "ဤသာသနာတော်မှ လျောကျသူ" ဟု ဆိုထိုက်၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ မြတ်သော သီလနှင့် မပြည့်စုံသော သူကို "ဤသာသနာတော်မှ လျောကျသူ" ဟု ဆိုထိုက်၏၊ ရဟန်းတို့ မြတ်သော သမာဓိနှင့် မပြည့်စုံသော သူကို "ဤသာသနာတော်မှ လျောကျသူ" ဟု ဆိုထိုက်၏၊ ရဟန်းတို့ မြတ်သော ပညာနှင့် မပြည့်စုံသော သူကို "ဤသာသနာတော်မှ လျောကျသူ" ဟု ဆိုထိုက်၏၊ ရဟန်းတို့ မြတ်သော ထွက်မြောက်မှု 'အရဟတ္တဖိုလ်' နှင့် မပြည့်စုံသော သူကို "ဤသာသနာတော်မှ လျောကျသူ" ဟု ဆိုထိုက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရား လေးမျိုးတို့နှင့် မပြည့်စုံသော သူကို "ဤသာသနာတော်မှ လျောကျသူ" ဟု ဆိုထိုက်၏။

ရဟန်းတို့ တရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူကို "ဤသာသနာတော်မှ မလျောကျသူ"ဟု ဆိုထိုက်၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ မြတ်သော သီလနှင့် ပြည့်စုံသော သူကို "ဤသာသနာတော်မှ မလျောကျသူ" ဟု ဆိုထိုက်၏၊ ရဟန်းတို့ မြတ်သော သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံသော သူကို "ဤသာသနာ တော်မှ မလျောကျသူ" ဟု ဆိုထိုက်၏၊ ရဟန်းတို့ မြတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော သူကို "ဤသာသနာတော်မှ မလျောကျသူ" ဟု ဆိုထိုက်၏၊ ရဟန်းတို့ မြတ်သော လွတ်မြောက်မှု 'အရဟတ္တဖိုလ်' နှင့် ပြည့်စုံသောသူကို "ဤသာသနာတော်မှ မလျောကျသူ" ဟု ဆိုထိုက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရား လေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူကို "ဤသာသနာတော်မှ မလျောကျသူ"ဟု ဆိုထိုက်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

(သာသနာတော်မှ) ရွေ့လျောသော သူတို့သည် လျောကျသည် မည်ကုန်၏၊ လျောကျသော သူတို့သည် (တဏှာဖြင့်) တပ်မက် ကုန်သည်ဖြစ်၍ တစ်ဖန်ဖြစ်ခြင်း သို့ ရောက်ရကုန်၏၊ (အရိယ ဓမ္မ လေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသူသည်) မဂ်ကိစ္စ တစ်ဆယ့် ခြောက်ရပ်ကို ပြုပြီးပြီ၊ မွေ့လျော်ဖွယ် (ကျေးဇူးတရား) ၌ မွေ့လျော်ပြီ၊ ချမ်းသာ တစ်ခုဖြင့် ချမ်းသာတစ်ခုသို့ အစဉ်ရောက်ရသတည်း။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ဘဏ္ဍာဂါမဝဂ် ===

၃ - ပဌမ ခတသုတ်

၃။ ရဟန်းတို့ တရား လေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မိုက်မဲသော မလိမ္မာသော သူယုတ်သည် တူးဖြို ဖျက်ဆီးအပ်သည့် မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်နေသူ မည်၏၊ အပြစ်ရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ ပညာရှိတို့ စွပ်စွဲ ကဲ့ရဲ့ ထိုက်သူလည်း ဖြစ်၏၊ များစွာသော မကောင်းမှုကိုလည်း တိုးပွါးစေ၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- (ဉာဏ်ဖြင့်) မစိစစ် မသက်ဝင်ဘဲ ဂုဏ်မထိုက်သူ၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆို၏၊ (ဉာဏ်ဖြင့်) မစိစစ် မသက်ဝင်ဘဲ ဂုဏ်ထိုက်သူ၏ ဂုဏ်မဲ့ကို ပြောဆို၏၊ (ဉာဏ်ဖြင့်) မစိစစ် မသက်ဝင်ဘဲ မကြည်ညို သင့်သော အရာ၌ ကြည်ညိုမှုကို ဖြစ်စေ၏၊ (ဉာဏ်ဖြင့်) မစိစစ် မသက်ဝင်ဘဲ ကြည်ညိုသင့်သော အရာ၌ မကြည်ညိုမှုကို ဖြစ်စေ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မိုက်မဲသော မလိမ္မာသော သူယုတ်သည် တူးဖြို ဖျက်ဆီးအပ်သည့် မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်နေသူ မည်၏၊ အပြစ်ရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ ပညာရှိတို့ ကဲ့ရဲ့စွပ်စွဲထိုက်သူလည်း ဖြစ်၏၊ များစွာသော မကောင်းမှုကိုလည်း တိုးပွါးစေ၏။

ရဟန်းတို့ တရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပညာရှိသော လိမ္မာသော သူတော်ကောင်းသည် မတူးဖြို မဖျက်ဆီးအပ်သည့် မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်နေသူ မည်၏၊ အပြစ်မရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ ပညာရှိတို့ မကဲ့ရဲ့ မစွပ်စွဲထိုက်သူလည်း ဖြစ်၏၊ များစွာသော ကောင်းမှုကိုလည်း တိုးပွါးစေ၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- (ဉာဏ်ဖြင့်) စိစစ် သက်ဝင်၍ ဂုဏ်မထိုက်သူ၏ ဂုဏ်ကို မပြောဆို၊ (ဉာဏ်ဖြင့်) စိစစ်သက်ဝင်၍ ဂုဏ်ထိုက်သူ၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆို၏၊ (ဉာဏ်ဖြင့်) စိစစ် သက်ဝင်၍ မကြည်ညိုသင့်သော အရာ၌ မကြည်ညိုမှုကို ဖြစ်စေ၏၊ (ဉာဏ်ဖြင့်) စိစစ်သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုသင့်သော အရာ၌ ကြည်ညိုမှုကို ဖြစ်စေ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပညာရှိသော လိမ္မာသော သူတော်ကောင်း သည် မတူးဖြို မဖျက်ဆီးအပ်သည့် မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်နေသူလည်း မည်၏၊ အပြစ်မရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ ပညာရှိတို့ မကဲ့ရဲ့ မစွပ်စွဲထိုက်သူလည်း ဖြစ်၏၊ များစွာသော ကောင်းမှုကိုလည်း တိုးပွါးစေ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အကြင်သူသည် ကဲ့ရဲ့ထိုက်သူကို ချီးမွမ်း၏၊ အကြင်သူသည်လည်း ချီးမွမ်းထိုက် သူကို ကဲ့ရဲ့၏၊ ထိုသူသည် နှုတ်ဖြင့် အပြစ်ကို ဆည်းပူးသည် မည်၏၊ ထို အပြစ်ကြောင့် ချမ်းသာကို မရနိုင်။ အကြင်သူသည် ကြွေအန်လောင်းတမ်း ကစားရာတို့၌ မိမိကိုယ်နှင့် တကွ ဥစ္စာပစ္စည်းအားလုံး ဆုံးရှုံး၏၊ ထိုသူ၏ ဤဆုံးရှုံးခြင်းသည် အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်သာ ဖြစ်၏၊ အကြင်သူသည် ညီညွတ်သော (ဘုရား အစရှိသော အရိယာ သူတော်ကောင်း) ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ စိတ်ပြစ်မှား၏၊ ထိုသူ၏ ဤအပြစ်သည်ကား သာလွန် ကြီးလေးသော အပြစ်ဖြစ်၏။ အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ကဲ့ရဲ့ စွပ်စွဲတတ်သော သူသည် နှုတ်မကောင်းမှု စိတ်မကောင်းမှုကို ဆောက်တည်၍ အကြင် ငရဲသို့ ကပ်ရောက်ရ၏၊ ထို ငရဲ၌ တစ်သိန်း သော နိရဗ္ဗုဒ, သုံးဆယ့်ခြောက်ခုသော နိရဗ္ဗုဒ, ငါးခုသော အဗ္ဗုဒ အရေအတွက်တို့ပတ်လုံး ဖြစ်ရလေ သတည်း။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ဘဏ္ဍာဂါမဝဂ် ===

၄ - ဒုတိယ ခတသုတ်

၄။ ရဟန်းတို့ ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့၌ ပြစ်မှားသော မိုက်မဲသော မလိမ္မာသော သူယုတ်သည် တူးဖြို ဖျက်ဆီးအပ်သည့် မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်နေသူလည်း မည်၏၊ အပြစ်ရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ ပညာရှိတို့ ကဲ့ရဲ့စွပ်စွဲထိုက်သူလည်း ဖြစ်၏၊ များစွာသော မကောင်းမှုကိုလည်း တိုးပွါးစေ၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ အမိ၌ ပြစ်မှားသော မိုက်မဲသော မလိမ္မာသော သူယုတ်သည် တူးဖြို ဖျက်ဆီး အပ်သည့် မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက် နေသူလည်း မည်၏၊ အပြစ်ရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ ပညာရှိတို့ ကဲ့ရဲ့ စွပ်စွဲထိုက်သူလည်း ဖြစ်၏၊ များစွာသော မကောင်းမှုကိုလည်း တိုးပွါးစေ၏။ ရဟန်းတို့ အဖ၌ ပြစ်မှားသော။ပ။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရား၌ ပြစ်မှားသော။ပ။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝက၌ ပြစ်မှားသော မိုက်မဲသော မလိမ္မာသော သူယုတ်သည် တူးဖြို ဖျက်ဆီးအပ်သည့် မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်နေသူလည်း မည်၏။ အပြစ်ရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ ပညာရှိတို့ ကဲ့ရဲ့ စွပ်စွဲ ထိုက်သူလည်း ဖြစ်၏၊ များစွာသော မကောင်းမှုကိုလည်း တိုးပွါးစေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့၌ ပြစ်မှားသော မိုက်မဲသော မလိမ္မာသော သူယုတ်သည် တူးဖြို ဖျက်ဆီးအပ်သည့် မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်နေသူလည်း ဖြစ်၏၊ အပြစ်ရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ ပညာရှိတို့ ကဲ့ရဲ့ထိုက်သူလည်း ဖြစ်၏၊ များစွာသော မကောင်းမှုကိုလည်း တိုးပွါးစေ၏။

ရဟန်းတို့ ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့၌ ကောင်းစွာ ကျင့်သော ပညာရှိသော လိမ္မာသော သူတော်ကောင်း သည် မတူးဖြို မဖျက်ဆီးအပ်သည့် မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်နေသူလည်း ဖြစ်၏၊ အပြစ်မရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ ပညာရှိတို့ မကဲ့ရဲ့ မစွပ်စွဲထိုက်သူလည်း ဖြစ်၏၊ များစွာသော ကောင်းမှုကိုလည်း တိုးပွါးစေ၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ အမိ၌ ကောင်းစွာ ကျင့်သော ပညာရှိသော လိမ္မာသော သူတော်ကောင်းသည် မတူးဖြို မဖျက်ဆီးအပ်သည့် မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်နေသူလည်း ဖြစ်၏၊ အပြစ် မရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ ပညာရှိတို့ မကဲ့ရဲ့မစွပ်စွဲထိုက်သူလည်း ဖြစ်၏၊ များစွာသော ကောင်းမှုကိုလည်း တိုးပွါးစေ၏။ ရဟန်းတို့ အဖ၌ ကောင်းစွာ ကျင့်သော။ပ။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရား၌ ကောင်းစွာ ကျင့်သော။ပ။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝက၌ ကောင်းစွာ ကျင့်သော ပညာရှိသော လိမ္မာသော သူတော်ကောင်းသည် မတူးဖြို မဖျက်ဆီးအပ်သည့် မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက် နေသူလည်း ဖြစ်၏၊ အပြစ်မရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ ပညာရှိတို့ မကဲ့ရဲ့ မစွပ်စွဲထိုက်သူလည်း ဖြစ်၏၊ များစွာသော ကောင်းမှု ကိုလည်း တိုးပွါးစေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ် လေးမျိုးတို့၌ ကောင်းစွာ ကျင့်သော ပညာရှိသော လိမ္မာသော သူတော်ကောင်းသည် မတူးဖြို မဖျက်ဆီးအပ်သည့် မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက် နေသူလည်း ဖြစ်၏၊ အပြစ်မရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ ပညာရှိတို့ မကဲ့ရဲ့မစွပ်စွဲထိုက်သူလည်း ဖြစ်၏၊ များစွာသော ကောင်းမှုကိုလည်း တိုးပွါး စေ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အကြင်သူသည် အမိ၌ လည်းကောင်း၊ အဖ၌ လည်းကောင်း၊ အလုံးစုံသော တရားကို ကိုယ်တိုင် သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၌ လည်းကောင်း၊ ထို့ပြင် မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကများ၌ လည်း ကောင်း ပြစ်မှား၏။ ထိုသို့သဘောရှိသော ထိုသူသည် များစွာသော မကောင်းမှုကို တိုးပွါးစေ၏။ အမိအဖတို့၌ ထိုသို့ပြစ်မှားခြင်းကြောင့် ထိုသူ့ကို ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ပင် ပညာရှိတို့သည် ကဲ့ရဲ့ကုန်၏၊ ထို ပြစ်မှားသူသည် တမလွန်ဘဝ၌လည်း အပါယ်သို့ လားရောက်ရ၏။ အကြင်သူသည် အမိ၌လည်းကောင်း၊ အဖ၌ လည်းကောင်း၊ အလုံးစုံသော တရားကို ကိုယ်တိုင် သိမြင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၌ လည်းကောင်း၊ ထို့ပြင် ထို မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝက၌ လည်းကောင်း ကောင်းသော အားဖြင့် ကျင့်၏၊ ထိုသို့သဘောရှိသော သူသည် များစွာသော ကောင်းမှုကို တိုးပွါးစေ၏။ အမိအဖတို့၌ ထိုသို့

တရားသော အားဖြင့် ကျင့်ခြင်းကြောင့် ထိုသူကို ဤပစ္စုပ္ပန် ဘဝ၌ပင် ပညာရှိတို့သည် ချီးမွမ်းကုန်၏၊ ထိုသူသည် တမလွန်ဘဝ၌လည်း နတ်ပြည်၌ မွေ့လျော်ရလေသတည်း။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ဘဏ္ဍဂါမဝဂ် ===

၅ - အနုသောတသုတ်

၅။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- (သံသရာ) ရေစုန်ဆင်းတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ (သံသရာ) ရေဆန်တက်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ရပ်တည်သော သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ကမ်းတစ်ဖက်ရောက် ကူးမြောက်ပြီး၍ ကုန်းထက်၌ တည်သည့် မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ (သံသရာ) ရေစုန်ဆင်းတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာမဂုဏ်တို့ကိုလည်း မှီဝဲ၏၊ မကောင်းမှုကံကိုလည်း ပြု၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို (သံသရာ) ရေစုန်ဆင်းတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ (သံသရာ) ရေဆန်တက်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာမဂုဏ်တို့ကိုလည်း မမှီဝဲ၊ မကောင်းမှုကံကိုလည်း မပြု၊ ကိုယ်၏ ဆင်းရဲခြင်း စိတ်၏ ဆင်းရဲခြင်းနှင့်တကွ မျက်ရည်ရွှမ်းစို ငိုယိုသော မျက်နှာရှိလျက်လည်း ပြည့်စုံ စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို (သံသရာ) ရေဆန်တက်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ် ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ရပ်တည်သော သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အောက်ကာမဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းအဖို့ရှိသည့် ငါးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် ဥပပါတ်ပဋိသန္ဓေ တည်နေရ၏၊ ထို ဘုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြု၏၊ ထို ဘုံမှ ပြန်လည်ခြင်းသဘော မရှိ။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ရပ်တည်သော သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ကမ်းတစ်ဖက်ရောက် ကူးမြောက်ပြီး၍ ကုန်းထက်၌ တည်သည့် မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြု၍ ရောက်လျက် နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ကမ်းတစ်ဖက်ရောက် ကူးမြောက်ပြီး၍ ကုန်းထက်၌ တည်သည့် မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကာမဂုဏ်တို့၌ မစောင့်ရှောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ရာဂ မကင်းကြကုန်ဘဲ ဤကာမဘုံ၌ ကာမဂုဏ်စည်းစိမ်ကို ခံစားကုန်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အဖန်ဖန် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်းသို့ ကပ်ကုန်လျက် တဏှာလွှမ်းမိုး ကုန်သည် ဖြစ်၍ (သံသရာ) ရေစုန်ဆင်းတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့

မည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့်သာလျှင် ထင်သော သတိရှိသော ပညာရှိသည် ဤကာမဘုံ၌ ကာမ ဂုဏ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ မကောင်းမှုတို့ကိုလည်းကောင်း မမှီဝဲဘဲ ဆင်းရဲ ငြိငြင်ခြင်းနှင့် တကွလည်း ကာမဂုဏ် တို့ကို စွန့်လွှတ်ရာ၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို (သံသရာ) ရေဆန်တက်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ပညာရှိတို့ ဆိုကုန်၏။ အကြင်သူသည် (သြရမ္ဘာဂိယသံယောဇဉ်နှောင်ကြိုး) ကိလေသာငါးမျိုးတို့ကို ဧကန် စင်စစ် ပယ်စွန့်၍ ပြည့်စုံသော အကျင့်ရှိ၏၊ မယုတ်လျော့သော သဘောရှိ၏၊ စိတ်၏ လေ့လာခြင်း အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်၏၊ တည်ကြည်သော ဣန္ဒြေရှိ၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရပ်တည်သော သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုအပ် ၏။ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အမြတ် အယုတ် (ကုသိုလ် အကုသိုလ်)တရားတို့ကို (ဉာဏ်ဖြင့်) ကောင်းစွာ သက်ရောက်လျက် ဖျက်ဆီးပြီးဖြစ်၍ (ယင်းတရားတို့) ကွယ်ပျောက်ကုန်၏၊ မရှိကုန်၊ (မဂ်ဟူသော) မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးသည် ဖြစ်၍ လောကသုံးပါး၏ အဆုံးသို့ ရောက်သော ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို စင်စစ် ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ် ဟု ဆိုအပ်၏။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ဘဏ္ဍဂါမဝဂ် ===

၆ - အပ္ပဿုတသုတ်

၆။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- အကြားအမြင်နည်း၍ ကြားနာအပ်သော တရားနှင့် မပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ အကြားအမြင်နည်း၍ ကြားနာအပ်သော တရားနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ အကြားအမြင်များ၍ ကြားနာအပ်သော တရားနှင့် မပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ အကြားအမြင်များ၍ ကြားနာအပ်သော တရားနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အကြားအမြင်နည်း၍ ကြားနာအပ်သော တရားနှင့် မပြည့်စုံသူ ဖြစ် သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် (ဘုရားဟောသုတ်အမည်ရသော) သုတ်ကို လည်းကောင်း၊ (ဂါထာ, စုဏ္ဏိယရော၍ ဟောအပ်သော) ဂေယျကိုလည်းကောင်း၊ (ဂါထာမဖက် စုဏ္ဏိယသက်သက်ဖြင့် ဟောအပ်သော) ဝေယျာကရဏကိုလည်းကောင်း၊ (ဂါထာသက်သက်ဖြင့် ဟောအပ်သော) ဂါထာကို လည်းကောင်း၊ (ဝမ်းမြောက် ကြည်နူး၍ ရင့်ကျူးတော်မူအပ်သော ဂါထာ ရှစ်ဆယ့်နှစ်ပါး ပါဝင်သော) ဥဒါန်းကို လည်းကောင်း၊ (ဤသည့်တရားကို ဘုရားမြတ်စွာသည် ဤသို့ ဟောကြားအပ်ပါ၏ ဟု ညွှန်ပြသည့်) ဣတိဝုတ်ကို လည်းကောင်း၊ (ငါးရာ့ငါးဆယ်သော) ဇာတ်ကို လည်းကောင်း (အံ့ဖွယ် ချီးကျူးမဖြစ်ဖူးမြဲ ထူးကဲဖြစ်ပေါ် ဟောကြားတော်မူ အပ်သော) အဗ္ဘုတဓမ္မကို လည်းကောင်း၊ (ပညာဟူသော 'ဝေဒ', နှစ်သက်ခြင်း'တုဋ္ဌိ' ရရှိသော အခါတိုင်း မေးမြန်းဖြေကြား ဟောပြတော်မူ အပ်သော) ဝေဒလ္လကို လည်းကောင်း အနည်းငယ်သာ ကြားနာဖူး၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် အနည်းငယ်သာ ကြားနာဖူးသော ထိုတရား၏ အနက်ကို သိ၍ ပါဠိကို သိ၍ (လောကုတ္တရာ) တရားအား လျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်သူ မဟုတ်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အကြားအမြင် နည်း၍ ကြားနာအပ်သော တရားနှင့် မပြည့်စုံသူ မည်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အကြားအမြင်နည်း၍ ကြားနာအပ်သော တရားနှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သုတ်ကိုလည်းကောင်း၊

ဂေယျကို လည်းကောင်း၊ ဝေယျာကရဏကို လည်းကောင်း၊ ဂါထာကို လည်းကောင်း၊ ဥဒါန်းကို လည်းကောင်း၊ ဣတိဝုတ် ကိုလည်းကောင်း၊ ဇာတ်ကို လည်းကောင်း၊ အဗ္ဘုတဓမ္မကိုလည်းကောင်း၊ ဝေဒလ္လကို လည်းကောင်း အနည်းငယ်သာ ကြားနာဖူး၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် အနည်းငယ်သာ ကြားနာဖူးသော ထိုတရား၏ အနက်ကို သိ၍ ပါဠိကို သိ၍ (လောကုတ္တရာ)တရားအားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်သူ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အကြားအမြင်နည်း၍ ကြားနာအပ်သော တရားနှင့် ပြည့်စုံသူ မည်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အကြားအမြင်များ၍ ကြားနာအပ်သော တရားနှင့် မပြည့်စုံသူဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သုတ်ကို လည်းကောင်း၊ ဂေယျကို လည်းကောင်း၊ ဝေယျာကရဏကို လည်းကောင်း၊ ဂါထာကို လည်းကောင်း၊ ဥဒါန်းကို လည်းကောင်း၊ ဣတိဝုတ်ကို လည်းကောင်း၊ ဇာတ်ကို လည်းကောင်း၊ အဗ္ဘုတဓမ္မကို လည်းကောင်း၊ ဝေဒလ္လကို လည်းကောင်း များစွာ ကြားနာဖူး၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် များစွာ ကြားနာဖူးသော ထိုတရား၏ အနက်ကို သိ၍ ပါဠိကို သိ၍ (လောကုတ္တရာ)တရားအား လျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်သူ မဟုတ်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အကြားအမြင်များ၍ ကြားနာအပ်သော တရားနှင့် မပြည့်စုံသူ မည်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အကြားအမြင်များ၍ ကြားနာအပ်သော တရားနှင့် ပြည့်စုံသူဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သုတ်ကို လည်းကောင်း၊ ဂေယျကို လည်းကောင်း၊ ဝေယျာကရဏကို လည်းကောင်း၊ ဂါထာကို လည်းကောင်း၊ ဥဒါန်းကို လည်းကောင်း၊ ဣတိဝုတ်ကို လည်းကောင်း၊ ဇာတ်ကို လည်းကောင်း၊ အဗ္ဘုတဓမ္မကို လည်းကောင်း၊ ဝေဒလ္လကို လည်းကောင်း များစွာ ကြားနာဖူး၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် များစွာ ကြားနာဖူးသော ထိုတရား၏ အနက်ကို သိ၍ ပါဠိကို သိ၍ (လောကုတ္တရာ)တရားအားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်သူ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အကြားအမြင်များ၍ ကြားနာအပ်သော တရားနှင့် ပြည့်စုံသူ မည်၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ် လေးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

(အကြင်သူသည်) အကယ်၍ အကြားအမြင်လည်းနည်း သီလတို့၌လည်းကောင်း စွာ မတည်ငြားအံ့၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို သီလအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အကြား အမြင်အားဖြင့်လည်းကောင်း နှစ်ပါးသော အဖို့အားဖြင့် ကဲ့ရဲ့ကြကုန်၏။ (အကြင်သူသည်) အကယ်၍ အကြားအမြင်နည်းသော်လည်း သီလတို့၌ ကောင်းစွာ တည်ငြားအံ့၊ ထိုသူကို သီလအားဖြင့် ချီးမွမ်းကြကုန်၏၊ ထိုသူ၏ အကြားအမြင်သည်ကား မပြည့်စုံ။ (အကြင်သူသည်) အကြားအမြင်များလျက်လည်း သီလတို့၌ ကောင်းစွာ မတည်ငြားအံ့၊ ထိုသူကို သီလအားဖြင့် ကဲ့ရဲ့ကြကုန်၏၊ ထိုသူ၏ အကြားအမြင်သည်ကား ပြည့်စုံ၏။ (အကြင်သူသည်) အကယ်၍ အကြားအမြင်လည်းများ သီလတို့၌လည်းကောင်း စွာ တည်အံ့၊ ထိုသူကို သီလအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အကြားအမြင်အားဖြင့် လည်းကောင်း နှစ်ပါးသော အဖို့အားဖြင့် ချီးမွမ်းကြကုန်၏။ တစ်နိက္ခ ရှိသော ဇမ္ဗူရာဇ်ရွှေကဲ့သို့ အကြားအမြင်များသော၊ တရားကို ဆောင်သော၊ ကောင်းသော ပညာရှိသော ထို မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကကို အဘယ် သူသည် ကဲ့ရဲ့ထိုက်ပါအံ့နည်း၊ ထိုသူကို နတ်တို့လည်း ချီးမွမ်းကုန်၏၊ ဗြဟ္မာလည်း ချီးမွမ်း၏။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ဘဏ္ဍဂါမဝဂ် ===

၇ - သောဘနသုတ်

၇။ ရဟန်းတို့ ကျွမ်းကျင်ကုန်သော (ကိုယ် နှုတ် နှလုံးကို) ဆုံးမပြီးဖြစ်ကုန်သော ရဲရင့်ကုန်သော အကြားအမြင်များကုန်သော တရားကို ဆောင်ကုန်သော တရားအားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် သံဃာကို တင့်တယ်စေကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ကျွမ်းကျင်သော (ကိုယ် နှုတ် နှလုံးကို) ဆုံးမပြီးဖြစ်သော ရဲရင့်သော အကြားအမြင်များသော တရားကို ဆောင်သော တရားအားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်သော ရဟန်းယောကျ်ားသည် သံဃာကို တင့်တယ်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ကျွမ်းကျင်သော (ကိုယ် နှုတ် နှလုံးကို) ဆုံးမပြီးဖြစ်သော ရဲရင့်သော အကြားအမြင် များသော တရားကို ဆောင်သော တရားအားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်သော ရဟန်းမိန်းမသည် သံဃာကို တင့်တယ်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ကျွမ်းကျင်သော (ကိုယ် နှုတ် နှလုံးကို) ဆုံးမပြီးဖြစ်သော ရဲရင့်သော အကြားအမြင်များသော တရားကို ဆောင်သော တရား အားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်သော ဥပါသကာသည် သံဃာကို တင့်တယ်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ကျွမ်းကျင်သော (ကိုယ် နှုတ် နှလုံးကို) ဆုံးမပြီးဖြစ်သော ရဲရင့်သော အကြားအမြင်များသော တရားကို ဆောင်သော တရားအားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်သော ဥပါသိကာမသည် သံဃာကို တင့်တယ်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ကျွမ်းကျင်သော (ကိုယ် နှုတ် နှလုံးကို) ဆုံးမပြီးဖြစ်ကုန်သော ရဲရင့်ကုန်သော အကြားအမြင် များကုန် သော တရားကို ဆောင်ကုန်သော တရားအားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုး တို့သည် သံဃာကို တင့်တယ် စေကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

(အကြင်သူသည်) ကျွမ်းကျင်၏၊ ရဲရင့်၏၊ အကြားအမြင်များ၏၊ တရားတော်ကို ဆောင်၏၊ (လောကုတ္တရာ)တရားအားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော သူကို သံဃာကို တင့်တယ် စေတတ်သူ ဟု ဆိုအပ်၏။ သီလနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည်လည်းကောင်း၊ အကြားအမြင်များသော ရဟန်းမိန်းမသည်လည်းကောင်း၊ သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသကာသည်လည်းကောင်း၊ သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသိကာမသည်လည်းကောင်း ထိုသူတို့သည် သံဃာကို တင့်တယ် စေကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် သံဃာ၏ တင့်တယ် ကြောင်း ပုဂ္ဂိုလ်တို့ မည်ကုန်၏။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ဘဏ္ဍာဂါမဝဂ် ===

၈ - ဝေသာရဇ္ဇသုတ်

၈။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရား၏ (ရဲရင့်ကြောင်း) ဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ ယင်းဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်ကြောင်းကို ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲဝံ့သော စကားကို မြွက်ဆို၏။ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေတော်မူ၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိ၏ဟု ဝန်ခံသော အသျှင်ဘုရားသည် "ဤမည်သော တရားတို့ကို ထိုးထွင်း၍ မသိအပ်ကုန်သေး"ဟု ငါ့ကို သမဏကဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏကဖြစ်စေ နတ်ကဖြစ်စေ မာရ်နတ်ကဖြစ်စေ ဗြဟ္မာကဖြစ်စေ လောက၌ တစ်စုံတစ်ယောက်ကဖြစ်စေ ထို အရာ၌ အကြောင်း ယုတ္တိနှင့် တကွ စောဒနာမည့် အရိပ်နိမိတ်ကို ငါမမြင်သောကြောင့် ငြိမ်းချမ်းခြင်း ဘေး မရှိခြင်း ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်လျက် နေ၏။

အာသဝေါ တရားတို့ ကုန်ပြီဟု ဝန်ခံသော အသျှင်ဘုရားအား "ဤမည်သော အာသဝေါ တရားတို့ သည် မကုန်သေးကုန်" ဟု ငါ့ကို သမဏကဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏကဖြစ်စေ နတ်ကဖြစ်စေ မာရ်နတ်ကဖြစ်စေ ဗြဟ္မာကဖြစ်စေ လောက၌ တစ်စုံတစ်ယောက်ကဖြစ်စေ ထို အရာ၌ အကြောင်း ယုတ္တိဖြင့် တကွ စောဒနာမည့် အရိပ်နိမိတ်ကို ငါမမြင်သောကြောင့် ငြိမ်းချမ်းခြင်း ဘေးမရှိခြင်း ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်လျက် နေ၏။

"(စျာန် မဂ် ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ဟု အသျှင်ဘုရား ဟောကြားသော ထိုတရား တို့သည် မှီဝဲသော သူအား (စျာန် မဂ် ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို မပြုစွမ်းနိုင်ကုန်"ဟု ငါ့ကို သမဏကဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏကဖြစ်စေ နတ်ကဖြစ်စေ မာရ်နတ်ကဖြစ်စေ ဗြဟ္မာကဖြစ်စေ လောက၌ တစ်စုံတစ်ယောက်က ဖြစ်စေ အကြောင်းယုတ္တိနှင့် တကွ စောဒနာမည့် အရိပ်နိမိတ်ကို ငါမမြင်သောကြောင့် ငြိမ်းချမ်းခြင်း ဘေးမရှိခြင်း ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်လျက် နေ၏။

"ဝဋ်ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ အသျှင်ဘုရား ဟောကြားထားသော တရားသည် ဟောသည့်တိုင်း ကျင့်သူ အား ဝဋ်ဆင်းရဲကုန်ရန် ကောင်းစွာ မထုတ်ဆောင်နိုင်" ဟု ငါ့ကို သမဏကဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏကဖြစ်စေ နတ်ကဖြစ်စေ မာရ်နတ်ကဖြစ်စေ ဗြဟ္မာကဖြစ်စေ လောက၌ တစ်စုံတစ်ယောက်ကဖြစ်စေ အကြောင်း ယုတ္တိနှင့်တကွ စောဒနာနိုင်မည့် အရိပ်နိမိတ်ကို ငါမမြင်သောကြောင့် ငြိမ်းချမ်းခြင်း ဘေးမရှိခြင်း ရဲရင့် ခြင်းသို့ ရောက်လျက် နေ၏။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရား၏ (ရဲရင့်ကြောင်း) ဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်တို့သည် ဤ လေးမျိုး တို့တည်း။ ယင်းဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်ကြောင်းကို ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲဝံ့သော စကားကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေတော်မူ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

များစွာသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ ပြုစီရင်အပ်ကုန်သော အားလုံးသော အယူဝါဒ လမ်းစဉ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ ယင်းအယူဝါဒ လမ်းစဉ်ကို မှီကုန်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် လည်းကောင်း ရှိကုန်၏၊ ထို သမဏဗြာဟ္မဏ အားလုံးတို့သည် ရွံ့ရှားခြင်းကင်းတော်မူသော အယူဝါဒလမ်းစဉ်တို့ကို ကျော်လွန် တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသို့ ရောက်၍ ပျက်စီးကြရကုန်၏။ သတ္တဝါအားလုံးကို အစဉ် သနားတတ်၍ အလုံးစုံသော ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော မြတ်စွာဘုရားသည် (လောကကို) လွှမ်းမိုး၍ တရား စကြာကို လည်စေတော်မူ၏။ နတ်လူတို့ထက် မြတ်သော၊ ဘဝ၏ ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ရောက်တော် မူသော၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော မြတ်စွာဘုရားကို သတ္တဝါတို့သည် ရှိခိုးကြကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ဘဏ္ဍာဂါမဝဂ် ===

၉ - တဏှုပ္ပါဒသုတ်

၉။ ရဟန်းတို့ တဏှာဖြစ်ပေါ်ရာ အကြောင်းတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းအား တဏှာ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သော် ယင်းလေးမျိုးတို့၌ ဖြစ်ပေါ်၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ရဟန်းအား တဏှာ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သော် သင်္ကန်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မူလည်း ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ရဟန်းတို့ ရဟန်းအား တဏှာ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သော် ဆွမ်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် မူလည်း ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ရဟန်းတို့ ရဟန်းအား တဏှာဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သော် ကျောင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်မူလည်း ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ရဟန်းတို့ ရဟန်းအား တဏှာ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သော် ထို ထို ဤ ဤ အလီလီသော ဆေးပစ္စည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်မူလည်း ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ရဟန်းတို့ တဏှာဖြစ်ပေါ်ရာ အကြောင်းတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း၊ ရဟန်းအား တဏှာဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သော် ယင်းလေးမျိုးတို့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တဏှာလျှင် အဖော်ရှိသော သတ္တဝါသည် ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး ကျင်လည် ရလျက် ဤ ဖြစ်ပေါ်ဆဲ ခန္ဓာကိုယ်၊ အခြားဖြစ်လတ္တံ့ ခန္ဓာကိုယ်ဟူသော (ခန္ဓာ အာယတနဓာတ်တို့၏ အစဉ်မပြတ်ဖြစ်ခြင်း) သံသရာကို မလွန်မြောက်နိုင်ချေ။ တဏှာသည် ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ ဖြစ်ကြောင်းတည်းဟု အပြစ်ကို သိ၍ သတိရှိသော ရဟန်းသည် တပ်မက်ခြင်း မရှိဘဲ (တစ်စုံတစ်ခုသော အာရုံကိုမျှ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မစွဲလမ်းမူ၍ ကျင့်ရာသတည်း။

နဝမသုတ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ဘဏ္ဍာဂါမဝဂ် ===

၁၀ - ယောဂသုတ်

၁၀။ ရဟန်းတို့ (ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ ယှဉ်စေတတ်သော) ယောဂတရားတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ကာမယောဂ၊ ဘဝယောဂ၊ ဒိဋ္ဌိယောဂ၊ အဝိဇ္ဇာယောဂတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ကာမယောဂသည် အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ကာမဂုဏ် တို့၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ပျက်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ရာကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ ကာမဂုဏ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ပျက်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ရာကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိသူအား ကာမဂုဏ်တို့၌ ကာမ ဟူသော စွဲမက်ခြင်း ကာမ ဟူသော နှစ်သက်ခြင်း ကာမ ဟူသော ကပ်ငြိခြင်း ကာမ ဟူသော တွေဝေခြင်း ကာမ ဟူသော မွတ်သိပ်ခြင်း ကာမ ဟူသော ပူလောင်ခြင်း ကာမ ဟူသော လွှမ်းမိုး ပြီးဆုံးစေခြင်း ကာမ ဟူသော တပ်မက်ခြင်းသည် ကိန်းအောင်းနေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ကာမယောဂ ဟု ဆိုအပ်၏။ ဤသို့လျှင် ကာမယောဂသည် ဖြစ်၏။

ဘဝယောဂသည် အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ဘဝတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ပျက်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ရာကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ ဘဝတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို လည်း ကောင်း၊ ပျက်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ရာကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိသူအား ဘဝတို့၌ ဘဝဟူသော စွဲမက်ခြင်း ဘဝ ဟူသော နှစ်သက်ခြင်း ဘဝဟူသော ကပ်ငြိခြင်း ဘဝဟူသော တွေဝေခြင်း ဘဝဟူသော မွတ်သိပ်ခြင်း ဘဝ ဟူသော ပူလောင်ခြင်း ဘဝဟူသော လွှမ်းမိုးပြီးဆုံးစေခြင်း ဘဝဟူသော တပ်မက်ခြင်းသည် ကိန်းအောင်း နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဘဝယောဂဟု ဆိုအပ်၏။ ဤသို့ လျှင် ကာမယောဂ ဘဝယောဂသည် ဖြစ်၏။

ဒိဋ္ဌိယောဂသည် အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ဒိဋ္ဌိတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ပျက်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ရာကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ ဒိဋ္ဌိတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ပျက်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ရာကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိသူအား ဒိဋ္ဌိတို့၌ ဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ စွဲမက်ခြင်း ဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ နှစ်သက်ခြင်း ဒိဋ္ဌိနှင့် တကွ ကပ်ငြိခြင်း ဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ တွေဝေခြင်း ဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ မွတ်သိပ်ခြင်း ဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ ပူလောင်ခြင်း ဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ လွှမ်းမိုးပြီးဆုံးစေခြင်း ဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ တပ်မက်ခြင်းသည် ကိန်းအောင်း နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဒိဋ္ဌိယောဂဟု ဆိုအပ်၏။ ဤသို့လျှင် ကာမယောဂ ဘဝယောဂ ဒိဋ္ဌိယောဂသည် ဖြစ်၏။

အဝိဇ္ဇာယောဂသည် အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် တွေ့ထိမှု၏ အကြောင်းဖြစ်သော ခြောက်ပါးသော အာယတနတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပျက်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ရာကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ တွေ့ထိမှု၏ အကြောင်းဖြစ်သော ခြောက်ပါးသော အာယတနတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ပျက်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက် မြောက်ရာကိုလည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိသူအား တွေ့ထိမှု၏

အကြောင်းဖြစ်သော ခြောက်ပါးသော အာယတနတို့၌ မသိခြင်းအဝိဇ္ဇာသည် ကိန်းအောင်းနေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အဝိဇ္ဇာယောဂဟု ဆိုအပ်၏။ ဤသို့လျှင် ကာမယောဂ ဘဝယောဂ ဒိဋ္ဌိယောဂ အဝိဇ္ဇာယောဂသည် ဖြစ်၏။ (ယောဂ လေးပါး မပယ်ရသေးသူသည်) ညစ်နွမ်းခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော ဘဝသစ်ကို ပြုလေ့ရှိကုန်သော ပူပန်ခြင်းနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော ဆင်းရဲသော အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော နောင်အခါ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်းသဘောကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော အကုသိုလ်တရားယုတ်တို့နှင့် ယှဉ်၏၊ ထို့ကြောင့် (ထိုသူကို) "ယောဂလေးပါးတို့ဖြင့် ဘေးမရှိရာ နိဗ္ဗာန်ကို မရနိုင်သူ" ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ယောဂတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့ပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ (ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ မယှဉ်ကြောင်း) ဝိသံယောဂတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ကာမယောဂဝိသံယောဂ၊ ဘဝယောဂဝိသံယောဂ၊ ဒိဋ္ဌိယောဂဝိသံယောဂ၊ အဝိဇ္ဇာ ယောဂဝိသံယောဂတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ကာမယောဂဝိသံယောဂသည် အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် ကာမဂုဏ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပျက်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ရာကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ကာမဂုဏ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပျက်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ရာကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသူအား ကာမဂုဏ်တို့၌ ကာမ ဟူသော စွဲမက်ခြင်း ကာမဟူသော နှစ်သက်ခြင်း ကာမ ဟူသော ကပ်ငြိခြင်း ကာမ ဟူသော တွေဝေခြင်း ကာမ ဟူသော မွတ်သိပ်ခြင်း ကာမဟူသော ပူလောင်ခြင်း ကာမဟူသော လွှမ်းမိုးပြီးဆုံးစေခြင်း ကာမ ဟူသော တပ်မက်ခြင်းသည် ကိန်းအောင်း မနေ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ကာမယောဂဝိသံယောဂ ဟု ဆိုအပ်၏။ ဤသို့လျှင် ကာမယောဂဝိသံယောဂသည် ဖြစ်၏။

ဘဝယောဂဝိသံယောဂသည် အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် ဘဝတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ပျက်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ရာကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ဘဝတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ပျက်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ရာကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသူအား ဘဝတို့၌ ဘဝဟူသော စွဲမက်ခြင်း ဘဝဟူသော နှစ်သက်ခြင်း ဘဝဟူသော ကပ်ငြိခြင်း ဘဝဟူသော တွေဝေခြင်း ဘဝဟူသော မွတ်သိပ်ခြင်း ဘဝဟူသော ပူလောင်ခြင်း ဘဝဟူသော လွှမ်းမိုးပြီးဆုံးစေခြင်း ဘဝဟူသော တပ်မက်ခြင်း သည် ကိန်းအောင်းမနေ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဘဝယောဂ ဝိသံယောဂဟု ဆိုအပ်၏။ ဤသို့လျှင် ကာမယောဂ ဝိသံယောဂ ဘဝယောဂ ဝိသံယောဂသည် ဖြစ်၏။

ဒိဋ္ဌိယောဂဝိသံယောဂသည် အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ဒိဋ္ဌိတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ပျက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကိုလည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ရာကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ဒိဋ္ဌိတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ပျက်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက် မြောက်ရာကိုလည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသူအား ဒိဋ္ဌိတို့၌ ဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ စွဲမက်ခြင်း ဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ နှစ်သက်ခြင်း ဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ ကပ်ငြိခြင်း ဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ တွေဝေခြင်း ဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ မွတ်သိပ်ခြင်း ဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ ပူလောင်ခြင်း ဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ လွှမ်းမိုးပြီးဆုံးစေခြင်း ဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ တပ်မက်ခြင်းသည် ကိန်းအောင်း မနေ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဒိဋ္ဌိယောဂဝိသံယောဂ ဟု ဆိုအပ်၏။ ဤသို့လျှင် ကာမယောဂဝိသံယောဂ ဘဝယောဂဝိသံယောဂ ဒိဋ္ဌိယောဂဝိသံယောဂသည် ဖြစ်၏။

အဝိဇ္ဇာယောဂဝိသံယောဂသည် အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် တွေ့ထိမှု၏ အကြောင်းဖြစ်သော ခြောက်ပါးသော အာယတနတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပျက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကိုလည်းကောင်း၊ အပြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ရာ ကို

လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ တွေ့ထိမှု၏ အကြောင်းဖြစ်သော ခြောက်ပါးသော အာယတန တို့၏ ဖြစ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပျက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကိုလည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ရာကိုလည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသူအား တွေ့ထိမှု၏ အကြောင်း ဖြစ်သော ခြောက်ပါးသော အာယတနတို့၌ မသိခြင်း အဝိဇ္ဇာသည် ကိန်းအောင်းမနေ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အဝိဇ္ဇာယောဂဝိသံယောဂ ဟု ဆိုအပ်၏။ ဤသို့လျှင် ကာမယောဂဝိသံ ယောဂ ဘဝယောဂ ဝိသံယောဂ ဒိဋ္ဌိယောဂဝိသံယောဂ အဝိဇ္ဇာယောဂဝိသံယောဂသည် ဖြစ်၏။ (ယောဂလေးပါးကို ပယ်ခွါပြီး သူသည်) ညစ်နွမ်းခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော ဘဝသစ်ကို ပြုလေ့ရှိကုန်သော ပူပန်ခြင်းနှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော ဆင်းရဲသောအကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော နောင်အခါ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း သဘောကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော အကုသိုလ်တရားယုတ်တို့နှင့် မယှဉ်၊ ထို့ကြောင့် (ထိုသူကို) "ယောဂ လေးမျိုးတို့ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သောသူ" ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဝိသံယောဂတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့ပေတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ကာမယောဂနှင့်လည်းကောင်း၊ ဘဝယောဂနှင့်လည်းကောင်း ဤသို့ နှစ်ပါးစုံသော ယောဂတို့နှင့် ယှဉ်ကုန်သော၊ ဒိဋ္ဌိယောဂနှင့်လည်း ယှဉ်ကုန်သော၊ အဝိဇ္ဇာခြံရံအပ် ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း သေခြင်းသို့ ရောက်ကြရကုန်သည် ဖြစ်၍ သံသရာ၌ ကျင်လည်ရကုန်၏၊ အကြင် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား ကာမတရားတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဝယောဂကိုလည်းကောင်း အလုံးစုံ ပိုင်းခြားသိပြီးလျှင် ဒိဋ္ဌိယောဂကို ကောင်းစွာနုတ်၍ အဝိဇ္ဇာကိုလည်း ကင်းဝေးစေကုန်သည် ဖြစ်ရကား အားလုံးသော ယောဂတို့နှင့် မယှဉ်ကုန်၊ ထို ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ယောဂလေးပါး ကို လွန်မြောက်တော်မူကုန်၏။

ဒသမသုတ်။

ရှေးဦးစွာသော ဘဏ္ဍာဂါမဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - စရဝဂ် ===

၁ - စရသုတ်

၁၁။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းအား သွားနေစဉ် ကာမဂုဏ်ကို ကြံခြင်း 'ကာမဝိတက်' ဖြစ်စေ ပျက်စီးစေရန် ကြံခြင်း 'ဗျာပါဒဝိတက်' ဖြစ်စေ ညှဉ်းဆဲရန် ကြံခြင်း 'ဝိဟိံသာဝိတက်' ဖြစ်စေ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့၊ ရဟန်းသည် ထို ကြံခြင်းကို အကယ်၍ လက်ခံထားမူ မစွန့်လွှတ်မူ မပယ်ဖျောက်မူ ကင်းပြတ်ခြင်းကို မပြုမူ မရှိခြင်းသို့ မရောက်စေမူ ရဟန်းတို့ သွားနေစဉ်လည်း ဤသို့ဖြစ်သော ရဟန်းကို ပြင်းစွာ အားမထုတ်သူ (မကောင်းမှုမှ) ထိတ်လန့်ခြင်း မရှိသူ "အမြဲမပြတ် ပျင်းရိ၍ ယုတ်ညံ့သော လုံ့လရှိသူ"ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းအား ရပ်နေစဉ် ကာမဂုဏ်ကို ကြံခြင်း 'ကာမဝိတက်' ဖြစ်စေ ပျက်စီးစေရန် ကြံခြင်း 'ဗျာပါဒဝိတက်' ဖြစ်စေ ညှဉ်းဆဲရန် ကြံခြင်း 'ဝိဟိံသာဝိတက်' ဖြစ်စေ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့၊ ရဟန်းသည် ထို ကြံခြင်းကို အကယ်၍ လက်ခံထားမူ မစွန့်လွှတ်မူ မပယ်ဖျောက်မူ ကင်းပြတ်ခြင်းကို မပြုမူ မရှိခြင်းသို့ မရောက်စေမူ ရဟန်းတို့ ရပ်နေစဉ်လည်း ဤသို့ဖြစ်သော ရဟန်းကို ပြင်းစွာ အားမထုတ်သူ (မကောင်းမှုမှ) ထိတ်လန့်ခြင်း မရှိသူ "အမြဲမပြတ် ပျင်းရိ၍ ယုတ်ညံ့သော လုံ့လရှိသူ"ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းအား ထိုင်နေစဉ် ကာမဂုဏ်ကို ကြံခြင်း 'ကာမဝိတက်' ဖြစ်စေ ပျက်စီးစေရန် ကြံခြင်း 'ဗျာပါဒဝိတက်' ဖြစ်စေ ညှဉ်းဆဲရန် ကြံခြင်း 'ဝိဟိံသာဝိတက်' ဖြစ်စေ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့၊ ရဟန်းသည် ထို ကြံခြင်းကို အကယ်၍ လက်ခံထားမူ မစွန့်လွှတ်မူ မပယ်ဖျောက်မူ ကင်းပြတ်ခြင်းကို မပြုမူ မရှိခြင်းသို့ မရောက်စေမူ ရဟန်းတို့ ထိုင်နေစဉ်လည်း ဤသို့ဖြစ်သော ရဟန်းကို ပြင်းစွာအား မထုတ်သူ (မကောင်းမှုမှ) ထိတ်လန့်ခြင်း မရှိသူ "အမြဲမပြတ် ပျင်းရိ၍ ယုတ်ညံ့သော လုံ့လရှိသူ"ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ နိုးကြားနေသောရဟန်းအား လျောင်းနေစဉ် ကာမဂုဏ်ကို ကြံခြင်း 'ကာမဝိတက်' ဖြစ်စေ ပျက်စီးစေရန် ကြံခြင်း 'ဗျာပါဒဝိတက်' ဖြစ်စေ ညှဉ်းဆဲရန် ကြံခြင်း 'ဝိဟိံသာဝိတက်' ဖြစ်စေ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့၊ ရဟန်းသည် ထို ကြံခြင်းကို အကယ်၍ လက်ခံထားမူ မစွန့်လွှတ်မူ မပယ်ဖျောက်မူ ကင်းပြတ်ခြင်းကို မပြုမူ မရှိခြင်းသို့ မရောက်စေမူ ရဟန်းတို့ လျောင်းနေစဉ်လည်း ဤသို့ဖြစ်သော နိုးကြားနေသော ရဟန်းကို ပြင်းစွာ အားမထုတ်သူ (မကောင်းမှုမှ) ထိတ်လန့်ခြင်း မရှိသူ "အမြဲမပြတ် ပျင်းရိ၍ ယုတ်ညံ့သော လုံ့လရှိသူ" ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းအား သွားနေစဉ် ကာမဂုဏ်ကို ကြံခြင်း 'ကာမဝိတက်' ဖြစ်စေ ပျက်စီးစေရန် ကြံခြင်း 'ဗျာပါဒဝိတက်' ဖြစ်စေ ညှဉ်းဆဲရန် ကြံခြင်း 'ဝိဟိံသာဝိတက်' ဖြစ်စေ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့၊ ရဟန်းသည် ထို ကြံခြင်းကို အကယ်၍ လက်ခံမထားမူ စွန့်လွှတ်မူ ပယ်ဖျောက်မူ ကင်းပြတ်ခြင်းကို ပြုမူ မရှိခြင်းသို့ ရောက်စေမူ ရဟန်းတို့ သွားနေစဉ်လည်း ဤသို့ဖြစ်သော ရဟန်းကို ပြင်းစွာ အားထုတ်သူ (မကောင်းမှုမှ) ထိတ်လန့်ခြင်းရှိသူ "အမြဲမပြတ် ထက်သန်သော လုံ့လရှိ၍ (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်ထားသော စိတ်ရှိသူ" ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းအား ရပ်နေစဉ် ကာမဂုဏ်ကို ကြံခြင်း 'ကာမဝိတက်' ဖြစ်စေ ပျက်စီးစေရန် ကြံခြင်း 'ဗျာပါဒဝိတက်' ဖြစ်စေ ညှဉ်းဆဲရန် ကြံခြင်း 'ဝိဟိံသာဝိတက်' ဖြစ်စေ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့၊ ထိုရဟန်းသည် ထို ကြံခြင်းကို အကယ်၍ လက်ခံမထားမူ စွန့်လွှတ်မူ ပယ်ဖျောက်မူ ကင်းပြတ်ခြင်းကို ပြုမူ မရှိခြင်းသို့ ရောက်စေမူ ရဟန်းတို့ ရပ်နေစဉ်လည်း ဤသို့ဖြစ်သော ရဟန်းကို ပြင်းစွာ အားထုတ်သူ

(မကောင်းမှုမှ) ထိတ်လန့်ခြင်းရှိသူ "အမြဲမပြတ် ထက်သန်သော လုံ့လရှိ၍ (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်ထားသော စိတ်ရှိသူ" ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းအား ထိုင်နေစဉ် ကာမဂုဏ်ကို ကြံခြင်း 'ကာမဝိတက်' ဖြစ်စေ ပျက်စီးစေရန် ကြံခြင်း 'ဗျာပါဒဝိတက်' ဖြစ်စေ ညှဉ်းဆဲရန် ကြံခြင်း 'ဝိဟိံသာဝိတက်' ဖြစ်စေ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့၊ ထိုရဟန်းသည် ထို ကြံခြင်းကို အကယ်၍ လက်ခံမထားမူ စွန့်လွှတ်မူ ပယ်ဖျောက်မူ ကင်းပြတ်ခြင်းကို ပြုမူ မရှိခြင်းသို့ ရောက်စေမူ ရဟန်းတို့ ထိုင်နေစဉ်လည်း ဤသို့ဖြစ်သော ရဟန်းကို ပြင်းစွာ အားထုတ်သူ (မကောင်းမှုမှ) ထိတ်လန့်ခြင်းရှိသူ "အမြဲမပြတ် ထက်သန်သော လုံ့လရှိ၍ (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်ထားသော စိတ်ရှိသူ" ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ နိုးကြားနေသော ရဟန်းအား လျောင်းနေစဉ် ကာမဂုဏ်ကို ကြံခြင်း 'ကာမဝိတက်' ဖြစ်စေ ပျက်စီးစေရန် ကြံခြင်း 'ဗျာပါဒဝိတက်' ဖြစ်စေ ညှဉ်းဆဲရန် ကြံခြင်း 'ဝိဟိံသာဝိတက်' ဖြစ်စေ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့၊ ထိုရဟန်းသည် ထို ကြံခြင်းကို အကယ်၍ လက်ခံမထားမူ စွန့်လွှတ်မူ ပယ်ဖျောက်မူ ကင်းပြတ်ခြင်းကို ပြုမူမရှိခြင်းသို့ ရောက်စေမူ ရဟန်းတို့ လျောင်းနေစဉ်လည်း ဤသို့ဖြစ်သော နိုးကြားနေသော ရဟန်းကို ပြင်းစွာ အားထုတ်သူ (မကောင်းမှုမှ) ထိတ်လန့်ခြင်းရှိသူ "အမြဲမပြတ် ထက်သန်သော လုံ့လရှိ၍ (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်ထားသော စိတ်ရှိသူ" ဟု ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အကြင် ရဟန်းသည် သွားနေစဉ်ဖြစ်စေ ရပ်နေစဉ်ဖြစ်စေ ထိုင်နေစဉ်ဖြစ်စေ လျောင်းနေစဉ်ဖြစ်စေ ကိလေသာကို စွဲမှီသော ယုတ်ညံ့သော ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' ကို ကြံစည်၏၊ မိစ္ဆာဝိတက်တည်းဟူသော လမ်းမှားသို့ လိုက်သော တွေဝေစေ တတ်သော အာရုံတို့၌လည်း တွေဝေသော ထိုသို့သဘောရှိသော ထိုရဟန်းသည် မြတ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကို တွေ့ထိခြင်းငှါ မထိုက်တန်ပေ။ အကြင် ရဟန်းသည် သွားနေစဉ်ဖြစ်စေ ရပ်နေစဉ်ဖြစ်စေ ထိုင်နေစဉ်ဖြစ်စေ လျောင်းနေစဉ်ဖြစ်စေ ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' ကို ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် ငြိမ်းအေးစေပြီး၍ ကြံစည်မှု ဝိတက်၏ ငြိမ်းအေးရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) ၌ မွေ့လျော်၏၊ ထိုသို့သဘော ရှိသော ထိုရဟန်းသည် မြတ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကို တွေ့ထိခြင်းငှါ ထိုက်တန်ပေသတည်း။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - စရဝဂ် ===

၂ - သီလသုတ်

၁၂။ ရဟန်းတို့ သီလနှင့်ပြည့်စုံကုန် ပါတိမောက်လာ သိက္ခာပုဒ်တို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကြကုန်လော့၊ ပါတိမောက်လာ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို စောင့်ထိန်းကုန် အကျင့် 'အာစာရ' ကျက်စားရာ 'ဂေါစရ' နှင့် ပြည့်စုံကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကြကုန်လော့၊ သေးငယ်သော အပြစ်တို့၌သော်လည်း ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိကုန်လျက် သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ ကျင့်ကြကုန်လော့၊ ရဟန်းတို့ သီလနှင့် ပြည့်စုံကုန် ပါတိမောက်လာသိက္ခာပုဒ်တို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကြကုန်သော ပါတိမောက်လာ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို စောင့်ထိန်းကုန် အကျင့် 'အာစာရ' ကျက်စားရာ 'ဂေါစရ' နှင့် ပြည့်စုံကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကြကုန်သော သေးငယ်သော အပြစ်တို့၌သော်လည်း ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိကုန်လျက် သိက္ခာပုဒ်တို့၌

ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ ကျင့်ကုန်သော သင်တို့အား အထက်၌ ပြုရမည့် ကိစ္စသည် အဘယ်အရာ ဖြစ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းအား သွားနေစဉ် အကယ်၍ မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' ပျက်စီးစေလိုခြင်း 'ဗျာပါဒ' ကင်းသည်ဖြစ်မူ၊ လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း 'ထိနမိဒ္ဓ' ပျံ့လွင့်ခြင်း နောင်တ တစ်ဖန်ပူပန်ခြင်း 'ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စ' မဝေခွဲနိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ' ကို ပယ်အပ်သည်ဖြစ်မူ၊ မတွန့်တိုသော လုံ့လရှိသည် ဖြစ်မူ၊ မမေ့ မလျော့သော သတိထင်သည် ဖြစ်မူ၊ ကိုယ်သည် ပူလောင်ခြင်းမရှိ ငြိမ်းအေးမူ၊ စိတ်သည် တစ်ခု တည်းသော အာရုံရှိသည်ဖြစ်၍ တည်ကြည်မူ၊ ရဟန်းတို့ သွားနေစဉ်လည်း ဤသို့ဖြစ်သော ရဟန်းကို ပြင်းစွာ အားထုတ်သူ (မကောင်းမှုမှ) ထိတ်လန့်ခြင်းရှိသူ "အမြဲမပြတ် ထက်သန်သော လုံ့လရှိ၍ (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်ထားသော စိတ်ရှိသူ" ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းအား ရပ်နေစဉ် အကယ်၍ မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' ပျက်စီးစေလိုခြင်း 'ဗျာပါဒ' ကင်းသည်ဖြစ်မူ၊ လေးလံထိုင်းမှိုင်းခြင်း 'ထိနမိဒ္ဓ' ပျံ့လွင့်ခြင်း နောင်တ တစ်ဖန် ပူပန်ခြင်း 'ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ' မဝေခွဲနိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ'ကို ပယ်အပ်သည် ဖြစ်မူ၊ မတွန့်တိုသော လုံ့လရှိသည် ဖြစ်မူ၊ မမေ့မလျော့သော သတိ ထင်သည် ဖြစ်မူ၊ ကိုယ်သည် ပူလောင်ခြင်းမရှိ ငြိမ်းအေးမူ၊ စိတ်သည် တစ်ခုတည်းသော အာရုံရှိသည်ဖြစ်၍ တည်ကြည်မူ၊ ရဟန်းတို့ ရပ်နေစဉ်လည်း ဤသို့ဖြစ်သော ရဟန်းကို ပြင်းစွာ အားထုတ်သူ (မကောင်းမှုမှ) ထိတ်လန့်ခြင်းရှိသူ "အမြဲမပြတ် ထက်သန်သော လုံ့လရှိ၍ (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်ထားသော စိတ်ရှိသူ" ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းအား ထိုင်နေစဉ် အကယ်၍ မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' ပျက်စီးစေလိုခြင်း 'ဗျာပါဒ' ကင်းသည်ဖြစ်မူ၊ လေးလံထိုင်းမှိုင်းခြင်း 'ထိနမိဒ္ဓ' ပျံ့လွင့်ခြင်း နောင်တ တစ်ဖန် ပူပန်ခြင်း 'ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ' မဝေခွဲနိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ' ကို ပယ်အပ်သည်ဖြစ်မူ၊ မတွန့်တိုသော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်မူ၊ မမေ့မလျော့သော သတိထင်သည် ဖြစ်မူ၊ ကိုယ်သည် ပူလောင်ခြင်းမရှိ ငြိမ်းအေးမူ၊ စိတ်သည် တစ်ခုတည်းသော အာရုံ ရှိသည်ဖြစ်၍ တည်ကြည်မူ၊ ရဟန်းတို့ ထိုင်နေစဉ်လည်း ဤသို့ဖြစ်သော ရဟန်းကို ပြင်းစွာ အားထုတ်သူ (မကောင်းမှုမှ) ထိတ်လန့်ခြင်းရှိသူ "အမြဲမပြတ် ထက်သန်သော လုံ့လရှိ၍ (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ် ထားသော စိတ်ရှိသူ" ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ နိုးကြားနေသော ရဟန်းအား လျောင်းနေစဉ် အကယ်၍ မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' ပျက်စီးစေလိုခြင်း 'ဗျာပါဒ' ကင်းသည်ဖြစ်မူ၊ လေးလံထိုင်းမှိုင်းခြင်း 'ထိနမိဒ္ဓ' ပျံ့လွင့်ခြင်း နောင်တ တစ်ဖန် ပူပန်ခြင်း 'ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စ' မဝေခွဲနိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ' ကို ပယ်အပ်သည်ဖြစ်မူ၊ မတွန့်တိုသော လုံ့လ ရှိသည် ဖြစ်မူ၊ မမေ့မလျော့သော သတိထင်သည် ဖြစ်မူ၊ ကိုယ်သည် ပူလောင်ခြင်းမရှိ ငြိမ်းအေးမူ၊ စိတ်သည် တစ်ခုတည်းသော အာရုံရှိသည်ဖြစ်၍ တည်ကြည်မူ၊ ရဟန်းတို့ လျောင်းနေစဉ်လည်း ဤသို့ ဖြစ်သော နိုးကြားနေသော ရဟန်းကို ပြင်းစွာ အားထုတ်သူ (မကောင်းမှုမှ) ထိတ်လန့်ခြင်းရှိသူ "အမြဲ မပြတ် ထက်သန်သော လုံ့လရှိ၍ (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ် ထားသော စိတ်ရှိသူ" ဟု ဆိုအပ်၏ (ဟူ၍ မိန့်တော်မူ၏။)

ရဟန်းသည် စောင့်စည်း လျက်သာ သွားရာ၏၊ စောင့်စည်း လျက်သာ ရပ်ရာ၏၊ စောင့်စည်း လျက်သာ ထိုင်နေရာ၏၊ စောင့်စည်း လျက်သာ အိပ်ရာ၏၊ စောင့်စည်း လျက်သာ လက်ခြေစသည်ကို ကွေးရာ၏၊ စောင့်စည်း လျက်သာ ဆန့်ရာ၏။ ရဟန်းသည် အထက်ပိုင်း အလယ်ပိုင်း အောက်ပိုင်း လောက၏ ဖြစ်ရာ ဟူသမျှ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းကို ကောင်းစွာ ရှု၏။ စိတ်၏ ငြိမ်းခြင်းအား လျောက်ပတ်သော အကျင့်ကို ဖြည့်ကျင့်သော အခါခပ်သိမ်း သတိနှင့် ပြည့်စုံသော ထိုသို့ သဘောရှိသော ရဟန်းကို အမြဲမပြတ် နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်ထားသော စိတ်ရှိသူဟူ၍ ဆိုကုန်၏။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - စရဝဂ် ===

၃ - ပဓာနသုတ်

၁၃။ ရဟန်းတို့ ကောင်းစွာ အားထုတ်ခြင်း 'သမ္မပ္ပဓာန်'တရားတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မဖြစ်ကုန်သေးသော အကုသိုလ်တရားယုတ်တို့ကို မဖြစ်ပေါ်စေရန် ပြုလိုမှု 'ဆန္ဒ' ကို ဖြစ်စေ၏၊ ကြိုးစား၏၊ လုံ့လထုတ်၏၊ စိတ်ကို မြှင့်တင်ထား၏၊ ဆောက်တည်ထား၏။ ဖြစ်ပေါ်ကုန်ပြီးသော အကုသိုလ်တရားယုတ်တို့ကို ပယ်ရန် ပြုလိုမှု 'ဆန္ဒ' ကို ဖြစ်စေ၏၊ ကြိုးစား၏၊ လုံ့လထုတ်၏၊ စိတ်ကို မြှင့်တင်ထား၏၊ ဆောက်တည်ထား၏။ မဖြစ်ပေါ်သေးသော ကုသိုလ်တရားတို့ကို ဖြစ်ပေါ်ရန် ပြုလိုမှု 'ဆန္ဒ' ကို ဖြစ်စေ၏၊ ကြိုးစား၏၊ လုံ့လ ထုတ်၏၊ စိတ်ကို မြှင့်တင်ထား၏၊ ဆောက်တည်ထား၏။ ဖြစ်ပေါ်ကုန်ပြီးသော ကုသိုလ်တရားတို့ကို တည်တံ့စေရန် မပျောက်ပျက်စေရန် လွန်စွာ ဖြစ်စေရန် ပြန့်ပြောစေရန် ပွါးများစေရန် ပြည့်စုံစေရန် ပြုလိုမှု 'ဆန္ဒ' ကို ဖြစ်စေ၏၊ ကြိုးစား၏၊ လုံ့လထုတ်၏၊ စိတ်ကို မြှင့်တင်ထား၏၊ ဆောက်တည်ထား၏။ ရဟန်းတို့ ကောင်းစွာ အားထုတ်ခြင်း 'သမ္မပ္ပဓာန်'တရားတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဝီရိယနှင့် ပြည့်စုံကုန်လျက် မာရ်၏ တည်ရာ (တေဘူမကဝဋ္ဋတရား)ကို လွှမ်းမိုး၍ တည်ကုန်သော ထို ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် (တေဘူမကဝဋ္ဋတရားကို) မမှီကုန်၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း သေခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ဘေး၏ ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ရောက်တော်မူကုန်သော ထို ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် စစ်သည် ဗိုလ်ပါနှင့် တကွသော (ကိလေသ) မာရ်ကို အောင်မြင်၍ နှစ်သက်တော်မူကုန်၏၊ ထို ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် တုန်လှုပ် တတ်သော တဏှာ မရှိကုန်၊ ထို ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အလုံးစုံသော မာရ်၏ စစ်သည် ဗိုလ်ပါကို လွန်ကုန်သည်ဖြစ်၍ (လောကုတ္တရာချမ်းသာဖြင့်) ချမ်းသာကြကုန်၏။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - စရဝဂ် ===

၄ - သံဝရသုတ်

၁၄။ ရဟန်းတို့ အားထုတ်ခြင်း တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- (စက္ခုန္ဒြေစသည်ကို) စောင့်စည်းသူ၏ အားထုတ်ခြင်း၊ (ကာမဝိတက်စသည်တို့ကို) စွန့်ပယ်သူ၏ အားထုတ်ခြင်း၊ (ဗောဇ္ဈင်ကို) ပွါးများသောသူ၏ အားထုတ်ခြင်း၊ (သမာဓိနိမိတ်ကို) စောင့်ရှောက်သူ၏ အားထုတ်ခြင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ စောင့်စည်းသူ၏ အားထုတ်ခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် ရူပါရုံကို မြင်သော် (ယောက်ျား မိန်းမဟူသော) သဏ္ဌာန် နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ (လက်ခြေစသော အင်္ဂါ ပြုံးဟန် ရယ်ဟန် စသော အမူအရာ) အမှတ် လက္ခဏာကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ (အကယ်၍) စက္ခုန္ဒြေကို မစောင့်စည်းဘဲ နေလျှင် စက္ခုန္ဒြေကို

မစောင့်စည်းခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ'၊ နှလုံးမသာခြင်း 'ဒေါမနဿ' ဟူသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထို (မစောင့်စည်း) သူကို လိုက်၍ နှိပ်စက်ကုန်ရာ၏၊ (ထို့ကြောင့် ရဟန်းသည်) ထို စက္ခုန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ စက္ခုန္ဒြေကို စောင့်စည်း၏၊ စက္ခုန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။ နားဖြင့် သဒ္ဒါရုံကို ကြားသော်။ပ။ နှာခေါင်းဖြင့် ဂန္ဓာရုံကို နမ်းသော်။ လျှာဖြင့် ရသာရုံကို လျက်သော်။ ကိုယ်ဖြင့် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို တွေ့ထိသော်။ စိတ်ဖြင့် ဓမ္မာရုံကို သိသော် (ယောက်ျားမိန်းမဟူသော) သဏ္ဌာန်နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့မရှိ။ (လက်ခြေစသော အင်္ဂါ ပြုံးဟန် ရယ်ဟန် စသော အမူအရာ) အမှတ်လက္ခဏာကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ (အကယ်၍) မနိန္ဒြေကို မစောင့်စည်းဘဲ နေလျှင် မနိန္ဒြေကို မစောင့်စည်းခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ'၊ နှလုံးမသာခြင်း 'ဒေါမနဿ' ဟူသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထို (မစောင့်စည်း) သူကို လိုက်၍ နှိပ်စက်ကုန်ရာ၏၊ (ထို့ကြောင့် ရဟန်းသည်) မနိန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ မနိန္ဒြေကို စောင့်စည်း၏၊ မနိန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို စောင့်စည်းသူ၏ အားထုတ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ စွန့်ပယ်သူ၏ အားထုတ်ခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာသော ကာမဂုဏ်ကို ကြံခြင်း 'ကာမဝိတက်' ကို လက်မခံ၊ ပယ်စွန့်၏၊ ပယ်ဖျောက်၏၊ ကင်းပြတ်သည်ကို ပြု၏၊ မရှိခြင်းသို့ ရောက်စေ၏။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ပျက်စီးစေရန် ကြံခြင်း 'ဗျာပါဒဝိတက်' ကို။ပ။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ညှဉ်းဆဲရန် ကြံခြင်း 'ဝိဟိံသာဝိတက်' ကို။ပ။ ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်းကုန်သော အကုသိုလ်တရား ယုတ်တို့ကို လက်မခံ၊ ပယ်စွန့်၏၊ ပယ်ဖျောက်၏၊ ကင်းပြတ်သည်ကို ပြု၏၊ မရှိခြင်းသို့ ရောက်စေ၏၊ ဤသည်ကို စွန့်ပယ်သူ၏ အားထုတ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ပွါးများသောသူ၏ အားထုတ်ခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း၌ မှီသော, စွဲမက်မှုကင်းခြင်း၌ မှီသော, ချုပ်ခြင်း၌ မှီသော, (ကိလေသာ) ပယ်စွန့်မှု 'ပရိစ္စာဂ ဝေါသဂ္ဂ'၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ပြေးဝင်မှု 'ပက္ခန္ဒန ဝေါသဂ္ဂ' ကို ရင့်ကျက်စေတတ်သော သစ္စာလေးပါးကို သိကြောင်း (အောက်မေ့မှု) သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်ကို ပွါးများ၏။ ဓမ္မဝိစယ သမ္ဗောဇ္ဈင်ကို ပွါးများ၏။ ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်ကို ပွါးများ၏။ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်ကို ပွါးများ၏။ ပဿဒ္ဓိ သမ္ဗောဇ္ဈင်ကို ပွါးများ၏။ သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်ကို ပွါးများ၏။ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း၌ မှီသော, စွဲမက်မှုကင်းခြင်း၌ မှီသော, ချုပ်ခြင်း၌ မှီသော, (ကိလေသာ) ပယ်စွန့်မှု 'ပရိစ္စာဂဝေါသဂ္ဂ'၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ပြေးဝင်မှု 'ပက္ခန္ဒနဝေါသဂ္ဂ' ကို ရင့်ကျက်စေတတ်သော သစ္စာလေးပါးကို သိကြောင်း (လျစ်လျူရှုမှု) ဥပေက္ခာ သမ္ဗောဇ္ဈင်ကို ပွါးများ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ပွါးများသော သူ၏ အားထုတ်ခြင်း ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ စောင့်ရှောက်သူ၏ အားထုတ်ခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဖြစ်ပေါ်သော အဋ္ဌိကသညာ ပုဠုဝကသညာ ဝိနီလကသညာ ဝိစ္ဆိဒ္ဒကသညာ ဥဒ္ဓုမာတကသညာ ဟူသော ကောင်းမြတ်သော သမာဓိနိမိတ်ကို စောင့်ရှောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို စောင့်ရှောက်သူ၏ အားထုတ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အားထုတ်ခြင်းတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

(စက္ခုစသောဣန္ဒြေကို) စောင့်စည်းခြင်း၊ (ကာမဝိတက်စသည်ကို) ပယ်ခြင်း၊ (ဗောဇ္ဈင်တရားကို) ပွါးများခြင်း၊ (သမာဓိနိမိတ်ကို) စောင့်ရှောက်ခြင်း ဤအား ထုတ်ခြင်းလေးမျိုးတို့ကို နေမင်း၏ အဆွေ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မူအပ်ကုန်၏၊ ဤသာသနာတော်၌ ကိလေသာကို (ကင်းကွာရန်) ပြင်းစွာ အားထုတ်သော ရဟန်းသည် ယင်းအားထုတ်ခြင်းတို့ဖြင့် ဒုက္ခကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်နိုင်ပေသတည်း။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - စရဝဂ် ===

၅ - ပညတ္တိသုတ်

၁၅။ ရဟန်းတို့ အလွန်အကဲဟု ပညတ်အပ်သူ တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ အတ္တဘောနှင့် ပြည့်စုံသူတို့တွင် ရာဟုအသုရိန်နတ်သည် အလွန်အကဲဆုံး ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ကာမဂုဏ်ခံစားသူတို့တွင် မန္ဓာတ်မင်းသည် အလွန်အကဲဆုံး ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ စိုးပိုင်မှု ပြုသူတို့တွင် မာရ်နတ်ယုတ်သည် အလွန်အကဲဆုံး ဖြစ်၏။ နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာတို့နှင့် တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူ့လောက၌ ပူဇော် အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရားကို အလွန်အကဲ အမြင့်မြတ်ဆုံးဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အလွန်အကဲဟု ပညတ်အပ်သူတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အတ္တဘောနှင့် ပြည့်စုံသူတို့တွင် ရာဟုအသုရိန်သည် အလွန်ကဲဆုံး ဖြစ်၏၊ ကာမ ဂုဏ်ခံစား သူတို့တွင် မန္ဓာတ်မင်းသည် အလွန်ကဲဆုံး ဖြစ်၏၊ တန်ခိုးအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အခြံအရံအားဖြင့် လည်းကောင်း ထွန်းတောက်ပ၍ စိုးပိုင်မှုပြု ကုန်သူတို့တွင် မာရ်နတ်သည် အလွန်ကဲဆုံးဖြစ်၏။ အထက်အရပ် အလယ်အရပ် အောက်အရပ် လောက၏ ဖြစ်ရာရှိသမျှအရပ်၌ နတ်နှင့် တကွသော လူအပေါင်းဝယ် မြတ်စွာဘုရားကို အလွန်အကဲ အမြင့်မြတ် ဆုံးဟု ဆိုအပ်လေသတည်း။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - စရဝဂ် ===

၆ - သောခုမ္မသုတ်

၁၆။ ရဟန်းတို့ သုခုမ 'သိမ်မွေ့သော လက္ခဏာကို ထိုးထွင်းသိသော' ဉာဏ်တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် လွန်မြတ်သော ရူပသုခုမ 'ရုပ်၌ သိမ်မွေ့သော လက္ခဏာကို သိမ်းဆည်းသော' ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ထို ရူပ သုခုမဉာဏ်မှ တစ်ပါး အခြားသော အထူးသဖြင့် လွန်ကဲမြင့်မြတ်သော ရူပသုခုမဉာဏ်ကို မမြင်၊ ထို ရူပ သုခုမဉာဏ်မှ တစ်ပါး အခြားသော အထူးသဖြင့် လွန်ကဲမြင့်မြတ်သော ရူပသုခုမဉာဏ်ကို မတောင့်တ။ လွန်မြတ်သော ဝေဒနာသုခုမ 'ဝေဒနာ၌ သိမ်မွေ့သော လက္ခဏာကို သိမ်းဆည်းသော'ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ထို ဝေဒနာသုခုမဉာဏ်မှ တစ်ပါး အခြားသော အထူးသဖြင့် လွန်ကဲ မြင့်မြတ်သော ဝေဒနာသုခုမဉာဏ်ကို မမြင်။ ထို ဝေဒနာသုခုမဉာဏ် မှတစ်ပါး အခြားသော အထူးသဖြင့် လွန်ကဲ မြင့်မြတ်သော ဝေဒနာသုခုမ ဉာဏ်ကို မတောင့်တ။ လွန်မြတ်သော သညာသုခုမ 'သညာ၌ သိမ်မွေ့သော လက္ခဏာကို သိမ်းဆည်းသော' ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ထို သညာသုခုမဉာဏ်မှတစ်ပါး အခြားသော အထူးသဖြင့် လွန်ကဲမြင့်မြတ်သော သညာသုခုမဉာဏ်ကို မမြင်၊ ထို သညာသုခုမဉာဏ်မှ

တစ်ပါး အခြားသော အထူးသဖြင့် လွန်ကဲမြင့်မြတ် သော သညာသုခုမဉာဏ်ကို မတောင့်တ။ လွန်မြတ်သော သင်္ခါရသုခုမ 'သင်္ခါရ၌ သိမ်မွေ့သော လက္ခဏာ ကို သိမ်းဆည်းသော' ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ထို သင်္ခါရသုခုမဉာဏ်မှ တစ်ပါး အခြားသော အထူးသဖြင့် လွန်ကဲ မြင့်မြတ်သော သင်္ခါရသုခုမဉာဏ်ကို မမြင်။ ထို သင်္ခါရသုခုမဉာဏ်မှ တစ်ပါး အခြားသော အထူးသဖြင့် လွန်ကဲ မြင့်မြတ်သော သင်္ခါရသုခုမဉာဏ်ကို မတောင့်တ။ ရဟန်းတို့ သုခုမဉာဏ်တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

(သုခုမဉာဏ်ဖြင့်) ရုပ်၏ သိမ်မွေ့ နူးညံ့သောအဖြစ် (လက္ခဏာ)ကို လည်းကောင်း၊ ဝေဒနာတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းကို လည်းကောင်း၊ သညာဖြစ်ကြောင်းကို လည်းကောင်း၊ သညာချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို လည်းကောင်း သိ၍၊ သင်္ခါရတို့ကို သူစိမ်းပြင်ပ အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အနတ္တ အားဖြင့် လည်းကောင်း သိ၍ စင်စစ်အားဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်သော၊ (ကိလေသာ) ငြိမ်းပြီးသော၊ (ကိလေသာ၏) ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်၌ မွေ့လျော်သော ထိုရဟန်းသည် စစ်သည်ဗိုလ်ပါနှင့် တကွသော မာရ်ကို အောင်မြင်၍ အဆုံးစွန်ဖြစ်သော ကိုယ်ကို ဆောင်၏။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - စရဝဂ် ===

၇ - ပဌမ အဂတိဂမနသုတ်

၁၇။ ရဟန်းတို့ အဂတိလိုက်စားမှုတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ချစ်ခြင်းကြောင့် အဂတိလိုက်စား၏၊ မုန်းခြင်းကြောင့် အဂတိလိုက်စား၏၊ မသိခြင်းကြောင့် အဂတိ လိုက်စား၏၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်းကြောင့် အဂတိ လိုက်စား၏။ ရဟန်းတို့ အဂတိလိုက်စားမှုတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အကြင်သူသည် ချစ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ မုန်းခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်း ကြောင့် လည်းကောင်း၊ မသိခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း တရားကို ကျော်လွန်၍ ကျင့်၏၊ ထိုသူ၏ အခြံအရံ အကျော်အစောသည် လဆုတ်ပက္ခ၌ လကဲ့သို့ ဆုတ်ယုတ်လေသတည်း။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - စရဝဂ် ===

၈ - ဒုတိယ အဂတိဂမနသုတ်

၁၈။ ရဟန်းတို့ အဂတိ မလိုက်စားမှုတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ချစ်ခြင်းကြောင့် အဂတိ မလိုက်စား၊ မုန်းခြင်းကြောင့် အဂတိ မလိုက်စား၊ မသိခြင်းကြောင့် အဂတိ မလိုက်စား၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်းကြောင့် အဂတိ မလိုက်စား။ ရဟန်းတို့ အဂတိ မလိုက်စားမှုတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အကြင်သူသည် ချစ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ မုန်းခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်း ကြောင့် လည်းကောင်း၊ မသိခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း တရားကို ကျော်လွန်၍ မကျင့်၊ ထိုသူ၏ အခြံအရံ အကျော်အစောသည် လဆန်းပက္ခ၌ လကဲ့သို့ ပြည့်ဝလေ သတည်း။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - စရဝဂ် ===

၉ - တတိယ အဂတိဂမနသုတ်

၁၉။ ရဟန်းတို့ အဂတိလိုက်စားမှုတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ချစ်ခြင်းကြောင့် အဂတိ လိုက်စား၏၊ မုန်းခြင်းကြောင့် အဂတိ လိုက်စား၏၊ မသိခြင်းကြောင့် အဂတိ လိုက်စား၏၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်းကြောင့် အဂတိ လိုက်စား၏။ ရဟန်းတို့ အဂတိ လိုက်စားမှုတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အဂတိ မလိုက်စားမှုတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ချစ်ခြင်းကြောင့် အဂတိ မလိုက်စား၊ မုန်းခြင်းကြောင့် အဂတိ မလိုက်စား၊ မသိခြင်းကြောင့် အဂတိ မလိုက်စား၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်းကြောင့် အဂတိ မလိုက်စား။ ရဟန်းတို့ အဂတိ မလိုက်စားမှုတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အကြင်သူသည် ချစ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ မုန်းခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်း ကြောင့် လည်းကောင်း၊ မသိခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း တရားကို ကျော်လွန်၍ ကျင့်၏၊ ထိုသူ၏ အခြံအရံ အကျော်အစောသည် လဆုတ်ပက္ခ၌ လကဲ့သို့ ဆုတ်ယုတ် လေသတည်း။

အကြင်သူသည် ချစ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ မုန်းခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်း ကြောင့် လည်းကောင်း၊ မသိခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း တရားကို ကျော်လွန်၍ မကျင့်၊ ထိုသူ၏ အခြံအရံ အကျော်အစောသည် လဆန်းပက္ခ၌ လကဲ့သို့ ပြည့်ဝလေသတည်း။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - စရဝဂ် ===

၁၀ - ဘတ္တုဒ္ဒေသကသုတ်

၂၀။ ရဟန်းတို့ တရား လေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဆွမ်းညွှန်း ရဟန်းသည် ဆောင်ယူ၍ ချထား အပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ချစ်ခြင်းကြောင့် အဂတိ လိုက်စား၏၊ မုန်းခြင်းကြောင့် အဂတိ လိုက်စား၏၊ မသိခြင်းကြောင့် အဂတိ လိုက်စား၏၊ ကြောက်ရွံ့ ခြင်းကြောင့် အဂတိ လိုက်စား၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရား လေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဆွမ်းညွှန်း ရဟန်း သည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။

ရဟန်းတို့ တရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဆွမ်းညွှန်းရဟန်းသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ဤအတူ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ချစ်ခြင်းကြောင့် အဂတိ မလိုက်စား၊ မုန်းခြင်းကြောင့် အဂတိ မလိုက်စား၊ မသိခြင်းကြောင့် အဂတိ မလိုက်စား၊ ကြောက်ရွံ့ ခြင်းကြောင့် အဂတိ မလိုက်စား။ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဆွမ်းညွှန်းရဟန်းသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ကာမဂုဏ်တို့၌ မစောင့်စည်းသူ လူအားလုံး တို့သည် တရား မရှိကုန်၊ တရား၌ မရိုသေကုန်၊ ချစ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ မုန်းခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ မသိခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း (အဂတိ) လိုက်စားကုန်၏၊ ဤပရိသတ်ကို အမှိုက်နှင့်တူသော ပရိသတ်ဟု ဆိုအပ်၏၊ ဤသို့လျှင် သိထိုက်သော တရားအပေါင်းကို သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်တရား၌ တည်ကုန်လျက် မကောင်းမှုကို မပြုကြကုန်။ ချစ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ မုန်းခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ မသိခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း အဂတိမလိုက် စားကုန်၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သူတော်ကောင်းတို့ ချီးမွမ်းထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ မည်ကုန်၏၊ ဤပရိသတ်ကို ကြည်လင်သော ပရိသတ် ဟု ဆိုအပ်၏၊ ဤသို့လျှင် တရား အားလုံးကို သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူအပ် သတည်း။

ဒသမသုတ်။

နှစ်ခုမြောက် စရဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဥရုဝေလဝဂ် ===

၁ - ပဌမ ဥရုဝေလသုတ်

၂၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ အခါတစ်ပါး၌ ငါသည် သစ္စာလေးပါးတရားကို သိပြီးစ ဥရုဝေလတော နေရဥ္စရာ မြစ်ကမ်းနား ဆိတ်ကျောင်းညောင်ပင်ရင်း၌ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်၍ ကိန်းအောင်း နေစဉ် ငါ့အား ဤသို့သော စိတ်အကြံသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့၏ "ရိုသေရာ မှီခိုရာ မရှိဘဲ နေရခြင်း သည် ဆင်းရဲလှ၏၊ ငါသည် အဘယ်သို့သော သမဏဗြာဟ္မဏကို အရိုအသေ အလေးအမြတ် အမှီသဟဲပြု၍ နေရပါအံ့နည်း" ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ရဟန်းတို့ ထို ငါ့အား ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြန်၏- ငါသည် မပြည့်စုံသေးသော သီလဂုဏ်ကို ပြည့်စုံ စေရန် အခြားသော သမဏဗြာဟ္မဏကို အရိုအသေ အလေးအမြတ် အမှီသဟဲပြု၍ နေရာ၏၊ စင်စစ် သော်ကား နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာတို့နှင့် တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏ ဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူ့လောက၌ အရိုအသေ အလေးအမြတ် အမှီသဟဲပြု၍ နေထိုက်သော မိမိထက် သာလွန်၍ သီလနှင့် ပြည့်စုံသော အခြားသော သမဏ ဗြာဟ္မဏကို ငါမမြင်ချေ။

ငါသည် မပြည့်စုံသေးသော သမာဓိဂုဏ်ကို ပြည့်စုံစေရန် အခြားသော သမဏ ဗြာဟ္မဏကို အရိုအသေ အလေးအမြတ် အမှီသဟဲပြု၍ နေရာ၏၊ စင်စစ်သော်ကား နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာတို့နှင့်တကွ သော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူ့လောက၌ အရိုအသေ အလေးအမြတ် အမှီသဟဲပြု၍ နေထိုက်သော မိမိထက် သာလွန်၍ သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံသော အခြား သော သမဏဗြာဟ္မဏကို ငါမမြင်ချေ။

ငါသည် မပြည့်စုံသေးသော ပညာဂုဏ်ကို ပြည့်စုံစေရန် အခြားသော သမဏဗြာဟ္မဏကို အရိုအသေ အလေးအမြတ် အမှီသဟဲပြု၍ နေရာ၏၊ စင်စစ်သော်ကား နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာတို့နှင့် တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူ့လောက၌ အရိုအသေ အလေးအမြတ် အမှီသဟဲပြု၍ နေထိုက်သော မိမိထက် သာလွန်၍ ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော အခြားသော သမဏဗြာဟ္မဏကို ငါမမြင်ချေ။

ငါသည် မပြည့်စုံသေးသော ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ကြောင်း 'ဝိမုတ္တိ' ဂုဏ်ကို ပြည့်စုံစေရန် အခြားသော သမဏ ဗြာဟ္မဏကို အရိုအသေ အလေးအမြတ် အမှီသဟဲပြု၍ နေရာ၏၊ စင်စစ် သော်ကား နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာတို့နှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူ့လောက၌ အရိုအသေ အလေးအမြတ် အမှီသဟဲပြု၍ နေထိုက်သော မိမိထက် သာလွန် ၍ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ကြောင်း 'ဝိမုတ္တိ' ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော အခြားသော သမဏဗြာဟ္မဏကို ငါ မမြင်ချေ ဟု (အကြံဖြစ်ပြန်၏)။

ရဟန်းတို့ ငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏ "ငါသည် ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော တရားကို ပင်လျှင် အရိုအသေ အလေးအမြတ် အမှီသဟဲပြု၍ နေရမူကား ကောင်းပေရာ၏" ဟု (အကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ သဟမ္ပတိဗြဟ္မာသည် သူ၏ စိတ်ဖြင့် ငါ၏ စိတ်အကြံကို သိ၍ ခွန်အားရှိသော ယောကျ်ားသည် ကွေးထားသော လက်မောင်းကို ဆန့်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဆန့်ထားသော လက်မောင်းကို ကွေးသကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဤအတူပင် ဗြဟ္မာ့ဘုံမှ ကွယ်ခဲ့၍ ငါ၏ရှေ့၌ ထင်ရှားဖြစ်ခဲ့၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ သဟမ္ပတိဗြဟ္မာသည် လက်ဝဲတစ်ဖက် ပခုံးထက်၌ အပေါ်ရုံကို စံပယ်တင်လျက် လက်ယာပုဆစ်ဒူးဝန်းကို မြေ၌ ထောက်၍ ငါ့ကို လက်အုပ်ချီလျက် "မြတ်စွာဘုရား ဤအကြံတော်သည် ဤအတိုင်း သင့်လျော်လှပါ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား ဤအကြံတော်သည် ဤအတိုင်း သင့်လျော်လှပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အတိတ်ကာလ၌ ပွင့်တော်မူကြကုန်သော ပူဇော်အထူး ကို ခံတော်မူ ထိုက်ကုန်သော မြတ်စွာဘုရားတို့ သည်လည်း တရားကို ပင်လျှင် အရိုအသေ အလေးအမြတ် အမှီသဟဲပြု၍ နေတော်မူကြပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား အနာဂတ်ကာလ၌ ပွင့်တော်မူ လတ္တံ့ ကုန်သော ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူ ထိုက်ကုန်သော မြတ်စွာဘုရားတို့သည်လည်း တရားကိုပင်လျှင် အရိုအသေ အလေးအမြတ် အမှီသဟဲပြု၍ နေတော်မူကြပါကုန် ဖလတ္တံ့။ အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း တရားကိုပင်လျှင် အရိုအသေ အလေးအမြတ် အမှီသဟဲပြု၍ နေတော်မူပါလော့" ဟု (လျှောက်၏)၊ သဟမ္ပတိဗြဟ္မာသည် ဤစကားကို လျှောက်ပြီးလျှင် ထိုမှတစ်ပါး သော ဤစကားကို လျှောက်ပြန်၏။ "ရှေးလွန်လေပြီးကာလက ပွင့်တော်မူကြကုန်ပြီးသော အကြင် မြတ်စွာဘုရား တို့သည် လည်းကောင်း၊ နောင်ပွင့်တော်မူ လတ္တံ့ ဖြစ်ကုန်သော အကြင် မြတ်စွာဘုရား တို့သည် လည်းကောင်း၊ ယခုအခါ များစွာသော လူတို့၏ စိုးရိမ်ခြင်းကို ပယ်ဖျောက် တတ်သော အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည် လည်းကောင်း ရှိတော်မူကုန်၏။ အလုံးစုံကုန်သော ထို မြတ်စွာဘုရားတို့သည် သူတော်ကောင်း တရားကို အလေး ဂရုပြု ကုန်သည် ဖြစ်၍ နေလည်း နေခဲ့ကုန်ပြီ၊ နေလည်း နေကုန်ဆဲ၊ နေလည်း နေကုန်လတ္တံ့၊ ဤသို့တရားကို အလေးဂရုပြု၍ နေခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရားတို့၏ ဖြစ်မြဲ သဘောတည်း။ ထို့ကြောင့်သာလျှင် မိမိအကျိုးစီးပွါးကို အလိုရှိသော မြတ်သည့် အဖြစ်ကို အလွန် တောင့်တသူသည် မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို အောက်မေ့လျက် သူတော် ကောင်းတရားကို အလေးအမြတ် ပြုအပ်သတည်း" ဟု (လျှောက်ပြန်၏)။

ရဟန်းတို့ သဟမ္ပတိဗြဟ္မာသည် ဤစကားကို လျှောက်ကြားလေ၏၊ ဤစကားကို လျှောက်ကြားပြီး၍ ငါ့ကို ရှိခိုးပြီးလျှင် အရိုအသေပြုကာ ထို နေရာ၌ပင် ကွယ်လေ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ငါသည် ဗြဟ္မာ၏ တိုက်တွန်းခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မိမိအား လျော်ပတ်သည်ကို လည်းကောင်း သိ၍ ငါ ထိုးထွင်း သိထားသော တရားကို သာလျှင် အရိုအသေ အလေးအမြတ် အမှီသဟဲပြု၍ နေခဲ့၏။ ရဟန်းတို့ အကြင် အခါ၌ သံဃာသည် များမြတ်သော 'မဟတ္တ' ဂုဏ်လေးပါးနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ထိုအခါ ငါသည် သံဃာ၌လည်း ရိုသေ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဥရုဝေလဝဂ် ===

၂ - ဒုတိယ ဥရုဝေလသုတ်

၂၂။ ရဟန်းတို့ အခါတစ်ပါး၌ ငါသည် သစ္စာလေးပါးတရားကို သိပြီးစ ဥရုဝေလတော နေရဉ္ဇရာ မြစ်ကမ်းနား ဆိတ်ကျောင်းညောင်ပင်ရင်း၌ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ အိုမင်းကြီးမြင့် အရွယ်ရင့်ပြီးလျှင် ဆင့်ဆင့် လွန်မြောက် အဆုံးအရွယ်သို့ ရောက်ကုန်သော များစွာသော ပုဏ္ဏားတို့သည် ငါ့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ငါနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆိုကုန်၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကြကုန်ပြီးလျှင် ထို ပုဏ္ဏားတို့သည် ငါ့အား "အသျှင်ဂေါတမ 'ရဟန်းဂေါတမသည် အိုမင်းကြီးမြင့် အရွယ်ရင့်ပြီးလျှင် ဆင့်ဆင့်လွန်မြောက် အဆုံး အရွယ်သို့ ရောက်ကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့ကို ရှိလည်းမခိုး ခရီးဦးလည်းမကြိုဆို နေရာဖြင့်လည်း မဖိတ်'ဟု ဤသို့သော သတင်းစကားကို အကျွန်ုပ်တို့ ကြားဖူးပါသည်။ အသျှင်ဂေါတမ ထို ကြားဖူးသော သတင်း စကားသည် ထို ကြားဖူးသည့် အတိုင်းပင် ဟုတ်မှန်သည် သာတည်း၊ အသျှင်ဂေါတမသည်ကား အိုမင်းကြီး မြင့် အရွယ်ရင့်ပြီးလျှင် ဆင့်ဆင့်လွန်မြောက် အဆုံးအရွယ်သို့ ရောက်ကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့ကို ရှိလည်း မခိုး ခရီးဦးလည်း မကြိုဆို နေရာဖြင့်လည်း မပင့်ဖိတ်၊ အသျှင်ဂေါတမ ဤသို့ (ရှိခိုးခြင်းစသည်ကို) မပြုခြင်း သည် မသင့်လျော်သည် သာတည်း" ဟု လျှောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ထို ငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏ "ဤအသျှင်တို့သည် ကြီးသော သူတို့ကို လည်းကောင်း၊ ကြီးသည့်အဖြစ်ကို ပြုတတ်သော တရားတို့ကိုလည်းကောင်း မသိကုန်" ဟု (အကြံသည် ဖြစ်၏။) ရဟန်းတို့ မွေးဖွားသည်မှ အသက်ရှစ်ဆယ် ကိုးဆယ် တစ်ရာ ရှိသည်ဖြစ်၍ ကြီးသူ ဖြစ်သော်လည်း မသင့်သော ကာလ၌ ဆိုတတ်သူ မမှန်သော စကားကို ဆိုတတ်သူ အကျိုးနှင့် မစပ် သည်ကို ဆိုတတ်သူ တရားနှင့် မစပ်သည်ကို ဆိုတတ်သူ အဆုံးအမနှင့် မစပ်သည်ကို ဆိုတတ်သူ မသင့်သော အခါ၌ အကြောင်းမရှိသော အပိုင်းအခြားမရှိသော အစီးအပွါးနှင့် မစပ်သော မမှတ်သား လောက်သော စကားကို ဆိုတတ်သူ ဖြစ်ခဲ့မူ၊ ထိုသူသည် "လူကြီး လူမိုက်" ဟူ၍သာ ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ ပျိုမျစ် နုနယ်၍ နက်မှောင်သော ဆံပင်ရှိသော ပဌမ အရွယ်အားဖြင့် ကောင်းသော ပျိုမျစ်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော ငယ်သူပင်ဖြစ်သော်လည်း သင့်သော ကာလ၌ ဆိုတတ်သူဟုတ်မှန်သည်ကို ဆိုတတ်သူ အကျိုးရှိသည်ကိုသာ ဆိုတတ်သူတရားနှင့် စပ်သည်ကိုသာ ဆိုတတ်သူ အဆုံးအမနှင့် စပ်သည်ကိုသာ ဆိုတတ်သူ သင့်သောကာလ၌ အကြောင်းရှိသော အပိုင်းအခြားရှိသော အစီးအပွါးနှင့် စပ်သော မှတ်သားလောက်သော စကားကို ဆိုတတ်သူ ဖြစ်ခဲ့မူ၊ ထိုသူငယ်သည် "လူကြီး ပညာရှိ" ဟူ၍သာ ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ ကြီးသည်၏ အဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော တရားတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလရှိ၏၊ ပါတိမောက္ခသံဝရ သီလကို စောင့်ရှောက်လျက် နေ၏၊ အကျင့် 'အာစာရ' ကျက်စားရာ 'ဂေါစရ' နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အနည်း ငယ်သော အပြစ်တို့၌ သော်လည်း ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။

အကြားအမြင် များ၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆောင်၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆည်းပူး၏၊ အနက ်, သဒ္ဒါနှင့် တကွ ဖြစ်၍ အလုံးစုံပြည့်စုံစင်ကြယ်သည့် မြတ်သောအကျင့်ကို ဖော်ပြတတ်ကုန်သော အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ကောင်းခြင်း ရှိကုန်သော တရားတို့ကို ထိုသူသည် များစွာ

ကြားနာဖူး၏၊ ဆောင်ထား၏၊ နှုတ်ဖြင့် လေ့ကျင့်ထား၏၊ စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ရှုဆင်ခြင်၏၊ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိ၏။

မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေရကြောင်းဖြစ်ကုန်သော လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော (ရူပါဝစရ) ဈာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်း ရ၏၊ မငြိုမငြင် ရ၏၊ မပင်မပန်း ရ၏။

အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြု၍ ရောက်လျက် နေ၏။ ရဟန်းတို့ ကြီးသည်၏ အဖြစ်ကို ပြုတတ်သော တရားတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အကြင်သူသည် ပျံ့လွင့်သော စိတ်ဖြင့် အကျိုးမရှိ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကိုလည်း များစွာ ပြောဆို၏၊ မတည်ကြည်သော အကြံအစည်ရှိ၏၊ မသူတော်တရား၌ မွေ့လျော်တတ်၏၊ တောသမင်နှင့် တူ၏၊ ယုတ်ညံ့သော အယူရှိသော၊ (ပုဂ္ဂလ, ဓမ္မ၌) ရိုသေခြင်း မရှိသော ထိုသူသည် ကြီးသူအဖြစ်မှ ဝေး၏။ အကြင်သူ သည်ကား သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အကြားအမြင်များ၏၊ ပညာရှိ၏၊ (ကိုယ် နှုတ် နှလုံးကို) စောင့်စည်း၏၊ တရားတို့၌ မြဲမြံ ခိုင်ခံ့သော သမာဓိရှိ၏၊ ပညာဖြင့် သစ္စာလေးပါး၏ အနက်ကို ရှုမြင်၏၊ အလုံးစုံသော တရားတို့၏ ကမ်း တစ်ဖက်သို့ ရောက်၏၊ (ရာဂစသော) ငြောင့်မရှိ၊ လျင်မြန်သော ပညာရှိ၏။ ပယ်ပြီးသော ပဋိသန္ဓေနေခြင်း သေခြင်း ရှိ၏၊ အလုံးစုံသော အကျင့်မြတ် ရှိ၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို "ကြီးသောသူ" ဟု ငါ ဆို၏၊ အကြင် ရဟန်းအား အာသဝေါတရားတို့သည် မရှိကုန်၊ ထိုရဟန်းကို အာသဝေါ ကုန်ခြင်းကြောင့် "သီတင်းကြီးရဟန်း" ဟု ဆိုအပ်သတည်း။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဥရုဝေလဝဂ် ===

၃ - လောကသုတ်

၂၃။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် လောကကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် လောကမှ ကင်းတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် လောက၏ ဖြစ်ကြောင်းကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် လောက၏ ဖြစ်ကြောင်းကို ပယ်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရား သည် လောကချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် လောကချုပ်ငြိမ်း ရာ (နိဗ္ဗာန်)ကို မျက်မှောက်ပြုတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် လောက၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် လောက၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်ကို ပွါးများတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာတို့နှင့် တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏ ဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူ့လောကသည် မြင်အပ် ကြားအပ် တွေ့အပ် သိအပ် ရအပ် ရှာမှီးအပ် စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ကျက်စားအပ်သော အာရုံ အလုံးစုံကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူ၏၊ ထို့ကြောင့် "တထာဂတ" ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် အတုမရှိသော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူသော ညဥ့်နှင့် ဝိပါက် ကမ္မဇရုပ် အကြွင်းမရှိသော နိဗ္ဗာနဓာတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူသော ညဥ့်တို့၏ အကြား၌ ဟောပြော မြွက်ဟ ညွှန်ပြ တော်မူအပ်သော တရားအလုံးစုံသည် ဟောပြော မြွက်ဟ ညွှန်ပြတိုင်းသာ ဖြစ်၏၊ တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် မဖြစ်၊ ထို့ကြောင့် "တထာဂတ" ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် အကြင် သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြောဆိုလေ့ရှိ၏၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုလေ့ရှိ၏။ အကြင် သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုလေ့ရှိ၏၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ ဤသို့လျှင် ပြောဆိုလေ့ရှိသည့်အတိုင်း ပြုလေ့ရှိ၏၊ ပြုလေ့ရှိသည့် အတိုင်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် "တထာဂတ" ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာတို့နှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့်တကွသော လူ့လောက၌ မြတ်စွာဘုရားသည် (သူတစ်ပါးတို့ကို) လွှမ်းမိုးတော်မူနိုင်၏၊ (သူတစ်ပါးတို့က) မလွှမ်းမိုးနိုင်၊ စင်စစ်အားဖြင့် မြင်တတ်၏၊ မိမိအလိုသို့ လိုက်စေနိုင်၏၊ ထို့ကြောင့် "တထာဂတ" ဟု ဆိုအပ်၏။ (ထို မြတ်စွာဘုရားသည်) လောကအားလုံးကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ လောက၌ (သိအပ်သော တရား) အားလုံးကိုဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသောကြောင့် လောက အားလုံးမှ ကင်းတော်မူ၏၊ လောကအားလုံး၌ ငြိကပ်ခြင်း (တဏှာ, ဒိဋ္ဌိ) ဥပယ ရှိတော် မမူ။ ထို မြတ်စွာဘုရား သည် စင်စစ်အားဖြင့် အာရုံ အားလုံး တို့ကို လွှမ်းမိုးတော်မူနိုင်၏၊ ပညာနှင့် ပြည့်စုံတော်မူ၏၊ အလုံးစုံသော အထုံးအဖွဲ့တို့မှ လွတ်မြောက်တော်မူ၏၊ ထို မြတ်စွာဘုရားသည် အလွန်ငြိမ်းချမ်းစွာသော တစ်စုံတစ်ခုသော ဘေးရန် အန္တရာယ် အယုတ် မရှိသော နိဗ္ဗာန်ကို တွေ့ထိဆိုက်ရောက်တော်မူ၏။

အာသဝေါကုန်ပြီးသော ထို မြတ်စွာဘုရားသည် ဆင်းရဲကင်းတော်မူ၏၊ ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖြတ်တော်မူပြီး ဖြစ်၏၊ အလုံးစုံသော ကံတို့၏ ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်တော်မူ၏၊ ဥပဓိ လေးပါးတို့ ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ လွတ်လွတ် ဝင်တော်မူ၏။ ထို မြတ်စွာဘုရားသည် သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူ၏၊ ထို မြတ်စွာဘုရားသည် အတုမရှိသော ခြင်္သေ့မင်း ဖြစ်တော်မူ၍ နတ်နှင့် တကွသော သတ္တလောကအား မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေတော်မူ၏။ ဤသို့လျှင် အကြင် နတ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ အကြင် လူတို့သည်လည်းကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာဟု ဆည်းကပ်ကုန်၏၊ ထို နတ်လူတို့သည် ကြီးမြတ်၍ ကြောက်ရွံ့ခြင်း ကင်းတော်မူသော ထို မြတ်စွာဘုရားကို ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးကြကုန်၏။ ယဉ်ကျေးပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ယဉ်ကျေးသူ တို့ထက် မြတ်တော်မူ၏၊ ငြိမ်းအေး ပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ငြိမ်းအေးသူ တို့ထက် မြတ်တော်မူ၏၊ လွတ်မြောက်ပြီးသော မြတ်စွာဘုရား သည် လွတ်မြောက်ပြီး သူတို့ထက် မြတ်တော်မူ၏၊ ကူးမြောက်တော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကူးမြောက် ပြီးသူ တို့ထက် မြတ်တော်မူ၏။ ဤသို့လျှင် ကြီးမြတ်၍ ကြောက်ရွံ့ခြင်း ကင်းတော်မူသော ထို မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးကြကုန်၏၊ နတ်နှင့် တကွသော လောက၌ ငါနှင့် ပြိုင်ဘက် ပုဂ္ဂိုလ် မရှိ။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဥရုဝေလဝဂ် ===

၄ - ကာဠကာရာမသုတ်

၂၄။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာကေတမြို့ ကာဠကသူဌေး၏ အရံ၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့သည် "အသျှင်ဘုရား" ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာတို့နှင့် တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏ ဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူ့လောကသည် မြင်အပ် ကြားအပ် တွေ့အပ် သိအပ် ရအပ် ရှာမှီးအပ် စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ကျက်စားအပ်သော အာရုံအလုံးစုံကို ငါသိ၏။

ရဟန်းတို့ နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာတို့နှင့် တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏ ဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူ့လောကသည် မြင်အပ် ကြားအပ် တွေ့အပ် သိအပ် ရအပ် ရှာမှီးအပ် စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ကျက်စားအပ်သော အာရုံအလုံးစုံကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိပြီးပြီ၊ ထို အာရုံအလုံးစုံကို မြတ်စွာဘုရားသည် ထင်စွာသိအပ်ပြီးပြီ၊ ထို အာရုံအလုံးစုံသို့ မြတ်စွာဘုရားသည် (တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) ကပ်ရောက်တော်မမူ။

ရဟန်းတို့ နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာတို့နှင့် တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏ ဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူ့လောကသည် မြင်အပ် ကြားအပ် တွေ့အပ် သိအပ် ရအပ် ရှာမှီးအပ် စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ကျက်စားအပ်သော အာရုံအလုံးစုံကို ငါမသိဟု ဆိုငြားအံ့၊ ငါ၏ စကားသည် အမှားဖြစ်ရာ၏။

ရဟန်းတို့။ပ။ ထို အာရုံအားလုံးကို ငါသိလည်း သိ၏၊ ငါသိလည်း မသိဟု ဆိုငြားအံ့၊ ငါ၏ ထို စကားသည် ထို့အတူသာ (အမှား) ဖြစ်ရာ၏။

ရဟန်းတို့။ပ။ ထို အာရုံအားလုံးကို ငါသိသည် မဟုတ်၊ မသိသည်လည်း မဟုတ်ဟု ဆိုငြားအံ့၊ ငါ၏ ထို စကားသည် အပြစ် ဖြစ်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် မြင်ရမည်ကို မြင်၍ မြင်ပြီးသည်ကို (တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မအောက်မေ့၊ မမြင်ရသေးသည်ကို (တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မအောက်မေ့၊ မြင်နေသည်ကို (တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့ ဖြင့်) မအောက်မေ့၊ မြင်တတ်သူကို (တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မအောက်မေ့။ ကြားရမည့် အရာကို ကြား၍ ကြားပြီးသည်ကို (တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မအောက်မေ့၊ မကြားရသေးသည်ကို (တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မအောက်မေ့၊ ကြားနေသည်ကို (တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မအောက်မေ့၊ ကြားတတ်သူကို (တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မအောက်မေ့၊ တွေ့ရမည့်အရာကို တွေ့၍ တွေ့ပြီးသည်ကို (တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မအောက်မေ့၊ မတွေ့ရသေးသည်ကို (တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မအောက်မေ့၊ တွေ့နေသည်ကို (တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မအောက်မေ့၊ တွေ့တတ်သူကို (တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မအောက်မေ့။ သိရမည့် အရာကို သိ၍ သိပြီးသည်ကို (တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မအောက်မေ့၊ မသိရသေးသည်ကို (တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မအောက်မေ့၊ သိနေသည်ကို (တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မအောက်မေ့၊ သိတတ်သူကို (တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မအောက်မေ့။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် မြင်အပ် ကြားအပ် တွေ့အပ် သိအပ်သော အရုံတရားတို့၌ (ကောင်း, ဆိုးနှစ်ခု) ထပ်တူ ရှုတော်မူတတ်သည် ဖြစ်၍သာလျှင် တာဒီ မည်တော်မူ၏၊ ထို မြတ်စွာဘုရား တည်းဟူသော တာဒီ ပုဂ္ဂိုလ်မှ တစ်ပါး အခြား ထို့ထက် သာလွန်သော မြင့်မြတ်သော တာဒီပုဂ္ဂိုလ် မရှိဟု ငါဆို၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အကြင်သူတို့သည် သူတစ်ပါးတို့ မြင်အပ် ကြားအပ် တွေ့အပ်သော အာရုံ အလုံးစုံကို အမှန်ဟု အောက်မေ့၍ (တဏှာဖြင့်) လွှမ်းမိုးပြီးဆုံးစေအပ်၏၊ မိမိ ကိုယ်တိုင် စောင့်စည်း၏ဟုဆိုသော ထို (မိစ္ဆာအယူရှိ) သူတို့၌ တာဒိဂုဏ် မရှိ၊ ထို (မိစ္ဆာအယူရှိ) သူတို့၏ မှန်သော စကားကိုလည်းကောင်း၊ ချွတ်ယွင်းသော စကားကိုလည်းကောင်း အမွန်အမြတ်ပြု၍ စိတ်၌ မထားရာ။ ထို မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော ငြောင့်ကိုလည်း ရှေးဦးကပင် မြင်၍ အကြင် (ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါးသော မိစ္ဆာ) အယူ၌ သတ္တဝါ အပေါင်းသည် လွှမ်းမိုး ပြီးဆုံး စေ၏၊ ကပ်ငြိ၏၊ ထို (ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါးသော မိစ္ဆာ) အယူကို ငါသည် သိ၏၊ မြင်၏၊ (ထို သတ္တဝါအပေါင်းသည် တဏှာဖြင့် လွှမ်းမိုး၍ ပြီးဆုံးစေအပ်သကဲ့သို့) ထို့အတူ မြတ်စွာဘုရားတို့အား (တဏှာဖြင့်) လွှမ်းမိုး၍ ပြီးဆုံးစေခြင်းသည် မရှိ။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဥရုဝေလဝဂ် ===

၅ - ဗြဟ္မစရိယသုတ်

၂၅။ ရဟန်းတို့ လူအပေါင်းအား အံ့သြဖွယ် ပြုခြင်းငှါ လူအပေါင်းအား ဖြားယောင်းခြင်းငှါ လာဘ် ပူဇော်သကာ အကျော်အစော ဟူသော အာနိသင် အလို့ငှါ ထို ထို အကြောင်းဖြင့် ဝါဒဖြန့်ခြင်းငှါ "ငါ့ကို ဤသို့ သဘောရှိ၏" ဟု လူအပေါင်းသိစေခြင်းငှါ ဤမြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးရသည် မဟုတ်။ ရဟန်းတို့ စင်စစ် သော်ကား စောင့်စည်းခြင်းငှါ ပယ်စွန့်ခြင်းငှါ တပ်မက်မှုကင်းခြင်းငှါ (ရာဂစသည်တို့) ချုပ်ခြင်းငှါ ဤမြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထို မြတ်စွာဘုရားသည် စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကိလေသာကို ပယ်ခြင်းငှါ တစ်ဆင့်ကြား မဟုတ်သော နိဗ္ဗာန်၏ အတွင်းသို့ ရောက်စေတတ်သော အကျင့်မြတ်ကို ဟောတော်မူ၏၊ ထို အကျင့်မြတ်ဟူသော လမ်းခရီးကို မြတ်သောဂုဏ်ကို ရှာမှီးလေ့ရှိသော သူတို့သည် အစဉ်လိုက်ကြကုန်၏။ အကြင်သူတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူတိုင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား အဆုံးအမကို ပြုကျင့်လေ့ ရှိကုန်သော ထိုသူတို့သည် ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုရကုန်လတ္တံ့ သတည်း။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဥရုဝေလဝဂ် ===

၆ - ကုဟသုတ်

၂၆။ ရဟန်းတို့ အကြင် ရဟန်းတို့သည် အံ့သြဖွယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏၊ ခက်ထန်ကုန်၏၊ ဖြားယောင်း တတ်ကုန်၏၊ ဦးချိုနှင့် (တူသော ထင်ရှားသော ကိလေသာတို့နှင့်) ပြည့်စုံကုန်၏၊ အချည်းနှီး တက်ကြွ ကုန်၏၊ မတည်ကြည်ကုန်။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းတို့သည် ငါ့ကို မမြတ်နိုးကြကုန်၊ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်း တို့သည် ဤဓမ္မဝိနယ (သာသနာတော်) မှ ကင်းကွာကုန်၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် ဤဓမ္မဝိနယ၌ ကြီးပွါး ခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ မရောက်ကုန်။ ရဟန်းတို့ အကြင် ရဟန်းတို့သည်ကား အံ့သြဖွယ်ကို မပြုတတ်ကုန်၊ မဖြားယောင်း တတ်ကုန်၊ ဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ မခက်ထန်ကုန်၊ ကောင်းစွာ တည်ကြည်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းတို့သည် ငါ့ကို မြတ်နိုးကြကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်း တို့သည် ဤဓမ္မဝိနယ (သာသနာတော်) မှ မကင်းကွာကုန်၊ ဤဓမ္မဝိနယ၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်း သို့ ရောက်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

(အကြင်သူတို့သည်) အံ့သြဖွယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏၊ ခက်ထန်ကုန်၏၊ ဖြားယောင်း တတ်ကုန်၏၊ ဦးချိုနှင့် တူသော ကိလေသာ ရှိကုန်၏၊ အချည်းနှီး တက်ကြွကုန်၏၊ မတည်ကြည်ကုန်၊ ထိုသူတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူအပ်သော သာသနာ တော်၌ မစည်ပင်နိုင်ကုန်။ (အကြင်သူတို့သည်) အံ့သြဖွယ်ကို မပြုတတ်ကုန်၊ မဖြားယောင်းတတ်ကုန်၊ ပညာရှိကုန်၏၊ မခက်ထန်ကုန်၊ ကောင်းစွာ တည်ကြည်ကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူအပ်သော သာသနာတော်၌ စင်စစ် စည်ပင်ကုန် သတည်း။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဥရုဝေလဝဂ် ===

၇ - သန္တုဋ္ဌိသုတ်

၂၇။ ရဟန်းတို့ တာဝန်လည်းနည်း၍ ရလည်း ရလွယ်ကုန်သော ပစ္စည်းတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း၊ ထို ပစ္စည်းတို့သည် အပြစ်လည်း မရှိကုန်။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ သင်္ကန်း တို့တွင် ပံ့သကူသင်္ကန်းသည် တာဝန်လည်းနည်း၏၊ ရလည်း ရလွယ်၏၊ ထို သင်္ကန်းသည် အပြစ်လည်း မရှိ။ ရဟန်းတို့ စားဖွယ်တို့တွင် ဆွမ်းခံလှည့်လည်၍ ရအပ်သော ဆွမ်းသည် တာဝန်လည်းနည်း၏၊ ရလည်း ရလွယ်၏၊ ထို ဆွမ်းသည် အပြစ်လည်း မရှိ။ ရဟန်းတို့ ကျောင်းတို့တွင် သစ်ပင် ရင်းဟူသော ကျောင်းသည် တာဝန်လည်းနည်း၏၊ ရလည်း ရလွယ်၏၊ ထို ကျောင်းသည် အပြစ်လည်း မရှိ။ ရဟန်းတို့ ဆေးတို့တွင် နွားကျင်ငယ်ပုပ်တည်းဟူသော ဆေးသည် တာဝန်လည်းနည်း၏၊ ရလည်း ရလွယ်၏၊ ထို ဆေးသည် အပြစ်လည်း မရှိ။ ရဟန်းတို့ တာဝန်လည်းနည်း၍ ရလည်း ရလွယ်ကုန်သော ပစ္စည်းတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း၊ ထို ပစ္စည်းတို့သည် အပြစ်လည်း မရှိကုန်။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် တာဝန်နည်း၍

ရလွယ်သော ပစ္စည်းဖြင့် ရောင့်ရဲ၏၊ ဤသို့ ရောင့်ရဲခြင်းကို “ရဟန်း၏ ရဟန်းအဖြစ်” ဟူသော အင်္ဂါ တစ်ပါးဟု ငါဆို၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တာဝန်လည်းနည်း ရလည်း ရလွယ် အပြစ်လည်း မရှိသော ပစ္စည်းဖြင့် ရောင့်ရဲသော ရဟန်းအား ကျောင်းကိုလည်းကောင်း၊ သင်္ကန်းကိုလည်းကောင်း၊ သောက်ဖွယ်စားဖွယ်ကိုလည်းကောင်း အကြောင်းပြု၍ စိတ်၏ ပင်ပန်းခြင်း ကင်း၏။ အရပ်မျက်နှာကိုလည်း မထိခိုက်။ ရဟန်းတရားအား လျော်သော အကြင် တရားတို့ကို ထို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏၊ မမေ့မလျော့သော သတိရှိသည် ဖြစ်၍ ကျင့်သော၊ နှစ်သက်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်းသည် (ထိုတရားတို့ကို) သိမ်းဆည်း၍ ယူအပ်လေ သတည်း။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဥရုဝေလဝဂ် ===

၈ - အရိယဝံသသုတ်

၂၈။ ရဟန်းတို့ အမြတ်ဟု သိအပ်ကုန်သော ရှည်မြင့်စွာသော ကာလတို့က ဖြစ်၏ဟု သိအပ်ကုန်သော (ဘုရား ပစ္စေကဗုဒ္ဓ သာဝကတို့၏) အနွယ်အဆက်ဟု သိအပ်ကုန်သော၊ ရှေးကျကုန်သော အရိယာတို့၏ အနွယ်အဆက် ဖြစ်ကုန်သော ‘အရိယဝံသ’ တရားတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ (ထိုတရား တို့ကို) မပယ်အပ်ကုန်၊ (ဘုရားသျှင်တို့သည်) မပယ်ဖူးကုန်၊ ယခုလည်း မပယ်ကြကုန်၊ နောင်လည်း ပယ်လိမ့်မည် မဟုတ်ကုန်၊ ပညာရှိ သမဏဗြာဟ္မဏတို့ မကဲ့ရဲ့အပ်ကုန်။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရတတ်သမျှသော သင်္ကန်းဖြင့် ရောင့်ရဲ၏၊ ရတတ်သမျှသော သင်္ကန်းဖြင့် ရောင့်ရဲခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ဆိုလေ့ရှိ၏၊ သင်္ကန်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် မလျောက်ပတ် မအပ်သော ရှာမှီးခြင်းသို့လည်း မရောက်၊ သင်္ကန်းကို မရ၍လည်း မတောင့်တ၊ သင်္ကန်းကို ရပြီး၍လည်း မမက်မော မတွေဝေ၊ (တဏှာဖြင့်) မလွှမ်းမိုး၊ အပြစ်ကို ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ ထွက်မြောက်ကြောင်းကို သိလျက် သုံးဆောင်၏၊ ထို ရတတ်သမျှသော သင်္ကန်းဖြင့် ရောင့်ရဲခြင်းဖြင့်လည်း မိမိကိုယ်ကို မချီးမြှောက်၊ သူတစ်ပါးကို မရှုတ်ချ၊ အကြင် ရဟန်းသည် ထို ရောင့်ရဲမှု၌ ကျွမ်းကျင်၏၊ ပျင်းရိခြင်း မရှိ၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္ပဇဉ်’ ရှိ၏၊ သတိနှင့် ယှဉ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို ရှေးကျသော အမြတ်ဟု သိအပ်သော အရိယာတို့၏ အနွယ်အဆက်၌ တည်သော ရဟန်းဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ရတတ်သမျှသော ဆွမ်းဖြင့် ရောင့်ရဲ၏၊ ရတတ်သမျှသော ဆွမ်းဖြင့် ရောင့်ရဲခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ဆိုလေ့ရှိ၏၊ ဆွမ်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် မလျောက်ပတ် မအပ်သော ရှာမှီးခြင်းသို့လည်း မရောက်၊ ဆွမ်းကို မရ၍လည်း မတောင့်တ၊ ဆွမ်းကို ရပြီး၍လည်း မမက်မော မတွေဝေ၊ (တဏှာဖြင့်) မလွှမ်းမိုး၊ အပြစ်ကို ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ ထွက်မြောက် ကြောင်းကို သိလျက် သုံးဆောင်၏၊ ထို ရတတ်သမျှသော ဆွမ်းဖြင့် ရောင့်ရဲခြင်းဖြင့်လည်း မိမိကိုယ်ကို မချီးမြှောက်၊ သူတစ်ပါးကို မရှုတ်ချ၊ အကြင် ရဟန်းသည် ထို ရောင့်ရဲမှု၌ ကျွမ်းကျင်၏၊ ပျင်းရိခြင်း မရှိ၊

ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်' ရှိ၏၊ သတိနှင့် ယှဉ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို ရှေးကျသော အမြတ်ဟု သိအပ်သော အရိယာတို့၏ အနွယ်အဆက်၌ တည်သော ရဟန်းဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ရတတ်သမျှသော အိပ်ရာ နေရာ 'ကျောင်း' ဖြင့် ရောင့်ရဲ၏၊ ရတတ်သမျှသော အိပ်ရာ နေရာ 'ကျောင်း'ဖြင့် ရောင့်ရဲခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ဆိုလေ့ရှိ၏၊ အိပ်ရာနေရာ 'ကျောင်း' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မလျောက်ပတ်သော မအပ်သော ရှာမှီးခြင်းသို့လည်း မရောက်၊ အိပ်ရာ နေရာ 'ကျောင်း' ကို မရ၍လည်း မတောင့်တ၊ ရပြီး၍လည်း မမက်မော မတွေဝေ၊ (တဏှာဖြင့်) မလွှမ်းမိုး၊ အပြစ်ကို ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ ထွက်မြောက်ကြောင်းကို သိလျက် သုံးဆောင်၏၊ ထို ရတတ်သမျှသော အိပ်ရာနေရာ 'ကျောင်း' ဖြင့် ရောင့်ရဲခြင်းဖြင့်လည်း မိမိကိုယ်ကို မချီးမြှောက်၊ သူတစ်ပါးကို မရှုတ်ချ၊ အကြင် ရဟန်းသည် ထို ရောင့်ရဲမှု၌ ကျွမ်းကျင်၏၊ ပျင်းရိခြင်း မရှိ၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်' ရှိ၏၊ သတိနှင့် ယှဉ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို ရှေးကျသော အမြတ်ဟု သိအပ်သော အရိယာတို့၏ အနွယ်အဆက်၌ တည်သော ရဟန်း ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ဘာဝနာ၌ မွေ့လျော်၏၊ ဘာဝနာ၌ ပျော်ပိုက်၏၊ (ကာမစ္ဆန္ဒ စသည်ကို) ပယ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်၏၊ ပယ်ခြင်း၌ ပျော်ပိုက်၏၊ ထို ဘာဝနာ၌ မွေ့လျော် ပျော်ပိုက်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ ထို(ကာမစ္ဆန္ဒ စသည်ကို) ပယ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်ပျော်ပိုက်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း မိမိကိုယ်ကို မချီးမြှောက်၊ သူတစ်ပါးကို မရှုတ်ချ။ အကြင် ရဟန်းသည် ဘာဝနာ 'ပွါးများ'မှု ပယ်မှု၌ ကျွမ်းကျင်၏၊ ပျင်းရိခြင်းမရှိ၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်' ရှိ၏၊ သတိနှင့် ယှဉ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို ရှေးကျသော အမြတ်ဟု သိအပ်သော အရိယာတို့၏ အနွယ်အဆက်၌ တည်သော ရဟန်း ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အမြတ်ဟု သိအပ်ကုန်သော ရှည်စွာသော ကာလတို့က ဖြစ်၏ဟု သိအပ်ကုန်သော (ဘုရား ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သာဝက)တို့၏ အနွယ်အဆက်ဟု သိအပ်ကုန်သော ရှေးကျကုန်သော အရိယာ၏ အနွယ်အဆက် ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း၊ (ထိုတရားတို့ကို) မပယ်အပ်ကုန်၊ ဘုရားသျှင်တို့သည် မပယ်ဖူးကုန်၊ ယခုလည်း မပယ်ကြကုန်၊ နောင်လည်း ပယ်လိမ့်မည် မဟုတ်ကုန်၊ ပညာရှိ သမဏဗြာဟ္မဏတို့ မကဲ့ရဲ့ အပ်ကုန်။

ရဟန်းတို့ ဤအရိယဝံသတရားလေးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အရှေ့အရပ်၌ အကယ်၍ နေစေကာမူ ထိုရဟန်းကသာလျှင် မမွေ့လျော်ခြင်းကို နှိပ်စက်နိုင်ရာ၏၊ ထိုရဟန်းကို မမွေ့လျော်ခြင်းက မနှိပ်စက် နိုင်ရာ။ အနောက်အရပ်၌ အကယ်၍ နေစေကာမူ ထိုရဟန်းကသာလျှင် မမွေ့လျော်ခြင်းကို နှိပ်စက် နိုင်ရာ၏၊ ထိုရဟန်းကို မမွေ့လျော်ခြင်းက မနှိပ်စက်နိုင်ရာ။ မြောက်အရပ်၌ အကယ်၍ နေစေကာမူ ထိုရဟန်းကသာလျှင် မမွေ့လျော်ခြင်းကို နှိပ်စက်နိုင်ရာ၏၊ ထိုရဟန်းကို မမွေ့လျော်ခြင်းက မနှိပ်စက် နိုင်ရာ။ တောင်အရပ်၌ အကယ်၍ နေစေကာမူ ထိုရဟန်းကသာလျှင် မမွေ့လျော်ခြင်းကို နှိပ်စက် နိုင်ရာ၏၊ ထိုရဟန်းကို မမွေ့လျော်ခြင်းက မနှိပ်စက်နိုင်ရာ။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ လုံ့လရှိသော ရဟန်းသည် မမွေ့လျော်ခြင်း, မွေ့လျော်ခြင်းကို သည်းခံနိုင်သောကြောင့်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မမွေ့လျော်ခြင်းသည် လုံ့လရှိသော ရဟန်းကို မနှိပ်စက်နိုင်၊ လုံ့လရှိသော ရဟန်းကသာ မမွေ့လျော်ခြင်းကို နှိပ်စက်နိုင်၏၊ လုံ့လရှိသော ရဟန်းသည် မမွေ့လျော်ခြင်းကို နှိပ်စက် နိုင်သောကြောင့် လုံ့လရှိသော ရဟန်းကို မမွေ့လျော်ခြင်းက မနှိပ်စက်နိုင်။ (ကိလေသာ) ကို ဖျက်ဆီးပြီးသော အလုံးစုံသော (တေဘူမက) ကံတို့ကို ပယ်ပြီးသော ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်ကို အဘယ် မည်သော အကုသိုလ် တရားသည် တားမြစ်နိုင် အံ့နည်း၊ တစ်နိက္ခရှိ ဇမ္ဗူရာဇ်ရွှေစင်ကဲ့သို့ အဘယ်သူသည် ထို ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကဲ့ရဲ့ခြင်းငှါ ထိုက်ပါအံ့နည်း၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို နတ်တို့သည်လည်း ချီးမွမ်းကုန်၏၊ ဗြဟ္မာကလည်း ချီးမွမ်း၏။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဥရုဝေလဝဂ် ===

၉ - ဓမ္မပဒသုတ်

၂၉။ ရဟန်းတို့ အမြတ် ဟု သိအပ်ကုန်သော၊ ရှည်မြင့်စွာသော ကာလတို့က ဖြစ်၏ ဟု သိအပ်ကုန်သော၊ (ဘုရား ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သာဝကတို့၏) အနွယ်အဆက် ဟု သိအပ်ကုန်သော၊ ရှေးကျကုန်သော တရားအစုတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ (ထိုတရားတို့ကို) မပယ်အပ်ကုန်၊ ဘုရားသျှင်တို့သည် ရှေးကလည်း မပယ်ဖူးကုန်၊ ယခုလည်း မပယ်အပ်ကုန်၊ နောင်လည်း ပယ်လိမ့်မည် မဟုတ်ကုန်၊ ပညာရှိ သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့ မကဲ့ရဲ့အပ်ကုန်။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ မမက်မောခြင်း 'အနဘိဇ္ဈာ' တရားအစုကို အမြတ်ဟု သိအပ်၏၊ ရှည်စွာသော ကာလတို့က ဖြစ်၏ဟု သိအပ်၏၊ (ဘုရား ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သာဝကတို့၏) အနွယ်အဆက် ဟု သိအပ်၏၊ ရှေးကျ၏၊ မပယ်အပ်၊ ဘုရားသျှင် တို့သည် ရှေးကလည်း မပယ်ခဲ့၊ ယခုလည်း မပယ်၊ နောင်လည်း ပယ်လိမ့်မည် မဟုတ်၊ ပညာရှိ သမဏဗြာဟ္မဏ တို့ မကဲ့ရဲ့အပ်။

ရဟန်းတို့ မပျက်စီးစေလိုခြင်း 'အဗျာပါဒ' တရားအစုကို အမြတ် ဟု သိအပ်၏၊ ရှည်စွာသော ကာလတို့က ဖြစ်၏ ဟု သိအပ်၏၊ (ဘုရား ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သာဝကတို့၏) အနွယ်အဆက် ဟု သိအပ်၏၊ ရှေးကျ၏၊ မပယ်အပ်၊ (ဘုရားသျှင်တို့သည်) ရှေးကလည်း မပယ်ခဲ့၊ ယခုလည်း မပယ်၊ နောင်လည်း ပယ်လိမ့်မည် မဟုတ်၊ ပညာရှိ သမဏဗြာဟ္မဏတို့ မကဲ့ရဲ့အပ်။

ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အောက်မေ့ခြင်း 'သမ္မာသတိ' တရားအစုကို အမြတ်ဟု သိအပ်၏၊ ရှည်စွာသော ကာလတို့က ဖြစ်၏ ဟု သိအပ်၏၊ (ဘုရား ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သာဝကတို့၏) အနွယ်အဆက်ဟု သိအပ်၏၊ ရှေးကျ၏၊ မပယ်အပ်၊ (ဘုရားသျှင်တို့သည်) ရှေးကလည်း မပယ်ခဲ့၊ ယခုလည်း မပယ်၊ နောင်လည်း ပယ်လိမ့်မည် မဟုတ်၊ ပညာရှိသမဏဗြာဟ္မဏတို့ မကဲ့ရဲ့အပ်။

ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော တည်ကြည်ခြင်း 'သမ္မာသမာဓိ' တရားအစုကို အမြတ် ဟု သိအပ်၏၊ ရှည်စွာသော ကာလတို့က ဖြစ်၏ ဟု သိအပ်၏၊ (ဘုရား ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သာဝကတို့၏) အနွယ်အဆက် ဟု သိအပ်၏၊ ရှေးကျ၏၊ မပယ်အပ်၊ (ဘုရားသျှင်တို့သည်) ရှေးကလည်း မပယ်ခဲ့၊ ယခုလည်း မပယ်၊ နောင်လည်း ပယ်လိမ့်မည် မဟုတ်၊ ပညာရှိ သမဏဗြာဟ္မဏတို့ မကဲ့ရဲ့အပ်။

ရဟန်းတို့ အမြတ် ဟု သိအပ်ကုန်သော၊ ရှည်စွာသော ကာလတို့က ဖြစ်၏ ဟု သိအပ်ကုန်သော၊ (ဘုရား ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သာဝကတို့၏) အနွယ်အဆက် ဟု သိအပ်ကုန်သော၊ ရှေးကျကုန်သော တရားအစုတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့ ပေတည်း။ (ထိုတရားတို့ကို) မပယ်အပ်ကုန်၊ (ဘုရားသျှင်တို့သည်) ရှေးကလည်း မပယ်ခဲ့ကုန်၊ ယခုလည်း မပယ်ကုန်၊ နောင်လည်း ပယ်လိမ့်မည် မဟုတ်ကုန်၊ ပညာရှိ သမဏဗြာဟ္မဏ တို့သည် မကဲ့ရဲ့အပ်ကုန် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မိမိသန္တာန်၌ (စိတ်ကို) ကောင်းမွန် တည်တံ့စွာ ထားသော ရဟန်းသည် မက်မောခြင်း မများသည် ဖြစ်၍ မပျက်စီးစေလိုသော (မေတ္တာ) စိတ်ဖြင့် နေရာ၏၊ သတိနှင့် ပြည့်စုံလျက် တည်ကြည်သော စိတ် ရှိသည် ဖြစ်ရာ၏။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဥရုဝေလဝဂ် ===

၁၀ - ပရိဗ္ဗာဇကသုတ်

၃၀။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အလွန်ထင်ရှား ကျော်စောကုန်သော များစွာသော ပရိဗိုဇ်တို့သည် သိပ္ပိနိကာမြစ်ကမ်း ပရိဗိုဇ်တို့ အရံ၌ နေကြကုန်၏။ ဤသူတို့ကား အဘယ်တို့နည်း ဟူမူ- အန္နဘာရပရိဗိုဇ် ဝရဓရပရိဗိုဇ် သကုလုဒါယီပရိဗိုဇ်နှင့်အခြား အလွန် ထင်ရှား ကျော်စော ကုန်သော ပရိဗိုဇ်တို့တည်း။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ညနေချမ်းအခါ တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းရာမှ ထတော်မူ၍ သိပ္ပိနိကာမြစ်ကမ်း ပရိဗိုဇ်တို့ အရံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်တော်မူပြီးလျှင် ထို ပရိဗိုဇ်တို့အား ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ပရိဗိုဇ်တို့ အမြတ် ဟု သိအပ်ကုန်သော၊ ရှည်စွာသော ကာလတို့က ဖြစ်၏ ဟု သိအပ်ကုန်သော၊ (အရိယာတို့၏) အနွယ်အဆက်ဟု သိအပ်ကုန်သော၊ ရှေးကျကုန်သော တရားအစုတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ (ထိုတရားတို့ကို) မပယ်အပ်ကုန်၊ (ဘုရားသျှင်တို့သည်) ရှေးကလည်း မပယ်ခဲ့ကုန်၊ ယခုလည်း မပယ်ကုန်၊ နောင်လည်း ပယ်လိမ့်မည် မဟုတ်ကုန်၊ ပညာရှိ သမဏဗြာဟ္မဏတို့ မကဲ့ရဲ့အပ် ကုန်။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ပရိဗိုဇ်တို့ မမက်မောခြင်း 'အနဘိဇ္ဈာ'တရားအစုကို အမြတ်ဟု သိအပ်၏၊ ရှည်စွာသော ကာလတို့က ဖြစ်၏ဟု သိအပ်၏၊ (အရိယာတို့၏) အနွယ်အဆက်ဟု သိအပ်၏၊ ရှေးကျ၏၊ မပယ်အပ်၊ (ဘုရားသျှင်တို့သည်) ရှေးကလည်း မပယ်ခဲ့ကုန်၊ ယခုလည်း မပယ်၊ နောင်လည်း ပယ်လိမ့်မည် မဟုတ်၊ ပညာရှိ သမဏဗြာဟ္မဏတို့ မကဲ့ရဲ့အပ်။ ပရိဗိုဇ်တို့ မပျက်စီး စေလိုခြင်း 'အဗျာပါဒ' တရားအစုကို။ပ။ ပရိဗိုဇ်တို့ မှန်ကန်သော အောက်မေ့ခြင်း 'သမ္မာသတိ' တရားအစုကို၊ ပ။ ပရိဗိုဇ်တို့ မှန်ကန်သော တည်ကြည်ခြင်း 'သမ္မာသမာဓိ' တရားအစုကို အမြတ်ဟု သိအပ်၏၊ ရှည်စွာသော ကာလတို့က ဖြစ်၏ဟု သိအပ်၏၊ (အရိယာတို့၏) အနွယ်အဆက်ဟု သိအပ်၏၊ ရှေးကျ၏၊ မပယ်အပ်၊ (ဘုရားသျှင်တို့သည်) ရှေးကလည်း မပယ်ခဲ့ကုန်၊ ယခုလည်း မပယ်၊ နောင်လည်း ပယ်လိမ့်မည် မဟုတ်၊ ပညာရှိသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မကဲ့ရဲ့အပ်။

ပရိဗိုဇ်တို့ အမြတ်ဟု သမုတ်အပ်ကုန်သော၊ ရှည်စွာသော ကာလတို့က ဖြစ်၏ဟု သိအပ်ကုန်သော၊ (အရိယာတို့၏) အနွယ်အဆက်ဟု သိအပ်ကုန်သော၊ ရှေးကျကုန်သော တရားအစုတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ (ထိုတရားတို့ကို) မပယ်အပ်ကုန်၊ (ဘုရားသျှင်တို့သည်) ရှေးကလည်း မပယ်ခဲ့ကုန်၊ ယခုလည်း မပယ်ကုန်၊ နောင်လည်း ပယ်လိမ့်မည် မဟုတ်ကုန်၊ ပညာရှိ သမဏဗြာဟ္မဏတို့ မကဲ့ရဲ့အပ်ကုန်။

ပရိဗိုဇ်တို့ "ဤမမက်မောခြင်း 'အနဘိဇ္ဈာ' တရားအစုကို ပယ်စွန့်၍ မက်မောခြင်းများသော ကာမဂုဏ်တို့၌ ထက်မြက်သည့် ရာဂရှိသူကို သမဏဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏဟူ၍လည်းကောင်း ငါ ပညတ်အံ့" ဟု ဆိုသူကို "လာစေ ဆိုစေ နှုတ်မြွက်စေ ထိုသူ၏ အစွမ်းကို ရှုအံ့" ဟု ငါ ဆိုပေအံ့။ ပရိဗိုဇ်တို့ မမက်မောခြင်း 'အနဘိဇ္ဈာ' တရားအစုကို ပယ်စွန့်၍ မက်မောခြင်း များသော ကာမဂုဏ်တို့၌ ထက်မြက်သည့် ရာဂရှိသူကို သမဏဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏဟူ၍လည်းကောင်း ထိုသူ ပညတ်လိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းမရှိချေ။

ပရိဗိုဇ်တို့ "မပျက်စီးစေလိုခြင်း 'အဗျာပါဒ'တရားအစုကို ပယ်စွန့်၍ ပျက်စီးစေလိုသည့် စိတ်ရှိသော ပြစ်မှားလိုသော စိတ်အကြံရှိသူကို သမဏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏ ဟူ၍ လည်းကောင်း ငါ ပညတ်အံ့" ဟု ဆိုသူကို "လာစေ ဆိုစေ နှုတ်မြွက်စေ ထိုသူ၏ အစွမ်းကို ရှုအံ့" ဟု ငါဆိုပေအံ့။ ပရိဗိုဇ်တို့ မပျက်စီး စေလိုခြင်း 'အဗျာပါဒ' တရားအစုကို ပယ်စွန့်၍ ပျက်စီးစေလိုသည့် စိတ်ရှိသော ပြစ်မှား

လိုသောစိတ် အကြံရှိသူကို သမဏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏ ဟူ၍ လည်းကောင်း ထိုသူ ပညတ်လိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းမရှိချေ။

ပရိဗိုဇ်တို့ "မှန်ကန်သော အောက်မေ့ခြင်း 'သမ္မာသတိ' တရားအစုကို ပယ်စွန့်၍ သတိ လွတ်ကင်းသော ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်' မရှိသူကို သမဏဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏဟူ၍ လည်းကောင်း ငါ ပညတ်အံ့" ဟု ဆိုသူကို "လာစေ ဆိုစေ နှုတ်မြွက်စေ ထိုသူ၏ အစွမ်းကို ရှုအံ့" ဟု ငါဆိုပေအံ့။ ပရိဗိုဇ်တို့ မှန်ကန်သော အောက်မေ့ခြင်း 'သမ္မာသတိ' တရားအစုကို ပယ်စွန့်၍ သတိ လွတ်ကင်းသော ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်' တရား မရှိသူကို သမဏဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏ ဟူ၍ လည်းကောင်း ထိုသူ ပညတ်လိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းမရှိချေ။

ပရိဗိုဇ်တို့ "မှန်ကန်သော တည်ကြည်ခြင်း 'သမ္မာသမာဓိ' တရားအစုကို ပယ်စွန့်၍ မတည်ကြည် ပျံ့လွင့်သော စိတ်ရှိသူကို သမဏ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏ ဟူ၍ လည်းကောင်း ငါ ပညတ်အံ့" ဟု ဆိုသူကို "လာစေ ဆိုစေ နှုတ်မြွက်စေ ထိုသူ၏ အစွမ်းကို ရှုအံ့" ဟု ငါဆိုပေအံ့။ ပရိဗိုဇ်တို့ မှန်ကန်သော တည်ကြည်ခြင်း 'သမ္မာသမာဓိ' တရားအစုကို ပယ်စွန့်၍ မတည်ကြည် ပျံ့လွင့်သော စိတ်ရှိသူကို သမဏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏ ဟူ၍ လည်းကောင်း ထိုသူပညတ်လိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်း မရှိချေ။

ပရိဗိုဇ်တို့ ဤတရားအစု လေးမျိုးတို့ကို ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏၊ တားမြစ်ထိုက်၏ဟု အောက်မေ့သူအား မျက်မှောက် ဘဝ၌ လေးမျိုး ကုန်သော အကြောင်းနှင့်တကွ (အဓမ္မိက) ဝါဒသို့ ကျရောက်ကုန်သော ကဲ့ရဲ့ဖွယ် အရာတို့သည် ရောက်လာကုန်၏။ အဘယ် လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- မမက်မောခြင်း 'အနဘိဇ္ဈာ' တရား အစုကို အသျှင်သည် အကယ်၍ ကဲ့ရဲ့အံ့၊ အကယ်၍ တားမြစ်အံ့၊ မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' များကုန်သော ကာမဂုဏ်တို့၌ ထက်မြက်သည့် ရာဂရှိသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို အသျှင်သည် ပူဇော်အပ်သည် မည်၏၊ အသျှင်သည် ချီးမွမ်းအပ်သည် မည်၏။ မပျက်စီးစေလိုခြင်း 'အဗျာပါဒ' တရားအစုကို အသျှင်သည် အကယ်၍ ကဲ့ရဲ့အံ့၊ အကယ်၍ တားမြစ်အံ့၊ ပျက်စီးစေလိုသော ပြစ်မှား လိုသော စိတ်အကြံရှိသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို အသျှင်သည် ပူဇော်အပ်သည် မည်၏၊ အသျှင်သည် ချီးမွမ်းအပ်သည် မည်၏။ မှန်ကန်သော အောက်မေ့ခြင်း 'သမ္မာသတိ' တရားအစုကို အသျှင်သည် အကယ်၍ ကဲ့ရဲ့သည် ဖြစ်အံ့၊ အကယ်၍ တားမြစ်သည် ဖြစ်အံ့၊ သတိ လွတ်ကင်း ဆင်ခြင်ခြင်း မရှိကုန်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့ကို အသျှင်သည် ပူဇော်အပ်သည် မည်၏၊ အသျှင်သည် ချီးမွမ်း အပ်သည် မည်၏။ မှန်ကန်သော တည်ကြည်ခြင်း 'သမ္မာသမာဓိ' တရားအစုကို အသျှင်သည် အကယ်၍ ကဲ့ရဲ့သည် ဖြစ်အံ့၊ အကယ်၍ တားမြစ်သည် ဖြစ်အံ့၊ မတည်ကြည်ကုန်သော ပျံ့လွင့်သော စိတ် ရှိကုန်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့ကို အသျှင်သည် ပူဇော်အပ်သည် မည်၏၊ အသျှင်သည် ချီးမွမ်း အပ်သည် မည်၏။

ပရိဗိုဇ်တို့ ဤလေးမျိုးသော တရားအစုတို့ကို ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏၊ တားမြစ်ထိုက်၏ဟု အောက်မေ့သူအား မျက်မှောက်ဘဝ၌ လေးမျိုးကုန်သော အကြောင်းနှင့်တကွ (အဓမ္မိက) ဝါဒသို့ ကျရောက်ကုန်သော ကဲ့ရဲ့ဖွယ် အရာတို့သည် ရောက်လာကုန်၏။ ပရိဗိုဇ်တို့ ဥက္ကလ (ဇနပုဒ်) နေ ဝဿနှင့် ဘညနှစ်ဦးတို့သည် အကြောင်းမဲ့အယူ 'အဟေတုကဝါဒ'၊ အပြုမဲ့အယူ 'အကိရိယဝါဒ'၊ အကျိုးမဲ့အယူ 'နတ္ထိကဝါဒ' ရှိကုန်၏။ ထိုသူတို့သော်မှလည်း ဤတရားအစု လေးမျိုးတို့ကို မကဲ့ရဲ့ထိုက်၊ မတားမြစ်ထိုက်ဟု အောက်မေ့ ကုန်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ (သူတစ်ပါးတို့) ကဲ့ရဲ့ခြင်း ထိပါးခြင်း စွပ်စွဲခြင်းတို့မှ ကြောက် သောကြောင့်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မပျက်စီးစေလိုသော အခါခပ်သိမ်း သတိရှိ၍ မိမိသန္တာန်၌ ကောင်းစွာ တည်ကြည်လျက် မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' ကို ပယ်ဖျောက်ကြောင်း (အရဟတ္တဖိုလ်)၌ ကျင့်ဆဲဖြစ်သူကို မမေ့မလျော့သူ ဟု ဆိုအပ်၏။

ဒသမသုတ်။

သုံးခုမြောက် ဥရုဝေလဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စက္ကဝဂ် ===

၁ - စက္ကသုတ်

၃၁။ ရဟန်းတို့ ပြည့်စုံခြင်း 'သမ္ပတ္တိ' စက်တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ ယင်းစက်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော နတ်လူတို့အား (သမ္ပတ္တိ) စက်လေးမျိုးသည် လည်၏၊ ယင်းစက်လေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော နတ်လူတို့သည် မကြာမီပင် စည်းစိမ်တို့၌ များပြားသည့်အဖြစ်ပြန့်ပြောသည့်အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- သင့်လျော် လျောက်ပတ်သော အရပ်၌ နေခြင်း၊ သူတော်ကောင်းကို မှီဝဲ ဆည်းကပ်ခြင်း၊ မိမိကိုယ်နှင့်စိတ်ကို ကောင်းစွာထားခြင်း၊ ရှေးဘဝက ပြုခဲ့ဖူးသော ကောင်းမှု ရှိခြင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ပြည့်စုံခြင်း 'သမ္ပတ္တိ' စက်တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ ယင်းစက်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော နတ်လူတို့အား (သမ္ပတ္တိ) စက်လေးမျိုးသည် လည်၏၊ ယင်းစက်လေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော နတ်လူတို့သည် မကြာမီပင် စည်းစိမ်တို့၌ များပြားသည့်အဖြစ် ပြန့်ပြောသည့်အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

(အကြင်သူသည်) သင့်တင့် လျောက်ပတ်သော အရပ်၌ နေရာ၏၊ သူတော် ကောင်းကို အဆွေခင်ပွန်း ပြုရာ၏၊ ကောင်းစွာ (ကိုယ် နှုတ် နှလုံးကို) ထားခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်ရာ၏၊ ရှေးက ပြုခဲ့ဖူးသော ကောင်းမှုရှိသူ ဖြစ်ရာ၏၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ အခြံအရံ အကျော်အစောနှင့် ချမ်းသာခြင်းသည် ထိုသူကို လွှမ်းမိုးလေသတည်း။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စက္ကဝဂ် ===

၂ - သင်္ဂဟသုတ်

၃၂။ ရဟန်းတို့ ချီးမြှောက်ကြောင်း 'သင်္ဂဟဝတ္ထု' တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း၊ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ပေးကမ်းခြင်း၊ ချစ်ဖွယ်စကားကို ဆိုခြင်း၊ အကျိုးစီးပွါးကို ကျင့်ခြင်း၊ ကိုယ်နှင့်ထပ်တူပြုခြင်း တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ချီးမြှောက်ကြောင်း 'သင်္ဂဟဝတ္ထု' တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ ဤလောက၌ ပေးကမ်းခြင်းလည်းကောင်း၊ ချစ်ဖွယ်စကားကို ဆိုခြင်းလည်းကောင်း၊ အကျိုးစီးပွါးကို ကျင့်ခြင်းလည်းကောင်း၊ ထို ထို အကြောင်းတို့၌ ထိုက်သည့် အားလျော်စွာ ကိုယ်နှင့်ထပ်တူပြုခြင်းလည်းကောင်း ထို သင်္ဂဟဝတ္ထုလေးမျိုး တို့သည် သွားနေသော ရထား၏ နားစောင့်[၁]ကဲ့သို့ လောကကို ချီးမြှောက် ကုန်၏။ အကယ်၍ ထို သင်္ဂဟဝတ္ထုလေးမျိုးတို့ မရှိကုန်ငြားအံ့၊ အမိသည် သားဟူသော အကြောင်းကြောင့် ပူဇော်ခြင်း မြတ်နိုးခြင်းကို မရရာ၊ အဖသည်လည်း သားဟူသော အကြောင်းကြောင့် ပူဇော်ခြင်း မြတ်နိုးခြင်းကို မရရာ။ ထို သင်္ဂဟဝတ္ထုလေးပါးတို့ကို ပညာရှိတို့သည် ကောင်းစွာ ရှုဆင်ခြင်ကြကုန်သောကြောင့် မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်၏၊ ထို ပညာရှိတို့သည် ချီးမွမ်းထိုက် သူတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊

ဒုတိယသုတ်။

၁။ နားစောင့်- နပန်းစွန်း၊ လှည်း၏ဝင်ရိုးဖျား၌ ဘီးထွက်မသွားရန် တပ်ထားသော ကလန့်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စတုက္ကနိပါတ် ===

၃ - သီဟသုတ်

၃၃။ ရဟန်းတို့ သားတို့သနင်း ခြင်္သေ့မင်းသည် ညနေချမ်းအခါ နေရာမှ ထွက်၍ ကွန့်မြူးလျက် ပတ်ဝန်းကျင် အရပ်လေးမျက်တို့ကို စောင်းငဲ့ကြည့်ရှုပြီးနောက် သုံးကြိမ်ဟောက်လျက် ကျက်စားရန် ထွက်သွား၏။ ရဟန်းတို့ သားတို့သနင်း ခြင်္သေ့မင်း၏ ဟောက်သံကို ကြားကုန်သော တိရစ္ဆာန် သတ္တဝါတို့သည် များသောအားဖြင့် ကြောက်ခြင်း ထိတ်ခြင်း လန့်ခြင်းသို့ ရောက်ကြကုန်၏၊ တွင်းနေ သတ္တဝါတို့သည် တွင်းသို့ ဝင်ကုန်၏၊ ရေနေသတ္တဝါတို့သည် ရေသို့ ငုပ်ကုန်၏၊ တောနေသတ္တဝါတို့သည် တောသို့ ဝင်ကုန်၏၊ ငှက်တို့သည် ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ရွာ နိဂုံး မင်းနေပြည်တို့၌ ခိုင်ခံ့သော သားရေနှောင်ကြိုးတို့ဖြင့် ဖွဲ့ချည်ထားကုန်သော မင်းစီးဆင်တို့သည်လည်း ထို နှောင်ကြိုး တို့ကို ဖြတ်တောက် ဖောက်ခွဲလျက် ကြောက်ရွံ့ကုန်သည် ဖြစ်၍ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်ကို စွန့်ပြီးလျှင် အမှတ်မရှိ ရှေးရှုမိရာ အရပ်သို့ ပြေးသွားကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ သားတို့သနင်း ခြင်္သေ့မင်းသည် တိရစ္ဆာန် သတ္တဝါတို့ထက် ဤသို့ပင် တန်ခိုးကြီး၏၊ ဤသို့ပင် အစိုးရ၏၊ ဤသို့ပင် ကြီးသော အာနုဘော်ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် အကြင် အခါ လောက၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူ ထိုက်သော၊ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော၊ လောကကို သိတော်မူသော၊ ဆုံးမ ထိုက်သူကို ဆုံးမ တတ်သည့် အတုမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော၊ နတ်လူတို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော၊ (သစ္စာ လေးပါး တရား တို့ကို) သိစေတော်မူသော၊ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ပွင့်တော်မူ၏၊ ထို မြတ်စွာဘုရားသည် "ဤတရားကား အထင်အရှား ရှိသော ခန္ဓာငါးပါး အပေါင်း 'သက္ကာယ' တည်း၊ ဤတရားကား သက္ကာယ၏ အကြောင်းတည်း၊ ဤတရားကား သက္ကာယ၏ ချုပ်ရာ တည်း၊ ဤတရားကား သက္ကာယ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း" ဟု တရားကို ဟောတော် မူ၏။ ရဟန်းတို့ အသက်ရှည် ကုန်သော အဆင်းလှကုန်သော ချမ်းသာခြင်းများကုန်သော မြင့်မားသည့် ဘုံဗိမာန်တို့၌ ကြာမြင့်စွာ တည်ခြင်းရှိကုန်သော နတ် ပြဟ္မာတို့သော်မှလည်း မြတ်စွာဘုရား ၏ တရားတော်ကို ကြားနာကြရ၍ များသောအားဖြင့် ကြောက်ခြင်း ထိတ်ခြင်း လန့်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန် ၏။ အချင်းတို့ ငါတို့သည် စင်စစ် မမြဲသည် ဖြစ်ကုန်လျက် "မြဲ၏" ဟူ၍ အောက်မေ့မိကုန်၏၊ အချင်းတို့ ငါတို့သည် စင်စစ် မခိုင်သည် ဖြစ်ကုန်လျက် "ခိုင်ကုန်၏" ဟူ၍ အောက်မေ့မိကုန်၏၊ အချင်းတို့ ငါတို့ သည် စင်စစ် အမြဲ မတည်ကုန် လျက် "အမြဲတည်ကုန်၏" ဟူ၍ အောက်မေ့မိကုန်၏။ အချင်းတို့ ငါတို့ သည်ကား မမြဲကုန်၊ မခိုင်ကုန်၊ အမြဲမတည်ကုန်၊ သက္ကာယ၌ အကျုံးဝင်ကုန် သတတ် ဟု ကြောက်ခြင်း ထိတ်ခြင်း လန့်ခြင်းသို့ ရောက် ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် နတ်နှင့်တကွသော လောကထက် ဤသို့ပင် ကြီးသော တန်ခိုး ရှိ၏၊ ဤသို့ပင် ကြီးသော အစိုးရခြင်းရှိ၏၊ ဤသို့ပင် ကြီးသော အာနုဘော် ရှိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အကြင် အခါ (နတ်လူတို့) ဆရာဖြစ်သော ပြိုင်ဘက် ကင်းသော မြတ်စွာဘုရားသည် (ခန္ဓာငါးပါး) ဟူသော သက္ကာယကို လည်းကောင်း၊ သက္ကာယ၏ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို လည်းကောင်း၊ သက္ကာယ၏ ဖြစ် ကြောင်းကို လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန် ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါး ရှိသော အရိယမဂ် ကို လည်းကောင်း ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိတော်မူ၍ နတ်နှင့်တကွသော လူအပေါင်းအား တရားစကြာကို လည်စေတော်မူ၏။ (ထိုအခါ) အသက်ရှည်၍ အဆင်းလှ ကုန်သော အခြံအရံ များကုန်သော နတ် ပြဟ္မာကြီးတို့ သော်မှလည်း ခြင်္သေ့မင်းအား ကြောက်ရွံ့ ကုန်သော တစ်ပါးသော သတ္တဝါတို့ ကဲ့သို့၊ ကိလေသာမှ လွတ်၍ တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော၊ ပူဇော် အထူးကို ခံတော်မူ ထိုက်သော

မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်ကို ကြားနာရ၍ အချင်းတို့ ငါတို့သည် သက္ကာယ 'ခန္ဓာငါးပါး အပေါင်း' ကို မလွန်နိုင်ကုန်သည်ဖြစ်၍ အမြဲ မရှိကုန်သတတ်ဟု ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စက္ကဝဂ် ===

၄ - အဂ္ဂပသာဒသုတ်

၃၄။ ရဟန်းတို့ အမြတ်ဆုံးတို့၌ ကြည်ညိုခြင်းတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း၊ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ အခြေမရှိသောသတ္တဝါ အခြေနှစ်ချောင်းရှိသတ္တဝါ အခြေလေးချောင်းရှိသတ္တဝါ များသော အခြေရှိ သတ္တဝါ ရုပ်ရှိ သတ္တဝါ ရုပ်မဲ့ သတ္တဝါ သညာရှိသတ္တဝါ သညာမဲ့သတ္တဝါ ရုန့်ရင်းသော သညာကားမရှိ သိမ်မွေ့သော သညာမရှိသည် မဟုတ်သော သတ္တဝါအားလုံးတို့ထက် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူ ထိုက်သော၊ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို အမြတ်ဆုံးဟု ဆိုထိုက်၏။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရား၌ ကြည်ညိုသော သူတို့သည် အမြတ်ဆုံး၌ ကြည်ညိုသည် မည်ကုန်၏၊ အမြတ်ဆုံး၌ ကြည်ညိုသော သူတို့အား အမြတ်ဆုံးသော အကျိုးသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အပြုပြင်ခံ 'သင်္ခတ'တရား ရှိသမျှတို့ထက် အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော အရိယမဂ်ကို အမြတ်ဆုံးဟု ဆိုထိုက်၏။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော အရိယမဂ်၌ ကြည်ညိုကုန်သော သူတို့သည် အမြတ်ဆုံး၌ ကြည်ညိုသည် မည်ကုန်၏၊ အမြတ်ဆုံး၌ ကြည်ညိုကုန်သော သူတို့အား အမြတ်ဆုံးသော အကျိုးသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အပြုပြင်ခံ 'သင်္ခတ'တရား၊ အပြုပြင်ကင်း 'အသင်္ခတ'တရား ရှိသမျှတို့ထက် ရာဂဟူသော ယစ်ခြင်းကင်းရာ ရာဂဟူသော မွတ်သိပ်ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရာ အတွယ်အတာကို ပယ်ခွါရာ ဝဋ် (မြစ်) ပြတ်ရာ တဏှာကုန်ရာ ကင်းပြတ်ရာ ချုပ်ရာ ငြိမ်းအေးရာ နိဗ္ဗာန်ကို အမြတ်ဆုံးဟု ဆိုထိုက်၏။ ရဟန်းတို့ နိဗ္ဗာန်တရား၌ ကြည်ညိုသောသူတို့သည် အမြတ်ဆုံး၌ ကြည်ညိုသည် မည်ကုန်၏၊ အမြတ်ဆုံး၌ ကြည်ညိုသော သူတို့အား အမြတ်ဆုံးသော အကျိုးသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အပေါင်း 'သံဃာ'၊ ဂိုဏ်း 'ဂဏ' ရှိသမျှတို့ထက် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်တန်ကုန်သော၊ ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကိုသော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်တန်ကုန်သော၊ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံယူတော်မူထိုက်ကုန်သော၊ လက်အုပ်ချီခြင်းငှါ ထိုက်ကုန်သော၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်ကုန်သော၊ အစုံအားဖြင့် လေးစုံ, ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် ရှစ်ပါး အရေအတွက် ရှိသော၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာကို အမြတ်ဆုံး ဟု ဆိုထိုက်၏။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သားသံဃာ၌ ကြည်ညိုသော သူတို့သည် အမြတ်ဆုံး၌ ကြည်ညိုသည် မည်ကုန်၏၊ အမြတ်ဆုံး၌ ကြည်ညိုကုန်သော သူတို့အား အမြတ်ဆုံးသော အကျိုးသည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ အမြတ်ဆုံး၌ ကြည်ညိုခြင်းတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်သော (ရတနာသုံးပါး၏) ဂုဏ်ကို သိကုန်သည် ဖြစ်၍ အမြတ်ဆုံး (သုံးဖြာ ရတနာ) ၌ စင်စစ် ကြည်ညိုသူ တို့အား လည်းကောင်း၊ အတုမရှိ မြတ်သော အလှူကို ခံထိုက်သော မြတ်သော ဘုရား၌ ကြည်ညိုကုန်သော သူတို့အား လည်းကောင်း၊ တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' ကင်းရာ ငြိမ်းအေးရာဖြစ်သော၊ ချမ်းသာကြောင်း ဖြစ်သော မြတ်သော တရား၌ ကြည်ညိုကုန်သူ တို့အား လည်းကောင်း၊ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်သော၊ မြတ်သော သံဃာ၌ ကြည်ညိုကုန်သူ တို့အား လည်းကောင်း အမြတ်ဆုံး (သုံးဖြာ ရတနာ) ၌ အလှူကို ပေးလှူသူတို့အား လည်းကောင်း၊ မြတ်သော ကောင်းမှုသည် တိုးပွါး၏၊ မြတ်သော အသက်ရှည်ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ အဆင်းလှခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ အခြံအရံများခြင်း သည် လည်းကောင်း၊ ကျော်စောခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ချမ်းသာခြင်းသည်လည်းကောင်း ကိုယ်အား ဉာဏ်အားသည် လည်းကောင်း တိုးပွါး၏။ မြတ်သော ဂုဏ်တရားနှင့် ပြည့်စုံသော မြတ်သော ရတနာ သုံးပါးအား ပေးလှူ တတ်သော ပညာရှိသော နတ်ဖြစ်စေ လူဖြစ်စေ အမြတ်ဆုံးသို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍ မွေ့လျော်ရလေ သတည်း။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စက္ကဝဂ် ===

၅ - ဝဿကာရသုတ်

၃၅။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့ကို အစားကျွေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန် ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မဂဓတိုင်း၏ အမတ်ကြီး ဖြစ်သော ဝဿကာရ ပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏-

အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်တို့သည်တရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူကို မြတ်သော ပညာရှိ မြတ်သော ယောက်ျား ဟု ပညတ်ပါကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- အသျှင်ဂေါတမ ဤလောက၌ အကြင်သူ သည် ထို ထို အကြားအမြင်ဖြင့် များသော အကြားအမြင်ရှိ၏။ "ဤသည်ကား ဤစကား၏ အနက် တည်း၊ ဤသည်ကား ဤစကား၏ အဓိပ္ပါယ်တည်း"ဟု ထို ထို စကား၏သာလျှင် အနက်ကို သိ၏။ သတိနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ကြာမြင့်စွာက ပြုခဲ့သော အမှုကိုလည်းကောင်း၊ ကြာမြင့်စွာက ပြောခဲ့သော စကားကို လည်းကောင်း အောက်မေ့နိုင်၏၊ အပြန်ပြန် အောက်မေ့နိုင်၏။ အိမ်ရာထောင်သော လူတို့ သည် ပြုအပ် ကုန်သော ပြုဖွယ်ကိစ္စတို့၌ ကျွမ်းကျင်၏၊ ပျင်းရိခြင်း မရှိ၊ ထိုပြုဖွယ်ကိစ္စတို့၌ သင့် မသင့် သော အကြောင်းကို စုံစမ်းဆင်ခြင်တတ်သော ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ကိုယ်တိုင်ပြုရန် စွမ်းနိုင်၏၊ (သူတစ်ပါးကို) စီမံရန် စွမ်းနိုင်၏။ အသျှင်ဂေါတမ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူကို အကျွန်ုပ် တို့သည် မြတ်သော ပညာရှိ မြတ်သော ယောက်ျားဟူ၍ ပညတ်ပါကုန်၏။ အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်၏ စကားကို အကယ်၍ ကောင်းချီးခေါ်သင့်သည် ဖြစ်အံ့၊ အသျှင်ဂေါတမသည် ကောင်းချီးခေါ်တော်မူပါ၊ အသျှင်ဂေါတမ အကယ်၍ တားမြစ်သင့်သည် ဖြစ်အံ့၊ အသျှင်ဂေါတမသည် တားမြစ်တော်မူပါဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား ငါသည် သင့်စကားကို ကောင်းချီးလည်း မခေါ် တားလည်း မတားမြစ်။ ပုဏ္ဏားတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူကို မြတ်သော ပညာရှိ မြတ်သော ယောကျ်ားဟု ငါပညတ်၏။ အဘယ် လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် လူအများ၏ အကျိုးစီးပွါးရှိရန် ကျင့်၏၊ လူအများ၏ ချမ်းသာရန် ကျင့်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် လူများအပေါင်းကို ကောင်းသောသဘော အပြစ်မရှိသော သဘောဖြစ်သော အရိယာမဂ်၌ တည်စေတတ်၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် အလိုရှိသော အကြံကို ကြံ၏၊ အလိုမရှိသော အကြံကို မကြံ၊ အလိုရှိသော တွေးတောမှုကို တွေးတော၏၊ အလိုမရှိသော တွေးတောမှုကို မတွေးတော၊ ဤသို့ ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' တို့၌ စိတ်၏ လေ့လာခြင်းသို့ ရောက်၏။ လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေရကြောင်းဖြစ်ကုန်သော စျာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်း ရ၏၊ မငြိုမငြင်ရ၏၊ မပင်မပန်းရ၏။ အာသဝေါတရား၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တ ဖိုလ်' ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြု၍ ရောက်လျက် နေ၏။ ပုဏ္ဏား ငါသည် သင့်စကားကို ကောင်းချီးလည်း မခေါ် တားလည်း မတားမြစ်။ ပုဏ္ဏား ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူကို မြတ်သော ပညာရှိ မြတ်သော ယောကျ်ားဟု ငါပညတ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ အံ့ဖွယ် ရှိပါပေ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါပေ၏၊ အသျှင်ဂေါတမသည် ဤစကားကို အလွန်ကောင်းစွာ ဟောအပ်ပါပေ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်တို့သည် အသျှင်ဂေါတမကို ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏ဟူ၍ မှတ်ပါကုန်၏၊ "အသျှင်ဂေါတမသည် လူအများ၏ အကျိုးစီးပွါး ရှိရန် လူအများ ချမ်းသာရန် ကျင့်ပါပေ၏။ လူအပေါင်းကို ကောင်းသောသဘော အပြစ်မရှိသော သဘော ဖြစ်သော အရိယာမဂ်၌ တည်စေတတ်ပါပေ၏။ အသျှင်ဂေါတမသည် အလိုရှိသော အကြံကို ကြံပါပေ၏၊ အလိုမရှိသော ကြံကို မကြံပါ၊ အလိုရှိသော တွေးတောမှုကို တွေးတောပါပေ၏၊ အလိုမရှိသော တွေးတောမှုကို မတွေးတောပါ၊ ဤသို့ ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' တို့၌ အသျှင်ဂေါတမသည် စိတ်၏ လေ့လာခြင်းသို့ ရောက်ပါ၏။ အသျှင်ဂေါတမသည် လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော မျက်မှောက် ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာနေရကြောင်းဖြစ်ကုန်သော စျာန်တို့ကို အလိုရှိတိုင်း ရပါ၏၊ မငြိုမငြင် ရပါ၏၊ မပင်မပန်း ရပါ၏။ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြု၍ ရောက်လျက် နေရပါ၏" ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား သင်သည် စင်စစ် (ငါ့ကို ဂုဏ်ကို) ထိပါးပုတ်ခတ်လျက် ဤစကားကို ဆိုဘိ၏၊ အမှန်အားဖြင့် ငါသည်သာ သင့်အား ပြောကြားအံ့ "ပုဏ္ဏား ငါသည် လူအများ၏ အကျိုးစီးပွါးဖြစ်ရန် ကျင့်၏၊ လူအများ ချမ်းသာရန် ကျင့်၏။ လူအပေါင်းကို ကောင်းသောသဘော အပြစ်မရှိသောသဘော ဖြစ်သော အရိယာမဂ်၌ တည်စေတတ်၏။ ပုဏ္ဏား ငါသည် အလိုရှိသော အကြံကို ကြံ၏၊ အလိုမရှိသော အကြံကို မကြံ၊ အလိုရှိသော တွေးတောမှုကို တွေးတော၏၊ အလိုမရှိသော တွေးတောမှုကို မတွေးတော၊ ပုဏ္ဏား ငါသည် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' တို့၌ စိတ်၏ လေ့လာခြင်းသို့ ရောက်၏။ ပုဏ္ဏား ငါသည် လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာနေရကြောင်းဖြစ်ကုန်သော စျာန်တို့ကို အလိုရှိတိုင်း ရ၏၊ မငြိုမငြင်ရ၏၊ မပင်မပန်းရ၏။ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြု၍ ရောက်လျက်နေ၏"ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည် သတ္တဝါအားလုံးတို့၏ သေမင်းဟူသော ကျော့ကွင်းမှ လွတ်ကြောင်း ဖြစ်သော မဂ်တရားကို သိပြီ၊ လူနတ်တို့၏ အစီးအပွါးဖြစ်သော အရိယာမဂ်တရားကို ထင်ရှား ပြတော်မူ၏၊ ယင်း (မဂ်)တရားကို စင်စစ် မြင်၍လည်းကောင်း၊ ကြားနာရ၍လည်းကောင်း လူအများ တို့သည် ကြည်ညိုကြ ကုန်၏။ မဂ်ဟုတ်သည် မဟုတ်သည်၌ လိမ္မာတော်မူသော၊ မဂ်ကိစ္စကို ပြုပြီးသော၊

အာသဝေါတရား မရှိသော၊ အဆုံးစွန်သော အတ္တဘောကို ဆောင်သော ထို မြတ်စွာဘုရားကို မြတ်သော ပညာရှိ မြတ်သော ယောက်ျား ဟု ဆိုအပ်၏။

ပဥ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စက္ကဝဂ် ===

၆ - ဒေါဏသုတ်

၃၆။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဥက္ကဋ္ဌမြို့နှင့် သေတဗျမြို့အကြား၌ ခရီးရှည် ကြွတော်မူ၏၊ ဒေါဏပုဏ္ဏားသည်လည်း ဥက္ကဋ္ဌမြို့နှင့် သေတဗျမြို့အကြား၌ ခရီးရှည်သွား၏၊ ဒေါဏပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်ရာတို့၌ အကန့်တစ်ထောင် ရှိသော အကွပ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော ပုံတောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော အလုံးစုံသော အခြင်းအရာတို့နှင့် ပြည့်စုံသော စက် (လက္ခဏာ) တို့ကို မြင်လေသော် "အချင်းတို့ အံ့ဖွယ်ရှိစွတကား၊ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်စွတကား၊ ဤခြေရာတို့သည် စင်စစ် လူဖြစ်သူ၏ ခြေရာတို့ ဖြစ်နိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ကုန်" ဟု အကြံဖြစ်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ခရီးလမ်းမှ ဖဲ၍ တစ်ခုသော သစ်ပင်ရင်း၌ ထက်ဝယ် ဖွဲ့ခွေပြီးလျှင် ကိုယ်ကို ဖြောင့်မတ်စွာထား၍ (ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့) ရှေးရှုသတိကို ဖြစ်စေလျက် (သီတင်းသုံး) ထိုင်နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဒေါဏပုဏ္ဏား သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်ရာတို့သို့ အစဉ်လိုက်လတ်သော် တစ်ခုသော သစ်ပင်ရင်း၌ ကြည်ညိုဖွယ်ရှိသော ကြည်ညိုစိတ်ကို ဖြစ်စေနိုင်သော ငြိမ်သက်သော ဣန္ဒြေငြိမ်သက်သော စိတ်ရှိသော မြတ်သော အရဟတ္တဖိုလ် ယင်း အရဟတ္တဖိုလ် နှင့်ယှဉ်သော သမာဓိသို့ ရောက်လျက် ယဉ်ကျေးပြီး စောင့်စည်းပြီး ထိန်းသိမ်းပြီးသော ဣန္ဒြေရှိသော ဆင်ပြောင်ကြီး အလား ထိုင်နေသော မြတ်စွာဘုရားကို မြင်၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ် ပြီးလျှင် အသျှင်သည် နတ်ဖြစ်လိမ့်မည်လော ဟု မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်၏။

ပုဏ္ဏား ငါသည် နတ်ဖြစ်လိမ့်မည် မဟုတ်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်သည် ဂန္ဓဗ္ဗနတ်ဖြစ်လိမ့်မည်လော ဟု (လျှောက်ပြန်၏)။ ပုဏ္ဏား ငါသည် ဂန္ဓဗ္ဗနတ်ဖြစ်လိမ့်မည် မဟုတ်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်သည် ဘီလူးဖြစ်လိမ့်မည်လောဟု (လျှောက်ပြန်၏)။ ပုဏ္ဏား ငါသည် ဘီလူးဖြစ်လိမ့်မည် မဟုတ်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်သည် လူဖြစ်လိမ့်မည်လောဟု (လျှောက်ပြန်၏)။ ပုဏ္ဏား ငါသည် လူဖြစ်လိမ့်မည် မဟုတ် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်သည် နတ်ဖြစ်လိမ့်မည်လောဟု မေးလတ်သော် "ပုဏ္ဏား ငါသည် နတ်ဖြစ်လိမ့်မည် မဟုတ်" ဟု မိန့်တော်မူဘိ၏။ အသျှင်သည် ဂန္ဓဗ္ဗနတ် ဖြစ်လိမ့်မည်လောဟု မေးလတ်သော် "ပုဏ္ဏား ငါသည် ဂန္ဓဗ္ဗနတ်ဖြစ်လိမ့်မည် မဟုတ်" ဟု မိန့်တော်မူဘိ၏။ အသျှင်သည် ဘီလူးဖြစ်လိမ့်မည်လောဟု မေးလတ်သော် "ပုဏ္ဏား ငါသည် ဘီလူးဖြစ်လိမ့်မည် မဟုတ်" ဟု မိန့်တော်မူဘိ၏။ အသျှင်သည် လူဖြစ်လိမ့်မည်လောဟု မေးလတ်သော် "ပုဏ္ဏား ငါသည် လူဖြစ်လိမ့်မည် မဟုတ်" ဟု မိန့်တော်မူဘိ၏။ သို့ဖြစ်လျှင် အသျှင်သည် အဘယ်သို့သော ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ပါလိမ့်မည်နည်းဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား ငါသည် အကြင် အာသဝေါတရားတို့ကို မပယ်ရသေးသောကြောင့် နတ်ဖြစ်ရာ၏၊ ထို အာသဝေါတရားတို့ကို ငါပယ်ပြီးပြီ၊ အမြစ်ရင်းကို ဖြတ်ပြီးပြီ၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးပြီ၊ တစ်ဖန် မဖြစ်နိုင်အောင် ပြုပြီးပြီ၊ နောင်တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းသဘော ရှိပြီ။ ပုဏ္ဏား ငါသည် အကြင်

အာသဝေါတရားတို့ကို မပယ်ရသေးသောကြောင့် ဂန္ဓဗ္ဗနတ်ဖြစ်ရာ၏၊ ဘီလူးဖြစ်ရာ၏၊ လူဖြစ်ရာ၏၊ ထို အာသဝေါတရားတို့ကို ငါပယ်ပြီးပြီ၊ အမြစ်ရင်းကို ဖြတ်ပြီးပြီ၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးပြီ၊ တစ်ဖန် မဖြစ်နိုင်အောင် ပြုပြီးပြီ၊ နောင်တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းသဘော ရှိပြီ။ ပုဏ္ဏား ရေ၌ ပေါက်သော ရေ၌ ကြီးပွါးသော ဥပ္ပလကြာသည် လည်းကောင်း၊ ပဒုမ္မာကြာသည် လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏရိက်ကြာသည် လည်းကောင်း ရေမှ အထက်သို့ တက်၍ ရေဖြင့် မလိမ်းကျံဘဲ တည်သကဲ့သို့၊ ပုဏ္ဏား ဤအတူသာလျှင် လောက၌ ဖြစ်သော လောက၌ ကြီးပွါးသော ငါသည် လောကကို လွှမ်းမိုး၍ (သင်္ခါရ) လောကနှင့် လိမ်းကျံ ကပ်ငြိခြင်း မရှိဘဲ နေ၏၊ ပုဏ္ဏား (ထို့ကြောင့်) ငါ့ကို "ဗုဒ္ဓ" ဟု သိမှတ်လေလော့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပုဏ္ဏား အကြင် အာသဝေါတရားကြောင့် နတ်ဖြစ်ရာ၏၊ ကောင်းကင်သို့ သွားသော ဂန္ဓဗ္ဗနတ် ဖြစ်ရာ၏၊ အကြင် အာသဝေါတရားကြောင့် ဘီလူးအဖြစ်သို့ ရောက်ရာ၏၊ လူအဖြစ်သို့လည်း ရောက်ရာ၏၊ ငါ့အား ထို အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ပြီ၊ ဖျက်ဆီး အပ်ကုန်ပြီ၊ အန္တောင်အဖွဲ့ကင်းအောင် ပြုပြီး ကုန်ပြီ။ ကောင်းသော ကြာပုဏ္ဏရိက်သည် ရေဖြင့် မလိမ်းကျံသကဲ့သို့၊ ထို့အတူ သင်္ခါရ လောကနှင့် မလိမ်းကျံပေ၊ ပုဏ္ဏား ထို့ကြောင့် ငါသည် 'ဗုဒ္ဓ' ဖြစ်၏။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စက္ကဝဂ် ===

၇ - အပရိဟာနိယသုတ်

၃၇။ ရဟန်းတို့ တရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ဆုတ်ယုတ်ခြင်းငှါ မထိုက် နိဗ္ဗာန်၏ အနီး၌သာ ဖြစ်၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ဣန္ဒြေတို့၌ ပိတ်ထားသော တံခါးရှိ၏၊ အစားအစာ၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိ၏၊ နိုးကြားခြင်း၌ ယှဉ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် သီလနှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလရှိ၏၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်စည်း၍ နေ၏၊ အကျင့် 'အာစာရ' ကျက်စားရာ 'ဂေါစရ' နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌သော်လည်း ဘေးဟူ၍ ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ဣန္ဒြေတို့၌ ပိတ်ထားသော တံခါးရှိသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် ရူပါရုံကို မြင်သော် (ယောကျ်ား မိန်းမစသော) သဏ္ဌာန် နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ (လက်ခြေစသော အင်္ဂါ ပြုံးဟန် ရယ်ဟန် စသော အမူအရာ) အမှတ် လက္ခဏာငယ်ကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ (အကယ်၍) စက္ခုန္ဒြေကို မစောင့်စည်းဘဲ နေလျှင် ယင်း (စက္ခုန္ဒြေကို မစောင့်စည်းခြင်း ဟူသော) အကြောင်းကြောင့် မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' နှလုံးမသာခြင်း 'ဒေါမနဿ'ဟု ဆိုအပ် ကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထို မစောင့်စည်းသူကို အစဉ်လိုက်၍ နှိပ်စက် ကုန်ရာ၏၊ (ထို့ကြောင့် ရဟန်းသည်) ထို စက္ခုန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ စက္ခုန္ဒြေကို စောင့်ရှောက်၏၊ စက္ခုန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။ နားဖြင့် သဒ္ဒါရုံကို ကြားသော်။ပ။

နှာခေါင်းဖြင့် ဂန္ဓာရုံကို နမ်းသော်။ပ။ လျှာဖြင့် ရသာရုံကို လျက်သော်။ပ။ ကိုယ်ဖြင့် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို တွေ့ထိသော်။ စိတ်ဖြင့် ဓမ္မာရုံကို သိသော် (ယောက်ျား မိန်းစသော) သဏ္ဌာန်နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ (လက်ခြေ စသော အင်္ဂါ ပြုံးဟန် ရယ်ဟန် စသော အမူအရာ) အမှတ် လက္ခဏာငယ်ကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ (အကယ်၍) မနိန္ဒြေကို မစောင့်စည်းဘဲ နေလျှင် ယင်း (မနိန္ဒြေကို မစောင့်စည်းခြင်း ဟူသော) အကြောင်းကြောင့် မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' နှလုံးမသာခြင်း 'ဒေါမနဿ'ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထို မစောင့်စည်းသူကို အစဉ် လိုက်၍ နှိပ်စက်ကုန်ရာ၏၊ (ထို့ကြောင့် ရဟန်းသည်) ထို မနိန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ မနိန္ဒြေကို စောင့်ရှောက်၏၊ မနိန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ဣန္ဒြေတို့၌ ပိတ်ထားသော တံခါး ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အစားအစာ၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သင့်လျော်သော အကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ အစာအာဟာရကို စားမျို၏၊ မြူးထူးရန် မာန်ယစ်ရန် တန်ဆာဆင်ရန် မစား၊ (အရေအဆင်း) ဖွံ့ဖြိုးတိုးပွါးရန် မစား၊ ဤခန္ဓာကိုယ် ကြာမြင့်စွာ တည်တံ့ရန်မျှသာ မျှတရန်မျှသာ ဆာလောင်မွတ်သိပ်၍ ပင်ပန်းခြင်းကို ပယ်ဖျောက် ရန်မျှသာ မြတ်သော အကျင့်ကို ချီးမြှောက်ရန်မျှသာ အစာ 'အာဟာရ' ကို စားမျို၏၊ ဤသို့ စားမျိုခြင်းဖြင့် ဝေဒနာဟောင်း ကိုလည်း ပယ်ဖျောက်အံ့၊ ဝေဒနာသစ်ကိုလည်း မဖြစ်စေအံ့၊ ငါ့အား မျှတခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ အပြစ်မရှိခြင်းနှင့် ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းသည် လည်းကောင်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည် ဟု (ဆင်ခြင်၍) အစာ (အာဟာရ) ကို စားမျို၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အစားအစာ၌ အတိုင်း အရှည်ကို သိ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် နိုးကြားခြင်း၌ ယှဉ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာ တော်၌ ရဟန်းသည် နေ့အခါ စင်္ကြံသွားခြင်းဖြင့်, ထိုင်ခြင်းဖြင့် (ကုသိုလ်တရားတို့ကို) ပိတ်ပင် တတ်သော 'နီဝရဏ'တရားတို့မှ စိတ်ကို သုတ်သင်၏၊ ညဉ့်ဦးယံ၌ စင်္ကြံသွားခြင်းဖြင့် ထိုင်ခြင်းဖြင့် (ကုသိုလ်တရားတို့ကို) ပိတ်ပင်တတ်ကုန်သော 'နီဝရဏ' တရားတို့မှ စိတ်ကို သုတ်သင်၏၊ သန်းခေါင်ယံ၌ ခြေတစ်ဖက်၌ ခြေတစ်ဖက်ကို စဉ်းငယ်လွန်ကာ တင်ထား၍ သတိ,ဆင်ခြင်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ထအံ့ဟူသော အမှတ်သညာကို နှလုံးသွင်းလျက် လက်ျာနံတောင်းဖြင့် မြတ်သော အိပ်ခြင်းကို ပြု၏။ မိုးသောက်ယံ၌ စောစောထ၍ စင်္ကြံသွားခြင်း, ထိုင်ခြင်းဖြင့် (ကုသိုလ်တရားတို့ကို) ပိတ်ပင်တတ်သော 'နီဝရဏ' တရားတို့မှ စိတ်ကို သုတ်သင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် နိုးကြားခြင်းနှင့် ယှဉ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရား လေးမျိုး တို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ဆုတ်ယုတ်ခြင်းငှါ မထိုက်၊ နိဗ္ဗာန်၏ အနီး၌သာ ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သီလ၌ တည်သော၊ ဣန္ဒြေတို့၌လည်း စောင့်စည်းသော၊ အစားအစာ၌လည်း အတိုင်းအရှည်ကို သိသော ရဟန်းသည် နိုးကြားခြင်း၌ အားထုတ်၏။

ဤသို့ နေလေ့ရှိသော (ကိလေသာကို) ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လရှိသော နေ့ညဉ့် ပတ်လုံး ပျင်းရိခြင်း မရှိမူ၍ ယောဂလေးပါးကြောင့် ဘေးမရှိရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ခြင်းငှါ ကုသိုလ်တရားကို ပွါးစေသော မမေ့မလျော့ခြင်း၌ မွေ့လျော်၍ မေ့လျော့ခြင်း၌ ဘေးအားဖြင့် ရှုလေ့ရှိသော ရဟန်းသည် ဆုတ်ယုတ်ခြင်းငှါ မထိုက်၊ နိဗ္ဗာန်၏ အနီး၌သာ ဖြစ်လေသတည်း။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စတုက္ကဝဂ် ===

၈ - ပတိလီနသုတ်

၃၈။ ရဟန်းတို့ သီးခြားဖြစ်သော (ဒိဋ္ဌိ) သစ္စာတို့ကို နုတ်ပယ်ပြီးသော၊ ရှာမှီးခြင်းကို လုံးဝ စွန့်ပယ်ပြီး ဖြစ်သော၊ ကာယသင်္ခါရ ငြိမ်းပြီးသော ရဟန်းကို (တစ်ယောက်တည်း) ကိန်းအောင်းသူ ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် သီးခြားဖြစ်သော (ဒိဋ္ဌိ) သစ္စာတို့ကို နုတ်ပယ်ပြီး ဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ များစွာသော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏ များစွာသော သီးခြားဖြစ်သော သစ္စာတို့ သည် ရှိကုန်၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ် တို့နည်း ဟူမူ-

"လောကသည် မြဲ၏"၊ "လောကသည် မမြဲ"၊

"လောကသည် အဆုံးရှိ၏"၊ "လောကသည် အဆုံး မရှိ"၊

"ထို အသက်သည်ပင် ထို ကိုယ်တည်း"၊ "အသက်သည် တခြား ကိုယ်သည် တခြားတည်း"၊

"သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ဖြစ်၏"၊ "သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် မဖြစ်"၊

"သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ဖြစ်လည်း ဖြစ်၏၊ မဖြစ်လည်း မဖြစ်"၊ "သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်" ဟူသည် တို့တည်း၊

ထို များစွာသော (ဒိဋ္ဌိ) သစ္စာအားလုံးတို့ကို ရဟန်းသည် နုတ်ပယ်ပြီး ကောင်းစွာ ပယ်ပြီး စွန့်ပြီး ထွေးအန်ပြီး လွှတ်ပြီး စွန့်ပယ်ပြီး လုံးဝစွန့်ပြီး ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် သီးခြား ဖြစ်သော (ဒိဋ္ဌိ) သစ္စာတို့ကို နုတ်ပယ်ပြီး ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ရှာမှီးခြင်းကို လုံးဝစွန့်ပယ်ပြီး ဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ် ရှာမှီးခြင်းကို စွန့်ပယ်ပြီး ဖြစ်၏၊ ဘဝရှာမှီးခြင်းကို စွန့်ပယ်ပြီး ဖြစ်၏၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ရှာမှီးခြင်းသည် ငြိမ်း၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ရှာမှီးခြင်းကို လုံးဝစွန့်ပယ်ပြီး ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ကာယသင်္ခါရငြိမ်းပြီး ဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာ တော်၌ ရဟန်းသည် ချမ်းသာခြင်းကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်းကိုလည်း ပယ်ခြင်း ကြောင့် ရှေးဦးကပင်လျှင် ဝမ်းမြောက်ခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့၏ ချုပ်နှင့်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲလည်း မဟုတ် ချမ်းသာလည်း မဟုတ်သော လျစ်လျူရှုမှုကြောင့် ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်း ရှိသော စတုတ္ထစျာန် သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ကာယသင်္ခါရငြိမ်းပြီး ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် (တစ်ယောက်တည်း) ကိန်းအောင်းသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ငါဟူသော မာန်ကို ပယ်၏၊ အမြစ်ရင်းကို ဖြတ်၏၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြု၏၊ တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းကို ပြု၏၊ နောင်တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းသဘောရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် (တစ်ယောက်တည်း) ကိန်းအောင်းသည် မည်၏။ ရဟန်းတို့ သီးခြားဖြစ်သော (ဒိဋ္ဌိ) သစ္စာတို့ကို ပယ်ပြီးသော၊ ရှာမှီးခြင်းကို လုံးဝ စွန့်ပယ်ပြီးဖြစ်သော၊ ကာယသင်္ခါရငြိမ်းပြီးသော ရဟန်းကို (တစ်ယောက်တည်း) ကိန်းအောင်းသူဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အလုံးစုံ ရာဂဖြင့် တပ်မက်ခြင်းကင်းသော၊ တဏှာကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်၌ ဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်) ဝိမုတ္တိရှိသော ရဟန်းသည် မြတ်သော အကျင့်ကို ရှာမှီးခြင်းနှင့် တကွ ကာမဂုဏ်ကို ရှာမှီးခြင်း ဘဝကို ရှာမှီးခြင်း ဟု ဆိုအပ်သော ရှာမှီးခြင်းတို့ကို စွန့်အပ်ကုန်၏၊ ဤအယူသာ မှန်၏ဟု မှားသောအားဖြင့်

သုံးသပ်ခြင်း လည်းကောင်း၊ စိုက်ထောင်အပ်သော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အကြောင်းတို့ လည်းကောင်း ဤသို့ ဒိဋ္ဌိ အကြောင်း တို့ကို လည်းကောင်းစွာ နုတ်ပယ်အပ်ကုန်၏။ စင်စစ်အားဖြင့် (ကိလေသာ) ငြိမ်းပြီးသော၊ သတိရှိသော၊ ကိုယ်စိတ် ငြိမ်းအေးခြင်း ရှိသော၊ (တစ်စုံတစ်ရာသော ကိလေသာ ရန်သူတို့) မအောင် အပ်သော၊ သစ္စာ လေးပါး တရားကို သိသော ရဟန်းကို မာနနုတ်ပယ်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် (တစ်ယောက်တည်း) ကိန်းအောင်းသူ ဟု ဆိုအပ်လေ သတည်း။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စက္ကဝဂ် ===

၉ - ဥဇ္ဇယသုတ်

၃၉။ ထိုအခါ ဥဇ္ဇယပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားတို့ကို ပြောဆိုပြီးဆုံးစေ၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဂေါတမသည်လည်း ယဇ် (ပူဇော်ခြင်း) ကို ချီးမွမ်းသည် မဟုတ်ပါလော" ဟု လျှောက်၏၊ ပုဏ္ဏား ငါသည် အလုံးစုံသော ယဇ်ကို ချီးမွမ်းသည် မဟုတ်၊ သို့သော်လည်း မချီးမွမ်း သည်ကား မဟုတ်သေးပေ၊ ပုဏ္ဏား အကြင်သို့ သဘောရှိသော ယဇ်၌ နွားတို့ကို သတ်ရကုန်၏၊ ဆိတ် သိုး ကြက် ဝက်တို့ကို သတ်ရကုန်၏၊ အထူးထူး အပြားပြားသော သတ္တဝါတို့သည် သေကြေ ပျက်စီး ခြင်းသို့ ရောက်ရကုန်၏၊ ပုဏ္ဏား ငါသည် ဤသို့သဘောရှိသော ညှဉ်းဆဲသတ်ဖြတ်မှုရှိသော ယဇ်ကို မချီးမွမ်း၊ ထိုသို့ မချီးမွမ်းခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ပုဏ္ဏား ဤသို့ သဘောရှိသော သတ်ဖြတ် ညှဉ်းဆဲမှု ရှိသော ယဇ်သို့ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ ရဟန္တာဖြစ်ရန် ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ သည် လည်းကောင်း မချဉ်းကပ်ကုန်သောကြောင့်တည်း။

ပုဏ္ဏား အကြင်သို့ သဘောရှိသော ယဇ်၌ကား နွားတို့ကို မသတ်ရကုန်၊ ဆိတ် သိုး ကြက် ဝက်တို့ကို မသတ်ရကုန်၊ အထူးထူး အပြားပြားသော သတ္တဝါတို့သည် သေကြေပျက်စီးခြင်းသို့ မရောက် ရကုန်၊ ပုဏ္ဏား ဤသို့ သဘောရှိသော ညှဉ်းဆဲသတ်ဖြတ်မှုမရှိသော အမြဲလှူနေကျ ဒါနနှင့် မျိုးရိုး စဉ်ဆက် အလှူယဇ်ကို ငါ ချီးမွမ်း၏၊ ထိုသို့ ချီးမွမ်းခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ပုဏ္ဏား ဤသို့ သဘော ရှိသော သတ်ဖြတ် ညှဉ်းဆဲမှု မရှိသော ယဇ်သို့ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ ရဟန္တာ ဖြစ်ရန် ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် လည်းကောင်း ချဉ်းကပ် ကုန်သောကြောင့်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဿမေဓယဇ် ပုရိသမေဓယဇ် သမ္မာပါသယဇ် ဝါဇပေယျယဇ် နိရဂ္ဂဠယဇ် ဟူသော များသော ပြုဖွယ် ရှိကုန်သော ထို ယဇ်ကြီးတို့သည် အကျိုး မကြီးကုန်။

ယင်း ယဇ်ကြီးတို့၌ အထူးထူးအပြားပြားသော ဆိတ်နှင့် သိုးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ နွားတို့ကို လည်း ကောင်း သတ်ရကုန်၏၊ ကောင်းစွာ ကျင့်တော်မူကြကုန်သော၊ မြတ်သော (သီလစသည့် ဂုဏ် အထူး) ကို ရှာမှီးလေ့ ရှိကုန်သော (ရဟန္တာ) ပုဂ္ဂိုလ် တို့သည် ထို ယဇ်သို့ မချဉ်းကပ်ကုန်။ အကြင် (နိစ္စဘတ် ဆွမ်းအလှူ) ယဇ်တို့သည်ကား (သူတစ်ပါးတို့ကို) သတ်ဖြတ် ညှဉ်းဆဲမှု မရှိကုန်၊ အခါခပ်သိမ်း မျိုးရိုး စဉ်ဆက် လိုက်၍ လှူဒါန်းပူဇော်ကြကုန်၏၊ ဤယဇ် (အလှူမျိုး) ၌ အထူးထူး အပြားပြားသော ဆိတ်နှင့် သိုးတို့ကို လည်းကောင်း၊ နွားတို့ကို လည်းကောင်း မသတ်ဖြတ်ရကုန်၊ ကောင်းစွာ ကျင့်တော်မူကြ

ကုန်သော၊ မြတ်သော (သီလစသည့် ဂုဏ်အထူး) ကို ရှာမှီးလေ့ ရှိကုန်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း ထို ယဇ်အလှူသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၏။

ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ထို (နိစ္စဘတ်ဆွမ်းအလှူ) ယဇ်ကို ပူဇော်ကုန်ရာ၏၊ ထို ယဇ်သည် ကြီးမြတ်သော အကျိုးရှိ၏၊ ထို ယဇ်ကို ပူဇော်သူအား မြင့်မြတ်သည်သာ ဖြစ်၏၊ ယုတ်ညံ့မှု မဖြစ်၊ ယဇ်သည်လည်း ပြန့်ပြော၏၊ နတ်တို့သည်လည်း ကြည်ညိုကုန်၏။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စက္ကဝဂ် ===

၁၀ - ဥဒါယီသုတ်

၄၀။ ထိုအခါ ဥဒါယီပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဂေါတမသည်လည်း ယဇ် (ပူဇော်ခြင်း) ကို ချီးမွမ်းသည် မဟုတ်ပါလော” ဟု လျှောက်၏၊ ပုဏ္ဏား ငါသည် အလုံးစုံသော ယဇ်ကို ချီးမွမ်းသည် မဟုတ်၊ သို့သော်လည်း မချီးမွမ်းသည်ကား မဟုတ်သေးပေ။ ပုဏ္ဏား အကြင် သို့သဘောရှိသောယဇ်၌ နွားတို့ကို သတ်ရကုန်၏၊ ဆိတ် သိုး ကြက် ဝက်တို့ကို သတ်ရကုန်၏၊ အထူးထူးအပြားပြားသော သတ္တဝါတို့သည် သေကြေပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရကုန်၏။ ပုဏ္ဏား ငါသည် ဤသို့ သဘောရှိသော ညှဉ်းဆဲသတ်ဖြတ်မှုရှိသော ယဇ်ကို မချီးမွမ်း၊ ထိုသို့ မချီးမွမ်းခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ပုဏ္ဏား ဤသို့ သဘောရှိသော သတ်ဖြတ်ညှဉ်းဆဲမှုရှိသော ယဇ်သို့ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ရဟန္တာဖြစ်ရန် ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်းကောင်း မချဉ်းကပ်ကုန်သောကြောင့်တည်း။

ပုဏ္ဏား အကြင် သို့သဘောရှိသော ယဇ်၌ကား နွားတို့ကို မသတ်ရကုန်၊ ဆိတ် သိုး ကြက် ဝက်တို့ကို မသတ်ရကုန်၊ အထူးထူး အပြားပြားသော သတ္တဝါတို့သည် သေကြေ ပျက်စီးခြင်းသို့ မရောက်ရကုန်၊ ပုဏ္ဏား ဤသို့ သဘောရှိသော သတ်ဖြတ်ညှဉ်းဆဲမှု မရှိသော အမြဲလှူနေကျ ဒါနနှင့် မျိုးရိုး စဉ်ဆက် အလှူ ‘ယဇ်’ ကို ငါချီးမွမ်း၏၊ ထိုသို့ ချီးမွမ်းခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ပုဏ္ဏား ဤသို့ သဘောရှိသော သတ်ဖြတ်ညှဉ်းဆဲမှု မရှိသော ယဇ်သို့ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ ရဟန္တာ ဖြစ်ရန် ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် လည်းကောင်း ချဉ်းကပ် ကုန်သော ကြောင့်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အထူးပြုပြင် စီရင်အပ်သော၊ သူတစ်ပါးကို သတ်ဖြတ် ညှဉ်းဆဲမှု မရှိသော၊ အပ်စပ်သော သဘောရှိသော ယဇ်သို့ သင့်လျော်သော အခါ၌ (ကိုယ် နှုတ် နှလုံးကို) စောင့်သုံးကုန်သော၊ မြတ်သော အကျင့်ရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကပ်ရောက် ကုန်၏။ လောက၌ အကြင် မြတ်စွာဘုရားတို့သည် ဖွင့်လှစ်အပ်ပြီးသော (ရာဂစသော) အမိုးရှိတော်မူကုန်၏၊ (ဝဋ္ဋဒုက္ခဟူသော) အမျိုးအနွယ်နှင့် လားရာ ဂတိကို လွန်မြောက်တော်မူကုန်၏၊ ယဇ်၌ လိမ္မာတော်မူ ကုန်သော ထို မြတ်စွာဘုရားတို့သည် ထို (လှူဒါန်း ပေးကမ်းခြင်း တည်းဟူသော) ယဇ်ကို ချီးမွမ်းတော်မူကြကုန်၏။ ယဇ် (ပကတိရိုးရိုးအလှူ) ၌ လည်းကောင်း၊ ထိုမှတစ်ပါး သေသူကို ရည်မှန်း၍ လှူဒါန်းအပ်သော (ကုဒ္ဒီးထမင်း) အလှူ၌ လည်းကောင်း လှူဖွယ်ဝတ္ထုကို ထိုက်သည့် အားလျော်စွာ ပြုစီရင်၍၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ ရှိကုန်သော၊ လယ်ယာမြေကောင်းသဖွယ် ဖြစ်သော အလှူခံတို့၌ ကြည်ညိုစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ပူဇော်၏။ မြတ်သော

အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ အကြင် ယဇ် (အလှူ) ကို ပြုအပ်၏၊ ထို ယဇ် (အလှူ)သည် ကောင်းစွာ ပေးလှူအပ်, ကောင်းစွာ ပူဇော်အပ်, ကောင်းစွာ ရောက် အပ် ရအပ်သည် မည်၏၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်း သည်လည်း ပြန့်ပြော၏၊ နတ်တို့သည်လည်း ကြည်ညိုကုန်၏။ သဒ္ဓါတရားရှိသော ပညာရှိသည် လွတ်လွတ် စွန့်ကြဲသော စိတ်ဖြင့် ထို ယဇ်ကို လှူဒါန်း ပူဇော်၍ ဆင်းရဲကင်းရာ ချမ်းသာသုခရှိရာ ဘုံသို့ ကပ်ရောက်ရလေသတည်း။

ဒသမသုတ်။

လေးခုမြောက် စက္ကဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ရောဟိတဿဝဂ် ===

၁ - သမာဓိဘာဝနာသုတ်

၄၁။ ရဟန်းတို့ သမာဓိပွါးများမှုတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း၊ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ လေ့လာအပ်သော် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေရန် ဖြစ်သော သမာဓိပွါးများမှုသည် ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ လေ့လာအပ်သော် (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ်အမြင်ကို ရရန်ဖြစ်သော သမာဓိကို ပွါးများမှုသည် ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန် များစွာ လေ့လာအပ်သော် အောက်မေ့ခြင်း 'သတိ' နှင့် ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်' အလို့ငှါ ဖြစ်သော သမာဓိကို ပွါးများမှုသည် ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ လေ့လာအပ်သော် အာသဝေါ တရားတို့ ကုန်ခန်းရန်ဖြစ်သော သမာဓိကို ပွါးများမှုသည် ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ လေ့လာအပ်သော် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေရန် ဖြစ်သော သမာဓိပွါးများမှုဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင်။ပ။ စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ လေ့လာအပ်သော် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေရန်ဖြစ်သော သမာဓိ ပွါးများမှု တည်း။

ရဟန်းတို့ ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ လေ့လာအပ်သော် (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ်အမြင်ကို ရရန် ဖြစ်သော သမာဓိပွါးများမှု ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အရောင် အလင်း ဟူသော အမှတ်သညာကို နှလုံးသွင်း၏၊ နေ့ဟူသော အမှတ်သညာကို ဆောက်တည်၏၊ နေ့အခါ၌ ကဲ့သို့ ထို့အတူ ညဉ့်အခါ၌ ညဉ့်အခါ၌ကဲ့သို့ ထို့အတူ နေ့အခါ၌ အရောင်အလင်းဟူသော အမှတ်သညာကို နှလုံးသွင်း၏၊ ဤသို့ ဟင်းလင်းဖြစ်သော မမြှေးမယှက်အပ်သော စိတ်ဖြင့် (ဒိဗ္ဗစက္ခု ဉာဏ်) အရောင်အလင်းနှင့် တကွသော စိတ်ကို ပွါးများ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ လေ့လာအပ်သော် (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ်အမြင်ကို ရရန်ဖြစ်သော သမာဓိပွါးများမှုတည်း။

ရဟန်းတို့ ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ လေ့လာအပ်သော် အောက်မေ့ခြင်း'သတိ'နှင့် ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်' အလို့ငှါ ဖြစ်သော သမာဓိပွါးများမှုဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းအား ဝေဒနာတို့သည် ထင်ထင်ရှားရှား ဖြစ်ကုန်၏၊ ထင်ထင်ရှားရှား ဉာဏ်အား ထင်ကုန်၏၊ ထင်ထင်ရှားရှား ချုပ်ငြိမ်းကုန်၏။ သညာတို့သည် ထင်ထင်ရှားရှား။ပ။ ဝိတက်တို့သည် ထင်ထင်ရှားရှား ဖြစ်ကုန်၏၊ ထင်ထင်ရှားရှား ဉာဏ်အား ထင်ကုန်၏၊ ထင်ထင်ရှားရှား ချုပ်ငြိမ်းကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ လေ့လာအပ်သော် အောက်မေ့ခြင်း 'သတိ' နှင့် ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်' အလို့ငှါ ဖြစ်သော သမာဓိပွါးများမှုတည်း။

ရဟန်းတို့ ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ လေ့လာအပ်သော် အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခန်းရန် ဖြစ်သော သမာဓိပွါးများမှုဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ပြင်းစွာ စွဲယူခြင်း 'ဥပါဒါန်'၏ အာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ "ရုပ်သည် ဤမျှ ရှိ၏၊ ရုပ်ဖြစ်ခြင်းသည် ဤသို့ သဘောရှိ၏၊ ရုပ်ချုပ်ခြင်းသည် ဤသို့သဘောရှိ၏၊ ဝေဒနာသည် ဤမျှ အတိုင်းအရှည် ရှိ၏၊ ဝေဒနာ၏ ဖြစ်ခြင်းသည် ဤသို့သဘော ရှိ၏၊ ဝေဒနာ၏ ချုပ်ခြင်းသည် ဤသို့သဘော ရှိ၏၊ သညာသည် ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိ၏၊ သညာ၏ ဖြစ်ခြင်းသည် ဤသို့သဘော ရှိ၏၊ သညာ၏ ချုပ်ခြင်းသည် ဤသို့ သဘော ရှိ၏၊ သင်္ခါရတို့သည် ဤမျှအတိုင်းအရှည် ရှိကုန်၏၊ သင်္ခါရတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည် ဤသို့ သဘော ရှိ၏၊ သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ခြင်းသည် ဤသို့သဘောရှိ၏၊ ဝိညာဉ်သည် ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိ၏၊ ဝိညာဉ်၏

ဖြစ်ခြင်းသည် ဤသို့သဘောရှိ၏၊ ဝိညာဉ်၏ ချုပ်ခြင်းသည် ဤသို့သဘော ရှိ၏”ဟု အဖြစ်အပျက်ကို အဖန်ဖန်ရှုလျက် နေ၏။ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်အား “လောက၌ အယုတ်အမြတ်တို့ကို ဆင်ခြင်၍ တစ်စုံတစ်ခုသော လောက၌ တုန်လှုပ်ခြင်းသည် မရှိ၊ (ကိလေသာမှ ငြိမ်းပြီးသော)၊ (အမျက်ထွက်ခြင်း) အခိုးမရှိသော၊ ဆင်းရဲကြောင်း (ကိလေသာမရှိသော)၊ တပ်မက်ခြင်း ကင်းသော ထိုရဟန်းသည် ပဋိသန္ဓေ နေခြင်း အိုခြင်းကို လွန်မြောက်ပြီဟု ငါဆို၏” (ဟူ၍ ဖြေကြားခဲ့သတည်း)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ရောဟိတဿဝဂ် ===

၂ - ပဉှဗျာကရဏသုတ်

၄၂။ ရဟန်းတို့ ပြဿနာ ဖြေဆိုခြင်း တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဧကန်ဖြေဆိုရမည့် ‘ဧကံသဗျာကရဏီယ’ ပြဿနာသည် ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ခွဲခြမ်း ဝေဖန်၍ ဖြေဆိုရမည့် ‘ဝိဘဇ္ဇဗျာကရဏီယ’ ပြဿနာသည် ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ပြန်မေး၍ ဖြေဆိုရမည့် ‘ပဋိပုစ္ဆာ ဗျာကရဏီယ’ ပြဿနာသည် ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ (မဖြေဆိုဘဲ) ထားရမည့် ‘ဌပနီယဗျာကရဏီယ’ ပြဿနာသည် ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ပြဿနာဖြေဆိုခြင်းတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ ဧကန်ဖြေဆို ရမည့် ပြဿနာသည် တစ်ခု၊ ထို့နောက် ခွဲခြမ်းဝေဖန်၍ ဖြေဆိုရမည့် ဒုတိယပြဿနာ၊ တစ်ဖန် ပြန်မေးရမည့် တတိယပြဿနာ၊ (မဖြေဆိုဘဲ) ထားရ မည့် စတုတ္ထပြဿနာ၊ အကြင် ရဟန်းသည်ကား ထို ထိုသို့သော အရာ၌ ထို ပြဿနာ တို့အားလျော်သော အဖြေကို သိ၏၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော ရဟန်း ကို အမေး လေးပါး၌ လိမ္မာသော ရဟန်း ဟု ဆိုကြကုန်၏။ သူတစ်ပါးတို့ မထိပါး မလွှမ်းမိုး မဖျက်ဆီး နိုင်သော နက်နဲသော ပညာရှိသူသည့် အကျိုးစီးပွါးရှိရာ၌ လည်းကောင်း၊ အကျိုးစီးပွါး မရှိရာ၌ လည်း ကောင်း နှစ်ပါးစုံ၌ လိမ္မာသူ ဖြစ်၏။ ပညာရှိသည် အကျိုးစီးပွါးမဲ့ကို ရှောင်ကြဉ်၏၊ အကျိုးစီးပွါးကို ယူ၏၊ အကျိုး နှစ်ပါးကို သိခြင်းကြောင့် ပညာရှိကို ‘ပဏ္ဍိတ’ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ရောဟိတဿဝဂ် ===

၃ - ပဌမ ကောဓဂရုသုတ်

၄၃။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုး တို့နည်းဟူမူ- အမျက်ထွက်ခြင်းကို အလေးပြု၍ သူတော်ကောင်းတရားကို အလေးမပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ (ကျေးဇူး) ချေဖျက်ခြင်းကို အလေးပြု၍ သူတော်ကောင်းတရားကို အလေးမပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ လာဘ် (ရခြင်း)ကို အလေးပြု၍ သူတော်ကောင်းတရားကို အလေးမပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ အရိုအသေပြုမှု 'သက္ကာရ' ကို အလေးပြု၍ သူတော်ကောင်းတရားကို အလေးမပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏၊ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- သူတော်ကောင်းတရားကို အလေးပြု၍ အမျက်ထွက်ခြင်းကို အလေးမပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ သူတော်ကောင်းတရားကို အလေးပြု၍ (သူ့ကျေးဇူး) ချေဖျက်ခြင်း၌ အလေးမပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ သူတော်ကောင်းတရားကို အလေးပြု၍ လာဘ် (ရခြင်း) ကို အလေးမပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ သူတော်ကောင်းတရားကို အလေးပြု၍ အရိုအသေပြုမှု 'သက္ကာရ'ကို အလေးမပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှား ရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အမျက်ထွက်ခြင်း (သူ့ကျေးဇူး) ချေဖျက်ခြင်းကို အလေးပြုကုန်သော လာဘ်နှင့် အရိုအသေပြုမှုကို အလေးပြုကုန်သော ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြား အပ်သော တရားတော်၌ မကြီးပွါးကုန်။ အကြင် ရဟန်းတို့သည်ကား သူတော်ကောင်းတရားကို အလေးပြုကုန်သည် ဖြစ်၍ နေခဲ့ကြကုန်ပြီ၊ နေလည်း နေကြကုန်ဆဲ၊ ထိုရဟန်းတို့သည် စင်စစ် မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ အပ်သော တရားတော်၌ ကြီးပွါးကုန်၏။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ရောဟိတဿဝဂ် ===

၄ - ဒုတိယ ကောဓဂရုသုတ်

၄၄။ ရဟန်းတို့ သူယုတ်တို့၏တရားတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- အမျက်ထွက်ခြင်းကို အလေးပြု၍ သူတော်ကောင်းတရားကို အလေးမပြုခြင်း၊ (သူ့ကျေးဇူး) ချေဖျက်ခြင်းကို အလေးပြု၍ သူတော်ကောင်း တရားကို အလေးမပြုခြင်း၊ လာဘ် (ရခြင်း) ကို အလေး ပြု၍ သူတော်ကောင်း တရားကို အလေးမပြုခြင်း၊ အရိုအသေပြုမှု 'သက္ကာရ' ကို အလေးပြု၍ သူတော်ကောင်း တရားကို အလေးမပြုခြင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ သူယုတ်တို့၏တရားတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းတရားတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- သူတော်ကောင်း တရားကို အလေးပြု၍ အမျက်ထွက်ခြင်းကို အလေးမပြုခြင်း၊ သူတော်ကောင်းတရားကို အလေးပြု၍ (သူ့ကျေးဇူး) ချေဖျက်ခြင်းကို အလေးမပြုခြင်း၊ သူတော်ကောင်းတရားကို အလေးပြု၍ လာဘ် (ရခြင်း) ကို အလေးမပြုခြင်း။ သူတော်ကောင်းတရားကို အလေးပြု၍ အရိုအသေပြုမှု 'သက္ကာရ' ကို အလေးမပြုခြင်း တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းတရား တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အမျက်ထွက်ခြင်း (သူ့ကျေးဇူး) ချေဖျက်ခြင်းကို အလေးပြုကုန်သော လာဘ်နှင့် အရိုအသေပြုမှုကို အလေးပြု ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ကောင်းသော လယ်၌ ပုပ်သော မျိုးစေ့သည် မကြီးပွါးသကဲ့သို့ သူတော်ကောင်း တရား၌ မကြီးပွါးကုန်။ အကြင် ရဟန်းတို့သည်ကား သူတော်ကောင်းတရားကို အလေး ပြုသည် ဖြစ်၍ နေခဲ့ကြကုန်ပြီ၊ နေလည်း နေကြကုန်ဆဲ၊ ထိုရဟန်းတို့သည် စင်စစ်အားဖြင့် အစေးသို့ အစဉ်လိုက်သော ဆေးပင်သည် ကြီးပွါးသကဲ့သို့ တရားတော်၌ ကြီးပွါး ကုန်သတည်း။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ရောဟိတဿဝဂ် ===

၅ - ရောဟိတဿသုတ်

၄၅။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ရောဟိတဿနတ်သားသည် ညဥ့်ဦးယံလွန်ပြီးသော (သန်းခေါင်ယံ) အချိန်၌ အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်းရှိသည် ဖြစ်၍ ဇေတဝန်တစ်ကျောင်းလုံးကို (ကိုယ်ရောင် ကိုယ်ဝါဖြင့်) ထွန်းလင်းစေလျက် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်လျက် အသျှင်ဘုရား ပဋိသန္ဓေမနေရာ မအိုရာ မသေရာ မရွေ့လျောရာ တစ်ဖန်မဖြစ်ရာသော လောက၏ အဆုံးကို (ခြေဖြင့်) သွားခြင်းဖြင့် သိရန် မြင်ရန် ရောက်ရန် တတ်ကောင်းပါသလောဟု လျှောက်၏။ ဒါယကာ နတ်သား ပဋိသန္ဓေမနေရာ မအိုရာ မသေရာ မရွေ့လျောရာ တစ်ဖန် မဖြစ်ရာသော လောက၏ အဆုံးကို (ခြေ ဖြင့်) သွားခြင်းဖြင့် "သိအပ် မြင်အပ် ရောက် အပ်၏" ဟု ငါမဆိုဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အံ့ဖွယ်ရှိပါပေစွ၊ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် "ဒါယကာ ပဋိသန္ဓေမနေရာ မအိုရာ မသေရာ မရွေ့လျောရာ တစ်ဖန် မဖြစ်ရာသော လောက၏ အဆုံးကို (ခြေဖြင့်) သွားခြင်းဖြင့် 'သိအပ် မြင်အပ် ရောက်အပ်၏' ဟု ငါမဆို" ဟူ၍ ဤစကားကို အလွန်လျှင် ကောင်းစွာ ဟောအပ်ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကား အကျွန်ုပ်သည် တန်ခိုးနှင့် ပြည့်စုံ၍ ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်သွားလာနိုင်သော မုဆိုး၏သား ရောဟိတဿမည်သော ရသေ့ဖြစ်ခဲ့ဖူးပါသည်။ အသျှင်ဘုရား ထိုတပည့် တော်၏ လျင်မြန်ပုံမှာ ဤသို့သဘောရှိခဲ့ပါသည်၊ (လေးအတတ်ကို) သင်ကြားပြီး၍ လေးအတတ်၌ လက်ကျင့်ရပြီးသော မင်းအိမ်၌ လေးအတတ်ကို ပြပြီးသော မြဲမြံခိုင်ခံ့သော လေးရှိသော လေးဆရာသည် ခဲယဉ်းမှုမရှိသော ပေါ့ပါးသော မြားဖြင့် ထန်းပင်ရိပ်ကို ဖီလာကန့်လန့်လွန်စေသည့် ကာလနှင့်အမျှ တစ်ခုသော စကြဝဠာကို လွန်စေနိုင်သည့် သဘောရှိသော လျင်မြန်ခြင်းရှိခဲ့ပါသည်။ ဤသို့သဘောရှိသော ခြေလှမ်းဖြစ်ခဲ့ဖူးပါသည်၊ အရှေ့သမုဒ္ဒရာမှ အနောက်သမုဒ္ဒရာကို လွန်စေနိုင်သော သဘောရှိသော ဝေးကွာ သော သဘောရှိသော ခြေလှမ်းရှိခဲ့ဖူးပါသည်။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ သဘောရှိသော လျင်မြန်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော၊ ဤသို့သဘောရှိသော ခြေလှမ်းနှင့် ပြည့်စုံသော ထိုအကျွန်ုပ်အား "ငါသည် (ခြေဖြင့်) သွားခြင်းဖြင့် လောက၏ အဆုံးသို့ ရောက်ရမည်ဟု ဤသို့ သဘောရှိသော စိတ်အလိုဖြစ်ခဲ့ဖူးပါသည်။ အသျှင်ဘုရား အနှစ်တစ်ရာ အသက်ကြွင်းရှိသေးသော ထို အကျွန်ုပ်သည် အနှစ်တစ်ရာ အသက်ရှင်လျက် စားချိန် သောက်ချိန် ခဲချိန် လျက်ချိန်မှတစ်ပါး ကျင်ကြီးကျင်ငယ် စွန့်မှု၊ အိပ်စက်မှု၊ အပန်းဖြေ နား နေမှုမှတစ်ပါး အနှစ်တစ်ရာပတ်လုံးကို သွားခဲ့ရာ လောကအဆုံးကို မရောက်ဘဲ စကြဝဠာအကြား၌ သာလျှင် သေရပါသည်။

အသျှင်ဘုရား အံ့ဖွယ်ရှိပါပေစွ၊ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် "ဒါယကာ နတ်သား ပဋိသန္ဓေမနေရာ မအိုရာ မသေရာ မရွေ့လျောရာ တစ်ဖန် မဖြစ်ရာသော လောက၏ အဆုံးကို (ခြေဖြင့်) သွားခြင်းဖြင့် 'သိအပ် မြင်အပ် ရောက်အပ်၏'ဟု ငါမဆို"ဟူ၍ ဤစကားကို အလွန်လျှင် ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်ပါပေ၏ဟု (လျှောက်၏)။

"ဒါယကာနတ်သား ပဋိသန္ဓေမနေရာ မအိုရာ မသေရာ မရွေ့လျောရာ တစ်ဖန် မဖြစ်ရာသော လောက၏ အဆုံးကို (ခြေဖြင့်) သွားခြင်းဖြင့် 'သိအပ် မြင်အပ် ရောက်အပ်၏' ဟူ၍ ငါမဆို၊ ဒါယကာ နတ်သား လောက၏ အဆုံး (နိဗ္ဗာန်) သို့ မရောက်ဘဲ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးပြုခြင်းကိုလည်း ငါမဆို၊

ဒါယကာနတ်သား စင်စစ်အားဖြင့် သညာလည်းရှိ, စိတ်လည်းရှိသော၊ တစ်လံမျှလောက် သော ဤခန္ဓာကိုယ်၌သာလျှင် လောကကိုလည်းကောင်း၊ လောက၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ လောက၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ကိုလည်းကောင်း၊ လောက၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကိုလည်းကောင်း ငါပညတ်၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

လောက၏ အဆုံး (နိဗ္ဗာန်) သို့ (ခြေ ဖြင့်) သွားခြင်းဖြင့် တစ်ရံတစ်ဆစ်မျှ မရောက်နိုင်၊ လောက၏ အဆုံး (နိဗ္ဗာန်) သို့ မရောက်ဘဲ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ခြင်း မည်သည်လည်း မရှိပေ။ ထို့ကြောင့် စင်စစ်အားဖြင့် လောကကို သိပြီးသော၊ လောက၏ အဆုံး (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်သော၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး ပြီးသော၊ (မကောင်းမှုမှ) ငြိမ်းပြီးသော၊ ကောင်းသော ပညာရှိသူသည် လောက၏ အဆုံးကို သိ၍ ဤ(ပစ္စုပ္ပန်) လောကကို လည်းကောင်း၊ တမလွန် (လောက)ကို လည်းကောင်း မတောင့်တတော့ ချေ။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ရောဟိတဿဝဂ် ===

၆ - ဒုတိယ ရောဟိတဿသုတ်

၄၆။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ထို ညဉ့်လွန်မြောက်သဖြင့် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏။ "ရဟန်းတို့ ဤညဉ့်၌ ရောဟိတဿနတ်သားသည် ညဉ့်ဦးယံလွန်ပြီးသော (သန်းခေါင်ယံ) အချိန်၌ အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ဇေတဝန်တစ်ကျောင်းလုံးကို (ကိုယ်ရောင် ကိုယ်ဝါဖြင့်) ထွန်းလင်းစေလျက် ငါ့ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ငါ့ကို ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်လျက် အသျှင်ဘုရား ပဋိသန္ဓေမနေရာ မအိုရာ မသေရာ မရွေ့လျောရာ တစ်ဖန် မဖြစ်ရာသော လောက၏ အဆုံးကို (ခြေဖြင့်) သွားခြင်းဖြင့် သိရန်၊ မြင်ရန်၊ ရောက်ရန် တတ်ကောင်းပါသလောဟု လျှောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှောက်သော် ရောဟိတဿနတ်သားအား ဒါယကာ နတ်သား ပဋိသန္ဓေမနေရာ မအိုရာ မသေရာ မရွေ့လျောရာ တစ်ဖန် မဖြစ်ရာသော လောက၏ အဆုံးကို (ခြေဖြင့်) သွားခြင်းဖြင့် "သိအပ် မြင်အပ် ရောက်အပ်၏" ဟူ၍ ငါမဆိုဟု (ဆိုခဲ့၏)။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဆိုသည်ရှိသော် ရောဟိတဿနတ်သားသည် ငါ့အား ဤစကားကို လျှောက်ပြန်၏၊ အသျှင်ဘုရား အံ့ဖွယ်ရှိပါပေစွ၊ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် "ဒါယကာ နတ်သား ပဋိသန္ဓေမနေရာ မအိုရာ မသေရာ မရွေ့လျောရာ တစ်ဖန် မဖြစ်ရာသော လောက၏ အဆုံးကို (ခြေဖြင့်) သွားခြင်းဖြင့် 'သိအပ် မြင်အပ် ရောက်အပ်၏' ဟု ငါမဆို" ဟူ၍ ဤစကား ကို အလွန်လျှင် ကောင်းစွာ ဟောအပ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကား အကျွန်ုပ်သည် တန်ခိုးနှင့် ပြည့်စုံ၍ ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်သွားလာနိုင်သော မုဆိုး၏သား ရောဟိတဿ မည်သော ရသေ့ ဖြစ်ခဲ့ဖူး ပါသည်။ အသျှင်ဘုရား ထို တပည့်တော်၏ လျင်မြန်ပုံမှာ ဤသို့ သဘောရှိခဲ့ပါသည်၊ လေးအတတ်ကို သင်ကြားပြီး၍ လေးအတတ်၌ လက်ကျင့်ရပြီးသော မင်းအိမ်၌ လေးအတတ်ကို ပြပြီးသော မြဲမြံခိုင်ခံ့သော လေးရှိသော လေးဆရာသည် ခဲယဉ်းမှုမရှိသော ပေါ့ပါးသော မြားဖြင့် ထန်းပင်ရိပ်ကို ဖီလာကန့်လန့် လွန်စေသည့် ကာလနှင့်အမျှ တစ်ခုသော စကြဝဠာကို လွန်စေနိုင်သည့် သဘော

ရှိသော လျင်မြန်ခြင်း ရှိခဲ့ပါသည်။ ဤသို့ သဘောရှိသော ခြေလှမ်း ဖြစ်ခဲ့ဖူးပါသည်၊ အရှေ့သမုဒ္ဒရာမှ အနောက် သမုဒ္ဒရာကို လွန်စေနိုင်သော သဘောရှိသော ဝေးကွာသော ခြေလှမ်း ရှိခဲ့ဖူးပါသည်။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ သဘောရှိသော လျင်မြန်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော၊ ဤသို့ သဘောရှိသော ခြေလှမ်းနှင့် ပြည့်စုံသော ထို အကျွန်ုပ်အား "ငါသည် ခြေဖြင့် သွားခြင်းဖြင့် လောက၏ အဆုံးသို့ ရောက်ရမည်" ဟု ဤသို့ သဘောရှိသော စိတ် အလို ဖြစ်ခဲ့ဖူး ပါသည်။ အသျှင်ဘုရား အနှစ်တစ်ရာ အသက်ကြွင်း ရှိသေးသော ထို အကျွန်ုပ်သည် အနှစ်တစ်ရာ အသက်ရှင်လျက် စားချိန် သောက်ချိန် ခဲချိန် လျက်ချိန်မှ တစ်ပါး ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် စွန့်မှု၊ အိပ်စက်မှု၊ အပန်းဖြေ နားနေမှုမှ တစ်ပါး အနှစ်တစ်ရာပတ်လုံး သွားခဲ့ရာ လောက၏အဆုံးကို မရောက်ဘဲ စကြဝဠာအကြား၌သာလျှင် သေရပါသည်။

အသျှင်ဘုရား အံ့ဖွယ် ရှိပါပေစွ၊ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် "ဒါယကာ နတ်သား ပဋိသန္ဓေမနေရာ မအိုရာ မသေရာ မရွေ့လျောရာ တစ်ဖန် မဖြစ်ရာသော လောက၏ အဆုံးကို (ခြေဖြင့်) သွားခြင်းဖြင့် 'သိအပ် မြင်အပ် ရောက်အပ်၏' ဟု ငါမဆို" ဟူ၍ ဤစကားကို ကောင်းစွာ ဟောတော်မူ အပ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ လျှောက်သော် ငါသည် ရောဟိတဿ နတ်သားအား-

"ဒါယကာ နတ်သား ပဋိသန္ဓေမနေရာ မအိုရာ မသေရာ မရွေ့လျောရာ တစ်ဖန် မဖြစ်ရာသော လောက၏ အဆုံး (နိဗ္ဗာန်) ကို (ခြေဖြင့်) သွားခြင်းဖြင့် 'သိအပ် မြင်အပ် ရောက်အပ်၏'ဟူ၍ ငါမဆို။ ဒါယကာနတ်သား လောက၏ အဆုံး (နိဗ္ဗာန်)သို့ မရောက်ဘဲ ဝဋ္ဋဆင်းရဲ၏ အဆုံးပြုခြင်းကိုလည်း ငါ မဆို။ ဒါယကာနတ်သား စင်စစ်အားဖြင့် သညာလည်းရှိ စိတ်လည်းရှိသော၊ တစ်လံမျှ လောက်သော ဤခန္ဓာကိုယ်၌ သာလျှင် လောကကို လည်းကောင်း၊ လောက၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို လည်းကောင်း၊ လောက၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ကိုလည်းကောင်း၊ လောက၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို လည်းကောင်း ငါပညတ်၏၊ ဤသို့ ဆိုခဲ့၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

လောက၏ အဆုံး (နိဗ္ဗာန်) သို့ (ခြေ ဖြင့်) သွားခြင်းဖြင့် တစ်ရံတစ်ဆစ်မျှ မရောက်နိုင်၊ လောက၏ အဆုံး (နိဗ္ဗာန်) သို့ မရောက်ဘဲ ဝဋ္ဋဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ခြင်းမည်သည်လည်း မရှိပေ။ ထို့ကြောင့် စင်စစ် အားဖြင့် လောကကို သိပြီးသော၊ လောက၏ အဆုံး (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်သော၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးသော၊ မကောင်းမှုမှ ငြိမ်းပြီးသော၊ ကောင်းသော ပညာရှိသည် လောက၏ အဆုံး ကို သိ၍ ဤ(ပစ္စုပ္ပန်) လောကကို လည်းကောင်း၊ တမလွန် (လောက)ကို လည်းကောင်း မတောင့် တတော့ ချေ။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ရောဟိတဿဝဂ် ===

၇ - သုဝိဒူရသုတ်

၄၇။ ရဟန်းတို့ အလွန့်အလွန် ဝေးကွာသော အရာတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ကောင်းကင်နှင့် မြေကြီးသည် ဝေး၏၊ ဤကား ပဌမဖြစ်သော အလွန့်အလွန် ဝေးကွာသော အရာတည်း။ ရဟန်းတို့ သမုဒ္ဒရာ၏ ဤမှာဘက်ကမ်းနှင့် ထိုမှာဘက် ကမ်းသည် ဝေး၏၊ ဤကား ဒုတိယဖြစ်သော အလွန့်အလွန် ဝေးကွာသော အရာတည်း။ ရဟန်းတို့ နေထွက်ရာအရပ်နှင့် နေဝင်ရာ အရပ်သည် ဝေး၏၊ ဤကား တတိယဖြစ်သော အလွန့်အလွန် ဝေးကွာ သော အရာတည်း။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားနှင့် သူယုတ်မာတို့၏တရားသည် ဝေး၏၊ ဤကား စတုတ္ထဖြစ်သော အလွန့်အလွန် ဝေးကွာသော အရာတည်း။ ရဟန်းတို့ အလွန့်အလွန် ဝေးကွာသော အရာတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ကောင်းကင် သည်လည်း (မြေကြီးမှ) ဝေး၏၊ မြေကြီး သည်လည်း (ကောင်းကင်မှ) ဝေး၏၊ သမုဒ္ဒရာ၏ ကမ်းတစ်ဖက်နှင့် တစ်ဖက်ကိုလည်း ဝေး၏ ဟု ဆိုကုန်၏၊ အရောင်ကို ပြုတတ်သော နေ၏ ထွက်ရာအရပ်နှင့် ဝင်ရာအရပ် သည်လည်း ဝေး၏။

သူတော်ကောင်းတရားကို လည်းကောင်း၊ သူယုတ်မာတရားကို လည်းကောင်း ထို ဝေးခြင်းတို့ထက် စင်စစ် အလွန်ဝေး၏ ဟု ဆိုကုန်၏၊ သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းဖော်ခြင်းသည် မပျက်စီးသော သဘောရှိ၏၊ သူတော်ကောင်းတရား တည်သမျှ အတိုင်း (မပျက်စီးသည်) သာ ဖြစ်၏။ သူယုတ်မာတို့နှင့် ပေါင်းဖော်ခြင်းသည် လျင်စွာ ပျက်စီး၏၊ ထို့ကြောင့် သူတော် ကောင်းတို့၏တရားသည် သူယုတ်မာတို့မှ ဝေး၏။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ရောဟိတဿဝဂ် ===

၈ - ဝိသာခသုတ်

၄၈။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန် ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ပဉ္စာလပုဏ္ဏေးမ၏သား အသျှင်ဝိသာခသည် စည်းဝေးရာ ဇရပ်၌ ရဟန်းအပေါင်းတို့ကို သန့်ရှင်းသော အပြစ်ကင်း၍ ကျပေါက်ခြင်းမရှိသော အနက်ကို သိစေတတ်သော (ဝဋ်ကင်းရာ နိဗ္ဗာန်၌) အကျုံးဝင်သော (ဝဋ်ကို) မမှီသော ယဉ်ကျေး သိမ်မွေ့သော တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်းစေ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ညချမ်းအခါ ကိန်းအောင်း ရာမှ ထတော်မူ၍ စည်းဝေးရာ ဇရပ်သို့ ချဉ်းကပ်တော်မူပြီးလျှင် ခင်းထားအပ်သော နေရာ၌ ထိုင်တော်မူ လျက် ရဟန်း တို့ကို-

ရဟန်းတို့ စည်းဝေးရာ ဇရပ်၌ အဘယ် ရဟန်းသည် သန့်ရှင်းသော အပြစ်ကင်း၍ ကျပေါက်ခြင်း မရှိသော အနက်ကို သိစေတတ်သော (ဝဋ်ကင်းရာ နိဗ္ဗာန်၌) အကျုံးဝင်သော (ဝဋ်ကို) မမှီသော ယဉ်ကျေး သိမ်မွေ့သော တရားစကားဖြင့် (အကျိုး စီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည် စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်းစေသနည်းဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား ပဉ္စာလပုဏ္ဏေးမ၏သား အသျှင်ဝိသာခသည် ရဟန်းတို့ကို စည်းဝေးရာဇရပ်၌ သန့်ရှင်းသော အပြစ်ကင်း၍ ကျပေါက်ခြင်းမရှိသော အနက်ကို သိစေတတ်သော (ဝဋ်ကင်းရာနိဗ္ဗာန်၌) အကျုံးဝင်သော (ဝဋ်ကို) မမှီသော ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့သော တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင် စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည် စေကာ (တရား ကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်း စေပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ပဉ္စာလပုဏ္ဏေးမ၏သား အသျှင်ဝိသာခအား "ဝိသာခ ကောင်း၏ ကောင်း၏၊ ဝိသာခ သင်သည် ကောင်းစွာသာလျှင် ရဟန်းအပေါင်းကို သန့်ရှင်းသော အပြစ်ကင်း၍ ကျပေါက်ခြင်း မရှိသော အနက်ကို သိစေတတ်သော (ဝဋ်ကင်းရာနိဗ္ဗာန်၌) အကျုံးဝင်သော (ဝဋ်ကို) မမှီသော ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့သော တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည် စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်းစေပေ၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

လူမိုက်တို့နှင့် ရောနှောသော ပညာရှိကို စကားမပြောမူ (ပညာရှိဟု) မသိကြကုန်၊ စကားပြောခဲ့ လျှင်လည်း အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို ဟောကြားသော်သာလျှင် ပညာရှိဟု သိကုန်၏။ (လောကုတ္တရာ)တရားကို ပြောဟောရာ၏၊ ထွန်းလင်းစေရာ၏၊ အရိယာသူတော် ကောင်းတို့၏ တံခွန်သဖွယ်ဖြစ်သော တရားကို ချီးမြှောက်ရာ၏၊ အရိယာသူတော် ကောင်းတို့သည် ကောင်းစွာ ဟောအပ်သော တရားတံခွန် ရှိကုန်၏။ မှန်၏၊ တရား တော်သည် အရိယာသူတော်ကောင်းတို့၏ တံခွန်ပေတည်း။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ရောဟိတဿဝဂ် ===

၉ - ဝိပလ္လာသသုတ်

၄၉။ ရဟန်းတို့ သညာ၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း စိတ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း အယူ၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ 'မမြဲသော အရာ၌ မြဲ၏'ဟု သညာ၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း စိတ်၏ဖောက်ပြန်ခြင်း အယူ၏ဖောက်ပြန်ခြင်း၊ ရဟန်းတို့ 'ဆင်းရဲသော အရာ၌ ချမ်းသာ' ဟု သညာ၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း စိတ်၏ဖောက်ပြန်ခြင်း အယူ၏ဖောက်ပြန်ခြင်း၊ ရဟန်းတို့ 'အတ္တ မဟုတ်သော အရာ၌ အတ္တဟုတ်၏' ဟု သညာ၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း စိတ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း အယူ၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း၊ ရဟန်းတို့ 'မတင့်တယ်သော အရာ၌ တင့်တယ်၏' ဟု သညာ၏ဖောက်ပြန်ခြင်း စိတ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း အယူ၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းတို့ တည်း။ ရဟန်းတို့ သညာ၏ဖောက်ပြန်ခြင်း စိတ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း အယူ၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ သညာ၏ မဖောက်ပြန်ခြင်း စိတ်၏ မဖောက်ပြန်ခြင်း အယူ၏ မဖောက်ပြန်ခြင်း တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ 'မမြဲသော အရာ၌ မမြဲ'ဟု သညာ၏ မဖောက်ပြန်ခြင်း စိတ်၏ မဖောက်ပြန်ခြင်း အယူ၏ မဖောက်ပြန်ခြင်း၊ ရဟန်းတို့ 'ဆင်းရဲသော အရာ၌ ဆင်းရဲ' ဟု သညာ၏ မဖောက်ပြန်ခြင်း စိတ်၏ မဖောက်ပြန်ခြင်း အယူ၏ မဖောက်ပြန်ခြင်း၊ ရဟန်းတို့ 'အတ္တ မဟုတ်သော အရာ၌ အတ္တမဟုတ်' ဟု သညာ၏ မဖောက်ပြန်ခြင်း စိတ်၏ မဖောက်ပြန်ခြင်း အယူ၏ မဖောက်ပြန်ခြင်း၊ ရဟန်းတို့ 'မတင့်တယ်သော အရာ၌ မတင့်တယ်' ဟု သညာ၏ မဖောက် ပြန်ခြင်း စိတ်၏ မဖောက်ပြန်ခြင်း အယူ၏ မဖောက်ပြန်ခြင်း တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ သညာ၏ မဖောက် ပြန်ခြင်း စိတ်၏ မဖောက်ပြန်ခြင်း အယူ၏ မဖောက်ပြန်ခြင်း တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသည် ဖျက်ဆီးအပ်ကုန်သော ပျံ့လွင့်သည့် စိတ်ရှိကုန်သော၊ ဖောက်ပြန် သော သညာရှိ ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် မမြဲသော အရာ၌ မြဲ၏ဟု အမှတ် ရှိကုန်၏၊ ဆင်းရဲသော အရာ၌လည်း ချမ်းသာ၏ ဟု အမှတ်ရှိကုန်၏၊ အတ္တမဟုတ် သော အရာ၌လည်း အတ္တဟု အမှတ် ရှိကုန်၏၊ မတင့်တယ်သော အရာ၌လည်း တင့်တယ်၏ဟု အမှတ်ရှိကုန်၏။ ထို လူတို့သည် မာရ်မင်း၏ ယောဂ လေးပါးနှင့် ယှဉ်ကုန်၏၊ ယောဂ (လေးပါး)တို့ဖြင့် ဘေးမရှိရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ မရောက်ကုန်၊ ထို သတ္တဝါ တို့သည် ပဋိသန္ဓေ နေခြင်း သေခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည် ဖြစ်၍ သံသရာသို့ သွားကြရကုန်၏။ အကြင် အခါ ဓမ္မအရောင်အလင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော ဘုရားရှင်တို့သည် လောက၌ ပွင့်တော်မူကုန်၏၊ ထို ဘုရားရှင် တို့သည် ဆင်းရဲငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော ဤ(သစ္စာလေးပါး)တရားကို ပြကုန်၏။ (ထိုအခါ) ထို မြတ်စွာဘုရားတို့၏ (တရားကို) ကြားနာရကုန်သည်ရှိသော် ထို ပညာရှိ ပုဂ္ဂိုလ် တို့သည် မိမိစိတ်ကို တစ်ဖန် ရကြကုန်သည်ဖြစ်၍ မမြဲသော အရာကို မမြဲဟု မြင်ကုန်၏၊ ဆင်းရဲသော အရာကို ဆင်းရဲဟု မြင်ကုန်၏၊ အတ္တမဟုတ်သော အရာ၌ အတ္တမဟုတ်ဟု မြင်ကုန်၏၊ မတင့်တယ်သော အရာကို မတင့်တယ် ဟု မြင်ကုန်၏၊ မှန်ကန်သော အယူကို ဆောက်တည် ကုန်သည် ဖြစ်၍ အလုံးစုံ သော ဆင်းရဲကို လွန်မြောက်ကြလေကုန်သတည်း။

နဝမသုတ်။

=== ၅ - ရောဟိတဿဝဂ် ===

၁၀ - ဥပက္ကိလေသသုတ်

၅၀။ ရဟန်းတို့ လ နေတို့၏ ညစ်နွမ်းကြောင်းတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့ပေတည်း၊ ယင်းညစ်နွမ်းကြောင်းတို့ဖြင့် ညစ်နွမ်းကုန်သော လ နေတို့သည် အရောင်မထွက်ကုန်၊ မတောက်ပကုန်၊ မတင့်တယ်ကုန်။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- တိမ်တိုက်တို့သည် လ နေတို့၏ ညစ်နွမ်းကြောင်းတို့တည်း၊ ယင်းညစ်နွမ်းကြောင်းဖြင့် ညစ်နွမ်းကုန်သော လ နေတို့သည် အရောင်မထွက်ကုန်၊ မတောက်ပကုန်၊ မတင့်တယ်ကုန်။

ရဟန်းတို့ ဆီးနှင်းသည် လ နေတို့၏ ညစ်နွမ်းကြောင်းတည်း၊ ယင်းညစ်နွမ်းကြောင်းဖြင့် ညစ်နွမ်းကုန်သော လ နေတို့သည် အရောင်မထွက်ကုန်၊ မတောက်ပကုန်၊ မတင့်တယ်ကုန်။

ရဟန်းတို့ အခိုးနှင့် မြူသည် လ နေတို့၏ ညစ်နွမ်းကြောင်းတည်း၊ ယင်းညစ်နွမ်းကြောင်းဖြင့် ညစ်နွမ်း ကုန်သော လ နေတို့သည် အရောင်မထွက်ကုန်၊ မတောက်ပကုန်၊ မတင့်တယ်ကုန်။

ရဟန်းတို့ ရာဟုအသုရိန်သည် လ နေတို့၏ ညစ်နွမ်းကြောင်းတည်း၊ ယင်းညစ်နွမ်းကြောင်းဖြင့် ညစ်နွမ်း ကုန်သော လ နေတို့သည် အရောင်မထွက်ကုန်၊ မတောက်ပကုန်၊ မတင့်တယ်ကုန်၊ ရဟန်းတို့ လ နေတို့၏ ညစ်နွမ်းကြောင်းတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့ပင်တည်း၊ ယင်းညစ်နွမ်းကြောင်းတို့ဖြင့် ညစ်နွမ်းကုန်သော လ နေတို့သည် အရောင်မထွက်ကုန်၊ မတောက်ပကုန်၊ မတင့်တယ်ကုန်။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ ညစ်နွမ်းကြောင်း တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ ယင်း ညစ်နွမ်းကြောင်း တို့ဖြင့် ညစ်နွမ်း ကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏ တို့သည် အရောင် မထွက်ကုန်၊ မတောက်ပကုန်၊ မတင့်တယ်ကုန်။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ သေရည်သေရက်ကို သောက်ကုန်လျက် သေအရက်ကို သောက်ခြင်းမှ မရှောင်ကြဉ်ကုန်သော အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏ တို့သည် ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤ (သေအရက်ကို သောက်ခြင်း) သည် သမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ ပဌမ ညစ်နွမ်း ကြောင်းတည်း၊ ယင်း ညစ်နွမ်းကြောင်းဖြင့် ညစ်နွမ်းကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အရောင် မထွက်ကုန်၊ မတောက်ပကုန်၊ မတင့်တယ်ကုန်။

ရဟန်းတို့ မေထုန်အကျင့်ကို မှီဝဲကုန်လျက် မေထုန်အကျင့်မှ မရှောင်ကြဉ်ကုန်သော အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏ တို့သည် ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤ(မေထုန်မှီဝဲခြင်း)သည် သမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ ဒုတိယ ညစ်နွမ်းကြောင်းတည်း၊ ယင်းညစ်နွမ်းကြောင်းဖြင့် ညစ်နွမ်းကုန်သော အချို့သော သမဏ ဗြာဟ္မဏ တို့သည် အရောင်မထွက်ကုန်၊ မတောက်ပကုန်၊ မတင့်တယ်ကုန်။

ရဟန်းတို့ ရွှေငွေကို သာယာကုန်လျက် ရွှေငွေကို ခံယူခြင်းမှ မရှောင်ကြဉ်ကုန်သော အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤ(ရွှေ ငွေကို ကိုင်ခံသာယာခြင်း)သည် သမဏဗြာဟ္မဏ တို့၏ တတိယညစ်နွမ်းကြောင်းတည်း၊ ယင်း ညစ်နွမ်းကြောင်းဖြင့် ညစ်နွမ်းကုန်သော အချို့သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် အရောင်မထွက်ကုန်၊ မတောက်ပကုန်၊ မတင့်တယ်ကုန်။

ရဟန်းတို့ မှားသော အသက်မွေးခြင်းဖြင့် အသက်မွေးကုန်လျက် မှားသော အသက်မွေးခြင်းမှ မရှောင်ကြဉ်ကုန်သော အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤ(မှားသော အသက်မွေးခြင်း)သည် သမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ စတုတ္ထညစ်နွမ်းကြောင်းတည်း၊ ယင်းညစ်နွမ်းကြောင်းဖြင့် ညစ်နွမ်းကုန်သော အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အရောင်မထွက်ကုန်၊ မတောက်ပကုန်၊ မတင့်တယ်ကုန်။ ရဟန်းတို့ သမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ ညစ်နွမ်းကြောင်းတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့ပင်တည်း။ ယင်း

ညစ်နွမ်းကြောင်း တို့ဖြင့် ညစ်နွမ်းကုန်သော အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အရောင် မထွက်ကုန်၊ မတောက်ပကုန်၊ မတင့်တယ်ကုန် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' ပြစ်မှားခြင်း 'ဒေါသ' တို့ဖြင့် ညစ်နွမ်းကုန်လျက် အဝိဇ္ဇာပိတ်ဆို့ ခံရကုန်သည် ဖြစ်၍ ချစ်ဖွယ် သဘောကို နှစ်သက် တတ်ကုန်သော အချို့သော သမဏ ဗြာဟ္မဏ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သေအရက်ကို သောက်ကုန်၏၊ မေထုန်ကို မှီဝဲကုန်၏၊ အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏ တို့သည် ပညာမရှိ ကုန်သည်ဖြစ်၍ ရွှေ ငွေကို ခံယူ ကုန်၏၊ မှားသော အသက်မွေးခြင်းဖြင့် အသက်မွေး ကုန်၏၊ အကြင် ညစ်နွမ်းကြောင်းတို့ကြောင့် အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အရောင် မထွက်ကုန်၊ မတောက် ပကုန်၊ မစင်ကြယ်ကုန်၊ မြူနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်၏၊ တော သမင်နှင့် တူကုန်၏၊ ထို ညစ်နွမ်းကြောင်းတို့ကို နေမင်း၏ အဆွေဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ အမိုက်တိုက်ဖြင့် မြွေးယှက် အပ်ကုန်လျက် တဏှာ၏ ကျွန်ဖြစ်ကုန်သော တဏှာ ကြီးရှိသူတို့သည် ကြမ်းတမ်းသော အတ္တဘောကို တိုးပွါးစေကုန်လျက် တစ်ဖန် ဘဝသစ်ကို ယူကြရကုန်သတည်း။

ဒသမသုတ်။

ငါးခုမြောက် ရောဟိတဿဝဂ် ပြီး၏။

ပဌမ သုတ်ငါးဆယ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

၂ - ဒုတိယပဏ္ဏာသက (ဒုတိယသုတ်ငါးဆယ်)

=== (၆) ၁ - ပုညာဘိသန္ဒဝဂ် ===

၁ - ပဌမ ပုညာဘိသန္ဒသုတ်

၅၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ဤလေးမျိုးကုန်သော ကောင်းမှုအထု ကုသိုလ်အယဉ်တို့သည် ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်ကုန်သည်။ ကောင်းမြတ်သော အာရုံကို ပေးတတ်ကုန်သည်။ ချမ်းသာကျိုး ရှိကုန်သည် နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေ တတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ အလိုရှိဖွယ်အလို့ငှါ၊ နှစ်သက်ဖွယ်အလို့ငှါ၊ မြတ်နိုးဖွယ်အလို့ငှါ၊ အစီးအပွါးအလို့ငှါ၊ ချမ်းသာအလို့ငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ အကြင် ဒါယကာ၏ သင်္ကန်းကို သုံးဆောင်သော ရဟန်းသည် အတိုင်းအရှည်မရှိသော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် ယှဉ်သော သမာဓိကို ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏၊ ထို ဒါယကာ၏ အတိုင်းအရှည်မရှိသော ကောင်းမှုအထု ကုသိုလ် အယဉ်သည် ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်သည် ကောင်းမြတ်သော အာရုံကို ပေးတတ်သည် ချမ်းသာ ကျိုးရှိသည် နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေ တတ်သည် ဖြစ်၍ အလိုရှိဖွယ် အလို့ငှါ နှစ်သက်ဖွယ် အလို့ငှါ မြတ်နိုးဖွယ် အလို့ငှါ အစီးအပွားအလို့ငှါ ချမ်းသာအလို့ငှါ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင် ဒါယကာ၏ ဆွမ်းကို သုံးဆောင်သော ရဟန်းသည် အတိုင်းအရှည်မရှိသော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် ယှဉ်သော သမာဓိကို ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏၊ ထို ဒါယကာ၏ အတိုင်းအရှည် မရှိသော ကောင်းမှုအထု ကုသိုလ်အယဉ်သည် ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်သည် ကောင်းမြတ်သော အာရုံကို ပေးတတ်သည် ချမ်းသာကျိုးရှိသည် နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေတတ်သည်ဖြစ်၍ အလိုရှိဖွယ်အလို့ငှါ နှစ်သက်ဖွယ် အလို့ငှါ မြတ်နိုးဖွယ်အလို့ငှါ အစီးအပွါးအလို့ငှါ ချမ်းသာအလို့ငှါ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင် ဒါယကာ၏ ကျောင်းကို သုံးဆောင်သော ရဟန်းသည် အတိုင်းအရှည်မရှိသော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် ယှဉ်သော သမာဓိကို ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏၊ ထို ဒါယကာ၏ အတိုင်းအရှည် မရှိသော ကောင်းမှု အထု ကုသိုလ်အယဉ်သည် ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်သည် ကောင်းမြတ်သော အာရုံကို ပေးတတ်သည် ချမ်းသာကျိုးရှိသည် နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေတတ်သည် ဖြစ်၍ အလိုရှိဖွယ်အလို့ငှါ နှစ်သက်ဖွယ် အလို့ငှါ မြတ်နိုးဖွယ် အလို့ငှါ အစီးအပွါးအလို့ငှါ ချမ်းသာအလို့ငှါ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင် ဒါယကာ၏ သူနာအထောက်အပံ့ဖြစ်သော ဆေးအသုံးအဆောင်ကို သုံးဆောင် သော ရဟန်းသည် အတိုင်းအရှည်မရှိသော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် ယှဉ်သော သမာဓိကို ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏၊ ထို ဒါယကာ၏ အတိုင်းအရှည်မရှိသော ကောင်းမှုအထု ကုသိုလ်အယဉ်သည် ချမ်းသာကို ဆောင် တတ်သည် ကောင်းမြတ်သော အာရုံကို ပေးတတ်သည် ချမ်းသာကျိုးရှိသည် နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေ တတ်သည် ဖြစ်၍ အလိုရှိဖွယ်အလို့ငှါ နှစ်သက်ဖွယ်အလို့ငှါ မြတ်နိုးဖွယ်အလို့ငှါ အစီးအပွါး အလို့ငှါ ချမ်းသာအလို့ငှါ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤလေးမျိုးသော ကောင်းမှုအထု ကုသိုလ်အယဉ်တို့သည် ချမ်းသာကို ဆောင်တတ် ကုန်သည် ကောင်းမြတ်သော အာရုံကို ပေးတတ်ကုန်သည် ချမ်းသာကျိုးရှိကုန်သည် နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေ တတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ အလိုရှိဖွယ် အလို့ငှါ နှစ်သက်ဖွယ် အလို့ငှါ မြတ်နိုးဖွယ်အလို့ငှါ အစီးအပွါးအလို့ငှါ ချမ်းသာအလို့ငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ "ဤမျှလောက် အတိုင်းအရှည် ရှိသော ကောင်းမှုအထု ကုသိုလ် အယဉ်သည် ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်သည် ကောင်းမြတ်သော အာရုံကို ပေးတတ်သည် ချမ်းသာ ကျိုးရှိသည် နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေတတ်သည် ဖြစ်၍ အလိုရှိဖွယ် အလို့ငှါ နှစ်သက်ဖွယ်အလို့ငှါ မြတ်နိုးဖွယ် အလို့ငှါ အစီးအပွါး အလို့ငှါ ချမ်းသာအလို့ငှါ ဖြစ်၏" ဟု ဤကောင်းမှုအထု ကုသိုလ်အယဉ် လေးမျိုး

တို့နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာသာဝက၏ ကောင်းမှုပမာဏကို ယူခြင်းငှါ မလွယ်။ စင်စစ်အားဖြင့် မရေမတွက်နိုင် မနှိုင်းရှည့်နိုင်သော ကြီးစွာသော ကောင်းမှုအစု ဟူ၍ သာလျှင် ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ "ဤမျှလောက် ကွမ်းစား[၁]ပမာဏရှိ ရေတို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဤမျှလောက် ကွမ်းစားအရာ ပမာဏရှိ ရေတို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဤမျှလောက် ကွမ်းစား အထောင် ပမာဏရှိ ရေတို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဤမျှလောက် ကွမ်းစားအသိန်း ပမာဏရှိရေတို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း ရေ၏ပမာဏကို ယူခြင်းငှါ မလွယ်၊ စင်စစ်အားဖြင့် မရေမတွက်နိုင် မနှိုင်းရှည့် နိုင်သော ကြီးစွာသော ရေအစု ဟူ၍ သာလျှင် ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာ လျှင် "ဤမျှ လောက်သော ကောင်းမှုအထု ကုသိုလ်အယဉ်သည် ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်သည် ကောင်းမြတ်သော အာရုံကို ပေးတတ်သည် ချမ်းသာကျိုးရှိသည် နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေတတ်သည် ဖြစ်၍ အလိုရှိဖွယ် အလို့ငှါ နှစ်သက်ဖွယ် အလို့ငှါ မြတ်နိုးဖွယ် အလို့ငှါ အစီးအပွါး အလို့ငှါ ချမ်းသာအလို့ငှါ ဖြစ်၏" ဟု ဤကောင်းမှု အထု ကုသိုလ်အယဉ်လေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာ သာဝက၏ ကောင်းမှု ပမာဏကို ယူခြင်းငှါ မလွယ်။ စင်စစ်အားဖြင့် မရေမတွက်နိုင် မနှိုင်းရှည့် နိုင်သော ကြီးစွာ သော ကောင်းမှုအစု ဟူ၍ သာလျှင် ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

များစွာသော ရေကို ဆောင်တတ်သော (ကွမ်းစားအစရှိသည်ဖြင့်) မနှိုင်းရှည့်အပ် သော၊ ပြင်းထန်သော အသံရှိသော၊ များစွာ ကြောက်မက်ဖွယ် ရာရှိသော၊ မြတ်သော ရတနာတို့၏ တည်ရာ လည်းဖြစ်သော သမုဒ္ဒရာသို့ လူပေါင်းများစွာတို့ မှီဝဲရာဖြစ်၍ တသွင်သွင် စီးနေကုန်သော၊ မြောက်မြား စွာသော မြစ်တို့သည် (စီးဝင်) ကပ်ရောက် ကုန်သကဲ့သို့၊ ဤအတူ ထမင်း အဖျော် အဝတ် ပုဆိုးကို ပေးလှူတတ်, အိပ်ရာ နေရာ ကျောင်း အိပ်ရာလွှမ်းကို ပေးလှူတတ်သော ပညာရှိသူသို့ ရေကို ဆောင်တတ်သော မြစ်တို့သည် သမုဒ္ဒရာသို့ (စီးဝင်) ကပ်ရောက်ကုန်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ ကောင်းမှုအယဉ်တို့သည် (စီးဝင်) ကပ်ရောက်ကုန် သတည်း။

ပဥ္စမသုတ်။

၁။ ကွမ်းစား- လေးစလယ်ဝင် တစ်ပြည်သားကို တစ်ကွမ်းစား ဟု ခေါ်သည်။

=== (၆) ၁ - ပုညာဘိသန္ဒဝဂ် ===

၂ - ဒုတိယ ပုညာဘိသန္ဒသုတ်

၅၂။ ရဟန်းတို့ ဤလေးမျိုးကုန်သော ကောင်းမှုအထု ကုသိုလ်အယဉ်တို့သည် ချမ်းသာကို ဆောင်တတ် ကုန်သည် ကောင်းမြတ်သော အာရုံကို ပေးတတ်ကုန်သည် ချမ်းသာကျိုးရှိကုန်သည် နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေတတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ အလိုရှိဖွယ်အလို့ငှါ နှစ်သက်ဖွယ်အလို့ငှါ မြတ်နိုးဖွယ်အလို့ငှါ အစီးအပွါး အလို့ငှါ ချမ်းသာအလို့ငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာ တော်၌ အရိယာသာဝကသည် "ထို မြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူ ထိုက်သော အကြောင်း ကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏၊ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ'အကျင့် 'စရဏ' နှင့်ပြည့်စုံ တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န မည်တော်မူ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူ တတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတ မည်တော်မူ၏၊ လောကကို သိတော်မူ သော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောကဝိဒူ မည်တော်မူ၏၊ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ မည်တော်မူ၏၊ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏၊ (သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို) သိစေတော်မူ သော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူ သော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏" ဟု မြတ်စွာဘုရား၌ မတုန်မလှုပ် ကြည်ညိုခြင်း နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤပဌမဖြစ်သော ကောင်းမှုအထု ကုသိုလ် အယဉ်သည် ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်သည် ကောင်းမြတ်သော အာရုံကို ပေးတတ်သည် ချမ်းသာကျိုး ရှိသည် နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေ တတ်သည် ဖြစ်၍ အလိုရှိဖွယ် အလို့ငှါ နှစ်သက်ဖွယ် အလို့ငှါ မြတ်နိုးဖွယ် အလို့ငှါ အစီးအပွါးအလို့ငှါ ချမ်းသာ အလို့ငှါ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား အရိယာသာဝကသည် "မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရား တော်သည် ကောင်းစွာ ဟောထားသော တရားတော်ပါပေတည်း၊ ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်သော တရားတော် ပါပေတည်း၊ အခါမလင့် အကျိုးပေးတတ်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု ဖိတ်ခေါ် ပြထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ မိမိ၏ ကိုယ်ထဲစိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူ ထားထိုက်သော တရားတော်ပါ ပေတည်း၊ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီ ကိုယ်င သိနိုင် ခံစားနိုင်သော တရားတော် ပါပေတည်း" ဟု တရားတော်၌ မတုန်မလှုပ် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤဒုတိယဖြစ်သော ကောင်းမှုအထု ကုသိုလ်အယဉ်သည် ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်သည် ကောင်းမြတ်သော အာရုံကို ပေးတတ်သည် ချမ်းသာ ကျိုးရှိသည် နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေတတ်သည်ဖြစ်၍ အလိုရှိဖွယ်အလို့ငှါ နှစ်သက်ဖွယ် အလို့ငှါ မြတ်နိုးဖွယ် အလို့ငှါ အစီးအပွါးအလို့ငှါ ချမ်းသာအလို့ငှါ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား အရိယာ သာဝကသည် "မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာ တော်သည် ကောင်းသော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် ဖြောင့်မတ်သော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် မှန်သော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် လျော်ကန်သော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ အစုံအားဖြင့် လေးစုံ, ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် ရှစ်ပါးအရေအတွက်ရှိသော ဤမြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်တန် တော်မူပါ ပေ၏၊ ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကိုသော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်တန် တော်မူပါ ပေ၏၊ တမလွန် အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံတော်မူထိုက်ပါပေ၏၊ လက်အုပ်ချီခြင်းငှါ

ထိုက်ပါပေ၏၊ သတ္တဝါ အပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်ယာမြေ ဖြစ်တော်မူ ပါပေ၏" ဟု သံဃာတော်၌ မတုန်မလှုပ် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတတိယဖြစ်သော ကောင်းမှုအထု ကုသိုလ် အယဉ်သည် ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်သည် ကောင်းမြတ်သော အာရုံကို ပေးတတ်သည် ချမ်းသာကျိုး ရှိသည် နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေတတ်သည်ဖြစ်၍ အလိုရှိဖွယ်အလို့ငှါ နှစ်သက်ဖွယ်အလို့ငှါ မြတ်နိုးဖွယ် အလို့ငှါ အစီးအပွါးအလို့ငှါ ချမ်းသာအလို့ငှါ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား အရိယာသာဝကသည် မကျိုး မပေါက် မပြောက် မကျားကုန်သော၊ တဏှာကျွန်အဖြစ်မှ တော်လှန်ကုန်သော၊ ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ်ကုန်သော၊ မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ်အပ်ကုန်သော၊ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ'ကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော၊ အရိယာတို့ နှစ်သက်အပ်ကုန်သော သီလတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ စတုတ္ထဖြစ်သော ကောင်းမှုအထု ကုသိုလ်အယဉ်သည် ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်သည် ကောင်းမြတ်သော အာရုံကို ပေးတတ်သည် ချမ်းသာကျိုးရှိသည် နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေတတ်သည်ဖြစ်၍ အလိုရှိဖွယ် အလို့ငှါ နှစ်သက်ဖွယ် အလို့ငှါ မြတ်နိုးဖွယ် အလို့ငှါ အစီးအပွါး အလို့ငှါ ချမ်းသာအလို့ငှါ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလေးမျိုး ကုန်သော ကောင်းမှုအထု ကုသိုလ်အယဉ်တို့သည် ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်ကုန်သည် ကောင်းမြတ်သော အာရုံကို ပေးတတ်ကုန်သည် ချမ်းသာကျိုး ရှိကုန်သည် နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေတတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ အလိုရှိဖွယ်အလို့ငှါ နှစ်သက်ဖွယ် အလို့ငှါ မြတ်နိုးဖွယ် အလို့ငှါ အစီးအပွါးအလို့ငှါ ချမ်းသာအလို့ငှါ ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်၏ သဒ္ဓါတရားသည် တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိဘဲ မြတ်စွာဘုရား၌ ကောင်းစွာ တည်၏၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်၏ သီလသည် လည်းကောင်း မြတ်သည်လည်း ဖြစ်၏၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ နှစ်သက်အပ် ချီးမွမ်းအပ်သည်လည်း ဖြစ်၏ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်အား သံဃာတော်၌ ကြည်ညိုခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဖြောင့်မတ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော ဉာဏ်အမြင်သည်လည်းကောင်း ရှိ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို မဆင်းရဲ သော သူဟု ဆိုကုန်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ အသက်ရှင်နေခြင်းကို အချည်းအနှီးမဟုတ်ဟု ဆိုကုန်၏။ ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားတို့၏ အဆုံးအမတော်ကို အောက်မေ့သော ပညာရှိသည် ယုံကြည်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ သီလကို လည်းကောင်း၊ ကြည်ညိုခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို မြင်ခြင်းကို လည်း ကောင်း အားထုတ်ရာ၏။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - ပုညာဘိသန္ဒဝဂ် ===

၃ - ပဌမ သံဝါသသုတ်

၅၃။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် မဓုရမြို့နှင့် ဝေရဉ္စာပြည်အကြား ခရီးရှည် ကြွတော်မူ၏၊ များစွာသော သူကြွယ်သူကြွယ်မတို့သည်လည်း မဓုရမြို့နှင့် ဝေရဉ္စာပြည်အကြား ခရီးရှည် သွားကြကုန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ခရီးလမ်းမှ ဖဲခွါ၍ တစ်ခုသော သစ်ပင်ရင်း၌ ထိုင်နေတော်မူ၏၊ သူကြွယ်တို့နှင့် သူကြွယ်မတို့ သည်လည်း တစ်ခုသော သစ်ပင်ရင်းဝယ် ထိုင်နေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို မြင်၍ ချဉ်းကပ် ကြပြီးလျှင် ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကြ ကုန်၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကြ ကုန်သော ထိုသူကြွယ်သူကြွယ်မတို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ဒါယကာတို့ အတူနေခြင်းတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးနည်းဟူမူ- သူသေလင်သည် သူသေမယားနှင့်အတူ ပေါင်းသင်းနေ၏၊ သူသေလင်သည် နတ်သမီးမယားနှင့်အတူ ပေါင်းသင်း နေ၏၊ နတ်သားလင်သည် သူသေမယားနှင့်အတူ ပေါင်းသင်းနေ၏၊ နတ်သားလင်သည် နတ်သမီးမယားနှင့်အတူ ပေါင်းသင်းနေ၏။

သူကြွယ်တို့ အဘယ်သို့လျှင် သူသေလင်သည် သူသေမယားနှင့်အတူ ပေါင်းသင်းနေသနည်း၊ ဒါယကာတို့ ဤလောက၌ လင်သည် သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏၊ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏၊ ကာမဂုဏ် တို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောဆိုလေ့ရှိ၏၊ သေအရက်ကို သောက်လေ့ရှိ၏၊ သီလမရှိ ယုတ်ညံ့သော သဘောရှိ၏၊ ဝန်တိုခြင်းအညစ်အကြေး နှိပ်စက်သော စိတ်ဖြင့် အိမ်၌ နေ၏၊ သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို ဆဲရေးခြိမ်းခြောက်တတ်၏။ ထို လင်၏ မယား သည်လည်း သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏၊ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားသော အားဖြင့် ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောလေ့ရှိ၏၊ သေအရက်ကို သောက်လေ့ရှိ၏၊ သီလမရှိ ယုတ်မာသော သဘောရှိ၏၊ ဝန်တိုခြင်း အညစ်အကြေး နှိပ်စက်သော စိတ်ဖြင့် အိမ်၌ နေ၏၊ သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို ဆဲရေးခြိမ်းခြောက်တတ်၏။ ဒါယကာတို့ ဤသို့လျှင် သူသေလင်သည် သူသေမယားနှင့်အတူ ပေါင်းသင်း နေ၏။

ဒါယကာတို့ အဘယ်သို့လျှင် သူသေလင်သည် နတ်သမီးမယားနှင့် အတူ ပေါင်းသင်းနေသနည်း၊ ဒါယကာတို့ ဤလောက၌ လင်သည် သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏၊ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောဆိုလေ့ရှိ၏၊ သေအရက်ကို သောက်လေ့ရှိ၏၊ သီလမရှိ ယုတ်မာသော သဘောရှိ၏၊ ဝန်တိုခြင်းအညစ်အကြေး နှိပ်စက်သော စိတ်ဖြင့် အိမ်၌ နေ၏၊ သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို ဆဲရေးခြိမ်းခြောက်တတ်၏။ ထို လင်၏ မယားသည်ကား သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားသော အားဖြင့် ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မဟုတ် မမှန်ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သေအရက်သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏ သီလရှိ၏၊ ကောင်းသော သဘောရှိ၏၊ ဝန်တိုခြင်း အညစ်အကြေးကင်းသော စိတ်ဖြင့် အိမ်၌ နေ၏၊ သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို မဆဲရေး မခြိမ်းခြောက်တတ်။ ဒါယကာတို့ ဤသို့လျှင် သူသေလင်သည် နတ်သမီး မယားနှင့်အတူ ပေါင်းသင်းနေ၏။

ဒါယကာတို့ အဘယ်သို့လျှင် နတ်သားလင်သည် သူသေမယားနှင့်အတူ ပေါင်းသင်းနေသနည်း၊ ဒါယကာတို့ ဤလောက၌ လင်သည် သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်းမှ

ရှောင်ကြဉ်၏၊ သေအရက် သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သီလရှိ၏၊ ကောင်းသော သဘောရှိ၏၊ ဝန်တိုခြင်း အညစ်အကြေး ကင်းသော စိတ်ဖြင့် အိမ်၌ နေ၏၊ သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို မဆဲရေး မခြိမ်းခြောက်တတ်။ ထို လင်၏ မယားသည်ကား သူ့ အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏။ပ။ သေအရက်ကို သောက်လေ့ရှိ၏၊ သီလမရှိ၊ ယုတ်မာသောသဘောရှိ၏၊ ဝန်တိုခြင်း အညစ်အကြေး နှိပ်စက်သော စိတ်ဖြင့် အိမ်၌ နေ၏၊ သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့ကို ဆဲရေးခြိမ်းခြောက်တတ်၏။ ဒါယကာတို့ ဤသို့လျှင် နတ်သားလင်သည် သူသေမယားနှင့် အတူ ပေါင်းသင်းနေ၏။

ဒါယကာတို့ အဘယ်သို့လျှင် နတ်သားလင်သည် နတ်သမီးမယားနှင့်အတူ ပေါင်းသင်းနေသနည်း၊ ဒါယကာတို့ ဤလောက၌ လင်သည် သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။ သီလရှိ၏၊ ကောင်းသော သဘောရှိ၏၊ ဝန်တိုခြင်း အညစ်အကြေးကင်းသော စိတ်ဖြင့် အိမ်၌ နေ၏၊ သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို မဆဲရေး မခြိမ်းခြောက်တတ်။ ထို လင်၏ မယားသည်လည်း သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။ သေအရက် သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သီလရှိ၏၊ ကောင်းသော သဘောရှိ၏၊ ဝန်တိုခြင်း အညစ် အကြေးကင်းသော စိတ်ဖြင့် အိမ်၌ နေ၏၊ သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို မဆဲရေး မခြိမ်းခြောက်တတ်။ ဒါယကာတို့ ဤသို့လျှင် နတ်သားလင်သည် နတ်သမီးနှင့်တူသော မယားနှင့်အတူ ပေါင်းသင်းနေ၏။ ဒါယကာတို့ အတူနေခြင်းတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

လင်မယားနှစ်ဦးလုံးတို့ပင် သီလ မရှိကုန်၊ ဝန်တိုကုန်၏၊ မောင်းမဲ ခြိမ်းခြောက် တတ်ကုန်၏၊ ထို လင်မယားနှစ်ဦးတို့သည် သူသေအချင်းချင်း အတူနေခြင်းသို့ ရောက်ကြကုန်၏။ လင်သည် သီလမရှိ ဝန်တိုတတ်၏၊ ခြိမ်းခြောက်တတ်၏၊ မယားသည်ကား သီလရှိ၏၊ အလှူခံတို့၏ စကားအဓိပ္ပါယ်ကို သိ၏၊ ဝန်တိုခြင်း ကင်း၏၊ ထို နတ် သမီးမယားသည်လည်း သူသေလင်နှင့်အတူ ပေါင်းသင်းနေသည် မည်၏။ လင်သည် သီလရှိ၏၊ အလှူခံတို့၏ စကားအဓိပ္ပါယ်ကို သိ၏၊ ဝန်တိုခြင်း ကင်း၏၊ မယားသည်ကား သီလမရှိ ဝန်တိုတတ်၏၊ အလှူခံတို့၏ စကား အဓိပ္ပါယ်ကို မသိတတ်၊ ခြိမ်းခြောက်တတ်၏၊ ထိုသူသေ မယားသည်လည်း နတ်သားလင်နှင့်အတူ ပေါင်းသင်းနေသည် မည်၏။ ထို လင်မယားနှစ်ဦးလုံး တို့သည်ပင် သဒ္ဓါတရားနှင့်လည်း ပြည့်စုံကုန်၏၊ အလှူခံ တို့၏ စကားအဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း သိကြကုန်၏၊ (ကိုယ် နှုတ် နှလုံးကို) စောင့်စည်း ကြကုန်၏၊ ထို လင်မယားနှစ်ဦးတို့သည် အချင်းချင်း ချစ်ဖွယ်သော စကားကို ပြောဆိုကြကုန်လျက်တရားသဖြင့်အသက်မွေးကြကုန်၏။ တူမျှသော သီလရှိကုန်သော ထို လင်မယား နှစ်ဦးလုံးတို့အား အကျိုး စီးပွါး တို့သည် များပြားကုန်၏၊ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းသည်လည်း ဖြစ်၏၊ ရန်သူတို့ နှလုံးမသာဖွယ် ဖြစ်ကုန်၏။ တူမျှသော သီလအကျင့်ရှိကုန်သော လင်မယား နှစ်ဦးလုံး တို့သည် ဤလူ့ဘဝ၌တရားကို ကျင့်ကြကုန်၍ နတ်လောက၌ အလုံးစုံသော ကာမဂုဏ် အာရုံတို့ကို လိုတိုင်းရ ကုန်လျက် နှစ်နှစ်သက်သက် မွေ့လျော်ရကုန်သတည်း။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - ပုညာဘိသန္ဒဝဂ် ===

၄ - ဒုတိယ သံဝါသသုတ်

၅၄။ ရဟန်းတို့ အတူနေခြင်းတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- သူသေလင်သည် သူသေမယားနှင့်အတူ ပေါင်းသင်းနေ၏၊ သူသေလင်သည် နတ်သမီးမယားနှင့်အတူ ပေါင်းသင်း နေ၏၊ နတ်သားလင်သည် သူသေမယားနှင့်အတူ ပေါင်းသင်းနေ၏၊ နတ်သားလင်သည် နတ်သမီး မယားနှင့်အတူ ပေါင်းသင်းနေ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် သူသေလင်သည် သူသေမယားနှင့်အတူ ပေါင်းသင်းနေထိုင်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ လင်သည် သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏၊ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောလေ့ရှိ၏၊ ကုန်းစကားကို ဆိုတတ်၏၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ဆိုတတ်၏၊ မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' များ၏၊ ပျက်စီးစေလိုစိတ် ရှိ၏၊ မှားသော အယူရှိ၏၊ သီလမရှိ ယုတ်မာသော သဘောရှိ၏၊ ဝန်တိုခြင်း အညစ်အကြေး နှိပ်စက်သော စိတ်ဖြင့် အိမ်၌ နေ၏၊ သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို ဆဲရေး ခြိမ်းခြောက် တတ်၏။ ထို လင်၏ မယားသည်လည်း သူ့ အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏၊ မပေးသည်ကို ယူလေ့ ရှိ၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောဆိုလေ့ ရှိ၏၊ ကုန်းစကားကို ဆိုတတ်၏၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ဆိုတတ်၏၊ မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' များ၏၊ ပျက်စီးစေလိုစိတ် ရှိ၏၊ မှားသော အယူ ရှိ၏၊ သီလမရှိ ယုတ်မာသော အကျင့် ရှိ၏၊ ဝန်တိုခြင်း အညစ်အကြေး နှိပ်စက်သော စိတ်ဖြင့် အိမ်၌ နေ၏၊ သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့ကို ဆဲရေးခြိမ်းခြောက်တတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သူသေလင်သည် သူသေမယားနှင့် အတူ ပေါင်းသင်းနေ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် သူသေလင်သည် နတ်သမီးမယားနှင့်အတူ ပေါင်းသင်းနေသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ လင်သည် သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏။ပ။ မှားသော အယူရှိ၏၊ သီလမရှိ ယုတ်မာသော သဘောရှိ၏၊ ဝန်တိုသော အညစ်အကြေးနှိပ်စက်သော စိတ်ဖြင့် အိမ်၌ နေ၏၊ သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့ကို ဆဲရေးခြိမ်းခြောက်တတ်၏။ ထို လင်၏ မယားသည်ကား သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' မများ၊ ပျက်စီး စေလိုစိတ်မရှိ မှန်သော အယူရှိ၏၊ သီလရှိ၏၊ ကောင်းသော သဘောရှိ၏၊ ဝန်တိုခြင်း အညစ်အကြေး ကင်းသော စိတ်ဖြင့် အိမ်၌ နေ၏၊ သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့ကို မဆဲရေး မခြိမ်းခြောက်တတ်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သူသေလင်သည် နတ်သမီးမယားနှင့်အတူ ပေါင်းသင်းနေ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် နတ်သားလင်သည် သူသေမယားနှင့်အတူ ပေါင်းသင်းနေသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ လင်သည် သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' မများ၊ ပျက်စီးစေလိုစိတ် မရှိ၊ ကောင်းသော အယူ ရှိ၏၊ သီလရှိ၏၊ ကောင်းသော သဘော ရှိ၏၊ ဝန်တိုခြင်း အညစ်အကြေးကင်းသော စိတ်ဖြင့် အိမ်၌ နေ၏၊ သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို မဆဲရေး မခြိမ်းခြောက် တတ်။ ထို လင်၏ မယားသည်ကား သူ့အသက် ကို သတ်လေ့ရှိ၏။ပ။ မှားသော အယူရှိ၏၊ သီလမရှိ ယုတ်မာသော သဘော ရှိ၏၊ ဝန်တိုခြင်း အညစ်

အကြေးနိုပ်စက်သော စိတ်ဖြင့် အိမ်၌ နေ၏၊ သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို ဆဲရေးခြိမ်းခြောက်တတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် နတ်သားလင်သည် သူသေမယားနှင့်အတူ ပေါင်းသင်းနေ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် နတ်သားလင်သည် နတ်သမီးမယားနှင့်အတူ ပေါင်းသင်းနေသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ လင်သည် သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။ မှန်သော အယူရှိ၏၊ သီလရှိ၏၊ ကောင်းသော သဘော ရှိ၏၊ ဝန်တိုခြင်း အညစ်အကြေး ကင်းသော စိတ်ဖြင့် အိမ်၌ နေ၏။ သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို မဆဲရေး မခြိမ်းခြောက်တတ်၊ ထို လင်၏ မယားသည်လည်း သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။ မှန်သော အယူရှိ၏၊ ကောင်းသော သီလရှိ၏၊ ကောင်းသော သဘော ရှိ၏၊ ဝန်တိုခြင်း အညစ်အကြေးကင်းသော စိတ်ဖြင့် အိမ်၌ နေ၏၊ သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို မဆဲရေး မခြိမ်းခြောက်တတ်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် နတ်သားလင်သည် နတ်သမီးမယားနှင့်အတူ ပေါင်းသင်း နေသည် မည်၏၊ ရဟန်းတို့ အတူနေခြင်းတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

လင်မယားနှစ်ဦးလုံးတို့ပင် သီလမရှိကုန်၊ ဝန်တိုကုန်၏၊ မောင်းမဲ ခြိမ်းခြောက် တတ်ကုန်၏၊ ထို လင်မယားနှစ်ဦးတို့သည် သူသေအချင်းချင်း အတူနေခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ လင်သည် သီလမရှိ ဝန်တိုတတ်၏၊ ခြိမ်းခြောက်တတ်၏၊ မယားသည်ကား သီလ ရှိ၏၊ အလှူခံတို့၏ စကားအဓိပ္ပါယ်ကို သိ၏၊ ဝန်တိုခြင်း ကင်း၏၊ ထို နတ် သမီးမယားသည်လည်း သူသေလင်နှင့်အတူ ပေါင်းသင်းနေသည် မည်၏။ လင်သည် သီလရှိ၏၊ အလှူခံတို့၏ စကားအဓိပ္ပါယ်ကို သိ၏၊ ဝန်တိုခြင်း ကင်း၏၊ မယားသည်ကား သီလမရှိ ဝန်တိုတတ်၏၊ အလှူခံတို့၏ စကား အဓိပ္ပါယ်ကို မသိတတ်၊ ခြိမ်းခြောက်တတ်၏၊ ထိုသူသေမယားသည်လည်း နတ်သားလင်နှင့်အတူ ပေါင်းသင်းနေသည် မည်၏။ လင်မယား နှစ်ဦးလုံး တို့သည်ပင် သဒ္ဓါတရားနှင့်လည်း ပြည့်စုံကုန်၏၊ အလှူခံ တို့၏ စကားအဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း သိကြကုန်၏၊ (ကိုယ် နှုတ် နှလုံးကို) စောင့်စည်း ကြကုန်၏၊ ထို လင်မယားနှစ်ဦးလုံးတို့သည် အချင်းချင်း ချစ်ဖွယ် သော စကားကို ပြောဆိုကြကုန်လျက်တရားသဖြင့် အသက်မွေးကြကုန်၏။ တူမျှသော သီလရှိကုန်သော ထို လင်မယား နှစ်ဦးလုံးတို့အား အကျိုးစီးပွါး တို့သည် များပြားကုန်၏၊ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း သည်လည်း ဖြစ်၏၊ ရန်သူတို့ နှလုံးမသာဖွယ် ဖြစ်ကုန်၏။ တူမျှသော သီလရှိကုန်သော လင်မယား နှစ်ဦးလုံးတို့သည် ဤလူ့ဘဝ၌တရားကို ကျင့်ကြကုန်၍ နတ်လောက၌ အလုံးစုံသော ကာမဂုဏ် အာရုံတို့ကို လိုတိုင်းရ ကုန်လျက် နှစ်နှစ်သက်သက် မွေ့လျော်ရကုန်သတည်း။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - ပုညာဘိသန္ဒဝဂ် ===

၅ - ပဌမ သမဇီဝီသုတ်

၅၅။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဘဂ္ဂတိုင်း သုသုမာရဂိရမြို့ဝယ် သားတို့အား ဘေးမဲ့ပေးရာ ဘေသကဠာတော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူလျက် နကုလပိတာ သူကြွယ်အိမ်သို့ ချဉ်းကပ်တော်မူပြီးလျှင် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်တော်မူ၏။ ထိုအခါ နကုလပိတာ သူကြွယ်နှင့် နကုလမာတာသူကြွယ်မတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍ ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးလျှင် နကုလပိတာသူကြွယ်သည် မြတ်စွာဘုရားအား- "အသျှင်ဘုရား၊ တပည့်တော်သည် ငယ်ရွယ်စဉ်ကပင် ငယ်ရွယ်သူ နကုလမာတာသူကြွယ်မကို ထိမ်းမြား ယူဆောင်ခဲ့သည်မှ စ၍ စိတ်မျှဖြင့်လည်း နကုလမာတာသူကြွယ်မကို လွန်၍ ကျင့်မိသည်ဟု တပည့်တော် မသိစဖူးပါ၊ ကိုယ် ဖြင့်မူကား အဘယ်မှာ ဆိုဖွယ်ရာရှိပါအံ့နည်း။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့သည် ယခုဘဝ၌လည်း အချင်းချင်း ရှုမြင်လိုပါကုန်၏၊ နောင်တမလွန်ဘဝ၌လည်း အချင်းချင်း ရှုမြင်လိုပါကုန်၏" ဟု လျှောက်၏။ နကုလမာတာ သူကြွယ်မကလည်း မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား နကုလပိတာ သူကြွယ်သည် ငယ်ရွယ် စဉ်ကပင် ငယ်ရွယ်သူ တပည့်တော်မကို ထိမ်းမြား ယူဆောင်ခဲ့သည်မှစ၍ စိတ်မျှဖြင့်လည်း နကုလပိတာ သူကြွယ်ကို လွန်၍ ကျင့်မိသည် ဟု တပည့်တော်မ မသိစဖူးပါ၊ ကိုယ်ဖြင့်မူကား အဘယ်မှာ ဆိုဖွယ်ရာ ရှိပါအံ့နည်း။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့သည် ယခုဘဝ၌လည်း အချင်းချင်း ရှုမြင်လိုပါကုန်၏၊ နောင်တမလွန်ဘဝ၌လည်း အချင်းချင်း ရှုမြင်လို ပါကုန်၏" ဟု လျှောက်၏။

ဒါယကာတို့ လင်မယားနှစ်ဦးလုံးတို့သည် ယခုဘဝ၌လည်း အချင်းချင်း ရှုမြင်ကြရန် တမလွန်ဘဝ၌လည်း အချင်းချင်း ရှုမြင်ကြရန် အကယ်၍ အလိုရှိကုန်အံ့၊ နှစ်ဦးလုံးတို့သည် တူမျှသော သဒ္ဓါတရား ရှိကုန်ရာ၏၊ တူမျှသော သီလရှိကုန်ရာ၏၊ တူမျှသော စွန့်ကြဲမှု 'စာဂ' ရှိကုန်ရာ၏၊ တူမျှသော ပညာရှိကုန်ရာ၏၊ (ယင်းသို့ ဖြစ်သော်) ထို လင်မယားနှစ်ဦးတို့သည် ယခုဘဝ၌လည်း အချင်းချင်း ရှုမြင်ကြရကုန်၏၊ နောင်တမလွန်ဘဝ၌လည်း အချင်းချင်း ရှုမြင်ကြရကုန်လတ္တံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

လင်မယားနှစ်ဦးလုံးတို့ပင် သဒ္ဓါတရားနှင့်လည်း ပြည့်စုံကုန်၏၊ အလှူခံတို့၏ စကားအဓိပ္ပါယ် ကိုလည်း သိကုန်၏၊ (ကိုယ် နှုတ် နှလုံးကို) စောင့်စည်းကြကုန်၏၊ ထို လင်မယားနှစ်ဦးလုံးတို့သည် အချင်းချင်း ချစ်ဖွယ်သော စကားကို ပြောဆိုကြ ကုန်လျက်တရားသဖြင့် အသက်မွေးကြကုန်၏။ တူမျှသော သီလရှိကုန်သော လင်မယား နှစ်ဦးလုံးတို့အား အကျိုးစီးပွါးတို့သည် များပြားကုန်၏၊ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းသည်လည်း ဖြစ်၏၊ ရန်သူတို့ နှလုံး မသာဖွယ် ဖြစ်ကုန်၏။ တူမျှသော သီလ ရှိကုန်သော လင်မယားနှစ်ဦးလုံးတို့သည် ဤလူ့ဘဝ၌တရားကို ကျင့်ကြကုန်၍ နတ်ပြည် လောက၌ အလုံးစုံသော ကာမဂုဏ်အာရုံတို့ကို လိုတိုင်းရ ကုန်လျက် နှစ်နှစ်သက်သက် မွေ့လျော်ရကုန်သတည်း။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - ပုညာဘိသန္ဒဝဂ် ===

၆ - ဒုတိယ သမဇီဝီသုတ်

၅၆။ ရဟန်းတို့ လင်မယားနှစ်ဦးလုံးတို့သည် ယခုဘဝ၌လည်း အချင်းချင်း ရှုမြင်လိုကုန်, နောင်တမလွန် ဘဝ၌လည်း အချင်းချင်း ရှုမြင်လိုကုန်ငြားအံ့၊ လင်မယားနှစ်ဦးလုံးတို့သည်ပင် တူမျှသော သဒ္ဓါတရား ရှိကုန်ရာ၏၊ တူမျှသော သီလ၊ တူမျှသော စွန့်ကြဲခြင်း 'စာဂ'၊ တူမျှသော ပညာရှိကုန်ရာ၏၊ (ယင်းသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော်) ထို လင်မယားနှစ်ဦးတို့သည် မျက်မှောက်ဘဝ၌လည်း အချင်းချင်း ရှုမြင်ကြရကုန်၏၊ နောင်တမလွန်ဘဝ၌လည်း အချင်းချင်း ရှုမြင်ကြရကုန်လတ္တံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

လင်မယားနှစ်ဦးလုံးတို့ပင် သဒ္ဓါတရားနှင့်လည်း ပြည့်စုံကုန်၏၊ အလှူခံတို့၏ စကား အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း သိကုန်၏၊ (ကိုယ် နှုတ် နှလုံးကို) စောင့်စည်းကြကုန်၏၊ ထို လင်မယား နှစ်ဦးလုံးတို့သည် အချင်းချင်း ချစ်ဖွယ်သော စကားကို ပြောဆိုကြ ကုန်လျက်တရားသဖြင့် အသက်မွေးကြကုန်၏။

တူမျှသော သီလရှိကုန်သော လင်မယားနှစ်ဦးလုံးတို့အား အကျိုးစီးပွါးတို့သည် များပြားကုန်၏၊ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းသည်လည်း ဖြစ်၏၊ ရန်သူတို့ နှလုံး မသာဖွယ် ဖြစ်ကုန်၏။ တူမျှသော သီလရှိကုန်သော လင်မယားနှစ်ဦးလုံးတို့သည် ဤလူ့ဘဝ၌တရားကို ကျင့်ကြကုန်၍ နတ်ပြည်လောက၌ အလုံးစုံသော ကာမဂုဏ် အာရုံတို့ကို လိုတိုင်းရ ကုန်လျက် နှစ်နှစ်သက်သက် မွေ့လျော်ရကုန်သတည်း။

ဆဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - ပုညာဘိသန္ဒဝဂ် ===

၇ - သုပ္ပဝါသာသုတ်

၅၇။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကောလိယဇနပုဒ်ဝယ် ကောလိယမင်းမျိုးတို့၏ ပဇ္ဇနိက မည်သော နိဂုံး၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်တော်မူ၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူလျက် ကောလိယမင်းသမီး သုပ္ပဝါသာ၏ အိမ်သို့ ချဉ်းကပ်ပြီး လျှင် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ကောလိယမင်းသမီး သုပ္ပဝါသာသည် မြတ်စွာဘုရားကို မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ် စားဖွယ်ဖြင့် ရောင့်ရဲသည့်တိုင်အောင် တားမြစ်သည့်တိုင်အောင် ကိုယ်တိုင် လုပ်ကျွေး၏၊ ဆွမ်းစားပြီးနောက် သပိတ်တော်မှ လက်ကို ဖယ်ပြီးသော မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော ကောလိယမင်းသမီး သုပ္ပဝါသာအား မြတ်စွာဘုရားသည်- သုပ္ပဝါသာ ဘောဇဉ် ကို ပေးလှူသော အရိယာတပည့် မသည် အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့ အား လေးမျိုးသော အရာတို့ကို ပေးလှူသည် မည်၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- အသက်ကို ပေးလှူသည် မည်၏၊ အဆင်းကို ပေးလှူသည် မည်၏၊ ချမ်းသာကို ပေးလှူသည် မည်၏၊ ခွန်အားကို ပေးလှူသည် မည်၏။ အသက်ကို ပေးလှူသည်မည်ခြင်းကြောင့် နတ်သက်သော် လည်းကောင်း၊ လူသက်သော် လည်းကောင်း ရှည်ရန် ဖြစ်၏၊ အဆင်းကို ပေးလှူသည် မည်ခြင်းကြောင့် နတ် အဆင်းသော် လည်း

ကောင်း၊ လူအဆင်းသော် လည်းကောင်း လှရန်ဖြစ်၏၊ ချမ်းသာကို ပေးလှူသည် မည်ခြင်းကြောင့် နတ်ချမ်း သာသော် လည်းကောင်း၊ လူချမ်းသာသော်လည်းကောင်း ရရန်ဖြစ်၏၊ ခွန်အားကို ပေးလှူသည် မည်ခြင်းကြောင့် နတ် ခွန်အားသော်လည်းကောင်း၊ လူခွန်အားသော်လည်းကောင်း ကြီးရန် ဖြစ်၏။ သုပ္ပဝါသာ ဘောဇဉ်ကို ပေးလှူသော အရိယာတပည့်မသည် အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဤလေးမျိုးသော အရာတို့ကို ပေးလှူသည် မည်၏ဟု မိန့်တော်မူ၏။ အကြင် အရိယာတပည့်မသည် အကျင့် 'စရဏ' တစ်ဆယ့်ငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သော ဖြောင့်မတ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သော (ရဟန္တာ) ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ စင်ကြယ်သော မွန်မြတ်သော အရသာနှင့် ပြည့်စုံသော ကောင်းစွာ စီရင်အပ်သော ဘောဇဉ်ကို ပေးလှူ၏၊ ထို အရိယာတပည့်မ၏ အလှူကို ကောင်းမှု အချင်းချင်း ဆက်စပ်လျက် ကြီးမြတ်သောအကျိုးရှိ၏ဟူ၍ လောက သုံးပါးကို သိတော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရား တို့သည် ချီးမွမ်းတော်မူအပ်၏။ လောက၌ အကြင်သူတို့သည် ထိုသို့သဘောရှိသော ကောင်းမှုကို အဖန် တလဲလဲ အောက်မေ့ကုန်လျက် နှစ်သက်ခြင်းရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ ဝန်တိုခြင်း အညစ်အကြေးကို အမြစ်အရင်းနှင့် တကွ ပယ်ဖျောက်၍ လှည့်လည်ကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် မကဲ့ရဲ့ အပ်ကုန်မူ၍ မြတ်သော နတ်ပြည်ဌာနသို့ ကပ်ရောက်ရကုန်သတည်း။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - ပုညာဘိသန္ဒဝဂ် ===

၈ - သုဒတ္တသုတ်

၅၈။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အနာထပိဏ်သူဌေးအား မြတ်စွာဘုရားသည်-

ဒါယကာ ဘောဇဉ်ကို ပေးလှူသော အရိယာတပည့်သည် အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့အား လေးမျိုးသော အရာတို့ကို ပေးလှူသည် မည်၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- အသက်ကို ပေးလှူသည် မည်၏၊ အဆင်း ကို ပေးလှူသည် မည်၏၊ ချမ်းသာကို ပေးလှူသည် မည်၏၊ ခွန်အားကို ပေးလှူသည် မည်၏။ အသက်ကို ပေးလှူသည်မည်ခြင်းကြောင့် နတ်သက်သော်လည်းကောင်း၊ လူသက်သော်လည်းကောင်း ရှည်ရန် ဖြစ်၏၊ အဆင်းကို ပေးလှူသည် မည်ခြင်းကြောင့်။ ချမ်းသာကို ပေးလှူသည် မည်ခြင်းကြောင့်။ ခွန်အားကို ပေးလှူသည် မည်ခြင်းကြောင့် နတ်ခွန်အားသော် လည်းကောင်း၊ လူခွန်အားသော် လည်း ကောင်း ကြီးရန် ဖြစ်၏။ ဒါယကာ ဘောဇဉ်ကို ပေးလှူသော အရိယာတပည့်သည် အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ် တို့အား ဤလေးမျိုးသော အရာတို့ကို ပေးလှူသည် မည်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အကြင်သူသည် (ကိုယ် နှုတ် နှလုံးကို) စောင့်စည်းတတ်ကုန်သော သူတစ်ပါးတို့ ပေးလှူသည် ကိုသာ စားရကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သင့်လျော်သော အခါကာလ၌ ရိုသေစွာ ဘောဇဉ်ကို ပေးလှူ၏၊ ထိုသူသည် အသက်ကို လည်းကောင်း၊ အဆင်းကို လည်းကောင်း၊ ချမ်းသာကိုလည်းကောင်း၊ ခွန်အားကို လည်းကောင်း ဤလေးမျိုးသော အရာတို့ကို ပေးလှူသည် မည်၏။ အသက် အဆင်း ချမ်းသာ ခွန်အားကို ပေးလှူတတ်သူသည် အကြင် အကြင် ဘုံဌာန၌ ဖြစ်၏၊ ထို ထို ဖြစ်လေရာရာ ဘုံဌာန၌ အသက်ရှည်ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ အခြံအရံများခြင်းသည် လည်းကောင်း ဖြစ်ရလေသတည်း။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - ပုညာဘိသန္ဒဝဂ် ===

၉ - ဘောဇနသုတ်

၅၉။ ရဟန်းတို့ ဘောဇဉ်ကို ပေးလှူသောသူသည် အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့အား လေးမျိုးသော အရာ တို့ကို ပေးလှူသည် မည်၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- အသက်ကို ပေးလှူသည် မည်၏၊ အဆင်းကို ပေးလှူသည် မည်၏၊ ချမ်းသာကို ပေးလှူသည် မည်၏၊ ခွန်အားကို ပေးလှူသည် မည်၏။ အသက်ကို ပေးလှူသည် မည်ခြင်းကြောင့် နတ်သက်သော်လည်းကောင်း၊ လူသက်သော်လည်းကောင်း ရှည်ရန် ဖြစ်၏။ အဆင်းကို ပေးလှူသည် မည်ခြင်းကြောင့်၊ ချမ်းသာကို ပေးလှူသည် မည်ခြင်းကြောင့်၊ ခွန်အား ကို ပေးလှူသည် မည်ခြင်းကြောင့် နတ်ခွန်အားသော် လည်းကောင်း၊ လူခွန်အားသော် လည်း ကောင်း ကြီးရန် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဘောဇဉ်ကို ပေးလှူသောသူသည် အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဤ လေးမျိုးသော အရာတို့ကို ပေးလှူသည် မည်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အကြင်သူသည် (ကိုယ် နှုတ် နှလုံးကို) စောင့်စည်း တတ်ကုန်သော သူတစ်ပါးတို့ ပေးလှူသည် ကိုသာ စားရကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သင့်လျော်သော အခါကာလ၌ ရိုသေစွာ ဘောဇဉ်ကို ပေးလှူ၏၊ ထိုသူသည် အသက်ကို လည်းကောင်း၊ အဆင်းကို လည်းကောင်း၊ ချမ်းသာကို လည်းကောင်း၊ ခွန်အား ကို လည်းကောင်း ဤလေးမျိုးသော အရာတို့ကို ပေးလှူသည် မည်၏။

အသက် အဆင်း ချမ်းသာ ခွန်အားကို ပေးလှူတတ်သူသည် အကြင် အကြင် ဘုံ၌သန္ဓေ ဖြစ်၏၊ ထို ထို ဖြစ်လေရာရာ ဘုံ၌သန္ဓေ အသက်ရှည်ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ အခြံအရံများခြင်းသည် လည်း ကောင်း ဖြစ်ရလေ သတည်း။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - ပုညာဘိသန္ဒဝဂ် ===

၁၀ - ဂိဟိသာမီစိသုတ်

၆၀။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အနာထပိဏ်သူဌေးအား မြတ်စွာဘုရားသည်-

ဒါယကာတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် အခြံအရံ အကျော်အစောကို ရစေတတ်သော၊ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေတတ်သော၊ လူတို့အား လျော်သော ကျင့်ဝတ်ကို ကျင့်သည် မည်၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ဒါယကာ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် ရဟန်းသံဃာသို့ သင်္ကန်းဖြင့် ရှေးရှုကပ်၍ တည်၏၊ 'သင်္ကန်းလှူ၏'။ ရဟန်းသံဃာသို့ ဆွမ်းဖြင့် ရှေးရှုကပ်၍ တည်၏၊ 'ဆွမ်းလှူ၏'။ ရဟန်းသံဃာသို့ ကျောင်းဖြင့် ရှေးရှုကပ်၍ တည်၏၊ 'ကျောင်းလှူ၏'။ ရဟန်းသံဃာသို့ သူနာ အထောက်အပံ့ ဖြစ်သော ဆေးအသုံးအဆောင်ဖြင့် ရှေးရှုကပ်၍ တည်၏၊ 'ဆေးလှူ၏'။ ဒါယကာ ဤတရား လေးမျိုး တို့နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာ တပည့်သည် အခြံအရံ အကျော်အစောကို ရစေ တတ်သော၊ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေတတ်သော၊ လူတို့အားလျော်သော လူ့ကျင့်ဝတ်ကို ကျင့်သည် မည်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပညာရှိတို့သည် ကောင်းစွာ ကျင့်ကြံကုန်သော သီလရှိကုန်သော အလှူခံပုဂ္ဂိုလ် တို့ကို သင်္ကန်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဆွမ်း ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာဖြင့် လည်းကောင်း၊ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်ဖြင့် လည်းကောင်း ရှေးရှုကပ်၍ တည် လျက် လူတို့အားလျော်သော လူ့ကျင့်ဝတ်ကို ကျင့်ကုန်၏။ ထိုသူတို့အား နေ့၌လည်းကောင်း၊ ညဉ့်၌လည်းကောင်း အခါခပ်သိမ်း ကောင်းမှုသည် တိုးပွါး၏၊ ထိုသူတို့သည် ကောင်းမြတ်သော ကောင်းမှုကို ပြုပြီး၍ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရလေသတည်း။

ဒသမသုတ်။

ရှေးဦးစွာသော ပုညာဘိသန္ဒဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - ပတ္တကမ္မဝဂ် ===

၁ - ပတ္တကမ္မသုတ်

၆၁။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အနာထပိဏ်သူဌေးအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ဒါယကာ လောက၌ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် မြတ်နိုးအပ် ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်သော တရားတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ငါ့အားတရားနှင့်အညီ စည်းစိမ်တို့သည် ဖြစ်စေကုန် သတည်း။ ဤသည်ကား လောက၌ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် မြတ်နိုးအပ် ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်သော ပဌမတရားတည်း။

တရားနှင့်အညီ စည်းစိမ်တို့ကို ရ၍ အဆွေအမျိုးတို့နှင့် တကွ အဆွေခင်ပွန်းတို့နှင့် တကွ ငါ့အား အခြံအရံသည် ရောက်လာစေသတည်း။ ဤသည်ကား လောက၌ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် မြတ်နိုးအပ် ခဲယဉ်း သဖြင့် ရအပ်သော ဒုတိယတရားတည်း။

တရားနှင့်အညီ စည်းစိမ်တို့ကို ရ၍ အဆွေအမျိုးတို့နှင့်တကွ အဆွေခင်ပွန်းတို့နှင့်တကွ အခြံအရံကို ရ၍ ကြာမြင့်စွာ အသက်ရှည်လို၏၊ ရှည်သော အသက်ကို စောင့်ရှောက်လို၏။ ဤသည်ကား လောက၌ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် မြတ်နိုးအပ် ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်သော တတိယတရားတည်း။

တရားနှင့်အညီ စည်းစိမ်တို့ကို ရ၍ အဆွေအမျိုးတို့နှင့်တကွ အဆွေခင်ပွန်းတို့နှင့်တကွ အခြံအရံကို ရ၍ ကြာမြင့်စွာ အသက်ရှည်၍ ရှည်သော အသက်ကို စောင့်ရှောက်၍ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီး သည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရလို၏။ ဤသည်ကား လောက၌ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် မြတ်နိုးအပ် ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်သော စတုတ္ထတရားတည်း။ ဒါယကာ လောက၌ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် မြတ်နိုးအပ် ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်သော တရားတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။

ဒါယကာ လောက၌ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် မြတ်နိုးအပ် ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်သော ဤ(အကျိုး) တရား လေးမျိုး တို့ကို ရရန် အကြောင်းတရား လေးမျိုးတို့ ရှိကုန်၏၊ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊ စွန့်ကြဲမှု 'စာဂ'နှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊ ပညာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း တို့တည်း။

ဒါယကာ သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဒါယကာ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာ တပည့်သည် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံ၏ "ထို မြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏၊ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ အသိဉာဏ်'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံ တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န မည်တော်မူ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူ တတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတ မည်တော်မူ၏၊ လောကကို သိတော်မူ တတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောကဝိဒူ မည်တော်မူ၏၊ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ မည်တော်မူ၏၊ နတ် လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏၊ (သစ္စာ လေးပါးတရား တို့ကို) သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ ဘုန်း တန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏" ဟု မြတ်စွာဘုရား၏

'အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်' ကို ယုံကြည်၏။ ဒါယကာ ဤသည်ကို သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံခြင်း ဟု ဆိုအပ်၏။

ဒါယကာ သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဒါယကာ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာ တပည့်သည် သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။ သေအရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဒါယကာ ဤသည်ကို သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်း ဟု ဆိုအပ်၏။

ဒါယကာ စွန့်ကြဲခြင်း 'စာဂ'နှင့် ပြည့်စုံခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဒါယကာ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် ဝန်တိုခြင်းအညစ်အကြေးကင်းသော စိတ်ဖြင့် အိမ်၌ နေ၏၊ လွတ်လွတ် စွန့်ကြဲ၏၊ ဆေးကြော အပ်သော လက်ရှိ၏၊ စွန့်ကြဲမှု၌ မွေ့လျော်၏၊ အတောင်းခံရန် အသင့်ဖြစ်၏၊ ပေးကမ်းမှု ခွဲဝေမှု၌ မွေ့လျော်၏။ ဒါယကာ ဤသည်ကို စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဟု ဆိုအပ်၏။

ဒါယကာ ပညာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ဒါယကာ မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' တည်း ဟူသော ဝိသမလောဘ နှိပ်စက်သော စိတ်ဖြင့် နေသူသည် မပြုသင့်သော အမှုကို ပြု၏၊ ပြုသင့်သော အမှုကို ချွတ်ယွင်းစေ၏၊ မပြုသင့်သော အမှုကို ပြု၍ ပြုသင့်သော အမှုကို ချွတ်ယွင်း စေသောကြောင့် အခြံအရံမှလည်းကောင်း၊ ချမ်းသာမှလည်းကောင်း ဆုတ်ယုတ် ပျက်စီး၏၊ ဒါယကာ ပျက်စီးစေလိုခြင်း 'ဗျာပါဒ' နှိပ်စက်သော စိတ်ဖြင့် နေသူသည် မပြုသင့်သော အမှုကို ပြု၏၊ ပြုသင့်သော အမှုကို ချွတ်ယွင်းစေ၏၊ မပြုသင့်သော အမှုကို ပြု၍ ပြုသင့်သော အမှုကို ချွတ်ယွင်း စေသောကြောင့် အခြံအရံ မှ လည်းကောင်း၊ ချမ်းသာမှလည်းကောင်း ဆုတ်ယုတ် ပျက်စီး၏။ ဒါယကာ လေးလံထိုင်းမှိုင်းခြင်း 'ထိနမိဒ္ဓ' နှိပ်စက်သော စိတ်ဖြင့် နေသူသည် မပြုသင့်သော အမှုကို ပြု၏၊ ပြုသင့်သော အမှုကို ချွတ်ယွင်း စေ၏၊ မပြုသင့်သော အမှုကို ပြု၍ ပြုသင့်သော အမှုကို ချွတ်ယွင်းစေသောကြောင့် အခြံအရံမှ လည်းကောင်း၊ ချမ်းသာမှလည်းကောင်း ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီး၏။ ဒါယကာ ပျံ့လွင့်ခြင်း 'ဥဒ္ဓစ္စ' နောင်တ ပူပန်ခြင်း 'ကုက္ကုစ္စ' နှိပ်စက်သော စိတ်ဖြင့် နေသူသည် မပြုသင့်သော အမှုကို ပြု၏၊ ပြုသင့်သော အမှုကို ချွတ်ယွင်းစေ၏၊ မပြုသင့်သော အမှုကို ပြု၍ ပြုသင့်သော အမှုကို ချွတ်ယွင်း စေသောကြောင့် အခြံအရံမှ လည်းကောင်း၊ ချမ်းသာမှ လည်းကောင်း ဆုတ်ယုတ် ပျက်စီး၏။ ဒါယကာ မဝေခွဲနိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ' နှိပ်စက်သော စိတ်ဖြင့် နေသူသည် မပြုသင့်သော အမှုကို ပြု၏၊ ပြုသင့်သော အမှုကို ချွတ်ယွင်းစေ၏၊ မပြုသင့်သော အမှုကို ပြု၍ ပြုသင့်သော အမှုကို ချွတ်ယွင်း စေသောကြောင့် အခြံအရံမှ လည်းကောင်း၊ ချမ်းသာမှ လည်းကောင်း ဆုတ်ယုတ် ပျက်စီး၏။

ဒါယကာ ထို အရိယာတပည့်သည် "မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' ဟူသော ဝိသမလောဘသည် စိတ်၏ ညစ်ညူးကြောင်း တည်း" ဟု သိ၍ စိတ်၏ ညစ်ညူးကြောင်းဖြစ်သော မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' ဟူသော ဝိသမလောဘကို ပယ်စွန့်၏၊ "ပျက်စီးစေလိုခြင်း 'ဗျာပါဒ'သည် စိတ်၏ ညစ်ညူးကြောင်းတည်း"ဟု သိ၍ စိတ်၏ ညစ်ညူးကြောင်းဖြစ်သော ဗျာပါဒကို ပယ်စွန့်၏၊ "လေးလံထိုင်းမှိုင်းခြင်း ထိနမိဒ္ဓသည် စိတ်၏ ညစ်ညူး ကြောင်းတည်း" ဟု သိ၍ စိတ်၏ ညစ်ညူးကြောင်းဖြစ်သော လေးလံထိုင်းမှိုင်းခြင်း 'ထိနမိဒ္ဓ' ကို ပယ်စွန့်၏၊ "ပျံ့လွင့်ခြင်း 'ဥဒ္ဓစ္စ' နောင်တ ပူပန်ခြင်း 'ကုက္ကုစ္စ'သည် စိတ်၏ ညစ်ညူး ကြောင်းတည်း" ဟု သိ၍ စိတ်၏ ညစ်ညူးကြောင်း ဖြစ်သော ပျံ့လွင့်ခြင်း 'ဥဒ္ဓစ္စ' နောင်တပူပန်ခြင်း 'ကုက္ကုစ္စ'ကို ပယ်စွန့်၏၊ "မဝေခွဲနိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ' သည် စိတ်၏ ညစ်ညူးကြောင်းတည်း"ဟု သိ၍ စိတ်၏ ညစ်ညူး ကြောင်းဖြစ်သော မဝေခွဲနိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ' ကို ပယ်စွန့်၏။ ဒါယကာ အကြင် အခါ၌ အရိယာ တပည့် သည် "မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ'ဟူသော ဝိသမလောဘသည် စိတ်၏ ညစ်ညူးကြောင်း တည်း" ဟု သိ၍ စိတ်၏ ညစ်ညူးကြောင်း ဖြစ်သော အဘိဇ္ဈာ ဟူသော ဝိသမလောဘကို ပယ်စွန့်ပြီး ဖြစ်၏၊ "ပျက်စီး စေလိုခြင်း 'ဗျာပါဒ' သည် စိတ်၏ ညစ်ညူးကြောင်းတည်း"ဟု သိ၍ စိတ်၏ ညစ်ညူးကြောင်း ဖြစ်သော ပျက်စီး စေလိုခြင်း 'ဗျာပါဒ' ကို ပယ်ပြီး ဖြစ်၏၊ "လေးလံထိုင်းမှိုင်းခြင်း ထိနမိဒ္ဓသည် စိတ်၏ ညစ်ညူး ကြောင်း တည်း" ဟု သိ၍ စိတ်၏ ညစ်ညူးကြောင်း ဖြစ်သော လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း 'ထိနမိဒ္ဓ' ကို ပယ်ပြီး ဖြစ်၏၊ "ပျံ့လွင့်ခြင်း 'ဥဒ္ဓစ္စ' နောင်တပူပန်ခြင်း 'ကုက္ကုစ္စ'သည် စိတ်၏ ညစ်ညူးကြောင်း တည်း"

ဟု သိ၍ စိတ်၏ ညစ်ညူးကြောင်းဖြစ်သော ပျံ့လွင့်ခြင်း 'ဥဒ္ဒစ္စ' နောင်တပူပန်ခြင်း 'ကုက္ကုစ္စ' ကို ပယ်ပြီး ဖြစ်၏၊ "မဆုံးဖြတ် နိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ'သည် စိတ်၏ ညစ်ညူးကြောင်းတည်း"ဟု သိ၍ စိတ်၏ ညစ်ညူးကြောင်း ဖြစ်သော မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ'ကို ပယ်ပြီး ဖြစ်၏။ ဒါယကာ ထိုအခါ ဤသို့သော အရိယာတပည့်ကို ကြီးသော ပညာရှိသူ ပြန့်ပြောသော ပညာရှိသူ ထင်ရှားစွာ မြင်တတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံသူဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ဒါယကာ ဤသည်ကို ပညာနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ဒါယကာ လောက၌ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် မြတ်နိုးအပ် ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်သော ဤ(အကျိုး) တရား လေးမျိုး တို့ကို ရရန် ဤ(အကြောင်း)တရား လေးမျိုးတို့သည် ရှိကုန်၏။

ဒါယကာ ထို အရိယာတပည့်သည် လက်ရုံးအားကိုး ဆည်းပူး၍ ချွေးဒီးဒီးကျ ဖြစ်စေအပ်ကုန်သော တရားနှင့် ယှဉ်ကုန်သော တရားသဖြင့် ရအပ်ကုန်သော ထကြွလုံ့လဖြင့် ရအပ်ကုန်သော စည်းစိမ်တို့ဖြင့် လျောက်ပတ်သော အမှုလေးမျိုးတို့ကို ပြုတတ်၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ဒါယကာ ဤလောက၌ အရိယာတပည့်သည် လက်ရုံးအားကိုး ဆည်းပူး၍ ချွေးဒီးဒီးကျ ဖြစ်စေအပ်ကုန်သော တရားနှင့် ယှဉ်ကုန်သော တရားသဖြင့် ရအပ်ကုန်သော ထကြွလုံ့လဖြင့် ရအပ်ကုန်သော စည်းစိမ်တို့ဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သက်စေ၏၊ ချမ်းသာကို ကောင်းစွာ ဆောင်၏၊ အမိ အဖတို့ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သက်စေ၏၊ ချမ်းသာကို ကောင်းစွာ ဆောင်၏၊ သားမယား ကျွန်အမှုလုပ် ယောကျ်ားတို့ကို ချမ်းသာ စေ၏၊ နှစ်သက်စေ၏၊ ချမ်းသာကို ကောင်းစွာ ဆောင်၏၊ ဆွေ မျိုးခင်ပွန်းတို့ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သက်စေ၏၊ ချမ်းသာကို ကောင်းစွာ ဆောင်၏။ ဤသည်ကား ထို အရိယာတပည့်၏ ပဌမ သင့်သော အကြောင်းသို့ ရောက်သော၊ သင့်သော အရာသို့ ရောက်သော၊ သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် သုံးဆောင် အပ်သော စည်းစိမ်ဖြစ်၏။

ဒါယကာ နောက်တစ်မျိုးကား အရိယာတပည့်သည် လက်ရုံးအားကိုး ဆည်းပူး၍ ချွေးဒီးဒီးကျ ဖြစ်စေအပ် ကုန်သော တရားနှင့် ယှဉ်ကုန်သော တရားသဖြင့် ရအပ်ကုန်သော ထကြွလုံ့လဖြင့် ရအပ် ကုန်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ဖြင့် မီးကြောင့် လည်းကောင်း၊ ရေကြောင့် လည်းကောင်း၊ မင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ခိုးသူကြောင့် လည်းကောင်း၊ မချစ်မနှစ်သက်အပ်သူ အမွေခံဆိုးတို့ကြောင့်လည်းကောင်း ဖြစ်ကုန်သော ထိုသို့ သဘောရှိကုန်သော ဘေးရန်တို့၌ ထက်ဝန်းကျင်မှ ပိတ်ဆို့၍ ဖြစ်၏၊ မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာအောင် ပြု၏။ ဤသည်ကား ထို အရိယာတပည့်၏ ဒုတိယသင့်သော အကြောင်းသို့ ရောက်သော၊ သင့်သော အရာသို့ ရောက်သော၊ သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် သုံးဆောင်အပ်သော စည်းစိမ် ဖြစ်၏။

ဒါယကာ နောက်တစ်မျိုးကား အရိယာတပည့်သည် လက်ရုံးအားကိုး ဆည်းပူး၍ ချွေးဒီးဒီးကျ ဖြစ်စေအပ်ကုန်သော တရားနှင့် ယှဉ်ကုန်သော တရားသဖြင့် ရအပ်ကုန်သော ထကြွလုံ့လဖြင့် ရအပ် ကုန်သော စည်းစိမ်တို့ဖြင့် အဆွေအမျိုးအား ပြုအပ်သော ပူဇော်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဧည့်သည်တို့အား ပြုအပ်သော ပူဇော်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ရှေး၌ သေပြီးသော အဆွေအမျိုးတို့အား ပြုအပ်သော ပူဇော်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မင်းအား ပြုအပ်သော ပူဇော်ခြင်းကိုလည်းကောင်း နတ်အား ပြုအပ်သော ပူဇော်ခြင်းကို လည်းကောင်း ဤသို့ ပူဇော်ခြင်း (ဗလိ) ငါးမျိုးကို ပြုတတ်၏။ ဤသည်ကား ထို အရိယာ တပည့်၏ တတိယသင့်သော အကြောင်းသို့ ရောက်သော၊ သင့်သော အရာသို့ ရောက်သော၊ သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် သုံးဆောင်အပ်သော စည်းစိမ်ဖြစ်၏။

ဒါယကာ နောက် တစ်မျိုးကား အရိယာတပည့်သည် လက်ရုံးအားကိုး ဆည်းပူး၍ ချွေးဒီးဒီးကျ ဖြစ်စေအပ် ကုန်သော တရားနှင့် ယှဉ်ကုန်သော တရားသဖြင့် ရအပ်ကုန်သော ထကြွလုံ့လဖြင့် ရအပ်ကုန်သော စည်းစိမ်တို့ဖြင့် မာန်ယစ်ခြင်း မေ့လျော့ခြင်းမှ ကြဉ်ကုန်သော၊ သည်းခံခြင်း, ကောင်းသော အမှု၌ မွေ့လျော်ခြင်း၌ တည်ကုန်သော၊ တစ်ယောက်တည်းသော မိမိကိုယ်ကို ဆုံးမ ကုန်သော၊ တစ်ခုတည်းသော မိမိစိတ်ကို (ကိလေသာမှ) ငြိမ်းစေကုန်သော၊ တစ်ခုတည်းသော မိမိစိတ်ကို (ကိလေသ ပရိနိဗ္ဗာန်အားဖြင့်) ငြိမ်းအေးစေကုန်သော သဘောရှိသည့် သမဏဗြာဟ္မဏတို့၌ အထက်

အထက်ဘုံ တို့သို့ သွားကြောင်း ဖြစ်သော၊ နတ်ပြည်၏ အစီးအပွါး ဖြစ်သော၊ ချမ်းသာကျိုးရှိသော၊ ကောင်းမြတ်သော အာရုံကို ဖြစ်စေ တတ်သော မြတ်သော အလှူကို ဖြစ်စေ၏။ ဤသည်ကား ထို အရိယာတပည့်၏ စတုတ္ထသင့်သော အကြောင်းသို့ ရောက်သော၊ သင့်သော အရာသို့ ရောက်သော၊ သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် သုံးဆောင် အပ်သော စည်းစိမ် ဖြစ်၏။

ဒါယကာ အရိယာတပည့်သည် လက်ရုံးအားကိုး ဆည်းပူး၍ ချွေးဒီးဒီးကျ ဖြစ်စေအပ်ကုန်သော တရားနှင့် ယှဉ်ကုန်သော တရားသဖြင့် ရအပ်ကုန်သော ထကြွလုံ့လဖြင့် ရအပ်ကုန်သော စည်းစိမ်တို့ဖြင့် ဤလေးမျိုးကုန်သော လျောက်ပတ်ကုန်သော အမှုတို့ကို ပြုတတ်၏။ ဒါယကာ မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်အားမဆို ဤလျောက်ပတ်သော အမှုလေးမျိုးတို့ကို ပယ်ထား၍ စည်းစိမ်တို့သည် ကုန်ခန်းခြင်းသို့ ရောက်ကုန်အံ့၊ ဒါယကာ ဤစည်းစိမ်တို့ကို မသင့်သော အကြောင်းသို့ ရောက်သော၊ မလျော်သော အရာသို့ ရောက်သော၊ မသင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် သုံးဆောင်အပ်သော စည်းစိမ်တို့ဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဒါယကာ မည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်အားမဆို ဤလျောက်ပတ်သော အမှုလေးမျိုးတို့ဖြင့် စည်းစိမ်တို့သည် ကုန်ခန်းခြင်းသို့ ရောက်ကုန်အံ့၊ ဒါယကာ ဤစည်းစိမ်တို့ကို သင့်သော အကြောင်းသို့ ရောက်သော၊ သင့်သော အရာသို့ ရောက်သော၊ သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် သုံးဆောင်အပ်သော စည်းစိမ်တို့ဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ငါသည် စည်းစိမ်တို့ကို သုံးဆောင်ခဲ့ပြီ၊ (မိဘတို့ကို) လုပ်ကျွေးခဲ့ပြီ၊ (သား မယားတို့ကို) မွေးမြူခဲ့ပြီ၊ ဘေးရန်တို့ကို လွန်မြောက်ခဲ့ပြီ၊ အထက်နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေတတ်သော အလှူကို ပေးလှူခဲ့ပြီ၊ ထို့ပြင် ငါးမျိုးသော ပူဇော်မှုကိုလည်း ပြုခဲ့ပြီ၊ သီလရှိကုန် (ကိုယ် နှုတ် နှလုံးကို) စောင့်သုံးကုန်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးသူတို့အား လုပ်ကျွေးခဲ့ပြီ။

အိမ်၌နေသော ပညာရှိသူသည် အကြင် အကျိုးငှါ စည်းစိမ်တို့ကို အလိုရှိရာ၏၊ ထို အကျိုးသည် ငါ့အား အစဉ်ရောက်ပြီ၊ နောင်တစ်ဖန် မပူပန်စေတတ်သော အမှုကို ငါသည် ပြုခဲ့ပြီ။ ထို အခြင်းအရာ ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့သော လူသတ္တဝါသည် အရိယာတို့၏တရား၌ တည်၏၊ အရိယာတို့၏တရား၌ တည်သော သူကို ဤဘဝ၌ပင်လျှင် ချီးမွမ်းအပ်ကုန်၏၊ တမလွန်ဘဝဝယ် နတ်ပြည်၌ မွေ့လျော်ရ လေသတည်း။

ပဥ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - ပတ္တကမ္မဝဂ် ===

၂ - အာနဏျသုတ်

၆၂။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အနာထပိဏ်သူဌေးအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ဒါယကာ ကာမဂုဏ်ခံစားသော လူသည် သင့်လျော်သော အချိန်အခါကို စွဲ၍ ရအပ်သော ချမ်းသာတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း၊ အဘယ် လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ရှိမှု ချမ်းသာ 'အတ္ထိသုခ'၊ သုံးဆောင်မှု ချမ်းသာ 'ဘောဂသုခ'၊ ကြွေးမြီ မရှိမှု ချမ်းသာ 'အာနဏျသုခ'၊ အပြစ်မရှိမှု ချမ်းသာ 'အနဝဇ္ဇသုခ' တို့ တည်း။

ဒါယကာ ရှိမှု ချမ်းသာဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဒါယကာ ဤလောက၌ အမျိုးကောင်းသားအား လက်ရုံးအားကိုး ဆည်းပူး၍ ချွေးဒီးဒီးကျ ဖြစ်စေအပ်ကုန်သော၊ တရားနှင့် ယှဉ်ကုန်သော၊ တရားသဖြင့် ရအပ်ကုန်သော၊ ထကြွလုံ့လဖြင့် ရအပ်ကုန်သော စည်းစိမ်တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ထို အမျိုးကောင်း သားသည် "လက်ရုံးအားကိုး ဆည်းပူး၍ ချွေးဒီးဒီးကျ ဖြစ်စေအပ်ကုန်သော၊ တရားနှင့် ယှဉ်ကုန်သော၊ တရားသဖြင့် ရအပ်ကုန်သော၊ ထကြွလုံ့လဖြင့် ရအပ်ကုန်သော စည်းစိမ်တို့သည် ငါ့အား ရှိ၏"ဟု ချမ်းသာမှုကို ရ၏၊ ဝမ်းမြောက်မှုကို ရ၏။ ဒါယကာ ဤသည်ကို ရှိမှု ချမ်းသာ 'အတ္ထိသုခ'ဟု ဆိုအပ်၏။

ဒါယကာ သုံးဆောင်မှု ချမ်းသာဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဒါယကာ ဤလောက၌ အမျိုးကောင်းသား သည် လက်ရုံးအားကိုး ဆည်းပူး၍ ချွေးဒီးဒီးကျ ဖြစ်စေအပ်ကုန်သော၊ တရားနှင့် ယှဉ်ကုန်သော၊ တရား သဖြင့် ရအပ်ကုန်သော၊ ထကြွလုံ့လဖြင့် ရအပ်ကုန်သော စည်းစိမ်တို့ကို သုံးဆောင်၏။ ယင်းတို့ဖြင့် ကောင်းမှု တို့ကိုလည်း ပြု၏၊ ထို အမျိုးကောင်းသားသည် "လက်ရုံးအားကိုး ဆည်းပူး၍ ချွေးဒီးဒီးကျ ဖြစ်စေအပ် ကုန်သော၊ တရားနှင့် ယှဉ်ကုန်သော၊ တရားသဖြင့် ရအပ်ကုန်သော၊ ထကြွလုံ့လဖြင့် ရအပ် ကုန်သော စည်းစိမ်တို့ကို ငါသည် သုံးဆောင်ရ၏၊ ယင်းတို့ဖြင့် ကောင်းမှု တို့ကိုလည်း ပြုရ၏" ဟု ချမ်းသာမှုကို ရ၏၊ ဝမ်းမြောက်မှုကို ရ၏။ ဒါယကာ ဤသည်ကို သုံးဆောင်မှု ချမ်းသာ 'ဘောဂသုခ' ဟု ဆိုအပ်၏။

ဒါယကာ ကြွေးမြီမရှိမှု ချမ်းသာ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဒါယကာ ဤလောက၌ အမျိုးကောင်း သားသည် နည်းသည် ဖြစ်စေ များသည်ဖြစ်စေ တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူအား တစ်စုံတစ်ခုသော ကြွေးမြီကို မပေးမဆပ်ရ၊ "နည်းသည်ဖြစ်စေ များသည်ဖြစ်စေ တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူအား တစ်စုံ တစ်ခုသော ကြွေးမြီကို ငါသည် မပေးဆပ်ရ" ဟု ချမ်းသာမှုကို ရ၏၊ ဝမ်းမြောက်မှုကို ရ၏။ ဒါယကာ ဤသည်ကို ကြွေးမြီမရှိမှုချမ်းသာ 'ဘောဂ သုခ' ဟု ဆိုအပ်၏။

ဒါယကာ အပြစ်မရှိမှု ချမ်းသာဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဒါယကာ ဤလောက၌ အရိယာတပည့်သည် အပြစ်မရှိသော ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ထို အရိယာတပည့်သည် "ငါသည် အပြစ် မရှိသော ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံနှင့် ပြည့်စုံ၏" ဟု ချမ်းသာမှုကို ရ၏၊ ဝမ်းမြောက်မှုကို ရ၏။ ဒါယကာ ဤသည်ကို အပြစ်မရှိမှုချမ်းသာ 'အနဝဇ္ဇသုခ' ဟု ဆိုအပ်၏။ ဒါယကာ ကာမဂုဏ်ခံစားသော လူသည် သင့်လျော်သော အချိန်အခါကို စွဲ၍ ရအပ်သော ချမ်းသာတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တဝါသည် သုံးဆောင်မှု ချမ်းသာကို ခံစားလျက် ကြွေးမြီမရှိမှုချမ်းသာ, ထိုမှတစ်ပါး ရှိမှုချမ်းသာ ကိုလည်း သိ၍ ထို့နောက် ပညာဖြင့် အထူးရှု၏။ အထူးအားဖြင့် ရှုမြင်သော ကောင်းသော ပညာရှိသည်

သုံးဆောင်မှု နှစ်မျိုး တို့ကို သိ၏၊ ဤချမ်းသာသုံးမျိုးသည် အပြစ်မရှိမှုချမ်းသာ၏ တစ်ဆယ့်ခြောက်စိတ် တစ်စိတ်ကိုမျှ မမှီနိုင်ဖြစ်ပေသတည်း။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - ပတ္တကမ္မဝဂ် ===

၃ - ဗြဟ္မသုတ်

၆၃။ ရဟန်းတို့ မိမိအိမ်၌ အမိအဖတို့ကို ပူဇော်သော အမျိုးသား အမျိုးသမီးတို့သည် ဗြဟ္မာ ရှိသည် မည်ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ မိမိအိမ်၌ အမိအဖတို့ကို ပူဇော်သော အမျိုးသား အမျိုးသမီးတို့သည် လက်ဦး ဆရာ ရှိသည်မည်ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ မိမိအိမ်၌ အမိအဖတို့ကို ပူဇော်သော အမျိုးသား အမျိုးသမီး တို့သည် အိမ်ဦးနတ်ရှိသည် မည်ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ မိမိအိမ်၌ အမိအဖတို့ကို ပူဇော်သော အမျိုးသား အမျိုးသမီးတို့သည် အဝေးမှ ဆောင်အပ်သော အလှူကို ခံထိုက်သော အလှူခံရှိသည် မည်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ "ဗြဟ္မာ" ဟူသော ဤအမည်သည် အမိအဖတို့၏ အမည်တည်း၊ ရဟန်းတို့ "လက်ဦး ဆရာ" ဟူသော ဤအမည်သည် အမိအဖတို့၏ အမည်တည်း၊ ရဟန်းတို့ "အိမ်ဦးနတ်" ဟူသော ဤ အမည်သည် အမိအဖတို့၏ အမည်တည်း၊ ရဟန်းတို့ "အဝေးမှ ဆောင်၍ လှူအပ်သော အလှူခံ" ဟူသော အမည်သည် အမိအဖတို့၏ အမည်တည်း။ ထိုသို့ အမည်ရခြင်းသည် အဘယ် ကြောင့်နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ အမိအဖတို့သည် သားသမီးတို့အား များသော ကျေးဇူး ရှိကုန်၏၊ အသက်ကို စောင့်ရှောက် တတ်ကုန်၏၊ ကျွေးမွေး တတ်ကုန်၏၊ ဤလောကကို ညွှန်းပြတတ် ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အမိအဖတို့ကို သားသမီးတို့၏ 'ဗြဟ္မာ' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'လက်ဦးဆရာ' ဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုထိုက်ကုန်၏၊ 'အဝေးမှ ဆောင်၍ လှူအပ်သော အလှူခံတို့' ဟု ဆိုထိုက်ကုန်၏၊ (အမိအဖတို့သည်) သားသမီးတို့အား အစဉ်သနားတတ် ကုန်၏။ ထို့ကြောင့်သာလျှင် ပညာရှိသားသမီးသည် ထို အမိအဖ တို့ကို ရှိလည်း ခိုးရာ၏၊ ထမင်းဟင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ ထို့ပြင် အဖျော် ယမကာဖြင့် လည်းကောင်း၊ အဝတ် အရုံဖြင့် လည်းကောင်း၊ အိပ်ရာ နေရာဖြင့်လည်းကောင်း၊ အမွှေး နံ့သာ လိမ်းကျံ ပေးခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ ရေချိုးပေးခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ ခြေဆေးပေးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း အရိုအသေ ပြုလျက် ပူဇော်ရာ၏။ အမိအဖတို့၌ ထိုသို့ လုပ်ကျွေးမွေးမြူခြင်းကြောင့် ထို သားသမီးကို ယခုဘဝ၌ပင် ပညာရှိတို့သည် ချီးမွမ်းကြကုန်၏၊ ထို သားသမီးသည် တမလွန်ဘဝ၌လည်း နတ်ပြည်၌ မွေ့လျော်ရလေ သတည်း။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - ပတ္တကမ္မဝဂ် ===

၄ - နိရယသုတ်

၆၄။ ရဟန်းတို့ တရားလေး မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ ငရဲသို့ ကျရောက်ရ၏။ အဘယ်လေးမျိုး တို့နည်းဟူမူ- သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏၊ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောလေ့ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ ငရဲသို့ ကျရောက်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သူ့အသက်သတ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ဆိုခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါးသားမယား၌ သွားလာခြင်းကို လည်းကောင်း ပညာရှိတို့သည် မချီးမွမ်းကုန် ဟု ဆိုအပ်သတည်း။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - ပတ္တကမ္မဝဂ် ===

၅ - ရူပသုတ်

၆၅။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုး တို့နည်းဟူမူ- အဆင်းသဏ္ဌာန်ကို ပမာဏပြု၍ အဆင်းသဏ္ဌာန်၌ ကြည်ညိုသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ အသံကို ပမာဏပြု၍ အသံ၌ ကြည်ညိုသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ခေါင်းပါးမှုကို ပမာဏပြု၍ ခေါင်းပါးမှု၌ ကြည်ညိုသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ (သီလ ဂုဏ် သမာဓိ ဂုဏ်စသော)တရားကို ပမာဏပြု၍တရား၌ ကြည်ညိုသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အကြင်သူတို့သည် အဆင်းသဏ္ဌာန်၌ ပမာဏပြုကုန်၏၊ အကြင်သူတို့သည်ကား အသံသို့ အစဉ်လိုက် ကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် အလို 'ဆန္ဒ'၏လည်းကောင်း၊ တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ'၏လည်းကောင်း အလိုသို့ လိုက်ပါကုန်သည်ဖြစ်၍ (ဂုဏ် ကျေးဇူးကို) မသိနိုင်ကြကုန်။ ထက်ဝန်းကျင်မှ ပိတ်ပင်ခံရသော သူမိုက်သည် (ဘုရားစသည်တို့၏) အဇ္ဈတ္တ သန္တာန်၌ ရှိသော ဂုဏ်ကိုလည်း မသိ၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌ ဖြစ်သော ဂုဏ်ကိုလည်း မမြင်၊ ထိုသူသည် စင်စစ် ချီးမွမ်းသံဖြင့် မျောရလေတော့၏။ အကြင်သူသည် အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ရှိသော ဂုဏ်ကို မသိ၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌ ဖြစ်သော ဂုဏ်ကိုသာ ရှုမြင်၏၊ အပသန္တာန်၌ အကျိုးကို ရှုလေ့ရှိ၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း ချီးမွမ်းသံဖြင့် မျောရလေ၏။ (အကြင်သူသည်) အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်သော ဂုဏ်ကိုလည်း သိ၏၊ ဗဟိဒ္ဓ သန္တာန်၌ ဖြစ်သော ဂုဏ်ကိုလည်း ရှုမြင်၏၊ အပိတ်အပင် ကင်းရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို ရှုလေ့ရှိ၏၊ ထိုသူသည်ကား အသံဖြင့် မမျောနိုင်တော့ချေ။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - ပတ္တကမ္မဝဂ် ===

၆ - သရာဂသုတ်

၆၆။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုး တို့နည်းဟူမူ- တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ'ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ တွေဝေခြင်း 'မောဟ' ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ထောင်လွှားခြင်း 'မာန' ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ် လေးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တပ်မက်ဖွယ်တို့၌ ပြင်းပြစွာ တပ်မက်ကုန်သော၊ ချစ်ဖွယ်တို့၌ ပြင်းပြစွာ နှစ်သက်ကုန်သော၊ မောဟဖြင့် ပိတ်ဆို့အပ်ကုန်သော၊ (ကိလေသာတို့သည်) ဖွဲ့အပ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် (ကိလေသာ) အနှောင်အဖွဲ့ကို ပွါးစေကုန်၏။ ပညာမရှိသူတို့သည် ရာဂကြောင့်လည်း ဖြစ်သော၊ ဒေါသကြောင့်လည်း ဖြစ်သော၊ မောဟကြောင့်လည်း ဖြစ်သော ပင်ပန်းခြင်းရှိသော ဆင်းရဲကို ပွါးစေ တတ်သော အကုသိုလ်ကံကို ပြုကုန်၏။ ပညာမျက်စိ မရှိကုန်ဘဲ အဝိဇ္ဇာပိတ်ဆို့အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍၊ သူကန်း သဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် (ရာဂစသော)တရားအားလျော်စွာ ဖြစ်ကုန်၍ (ငါတို့သည်) ဤသို့ သဘော ရှိကုန်၏ ဟု ထိုတရားသဘောကို မအောက်မေ့နိုင်ကြကုန်။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - ပတ္တကမ္မဝဂ် ===

၇ - အဟိရာဇသုတ်

၆၇။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ သာဝတ္ထိပြည်၌ ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြွေကိုက်၍ သေလေ၏၊ ထိုအခါ များစွာသော ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကြကုန်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား- "အသျှင်ဘုရား ဤသာဝတ္ထိပြည်၌ ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြွေကိုက်၍ သေလွန်ပါ၏" ဟု လျှောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် မြွေမင်းလေးမျိုးတို့ကို မေတ္တာစိတ်ဖြင့် မပျံ့နှံ့စေယောင်တကား၊ ရဟန်းတို့ အကယ်၍ ထိုရဟန်းသည် မြွေမင်းလေးမျိုးတို့ကို မေတ္တာစိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေခဲ့လျှင် မြွေကိုက်၍ မသေရာ။

အဘယ်လေး မျိုးတို့နည်းဟူမူ- ဝိရူပက္ခမြွေမင်းမျိုး၊ ဧရာပထမြွေမင်းမျိုး၊ ဆဗျာပုတ္တမြွေမင်းမျိုး၊ ကဏှာဂေါတမမြွေမင်းမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် ဤမြွေမင်းလေးမျိုးတို့ကို မေတ္တာစိတ်ဖြင့် မပျံ့နှံ့စေယောင်တကား၊ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် ဤမြွေမင်းလေးမျိုးတို့ကို မေတ္တာစိတ်ဖြင့် အကယ်၍ ပျံ့နှံ့စေခဲ့လျှင် မြွေကိုက်၍ မသေနိုင်ရာ။ ရဟန်းတို့ မိမိကိုယ်ကို လုံခြုံစေခြင်းငှါ၊ မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ၊ မိမိ၏ အရံအတားအလို့ငှါ ဤမြွေမင်းလေးမျိုးအား မေတ္တာစိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေရန်

ငါခွင့်ပြု၏- ငါ၏ မေတ္တာသည် ဝိရူပက္ခ နဂါးမင်းမျိုးတို့နှင့်အတူ ဖြစ်စေသတည်း၊ ငါ၏ မေတ္တာသည် ဧရာပထနဂါးမင်းမျိုးတို့နှင့် အတူ ဖြစ်စေသတည်း၊ ငါ၏ မေတ္တာသည် ဆဗျာပုတ္တနဂါးမင်းမျိုးတို့နှင့် အတူ ဖြစ်စေ သတည်း၊ ငါ၏ မေတ္တာသည် ကဏှာဂေါတမနဂါးမင်းမျိုးတို့နှင့် အတူ ဖြစ်စေသတည်း။

ငါ၏ မေတ္တာသည် အခြေမရှိသော သတ္တဝါတို့နှင့် အတူ ဖြစ်စေသတည်း၊ ငါ၏ မေတ္တာသည် အခြေနှစ်ချောင်း ရှိသော သတ္တဝါတို့နှင့် အတူ ဖြစ်စေသတည်း၊ ငါ၏ မေတ္တာသည် အခြေလေးချောင်း ရှိသော သတ္တဝါတို့နှင့် အတူ ဖြစ်စေသတည်း၊ ငါ၏ မေတ္တာသည် များသော အခြေရှိသော သတ္တဝါ တို့နှင့် အတူ ဖြစ်စေသတည်း။

အခြေမရှိသော သတ္တဝါသည် ငါ့ကို မညှဉ်းဆဲစေသတည်း၊ အခြေနှစ်ချောင်းရှိသော သတ္တဝါသည် ငါ့ကို မညှင်းဆဲစေသတည်း၊ အခြေလေးချောင်းရှိသော သတ္တဝါသည် ငါ့ကို မညှဉ်းဆဲစေသတည်း၊ အခြေများစွာရှိသော သတ္တဝါသည် ငါ့ကို မညှဉ်းဆဲ စေသတည်း။

အကြွင်းမရှိ အလုံးစုံကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် လည်းကောင်း၊ အလုံးစုံသော ထွက်သက်ဝင်သက် ရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် လည်းကောင်း၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော အတ္တဘော ထင်ရှား ရှိသော သတ္တဝါ တို့သည် လည်းကောင်း၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော ကောင်း မြတ်သော အာရုံတို့ကို တွေ့မြင်ကြပါစေ ကုန် သတည်း၊ ယုတ်ညံ့သော မကောင်း ကျိုးသည် တစ်စုံတစ်ယောက်သော သတ္တဝါ ထံသို့မျှ မလာမရောက် ပါစေ သတည်း။

မြတ်စွာဘုရားဂုဏ်တော်သည် အတိုင်းအရှည်မရှိ၊ တရားဂုဏ်တော်သည် အတိုင်း အရှည်မရှိ၊ သံဃာဂုဏ်တော်သည် အတိုင်းအရှည်မရှိ၊ မြွေမျိုးတို့သည် (ဂုဏ် အားဖြင့်) အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်၏၊ မြွေ, ကင်းမြီးကောက်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ကင်းခြေများတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပင့်ကူတို့သည်လည်းကောင်း၊ တက်တူတို့သည်လည်းကောင်း၊ ကြွက်တို့သည်လည်းကောင်း (ဂုဏ်အားဖြင့်) အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်၏၊ ငါသည် အစောင့်အရှောက်ကို ပြုအပ်ပြီ၊ ငါသည် အရံအတားကို ပြုအပ်ပြီ၊ သတ္တဝါတို့သည် ဖဲသွားစေကုန်သတည်း၊ ထို ငါသည် မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏၊ ခုနစ်ဆူကုန်သော မြတ်စွာဘုရားတို့ အားလည်း ရှိခိုးပါ၏ ဟု (အရံအတားကို ငါခွင့်ပြု၏ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - ပတ္တကမ္မဝဂ် ===

၈ - ဒေဝဒတ္တသုတ်

၆၈။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဒေဝဒတ် (သံဃာသင်းခွဲ၍) ဖဲခွာသွားသည်မှ မကြာသေးမီ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဒေဝဒတ်ကို အကြောင်းပြု၍ ရဟန်းတို့ကို ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏- "ရဟန်းတို့ ဒေဝဒတ်၏ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် မိမိကိုယ်ကို သတ်ဖြတ်ရန် ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ရဟန်းတို့ ဒေဝဒတ်၏ လာဘ် ပူဇော် သကာ အကျော်အစောသည် ပျက်စီးရန် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ရဟန်းတို့ ငှက်ပျောပင်သည် မိမိကိုယ်ကို သတ်ဖြတ်ရန် အသီး သီးလာသကဲ့သို့ ပျက်စီးရန် အသီးသီး လာသကဲ့သို့၊ ဤအတူသာလျှင် ဒေဝဒတ်၏ လာဘ် ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် မိမိကိုယ် ကို သတ်ဖြတ်ရန် ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ပျက်စီးရန် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ရဟန်းတို့ ဝါးပင်သည် မိမိကိုယ်ကို သတ်ဖြတ်ရန် အသီး သီးလာသကဲ့သို့ ပျက်စီးရန် အသီး သီးလာသကဲ့သို့၊ ဤအတူသာလျှင် ဒေဝဒတ်၏ လာဘ် ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် မိမိကိုယ်ကို သတ်ဖြတ်ရန် ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ပျက်စီးရန် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ရဟန်းတို့ ကျူပင်သည် မိမိကိုယ်ကို သတ်ဖြတ်ရန် အသီး သီးလာသကဲ့သို့ ပျက်စီးရန် အသီး သီး လာသကဲ့သို့၊ ဤအတူသာလျှင် ဒေဝဒတ်၏ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် မိမိကိုယ်ကို သတ်ဖြတ်ရန် ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ပျက်စီးရန် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ရဟန်းတို့ အဿတိုရ်မြင်းမသည် မိမိကိုယ်ကို သတ်ဖြတ်ရန် ကိုယ်ဝန်ဆောင်သကဲ့သို့ ပျက်စီးရန် ကိုယ်ဝန်ဆောင်သကဲ့သို့၊ ဤအတူသာလျှင် ဒေဝဒတ်၏ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောသည် မိမိ ကိုယ်ကို သတ်ဖြတ်ရန် ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ပျက်စီးရန် ဖြစ်ပေါ်လာ၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ငှက်ပျောသီးသည် စင်စစ် ငှက်ပျောပင်ကို သတ်သကဲ့သို့၊ ဝါးသီးသည် ဝါးပင်ကို သတ်သကဲ့သို့၊ ကျူသီးသည် ကျူပင်ကို သတ်သကဲ့သို့၊ ကိုယ်ဝန်သည် အဿတိုရ် မြင်းမကို သတ်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ ပူဇော်သကာသည် ယုတ်မာသူကို သတ်ဖြတ်၏။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - ပတ္တကမ္မဝဂ် ===

၉ - ပဓာနသုတ်

၆၉။ ရဟန်းတို့ အားထုတ်ခြင်းတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- စောင့်စည်းရန် အားထုတ်ခြင်း၊ ပယ်ရန် အားထုတ်ခြင်း၊ ပွါးများရန် အားထုတ်ခြင်း၊ အစဉ် စောင့်ရှောက်ရန် အားထုတ်ခြင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ စောင့်စည်းရန် အားထုတ်ခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မဖြစ်ပေါ်သေးသော အကုသိုလ်တရားယုတ်တို့ကို မဖြစ်စေရန် ပြုလိုမှု 'ဆန္ဒ' ကို ဖြစ်စေ၏၊ ကြိုးစား၏၊ လုံ့လထုတ်၏၊ စိတ်ကို မြှင့်တင်၏၊ ဆောက်တည် ထား၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို စောင့်စည်းရန် အားထုတ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ပယ်ရန် အားထုတ်ခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဖြစ်ပြီးသော အကုသိုလ် တရားယုတ်တို့ကို ပယ်ရန် ပြုလိုမှု 'ဆန္ဒ'ကို ဖြစ်စေ၏၊ ကြိုးစား၏၊ လုံ့လထုတ်၏၊ စိတ်ကို မြှင့်တင်၏၊ ဆောက်တည် ထား၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ပယ်ရန် အားထုတ်ခြင်း ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ပွါးများရန် အားထုတ်ခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မဖြစ်သေးသော ကုသိုလ်တရားတို့ကို ဖြစ်စေရန် ပြုလိုမှု 'ဆန္ဒ'ကို ဖြစ်စေ၏၊ ကြိုးစား၏၊ လုံ့လထုတ်၏၊ စိတ်ကို မြှင့်တင်၏၊ ဆောက်တည်ထား၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ပွါးများရန် အားထုတ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အစဉ်စောင့်ရှောက်ရန် အားထုတ်ခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဖြစ်ပြီးသော ကုသိုလ်တရားတို့ကို တည်တံ့စေရန် မမေ့ပျောက်စေရန် လွန်စွာဖြစ်ပွါးစေရန် ပြန့်ပြောစေရန် ပွါးများစေရန် ပြည့်စုံစေရန် ပြုလိုမှု'ဆန္ဒ'ကို ဖြစ်စေ၏၊ ကြိုးစား၏၊ လုံ့လထုတ်၏၊ စိတ်ကို မြှင့်တင်၏၊ ဆောက်တည်ထား၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အစဉ် စောင့်ရှောက်ရန် အားထုတ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အားထုတ်ခြင်းတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စောင့်စည်းခြင်း လည်းကောင်း၊ ပယ်ခြင်း လည်းကောင်း၊ ပွါးများခြင်း လည်းကောင်း၊ အစဉ်စောင့်ရှောက်ခြင်း လည်းကောင်း ဤအားထုတ်ခြင်းလေးမျိုးတို့ကို နေမင်း၏ အဆွေဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မူအပ်ကုန်၏၊ ဤသာသနာတော်၌ အကြင် ရဟန်းသည် ပြင်းစွာ အားထုတ်သော လုံ့လရှိ၏၊ (ထိုရဟန်းသည်) ဒုက္ခကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ရလေသတည်း။

နဝမသုတ်။

=== (၇) ၂ - ပတ္တကမ္မဝဂ် ===

၁၀ - အဓမ္မိကသုတ်

၇၀။ ရဟန်းတို့ ဘုရင်မင်းတို့ တရားမစောင့်သောအခါ မှူးမတ်တို့သည်လည်း တရားမစောင့်ကုန်၊ မှူးမတ်တို့ တရားမစောင့်သောအခါ ပုဏ္ဏားသူကြွယ်တို့လည်း တရားမစောင့်ကုန်၊ ပုဏ္ဏားသူကြွယ်တို့ တရားမစောင့် သောအခါ နိဂုံး ဇနပုဒ်နေသူတို့လည်းတရားမစောင့်ကုန်၊ နိဂုံး ဇနပုဒ်နေသူတို့တရား မစောင့်သောအခါ လ နေတို့သည် မညီမညွတ် လှည့်လည်ကုန်၏၊ လနေတို့သည် မညီမညွတ် လှည့်လည်သော အခါ နက္ခတ် တာရာ အပေါင်းတို့သည် မညီမညွတ် လှည့်လည်ကုန်၏၊ နက္ခတ်တာရာ အပေါင်းတို့ မညီမညွတ် လှည့်လည်သောအခါ ညဥ့်နေ့တို့သည် မညီမညွတ် ဖြစ်ကုန်၏၊ ညဥ့်နေ့တို့သည် မညီမညွတ် ဖြစ်ကုန်သော် လနှင့်လခွဲတို့သည် မညီမညွတ် ဖြစ်ကုန်၏၊ လနှင့်လခွဲတို့ မညီမညွတ် ဖြစ်သောအခါ ဥတု နှစ်တို့သည် မညီမညွတ် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဥတု နှစ်တို့သည် မညီမညွတ် ဖြစ်ကုန်သော် လေတို့သည် မညီမညွတ် တိုက်ကုန်၏၊ လမ်းမှန် မတိုက်ကုန်၊ လေတို့ မညီမညွတ် လမ်းမှန် မတိုက်သော အခါ နတ်တို့အမျက်ထွက်ကုန်၏၊ နတ်တို့အမျက်ထွက်ကုန်သော် မိုးကောင်းစွာ မရွာသွန်း၊ မိုးကောင်း စွာ မရွာသွန်းသော် ကောက်တို့သည် အမှည့် မညီညွတ်ကုန်။ ရဟန်းတို့ အမှည့် မညီညွတ်သော ကောက် တို့ကို စားသုံးသူတို့သည် အသက်တိုကုန်၏၊ အဆင်းမလှကုန်၊ အားနည်း ကုန်၏၊ အနာများ ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဘုရင်မင်းတို့ တရားစောင့်သောအခါ မှူးမတ်တို့သည်လည်း တရားစောင့်ကုန်၏၊ မှူးမတ် တို့ တရားစောင့်သောအခါ ပုဏ္ဏား သူကြွယ်တို့လည်း တရားစောင့်ကုန်၏၊ ပုဏ္ဏား သူကြွယ်တို့ တရား စောင့် သောအခါ နိဂုံး ဇနပုဒ်နေသူတို့လည်း တရားစောင့်ကုန်၏၊ နိဂုံး ဇနပုဒ်နေသူတို့ တရားစောင့် သောအခါ လ နေတို့သည် ညီညွတ်စွာ လှည့်လည်ကုန်၏၊ လ နေတို့ ညီညွတ်စွာ လှည့်လည်သော အခါ နက္ခတ်တာရာအပေါင်းတို့သည် ညီညွတ်စွာ လှည့်လည်ကုန်၏၊ နက္ခတ်တာရာ အပေါင်းတို့ ညီညွတ်စွာ လှည့်လည်ကုန်သော် ညဥ့်နေ့တို့သည်လည်း ညီညွတ်စွာ ဖြစ်ကုန်၏၊ ညဥ့်နေ့တို့ ညီညွတ်စွာ ဖြစ်ကုန်သော် လနှင့်လခွဲတို့သည် ညီညွတ်စွာ ဖြစ်ကုန်၏၊ လနှင့်လခွဲတို့ ညီညွတ်စွာ ဖြစ်ကုန်သော် ဥတု နှစ်တို့လည်း ညီညွတ်စွာ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဥတု နှစ်တို့ ညီညွတ်စွာ ဖြစ်ကုန်သော် လေတို့သည် ညီညွတ်စွာ တိုက်ကုန်၏၊ လမ်းမှန် တိုက်ကုန်၏၊ လေတို့သည် ညီညွတ်စွာ လမ်းမှန်တိုက်ကုန်သော် နတ်တို့ အမျက် မထွက်ကုန်၊ နတ်တို့ အမျက်မထွက်ကုန်သော် မိုးသည် ကောင်းစွာ ရွာသွန်း၏၊ မိုးကောင်းစွာ ရွာသွန်း သော် ကောက်တို့သည် အမှည့်ညီကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အမှည့်ညီသော ကောက်တို့ကို စားသုံးသူတို့သည် အသက်ရှည် ကုန်၏၊ အဆင်းလှ ကုန်၏၊ အားရှိ ကုန်၏၊ ရောဂါနည်း ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

(မြစ်ကို) ကူးကုန်သော နွားတို့တွင် ရှေ့ဆောင်နွားလားသည် ကောက်တကျစ် သွားခဲ့မူ၊ ရှေ့ဆောင် နွားလား ကောက်တကျစ် သွားသည်ရှိသော် နောက်လိုက်နွားမ အားလုံးတို့သည် ကောက်တကျစ် လိုက် သွား ကုန်၏။ ဤအတူသာလျှင် လူတို့တွင် အမြတ်ဆုံးဟု သမုတ်အပ်သူသည် အကယ်၍ တရား မဟုတ် သည်ကို ကျင့်အံ့၊ ဤမှ တစ်ပါးသော သတ္တဝါအပေါင်းသည် အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း၊ မင်း တရားမစောင့်သည် ဖြစ်အံ့၊ တစ်နိုင်ငံလုံး ဆင်းရဲရ၏။ (မြစ်ကို) ကူးကုန်သော နွားတို့တွင် ရှေ့ဆောင် နွားလားသည် ဖြောင့်ဖြောင့်သွားခဲ့မူ၊ ရှေ့ဆောင်နွားလား ဖြောင့်ဖြောင့်သွားသည်ရှိသော် နောက်လိုက် နွားမ အားလုံးတို့သည် ဖြောင့်ဖြောင့်ပင် လိုက်သွားကုန်၏။ ဤအတူသာလျှင် လူတို့တွင် အမြတ်ဆုံးဟု သမုတ်အပ်သူသည် အကယ်၍တရားကို ကျင့်အံ့၊ ဤမှ တစ်ပါးသော သတ္တဝါ အပေါင်းသည် အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း၊ မင်း တရားစောင့်အံ့၊ တစ်နိုင်ငံလုံး ချမ်းသာ ရလေသတည်း။

ဒသမသုတ်။

နှစ်ခုမြောက် ပတ္တကမ္မဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - အပဏ္ဏကဝဂ် ===

၁ - ပဓာနသုတ်

၇၁။ ရဟန်းတို့ တရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မချွတ်ယွင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်သည်မည်၏၊ ထိုရဟန်းအား အာသဝေါတရားတို့ကို ကုန်ရန်အကြောင်းသည်လည်း ပြည့်စုံ၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလရှိ၏၊ အကြားအမြင် များ၏၊ ထက်သန်သော လုံ့လရှိ၏၊ ပညာရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မချွတ်ယွင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်သည် မည်၏၊ ထိုရဟန်းအား အာသဝေါတရားတို့ကုန်ရန် အကြောင်း သည်လည်း ပြည့်စုံ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - အပဏ္ဏကဝဂ် ===

၂ - သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ်

၇၂။ ရဟန်းတို့ တရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မချွတ်ယွင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်သည် မည်၏၊ ထိုရဟန်းအား အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ရန်အကြောင်းသည်လည်း ပြည့်စုံ၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ကာမဂုဏ်မှ ထွက်မြောက်ရန် ကြံခြင်း 'နေက္ခမ္မဝိတက်' နှင့်လည်း ကောင်း၊ မပျက်စီးစေရန် ကြံခြင်း 'အဗျာပါဒဝိတက်' နှင့်လည်းကောင်း၊ မညှဉ်းဆဲရန် ကြံခြင်း 'အဝိဟိံသာဝိတက်' နှင့်လည်းကောင်း၊ မှန်ကန်သောအမြင် 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ' နှင့်လည်းကောင်း (ပြည့်စုံခြင်း တည်း)။ ရဟန်းတို့ ဤတရား လေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မချွတ်ယွင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်သည် မည်၏၊ ထိုရဟန်းအား အာသဝေါ တရားတို့ ကုန်ရန် အကြောင်း သည်လည်း ပြည့်စုံ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - အပဏ္ဏကဝဂ် ===

၃ - သပ္ပုရိသသုတ်

၇၃။ ရဟန်းတို့ တရား လေးမျိုးတို့နှင့်ပြည့်စုံသော သူကို သူယုတ်ဟု သိအပ်၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ သူယုတ်သည် သူတစ်ပါး၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို မမေးသော်လည်း ထင်စွာ ပြု၏၊ မေးသော်ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း၊ ပြဿနာအလို့ငှါ ရှေးရှုဆောင်၍ မေးသည် ရှိသော် မယုတ်လျော့စေမူ၍ မဆိုင်းမတွ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ အကျယ်တဝင့် သူတစ်ပါး ကျေးဇူးမဲ့ကို ပြောဆိုတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ထို အကြောင်းသည် "ဤအသျှင်ကား သူယုတ်တည်း" ဟု သိရမည့် အကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား သူယုတ်သည် သူတစ်ပါး၏ ကျေးဇူးကို မေးသော်လည်း ထင်စွာ မပြု၊ မမေးသော်ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း၊ ပြဿနာအလို့ငှါ ရှေးရှုဆောင်၍ မေးအပ်သည် ရှိသော် ယုတ်လျော့စေ၍ ဆိုင်းဆိုင်းတွတွ မပြည့်မစုံ အကျယ်မဖွင့်ဘဲ သူတစ်ပါး ကျေးဇူးကို ပြောဆိုတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ထို အကြောင်းသည် "ဤအသျှင်ကား သူယုတ်တည်း" ဟု သိရမည့် အကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား သူယုတ်သည် မိမိ၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို မေးသော်လည်း ထင်စွာ မပြု၊ မမေးသော်ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း၊ ပြဿနာအလို့ငှါ ရှေးရှုဆောင်၍ မေးအပ်သည်ရှိသော် ယုတ်လျော့စေ၍ ဆိုင်းဆိုင်းတွတွ မပြည့်မစုံ အကျယ်မဖွင့်ဘဲ မိမိကျေးဇူးမဲ့ကို ပြောဆိုတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ထို အကြောင်းသည် "ဤအသျှင်ကား သူယုတ်တည်း" ဟု သိရမည့် အကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား သူယုတ်သည် မိမိ၏ ကျေးဇူးကို မမေးသော်လည်း ထင်စွာ ပြု၏၊ မေးသော်ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း၊ ပြဿနာအလို့ငှါ ရှေးရှုဆောင်၍ မေးအပ်သည်ရှိသော် မယုတ်လျော့စေမူ၍ မဆိုင်းမတွ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ အကျယ်တဝင့် မိမိကျေးဇူးကို ပြောဆိုတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ထို အကြောင်းသည် "ဤအသျှင်ကား သူယုတ်တည်း" ဟု သိရမည့် အကြောင်းတည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤတရား လေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူကို သူယုတ် ဟု သိအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူကို သူတော်ကောင်းဟု သိအပ်၏။ အဘယ် လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ သူတော်ကောင်းသည် သူတစ်ပါး၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို မေးသော်လည်း ထင်စွာ မပြု။ မမေးသော်ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာရှိပါအံ့နည်း၊ ပြဿနာအလို့ငှါ ရှေးရှု ဆောင်၍ သူတစ်ပါးတို့ မေးအပ်သည်ရှိသော် ယုတ်လျော့စေ၍ ဆိုင်းဆိုင်းတွတွ မပြည့်မစုံ အကျယ်မဖွင့်ဘဲ သူတစ်ပါး၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို ပြောဆိုတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ထို အကြောင်းသည် "ဤအသျှင်ကား သူတော်ကောင်းတည်း" ဟု သိရမည့် အကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား သူတော်ကောင်းသည် သူတစ်ပါး၏ ကျေးဇူးကို မမေးသော်လည်း ထင်စွာ ပြု၏၊ မေးသော်ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိပါအံ့နည်း၊ ပြဿနာအလို့ငှါ ရှေးရှုဆောင်၍ မေးအပ်သည် ရှိသော် မယုတ်လျော့စေမူ၍ မဆိုင်းမတွ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ အကျယ်တဝင့် သူတစ်ပါး၏ ကျေးဇူးကို ပြောဆိုတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ထို အကြောင်းသည် "ဤအသျှင်ကား သူတော်ကောင်းတည်း" ဟု သိရမည့် အကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား သူတော်ကောင်းသည် မိမိ၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို မမေးသော်လည်း ထင်စွာ ပြု၏၊ မေးသော်ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိပါအံ့နည်း၊ ပြဿနာအလို့ငှါ ရှေးရှုဆောင်၍ သူတစ်ပါးတို့ မေးအပ်သည်ရှိသော် မယုတ်လျော့စေမူ၍ မဆိုင်းမတွ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ အကျယ်တဝင့် မိမိကျေးဇူးမဲ့ကို

ပြောဆိုတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ထို အကြောင်းသည် "ဤအသျှင်ကား သူတော်ကောင်းတည်း" ဟု သိရမည့် အကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား သူတော်ကောင်းသည် မိမိ၏ ကျေးဇူးကို မေးသော်လည်း ထင်စွာ မပြု၊ မမေးသော်ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိပါအံ့နည်း၊ ပြဿနာအလို့ငှါ ရှေးရှုဆောင်၍ မေးအပ်သည် ရှိသော် ယုတ်လျော့စေ၍ ဆိုင်းဆိုင်းတွတွ မပြည့်မစုံ အကျယ်မဖွင့်ဘဲ မိမိကျေးဇူးကို ပြောဆိုတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ထို အကြောင်းသည် "ဤအသျှင်ကား သူတော်ကောင်းတည်း" ဟု သိရမည့် အကြောင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူကို သူတော်ကောင်းဟု သိအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ချွေးမကို အကြင် ညဉ့်၌သော်လည်းကောင်း၊ နေ့၌သော်လည်းကောင်း ခေါ်ဆောင် လာခဲ့၏၊ ထို ခေါ်ဆောင်လာသော ညဉ့်နေ့၌သာလျှင် ထို ချွေးမအား ယောက္ခမမိန်းမသူ၌ လည်း ကောင်း၊ ယောက္ခမ ယောကျ်ားသူ၌လည်းကောင်း၊ လင်၌လည်းကောင်း၊ အယုတ်သဖြင့် ကျွန်အမှုလုပ် ယောကျ်ားတို့၌ လည်းကောင်း လွန်ကဲသော အရှက်အကြောက်သည် ရှေးရှုတည်၏၊ ထို ချွေးမသည် နောင်အခါ၌ ပေါင်းသင်းခြင်း အကျွမ်းဝင်ခြင်းကို စွဲ၍ ယောက္ခမမိန်းမသူကိုလည်းကောင်း၊ ယောက္ခမ ယောကျ်ားသူကို လည်းကောင်း၊ လင်ကိုလည်းကောင်း "ဖဲကြကုန်လော့၊ အဘယ်ကို သင်တို့ သိကြကုန် အံ့နည်း" ဟု ဆိုသကဲ့သို့၊ ဤအတူ သာလျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သောရဟန်းသည် အကြင် ညဉ့်၌သော် လည်းကောင်း၊ အကြင် နေ့၌သော်လည်းကောင်း၊ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက် ရဟန်းပြု၏၊ ထို ဝင်ရောက်ရဟန်းပြုသော ညဉ့်နေ့၌သာလျှင် ထိုရဟန်းသစ်အား ရဟန်းတို့၌ လည်းကောင်း၊ ရဟန်းမိန်းမတို့၌လည်းကောင်း၊ ဥပါသကာယောကျ်ားတို့၌ လည်းကောင်း၊ ဥပါသိကာ မိန်းမတို့၌ လည်းကောင်း၊ အယုတ်သဖြင့် အရံစောင့် သာမဏေတို့၌ လည်းကောင်း လွန်ကဲသော အရှက် အကြောက်သည် ရှေးရှုတည်၏၊ ထိုရဟန်းသစ်သည် နောင်အခါ၌ ပေါင်းသင်းခြင်း အကျွမ်း ဝင်ခြင်းကို စွဲ၍ ဆရာကို လည်းကောင်း၊ ဥပဇ္ဈာယ်ကိုလည်းကောင်း၊ "ဖဲကြကုန်လော့၊ အဘယ်ကို သင်တို့ သိကြကုန်အံ့နည်း" ဟု ဆို၏။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာ တော်၌ "ရောက်လာခါစ ချွေးမနှင့် တူသော စိတ်ဖြင့် နေအံ့" ဟု ကျင့်ရမည်။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ဤသို့သာလျှင် ကျင့်ရမည် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - အပဏ္ဏကဝဂ် ===

၄ - ပဌမ အဂ္ဂသုတ်

၇၄။ ရဟန်းတို့ မြတ်သော တရားတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- မြတ်သောသီလ၊ မြတ်သောသမာဓိ၊ မြတ်သောပညာ၊ မြတ်သောဝိမုတ္တိတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ မြတ်သော တရားတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - အပဏ္ဏကဝဂ် ===

၅ - ဒုတိယ အဂ္ဂသုတ်

၇၅။ ရဟန်းတို့ မြတ်သော တရားတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- မြတ်သောရုပ်၊[၁] မြတ်သောဝေဒနာ၊ မြတ်သောသညာ၊ မြတ်သောဘဝတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ မြတ်သော တရားတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

၁။ မြတ်သောရုပ်- မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သောရုပ်- အကြင်ရုပ်ကို သုံးသပ်၍ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်အံ့၊ ထိုရုပ်ကို မြတ်သောရုပ် ဟု ဆိုလိုသည်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - အပဏ္ဏကဝဂ် ===

၆ - ကုသိနာရသုတ်

၇၆။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်ခါနီးအခါ ကုသိနာရုံပြည် (တောင်တံခါး၏) အကွေ့ဖြစ်သော မလ္လာမင်းတို့၏ အင်ကြင်း ဥယျာဉ်၌ အင်ကြင်း ပင်ပျို အစုံတို့၏ အကြားဝယ် (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် "အသျှင်ဘုရား" ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား ကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား သည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

"ရဟန်းတို့ ဘုရား၌ဖြစ်စေတရားတော်၌ဖြစ်စေ သံဃာတော်၌ဖြစ်စေ မဂ်၌ဖြစ်စေ အကျင့်၌ဖြစ်စေ ယုံမှားတွေးတောခြင်းသည် တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရဟန်းအား ဖြစ်ခဲ့မူ သင်တို့သည် မေးလျှောက်ကြကုန်လော့၊ 'မြတ်စွာဘုရားသည် ငါတို့၏ မျက်မှောက်၌ ထင်ရှားရှိခဲ့ပါလျက် ငါတို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ရှေ့တော်၌ ပြန်၍ မေးခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ခဲ့ကြပါ တကား' ဟု" နောက်အခါ နှလုံးမသာခြင်း မဖြစ်ကြစေကုန်လင့် ဟူ၍ မိန့်တော်မူသော် ထိုရဟန်းတို့သည် ဆိတ်ဆိတ် နေကြကုန်၏။ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏-

"ရဟန်းတို့ ဘုရား၌ဖြစ်စေတရားတော်၌ဖြစ်စေ သံဃာတော်၌ဖြစ်စေ မဂ်၌ဖြစ်စေ အကျင့်၌ဖြစ်စေ ယုံမှားတွေးတောခြင်းသည် တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရဟန်းအား ဖြစ်ခဲ့မူ သင်တို့သည် မေးလျှောက်ကြကုန်လော့၊ 'မြတ်စွာဘုရားသည် ငါတို့၏ မျက်မှောက်၌ ထင်ရှားရှိခဲ့ပါလျက် ငါတို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ရှေ့တော်၌ ပြန်၍ မေးခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ခဲ့ကြပါတကား' ဟု" နောက်အခါ နှလုံးမသာခြင်း မဖြစ်ကြစေကုန်လင့် ဟူ၍ မိန့်တော်မူသော် ထိုရဟန်းတို့သည် နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း ဆိတ်ဆိတ် နေကြကုန်၏။ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏-

“ရဟန်းတို့ ဘုရား၌ ဖြစ်စေ တရားတော်၌ ဖြစ်စေ သံဃာတော်၌ ဖြစ်စေ မဂ်၌ ဖြစ်စေ အကျင့်၌ ဖြစ်စေ ယုံမှား တွေးတော ခြင်းသည် တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရဟန်းအား ဖြစ်ခဲ့မူ သင်တို့သည် မေးလျှောက်ကြ ကုန်လော့၊ ‘မြတ်စွာဘုရားသည် ငါတို့၏ မျက်မှောက်၌ ထင်ရှားရှိခဲ့ပါလျက် ငါတို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ရှေ့တော်၌ ပြန်၍ မေးခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ခဲ့ကြပါ တကား’ ဟု” နောက်အခါ နှလုံး မသာခြင်း မဖြစ်ကြစေ ကုန်လင့်ဟူ၍ မိန့်တော်မူသော် ထိုရဟန်းတို့သည် သုံးကြိမ်မြောက်လည်း ဆိတ်ဆိတ် နေကြကုန်၏။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို- “ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ဘုရား၌ ရိုသေလေးစား သဖြင့် မမေးမလျှောက်ကြ ကုန်သည် သော်လည်း ဖြစ်ငြားအံ့၊ အဖော်ရဟန်း အချင်းချင်းအားမူလည်း (မိမိယုံမှားတွေးတောခြင်းကို) ပြောကြားလော့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် ထိုရဟန်း တို့သည် ဆိတ်ဆိတ်နေကုန်၏။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဘုရား အံ့ဖွယ်ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်ဘုရား မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ၊ အသျှင်ဘုရား ဤရဟန်းသံဃာထဲ၌ တစ်ယောက် သော ရဟန်းအားမျှသော်လည်း မြတ်စွာဘုရား၌ ဖြစ်စေတရားတော်၌ ဖြစ်စေ သံဃာတော်၌ ဖြစ်စေ မဂ်၌ ဖြစ်စေ အကျင့်၌ ဖြစ်စေ ယုံမှားတွေးတောခြင်းမရှိ” ဟု အကျွန်ုပ် ယုံကြည်ပါ၏ဟု လျှောက်၏။

အာနန္ဒာ သင်သည် ယုံကြည်သဖြင့်သာလျှင် လျှောက်ဆို၏၊ အာနန္ဒာ စင်စစ်သော်ကား ဤအရာ၌ ဘုရား၏ ဉာဏ်တော် (အရာ) ပင် ဖြစ်၏၊ ဤရဟန်းသံဃာထဲ၌ တစ်ယောက်သော ရဟန်းအားမျှ သော်လည်း ဘုရား၌ ဖြစ်စေတရားတော်၌ ဖြစ်စေ သံဃာတော်၌ ဖြစ်စေ မဂ်၌ ဖြစ်စေ အကျင့်၌ ဖြစ်စေ ယုံမှားတွေးတောခြင်း မရှိလေ။ အာနန္ဒာ ဤငါးရာသော ရဟန်းတို့တွင် ဂုဏ်အားဖြင့် အယုတ်ဆုံး ရဟန်းသည် သောတာပန်တည်း၊ အပါယ်သို့ ပျက်စီးကျရောက်ခြင်း မရှိ၊ (ကိန်းသေ) မြဲ၏၊ အထက်မဂ် သုံးပါးလျှင် လဲလျောင်းရာရှိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - အပဏ္ဏကဝဂ် ===

၇ - အစိန္တေယျသုတ်

၇၇။ ရဟန်းတို့ မကြံသင့်သော ဤလေးမျိုးတို့ကို မကြံအပ်ကုန်၊ ယင်းလေးမျိုးတို့ကို ကြံသူသည် ရူးသွပ်ရန် ဆင်းရဲပင်ပန်းရန်သာ ဖြစ်၏၊ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ မကြံသင့်သော ဘုရားသျှင်တို့၏ ဘုရားအရာကို မကြံအပ်၊ ယင်း (ဘုရားအရာ) ကို ကြံသူသည် ရူးသွပ်ရန် ဆင်းရဲ ပင်ပန်းရန်သာ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မကြံသင့်သော ဈာန်ရပုဂ္ဂိုလ်၏ ဈာန်အရာကို မကြံအပ်၊ ယင်း (ဈာန်အရာ) ကို ကြံသူသည် ရူးသွပ်ရန် ဆင်းရဲပင်ပန်းရန်သာ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မကြံသင့်သော ကံအကျိုးကို မကြံအပ်။ ယင်း (ကံအကျိုး) ကို ကြံသူသည် ရူးသွပ်ရန် ဆင်းရဲပင်ပန်းရန်သာ ဖြစ်၏။ မကြံသင့်သော လောကကို ကြံခြင်းကို မကြံအပ်၊ ယင်းလောကကို ကြံသူသည် ရူးသွပ်ရန် ဆင်းရဲ ပင်ပန်းရန်သာ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မကြံသင့်သော ဤလေးမျိုးတို့ကို မကြံအပ်ကုန်။ ယင်းလေးမျိုးတို့ကို ကြံသူသည် ရူးသွပ်ရန် ဆင်းရဲပင်ပန်းရန်သာ ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - အပဏ္ဏကဝဂ် ===

၈ - ဒက္ခိဏသုတ်

၇၈။ ရဟန်းတို့ အလှူ၏ စင်ကြယ်ကြောင်းတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း၊ အဘယ်လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ အလှူပေးပုဂ္ဂိုလ်ကြောင့်သာ စင်ကြယ်၍ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကြောင့် မစင်ကြယ်သော အလှူမျိုးသည် ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကြောင့်သာ စင်ကြယ်၍ အလှူပေးပုဂ္ဂိုလ်ကြောင့် မစင်ကြယ်သော အလှူမျိုးသည် ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အလှူပေးပုဂ္ဂိုလ်ကြောင့်လည်း မစင်ကြယ် အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်ကြောင့်လည်း မစင်ကြယ်သော အလှူမျိုးသည် ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အလှူပေးပုဂ္ဂိုလ်ကြောင့်လည်း စင်ကြယ် အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ် ကြောင့်လည်း စင်ကြယ်သော အလှူမျိုးသည် ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် အလှူသည် အလှူပေးပုဂ္ဂိုလ်ကြောင့်သာ စင်ကြယ်၍ အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်ကြောင့် မစင်ကြယ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အလှူပေးသူသည် သီလရှိ၏၊ ကောင်းသော သဘော ရှိ၏၊ အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလမရှိ၊ ယုတ်မာသော သဘော ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် အလှူသည် အလှူပေး ပုဂ္ဂိုလ်ကြောင့်သာ စင်ကြယ်၍ အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်ကြောင့် မစင်ကြယ်။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် အလှူသည် အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကြောင့်သာ စင်ကြယ်၍ အလှူပေး ပုဂ္ဂိုလ်ကြောင့် မစင်ကြယ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အလှူပေးပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလမရှိ၊ ယုတ်မာသော သဘော ရှိ၏၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလရှိ၏၊ ကောင်းသော သဘောရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် အလှူသည် အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကြောင့်သာ စင်ကြယ်၍ အလှူပေးပုဂ္ဂိုလ်ကြောင့် မစင်ကြယ်။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် အလှူသည် အလှူပေးပုဂ္ဂိုလ်ကြောင့်လည်း မစင်ကြယ် အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်ကြောင့်လည်း မစင်ကြယ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အလှူပေးပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလမရှိ၊ ယုတ်မာ သော သဘော ရှိ၏၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ် သည်လည်း သီလမရှိ၊ ယုတ်မာသော သဘော ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် အလှူသည် အလှူပေးပုဂ္ဂိုလ်ကြောင့်လည်း မစင်ကြယ် အလှူခံပုဂ္ဂိုလ် ကြောင့်လည်း မစင်ကြယ်။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် အလှူသည် အလှူပေးပုဂ္ဂိုလ်ကြောင့်လည်း စင်ကြယ် အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်ကြောင့်လည်း စင်ကြယ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အလှူပေးပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း သီလရှိ၏၊ ကောင်းသော သဘော ရှိ၏၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း သီလရှိ၏၊ ကောင်းသော သဘော ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် အလှူသည် အလှူပေးပုဂ္ဂိုလ်ကြောင့်လည်း စင်ကြယ် အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကြောင့်လည်း စင်ကြယ်၏။ ရဟန်းတို့ အလှူ၏ စင်ကြယ်ကြောင်းတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - အပဏ္ဏကဝဂ် ===

၉ - ဝဏိဇ္ဇသုတ်

၇၉။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် "အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သောသူ၏ အားထုတ်အပ်သော ကုန်သွယ်မှုသည် ကုန်သွယ်မှုချင်းတူမျှသည်သာ ဖြစ်ပါလျက် ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း။ အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သောသူ၏ အားထုတ်အပ်သော ကုန်သွယ်မှုသည် ကုန်သွယ်မှုချင်း တူမျှသည် ဖြစ်ပါလျက် ရည်မှန်းသည့်အတိုင်း မဖြစ်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း။ အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သောသူ၏ အားထုတ်အပ်သော ကုန်သွယ်မှုသည် ကုန်သွယ်မှုချင်း တူမျှပါလျက် ရည်မှန်းသည့်အတိုင်း ဖြစ်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း။ အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သောသူ၏ အားထုတ်အပ်သော ကုန်သွယ်မှုသည် ကုန်သွယ်မှုချင်း တူမျှပါလျက် ရည်မှန်းသည်ထက် လွန်ကဲသော အကျိုးရှိခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု လျှောက်၏။

သာရိပုတြာ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် သမဏသို့ ဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏသို့ ဖြစ်စေ ချဉ်းကပ်၍ "အသျှင်ဘုရား (အလိုရှိသော) ပစ္စည်းကို မိန့်ဆိုတော်မူပါ" ဟု ဖိတ်ကြား၏၊ ထိုသူသည် ထို ဖိတ်ကြားသော ပစ္စည်းကို မပေးလှူ။ ထိုသူသည် ထို ဘဝမှ စုတေ၍ ဤလူ့ဘုံသို့ ပြန်လာခဲ့မူ အကြင် အကြင် ကုန်သွယ်မှု ကိုပင် အားထုတ်၏၊ ထိုသူ၏ ထို အားထုတ်အပ်တိုင်းသော ကုန်သွယ်မှုသည် ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်၏။

သာရိပုတြာ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် သမဏသို့ ဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏသို့ ဖြစ်စေ ချဉ်းကပ်၍ "အသျှင်ဘုရား (အလိုရှိသော) ပစ္စည်းကို မိန့်ဆိုတော်မူပါ"ဟု ဖိတ်ကြား၏၊ ထိုသူသည် ထို ဖိတ်ကြားသော ပစ္စည်းကို ရည်မှန်းသည့်အတိုင်း မပေးလှူ။ ထိုသူသည် ထို ဘဝမှ စုတေ၍ ဤလူ့ဘုံသို့ ပြန်လာခဲ့မူ အကြင် အကြင် ကုန်သွယ်မှုကိုပင် အားထုတ်၏၊ ထိုသူ၏ ထို ကုန်သွယ်မှုသည် ရည်မှန်းသည့် အတိုင်း မဖြစ်။

သာရိပုတြာ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် သမဏသို့ ဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏသို့ ဖြစ်စေ ချဉ်းကပ်၍ "အသျှင်ဘုရား (အလိုရှိသော) ပစ္စည်းကို မိန့်ဆိုတော်မူပါ" ဟု ဖိတ်ကြား၏၊ ထိုသူသည် ထို ဖိတ်ကြားသော ပစ္စည်းကို ရည်မှန်းသည့်အတိုင်း ပေးလှူ၏။ ထိုသူသည် ထို ဘဝမှ စုတေ၍ ဤလူ့ဘုံသို့ ပြန်လာခဲ့မူ အကြင် အကြင် ကုန်သွယ်မှုကိုပင် အားထုတ်၏၊ ထိုသူ၏ ထို ကုန်သွယ်မှုသည် ရည်မှန်းသည့် အတိုင်း ဖြစ်၏။

သာရိပုတြာ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် သမဏသို့ ဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏသို့ ဖြစ်စေ ချဉ်းကပ်၍ "အသျှင်ဘုရား (အလိုရှိသော) ပစ္စည်းကို မိန့်ဆိုတော်မူပါ" ဟု ဖိတ်ကြား၏၊ ထိုသူသည် ထို ဖိတ်ကြားသော ပစ္စည်းကို ရည်မှန်းသည့်ထက် ပို၍ ပေးလှူ၏။ ထိုသူသည် ထို ဘဝမှ စုတေ၍ ဤလူ့ဘုံသို့ ပြန်လာခဲ့မူ အကြင် အကြင် ကုန်သွယ်မှုကိုပင် အားထုတ်၏၊ ထိုသူ၏ ထို ကုန်သွယ်မှုသည် ရည်မှန်းသည်ထက် ပို၍ အကျိုးရှိ၏။

သာရိပုတြာ ဤလောက၌ အချို့သောသူ၏ အားထုတ်အပ်သော ကုန်သွယ်မှုသည် ကုန်သွယ်မှုချင်း တူမျှပါလျက် ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည် ပင်တည်း။ သာရိပုတြာ ဤလောက၌ အချို့သောသူ၏ အားထုတ်အပ်သော ကုန်သွယ်မှုသည်

ကုန်သွယ်မှုချင်း တူမျှပါလျက် ရည်မှန်းသည့်အတိုင်း မဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်း။ သာရိပုတြာ ဤလောက၌ အချို့သောသူ၏ အားထုတ် အပ်သော ကုန်သွယ်မှုသည် ကုန်သွယ်မှုချင်း တူမျှပါလျက် ရည်မှန်းသည့်အတိုင်း ဖြစ်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်း။ သာရိပုတြာ ဤလောက၌ အချို့သောသူ၏ အားထုတ် အပ်သော ကုန်သွယ်မှုသည် ကုန်သွယ်မှုချင်း တူမျှပါလျက် ရည်မှန်း သည်ထက် လွန်ကဲအကျိုး ရှိခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည် ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်၊

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - အပဏ္ဏကဝဂ် ===

၁၀ - ကမ္ဗောဇသုတ်

၈၀။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကောသမ္ဗီပြည် ဃောသိတာရုံကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး ပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် ဤစကားကို လျှောက်၏-

အသျှင်ဘုရား မာတုဂါမသည် (လွှတ်ရုံး) သဘင်၌ မနေရခြင်း၊ (ကြီးပွါးရေး) အလုပ်ကို မလုပ်ရခြင်း၊ ကမ္ဗောဇတိုင်း[၁]သို့ မသွားရခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း ဟု လျှောက်၏၊ အာနန္ဒာ မာတုဂါမသည် အမျက်ထွက်တတ်၏၊ မာတုဂါမသည် ငြူစူ တတ်၏၊ မာတုဂါမသည် ဝန်တိုတတ်၏၊ မာတုဂါမသည် ပညာမရှိ။ အာနန္ဒာ မာတုဂါမသည် (လွှတ်ရုံး) သဘင်၌ မနေရခြင်း၊ (ကြီးပွါးရေး) အလုပ်ကို မလုပ်ရခြင်း၊ ကမ္ဗောဇတိုင်းသို့ မသွားရခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

သုံးခုမြောက် အပဏ္ဏကဝဂ် ပြီး၏။

၁။ ကမ္ဗောဇတိုင်းသို့ မသွားရခြင်းဟူသည် ဥပလက္ခဏာမျှသာ ဖြစ်၏၊ မည်သည့် တိုင်းတစ်ပါးသို့မျှ မသွားရဟူလို၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - မစလဝဂ် ===

၁ - ပါဏာတိပါတသုတ်

၈၁။ ရဟန်းတို့ တရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ ငရဲသို့ ကျရောက်ရ၏၊ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏၊ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ ငရဲသို့ ကျရောက်ရ၏။

ရဟန်းတို့ တရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏၊ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်၊

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - မစလဝဂ် ===

၂ - မုသာဝါဒသုတ်

၈၂။ ရဟန်းတို့ တရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏၊ အဘယ် လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိ၏၊ ကုန်းစကားကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ဆိုလေ့ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏၊ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကုန်းစကားကို ဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ အကျိုးမရှိ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်၊

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - မစလဝဂ် ===

၃ - အဝဏ္ဏာရဟသုတ်

၈၃။ ရဟန်းတို့ တရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏၊ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- (ဉာဏ်ဖြင့်) မစိစစ် မသက်ဝင်ဘဲ ဂုဏ် မထိုက်သူ၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆို၏၊ (ဉာဏ်ဖြင့်) မစိစစ် မသက်ဝင်ဘဲ ဂုဏ်ထိုက်သူ၏ ဂုဏ်မဲ့ကို ပြောဆို၏၊ (ဉာဏ်ဖြင့်) မစိစစ် မသက်ဝင်ဘဲ မကြည်ညိုသင့်သော အရာ၌ ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေ၏၊ (ဉာဏ်ဖြင့်) မစိစစ် မသက်ဝင်ဘဲ ကြည်ညိုသင့်သော အရာ၌ မကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤတရား လေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏၊ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- (ဉာဏ်ဖြင့်) စိစစ် သက်ဝင်၍ ဂုဏ် မထိုက်သူ၏ ဂုဏ်မဲ့ကို ပြောဆို၏၊ (ဉာဏ်ဖြင့်) စိစစ် သက်ဝင်၍ ဂုဏ်ထိုက်သူ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပြော ဆို၏၊ (ဉာဏ်ဖြင့်) စိစစ် သက်ဝင်၍ မကြည်ညိုသင့်သော အရာ၌ မကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေ၏၊ (ဉာဏ်ဖြင့်) စိစစ် သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုသင့်သော အရာ၌ ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤတရား လေးမျိုး တို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - မစလဝဂ် ===

၄ - ကောဓဂရုသုတ်

၈၄။ ရဟန်းတို့ တရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏၊ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- အမျက်ထွက်ခြင်းကို အလေးပြု၍ သူတော် ကောင်းတရားကို အလေးမပြုခြင်း၊ (ကျေးဇူး) ချေဖျက်ခြင်းကို အလေးပြု၍ သူတော်ကောင်း တရားကို အလေးမပြုခြင်း၊ လာဘ် (ရခြင်း) ကို အလေးပြု၍ သူတော်ကောင်းတရားကို အလေးမပြုခြင်း၊ အရိုအသေ ပြုမှု 'သက္ကာရ' ကို အလေးပြု၍ သူတော်ကောင်းတရားကို အလေးမပြုခြင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ဤအတူ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏၊ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- သူတော်ကောင်းတရားကို အလေးပြု၍ အမျက် ထွက်ခြင်းကို အလေးမပြုခြင်း၊ သူတော်ကောင်းတရားကို အလေးပြု၍ (ကျေးဇူး) ချေဖျက်ခြင်းကို အလေး မပြုခြင်း၊ သူတော်ကောင်းတရားကို အလေးပြု၍ လာဘ် (ရခြင်း) ကို အလေးမပြုခြင်း၊ သူတော်ကောင်း တရားကို အလေးပြု၍ အရိုအသေပြုမှု 'သက္ကာရ' ကို အလေးမပြုခြင်းတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤတရား လေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤ အတူ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - မစလဝဂ် ===

၅ - တမောတမသုတ်

၈၅။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- အမှောင်၌ ဖြစ်၍ အမှောင်လျှင် လဲလျောင်းရာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ အမှောင်၌ ဖြစ်၍ အလင်းလျှင် လဲလျောင်းရာ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ အလင်း၌ ဖြစ်၍ အမှောင်လျှင် လဲလျောင်းရာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ အလင်း ၌ ဖြစ်၍ အလင်းလျှင် လဲလျောင်းရာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အမှောင်၌ ဖြစ်၍ အမှောင်လျှင် လဲလျောင်းရာရှိသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ယုတ်နိမ့်သော အမျိုးဟုဆိုအပ်သော ဒွန်းစဏ္ဍားမျိုး၌သော်လည်းကောင်း၊ နှီးသမားမျိုး၌သော်လည်းကောင်း၊ တံငါမုဆိုးမျိုး၌သော်လည်းကောင်း၊ သားရေလုပ်သမားမျိုး၌သော်လည်းကောင်း၊ ပန်းမှိုက်သွန်မျိုး၌သော်လည်းကောင်း ဖြစ်၏၊ ဆင်းရဲ၏၊ ထမင်း အဖျော် စားသောက်ဖွယ်နည်းပါး၏၊ ငြိုငြင်သဖြင့် အသက်မွေးရ၏၊ ယင်းအမျိုး၌ အစားကို ငြိုငြင်စွာ အဝတ်ကို ငြိုငြင်စွာ ရ၏၊ ထိုသူသည် အဆင်းလည်း မလှ၊ ရှုချင်ဖွယ်လည်း မရှိ၊ ပုကွလည်း ပုကွ၏၊ အနာလည်း များ၏၊ ကန်းသူသော် လည်းကောင်း၊ ကောက်သူသော် လည်းကောင်း၊ ခွင်သူသော် လည်းကောင်း၊ ဆွံ့သူသော် လည်းကောင်း ဖြစ်ရ၏၊ ထမင်း အဖျော် အဝတ် ယာဉ် ပန်း နံ့သာ နံ့သာပျောင်း အိပ်ရာ နေရာ ဆီမီး အဆောက်အဦကို ရသူ မဟုတ်။ ထိုသူသည် ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ မကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၍ ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာဖြစ်သော ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။ ရဟန်း တို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အမှောင်၌ ဖြစ်၍ အမှောင်လျှင် လဲလျောင်းရာ ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အမှောင်၌ ဖြစ်၍ အလင်းလျှင် လဲလျောင်းရာရှိသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ယုတ်နိမ့်သော အမျိုးဟု ဆိုအပ်သော ဒွန်းစဏ္ဍားမျိုး၌သော် လည်းကောင်း၊ နှီးသမားမျိုး၌သော် လည်းကောင်း၊ တံငါမုဆိုးမျိုး၌သော် လည်းကောင်း၊ သားရေလုပ်သမားမျိုး၌သော် လည်းကောင်း၊ ပန်းမှိုက်သွန်မျိုး၌သော် လည်းကောင်း ဖြစ်၏၊ ဆင်းရဲ၏၊ ထမင်း အဖျော် စားသောက်ဖွယ်နည်းပါး၏၊ ငြိုငြင်သဖြင့် အသက်မွေးရ၏၊ ယင်းအမျိုး၌ အစားကို ငြိုငြင်စွာ အဝတ်ကို ငြိုငြင်စွာ ရ၏၊ ထိုသူသည် အဆင်းလည်း မလှ၊ ရှုချင်ဖွယ်လည်း မရှိ၊ ပုကွလည်း ပုကွ၏၊ အနာလည်း များ၏၊ ကန်းသူသော် လည်းကောင်း၊ ကောက်သူသော် လည်းကောင်း၊ ခွင်သူသော် လည်းကောင်း၊ ဆွံ့သူသော် လည်းကောင်း ဖြစ်ရ၏၊ ထမင်း အဖျော် အဝတ် ယာဉ် ပန်း နံ့သာ နံ့သာပျောင်း အိပ်ရာ နေရာ ဆီမီး အဆောက်အဦကို ရသူ မဟုတ်။ ထိုသူသည် ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၍ ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အမှောင်၌ ဖြစ်၍ အလင်းလျှင် လဲလျောင်းရာ ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အလင်း၌ ဖြစ်၍ အမှောင်လျှင် လဲလျောင်းရာရှိသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည် မြင့်မြတ်သော အမျိုး ဟု ဆိုအပ်သော ခတ္တိယမဟာသာလမျိုး၌သော် လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလမျိုး၌သော် လည်းကောင်း၊ ဂဟပတိမဟာသာလမျိုး၌ သော်လည်းကောင်း ဖြစ်ရ၏၊ ကြွယ်ဝ၏၊ များသော ဥစ္စာရှိ၏၊ များသော စည်းစိမ်ရှိ၏၊ များသော ရွှေငွေရှိ၏၊ များသော နှစ်သက်ဖွယ် အသုံးအဆောင်ရှိ၏၊ များသော ဥစ္စာစပါးရှိ၏၊ ထိုသူသည် အဆင်းလည်း လှ၏၊ ရှုချင်ဖွယ်လည်း ရှိ၏၊ ကြည်ညိုဖွယ်လည်း ရှိ၏၊ ကောင်းမြတ်သော အဆင်း

သဏ္ဍာန်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ထမင်း အဖျော် အဝတ် ယာဉ် ပန်း နံ့သာ နံ့သာပျောင်း အိပ်ရာ နေရာ ဆီမီး အသုံး အဆောင်ကို ရသူဖြစ်၏။ ထိုသူသည် ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ မကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၍ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာဖြစ်သော ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အလင်း၌ ဖြစ်၍ အမှောင်လျှင် လဲလျောင်းရာရှိသည် မည်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အလင်း၌ ဖြစ်၍ အလင်းလျှင် လဲလျောင်းရာရှိသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မြတ်သော အမျိုးဟု ဆိုအပ်သော ခတ္တိယမဟာသာလမျိုး၌သော် လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလမျိုး၌သော် လည်းကောင်း၊ ဂဟပတိမဟာသာလမျိုး၌သော် လည်းကောင်း ဖြစ်ရ၏၊ ကြွယ်ဝ၏၊ များသော ဥစ္စာရှိ၏၊ များသော စည်းစိမ်ရှိ၏၊ များသော ရွှေငွေရှိ၏၊ များသော နှစ်သက်ဖွယ် အသုံးအဆောင် ရှိ၏၊ များသော ဥစ္စာရှိ၏၊ ထိုသူသည် အဆင်းလှ၏၊ ရှုချင်ဖွယ် ရှိ၏၊ များသော ဥစ္စာရှိ၏၊ ကြည်ညိုဖွယ်ရှိ၏၊ ကောင်းမြတ်သော အဆင်း သဏ္ဍာန်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ထမင်း အဖျော် အဝတ် ယာဉ် ပန်း နံ့သာ နံ့သာပျောင်း အိပ်ရာ နေရာ ဆီမီး အသုံးအဆောင်ကို ရသူဖြစ်၏။ ထိုသူသည် ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၍ ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ ဖြစ်သော နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အလင်း၌ ဖြစ်၍ အလင်းလျှင် လဲလျောင်းရာ ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ် လေးမျိုး တို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - မစလဝဂ် ===

၆ - ဩဏတောဏတသုတ်

၈၆။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏၊ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ယုတ်နိမ့်သည်ဖြစ်၍ ယုတ်နိမ့်လတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ယုတ်နိမ့်သည်ဖြစ်၍ မြင့်မြတ်လတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ မြင့်မြတ်သည်ဖြစ်၍ ယုတ်နိမ့်လတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ မြင့်မြတ်သည်ဖြစ်၍ မြင့်မြတ်လတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - မစလဝဂ် ===

၇ - ပုတ္တသုတ်

၈၇။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုး တို့နည်းဟူမူ- မတုန်လှုပ်သော ရဟန်း၊ ပုဏ္ဍရိက်ကြာနှင့်တူသော ရဟန်း၊ ပဒုမ္မာကြာနှင့်တူသော ရဟန်း၊ ရဟန်းတို့တွင် သိမ်မွေ့နူးညံ့သော ရဟန်းတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မတုန်လှုပ်သော ရဟန်းဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၍ ကျင့်ဆဲဖြစ်၏၊ အတုမရှိသော ယောဂလေးပါးကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)ကို တောင့်တလျက် နေ၏။ ရဟန်းတို့ ရေမြေကို အစိုးရသော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက် သွန်းအပ်ပြီးသော မင်း၏ အဘိသိက် သွန်းထိုက်သော သားကြီးသည် အဘိသိက် မသွန်းရသေး သော်လည်း တုန်လှုပ်ခြင်းသို့ မရောက်သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် သေက္ခဖြစ်၍ ကျင့်ဆဲဖြစ်သော ရဟန်းသည် အတုမရှိသော ယောဂလေးပါးကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) ကို တောင့်တလျက် နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မတုန်လှုပ်သော ရဟန်းဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပုဏ္ဍရိက်ကြာနှင့် တူသော ရဟန်းဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက် ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏၊ ဝိမောက္ခ ရှစ်ပါးတို့ကို နာမကာယဖြင့် တွေ့ထိ၍ကား မနေ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပုဏ္ဍရိက်ကြာနှင့်တူသော ရဟန်းဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပဒုမ္မာကြာနှင့် တူသော ရဟန်းဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ပ။ မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏၊ ဝိမောက္ခ ရှစ်ပါး တို့ကိုလည်း နာမကာယဖြင့် တွေ့ထိ၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပဒုမ္မာကြာနှင့် တူသော ရဟန်းဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရဟန်းတို့တွင် သိမ်မွေ့နူးညံ့သော ရဟန်းဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် (သုံးဆောင်ပါဟု) တောင်းပန်အပ်သည် ဖြစ်၍သာလျှင် သင်္ကန်းကို သုံးဆောင်ရသည်က များ၏၊ မတောင်းပန်ဘဲ သုံးဆောင်ရသည်ကား အနည်းငယ်သာတည်း။ တောင်းပန်အပ်သည် ဖြစ်၍သာလျှင် ဆွမ်းကို သုံးဆောင်ရသည်က များ၏၊ မတောင်းပန်ဘဲ သုံးဆောင်ရသည်ကား အနည်းငယ်သာတည်း။ တောင်းပန်အပ်သည် ဖြစ်၍သာလျှင် ကျောင်းကို သုံးဆောင်ရသည်က များ၏၊ မတောင်းပန်ဘဲ သုံးဆောင်ရသည်ကား အနည်းငယ်သာတည်း။ တောင်းပန်အပ်သည် ဖြစ်၍ သာလျှင် သူနာအထောက်အပံ့ဖြစ်သော ဆေးအသုံးအဆောင်ကို သုံးဆောင်ရသည်က များ၏၊ မတောင်း ပန်ဘဲ သုံးဆောင်ရသည်ကား အနည်းငယ်သာတည်း။ အတူနေ သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် ထိုရဟန်းအား နှစ်မြို့ဖွယ် ကာယကံဖြင့်သာလျှင် ပြုမူကြသည်က များ၏၊ မနှစ်မြို့ဖွယ် ကာယကံဖြင့် ပြုမူကြသည်ကား အနည်းငယ်သာတည်း။ နှစ်မြို့ဖွယ် ဝစီကံဖြင့်သာလျှင် ပြုမူကြသည်က များ၏၊ မနှစ်မြို့ဖွယ် ဝစီကံဖြင့် ပြုမူကြသည်ကား အနည်းငယ်သာတည်း။ နှစ်မြို့ဖွယ် မနောကံဖြင့်သာလျှင် ပြုမူကြသည်က များ၏၊ မနှစ်မြို့ဖွယ် မနောကံဖြင့် ပြုမူကြသည်ကား အနည်းငယ်သာတည်း။ နှစ်မြို့ဖွယ် ပူဇော်ခြင်း ကိုသာလျှင် ဆောင်ကြသည်က များ၏၊ မနှစ်မြို့ဖွယ် ပူဇော်ခြင်းကို ဆောင်ကြသည်ကား အနည်းငယ် သာတည်း။ သည်းခြေကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ သလိပ်ကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊

လေကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ သည်းခြေ သလိပ် လေတို့၏ ပေါင်းဆုံမိခြင်း (သန္နိပါတ်)ကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ ဥတုဖောက်ပြန်ခြင်း ကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ မညီမညွတ် ဆောင်ရွက်မှုကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါးတို့ လုံ့လကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ ကံအကျိုးပေးခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း ဖြစ်ကုန်သော ဝေဒနာတို့သည် ထိုရဟန်းအား များစွာ မဖြစ်ကုန်၊ အနာရောဂါနည်း၏၊ မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာနေကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော လေးမျိုးသော စျာန်တို့ကို အလိုရှိတိုင်း ရ၏၊ မငြို မငြင်ရ၏၊ မပင်မပန်းရ၏။ အာသဝေါကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရဟန်းတို့တွင် သိမ်မွေ့နူးညံ့သော ရဟန်းဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ "ရဟန်းတို့တွင် သိမ်မွေ့နူးညံ့သော ရဟန်းမည်၏"ဟူသော အကြင် စကားကို ဆိုသော သူသည် ကောင်းစွာ ဆိုလိုငြားအံ့၊ ရဟန်းတို့ "ရဟန်းတို့တွင် သိမ်မွေ့နူးညံ့သော ရဟန်းမည်၏" ဟူသော ထို စကားကို ကောင်းစွာ ဆိုလိုသူသည် ငါ့ကိုသာလျှင် ရည်ညွှန်း၍ ဆိုရာ၏။ ရဟန်းတို့ ငါသည် အလှူခံတော်မူပါဟု တောင်းပန်အပ်သည် ဖြစ်၍သာလျှင် သင်္ကန်းကို သုံးဆောင်ရသည်က များ၏၊ မတောင်းပန်ဘဲ သုံးဆောင်ရသည်ကား အနည်းငယ်သာတည်း။ တောင်းပန်အပ်သည် ဖြစ်၍သာလျှင် ဆွမ်းကို သုံးဆောင်ရသည်က များ၏၊ မတောင်းပန်ဘဲ သုံးဆောင်ရသည်ကား အနည်းငယ်သာတည်း။ တောင်းပန်အပ်သည် ဖြစ်၍သာလျှင် ကျောင်းကို သုံးဆောင်ရသည်က များ၏၊ မတောင်းပန်ဘဲ သုံးဆောင် ရသည်ကား အနည်းငယ်သာတည်း။ တောင်းပန်အပ်သည် ဖြစ်၍သာလျှင် သူနာ၏ အထောက်အပံ့ဖြစ်သော ဆေးကို သုံးဆောင်ရသည်က များ၏၊ မတောင်းပန်ဘဲ သုံးဆောင်ရသည်ကား အနည်းငယ်သာတည်း။ အတူနေ သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် ငါ့ကို နှစ်မြို့ဖွယ် ကာယကံကိုသာလျှင် ပြုမူသည်က များ၏၊ မနှစ်မြို့ဖွယ် ကာယကံကို ပြုမူသည်ကား အနည်းငယ်သာတည်း။ နှစ်မြို့ဖွယ် ဝစီကံကို ပြုမူသည်က များ၏၊ မနှစ်မြို့ဖွယ် ဝစီကံကို ပြုမူသည်ကား အနည်းငယ်သာတည်း။ နှစ်မြို့ဖွယ် မနောကံကို ပြုမူသည်က များ၏၊ မနှစ်မြို့ဖွယ် မနောကံကို ပြုမူသည်ကား အနည်းငယ်သာတည်း။ နှစ်မြို့ဖွယ် ပူဇော်ခြင်းကို ဆောင်သည်က များ၏၊ မနှစ်မြို့ဖွယ် ပူဇော်ခြင်းကို ဆောင်သည်ကား အနည်းငယ်သာတည်း။ သည်းခြေလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သော၊ သလိပ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သော၊ လေလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သော၊ သည်းခြေ သလိပ် လေတို့၏ ပေါင်းဆုံမိခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဥတု၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော၊ မညီမညွတ်သော အတ္တဘောကို ဆောင်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော၊ သူတစ်ပါးတို့ လုံ့လကြောင့်လည်း ဖြစ်ကုန်သော ကံကြောင့်လည်း ဖြစ်ကုန်သော ဝေဒနာတို့သည် ငါ့အား များစွာ မဖြစ်ကုန်၊ ငါ့အား အနာရောဂါနည်း၏၊ မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း ရှိကုန်သော လွန်မြတ်သောစိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော လေးပါးကုန်သော စျာန်တို့ကို အလိုရှိတိုင်း ရ၏၊ မငြိုမငြင်ရ၏၊ မပင်မပန်းရ၏။ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ ကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်)စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။

ရဟန်းတို့ "ရဟန်းတို့တွင် သိမ်မွေ့နူးညံ့သော ရဟန်းမည်၏" ဟူသော အကြင် စကားကို ဆိုသော သူသည် ကောင်းစွာ ဆိုလိုငြားအံ့။ ရဟန်းတို့ "ရဟန်းတို့တွင် သိမ်မွေ့နူးညံ့သော ရဟန်းမည်၏" ဟူသော ထို စကားကို ကောင်းစွာ ဆိုလိုသူသည် ငါ့ကိုသာလျှင် ရည်ညွှန်း၍ ဆိုရာ၏။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - မစလဝဂ် ===

၈ - သံယောဇနသုတ်

၈၈။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုး တို့နည်းဟူမူ- မတုန်လှုပ်သော ရဟန်း၊ ပုဏ္ဍရိက်ကြာနှင့်တူသော ရဟန်း၊ ပဒုမ္မာကြာနှင့် တူသော ရဟန်း၊ ရဟန်းတို့တွင် နူးညံ့သိမ်မွေ့သော ရဟန်းတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မတုန်လှုပ်သော ရဟန်းဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သုံးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် အပါယ်သို့ ကျခြင်းသဘော မရှိသော ကိန်းသေမြဲသော အထက်မဂ်သုံးပါးလျှင် လားရာ ရှိသော သောတာပန်ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မတုန်လှုပ်သော ရဟန်းဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပုဏ္ဍရိက်ကြာနှင့် တူသော ရဟန်းဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သုံးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့'တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' ပြစ်မှားခြင်း 'ဒေါသ' တွေဝေခြင်း 'မောဟ' တို့၏ ခေါင်းပါးခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း တစ်ကြိမ်သာလျှင် ဤလူ့ဘုံသို့ လာရောက်၍ ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုသော သကဒါဂါမ် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပုဏ္ဍရိက်ကြာနှင့်တူသော ရဟန်းဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပဒုမ္မာကြာနှင့် တူသော ရဟန်းဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အောက် (ကာမဘုံ) ၌ (ပဋိသန္ဓေနေခြင်း) အဖို့ရှိသည့် ငါးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့'တို့၏ အကြွင်းမဲ့ကုန်ခြင်းကြောင့် ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ဥပပါတ်ပဋိသန္ဓေနေ၍ ထို (ဘုံ) ၌ သာလျှင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ထို ဘုံမှ ပြန်လည်ခြင်းသဘောမရှိသော အနာဂါမ် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပဒုမ္မာကြာနှင့်တူသော ရဟန်းဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရဟန်းတို့တွင် သိမ်မွေ့နူးညံ့သော ရဟန်းဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြု၍ ရောက်လျက်နေသော ရဟန္တာဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရဟန်းတို့တွင် သိမ်မွေ့နူးညံ့သော ရဟန်းဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - မစလဝဂ် ===

၉ - သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ်

၈၉။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုး တို့နည်းဟူမူ- မတုန်လှုပ်သော ရဟန်း၊ ပုဏ္ဍရိက်ကြာနှင့်တူသော ရဟန်း၊ ပဒုမ္မာကြာနှင့်တူသော ရဟန်း၊ ရဟန်းတို့တွင် နူးညံ့သိမ်မွေ့သော ရဟန်းတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မတုန်လှုပ်သော ရဟန်းဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မှန်ကန်သော အမြင်ရှိ၏၊ မှန်ကန်သော အကြံရှိ၏၊ မှန်ကန်သော စကားရှိ၏၊ မှန်ကန်သော အမှုရှိ၏၊ မှန်ကန်သော အသက်မွေးခြင်း ရှိ၏၊ မှန်ကန်သော လုံ့လရှိ၏၊ မှန်ကန်သော အောက်မေ့ခြင်း ရှိ၏၊ မှန်ကန်သော တည်ကြည်ခြင်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မတုန်လှုပ်သော ရဟန်းဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပုဏ္ဍရိက်ကြာနှင့် တူသော ရဟန်းဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မှန်ကန်သော အမြင်ရှိ၏၊ မှန်ကန်သော အကြံရှိ၏၊ မှန်ကန်သော စကားရှိ၏၊ မှန်ကန်သော အမှုရှိ၏၊ မှန်ကန်သော အသက်မွေးခြင်း ရှိ၏၊ မှန်ကန်သော လုံ့လရှိ၏၊ မှန်ကန်သော အောက်မေ့ခြင်း ရှိ၏၊ မှန်ကန်သော တည်ကြည်ခြင်း ရှိ၏၊ မှန်ကန်သော ဉာဏ်ရှိ၏၊ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်ခြင်း 'အရဟတ္တဖိုလ်' ရှိ၏၊ ဝိမောက္ခ ရှစ်ပါးတို့ကို နာမကာယဖြင့် တွေ့ထိ၍ကား မနေ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပုဏ္ဍရိက်ကြာနှင့်တူသော ရဟန်းဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပဒုမ္မာကြာနှင့် တူသော ရဟန်းဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မှန်ကန်သော အမြင် ရှိ၏။ပ။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်ခြင်း 'အရဟတ္တဖိုလ်' ရှိ၏၊ ဝိမောက္ခရှစ်ပါးတို့ကို နာမကာယဖြင့် တွေ့ထိ၍လည်း နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပဒုမ္မာကြာနှင့် တူသော ရဟန်းဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရဟန်းတို့တွင် သိမ်မွေ့နူးညံ့သော ရဟန်းဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် (သုံးဆောင်ပါဟု) တောင်းပန်အပ်သည် ဖြစ်၍သာလျှင် သင်္ကန်းကို သုံးဆောင်ရသည်က များ၏၊ မတောင်းပန်ဘဲ သုံးဆောင်ရသည်ကား အနည်းငယ်သာတည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ "ရဟန်းတို့တွင် သိမ်မွေ့နူးညံ့သော ရဟန်းမည်၏" ဟူသော အကြင် စကားကို ဆိုသော သူသည် ကောင်းစွာ ဆိုလိုငြားအံ့။ ရဟန်းတို့ "ရဟန်းတို့တွင် သိမ်မွေ့နူးညံ့သော ရဟန်းမည်၏" ဟူသော ထို စကားကို ကောင်းစွာ ဆိုလိုသူသည် ငါ့ကိုသာလျှင် ရည်ညွှန်း၍ ဆိုရာ၏။

ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

=== (၉) ၄ - မစလဝဂ် ===

၁၀ - ခန္ဓသုတ်

၉၀။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- မတုန်လှုပ်သော ရဟန်း၊ ပုဏ္ဍရိက်ကြာ နှင့်တူသော ရဟန်း၊ ပဒုမ္မာကြာ နှင့်တူသော ရဟန်း၊ ရဟန်းတို့တွင် သိမ်မွေ့နူးညံ့သော ရဟန်းတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မတုန်လှုပ်သော ရဟန်းဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤ သာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မရောက်သေးသော သေက္ခပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်၏၊ အတုမရှိသော ယောဂ လေးပါးတို့ ကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်)ကို တောင့်တသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မတုန်လှုပ်သော ရဟန်း ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပုဏ္ဍရိက်ကြာနှင့်တူသော ရဟန်းဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် "ဤကား ရုပ်တည်း၊ ဤကား ရုပ်ဖြစ်ကြောင်းတည်း၊ ဤကား ရုပ်၏ ချုပ်ခြင်းတည်း။ ဤကား ဝေဒနာတည်း။ပ။ ဤကား သညာတည်း။ပ။ ဤသည်တို့ကား သင်္ခါရ တို့တည်း။ပ။ ဤကား ဝိညာဏ်တည်း၊ ဤကား ဝိညာဏ်ဖြစ်ကြောင်းတည် း၊ ဤကား ဝိညာဏ်၏ ချုပ်ခြင်း တည်း" ဟု ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါးတို့၌ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းကို အဖန်တလဲလဲ ရှုလျက် နေ၏၊ ဝိမောက္ခ ရှစ်ပါးတို့ကို နာမကာယဖြင့် တွေ့ထိ၍ကား မနေ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပုဏ္ဍရိက်ကြာနှင့်တူသော ရဟန်းဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပဒုမ္မာကြာနှင့်တူသော ရဟန်းဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် "ဤကား ရုပ်တည်း၊ ဤကား ရုပ်ဖြစ်ကြောင်းတည်း၊ ဤကား ရုပ်၏ ချုပ်ခြင်းတည်း၊ ဤကား ဝေဒနာတည်း။ပ။ ဤကား သညာတည်း။ပ။ ဤသည်တို့ကား သင်္ခါရ တို့တည်း။ပ။ ဤကား ဝိညာဏ်တည်း၊ ဤကား ဝိညာဏ်ဖြစ်ကြောင်းတည်း၊ ဤကား ဝိညာဏ်၏ ချုပ်ခြင်း တည်း" ဟု ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါးတို့၌ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းကို အဖန်တလဲလဲ ရှုလျက် နေ၏၊ ဝိမောက္ခ ရှစ်ပါးတို့ကို နာမကာယဖြင့် တွေ့ထိ၍လည်း နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပဒုမ္မာကြာ နှင့်တူသော ရဟန်းဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရဟန်းတို့တွင် သိမ်မွေ့နူးညံ့သော ရဟန်းဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် (သုံးဆောင်ပါဟု) တောင်းပန်အပ်သည် ဖြစ်၍သာလျှင် သင်္ကန်းကို သုံးဆောင်ရသည်က များ၏၊ မတောင်းပန်ဘဲ သုံးဆောင်ရသည်ကား အနည်းငယ် သာတည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ "ရဟန်းတို့တွင် သိမ်မွေ့နူးညံ့သော ရဟန်းမည်၏" ဟူသော ထို စကားကို ကောင်းစွာ ဆိုလိုသူသည် ငါ့ကိုသာလျှင် ရည်ညွှန်း၍ ဆိုရာ၏။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ် လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

လေးခုမြောက် မစလဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - အသုရဝဂ် ===

၁ - အသုရသုတ်

၉၁။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏၊ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်းဟူမူ- အသုရာဖြစ်၍ အသုရာအခြံအရံရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ အသုရာဖြစ်၍ နတ်အခြံအရံရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ နတ်ဖြစ်၍ အသုရာအခြံအရံရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ နတ်ဖြစ်၍ နတ်အခြံအရံရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အသုရာဖြစ်၍ အသုရာအခြံအရံရှိသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလမရှိ၊ ယုတ်ညံ့သော သဘောရှိ၏၊ ထိုသူ၏ ပရိသတ်သည်လည်း သီလမရှိ၊ ယုတ်ညံ့သော သဘောရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အသုရာဖြစ်၍ အသုရာ အခြံအရံရှိ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အသုရာဖြစ်၍ နတ်အခြံအရံရှိသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလ မရှိ၊ ယုတ်ညံ့သော သဘောရှိ၏၊ ထိုသူ၏ ပရိသတ်သည်ကား သီလရှိ၏၊ ကောင်းမြတ်သော သဘောရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အသုရာဖြစ်၍ နတ်အခြံအရံရှိ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် နတ်ဖြစ်၍ အသုရာအခြံအရံရှိသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလရှိ၏၊ ကောင်းမြတ်သော သဘောရှိ၏။ ထိုသူ၏ ပရိသတ်သည်ကား သီလမရှိ၊ ယုတ်ညံ့သော သဘောရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် နတ်ဖြစ်၍ အသုရာ အခြံအရံရှိ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် နတ်ဖြစ်၍ နတ်အခြံအရံရှိသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလရှိ၏၊ ကောင်းမြတ်သော သဘောရှိ၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပရိသတ်သည်လည်း သီလ ရှိ၏၊ ကောင်းမြတ်သော သဘောရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် နတ်ဖြစ်၍ နတ် အခြံအရံ ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - အသုရဝဂ် ===

၂ - ပဌမ သမာဓိသုတ်

၉၂။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏၊ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်းကို ရ၏၊ သင်္ခါရတရားတို့ကို ရှုမြင်တတ်သော လွန်မြတ်သော ပညာကိုကား မရ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သင်္ခါရတရားတို့ကို ရှုမြင်တတ်သော လွန်မြတ်သော ပညာကို ရ၏၊ မိမိသန္တာန်၌ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်းကိုကား မရ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်းကိုလည်း မရ၊ သင်္ခါရတရားတို့ကို ရှုမြင်တတ်သော လွန်မြတ်သော ဝိပဿနာ ပညာကိုလည်း မရ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်းကိုလည်း ရ၏၊ သင်္ခါရတရားတို့ကို ရှုမြင်တတ်သော လွန်မြတ်သော ပညာကိုလည်း ရ၏။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - အသုရဝဂ် ===

၃ - ဒုတိယ သမာဓိသုတ်

၉၃။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်းကို ရ၏၊ သင်္ခါရတရားတို့ကို ရှုမြင်တတ်သော လွန်မြတ်သော ပညာကိုကား မရ။ ရဟန်းတို့ ဤ သာသနာ တော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သင်္ခါရတရားတို့ကို ရှုမြင်တတ်သော လွန်မြတ်သော ပညာကို ရ၏၊ မိမိသန္တာန်၌ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်းကိုကား မရ။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်းကိုလည်း မရ၊ သင်္ခါရတရားတို့ကို ရှုမြင်တတ်သော လွန်မြတ်သော ပညာကိုလည်း မရ။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိ သန္တာန်၌ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်းကိုလည်း ရ၏၊ သင်္ခါရတရားတို့ကို ရှုမြင်တတ်သော လွန်မြတ်သော ပညာကိုလည်း ရ၏။

ရဟန်းတို့ ထို ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့တွင် မိမိ၏သန္တာန်၌ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်းကိုသာ ရ၍ သင်္ခါရတရားတို့ကို ရှုမြင်တတ်သော လွန်မြတ်သော ပညာကို မရသေးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း၌ တည်၍ သင်္ခါရတရားတို့ကို ရှုမြင်တတ်သော လွန်မြတ်သော ပညာကို အားထုတ် အပ်၏၊ ထိုသူသည် နောင်အခါ မိမိသန္တာန်၌ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်းကိုလည်း ရ၏၊ သင်္ခါရတရား တို့ကို ရှုမြင်တတ်သော လွန်မြတ်သော ပညာကိုလည်း ရ၏။

ရဟန်းတို့ ထို ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့တွင် သင်္ခါရတရားတို့ကို ရှုမြင်တတ်သော လွန်မြတ်သော ပညာကိုသာ ရ၍ မိမိသန္တာန်၌ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်းကို မရသေးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သင်္ခါရတရားတို့ကို ရှုမြင်တတ်သော လွန်မြတ်သော ပညာ၌ တည်၍ မိမိသန္တာန်၌ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်းကို အားထုတ်အပ်၏၊ ထိုသူသည် နောင်အခါ သင်္ခါရတရားတို့ကို ရှုမြင်တတ်သော လွန်မြတ်သော ပညာကိုလည်း ရ၏၊ မိမိသန္တာန်၌ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်းကိုလည်း ရ၏။

ရဟန်းတို့ ထို ပုဂ္ဂိုလ် လေးမျိုး တို့တွင် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း ကိုလည်း မရ၊ သင်္ခါရတရားတို့ကို ရှုမြင်တတ်သော လွန်မြတ်သော ပညာကိုလည်း မရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထို ကုသိုလ်တရား တို့ကိုပင် ရရန် လွန်ကဲသော ပြုလိုမှု 'ဆန္ဒ' ကိုလည်းကောင်း၊ လုံ့လကို လည်းကောင်း၊ အားထုတ်ခြင်း ကိုလည်းကောင်း၊ ကြိုးစားခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မဆုတ်နစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ အောက်မေ့ခြင်း ကိုလည်းကောင်း၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ်ကို လည်းကောင်း ပြုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ပုဆိုးကို မီးလောင်သူသည်လည်းကောင်း၊ ဦးခေါင်းကို မီးလောင်သူသည်လည်းကောင်း၊ ထို ပုဆိုးကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဦးခေါင်းကိုသော် လည်းကောင်း မီးငြိမ်းစေရန် လွန်ကဲသော ပြုလိုမှု 'ဆန္ဒ' ကိုလည်းကောင်း၊ လုံ့လကို လည်းကောင်း၊ အားထုတ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ကြိုးစားခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မဆုတ်နစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ အောက်မေ့ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ်ကို လည်းကောင်း ပြုသကဲ့သို့ ဤအတူသာလျှင် ယင်းပုဂ္ဂိုလ်သည် ထို ကုသိုလ်တရားတို့ကိုပင် ရရန် လွန်ကဲသော ပြုလိုမှု 'ဆန္ဒ'ကို လည်းကောင်း၊ လုံ့လကို လည်းကောင်း၊ အားထုတ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ကြိုးစားခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မဆုတ်နစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ အောက်မေ့ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ်ကိုလည်းကောင်း ပြုအပ်၏၊ ထိုသူသည် နောင်အခါ မိမိသန္တာန်၌ တည်ကြည်ခြင်းကိုလည်း ရ၏၊ သင်္ခါရတရားတို့ကို ရှုမြင်တတ်သော လွန်မြတ်သော ပညာကိုလည်း ရ၏။

ရဟန်းတို့ ထို ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့တွင် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်းကိုလည်း ရ၍ သင်္ခါရတရားတို့ကို ရှုမြင်တတ်သော လွန်မြတ်သော ပညာကိုလည်း ရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ယင်း ကုသိုလ်တရား တို့၌ပင် တည်၍ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ရန် အတိုင်းထက် အလွန်အားထုတ်အပ်၏။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - အသုရဝဂ် ===

၄ - တတိယ သမာဓိသုတ်

၉၄။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်းကို ရ၏၊ သင်္ခါရတရား တို့ကို ရှုမြင် တတ်သော လွန်မြတ်သော ပညာကိုကား မရ။ ရဟန်းတို့ ဤ သာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သင်္ခါရတရားတို့ကို ရှုမြင်တတ်သော လွန်မြတ်သော ပညာကို ရ၏၊ မိမိသန္တာန်၌ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်းကိုကား မရ။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်းကိုလည်း မရ၊ သင်္ခါရတရားတို့ကို ရှုမြင်တတ်သော

လွန်မြတ်သော ပညာကိုလည်း မရ။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်းကိုလည်း ရ၏၊ သင်္ခါရတရားတို့ကို ရှုမြင်တတ်သော လွန်မြတ်သော ပညာကိုလည်း ရ၏။

ရဟန်းတို့ ထို ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့တွင် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်းကို ရ၍ သင်္ခါရတရားတို့ကို ရှုမြင်တတ်သော လွန်မြတ်သော ပညာကို မရသောပုဂ္ဂိုလ်သည် သင်္ခါရတရားတို့ကို ရှုမြင်တတ်သော လွန်မြတ်သော ပညာကို ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ "ငါ့သျှင် အဘယ်သို့လျှင် သင်္ခါရတရားတို့ကို မှတ်အပ်ကုန် သနည်း၊ သုံးသပ်အပ်ကုန်သနည်း၊ ရှုအပ်ကုန်သနည်း" ဟု ဆိုရာ၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား ထို (ဝိပဿနာပညာကို ရသော) ပုဂ္ဂိုလ်သည် "ငါ့သျှင် သင်္ခါရတရားတို့ကို ဤသို့ မှတ်အပ်ကုန်၏၊ ဤသို့ သုံးသပ် အပ်ကုန်၏၊ ဤသို့ ရှုအပ်ကုန်၏" ဟု မြင်သောအတိုင်း သိသောအတိုင်း ပြောကြား၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် နောင်အခါ မိမိသန္တာန်၌ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်းကိုလည်း ရ၏၊ သင်္ခါရတရားတို့ကို ရှုမြင် တတ်သော လွန်မြတ်သော ပညာကိုလည်း ရ၏။

ရဟန်းတို့ ထို ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့တွင် သင်္ခါရတရားတို့ကို ရှုမြင်တတ်သော လွန်မြတ်သော ပညာကို ရ၍ မိမိသန္တာန်၌ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်းကို မရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်းကိုရသော ပုဂ္ဂိုလ်ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ "ငါ့သျှင် အဘယ်သို့လျှင် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ထားအပ်သနည်း၊ အနည်ထိုင်စေအပ်သနည်း၊ တစ်ခုတည်းသော အာရုံရှိသည့်အဖြစ်ကို ပြုအပ်သနည်း၊ ကောင်းစွာ တည်စေ အပ်သနည်း" ဟု ဆိုရာ၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား ထို (စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်းကို ရသော) ပုဂ္ဂိုလ်သည် "ငါ့သျှင် စိတ်ကို ဤသို့ ကောင်းစွာ ထားအပ်၏၊ ဤသို့ အနည်ထိုင်စေအပ်၏၊ ဤသို့ တစ်ခု တည်းသော အာရုံရှိသည့် အဖြစ်ကို ပြုအပ်၏၊ ဤသို့ စိတ်ကို ကောင်းစွာ တည်စေအပ်၏" ဟု သိသော အတိုင်း မြင်သောအတိုင်း ပြောကြား၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် နောင်အခါ သင်္ခါရတရားတို့ကို ရှုမြင် တတ်သော လွန်မြတ် သော ပညာကိုလည်း ရ၏၊ မိမိသန္တာန်၌ စိတ်၏ တည် ကြည်ခြင်းကိုလည်း ရ၏။

ရဟန်းတို့ ထို ပုဂ္ဂိုလ် လေးမျိုး တို့တွင် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း ကိုလည်း မရ သင်္ခါရတရား တို့ကို ရှုမြင်တတ်သော လွန်မြတ်သော ပညာကိုလည်း မရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း ကိုလည်း ရ၍ သင်္ခါရတရားတို့ကို ရှုမြင်တတ်သော လွန်မြတ်သော ဝိပဿနာ ပညာ ကိုလည်းရသော ပုဂ္ဂိုလ်ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ "ငါ့သျှင် အဘယ်သို့လျှင် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ထားအပ် သနည်း၊ အနည်ထိုင် စေအပ်သနည်း၊ တစ်ခုတည်းသော အာရုံရှိသည့် အဖြစ်ကို ပြုအပ် သနည်း၊ ကောင်းစွာ တည်စေအပ် သနည်း၊ အဘယ်သို့လျှင် သင်္ခါရတရားတို့ကို မှတ်အပ်သနည်း၊ သုံးသပ်အပ် သနည်း၊ ရှုအပ်သနည်း" ဟု ဆိုရာ၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား ထို (စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော) ပုဂ္ဂိုလ်သည် "ငါ့သျှင် ဤသို့ စိတ်ကို ကောင်းစွာ ထားအပ်၏၊ ဤသို့ အနည်ထိုင်စေအပ်၏၊ ဤသို့ တစ်ခုတည်းသော အာရုံရှိသည့် အဖြစ်ကို ပြုအပ်၏၊ ဤသို့ စိတ်ကို ကောင်းစွာ တည်စေအပ်၏၊ ဤသို့ သင်္ခါရတရားတို့ကို မှတ်အပ်ကုန်၏၊ ဤသို့ သုံးသပ်အပ်ကုန်၏၊ ဤသို့ ရှုအပ်ကုန်၏"ဟု မြင်သော အတိုင်း သိသောအတိုင်း ပြောကြား၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် နောင်အခါ မိမိသန္တာန်၌ စိတ်၏ တည်ကြည် ခြင်းကိုလည်း ရ၏၊ သင်္ခါရတရားတို့ကို ရှုမြင်တတ်သော လွန်မြတ်သော ပညာကိုလည်း ရ၏။

ရဟန်းတို့ ထို ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့တွင် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်းကိုလည်း ရ၍ သင်္ခါရတရား တို့ကို ရှုမြင်တတ်သော လွန်မြတ်သော ပညာကိုလည်း ရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ယင်း ကုသိုလ် တရားတို့၌ပင် တည်၍ အာသဝေါတရားတို့ကုန်ရန် အတိုင်းထက်အလွန် အားထုတ်ခြင်းကို ပြုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - အသုရဝဂ် ===

၅ - ဆဝါလာတသုတ်

၉၅။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ် လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏၊ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်းဟူမူ- မိမိအကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါလည်း မကျင့်, သူတစ်ပါးအကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါလည်း မကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ သူတစ်ပါးအကျိုး စီးပွါးအလို့ငှါသာ ကျင့်၍ မိမိအကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါ မကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ မိမိ အကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါသာ ကျင့်၍ သူတစ်ပါးအကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါ မကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ မိမိအကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါလည်း ကျင့်, သူတစ်ပါး အကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါလည်း ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အစွန်းနှစ်ဖက် မီးလောင်၍ အလယ်၌ မစင်လူးသော သူကောင်ဖုတ် ထင်းမီးစသည် ရွာ၌လည်း သစ်သားဖြင့် ပြုအပ်သော ကိစ္စကို မပြီးစေနိုင်၊ တော၌လည်း သစ်သားဖြင့် ပြုအပ်သော ကိစ္စကို မပြီးစေနိုင်သကဲ့သို့၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိအကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါလည်း မကျင့်, သူတစ်ပါး အကျိုး စီးပွါး အလို့ငှါလည်း မကျင့်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုသူကောင်ဖုတ် ထင်းမီးစနှင့် တူ၏ဟူ၍ ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် သူတစ်ပါး၏ အကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါသာ ကျင့်၏၊ မိမိအကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါကား မကျင့်၊ ထို နှစ်ဦးတို့တွင် ဤ(ဒုတိယ) ပုဂ္ဂိုလ်သည် အထူးသဖြင့် ကောင်း၏၊ အထူးသဖြင့် မြတ်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိအကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါသာ ကျင့်၏၊ သူတစ်ပါး၏ အကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါကား မကျင့်၊ ထို သုံးဦးတို့တွင် ဤ(တတိယ) ပုဂ္ဂိုလ်သည် အထူးသဖြင့် ကောင်း၏၊ အထူးသဖြင့် မြတ်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိအကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါလည်း ကျင့်၏၊ သူတစ်ပါး၏ အကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါလည်း ကျင့်၏၊ ထို လေးဦးတို့တွင် ဤ(စတုတ္ထ) ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကဲလွန်၏၊ မြတ်၏၊ အကြီးအမှူး ဖြစ်၏၊ မြင့်မြတ်၏၊ လွန်မြတ်၏။

ရဟန်းတို့ နွားမမှ နို့ရည် နို့ရည်မှ နို့ဓမ်း နို့ဓမ်းမှ ဆီဦး ဆီဦးမှ ထောပတ် ထောပတ်မှ ထောပတ်ကြည် ဖြစ်၏၊ ထိုသို့ဖြစ်ရာ၌ (အဆင့်ဆင့်) မြတ်၏ဟု ဆိုအပ်သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိ အကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါလည်း ကျင့်၏၊ သူတစ်ပါး၏ အကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါလည်း ကျင့်၏၊ ထို လေးဦးတို့တွင် ဤ(စတုတ္ထ) ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကဲလွန်၏၊ မြတ်၏၊ အကြီးအမှူး ဖြစ်၏၊ မြင့်မြတ်၏၊ လွန်မြတ်၏။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

=== (၁၀) ၅ - အသုရဝဂ် ===

၆ - ရာဂဝိနယသုတ်

၉၆။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- မိမိအကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါသာ ကျင့်၍ သူတစ်ပါးအကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါ မကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ သူတစ်ပါး အကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါသာ ကျင့်၍ မိမိအကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါ မကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ မိမိအကျိုး စီးပွါး အလို့ငှါလည်း မကျင့်၊ သူတစ်ပါး အကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါလည်း မကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ မိမိအကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါလည်း ကျင့်၊ သူတစ်ပါးအကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါလည်း ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိ၏ အကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါသာ ကျင့်၍ သူတစ်ပါးအကျိုး စီးပွါးအလို့ငှါ မကျင့်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်တိုင် တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ'ကို ပယ်ဖျောက်ရန် ကျင့်၏၊ သူတစ်ပါးအား တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' ကို ပယ်ဖျောက်ရန် မဆောက်တည်စေ။ ကိုယ်တိုင် အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ'ကို ပယ်ဖျောက်ရန် ကျင့်၏၊ သူတစ်ပါးအား အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ'ကို ပယ်ဖျောက်ရန် မဆောက်တည်စေ။ ကိုယ်တိုင်တွေဝေခြင်း 'မောဟ'ကို ပယ်ဖျောက်ရန် ကျင့်၏၊ သူတစ်ပါးအား တွေဝေခြင်း 'မောဟ' ကို ပယ်ဖျောက်ရန် မဆောက်တည်စေ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိအကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါသာ ကျင့်၍ သူတစ်ပါး၏ အကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါ မကျင့်။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် သူတစ်ပါးအကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါသာ ကျင့်၍ မိမိအကျိုး စီးပွါးအလို့ငှါ မကျင့်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်တိုင် တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ'ကို ပယ်ဖျောက်ရန် မကျင့်၊ သူတစ်ပါးအား တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' ကို ပယ်ဖျောက်ရန် ဆောက်တည် စေ၏။ ကိုယ်တိုင် အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' ကို ပယ်ဖျောက်ရန် မကျင့်၊ သူတစ်ပါးအား အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ'ကို ပယ်ဖျောက်ရန် ဆောက်တည်စေ၏။ ကိုယ်တိုင်တွေဝေခြင်း 'မောဟ' ကို ပယ်ဖျောက်ရန် မကျင့်၊ သူတစ်ပါးအား တွေဝေခြင်း 'မောဟ' ကို ပယ်ဖျောက်ရန် ဆောက်တည်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် သူတစ်ပါးအကျိုး စီးပွါးအလို့ငှါသာ ကျင့်၍ မိမိအကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါ မကျင့်။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိအကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါလည်း မကျင့်၊ သူတစ်ပါး၏ အကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါလည်း မကျင့်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်တိုင်လည်း တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ'ကို ပယ်ဖျောက်ရန် မကျင့်၊ သူတစ်ပါးအားလည်း တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ'ကို ပယ်ဖျောက်ရန် မဆောက်တည်စေ။ ကိုယ်တိုင်လည်း အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' ကို ပယ်ဖျောက်ရန် မကျင့်၊ သူတစ်ပါးအားလည်း အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ'ကို ပယ်ဖျောက်ရန် မဆောက် တည်စေ။ ကိုယ်တိုင်လည်း တွေဝေခြင်း 'မောဟ' ကို ပယ်ဖျောက်ရန် မကျင့်၊ သူတစ်ပါးအားလည်း တွေဝေခြင်း 'မောဟ' ကို ပယ်ဖျောက်ရန် မဆောက်တည်စေ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိ အကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါလည်း မကျင့်၊ သူတစ်ပါး အကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါလည်း မကျင့်။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိအကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါလည်း ကျင့်၊ သူတစ်ပါးအကျိုး စီးပွါးအလို့ငှါလည်း ကျင့်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်တိုင် လည်း တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' ကို ပယ်ဖျောက်ရန် ကျင့်၏၊ သူတစ်ပါးအားလည်း တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ'ကို ပယ်ဖျောက်ရန် ဆောက်တည်စေ၏။ ကိုယ်တိုင်လည်း အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ'ကို ပယ်ဖျောက် ရန် ကျင့်၏၊ သူတစ်ပါးအားလည်း အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' ကို ပယ်ဖျောက်ရန် ဆောက်တည်စေ၏။

ကိုယ်တိုင်လည်း တွေဝေခြင်း 'မောဟ' ကို ပယ်ဖျောက်ရန် ကျင့်၏၊ သူတစ်ပါးအားလည်း တွေဝေခြင်း 'မောဟ' ကို ပယ်ဖျောက်ရန် ဆောက်တည်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိအကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါလည်း ကျင့်၏၊ သူတစ်ပါးအကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါလည်း ကျင့်၏။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - အသုရဝဂ် ===

၇ - ခိပ္ပနိသန္တိ သုတ်

၉၇။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်းဟူမူ- မိမိအကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါ ကျင့်၍ သူတစ်ပါးအကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါ မကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ သူတစ်ပါးအကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါ ကျင့်၍ မိမိအကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါ မကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ မိမိအကျိုး စီးပွါး အလို့ငှါလည်း မကျင့်, သူတစ်ပါး အကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါလည်း မကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ မိမိအကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါလည်း ကျင့်, သူတစ်ပါး အကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါလည်း ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိအကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါ ကျင့်၍ သူတစ်ပါး အကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါ မကျင့်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ လျင်စွာ သိစွမ်းနိုင်၏၊ ကြားနာအပ်ပြီးသော တရားတို့ကို ဆောင်နိုင်သော သဘောရှိ၏၊ ဆောင်အပ်ပြီးသော တရားတို့၏ အနက်ကို ဆင်ခြင်နိုင်၏၊ အနက်ကို သိ၍ ပါဠိကို သိ၍ (လောကုတ္တရာ)တရားအားလျော်သော အကျင့်ကိုလည်း ကျင့်၏၊ သို့သော် ကောင်းသော စကားမရှိ၊ ကောင်းသော မြွက်ဆိုသံမရှိ၊ သန့်ရှင်းသော အပြစ်ကင်း၍ ကျပေါက်ခြင်းမရှိသော အနက်ကို သိစေတတ်သော ယဉ်ကျေးသော စကားနှင့် မပြည့်စုံ၊ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား (အကျိုးစီးပွါးကို) မသိမြင်စေတတ်၊ (တရားကို) မဆောက်တည် စေတတ်၊ (တရားကျင့်သုံးရန်) မထက်သန်စေတတ်၊ မရွှင်လန်းစေတတ်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိအကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါ ကျင့်၍ သူတစ်ပါး အကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါ မကျင့်။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် သူတစ်ပါး အကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါ ကျင့်၍ မိမိအကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါ မကျင့်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကုသိုလ်တရားတို့၌လည်း လျင်စွာ မသိစွမ်းနိုင်၊ ကြားနာအပ်ပြီးသော တရားတို့ကို ဆောင်နိုင်သော သဘောလည်း မရှိ၊ ဆောင်အပ်ပြီးသော တရားတို့၏ အနက်ကိုလည်း မဆင်ခြင်နိုင်၊ အနက်ကို သိ၍ ပါဠိကို သိ၍ (လောကုတ္တရာ) တရားအား လျော်သော အကျင့်ကိုလည်း မကျင့်၊ သို့သော် ကောင်းသော စကားရှိ၏၊ ကောင်းသော မြွက်ဆိုသံရှိ၏၊ သန့်ရှင်းသော အပြစ်ကင်း၍ ကျပေါက်ခြင်းမရှိသော အနက်ကို သိစေတတ်သော ယဉ်ကျေးသော စကားနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေတတ်၏၊ (တရားကို) ဆောက်တည်စေတတ်၏၊ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်စေတတ်၏၊ ရွှင်လန်းစေတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် သူတစ်ပါး အကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါ ကျင့်၍ မိမိအကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါ မကျင့်။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိအကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါလည်း မကျင့်, သူတစ်ပါးအကျိုး စီးပွါး အလို့ငှါလည်း မကျင့်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ လျင်စွာ မသိစွမ်းနိုင်၊ ကြားနာအပ်ပြီးသော တရားတို့ကို ဆောင်နိုင်သော သဘောလည်းမရှိ၊ ဆောင်အပ်ပြီးသော တရားတို့၏ အနက်ကိုလည်း မဆင်ခြင်နိုင်၊ အနက်ကို သိ၍ ပါဠိကို သိ၍ (လောကုတ္တရာ)တရားအားလျော်သော အကျင့်ကိုလည်း မကျင့်။ ကောင်းသော စကားလည်း မရှိ၊ ကောင်းသော မြွက်ဆိုသံလည်း မရှိ၊ သန့်ရှင်းသော အပြစ်ကင်း၍ ကျပေါက်ခြင်း မရှိသော အနက်ကို သိစေတတ်သော ယဉ်ကျေးသော စကားနှင့်လည်း မပြည့်စုံ၊ သီတင်းသုံးဖော်တို့အားလည်း (အကျိုးစီးပွါးကို) မသိမြင်စေတတ်၊ (တရားကို) မဆောက်တည်စေတတ်၊ (တရားကျင့်သုံးရန်) မထက်သန်စေတတ်၊ မရွှင်လန်းစေတတ်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိအကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါလည်း မကျင့်, သူတစ်ပါး အကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါလည်း မကျင့်။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိအကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါလည်း ကျင့်, သူတစ်ပါးအကျိုး စီးပွါး အလို့ငှါလည်း ကျင့်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ လျင်စွာ သိစွမ်းနိုင်၏၊ ကြားနာအပ်ပြီးသော တရားတို့ကို ဆောင်နိုင်သော သဘောလည်း ရှိ၏၊ ဆောင်အပ်ပြီးသော တရားတို့၏ အနက်ကိုလည်း ဆင်ခြင်နိုင်၏၊ အနက်ကို သိ၍ ပါဠိကို သိ၍ (လောကုတ္တရာ) တရားအားလျော်သော အကျင့်ကိုလည်း ကျင့်၏၊ ကောင်းသော စကားလည်း ရှိ၏၊ ကောင်းသော မြွက်ဆိုသံလည်း ရှိ၏၊ သန့်ရှင်းသော အပြစ်ကင်း၍ ကျပေါက်ခြင်း မရှိသော အနက်ကို သိစေတတ်သော ယဉ်ကျေးသော စကားတို့နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ သီတင်းသုံးဖော်တို့အားလည်း (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေတတ်၏၊ (တရားကို) ဆောက်တည် စေတတ်၏၊ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်စေတတ်၏၊ ရွှင်လန်းစေတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိအကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါလည်း ကျင့်၍ သူတစ်ပါး အကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါလည်း ကျင့်၏။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - အသုရဝဂ် ===

၈ - အတ္တဟိတသုတ်

၉၈။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်းဟူမူ- မိမိအကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါ ကျင့်၍ သူတစ်ပါး အကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါ မကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ သူတစ်ပါး အကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါ ကျင့်၍ မိမိအကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါ မကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ မိမိအကျိုး စီးပွါးအလို့ငှါလည်း မကျင့်, သူတစ်ပါး အကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါလည်း မကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ မိမိအကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါလည်း ကျင့်, သူတစ်ပါး အကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါလည်း ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ် လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - အသုရဝဂ် ===

၉ - သိက္ခာပဒသုတ်

၉၉။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်းဟူမူ- မိမိအကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါ ကျင့်၍ သူတစ်ပါး အကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါ မကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ သူတစ်ပါး အကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါ ကျင့်၍ မိမိ အကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါ မကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ မိမိအကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါလည်း မကျင့်, သူတစ်ပါး အကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါလည်း မကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ မိမိအကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါလည်း ကျင့်, သူတစ်ပါး အကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါလည်း ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိအကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါ ကျင့်၍ သူတစ်ပါး အကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါ မကျင့်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိကိုယ်တိုင် သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးအား သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရန် မဆောက်တည်စေ။ မိမိကိုယ်တိုင် မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးအား မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရန် မဆောက်တည်စေ။ မိမိကိုယ်တိုင် ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ သူတစ်ပါးအား ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရန် မဆောက်တည်စေ။ မိမိကိုယ်တိုင် မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးအား မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရန် မဆောက်တည်စေ။ မိမိကိုယ်တိုင် ယစ်ခြင်းမေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးအား ယစ်ခြင်း မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရန် မဆောက်တည်စေ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိအကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါ ကျင့်၍ သူတစ်ပါး အကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါ မကျင့်။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် သူတစ်ပါး အကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါ ကျင့်၍ မိမိအကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါ မကျင့်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိကိုယ်တိုင် သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ မရှောင်ကြဉ်၊ သူတစ်ပါးအား သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရန် ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိကိုယ်တိုင် မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ မရှောင်ကြဉ်၊ သူတစ်ပါးအား မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရန် ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိကိုယ်တိုင် ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းမှ မရှောင်ကြဉ်၊ သူတစ်ပါးအား ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရန် ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိကိုယ်တိုင် မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောခြင်းမှ မရှောင်ကြဉ်၊ သူတစ်ပါးအား မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရန် ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိကိုယ်တိုင် ယစ်ခြင်းမေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက် သောက်ခြင်းမှ မရှောင်ကြဉ်၊ သူတစ်ပါးအား ယစ်ခြင်းမေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက် သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရန် ဆောက်တည်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် သူတစ်ပါး အကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါ ကျင့်၍ မိမိအကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါ မကျင့်။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိအကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါလည်း မကျင့်, သူတစ်ပါးအကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါလည်း မကျင့်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိကိုယ်တိုင်လည်း သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ မရှောင်ကြဉ်၊ သူတစ်ပါးအားလည်း သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရန် မဆောက်တည်စေ။ပ။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ယစ်ခြင်းမေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းမှ မရှောင်ကြဉ်၊ သူတစ်ပါးအားလည်း ယစ်ခြင်းမေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရန် မဆောက်တည်စေ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိအကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါလည်း မကျင့်, သူတစ်ပါးအကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါလည်း မကျင့်။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိအကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါလည်း ကျင့်, သူတစ်ပါး အကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါလည်း ကျင့်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိကိုယ်တိုင်လည်း သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးအားလည်း သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရန် ဆောက်တည်စေ၏။ပ။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ယစ်ခြင်းမေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက် သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးအားလည်း ယစ်ခြင်းမေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက် သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရန် ဆောက်တည်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိအကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါလည်း ကျင့်၏၊ သူတစ်ပါးအကျိုးစီးပွါးအလို့ငှါလည်း ကျင့်၏။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - အသုရဝဂ် ===

၁၀ - ပေါတလိယသုတ်

၁၀၀။ ထိုအခါ ပေါတလိယပရိဗိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆိုပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော ပေါတလိယပရိဗိုဇ်အား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ပေါတလိယ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ပေါတလိယ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သင့်လျော်သောအခါ၌ဟုတ်မှန်စွာ ဂုဏ်မထိုက်သူ၏ ဂုဏ်မဲ့ကို ဆိုတတ်၏၊ သင့်လျော်သော အခါ၌ ဟုတ်မှန်စွာ ဂုဏ်ထိုက်သူ၏ ဂုဏ်ကိုမူကား မဆိုတတ်။ ပေါတလိယ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သင့်လျော်သောအခါ၌ဟုတ်မှန်စွာ ဂုဏ်ထိုက်သူ၏ ဂုဏ်ကို ဆိုတတ်၏၊ သင့်လျော်သောအခါ၌ဟုတ်မှန်စွာ ဂုဏ်မထိုက်သူ၏ ဂုဏ်မဲ့ကို မူကား မဆိုတတ်။ ပေါတလိယ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သင့်လျော်သော အခါ၌ ဟုတ်မှန်စွာ ဂုဏ်မထိုက်သူ၏ ဂုဏ်မဲ့ကိုလည်း မဆိုတတ်၊ သင့်လျော်သော အခါ၌ ဟုတ်မှန်စွာ ဂုဏ်ထိုက်သူ၏ ဂုဏ်ကိုလည်း မဆိုတတ်။ ပေါတလိယ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သင့်လျော်သော အခါ၌ဟုတ်မှန်စွာ ဂုဏ်မထိုက်သူ၏ ဂုဏ်မဲ့ကိုလည်း ဆိုတတ်၏၊ သင့်လျော်သော အခါ၌ ဟုတ်မှန်စွာ ဂုဏ်ထိုက်သူ၏ ဂုဏ် ကိုလည်း ဆိုတတ်၏။ ပေါတလိယ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ် လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှား ရှိကုန်၏။ ပေါတလိယ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့တွင် အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို အထူးသဖြင့် ကောင်းသည် အထူးသဖြင့် မြတ်သည်ဖြစ်၍ သင်နှစ်သက်သနည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- အသျှင်ဂေါတမ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သင့်လျော်သောအခါ၌ဟုတ်မှန်စွာ ဂုဏ်မထိုက်သူ၏ ဂုဏ်မဲ့ကို ဆိုတတ်၏၊ သင့်လျော်သောအခါ၌ဟုတ်မှန်စွာ ဂုဏ်ထိုက်သူ၏ ဂုဏ်ကို မူကား မဆိုတတ်။ အသျှင်ဂေါတမ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သင့်လျော်သော အခါ၌ ဟုတ်မှန်စွာ ဂုဏ်ထိုက်သူ၏ ဂုဏ်ကို ဆိုတတ်၏၊ သင့်လျော်သောအခါ၌ဟုတ်မှန်စွာ ဂုဏ်မထိုက်သူ၏ ဂုဏ်မဲ့ကို မူကား မဆိုတတ်။ အသျှင်ဂေါတမ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သင့်လျော်သော

အခါ၌ ဟုတ်မှန်စွာ ဂုဏ်မထိုက်သူ၏ ဂုဏ်မဲ့ကိုလည်း မဆိုတတ်၊ သင့်လျော်သောအခါ၌ဟုတ်မှန်စွာ ဂုဏ်ထိုက်သူ၏ ဂုဏ်ကိုလည်း မဆိုတတ်။ အသျှင်ဂေါတမ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သင့်လျော်သော အခါ၌ဟုတ်မှန်စွာ ဂုဏ်မထိုက်သူ၏ ဂုဏ်မဲ့ကိုလည်း ဆိုတတ်၏၊ သင့်လျော်သော အခါ၌ ဟုတ်မှန်စွာ ဂုဏ်ထိုက် သူ၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ဆိုတတ်၏။ အသျှင်ဂေါတမ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ် လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိ ကုန်၏။ အသျှင်ဂေါတမ ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့တွင် သင့်လျော်သော အခါ၌ ဟုတ်မှန်စွာ ဂုဏ်မထိုက်သူ၏ ဂုဏ်မဲ့ကို မဆိုတတ်၍၊ သင့်လျော်သောအခါ၌ဟုတ်မှန်စွာ ဂုဏ်ထိုက် သူ၏ ဂုဏ်ကိုလည်း မဆိုတတ်သော ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို အထူးသဖြင့် ကောင်းသည်, အထူးသဖြင့် မြင့်မြတ်သည် ဖြစ်၍ အကျွန်ုပ် နှစ်သက်ပါ၏၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ အသျှင်ဂေါတမ လျစ်လျူရှုခြင်းသည် အလွန် ကောင်းမြတ် သောကြောင့်ပါတည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ပေါတလိယ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ။ပ။ ပေါတလိယ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏။ ပေါတလိယ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့တွင် သင့်လျော်သောအခါ၌ဟုတ်မှန်စွာ ဂုဏ်မထိုက်သူ၏ ဂုဏ်မဲ့ကို ပြောဆိုတတ်၍ သင့်လျော်သောအခါ၌ဟုတ်မှန်စွာ ဂုဏ်ထိုက်သူ၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အထူးသဖြင့် ကောင်း၏၊ အထူးသဖြင့် မြင့်မြတ်၏၊ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ပေါတလိယ ထို ထို အရာ၌ သင့်လျော်သော အခါကို သိခြင်းသည် အလွန် ကောင်းမြတ် သောကြောင့် တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ။ပ။ အသျှင်ဂေါတမ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ရှိကုန်၏။ အသျှင်ဂေါတမ ဤပုဂ္ဂိုလ် လေးမျိုးတို့တွင် သင့်လျော်သော အခါ၌ ဟုတ်မှန်စွာ ဂုဏ်မထိုက်သူ၏ ဂုဏ်မဲ့ကို ပြောဆိုတတ်၍ သင့်လျော်သော အခါ၌ ဟုတ်မှန်စွာ ဂုဏ်ထိုက်သူ၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အထူး သဖြင့် ကောင်းသည်, အထူးသဖြင့် မြင့်မြတ်သည်ဖြစ်၍ အကျွန်ုပ် နှစ်သက်ပါ၏၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ အသျှင်ဂေါတမ ထို ထို အရာ၌ သင့်လျော်သောအခါကို သိခြင်းသည် အလွန် ကောင်းမြတ် သောကြောင့် ပါတည်း။

အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏၊ (တရားတော်သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ ဥပမာသော်ကား မှောက်ထားသည်ကို လှန်ဘိပြသကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဖုံးလွှမ်းထားသည်ကို ဖွင့်လှစ်ပြဘိသကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ မျက်စိလည်သောသူအား လမ်းမှန်ကို ပြောကြားဘိသကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ "မျက်စိအမြင်ရှိသော သူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြ လိမ့်မည်" ဟု အမိုက်မှောင်၌ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း အသျှင်ဘုရား ဤအတူသာလျှင် အသျှင်ဂေါတမသည် အကြောင်းအမျိုးမျိုးဖြင့်တရားတော်ကို ဟောပြောတော်မူပါ၏။ ထို အကျွန်ုပ်သည် အသျှင်ဂေါတမကို ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ တရားတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ် ပါ၏၊ သံဃာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ အသျှင် ဂေါတမ သည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှ စ၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာဟု မှတ်တော်မူပါ ဟု (လျှောက်၏)။

ဒသမသုတ်။

ငါးခုမြောက် အသုရဝဂ် ပြီး၏။

------

၃ - တတိယပဏ္ဏာသက (တတိယသုတ်ငါးဆယ်)

=== (၁၁) ၁ - ဝလာဟကဝဂ် ===

၁ - ပဌမ ဝလာဟကသုတ်

၁၀၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ မိုးတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ချုန်းသာချုန်း၍ မရွာသော မိုး၊ ရွာသာရွာ၍ မချုန်းသောမိုး၊ ချုန်းလည်း မချုန်း ရွာလည်း မရွာသောမိုး၊ ချုန်းလည်း ချုန်း ရွာလည်း ရွာသော မိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ မိုးတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် မိုးနှင့်တူသော ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ချုန်းသာချုန်း၍ မရွာသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ရွာသာရွာ၍ မချုန်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ချုန်းလည်းမချုန်း ရွာလည်း မရွာသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ချုန်းလည်း ချုန်း ရွာလည်းရွာသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ချုန်းသာချုန်း၍ မရွာသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြောသာပြော၍ မပြုလုပ်တတ်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ချုန်းသာချုန်း၍ မရွာသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ရဟန်းတို့ ထို မိုးသည် ချုန်းသာချုန်း၍ မရွာသကဲ့သို့၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို မိုးနှင့် တူ၏ဟု ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရွာသာရွာ၍ မချုန်းသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြုသာပြုလုပ်တတ်၍ မပြောတတ်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရွာသာရွာ၍ မချုန်းသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ရဟန်းတို့ ထို မိုးသည် ရွာသာရွာ၍ မချုန်းသကဲ့သို့၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို မိုးနှင့် တူ၏ဟု ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ချုန်းလည်းမချုန်း ရွာလည်း မရွာသော ပုဂ္ဂိုလ်မည် သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြောလည်း မပြောတတ်၊ ပြုလည်း မပြုလုပ် တတ်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ချုန်းလည်းမချုန်း ရွာလည်းမရွာသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ရဟန်းတို့ ထို မိုးသည် ချုန်းလည်း မချုန်း ရွာလည်းမရွာသကဲ့သို့၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို မိုးနှင့် တူ၏ဟု ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ချုန်းလည်း ချုန်း ရွာလည်းရွာသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြောလည်း ပြောတတ်၏၊ ပြုလည်း ပြုလုပ်တတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ချုန်းလည်းချုန်း ရွာလည်းရွာသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ရဟန်းတို့ ထို မိုးသည် ချုန်းလည်း ချုန်း ရွာလည်းရွာသကဲ့သို့၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို မိုးနှင့် တူ၏ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ မိုးနှင့်တူသော ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

=== (၁၁) ၁ - ဝလာဟကဝဂ် ===

၂ - ဒုတိယ ဝလာဟကသုတ်

၁၀၂။ ရဟန်းတို့ မိုးတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ချုန်းသာ ချုန်း၍ မရွာသောမိုး၊ ရွာသာရွာ၍ မချုန်းသောမိုး၊ ချုန်းလည်းမချုန်း ရွာလည်းမရွာသောမိုး၊ ချုန်းလည်းချုန်း ရွာလည်း ရွာသောမိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ မိုးတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် မိုးနှင့်တူကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ် လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ချုန်းသာချုန်း၍ မရွာသောပုဂ္ဂိုလ်၊ ရွာသာရွာ၍ မချုန်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ချုန်းလည်း မချုန်း ရွာလည်း မရွာသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ချုန်းလည်းချုန်း ရွာလည်း ရွာသောပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ချုန်းသာချုန်း၍ မရွာသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သုတ် ဂေယျ ဝေယျာကရဏ ဂါထာ ဥဒါန်း ဣတိဝုတ် ဇာတ် အဗ္ဘုတဓမ္မ ဝေဒလ္လ ဟူသော ဓမ္မကို သင်ကြား၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် "ဤကား ဆင်းရဲတည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ၊ "ဤကား ဆင်းရဲဖြစ်ပေါ်ကြောင်းတည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ၊ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)တည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ၊ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ချုန်းသာ ချုန်း၍ မရွာသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ရဟန်းတို့ ထို မိုးသည် ချုန်းသာချုန်း၍ မရွာသကဲ့သို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို မိုးနှင့် တူ၏ ဟု ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရွာသာရွာ၍ မချုန်းသောပုဂ္ဂိုလ်မည်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သုတ် ဂေယျ ဝေယျာကရဏ ဂါထာ ဥဒါန်း ဣတိဝုတ် ဇာတ် အဗ္ဘုတဓမ္မ ဝေဒလ္လဟူသော ဓမ္မကို မသင်ကြား၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် "ဤကား ဆင်းရဲတည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ပ။ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရွာသာရွာ၍ မချုန်းသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏၊ ရဟန်းတို့ ထို မိုးသည် ရွာသာရွာ၍ မချုန်းသကဲ့သို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို မိုးနှင့် တူ၏ဟု ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ချုန်းလည်းမချုန်း ရွာလည်း မရွာသော ပုဂ္ဂိုလ် မည်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သုတ် ဂေယျ ဝေယျာကရဏ ဂါထာ ဥဒါန်း ဣတိဝုတ် ဇာတ် အဗ္ဘုတဓမ္မ ဝေဒလ္လဟူသော ဓမ္မကို မသင်ကြား၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် "ဤကား ဆင်းရဲတည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ပ။ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ချုန်းလည်း မချုန်း ရွာလည်းမရွာသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ရဟန်းတို့ ထို မိုးသည် ချုန်းလည်းမချုန်း ရွာလည်း မရွာသကဲ့သို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို မိုးနှင့် တူ၏ ဟု ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ချုန်းလည်းချုန်း ရွာလည်းရွာသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သုတ် ဂေယျ ဝေယျာကရဏ ဂါထာ ဥဒါန်း ဣတိဝုတ် ဇာတ် အဗ္ဘုတဓမ္မ ဝေဒလ္လဟူသော ဓမ္မကို သင်ကြား၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် "ဤကား ဆင်းရဲတည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ပ။ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ချုန်းလည်းချုန်း ရွာလည်းရွာသော ပုဂ္ဂိုလ် မည်၏၊ ရဟန်းတို့ ထို မိုးသည် ချုန်းလည်း ချုန်း ရွာလည်းရွာသကဲ့သို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို မိုးနှင့်တူ၏ဟု

ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ မိုးနှင့်တူသော ဤပုဂ္ဂိုလ် လေးမျိုး တို့သည် လောက၌ ထင်ရှား ရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၁) ၁ - ဝလာဟကဝဂ် ===

၃ - ကုမ္ဘသုတ်

၁၀၃။ ရဟန်းတို့ အိုးတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- အချည်းနှီး ဖြစ်လျက် ပိတ်ထားသောအိုး၊ ပြည့်လျက် ဖွင့်ထားသောအိုး၊ အချည်းနှီးဖြစ်လျက် ဖွင့်ထားသောအိုး၊ ပြည့်လျက် ပိတ်ထားသောအိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ အိုးတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ အတူသာလျှင် အိုးနှင့်တူသော ပုဂ္ဂိုလ် လေးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- အချည်းနှီး ဖြစ်လျက် ပိတ်ထားသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ပြည့်လျက် ဖွင့်ထားသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ အချည်းနှီး ဖြစ်လျက် ဖွင့်ထားသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ပြည့်လျက် ပိတ်ထားသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အချည်းနှီးဖြစ်လျက် ပိတ်ထားသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ရှေ့သို့တက်ခြင်း နောက်သို့ဆုတ်ခြင်း တူရူကြည့်ခြင်း တစောင်းကြည့်ခြင်း ကွေးခြင်း ဆန့်ခြင်း ဒုကုဋ်သပိတ်သင်္ကန်းကို ဆောင်ခြင်းသည် ကြည်ညိုဖွယ်ရှိ၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် "ဤကား ဆင်းရဲတည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ပ။ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်းဟုဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အချည်းနှီး ဖြစ်လျက် ပိတ်ထားသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ရဟန်းတို့ ထို အိုးသည် အချည်းနှီး ဖြစ်လျက် ပိတ်ထား သကဲ့သို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို အိုးနှင့် တူ၏ ဟု ငါ ဆို၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြည့်လျက် ဖွင့်ထားသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ရှေ့သို့တက်ခြင်း နောက်သို့ဆုတ်ခြင်း တူရူကြည့်ခြင်း တစောင်းကြည့်ခြင်း ကွေးခြင်း ဆန့်ခြင်း ဒုကုဋ် သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ခြင်းသည် ကြည်ညိုဖွယ် မရှိ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် "ဤကား ဆင်းရဲတည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ပ။ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြည့် လျက် ဖွင့်ထားသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ရဟန်းတို့ ထို အိုးသည် ပြည့်လျက် ဖွင့်ထားသကဲ့သို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို အိုးနှင့်တူ၏ ဟု ငါ ဆို၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အချည်းနှီးဖြစ်လျက် ဖွင့်ထားသောပုဂ္ဂိုလ်မည်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ရှေ့သို့တက်ခြင်း နောက်သို့ဆုတ်ခြင်း တူရူကြည့်ခြင်း တစောင်းကြည့်ခြင်း ကွေးခြင်း ဆန့်ခြင်း ဒုကုဋ်သပိတ်သင်္ကန်းကို ဆောင်ခြင်းသည် ကြည်ညိုဖွယ် မရှိ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် "ဤကား ဆင်းရဲတည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ပ။ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အချည်း နှီး ဖြစ်လျက် ဖွင့်ထားသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ရဟန်းတို့ ထို အိုးသည် အချည်းနှီးဖြစ်လျက် ဖွင့်ထား သကဲ့သို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို အိုးနှင့် တူ၏ ဟု ငါ ဆို၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြည့်လျက် ပိတ်ထားသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ရှေ့သို့တက်ခြင်း နောက်သို့ဆုတ်ခြင်း တူရူကြည့်ခြင်း တစောင်းကြည့်ခြင်း ကွေးခြင်း ဆန့်ခြင်း ဒုကုဋ္ဌသပိတ်သင်္ကန်းကို ဆောင်ခြင်းသည် ကြည်ညိုဖွယ် ရှိ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် "ဤကား ဆင်းရဲတည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ပ။ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြည့်လျက် ပိတ်ထားသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ရဟန်းတို့ ထို အိုးသည် ပြည့်လျက် ပိတ်ထားသကဲ့သို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို အိုးနှင့်တူ၏ ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ အိုးနှင့်တူသော ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှား ရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၁) ၁ - ဝလာဟကဝဂ် ===

၄ - ဥဒကရဟဒသုတ်

၁၀၄။ ရဟန်းတို့ ရေအိုင်တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- တိမ်လျက် နက်ရောင်ရှိသော ရေအိုင်၊ နက်လျက် တိမ်ရောင်ရှိသော ရေအိုင်၊ တိမ်လျက် တိမ်ရောင်ရှိသော ရေအိုင်၊ နက်လျက် နက်ရောင်ရှိသော ရေအိုင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ရေအိုင်တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ရေအိုင်နှင့်တူသော ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှား ရှိကုန်၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- တိမ်လျက် နက်ရောင်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ နက်လျက် တိမ်ရောင်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ တိမ်လျက် တိမ်ရောင်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ နက်လျက် နက်ရောင်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် တိမ်လျက် နက်ရောင်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ရှေ့သို့တက်ခြင်း နောက်သို့ဆုတ်ခြင်း တူရူကြည့်ခြင်း တစောင်းကြည့်ခြင်း ကွေးခြင်း ဆန့်ခြင်း ဒုကုဋ္ဌသပိတ်သင်္ကန်းကို ဆောင်ခြင်းသည် ကြည်ညိုဖွယ် ရှိ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် "ဤကား ဆင်းရဲတည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ပ။ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် တိမ်လျက် နက်ရောင် ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ရဟန်းတို့ ထို ရေအိုင်သည် တိမ်လျက် နက်ရောင် ရှိသကဲ့သို့၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို ရေအိုင်နှင့် တူ၏ဟု ငါ ဆို၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် နက်လျက် တိမ်ရောင်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ရှေ့သို့တက်ခြင်း နောက်သို့ဆုတ်ခြင်း တူရူကြည့်ခြင်း တစောင်းကြည့်ခြင်း ကွေးခြင်း ဆန့်ခြင်း ဒုကုဋ္ဌ သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ခြင်းသည် ကြည်ညိုဖွယ် မရှိ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် "ဤကား ဆင်းရဲတည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ပ။ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် နက်လျက် တိမ်ရောင်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ရဟန်းတို့ ထို ရေအိုင်သည် နက်လျက် တိမ်ရောင် ရှိသကဲ့သို့၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို ရေအိုင်နှင့်တူ၏ ဟု ငါ ဆို၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် တိမ်လျက် တိမ်ရောင်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ရှေ့သို့တက်ခြင်း နောက်သို့ဆုတ်ခြင်း တူရူကြည့်ခြင်း တစောင်းကြည့်ခြင်း ကွေးခြင်း ဆန့်ခြင်း ဒုကုဋ် သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ခြင်းသည် ကြည်ညိုဖွယ် မရှိ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် "ဤကား ဆင်းရဲတည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ပ။ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် တိမ်လျက် တိမ်ရောင်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ရဟန်းတို့ ထို ရေအိုင်သည် တိမ်လျက် တိမ်ရောင်ရှိသကဲ့သို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို ရေအိုင်နှင့် တူ၏ဟု ငါ ဆို၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် နက်လျက် နက်ရောင်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ရှေ့သို့တက်ခြင်း နောက်သို့ဆုတ်ခြင်း တူရူကြည့်ခြင်း တစောင်းကြည့်ခြင်း ကွေးခြင်း ဆန့်ခြင်း ဒုကုဋ် သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ခြင်းသည် ကြည်ညိုဖွယ် ရှိ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် "ဤကား ဆင်းရဲတည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ပ။ "ဤကား ဆင်းရဲ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် နက်လျက် နက်ရောင်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ရဟန်းတို့ ထို ရေအိုင်သည် နက်လျက် နက်ရောင် ရှိသကဲ့သို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို ရေအိုင်နှင့် တူ၏ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ရေအိုင်နှင့်တူသော ဤပုဂ္ဂိုလ် လေးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၁) ၁ - ဝလာဟကဝဂ် ===

၅ - အမ္ဗသုတ်

၁၀၅။ ရဟန်းတို့ သရက်သီးတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- စိမ်းလျက် မှည့်ရောင်ရှိသော သရက်သီး၊ မှည့်လျက် စိမ်းရောင်ရှိသော သရက်သီး၊ စိမ်းလျက် စိမ်းရောင်ရှိသော သရက်သီး၊ မှည့်လျက် မှည့်ရောင်ရှိသော သရက်သီးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ သရက်သီးတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် သရက်သီးနှင့် တူသော ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- စိမ်းလျက် မှည့်ရောင်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ မှည့်လျက် စိမ်းရောင်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ စိမ်းလျက် စိမ်းရောင်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ မှည့်လျက် မှည့်ရောင်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် စိမ်းလျက် မှည့်ရောင်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် မည်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ရှေ့သို့တက်ခြင်း နောက်သို့ဆုတ်ခြင်း တူရူကြည့်ခြင်း တစောင်းကြည့်ခြင်း ကွေးခြင်း ဆန့်ခြင်း ဒုကုဋ် သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ခြင်းသည် ကြည်ညိုဖွယ် ရှိ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် "ဤကား ဆင်းရဲတည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ပ။ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် စိမ်းလျက် မှည့်ရောင်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ရဟန်းတို့ ထို သရက်သီးသည် စိမ်းလျက် မှည့်ရောင် ရှိသကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို သရက်သီးနှင့် တူ၏ဟု ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မှည့်လျက် စိမ်းရောင်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ရှေ့သို့တက်ခြင်း နောက်သို့ဆုတ်ခြင်း တူရူကြည့်ခြင်း တစောင်းကြည့်ခြင်း ကွေးခြင်း ဆန့်ခြင်း ဒုကုဋ်သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ခြင်းသည် ကြည်ညိုဖွယ် မရှိ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် "ဤကား ဆင်းရဲတည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ပ။ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မှည့်လျက် စိမ်းရောင်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် မည်၏။ ရဟန်းတို့ ထို သရက်သီးသည် မှည့်လျက် စိမ်းရောင်ရှိသကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို သရက်သီးနှင့် တူ၏ဟု ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် စိမ်းလျက် စိမ်းရောင်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် မည်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ရှေ့သို့တက်ခြင်း နောက်သို့ဆုတ်ခြင်း တူရူကြည့်ခြင်း တစောင်းကြည့်ခြင်း ကွေးခြင်း ဆန့်ခြင်း ဒုကုဋ်သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ခြင်းသည် ကြည်ညိုဖွယ် မရှိ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် "ဤကား ဆင်းရဲတည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ပ။ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် စိမ်းလျက် စိမ်းရောင်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ရဟန်းတို့ ထို သရက်သီးသည် စိမ်းလျက် စိမ်းရောင်ရှိသကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို သရက်သီးနှင့် တူ၏ဟု ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မှည့်လျက် မှည့်ရောင်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် မည်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ရှေ့သို့တက်ခြင်း နောက်သို့ဆုတ်ခြင်း တူရူကြည့်ခြင်း တစောင်းကြည့်ခြင်း ကွေးခြင်း ဆန့်ခြင်း ဒုကုဋ်သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ခြင်းသည် ကြည်ညိုဖွယ် ရှိ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် "ဤကား ဆင်းရဲတည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ပ။ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မှည့်လျက် မှည့်ရောင်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် မည်၏။ ရဟန်းတို့ ထို သရက်သီးသည် မှည့်လျက် မှည့်ရောင်ရှိသကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို သရက်သီးနှင့် တူ၏ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ သရက်သီးနှင့်တူသော ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၁) ၁ - ဝလာဟကဝဂ် ===

၆ - ဒုတိယ အမ္ဗုပမသုတ်

(၁။ အဋ္ဌကထာ၌ ဆဋ္ဌသုတ်အနက် ပေါ်လွင်ပြီဟု ပြထား၏၊ သို့သော် ပါဠိတော်မူ အစောင်စောင်၌ မပါ။)

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၁) ၁ - ဝလာဟကဝဂ် ===

၇ - မူသိကသုတ်

၁၀၇။ ရဟန်းတို့ ကြွက်တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- တွင်းသာဖောက်၍ မအောင်းသော ကြွက်၊ အောင်းသာအောင်း၍ တွင်းမဖောက်သော ကြွက်၊ တွင်းလည်း မဖောက် အောင်းလည်း မအောင်းသော ကြွက်၊ တွင်းလည်းဖောက် အောင်းလည်း အောင်းသော ကြွက်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ကြွက်တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ကြွက်နှင့်တူသော ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- တွင်းသာဖောက်၍ မအောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ အောင်းသာအောင်း၍ တွင်းမဖောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ တွင်းလည်း မဖောက် အောင်းလည်း မအောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ တွင်းလည်းဖောက် အောင်းလည်း အောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် တွင်းသာဖောက်၍ မအောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ် မည်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သုတ် ဂေယျ ဝေယျာကရဏ ဂါထာ ဥဒါန်း ဣတိဝုတ် ဇာတ် အဗ္ဘုတဓမ္မ ဝေဒလ္လဟူသော ဓမ္မကို သင်ကြား၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် "ဤကား ဆင်းရဲတည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ မသိ။ပ။ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ မသိ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် တွင်းသာဖောက်၍ မအောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ရဟန်းတို့ ထို ကြွက်သည် တွင်းသာဖောက်၍ မအောင်းသကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို ကြွက်နှင့် တူ၏ ဟု ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အောင်းသာအောင်း၍ တွင်းမဖောက်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သုတ် ဂေယျ ဝေယျာကရဏ ဂါထာ ဥဒါန်း ဣတိဝုတ် ဇာတ် အဗ္ဘုတဓမ္မ ဝေဒလ္လဟူသော ဓမ္မကို မသင်ကြား၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် "ဤကား ဆင်းရဲတည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ သိ၏။ပ။ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အောင်းသာအောင်း၍ တွင်းမဖောက်သော ပုဂ္ဂိုလ် မည်၏။ ရဟန်းတို့ ထို ကြွက်သည် အောင်းသာအောင်း၍ တွင်းမဖောက်သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို ကြွက်နှင့် တူ၏ဟု ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် တွင်းလည်းမဖောက် အောင်းလည်းမအောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ် မည်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သုတ် ဂေယျ ဝေယျာကရဏ ဂါထာ ဥဒါန်း ဣတိဝုတ် ဇာတ် အဗ္ဘုတဓမ္မ ဝေဒလ္လဟူသော ဓမ္မကို မသင်ကြား၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် "ဤကား ဆင်းရဲတည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ မသိ။ပ။ "ဤကား ဆင်းရဲ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ မသိ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် တွင်းလည်း မဖောက် အောင်းလည်း မအောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ် မည်၏။ ရဟန်းတို့ ထို ကြွက်သည် တွင်းလည်းမဖောက် အောင်းလည်း မအောင်းသကဲ့သို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို ကြွက်နှင့် တူ၏ဟု ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် တွင်းလည်းဖောက် အောင်းလည်း အောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ် မည်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သုတ် ဂေယျ ဝေယျာကရဏ ဂါထာ ဥဒါန်း ဣတိဝုတ် ဇာတ် အဗ္ဘုတဓမ္မ ဝေဒလ္လဟူသော ဓမ္မကို သင်ကြား၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် "ဤကား ဆင်းရဲတည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ပ။ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် တွင်းလည်း

ဖောက် အောင်းလည်း အောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ရဟန်းတို့ ထို ကြွက်သည် တွင်းလည်းဖောက် အောင်းလည်းအောင်း သကဲ့သို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို ကြွက်နှင့် တူ၏ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ကြွက်နှင့် တူသော ဤပုဂ္ဂိုလ် လေးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၁) ၁ - ဝလာဟကဝဂ် ===

၈ - ဗလီဗဒ္ဒသုတ်

၁၀၈။ ရဟန်းတို့ နွားလားတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- မိမိနွားအုပ်၌သာ ကြမ်းတမ်းလျက် အခြားနွားအုပ်၌ မကြမ်းတမ်းသော နွားလား၊ အခြားနွားအုပ်၌သာ ကြမ်းတမ်းလျက် မိမိနွားအုပ်၌ မကြမ်းတမ်းသော နွားလား၊ မိမိနွားအုပ်၌လည်း ကြမ်းတမ်း အခြားနွားအုပ်၌လည်း ကြမ်းတမ်းသော နွားလား၊ မိမိနွားအုပ်၌လည်း မကြမ်းတမ်း အခြားနွားအုပ်၌လည်း မကြမ်းတမ်းသော နွားလားတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ နွားလားတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအတူ သာလျှင် နွားလားနှင့်တူသော ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- မိမိအုပ်စု၌သာ ကြမ်းတမ်းလျက် အခြားအုပ်စု၌ မကြမ်းတမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ အခြားအုပ်စု၌သာ ကြမ်းတမ်းလျက် မိမိအုပ်စု၌ မကြမ်းတမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ မိမိအုပ်စု၌လည်း ကြမ်းတမ်း အခြားအုပ်စု၌လည်း ကြမ်းတမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ မိမိအုပ်စု၌လည်း မကြမ်းတမ်း အခြားအုပ်စု၌လည်း မကြမ်းတမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိအုပ်စု၌သာ ကြမ်းတမ်းလျက် အခြားအုပ်စု၌ မကြမ်းတမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ် မည်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိပရိသတ်ကိုသာ ထိတ်လန့်စေတတ်၏၊ သူတစ်ပါး ပရိသတ်ကို မထိတ်လန့်စေတတ်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မိမိအုပ်စု၌သာ ကြမ်းတမ်းလျက် အခြားအုပ်စု၌ မကြမ်းတမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ် မည်၏။ ရဟန်းတို့ ထို နွားလားသည် မိမိနွားအုပ်၌ ကြမ်းတမ်းလျက် အခြားနွားအုပ်၌ မကြမ်းတမ်းသကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို နွားလားနှင့် တူ၏ ဟု ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အခြားအုပ်စု၌သာ ကြမ်းတမ်းလျက် မိမိအုပ်စု၌ မကြမ်းတမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ် မည်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အခြားပရိသတ်ကို ထိတ်လန့်စေတတ်၏၊ မိမိပရိသတ်ကို မထိတ်လန့်စေတတ်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အခြားအုပ်စု၌သာ ကြမ်းတမ်းလျက် မိမိအုပ်စု၌ မကြမ်းတမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ရဟန်းတို့ ထို နွားလားသည် အခြားနွားအုပ်၌သာ ကြမ်းတမ်းလျက် မိမိနွားအုပ်၌ မကြမ်းတမ်းသကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို နွားလားနှင့် တူ၏ ဟု ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိအုပ်စု၌လည်း ကြမ်းတမ်း အခြားအုပ်စု၌လည်း ကြမ်းတမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ် မည်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိပရိသတ်ကိုလည်း ထိတ်လန့်စေတတ်၏၊ အခြားပရိသတ်ကိုလည်း ထိတ်လန့်စေတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိအုပ်စု၌လည်း ကြမ်းတမ်း၍ အခြားအုပ်စု၌လည်း ကြမ်းတမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ်

မည်၏။ ရဟန်းတို့ ထို နွားလားသည် မိမိနွားအုပ်၌လည်း ကြမ်းတမ်း အခြားနွားအုပ်၌လည်း ကြမ်းတမ်း သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို နွားလားနှင့် တူ၏ ဟု ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိအုပ်စု၌လည်း မကြမ်းတမ်း အခြားအုပ်စု၌လည်း မကြမ်းတမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ် မည်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိ ပရိသတ်ကိုလည်း မထိတ်လန့်စေတတ်၊ အခြားပရိသတ်ကိုလည်း မထိတ်လန့်စေတတ်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိအုပ်စု၌လည်း မကြမ်းတမ်း အခြားအုပ်စု၌လည်း မကြမ်းတမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ် မည်၏။ ရဟန်းတို့ ထို နွားလားသည် မိမိနွားအုပ်၌လည်း မကြမ်းတမ်း အခြားနွားအုပ်၌လည်း မကြမ်းတမ်း သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို နွားလားနှင့် တူ၏ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ နွားလားနှင့် တူသော ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၁) ၁ - ဝလာဟကဝဂ် ===

၉ - ရုက္ခသုတ်

၁၀၉။ ရဟန်းတို့ သစ်ပင်တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- အကာပင် ဖြစ်၍ အကာပင် အခြံအရံ ရှိသော သစ်ပင်၊ အကာပင်ဖြစ်၍ အနှစ်ပင်အခြံအရံရှိသော သစ်ပင်၊ အနှစ်ပင်ဖြစ်၍ အကာပင် အခြံအရံရှိသော သစ်ပင်၊ အနှစ်ပင်ဖြစ်၍ အနှစ်ပင်အခြံအရံရှိသော သစ်ပင် တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ သစ်ပင်တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် သစ်ပင်နှင့် တူသော ပုဂ္ဂိုလ် လေးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- အကာပင် ဖြစ်၍ အကာပင် အခြံအရံရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ အကာပင်ဖြစ်၍ အနှစ်ပင် အခြံအရံရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ အနှစ်ပင် ဖြစ်၍ အကာပင် အခြံအရံရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ အနှစ်ပင်ဖြစ်၍ အနှစ်ပင်အခြံအရံရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အကာပင်ဖြစ်၍ အကာပင်အခြံအရံရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလမရှိ၊ ယုတ်ညံ့သော သဘောရှိ၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပရိသတ်သည်လည်း သီလမရှိ၊ ယုတ်ညံ့သော သဘော ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အကာပင် ဖြစ်၍ အကာပင်အခြံအရံရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် မည်၏။ ရဟန်းတို့ ထို သစ်ပင်သည် အကာပင်ဖြစ်၍ အကာပင်အခြံအရံ ရှိသကဲ့သို့၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို သစ်ပင်နှင့် တူ၏ဟု ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အကာပင်ဖြစ်၍ အနှစ်ပင်အခြံအရံရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလ မရှိ၊ ယုတ်ညံ့သော သဘော ရှိ၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပရိသတ်သည်ကား သီလရှိ၏၊ ကောင်းသော သဘောရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အကာပင်ဖြစ်၍ အနှစ်ပင်အခြံအရံရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ရဟန်းတို့ ထို သစ်ပင်သည် အကာ ပင်ဖြစ်၍ အနှစ်ပင်အခြံအရံရှိသကဲ့သို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို သစ်ပင်နှင့် တူ၏ဟု ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အနှစ်ပင်ဖြစ်၍ အကာပင်အခြံအရံရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလရှိ၏၊ ကောင်းသော သဘော ရှိ၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပရိသတ်သည်ကား သီလမရှိ၊ ယုတ်ညံ့သော သဘော ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အနှစ်ပင်ဖြစ်၍ အကာပင် အခြံအရံရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ရဟန်းတို့ ထို သစ်ပင်သည် အနှစ်ပင်ဖြစ်၍ အကာပင် အခြံအရံရှိသကဲ့သို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို သစ်ပင်နှင့် တူ၏ဟု ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အနှစ်ပင်ဖြစ်၍ အနှစ်ပင် အခြံအရံရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလရှိ၏၊ ကောင်းသော သဘော ရှိ၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပရိသတ်သည်လည်း သီလရှိ၏၊ ကောင်းသော သဘောရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အနှစ်ပင်ဖြစ်၍ အနှစ်ပင်အခြံအရံရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ရဟန်းတို့ ထို သစ်ပင်သည် အနှစ် ပင်ဖြစ်၍ အနှစ်ပင်အခြံအရံရှိသကဲ့သို့၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို သစ်ပင်နှင့်တူ၏ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ သစ်ပင်နှင့် တူသော ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၁) ၁ - ဝလာဟကဝဂ် ===

၁၀ - အာသီဝိသသုတ်

၁၁၀။ ရဟန်းတို့ မြွေတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- လျင်စွာတက်သော အဆိပ်သာရှိ၍ မကြမ်းသော အဆိပ်ရှိသော မြွေ၊ ကြမ်းသော အဆိပ်သာရှိ၍ လျင်စွာတက်သော အဆိပ်မရှိသော မြွေ၊ လျင်စွာတက်သော အဆိပ်လည်းရှိ ကြမ်းသော အဆိပ်လည်း ရှိသော မြွေ၊ လျင်စွာ တက်သော အဆိပ်လည်း မရှိ ကြမ်းသော အဆိပ်လည်း မရှိသော မြွေတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ မြွေတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် မြွေနှင့်တူသော ပုဂ္ဂိုလ် လေးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှား ရှိကုန်၏။ အဘယ်လေး မျိုးတို့နည်းဟူမူ- လျင်စွာတက်သော အဆိပ်သာရှိ၍ ကြမ်းသော အဆိပ်မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ကြမ်းသော အဆိပ်သာရှိ၍ လျင်စွာတက်သော အဆိပ်မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ လျင်စွာတက်သော အဆိပ်လည်းရှိ ကြမ်းသော အဆိပ်လည်း ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ လျင်စွာတက်သော အဆိပ်လည်း မရှိ ကြမ်းသော အဆိပ်လည်း မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် လျင်စွာ တက်သော အဆိပ်သာရှိ၍ ကြမ်းသော အဆိပ် မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မပြတ် အမျက်ထွက်တတ်၏၊ ထိုသူ၏ ယင်းအမျက်သည်ကား ကာလရှည်စွာ မကိန်းအောင်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် လျင်စွာတက်သော အဆိပ်သာရှိ၍ ကြမ်းသော အဆိပ်မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ရဟန်းတို့ ထို မြွေသည် လျင်စွာ တက်သော အဆိပ်သာရှိ၍ ကြမ်းသော အဆိပ်မရှိသကဲ့သို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို မြွေနှင့် တူ၏ ဟု ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကြမ်းသော အဆိပ်သာရှိ၍ လျင်စွာ တက်သော အဆိပ် မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မပြတ် အမျက်မထွက်တတ်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ယင်းအမျက်သည်ကား ကာလရှည်စွာ ကိန်းအောင်း၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကြမ်းသော အဆိပ်သာရှိ၍ လျင်စွာတက်သော အဆိပ်မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ရဟန်းတို့ ထို မြွေသည် ကြမ်းသော အဆိပ်သာရှိ၍ လျင်စွာတက်သော အဆိပ်မရှိသကဲ့သို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို မြွေနှင့် တူ၏ ဟု ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် လျင်စွာ တက်သော အဆိပ်လည်းရှိ ကြမ်းသော အဆိပ်လည်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မပြတ် အမျက် ထွက်တတ်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ ယင်းအမျက်သည်ကား ကာလရှည်စွာ ကိန်းအောင်း၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် လျင်စွာတက်သော အဆိပ်လည်းရှိသော ကြမ်းသော အဆိပ်လည်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် မည်၏။ ရဟန်းတို့ ထို မြွေသည် လျင်စွာတက်သော အဆိပ်လည်းရှိ၍ ကြမ်းသော အဆိပ်လည်း ရှိသကဲ့သို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို မြွေနှင့် တူ၏ ဟု ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် လျင်စွာတက်သော အဆိပ်လည်း မရှိ ကြမ်းသော အဆိပ်လည်း မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မပြတ် အမျက် မထွက်တတ်၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ ယင်းအမျက်သည်ကား ကာလရှည်စွာ မကိန်းအောင်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် လျင်စွာ တက်သော အဆိပ်လည်း မရှိ ကြမ်းသော အဆိပ်လည်း မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ရဟန်းတို့ ထို မြွေသည် လျင်စွာ တက်သော အဆိပ်လည်း မရှိ၊ ကြမ်းသော အဆိပ်လည်း မရှိသကဲ့သို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို မြွေနှင့်တူ၏ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ မြွေနှင့်တူသော ဤပုဂ္ဂိုလ် လေးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ရှေးဦးစွာသော ဝလာဟကဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - ကေသိဝဂ် ===

၁ - ကေသိသုတ်

၁၁၁။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော ကေသီမည်သော မြင်းဆရာအား မြတ်စွာဘုရားသည် "ကေသိ သင်သည်ကား မြင်းဆရာဟု ထင်ရှား၏၊ အဘယ်သို့လျှင် သင်သည် မြင်းရိုင်းကို ဆုံးမသနည်း"ဟု မိန့်တော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြင်းရိုင်းကို အနုအားဖြင့်လည်း ဆုံးမပါ၏၊ အကြမ်းအားဖြင့်လည်း ဆုံးမပါ၏၊ အနု အကြမ်း အားဖြင့် လည်း ဆုံးမပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။ ကေသိ အကယ်၍ သင်၏ မြင်းရိုင်းသည် အနုအားဖြင့်လည်း အဆုံးအမ မခံ၊ အကြမ်းအားဖြင့်လည်း အဆုံးအမ မခံ၊ အနု အကြမ်းအားဖြင့်လည်း အဆုံးအမ မခံလျှင် ထိုမြင်းရိုင်းကို အဘယ်သို့ပြုသနည်းဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်၏ မြင်းရိုင်း သည် အကယ်၍ အနုအားဖြင့်လည်း အဆုံးအမ မခံ၊ အကြမ်းအားဖြင့်လည်း အဆုံးအမ မခံ၊ အနု အကြမ်း အားဖြင့်လည်း အဆုံးအမ မခံခဲ့လျှင် ထို မြင်းရိုင်းကို သတ်ပစ်ပါသည်။ ထိုသို့ သတ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူ- အကျွန်ုပ်၏ ဆရာ အမျိုးအနွယ်အား ဂုဏ်ကျေးဇူးမဲ့ မဖြစ်စေလို သောကြောင့် ပါတည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည်ကား ဆုံးမထိုက်သူတို့ကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ဆုံးမထိုက်သော သူကို ဆုံးမတော်မူပါ သနည်း ဟု (လျှောက်၏)။ ကေသိ ငါသည်ကား ဆုံးမထိုက်သော သူတို့ကို အနုအားဖြင့် လည်း ဆုံးမ၏၊ အကြမ်းအားဖြင့်လည်း ဆုံးမ၏၊ အနု အကြမ်းအားဖြင့်လည်း ဆုံးမ၏၊

ကေသိ ထိုသို့ဆုံးမရာ၌ ဤကား အနုအားဖြင့် ဆုံးမပုံတည်း- ဤကား ကာယသုစရိုက်တည်း၊ ဤကား ကာယသုစရိုက်၏ အကျိုးတည်း၊ ဤကား ဝစီသုစရိုက်တည်း၊ ဤကား ဝစီသုစရိုက်၏ အကျိုးတည်း၊ ဤကား မနောသုစရိုက်တည်း၊ ဤကား မနောသုစရိုက်၏ အကျိုးတည်း၊ ဤကား နတ်တို့တည်း၊ ဤကား လူတို့တည်းဟု ဆုံးမ၏။

ကေသိ ထိုသို့ ဆုံးမရာ၌ ဤကား အကြမ်းအားဖြင့် ဆုံးမပုံတည်း- ဤကား ကာယဒုစရိုက်တည်း၊ ဤကား ကာယဒုစရိုက်၏ အကျိုးတည်း၊ ဤကား ဝစီဒုစရိုက်တည်း၊ ဤကား ဝစီဒုစရိုက်၏ အကျိုးတည်း၊ ဤကား မနောဒုစရိုက်တည်း၊ ဤကား မနောဒုစရိုက်၏ အကျိုးတည်း၊ ဤကား ငရဲတည်း၊ ဤကား တိရစ္ဆာန်မျိုးတည်း။ ဤကား ပြိတ္တာဘုံတည်းဟု ဆုံးမ၏။

ကေသိ ထိုသို့ ဆုံးမရာ၌ ဤသည်ကား အနု အကြမ်းအားဖြင့် ဆုံးမပုံတည်း- ဤကား ကာယ သုစရိုက်တည်း၊ ဤကား ကာယသုစရိုက်၏ အကျိုးတည်း၊ ဤကား ကာယဒုစရိုက်တည်း၊ ဤကား ကာယဒုစရိုက်၏ အကျိုးတည်း၊ ဤကား ဝစီသုစရိုက်တည်း၊ ဤကား ဝစီသုစရိုက်၏ အကျိုးတည်း၊ ဤကား ဝစီဒုစရိုက်တည်း၊ ဤကား ဝစီဒုစရိုက်၏ အကျိုးတည်း၊ ဤကား မနောသုစရိုက်တည်း၊ ဤကား မနောသုစရိုက်၏ အကျိုးတည်း၊ ဤကား မနောဒုစရိုက်တည်း၊ ဤကား မနောဒုစရိုက်၏ အကျိုးတည်း၊ ဤကား နတ်တို့တည်း၊ ဤကား လူတို့တည်း၊ ဤကား ငရဲတို့တည်း၊ ဤကား တိရစ္ဆာန်မျိုးတည်း၊ ဤကား ပြိတ္တာဘုံတည်းဟု ဆုံးမ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကယ်၍ အသျှင်ဘုရား၏ ဆုံးမထိုက်သူသည် အနုအားဖြင့်လည်း အဆုံးအမ မခံ၊ အကြမ်း အားဖြင့်လည်း အဆုံးအမ မခံ၊ အနုအကြမ်း အားဖြင့်လည်း အဆုံးအမ မခံခဲ့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုသူကို အဘယ်သို့လျှင် ပြုလုပ်ပါသနည်းဟု (လျှောက်၏)။ ကေသိ ငါ၏ ဆုံးမထိုက်သူသည် အကယ်၍ အနုအားဖြင့်လည်း အဆုံးအမ မခံ၊ အကြမ်းအားဖြင့်လည်း အဆုံးအမ

မခံ၊ အနု အကြမ်း အားဖြင့်လည်း အဆုံးအမ မခံခဲ့လျှင် ထိုသူကို ငါသည် သတ်ပစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားအား သူ့အသက် သတ်ခြင်းသည် မအပ်သည်သာ မဟုတ်ပါလော၊ ထိုသို့ ဖြစ်ပါလျက် မြတ်စွာဘုရားသည် "ကေသိ ထိုသူကို ငါသည် သတ်ပစ်၏" ဟု မိန့်တော်မူဘိ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ကေသိ မှန်ပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရားအား သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းသည် မအပ်သည်သာတည်း၊ စင်စစ်သော် ကား ထို ဆုံးမထိုက်သူသည် အကယ်၍ အနုအားဖြင့်လည်း အဆုံးအမ မခံ၊ အကြမ်းအားဖြင့်လည်းအဆုံးအမ မခံ၊ အနုအကြမ်း အားဖြင့်လည်း အဆုံးအမ မခံခဲ့လျှင် ထိုသူကို မြတ်စွာဘုရားသည် ပြောဆို ဆုံးမထိုက်သူ ဟူ၍ အသိအမှတ် မပြုတော့ပေ၊ ပညာရှိ သီတင်းသုံးဖော်တို့ကလည်း ပြောဆို ဆုံးမထိုက်သူ ဟူ၍ အသိအမှတ် မပြုကြကုန်။ ယင်းသို့ အသိအမှတ် မပြုကြခြင်း သည်ပင် မြတ်စွာဘုရား အဆုံးအမ တော်၌ သတ်ပစ်လိုက်သည် မည်ပေ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားက ပြောဆိုဆုံးမထိုက်သူဟူ၍ အသိအမှတ် မပြု၊ ပညာရှိ သီတင်းသုံးဖော်တို့ကလည်း ပြောဆိုဆုံးမထိုက်သူဟူ၍ အသိအမှတ် မပြုကြခြင်းသည်ပင် စင်စစ် ကောင်းစွာ သတ်ပစ်လိုက်သည် မည်ပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရား (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏၊ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ပ။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာဟု မှတ်တော်မူပါဟု (လျှောက်၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - ကေသိဝဂ် ===

၂ - ဇဝသုတ်

၁၁၂။ ရဟန်းတို့ မင်း၏ အင်္ဂါလေးမျိုးတို့နှင့်ပြည့်စုံသော အဇာနည်မြင်းကောင်းသည် မင်းအား ထိုက်၏၊ မင်း၏ အသုံးအဆောင် ဖြစ်၏၊ မင်း၏ အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းဟူ၍သာ ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ဖြောင့်မတ်ခြင်းနှင့် လည်းကောင်း၊ လျင်မြန်ခြင်းနှင့် လည်းကောင်း၊ သည်းခံခြင်းနှင့်လည်းကောင်း၊ အကျင့်ကောင်းခြင်းနှင့်လည်းကောင်း (ပြည့်စုံခြင်းတည်း)။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါ လေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မင်း၏ အာဇာနည်မြင်းကောင်းသည် မင်းအား ထိုက်၏၊ မင်း၏ အသုံးအဆောင် ဖြစ်၏၊ မင်း၏ အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်း ဟူ၍ သာလျှင် ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင်တရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်တန်၏။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ဖြောင့်မတ်ခြင်းနှင့်လည်းကောင်း၊ လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်းကောင်း၊ သည်းခံခြင်းနှင့် လည်းကောင်း၊ အကျင့် ကောင်းခြင်းနှင့် လည်းကောင်း (ပြည့်စုံခြင်းတည်း)။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါ လေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်တန်၏။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံးလယ်မြေ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - ကေသိဝဂ် ===

၃ - ပတောဒသုတ်

၁၁၃။ ရဟန်းတို့ လောက၌ အာဇာနည်မြင်းကောင်း လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော အာဇာနည်မြင်းကောင်းသည် နှင်တံရိပ်ကို မြင်၍ "ငါ့ကို ယနေ့ မြင်းထိန်းသည် အဘယ်အကြောင်းကိစ္စကို ပြုစေလိမ့်မည်နည်း၊ ငါသည် ထို မြင်းထိန်း အတွက် အဘယ်ကို ပြုရပါအံ့နည်း" ဟု ထိတ်လန့်၏၊ တုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ဤသို့ သဘောရှိသော အချို့သော အာဇာနည်မြင်းကောင်းလည်း ရှိတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤပဌမအာဇာနည် မြင်းကောင်းမျိုးသည် လောက၌ ထင်ရှားရှိ၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သော အာဇာနည်မြင်းကောင်းသည် နှင်တံရိပ်ကို မြင်၍ မထိတ်လန့်၊ တုန်လှုပ်ခြင်းသို့ မရောက်၊ စင်စစ်သော်ကား အမွေး၌ နှင်တံဖြင့် ထိုးအပ်သည် ရှိသော် "ယနေ့ ငါ့ကို မြင်းထိန်းသည် အဘယ်အကြောင်းကိစ္စကို ပြုစေလိမ့်မည်နည်း၊ ငါသည် မြင်းထိန်း အတွက် အဘယ်ကို ပြုရပါအံ့နည်း" ဟု ထိတ်လန့်၏၊ တုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ဤသို့ သဘော ရှိသော အချို့သော အာဇာနည်မြင်းကောင်းလည်း ရှိတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤဒုတိယ အာဇာနည်မြင်းကောင်းမျိုးသည် လောက၌ ထင်ရှားရှိ၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သော အာဇာနည်မြင်းကောင်းသည် နှင်တံရိပ်ကို မြင်၍လည်း မထိတ်လန့်၊ တုန်လှုပ်ခြင်းသို့ မရောက်၊ အမွေး၌ နှင်တံဖြင့် ထိုးအပ်သော်လည်း မထိတ်လန့်၊ တုန်လှုပ်ခြင်းသို့ မရောက်၊ စင်စစ်သော်ကား အရေ၌ နှင်တံဖြင့် ထိုးအပ်သည်ရှိသော် "ယနေ့ ငါ့ကို မြင်းထိန်းသည် အဘယ်အကြောင်းကိစ္စကို ပြုစေလိမ့်မည်နည်း၊ ငါသည် မြင်းထိန်းအတွက် အဘယ် ကို ပြုရပါအံ့နည်း" ဟု ထိတ်လန့်၏၊ တုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ဤသို့ သဘော ရှိသော အချို့သော အာဇာနည်မြင်းကောင်းလည်း ရှိတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတတိယ အာဇာနည် မြင်းကောင်း မျိုးသည် လောက၌ ထင်ရှားရှိ၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သော အာဇာနည်မြင်းကောင်းသည် နှင်တံရိပ်ကို မြင်၍လည်း မထိတ်လန့်၊ တုန်လှုပ်ခြင်းသို့ မရောက်၊ အမွေး၌ နှင်တံဖြင့် ထိုးအပ်သော်လည်း မထိတ် လန့်၊ တုန်လှုပ်ခြင်းသို့ မရောက်၊ အရေ၌ နှင်တံဖြင့် ထိုးအပ်သော်လည်း မထိတ်လန့်၊ တုန်လှုပ်ခြင်း သို့ မရောက်၊ စင်စစ်သော်ကား နှင်တံဖြင့် အရိုးကို ထိုးအပ်သည်ရှိသော် "ယနေ့ ငါ့ကို မြင်းထိန်းသည် အဘယ် အကြောင်း ကိစ္စကို ပြုစေလိမ့်မည်နည်း၊ ငါသည် မြင်းထိန်းအတွက် အဘယ်ကို ပြုရပါအံ့နည်း" ဟု ထိတ်လန့်၏၊ တုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ဤသို့သဘောရှိသော အချို့သော အာဇာနည်မြင်းကောင်းလည်း ရှိတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤစတုတ္ထအာဇာနည်မြင်းကောင်းမျိုးသည် လောက၌ ထင်ရှားရှိ၏။

ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤအာဇာနည်မြင်းကောင်း လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှား ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် လောက၌ ဤအာဇာနည်ယောကျ်ားကောင်း လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ် လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော အာဇာနည်ယောကျ်ားကောင်းသည် "ဤမည်သော ရွာ၌သော်လည်းကောင်း၊ နိဂုံး၌သော်လည်းကောင်း မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်၏၊ သို့မဟုတ် သေ၏" ဟူ၍ ကြား၏၊ ထိုသူသည် ထိုသို့ကြားခြင်းကြောင့် ထိတ်လန့်၏၊ တုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ထိတ်လန့်၍ အသင့်အားဖြင့် အားထုတ်၏၊ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်ထားသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နာမကာယဖြင့်လည်း မဖောက်မပြန် မြတ်သော အမှန်တရား

(နိဗ္ဗာန်)ကို မျက်မှောက် ပြု၍၊ ပညာဖြင့်လည်း ထိုးထွင်း၍ သိမြင်၏။ ရဟန်းတို့ ထို အာဇာနည်မြင်းကောင်းသည် နှင်တံရိပ်ကို မြင်၍ ထိတ်လန့်သကဲ့သို့ တုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအာဇာနည် ယောကျ်ားကောင်း ကိုလည်း အာဇာနည်မြင်းကောင်းနှင့် တူ၏ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ဤသို့ သဘောရှိသော အချို့သော အာဇာနည်ယောကျ်ားကောင်းလည်း ရှိတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤပဌမ အာဇာနည်ယောကျ်ား ကောင်းမျိုးသည် လောက၌ ထင်ရှားရှိ၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သော အာဇာနည်ယောကျ်ားကောင်းသည် "ဤမည်သော ရွာ၌သော်လည်းကောင်း၊ နိဂုံး၌သော်လည်းကောင်း မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်၏။ သို့မဟုတ် သေ၏" ဟူ၍ မကြား၊ စင်စစ်သော်ကား ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်နေ သော၊ သို့မဟုတ် သေနေသော မိန်းမကို ဖြစ်စေ ယောကျ်ားကို ဖြစ်စေ ကိုယ်တိုင် မြင်၏၊ ထိုသူသည် ထိုသို့ မြင်ခြင်းကြောင့် ထိတ်လန့်၏၊ တုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ထိတ်လန့်၍ အသင့်အားဖြင့် အားထုတ်၏၊ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်ထားသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နာမကာယဖြင့် မဖောက်မပြန်မြတ်သော အမှန်တရား (နိဗ္ဗာန်)ကို မျက်မှောက်ပြု၍၊ ပညာဖြင့်လည်း ထိုးထွင်း၍ သိမြင်၏။ ရဟန်းတို့ ထို အာဇာနည်မြင်းကောင်းသည် နှင်တံဖြင့် အမွေးကို ထိုးသည် ဖြစ်၍ထိတ်လန့်သကဲ့သို့ တုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအာဇာနည်ယောကျ်ားကောင်းကိုလည်း ထို အာဇာနည်မြင်းကောင်းနှင့် တူ၏ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ဤသို့ သဘောရှိသော အချို့သော အာဇာနည် ယောကျ်ား ကောင်းလည်း ရှိတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤဒုတိယအာဇာနည် ယောကျ်ားကောင်းမျိုးသည် လောက၌ ထင်ရှားရှိ၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သော အာဇာနည်ယောကျ်ားကောင်းသည် "ဤမည်သော ရွာ၌သော်လည်းကောင်း၊ နိဂုံး၌သော်လည်းကောင်း မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်၏၊ သို့မဟုတ် သေ၏"ဟူ၍ မကြား၊ ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်နေသော၊ သို့မဟုတ် သေနေသော မိန်းမကို ဖြစ်စေ ယောကျ်ားကို ဖြစ်စေ ကိုယ်တိုင် မမြင်၊ စင်စစ်သော်ကား ထိုသူ၏ ဆွေမျိုးဖြစ်စေ သားချင်းဖြစ်စေ ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်၏၊ သို့မဟုတ် သေ၏၊ ထိုသူသည် ထို အကြောင်းကြောင့် ထိတ်လန့်၏၊ တုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ထိတ်လန့်၍ အသင့်အားဖြင့် အားထုတ်၏၊ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်ထားသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နာမကာယဖြင့် မဖောက်မပြန် မြတ်သော အမှန်တရား (နိဗ္ဗာန်)ကို မျက်မှောက်ပြု၍၊ ပညာဖြင့်လည်း ထိုးထွင်း၍ မြင်၏။ ရဟန်းတို့ အာဇာနည်မြင်းကောင်း သည် နှင်တံဖြင့် အရေကို ထိုးသည်ရှိသော် ထိတ်လန့်သကဲ့သို့ တုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအာဇာနည် ယောကျ်ားကောင်းကိုလည်း ထို အာဇာနည် မြင်းကောင်းနှင့် တူ၏ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ဤသို့သဘောရှိသော အချို့သော အာဇာနည်ယောကျ်ားကောင်းလည်း ရှိတတ် ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတတိယ အာဇာနည်ယောကျ်ားကောင်းမျိုးသည် လောက၌ ထင်ရှားရှိ၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သော အာဇာနည်ယောကျ်ားကောင်းသည် "ဤမည်သော ရွာ၌သော်လည်းကောင်း၊ နိဂုံး၌သော်လည်းကောင်း မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်၏၊ သို့မဟုတ် သေ၏" ဟူ၍ မကြား၊ ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်နေသော၊ သို့မဟုတ် သေနေသော မိန်းမကို ဖြစ်စေ ယောကျ်ားကို ဖြစ်စေ ကိုယ်တိုင်လည်း မမြင်၊ ထိုသူ၏ ဆွေမျိုးဖြစ်စေ သားချင်းဖြစ်စေ ဆင်းရဲခြင်းသို့ မရောက်၊ သို့မဟုတ် မသေ၊ စင်စစ်သော်ကား ကိုယ်တိုင်ပင်လျှင် ကိုယ်၌ ဖြစ်သော ပြင်းထန် ကြမ်းကြုတ် စပ်ရှား ကျင်နာ မသာယာဖွယ် မနှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်သော သေလောက် သော ဆင်းရဲဝေဒနာတို့ကို တွေ့ထိခံစားရ၏။ ထိုသူသည် ထို အကြောင်းကြောင့် ထိတ်လန့်၏၊ တုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ထိတ်လန့်၍ အသင့်အားဖြင့် အားထုတ်၏၊ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်ထားသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နာမကာယဖြင့် မဖောက်မပြန်မြတ်သော အမှန်တရား (နိဗ္ဗာန်) ကို မျက်မှောက်ပြု၍၊ ပညာ ဖြင့်လည်း ထိုးထွင်း၍မြင်၏။ ရဟန်းတို့ ထို အာဇာနည်မြင်းကောင်းသည် နှင်တံဖြင့် အရိုးကို ထိုးသည် ရှိသော် ထိတ်လန့်သကဲ့သို့ တုန်လှုပ်ခြင်းသို့ရောက်သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအာဇာနည်

ယောကျ်ားကောင်း ကိုလည်း ထို အာဇာနည်မြင်းကောင်းနှင့် တူ၏ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤသို့ သဘောရှိသော အချို့သော အာဇာနည် ယောကျ်ားကောင်းလည်း ရှိတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤစတုတ္ထ အာဇာနည် ယောကျ်ားကောင်းမျိုးသည် လောက၌ ထင်ရှားရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအာဇာနည် ယောကျ်ားကောင်း လေးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - ကေသိဝဂ် ===

၄ - နာဂသုတ်

၁၁၄။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါ လေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မင်း၏ ဆင်သည် မင်းအား ထိုက်၏၊ မင်း၏ အသုံးအဆောင် ဖြစ်၏၊ မင်း၏ အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းဟူ၍သာလျှင် ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မင်း၏ ဆင်သည် နာယူတတ်၏၊ သတ်ဖြတ်တတ်၏၊ သည်းခံတတ်၏၊ သွားတတ်၏၊ (ဤလေးမျိုးတို့တည်း)။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မင်း၏ ဆင်သည် နာယူတတ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မင်း၏ ဆင်သည် ပြုလုပ်ဖူးသည် ဖြစ်စေ မပြုလုပ်ဖူးသည် ဖြစ်စေ ဆင်ထိန်း ခိုင်းစေသော အမှုကိစ္စကို ရိုသေလေးစား နှလုံးထား၍ စိတ်အားထက်သန်စွာ နားထောင်လျက် နာယူ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မင်း၏ ဆင်သည် နာယူတတ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မင်း၏ ဆင်သည် သတ်ဖြတ်တတ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မင်း၏ ဆင်သည် စစ်မြေပြင်သို့ ရောက်သည်ရှိသော် ဆင်ကိုလည်း သတ်တတ်၏၊ ဆင်စီးသူရဲကိုလည်း သတ်တတ်၏၊ မြင်းကိုလည်း သတ်တတ်၏၊ မြင်းစီးသူရဲကိုလည်း သတ်တတ်၏၊ ရထားကိုလည်း ဖျက်ဆီးတတ်၏၊ ရထားစီး သူရဲကိုလည်း သတ်တတ်၏၊ ခြေသည်သူရဲကိုလည်း သတ်တတ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မင်း၏ ဆင်သည် သတ်ဖြတ်တတ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မင်း၏ ဆင်သည်သည်းခံတတ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မင်း၏ ဆင်သည် စစ်မြေပြင်သို့ ရောက်သည်ရှိသော် လှံဖြင့် ထိုးခြင်း သန်လျက်ဖြင့် ခုတ်ခြင်း မြားဖြင့် ပစ်ခြင်း ပုဆိန်ဖြင့် ပေါက်ခြင်းတို့ကို သည်းခံနိုင်၏၊ စည်ကြီးသံ ထက်စည်သံ ခရုသင်းသံ စည်ပုတ်သံ ပဲ့တင်သံ တို့ကို သည်းခံ နိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မင်း၏ ဆင်သည် သည်းခံ တတ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မင်း၏ ဆင်သည် သွားတတ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မင်း၏ ဆင်သည် ရောက်ဖူးသည် ဖြစ်စေ မရောက်ဖူးသည် ဖြစ်စေ ဆင်ထိန်းစေလွှတ်သော အရပ်သို့ လျင်မြန်စွာ သွားတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မင်း၏ ဆင်သည် သွားတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါ လေးမျိုး တို့နှင့် ပြည့်စုံသော မင်း၏ ဆင်သည် မင်းအား ထိုက်၏၊ မင်း၏ အသုံးအဆောင် ဖြစ်၏၊ မင်း၏ အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း ဟူ၍ သာလျှင် ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် အင်္ဂါ လေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန်၏။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန်

အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် နာယူ တတ်၏၊ သတ်ဖြတ်တတ်၏၊ သည်းခံတတ်၏၊ သွားတတ်၏၊ (ဤလေးမျိုးတို့တည်း)။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် နာယူတတ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားသိတော်မူပြီးသော ဓမ္မဝိနယကို ဟောကြားသည်ရှိသော် ရိုသေလေးစား နှလုံးထား၍ စိတ်အား ထက်သန်စွာ နားထောင်လျက်တရားကို နာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် နာယူတတ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် သတ်ဖြတ်တတ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာသော ကာမဝိတက်ကို လက်မခံ၊ ပယ်စွန့်၏၊ ပယ်ဖျောက်၏၊ ဖျက်ဆီး၏၊ ကင်းအောင်ပြု၏၊ တစ်ဖန်မဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်စေ၏၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဗျာပါဒဝိတက်ကို။ပ။ ဖြစ်ပေါ်လာ သော ဝိဟိံသာဝိတက်ကို။ပ။ ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်းကုန်သော အကုသိုလ်တရားယုတ်တို့ကို လက်မခံ၊ ပယ်စွန့်၏၊ ပယ်ဖျောက်၏၊ ဖျက်ဆီး၏၊ ကင်းအောင်ပြု၏၊ တစ်ဖန်မဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်စေ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် သတ်ဖြတ်တတ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည်သည်းခံတတ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အချမ်း အပူ ဆာလောင်ခြင်း မွတ်သိပ်ခြင်း မှက် ခြင် လေ နေပူ မြွေ ကင်း သန်းတို့၏ အတွေ့အထိ တို့ကို သည်းခံတတ်၏၊ မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်, မကောင်းသဖြင့် ရောက်လာကုန်သော စကားတို့ကို သည်းခံနိုင်၏၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ကိုယ်၌ ဖြစ်သော ပြင်းထန် ကြမ်းကြုတ် စပ်ရှား ကျင်နာ မသာယာဖွယ် မနှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်သော သေလောက်သော ဆင်းရဲဝေဒနာတို့ကိုလည်း သည်းခံနိုင်သော သဘော ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် သည်းခံတတ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် သွားတတ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရှည်စွာသော ဤ(သံသရာ) ခရီးဖြင့် မရောက်ဖူးသော အရပ်ဖြစ်သည့် အလုံးစုံသော သင်္ခါရတရားတို့၏ ငြိမ်းရာ, အလုံးစုံသော ဥပဓိလေးပါးတို့ကို စွန့်ရာ, တဏှာကုန်ရာ ကင်းပြတ်ရာ ချုပ်ရာ ငြိမ်းရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ လျင်စွာ သွားတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် သွားတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်တန်၏။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - ကေသိဝဂ် ===

၅ - ဌာနသုတ်

၁၁၅။ ရဟန်းတို့ အကြောင်းတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ မနှစ်ခြိုက်ဖွယ်ကို ပြုရန် အကြောင်းသည် ရှိ၏၊ ထို အကြောင်းကို ပြုလုပ်သော် အကျိုးမဲ့ရန်လည်း ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မနှစ်ခြိုက်ဖွယ်ကို ပြုရန် အကြောင်းသည် ရှိ၏၊ ထို အကြောင်းကို ပြုလုပ် သော် အကျိုးရှိရန်ကား ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ နှစ်ခြိုက်ဖွယ်ကို ပြုရန် အကြောင်းသည် ရှိ၏၊ ထို အကြောင်းကို

ပြုလုပ်သော် အကျိုးမဲ့ရန် သာ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ နှစ်ခြိုက်ဖွယ်ကို ပြုရန် အကြောင်းသည် ရှိ၏၊ ထို အကြောင်းကို ပြုလုပ်သော် အကျိုးရှိရန်လည်း ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို အကြောင်းလေးမျိုးတို့တွင် အကြင် အကြောင်းသည် မနှစ်ခြိုက်ဖွယ်ကို ပြုရန် ဖြစ်၏၊ ထို အကြောင်းကို ပြုလုပ်သော် အကျိုးမဲ့ရန်လည်း ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်းကို (နှစ်ခြိုက်ဖွယ် မရှိခြင်း အကျိုးမဲ့ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော) နှစ်ပါးစုံသော အကြောင်းကြောင့်ပင် မပြုလုပ်အပ်ဟူ၍ သိမှတ်နိုင်၏၊ အကြင် အကြောင်းသည် မနှစ်ခြိုက်ဖွယ်ကို ပြုရန် ဖြစ်၏၊ ထို အကြောင်းကို ဤနှစ်ခြိုက်ဖွယ် မရှိခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း မပြုအပ်ဟူ၍ သိမှတ်နိုင်၏၊ အကြင် အကြောင်းကို ပြုအပ်သည် ရှိသော် အကျိုးမဲ့ရန် ဖြစ်၏၊ ထို အကြောင်းကို ဤ(အကျိုးမဲ့ခြင်းဟူသော) အကြောင်းကြောင့်လည်း မပြုအပ် ဟူ၍ သိမှတ်နိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်းကို နှစ်ပါးစုံသော အကြောင်းကြောင့်ပင် မပြုအပ်ဟူ၍ သိမှတ်နိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ထို အကြောင်းလေးမျိုးတို့တွင် အကြင် အကြောင်းသည် မနှစ်ခြိုက်ဖွယ်ကို ပြုရန် ဖြစ်၏၊ ထို အကြောင်းကို ပြုလုပ်သော် အကျိုးရှိရန်ကား ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်း၌ ယောကျ်ား၏ ဉာဏ်အစွမ်း ယောကျ်ား၏ လုံ့လ ယောကျ်ား၏ အားထုတ်ခြင်းကြောင့် သူမိုက်ကိုလည်းကောင်း၊ ပညာရှိကိုလည်းကောင်း ခွဲခြား သိအပ်၏။ ရဟန်းတို့ သူမိုက်သည် "ဤအကြောင်းသည် နှစ်ခြိုက်ဖွယ် မရှိသည်ကို ပြုရန်ကား ဖြစ်ပေ၏၊ သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း ဤအကြောင်းကို ပြုလုပ်သော် အကျိုးရှိရန်ကား ဖြစ်၏" ဟု မဆင်ခြင်တတ်၊ ထိုသူသည် ထို အကြောင်းကို မပြု၊ ထို အကြောင်းကို မပြုလုပ်သော် ထိုသူအား အကျိုးမဲ့ရန် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ပညာရှိသည် "ဤအကြောင်းသည် မနှစ်ခြိုက်ဖွယ်ကို ပြုရန်ကား ဖြစ်ပေ၏၊ သို့ပင် ဖြစ်သော်လည်း ဤအကြောင်းကို ပြုလုပ်သော် အကျိုးရှိရန် ဖြစ်၏" ဟု ဆင်ခြင်တတ်၏၊ ထိုသူသည် ထို အကြောင်းကို ပြု၏၊ ထို အကြောင်းကို ပြုလုပ်သော် ထိုသူအား အကျိုးရှိရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို အကြောင်းလေးမျိုးတို့တွင် အကြင် အကြောင်းသည် နှစ်ခြိုက်ဖွယ်ကို ပြုရန် ဖြစ်၏၊ ထို အကြောင်းကို ပြုလုပ်သော် အကျိုးမဲ့ရန်သာ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်း၌ ယောကျ်ား၏ ဉာဏ်အစွမ်း ယောကျ်ား၏ လုံ့လ ယောကျ်ား၏ အားထုတ်ခြင်းကြောင့် သူမိုက်ကိုလည်းကောင်း၊ ပညာရှိကိုလည်းကောင်း ခွဲခြား သိအပ်၏။ ရဟန်းတို့ သူမိုက်သည် "ဤအကြောင်းသည် နှစ်ခြိုက်ဖွယ်ကို ပြုရန်ကား ဖြစ်ပေ၏၊ သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း ဤအကြောင်းကို ပြုလုပ်သော် အကျိုးမဲ့ရန်သာ ဖြစ်၏" ဟု မဆင်ခြင်တတ်၊ ထိုသူသည် ထို အကြောင်းကို ပြု၏၊ ထို အကြောင်းကို ပြုလုပ်သော် ထိုသူအား အကျိုးမဲ့ရန် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ပညာရှိသူသည် "ဤအကြောင်းသည် နှစ်ခြိုက်ဖွယ်ကို ပြုရန်ကား ဖြစ်ပေ၏၊ သို့ပင် ဖြစ်သော်လည်း ဤအကြောင်းကို ပြုလုပ်သော် အကျိုးမဲ့ရန် ဖြစ်၏" ဟု ဆင်ခြင်တတ်၏၊ ထိုသူသည် ထို အကြောင်းကို မပြု၊ ထို အကြောင်းကို မပြုလုပ်သော် ထိုသူအား အကျိုးရှိရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို အကြောင်း လေးမျိုးတို့တွင် အကြင် အကြောင်းသည် နှစ်ခြိုက်ဖွယ်ကို ပြုရန် ဖြစ်၏၊ ထို အကြောင်းကို ပြုလုပ်သော် အကျိုးရှိရန်လည်း ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်းကို နှစ်ပါးစုံသော အကြောင်းကြောင့်ပင် ပြုအပ်၏ဟူ၍ သိမှတ်နိုင်၏။ ရဟန်းတို့ အကြင် အကြောင်းသည် နှစ်ခြိုက်ဖွယ်ကို ပြုရန်ဖြစ်၏၊ ဤ(နှစ်ခြိုက်ဖွယ်) အကြောင်းကြောင့်လည်း ထို အကြောင်းကို ပြုအပ်၏ဟူ၍ သိမှတ်နိုင်၏၊ ဤအကြောင်းကို ပြုအပ်သည်ရှိသော် အကျိုးရှိရန် ဖြစ်၏၊ ဤ(အကျိုးရှိခြင်းတည်းဟူသော) အကြောင်းကြောင့်လည်း ထို အကြောင်းကို ပြုအပ်၏ ဟု သိမှတ်နိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤနှစ်ပါးစုံသော အကြောင်းကြောင့် သာလျှင် ပြုအပ်၏ဟု သိမှတ်နိုင်၏။ ရဟန်းတို့ အကြောင်းတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - ကေသိဝဂ် ===

၆ - အပ္ပမာဒသုတ်

၁၁၆။ ရဟန်းတို့ အကြောင်း လေးမျိုးတို့ဖြင့် မမေ့မလျော့ခြင်းကို ပြုအပ်၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ကာယဒုစရိုက်ကို ပယ်စွန့်ကြကုန်လော့၊ ကာယသုစရိုက်ကို ပွါးများကြကုန်လော့၊ ထိုသို့ ကာယသုစရိုက်ကို ပွါးများခြင်း၌လည်း မမေ့မလျော့ကြကုန်လင့်။ ရဟန်းတို့ ဝစီဒုစရိုက်ကို ပယ်စွန့်ကြကုန်လော့၊ ဝစီသုစရိုက်ကို ပွါးများကြကုန်လော့၊ ထိုသို့ ဝစီသုစရိုက်ကို ပွါးများခြင်း၌လည်း မမေ့မလျော့ကြကုန်လင့်။ ရဟန်းတို့ မနောဒုစရိုက်ကို ပယ်စွန့်ကြကုန်လော့၊ မနောသုစရိုက်ကို ပွါးများကြကုန်လော့၊ ထိုသို့ မနောသုစရိုက်ကို ပွါးများခြင်း၌လည်း မမေ့မလျော့ကြကုန်လင့်။ ရဟန်းတို့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို ပယ်စွန့်ကြကုန်လော့၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိကို ပွါးများကြကုန်လော့၊ ထိုသို့ သမ္မာဒိဋ္ဌိကို ပွါးများခြင်း၌လည်း မမေ့မလျော့ကြ ကုန်လင့်။

ရဟန်းတို့ အကြင် အခါ၌ ရဟန်းသည် ကာယဒုစရိုက်ကို ပယ်စွန့်၏၊ ကာယသုစရိုက်ကို ပွါးများ၏၊ ဝစီဒုစရိုက်ကို ပယ်စွန့်၏၊ ဝစီသုစရိုက်ကို ပွါးများ၏၊ မနောဒုစရိုက်ကို ပယ်စွန့်၏၊ မနောသုစရိုက်ကို ပွါးများ၏၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို ပယ်စွန့်၏၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိကို ပွါးများ၏၊ (ထိုအခါ၌) ထို (ရဟန္တာဖြစ်သော) ရဟန်းသည် တမလွန်ဘဝ၌ ဖြစ်သော သေခြင်းမှ မကြောက် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - ကေသိဝဂ် ===

၇ - အာရက္ခသုတ်

၁၁၇။ ရဟန်းတို့ အရာလေးမျိုးတို့၌ မိမိအကျိုးစီးပွါးကို အလိုရှိသူသည် မမေ့မလျော့ခြင်း အောက်မေ့ခြင်း ဟူသော စိတ်၏ အစောင့်အရှောက်ကို ပြုအပ်၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့၌နည်းဟူမူ- "တပ်မက်ကြောင်းတရားတို့၌ ငါ၏ စိတ်သည် မတပ်မက်စေလင့်" ဟု မိမိအကျိုးစီးပွါးကို အလိုရှိသူသည် မမေ့မလျော့ခြင်း အောက်မေ့ခြင်း ဟူသော စိတ်၏ အစောင့်အရှောက်ကို ပြုအပ်၏၊ "အမျက်ထွက်ကြောင်း တရားတို့၌ ငါ၏ စိတ်သည် အမျက်မထွက်စေလင့်" ဟု မိမိအကျိုးစီးပွါးကို အလိုရှိသူသည် မမေ့ မလျော့ခြင်း အောက်မေ့ခြင်း ဟူသော စိတ်၏ အစောင့်အရှောက်ကို ပြုအပ်၏၊ "တွေဝေကြောင်း တရားတို့၌ ငါ၏ စိတ်သည် မတွေဝေစေလင့်" ဟု မိမိအကျိုးစီးပွါးကို အလိုရှိသူသည် မမေ့မလျော့ခြင်း အောက် မေ့ခြင်းဟူသော စိတ်၏ အစောင့်အရှောက်ကို ပြုအပ်၏၊ "မာန်ယစ်ကြောင်းတရားတို့၌ ငါ၏ စိတ်သည် မာန်မယစ်ပါစေလင့်" ဟု မိမိ အကျိုးစီးပွါးကို အလိုရှိသူသည် မမေ့မလျော့ခြင်း အောက်မေ့ ခြင်း ဟူသော စိတ်၏ အစောင့်အရှောက်ကို ပြုအပ်၏၊

ရဟန်းတို့ အကြင် အခါ၌ ရဟန်း၏ စိတ်သည် တပ်မက်ခြင်း ကင်းပြီးသောကြောင့် တပ်မက်ဖွယ် တရားတို့၌ မတပ်မက်၊ စိတ်သည် အမျက်ထွက်ခြင်း ကင်းပြီးသောကြောင့် အမျက်ထွက်ဖွယ်တရားတို့၌ အမျက်မထွက်၊ စိတ်သည် တွေဝေခြင်း ကင်းပြီးသောကြောင့် တွေဝေဖွယ်တရားတို့၌ မတွေဝေ၊ စိတ်သည် မာန်ယစ်ခြင်း ကင်းပြီးသောကြောင့် မာန်ယစ်ဖွယ်တရားတို့၌ မာန်မယစ်။ (ထိုအခါ၌) ထို (ရဟန္တာ ဖြစ်သော) ရဟန်းသည် ကိုယ်ခက်တရော်မရှိ၊ မတုန်လှုပ်၊ မချောက်ချား၊ ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ မရောက်၊ (အခြား) ရဟန်းတို့၏ စကား ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း (အယူတစ်ပါးသို့) မလိုက် တော့ချေ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - ကေသိဝဂ် ===

၈ - သံဝေဇနိယသုတ်

၁၁၈။ ရဟန်းတို့ သဒ္ဓါတရားရှိသော အမျိုးကောင်းသား၏ ကြည့်ရှုဖူးမြော်သင့်သည့် သံဝေဂ ဖြစ်စေတတ်သော အရပ်တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း၊ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ "ဤအရပ်၌ မြတ်စွာဘုရား ဖွားမြင်၏" ဟု သဒ္ဓါတရားရှိသော အမျိုးကောင်းသား၏ ကြည့်ရှု ဖူးမြော်သင့်သည့် သံဝေဂဉာဏ် ဖြစ်စေတတ်သော အရပ်၊ ရဟန်းတို့ "ဤအရပ်၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အတုမရှိသော (အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဟူသော) သမ္မာသမ္ဗောဓိဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိ၏" ဟု သဒ္ဓါတရား ရှိသော အမျိုးကောင်းသား၏ ကြည့်ရှုဖူးမြော်သင့်သည့် သံဝေဂဉာဏ်ဖြစ်စေတတ်သော အရပ်၊ ရဟန်းတို့ "ဤအရပ်၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အတုမရှိသော ဓမ္မစကြာတရားကို ဟောတော်မူ၏" ဟု သဒ္ဓါတရား ရှိသော အမျိုးကောင်းသား၏ ကြည့်ရှုဖူးမြော်သင့်သည့် သံဝေဂဉာဏ် ဖြစ်စေတတ်သော အရပ်၊ ရဟန်းတို့ "ဤအရပ်၌ မြတ်စွာဘုရားသည် (ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာ ကမ္မဇရုပ်) အကြွင်းမရှိသော နိဗ္ဗာနဓာတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူ၏"ဟု သဒ္ဓါတရားရှိသော အမျိုးကောင်းသား၏ ကြည့်ရှု ဖူးမြော် သင့်သည့် သံဝေဂဉာဏ် ဖြစ်စေတတ်သော အရပ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ သဒ္ဓါတရား ရှိသော အမျိုးကောင်းသား၏ ကြည့်ရှုဖူး မြော်သင့်သည့် သံဝေဂဉာဏ် ဖြစ်စေတတ်သော အရပ်တို့သည် ဤ လေးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - ကေသိဝဂ် ===

၉ - ပဌမဘယသုတ်

၁၁၉။ ရဟန်းတို့ ဘေးတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ပဋိသန္ဓေ တည်နေခြင်းကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဘေး၊ အိုခြင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဘေး၊ နာခြင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဘေး၊ သေခြင်းကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဘေးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဘေးတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - ကေသိဝဂ် ===

၁၀ - ဒုတိယ ဘယသုတ်

၁၂၀။ ရဟန်းတို့ ဘေးတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- မီးဘေး၊ ရေဘေး၊ မင်းဘေး၊ ခိုးသူဘေး တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဘေးတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

နှစ်ခုမြောက် ကေသိဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၃) ၃ - ဘယဝဂ် ===

၁ - အတ္တာနုဝါဒသုတ်

၁၂၁။ ရဟန်းတို့ ဘေးတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- အတ္တာနုဝါဒဘေး၊ ပရာနုဝါဒဘေး၊ ဒဏ္ဍဘေး၊ ဒုဂ္ဂတိဘေး တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အတ္တာနုဝါဒဘေး ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် "ငါသည်ပင် ကိုယ်ဖြင့် ဒုစရိုက်ကို ကျင့်ငြားအံ့၊ နှုတ်ဖြင့် ဒုစရိုက်ကို ကျင့်ငြားအံ့၊ စိတ်ဖြင့် ဒုစရိုက်ကို ကျင့်ငြားအံ့၊ အဘယ့်ကြောင့်လျှင် ငါ့ကို ငါ သီလအားဖြင့် မစွပ်စွဲဘဲ ရှိအံ့နည်း"ဟု ဆင်ခြင်၏။ ထိုသူသည် မိမိကိုယ်ကို မိမိစွပ်စွဲမည့် ဘေးကို ကြောက်သဖြင့် ကာယဒုစရိုက်ကို ပယ်စွန့်၍ ကာယ သုစရိုက်ကို ပွါးများ၏၊ ဝစီဒုစရိုက်ကို ပယ်စွန့်၍ ဝစီသုစရိုက်ကို ပွါးများ၏၊ မနောဒုစရိုက်ကို ပယ်စွန့်၍ မနောသုစရိုက်ကို ပွါးများ၏၊ စင်ကြယ်သော မိမိကိုယ်ကို ဆောင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အတ္တာ နုဝါဒဘေး ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ပရာနုဝါဒဘေးဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် "ငါသည်ပင် ကိုယ်ဖြင့် ဒုစရိုက်ကို ကျင့်ငြားအံ့၊ နှုတ်ဖြင့် ဒုစရိုက်ကို ကျင့်ငြားအံ့၊ စိတ်ဖြင့် ဒုစရိုက်ကို ကျင့်ငြားအံ့၊ အဘယ့်ကြောင့်လျှင် ငါ့ကို သူတစ်ပါးတို့သည် သီလအားဖြင့် မစွပ်စွဲဘဲ ရှိပါကုန် အံ့နည်း" ဟု ဆင်ခြင်၏။ ထိုသူသည် သူတစ်ပါးတို့ စွပ်စွဲမည့် ဘေးကို ကြောက်သဖြင့် ကာယဒုစရိုက်ကို ပယ်စွန့်၍ ကာယသုစရိုက်ကို ပွါးများ၏၊ ဝစီဒုစရိုက်ကို ပယ်စွန့်၍ ဝစီသုစရိုက်ကို ပွါးများ၏၊ မနော ဒုစရိုက်ကို ပယ်စွန့်၍ မနောသုစရိုက်ကို ပွါးများ၏၊ စင်ကြယ်သော မိမိကိုယ်ကို ဆောင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ပရာနုဝါဒဘေးဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဒဏ္ဍဘေးဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည် မကောင်းမှု ပြုကျင့်လေ့ရှိသော ခိုးသူကို မင်းတို့သည် ဖမ်းယူ၍ ညှဉ်းပန်းမှု အမျိုးမျိုးတို့ကို စီရင်စေသည်တို့ကို တွေ့မြင်၏၊ နှင်တံတို့ဖြင့် ရိုက်နှက်သည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ကြိမ်လုံးတို့ဖြင့် ရိုက်နှက်သည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ တုတ်တိုတို့ဖြင့် ရိုက်နှက်သည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ လက်ဖြတ်သည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ခြေဖြတ်သည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ လက်ခြေဖြတ်သည် တို့ကို လည်းကောင်း၊ နားကို ဖြတ်သည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ နှာခေါင်းကို ဖြတ်သည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ နား နှာခေါင်း ဖြတ်သည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ပအုန်းရည်အိုးခေါ် ညှဉ်းပန်းမှုပြုသည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ခရုသင်းဦးပြည်းခေါ် ညှဉ်းပန်းမှုပြုသည် တို့ကို လည်းကောင်း၊ ရာဟုခံတွင်းခေါ် ညှဉ်းပန်းမှုပြုသည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ မီးပန်း ကုံးခေါ် ညှဉ်းပန်းမှုပြုသည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ လက်ဆီမီးခေါ် ညှဉ်းပန်းမှု ပြုသည် တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပြိန်းရွက်ခေါ် ညှဉ်းပန်းမှုပြုသည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ လျှော်တေအဝတ်ခေါ် ညှဉ်းပန်းမှုပြုသည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဧဏီသား မီးမြှိက်ခေါ် ညှဉ်းပန်းမှုပြုသည် တို့ကို လည်းကောင်း၊ ငါးမျှားချိတ်ဖြင့် အသားကိုလှွာခြင်းပြုသည် တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ကျပ်ပြားမျှလောက် အသားကို လှီးဖြတ်ခြင်း ပြုသည် တို့ကို လည်းကောင်း၊ အသားကို မွှမ်း၍ ဆားငံ လောင်းခြင်း ပြုသည် တို့ကို လည်းကောင်း၊ တံခါးကျင်လှည့်ခေါ် ညှဉ်းပန်းမှုပြုသည် တို့ကို လည်းကောင်း၊ ကောက်ရိုးထုံးခေါ် ညှဉ်းပန်းမှုပြုသည် တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဆီပူဖြင့် သွန်းလောင်းသည် တို့ကို လည်းကောင်း၊ ခွေးတို့ကို စားစေသည် တို့ကို လည်းကောင်း၊ အသက်ရှင်စဉ် သံတံကျင်ဖြင့် လျှိုသည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ သန်လျက်ဖြင့် ဦးခေါင်းကို ဖြတ်သည် တို့ကိုလည်းကောင်း မြင်၏။

ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား ဤအကြံသည် ဖြစ်၏ "အကြင် သို့ သဘောရှိကုန်သော ယုတ်ညံ့သော မကောင်းမှု တို့၏ အကြောင်းကြောင့် မကောင်းမှု ပြုကျင့်လေ့ရှိသော ခိုးသူကို မင်းတို့သည် ဖမ်းယူ၍ ညှဥ်းပန်းမှု အမျိုးမျိုးတို့ကို ပြုစေကုန်၏၊ နှင်တံတို့ဖြင့် ရိုက်နှက်ကုန်၏။ပ။ သန်လျက်ဖြင့်လည်း ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ကုန်၏၊ ငါသည်လည်း ဤသို့သဘောရှိသော မကောင်းမှုကို ပြုငြားအံ့၊ ငါ့ကိုလည်း မင်းတို့သည် ဖမ်းယူ၍ ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော ညှဥ်းပန်းမှု အမျိုးမျိုးတို့ကို ပြုကုန်ရာ၏၊ နှင်တံတို့ဖြင့် ရိုက်နှက် ကုန်ရာ၏၊ ကြိမ်လုံးတို့ဖြင့် ရိုက်နှက်ကုန်ရာ၏၊ တုတ်တိုတို့ဖြင့် ရိုက်နှက်ကုန်ရာ၏၊ လက်ကို ဖြတ်ကုန် ရာ၏၊ ခြေကို ဖြတ်ကုန်ရာ၏၊ လက်ခြေတို့ကို ဖြတ်ကုန်ရာ၏၊ နားကို ဖြတ်ကုန်ရာ၏၊ နှာခေါင်းကို ဖြတ်ကုန်ရာ၏၊ နား နှာခေါင်းတို့ကို ဖြတ်ကုန်ရာ၏၊ ပအုန်းရည်အိုးခေါ် ညှဥ်းပန်းမှုကို ပြုကုန်ရာ၏၊ ခရုသင်းဦးပြည်းခေါ် ညှဥ်းပန်းမှုကို ပြုကုန်ရာ၏၊ ရာဟုခံတွင်းခေါ် ညှဥ်းပန်းမှုကို ပြုကုန် ရာ၏၊ မီးပန်းကုံးခေါ် ညှဥ်းပန်းမှုကို ပြုကုန်ရာ၏၊ လက်ဆီမီးခေါ် ညှဥ်းပန်းမှုကို ပြုကုန်ရာ၏၊ ပြိန်းရွက်ခေါ် ညှဥ်းပန်းမှုကို ပြုကုန်ရာ၏၊ လျှော်တေအဝတ်ခေါ် ညှဥ်းပန်းမှုကို ပြုကုန်ရာ၏၊ ဧဏီသား မီးမြိုက်ခေါ် ညှဥ်းပန်းမှုကို ပြုကုန်ရာ၏၊ ငါးမျှားချိတ်ဖြင့် အသားကို လှီးခြင်းကို ပြုကုန်ရာ၏၊ ကျပ်ပြားမျှလောက် အသားကို လှီးဖြတ်ခြင်းကို ပြုကုန်ရာ၏၊ အသားကို မွှမ်း၍ ဆားငံလောင်းခြင်းကို ပြုကုန်ရာ၏၊ တံခါးကျင်လှည့်ခေါ် ညှဥ်းပန်းမှုကို ပြုကုန်ရာ၏၊ ကောက်ရိုးထုံးခေါ် ညှဥ်းပန်းမှုကို ပြုကုန်ရာ၏၊ ဆီပူဖြင့် သွန်းလောင်းကုန်ရာ၏၊ ခွေးတို့ကို စားစေကုန်ရာ၏၊ အသက်ရှင်စဉ် သံတံကျင်ဖြင့် လျှိုကုန် ရာ၏၊ သန်လျက်ဖြင့် ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ကုန်ရာ၏" ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဒဏ်ခံရ မည့်ဘေးကို ကြောက်သဖြင့် သူတစ်ပါး ဥစ္စာထုပ်ကို မလုယက်၊ ကာယဒုစရိုက်ကို ပယ်စွန့်၍။ပ။ စင်ကြယ် သော မိမိကိုယ်ကို ဆောင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဒဏ္ဍဘေး ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဒုဂ္ဂတိဘေးဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏ "တမလွန်ဘဝ၌ ကာယဒုစရိုက်၏ အကျိုးသည် ယုတ်ညံ့၏၊ တမလွန် ဘဝ၌ ဝစီဒုစရိုက်၏ အကျိုးသည် ယုတ်ညံ့၏၊ တမလွန်ဘဝ၌ မနောဒုစရိုက်၏ အကျိုးသည် ယုတ်ညံ့၏၊ ငါသည်လည်း ကိုယ်ဖြင့် ဒုစရိုက်ကို ကျင့်ငြားအံ့၊ နှုတ်ဖြင့် ဒုစရိုက်ကို ကျင့်ငြားအံ့၊ စိတ်ဖြင့် ဒုစရိုက်ကို ကျင့်ငြားအံ့၊ ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရာဖြစ်သော ငရဲ၌ အဘယ့်ကြောင့် မဖြစ်ဘဲ ရှိအံ့နည်း" ဟု (ဆင်ခြင်၏)။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် အပါယ်လားရမည့် ဘေးကို ကြောက်သဖြင့် ကာယဒုစရိုက်ကို ပယ်စွန့်၍ ကာယသုစရိုက်ကို ပွါးများ၏၊ ဝစီဒုစရိုက်ကို ပယ်စွန့်၍ ဝစီသုစရိုက်ကို ပွါးများ၏၊ မနောဒုစရိုက်ကို ပယ်စွန့်၍ မနော သုစရိုက်ကို ပွါးများ၏၊ စင်ကြယ်သော မိမိကိုယ်ကို ဆောင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဒုဂ္ဂတိဘေးဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဘေးတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၃) ၃ - ဘယဝဂ် ===

၂ - ဦမိဘယသုတ်

၁၂၂။ ရဟန်းတို့ ရေသို့ ဆင်းသက်သောသူအား မချွတ်တွေ့ကြုံရမည့် ဘေးတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- လှိုင်းတံပိုးဘေး၊ မိကျောင်းဘေး၊ ဝဲဘေး၊ လင်းပိုင် 'လပိုင်' ဘေးတို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ ရေသို့ ဆင်းသက်သောသူအား မချွတ်တွေ့ကြုံရမည့် ဘေးတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ အိမ်ရာထောင်သော ဘဝမှ အိမ်ရာမထောင်သော ဘဝသို့ ဝင်ရောက် (ရဟန်းပြု) သော အချို့သော အမျိုးကောင်းသားအား မချွတ်တွေ့ကြုံရမည့် ဘေးတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- လှိုင်းတံပိုး ဘေး၊ မိကျောင်းဘေး၊ ဝဲဘေး၊ လင်းပိုင် 'လပိုင်' ဘေးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ လှိုင်းတံပိုးဘေးဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော အမျိုးကောင်းသားသည် "ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့သို့ သက်ဝင်ရ၏၊ ဆင်းရဲသို့ သက်ဝင်ရ၏၊ ဆင်းရဲသည် နှိပ်စက်အပ်၏၊ ချမ်းသာမဖက် သက်သက်သော ဤဒုက္ခအစု၏ အဆုံးကို ပြုနိုင်ကောင်းတန်ရာ၏"ဟု (နှလုံးပြု၍) သဒ္ဓါတရားဖြင့် အိမ်ရာထောင်သော ဘဝမှ အိမ်ရာမထောင်သော ဘဝသို့ ဝင်ရောက် ရဟန်း ပြု၏။ ထိုသို့ ဝင်ရောက် ရဟန်းပြုသူကို သီတင်းသုံးဖော်တို့က "သင်သည် ဤသို့လျှင် ရှေ့သို့ တက်ရမည် ဤသို့ နောက်သို့ ဆုတ်ရမည် ဤသို့ တူရူကြည့်ရမည် ဤသို့ တစောင်းကြည့်ရမည် ဤသို့ ကွေးရမည် ဤသို့ ဆန့်ရမည် ဤသို့ ဒုကုဋ်သင်္ကန်း သပိတ်ကို ဆောင်ရမည်" ဟု သွန်သင်ကုန်၏၊ ဆုံးမကုန်၏။ ထိုရဟန်းအား ဤသို့ အကြံသည် ဖြစ်၏- "ငါတို့သည် ရှေးလူဖြစ်စဉ်က သူတစ်ပါးတို့ကို သွန်သင်လည်း သွန်သင်ခဲ့ကုန်၏၊ ဆုံးမလည်း ဆုံးမခဲ့ကုန်၏၊ ဤရဟန်းတို့သည်ကား ငါတို့၏ သား လောက် မြေးလောက် ရှိကုန်လျက် သွန်သင်ထိုက် ဆုံးမထိုက်၏ဟု မှတ်ထင်ကုန်ဘိ၏"ဟု (ဤ အကြံ ဖြစ်၏)။ ထိုရဟန်းသည် အမျက်ထွက်သည် ဖြစ်၍ စိတ်မချမ်းမြေ့သည် ဖြစ်၍ သိက္ခာချလျက် လူထွက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို လှိုင်းတံပိုးဘေးကို ကြောက်သဖြင့် သိက္ခာချလျက် လူထွက်သော ရဟန်း ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ "လှိုင်းတံပိုးဘေး" ဟူသော ဤအမည်သည် အမျက်ထွက်ခြင်း 'ကောဓ' ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း 'ဥပါယာသ'၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို လှိုင်းတံပိုးဘေးဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ မိကျောင်းဘေးဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော အမျိုး ကောင်းသားသည် "ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့သို့ သက်ဝင်ရ၏၊ ဆင်းရဲသို့ သက်ဝင်ရ၏၊ ဆင်းရဲသည် နှိပ်စက် အပ်၏၊ ချမ်းသာမဖက် သက်သက်သော ဤဒုက္ခအစု၏ အဆုံးကို ပြုနိုင်ကောင်းတန်ရာ၏" ဟု (နှလုံးပြု၍) သဒ္ဓါတရားဖြင့် အိမ်ရာထောင်သော ဘဝမှ အိမ်ရာမထောင်သော ဘဝသို့ ဝင်ရောက် ရဟန်းပြု၏။ ထိုသို့ ဝင်ရောက် ရဟန်းပြုသူကို သီတင်းသုံးဖော်တို့က "သင်သည် ဤသည်ကို ခဲရမည်၊ ဤသည်ကို မခဲရ၊ ဤသည်ကို စားရမည်၊ ဤသည်ကို မစားရ၊ ဤသည်ကို လျက်ရမည်၊ ဤသည်ကို မလျက်ရ၊ ဤသည်ကို သောက်ရမည်၊ ဤသည်ကို မသောက်ရ၊ သင်သည် အပ်သည်ကိုသာ ခဲရမည်၊ မအပ်သည်ကို မခဲရ၊ အပ်သည်ကိုသာ စားရမည်၊ မအပ်သည်ကို မစားရ၊ အပ်သည်ကိုသာ လျက်ရမည်၊ မအပ်သည်ကို မလျက်ရ၊ အပ်သည်ကိုသာ သောက်ရမည်၊ မအပ်သည်ကို မသောက်ရ၊ သင်သည် နံနက် အခါ၌သာ ခဲရမည်၊ မွန်းလွဲအခါ၌ မခဲရ၊ နံနက်အခါ၌သာ စားရမည်၊ မွန်းလွဲအခါ၌ မစားရ၊ နံနက် အခါ၌သာ လျက်ရမည်၊ မွန်းလွဲအခါ၌ မလျက်ရ၊ နံနက်အခါ၌သာ သောက်ရမည်၊ မွန်းလွဲအခါ၌ မသောက်ရ" ဟု သွန်သင်ကုန်၏၊ ဆုံးမကုန်၏။

ထိုရဟန်းအား ဤသို့ အကြံသည် ဖြစ်၏ "ငါတို့သည် ရှေးလူဖြစ်စဉ်က အလိုရှိသည်ကိုသာ ခဲကုန်၏၊ အလိုမရှိသည်ကို မခဲကုန်၊ အလိုရှိသည်ကိုသာ စားကုန်၏၊ အလိုမရှိသည်ကို မစားကုန်၊ အလိုရှိသည် ကိုသာ လျက်ကုန်၏၊ အလိုမရှိသည်ကို မလျက်ကုန်၊ အလိုရှိသည်ကိုသာ သောက်ကုန်၏၊ အလိုမရှိသည်ကို မသောက်ကုန်၊ အပ်သည်ကိုလည်း ခဲကုန်၏၊ မအပ်သည်ကိုလည်း ခဲကုန်၏၊ အပ်သည်ကိုလည်း စားကုန်၏၊ မအပ်သည်ကိုလည်း စားကုန်၏၊ အပ်သည်ကိုလည်း လျက်ကုန်၏၊ မအပ်သည်ကိုလည်း လျက်ကုန်၏၊ အပ်သည်ကိုလည်းသောက်ကုန်၏၊ မအပ်သည်ကိုလည်းသောက်ကုန်၏၊ နံနက်အခါ၌လည်း ခဲကုန်၏၊ မွန်းလွဲအခါ၌လည်း ခဲကုန်၏၊ နံနက်အခါ၌လည်း စားကုန်၏၊ မွန်းလွဲ အခါ၌လည်း စားကုန်၏၊ နံနက်အခါ၌လည်း လျက်ကုန်၏၊ မွန်းလွဲအခါ၌လည်း လျက်ကုန်၏၊ နံနက်အခါ၌လည်း သောက်ကုန်၏၊ မွန်းလွဲအခါ၌လည်းသောက်ကုန်၏၊ သဒ္ဓါရှိသည့် ဒါယကာတို့သည် နေ့၌သော်လည်းကောင်း၊ မွန်းလွဲအခါ၌ သော်လည်းကောင်း မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ်ကို ဖြစ်စေ စားဖွယ်ကို ဖြစ်စေ ငါတို့အား ပေးလှူကုန်၏၊ ထိုသို့ ပေးလှူရာ၌သော်လည်း ဤရဟန်းတို့သည် (ငါတို့) ခံတွင်းကို ပိတ်ဆို့ကြကုန်ယောင်တကား"ဟု (အကြံ ဖြစ်၏)။ ထိုရဟန်းသည် အမျက်ထွက်သည် ဖြစ်၍ စိတ်ချမ်းမြေ့သည် ဖြစ်၍ သိက္ခာချလျက် လူထွက်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို မိကျောင်းဘေးကို ကြောက်သဖြင့် သိက္ခာချလျက် လူထွက်သော ရဟန်းဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ "မိကျောင်းဘေး"ဟူသော ဤအမည်သည် ဝမ်းစာရှာမှီးခြင်း၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မိကျောင်းဘေးဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဝဲဘေး ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော အမျိုးကောင်းသားသည် "ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာပင် ပန်းခြင်းတို့သို့ သက်ဝင်ရ၏၊ ဆင်းရဲသို့ သက်ဝင်ရ၏၊ ဆင်းရဲသည် နှိပ်စက်အပ်၏၊ ချမ်းသာမဖက် သက်သက်သော ဤဒုက္ခအစု၏ အဆုံးကို ပြုနိုင်ကောင်း တန်ရာ၏"ဟု (နှလုံးပြု၍) သဒ္ဓါတရားဖြင့် အိမ်ရာထောင်သော ဘဝမှ အိမ်ရာမထောင်သော ဘဝသို့ ဝင်ရောက် ရဟန်းပြု၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ ရဟန်းပြုပြီးသော် နံနက်အချိန်၌ သင်းပိုင်ကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူပြီးလျှင် ရွာသို့ ဖြစ်စေ နိဂုံးသို့ ဖြစ်စေ မစောင့်စည်းအပ်သည်သာဖြစ်သော ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဖြင့် မထင်သော သတိ, မပိတ်ဆို့သော ဣန္ဒြေတို့ဖြင့် ဆွမ်းခံဝင်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထို ရွာနိဂုံး၌ ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ဖြင့် ကုံလုံပြည့်စုံစွာ မွေ့လျော်သော သူကြွယ်ကိုလည်းကောင်း၊ သူကြွယ့် သားကိုလည်းကောင်း မြင်၏။ ထိုရဟန်းအား ဤသို့ အကြံသည်ဖြစ်၏ "ငါတို့သည် ရှေးလူဖြစ်စဉ်က ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့ဖြင့် ကုံလုံပြည့်စုံစွာ မွေ့လျော်ရကုန်၏၊ ငါ၏ အိမ်၌ စည်းစိမ် တို့သည် ရှိကုန်၏၊ စည်းစိမ်ခံစားရန်လည်းကောင်း၊ ကောင်းမှုပြုရန်လည်းကောင်း စွမ်းနိုင်ပါ၏၊ အကယ်၍ ငါသည် သိက္ခာ ချလျက် လူထွက်ပြီးလျှင် စည်းစိမ်တို့ကိုလည်း ခံစား, ကောင်းမှုတို့ကိုလည်း ပြုရပါမူကား ကောင်းပေ လိမ့်မည်" ဟု (အကြံဖြစ်၏)။ ထိုရဟန်းသည် သိက္ခာချလျက် လူထွက်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို ဝဲဘေးကို ကြောက်သောကြောင့် သိက္ခာချလျက် လူထွက်သော ရဟန်းဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ "ဝဲဘေး" ဟူသော ဤအမည်သည် ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့၏ အမည်တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဝဲဘေးဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ လင်းပိုင် 'လပိုင်' ဘေးဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော အမျိုးကောင်းသားသည် "ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ် ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့သို့ သက်ဝင်ရ၏၊ ဆင်းရဲသို့ သက်ဝင်ရ၏၊ ဆင်းရဲသည် နှိပ်စက်အပ်၏၊ ချမ်းသာ မဖက် သက်သက်သော ဤဒုက္ခအစု၏ အဆုံးကို ပြုနိုင်ကောင်း တန်ရာ၏"ဟု (နှလုံးပြု၍) သဒ္ဓါတရားဖြင့် အိမ်ရာထောင်သော ဘဝမှ အိမ်ရာမထောင်သော ဘဝသို့ ဝင်ရောက် ရဟန်းပြု၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ ရဟန်းပြုပြီးသော် နံနက်အချိန်၌ သင်းပိုင်ကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူပြီးလျှင် ရွာသို့ဖြစ်စေ နိဂုံးသို့ဖြစ်စေ မစောင့်စည်းအပ်သည်သာ ဖြစ်သော ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဖြင့် မထင်သော သတိ, မပိတ်ဆို့သော ဣန္ဒြေတို့ဖြင့် ဆွမ်းခံဝင်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထို ရွာနိဂုံး၌

မလုံမခြုံ ဝတ်ဆင်သော မာတုဂါမကို မြင်၍ တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ'သည် ထိုရဟန်း၏ စိတ်ကို ဖျက်ဆီး၏၊ ထိုရဟန်းသည် ရာဂဖျက်ဆီးသော စိတ်ဖြင့် သိက္ခာချလျက် လူထွက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို လင်းပိုင် 'လပိုင်' ဘေးကို ကြောက်သဖြင့် သိက္ခာချလျက် လူထွက်သော ရဟန်းဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ "လင်းပိုင် 'လပိုင်'ဘေး" ဟူသော ဤအမည်သည် မာတုဂါမ၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို လင်းပိုင် 'လပိုင်' ဘေးဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ အိမ်ရာထောင်သော ဘဝမှ အိမ်ရာမထောင်သော ဘဝသို့ ဝင်ရောက်ရဟန်းပြုသော အချို့သော အမျိုးကောင်းသားအား မချွတ် တွေ့ကြုံရမည့် ဘေးတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၃) ၃ - ဘယဝဂ် ===

၃ - ပဌမ နာနာကရဏသုတ်

၁၂၃။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှား ရှိကုန်၏။ အဘယ် လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်'နှင့် တကွဖြစ်သော၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ' နှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ (နီဝရဏ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထို ပဌမစျာန်ကို သာယာ၏၊ ထို စျာန်ကို အလိုရှိ၏၊ ထို စျာန်ဖြင့်လည်း နှစ်သက်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ထို ပဌမစျာန်၌ တည်သည် ဖြစ်၍ ထို ပဌမစျာန်ကို နှလုံးသွင်းသည် ဖြစ်၍ ထို ပဌမစျာန်ဖြင့် အကြိမ်များစွာ နေလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ မယုတ်သော စျာန်ရှိသည်ဖြစ်၍ သေခြင်းကို ပြုသော် ပဌမစျာန်ဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော ဗြဟ္မာတို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ (ပဌမစျာန်ဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော) ဗြဟ္မာတို့၏ အသက် အတိုင်းအရှည်သည် (အသင်္ချေယျ) တစ်ကပ်ဖြစ်၏၊ ထို ပဌမစျာန်ဘုံ၌ ပုထုဇဉ်သည် အသက် အပိုင်းအခြား ရှိသလောက် တည်နေ၍ ထို ဗြဟ္မာတို့၏ အသက် အတိုင်းအရှည်ရှိသမျှ အလုံးစုံကို ကုန်စေပြီးလျှင် ငရဲသို့လည်း ရောက်၏၊ တိရစ္ဆာန်မျိုးသို့လည်း ရောက်၏၊ ပြိတ္တာဘုံသို့လည်း ရောက်၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သည်ကား ထို ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ အသက်အပိုင်းအခြားရှိသလောက် တည်၍ ထို ဗြဟ္မာတို့၏ အသက် အတိုင်းအရှည်ရှိသမျှ အလုံးစုံကို ကုန်စေပြီးလျှင် ထို ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ပင်လျှင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၏။ ရဟန်းတို့ ဤလားရာ'ဂတိ' ဖြစ်ခြင်း 'ပဋိသန္ဓေ'၏ ရှိခြင်း မရှိခြင်းသည်ပင် အကြားအမြင်မရှိသော ပုထုဇဉ်နှင့် အကြားအမြင် ရှိသော အရိယာ သာဝက၏ အထူးတည်း၊ ဤသည်ပင် လွန်ကဲသော အမူအရာတည်း၊ ဤသည်ပင် ကွဲလွဲခြင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' သုံးသပ်ခြင်း 'ဝိစာရ' တို့၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေတတ်သော၊ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကို ဖြစ်ပွားစေတတ်သော၊ ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်'မရှိသော၊ သုံးသပ်ခြင်း 'ဝိစာရ' မရှိသော၊ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ'ကြောင့် ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ဒုတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထို ဒုတိယစျာန်ကို သာယာ၏၊ ထို စျာန်ကို အလိုရှိ၏၊

ထို စျာန်ဖြင့်လည်း နှစ်သက်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ထို ဒုတိယစျာန်၌ တည်သည်ဖြစ်၍ ထို ဒုတိယ စျာန်ဖြင့် အကြိမ်များစွာ နေလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ မယုတ်သော စျာန်ရှိသည်ဖြစ်၍ သေခြင်းကို ပြုသော် အာဘဿရဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော ဗြဟ္မာတို့၏ အသင်းဝင်အဖြစ်သို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ အာဘဿရဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော ဗြဟ္မာတို့၏ အသက် အတိုင်းအရှည်သည် (မဟာကပ်) နှစ်ကပ်တို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ထို အာဘဿရဘုံ၌ ပုထုဇဉ်သည် အသက်အပိုင်းအခြားရှိသလောက် တည်နေ၍ ထို ဗြဟ္မာတို့၏ အသက် အတိုင်းအရှည်ရှိသမျှ အလုံးစုံကို ကုန်စေပြီးလျှင် ငရဲသို့လည်း ရောက်၏၊ တိရစ္ဆာန်မျိုးသို့လည်း ရောက်၏၊ ပြိတ္တာဘုံသို့လည်း ရောက်၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သည်ကား ထို ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ အသက် အပိုင်းအခြား ရှိသလောက် တည်၍ ထို ဗြဟ္မာတို့၏ အသက်အတိုင်းအရှည်ရှိသမျှ အလုံးစုံကို ကုန်စေပြီးလျှင် ထို ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ပင်လျှင် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြု၏။ ရဟန်းတို့ ဤလားရာ 'ဂတိ' ဖြစ်ခြင်း 'ပဋိသန္ဓေ' ၏ ရှိခြင်း, မရှိခြင်းသည်ပင် အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်နှင့် အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာ သာဝက၏ အထူးတည်း၊ ဤသည်ပင် လွန်ကဲသော အမူအရာတည်း၊ ဤသည်ပင် ကွဲလွဲခြင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်းကြောင့် အောက်မေ့ခြင်း 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်' ရှိသည်ဖြစ်၍ လျစ်လျူ ရှုလျက် နေ၏၊ ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစား၏၊ အကြင် တတိယစျာန်ကြောင့် ထိုသူကို "လျစ်လျူရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ" ဟု အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပြောကြားကုန်၏၊ ထို တတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထို (တတိယ) စျာန်ကို သာယာ၏၊ ထို စျာန်ကို အလိုရှိ၏၊ ထို စျာန်ဖြင့်လည်း နှစ်သက်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ထို တတိယစျာန်၌ တည်သည် ဖြစ်၍ ထို တတိယ စျာန်ကို နှလုံးသွင်းသည် ဖြစ်၍ ထို တတိယစျာန်ဖြင့် အကြိမ်များစွာ နေလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ မယုတ်သော စျာန်ရှိသည်ဖြစ်၍ သေခြင်းကို ပြုသော် သုဘကိဏှဘုံ၌ ဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ သုဘကိဏှဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော ဗြဟ္မာတို့၏ အသက် အတိုင်းအရှည် သည် (မဟာကပ်) လေးကပ် ဖြစ်၏၊ ထို သုဘကိဏှဘုံ၌ ပုထုဇဉ်သည် အသက် အပိုင်းအခြား ရှိသလောက် တည်နေ၍ ထို ဗြဟ္မာတို့၏ အသက် အတိုင်းအရှည် ရှိသမျှ အလုံးစုံကို ကုန်စေပြီးလျှင် ငရဲသို့လည်း ရောက်၏၊ တိရစ္ဆာန်မျိုးသို့လည်း ရောက်၏၊ ပြိတ္တာဘုံသို့လည်း ရောက်၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သည်ကား ထို သုဘကိဏှဘုံ၌ အသက်အပိုင်းအခြားရှိသလောက် တည်နေ၍ ထို ဗြဟ္မာတို့၏ အသက် အတိုင်းအရှည် ရှိသမျှ အလုံးစုံကို ကုန်စေပြီးလျှင် ထို သုဘကိဏှဘုံ၌ပင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၏။ ရဟန်းတို့ ဤလားရာ 'ဂတိ' ဖြစ်ခြင်း 'ပဋိသန္ဓေ'၏ ရှိခြင်း, မရှိခြင်းသည်ပင် အကြားအမြင်မရှိသော ပုထုဇဉ်နှင့် အကြားအမြင် ရှိသော အရိယာ သာဝက၏ အထူးတည်း၊ ဤသည်ပင် လွန်ကဲသော အမူအရာတည်း၊ ဤသည်ပင် ကွဲလွဲခြင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ရှေးဦးစွာကပင်လျှင် ဝမ်းသာခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့၏ ချုပ်နှင့်ခြင်း ကြောင့် လည်းကောင်း ဆင်းရဲချမ်းသာ မရှိသော လျစ်လျူရှုမှု 'ဥပေက္ခာ'ကြောင့်ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်း ရှိသော စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထို (စတုတ္ထ) စျာန်ကို သာယာ၏၊ ထို စျာန်ကို အလိုရှိ၏၊ ထို စျာန်ဖြင့်လည်း နှစ်သက်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ထို စတုတ္ထစျာန်၌ တည်သည် ဖြစ်၍ ထို စတုတ္ထ စျာန်ကို နှလုံးသွင်းသည်ဖြစ်၍ ထို စတုတ္ထစျာန်ဖြင့် အကြိမ်များစွာ နေလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ မယုတ်သော စျာန်ရှိသည်ဖြစ်၍ သေခြင်းကို ပြုသော် ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော ဗြဟ္မာတို့၏ အသင်းဝင်အဖြစ်သို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံ၌ ဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့၏ အသက်အတိုင်းအရှည်သည် မဟာကပ်ငါးရာ ဖြစ်၏၊ ထို ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံ၌ ပုထုဇဉ်သည် အသက်အပိုင်းအခြားရှိသလောက် တည်နေ၍ ထို ဗြဟ္မာတို့၏ အသက်အတိုင်းအရှည်ရှိသမျှ အလုံးစုံကို ကုန်စေ၍ ငရဲသို့လည်း ရောက်၏၊ တိရစ္ဆာန်မျိုးသို့လည်း ရောက်၏၊ ပြိတ္တာဘုံသို့လည်း ရောက်၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သည်ကား ထို ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံ၌ အသက် အပိုင်းအခြားရှိသလောက် တည်နေ၍

ထို ပြဟ္မာတို့၏ အသက်အတိုင်းအရှည်ရှိသမျှ အလုံးစုံကို ကုန်စေပြီး လျှင် ထို ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံ၌ပင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၏။ ရဟန်းတို့ ဤလားရာ 'ဂတိ' ဖြစ်ခြင်း 'ပဋိသန္ဓေ'၏ ရှိခြင်း, မရှိခြင်းသည်ပင် အကြားအမြင်မရှိသော ပုထုဇဉ်နှင့် အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာသာဝက၏ အထူးတည်း၊ ဤသည်ပင် လွန်ကဲသော အမူအရာတည်း၊ ဤသည်ပင် ကွဲလွဲခြင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ် လေးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၃) ၃ - ဘယဝဂ် ===

၄ - ဒုတိယ နာနာကရဏသုတ်

၁၂၄။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှား ရှိကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင်။ပ။ ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထို ပဌမဈာန်ဘုံ၌ရှိသော ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်တရားတို့ကို အမြဲမရှိသောအားဖြင့် ဆင်းရဲသောအားဖြင့် ရောဂါနှင့်တူသောအားဖြင့် အိုင်းအမာ နှင့်တူသော အားဖြင့် ငြောင့်နှင့်တူသော အားဖြင့် ဆင်းရဲကိုဖြစ်စေတတ်သောအားဖြင့် အနာနှင့် တူသော အားဖြင့် သူစိမ်းပြင်ပနှင့်တူသော အားဖြင့် ပျက်စီးစေတတ်သော သဘောအားဖြင့် (သတ္တဇီဝမှ) ဆိတ်သုဉ်းသောအားဖြင့် အတ္တမဟုတ်သော အားဖြင့်ဉာဏ်ဖြင့် ကောင်းစွာ ရှု၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော ပြဟ္မာတို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ဖြစ်ရခြင်းသည် ပုထုဇဉ်တို့နှင့် မဆက်ဆံ။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ဤသာသနာတော်၌ အချို့သောသူသည် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ' တို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ပ။ ဒုတိယဈာန်သို့။ပ။ တတိယဈာန်သို့။ပ။ စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် စတုတ္ထဈာန်ဘုံ၌ ရှိသော ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်တရား တို့ကို အမြဲမရှိသော အားဖြင့် ဆင်းရဲသောအားဖြင့် ရောဂါနှင့်တူသော အားဖြင့် အိုင်းအမာ နှင့်တူသော အားဖြင့် ငြောင့်နှင့်တူသော အားဖြင့် ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်သော အားဖြင့် အနာနှင့် တူသော အားဖြင့် သူစိမ်းပြင်ပနှင့် တူသော အားဖြင့် ပျက်စီးစေတတ်သော သဘော အားဖြင့် (သတ္တဇီဝမှ) ဆိတ်သုဉ်းသောအားဖြင့် အတ္တမဟုတ်သောအားဖြင့် ဉာဏ်ဖြင့် ကောင်းစွာ ရှု၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော ပြဟ္မာတို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ဖြစ်ရခြင်းသည် ပုထုဇဉ်တို့နှင့် မဆက်ဆံ။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ် လေးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၃) ၃ - ဘယဝဂ် ===

၅ - ပဌမ မေတ္တာသုတ်

၁၂၅။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှား ရှိကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုး တို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်ကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏၊ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက်သော အရပ်ကို။ သုံးခုမြောက်သော အရပ်ကို။ လေးခုမြောက်သော အရပ်ကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏၊ ဤနည်းအားဖြင့် အထက် အောက် ဖီလာ အလုံးစုံသော အရပ် အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၌ မိမိနှင့် အတူပြု၍ သတ္တဝါအားလုံး ပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန့်ပြောသော မြတ်သော အပိုင်းအခြား မရှိသော ရန်မရှိသော ကြောင့်ကြ မရှိသော မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထို (မေတ္တာ) ဈာန်ကို သာယာ၏၊ ထို မေတ္တာဈာန်ကို အလိုရှိ၏၊ ထို မေတ္တာဈာန်ဖြင့်လည်း နှစ်သက်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ထို မေတ္တာဈာန်၌ တည်သည် ဖြစ်၍ ထို မေတ္တာဈာန်ကို နှလုံးသွင်းသည် ဖြစ်၍ ထို မေတ္တာဈာန်ဖြင့် အကြိမ်များစွာ နေလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ မယုတ်သော ဈာန်ရှိသည်ဖြစ်၍ သေခြင်းကို ပြုသော် ပဌမဈာန်ဘုံ၌ ဗြဟ္မာတို့၏ အသင်းဝင်အဖြစ်သို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ (ပဌမဈာန်ဘုံ) ဗြဟ္မာတို့၏ အသက်အတိုင်း အရှည်သည် (မဟာကပ်) တစ်ကပ် ဖြစ်၏၊ ထို ပဌမဈာန်ဘုံ၌ ပုထုဇဉ်သည် အသက်အပိုင်းအခြားရှိသလောက် တည်နေ၍ ထို ဗြဟ္မာတို့၏ အသက် အတိုင်းအရှည်ရှိသမျှ အလုံးစုံကို ကုန်စေပြီးလျှင် ငရဲဘုံသို့လည်း ရောက်၏၊ တိရစ္ဆာန်မျိုးသို့လည်း ရောက်၏၊ ပြိတ္တာဘုံသို့လည်း ရောက်၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သည်ကား ထို ဘုံ၌ အသက် အပိုင်းအခြား ရှိသလောက် တည်နေ၍ ထို ဗြဟ္မာတို့၏ အသက် အတိုင်းအရှည် ရှိသမျှ အလုံးစုံကို ကုန်စေ ပြီးလျှင် ထို ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ပင် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြု၏။ ရဟန်းတို့ ဤလားရာ 'ဂတိ' ဖြစ်ခြင်း 'ပဋိသန္ဓေ'၏ ရှိခြင်း, မရှိခြင်းသည်ပင် အကြားအမြင်မရှိသော ပုထုဇဉ်နှင့် အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာသာဝက၏ အထူးတည်း၊ ဤသည်ပင် လွန်ကဲသော အမူအရာတည်း၊ ဤသည်ပင် ကွဲလွဲခြင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကရုဏာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ပ။ မုဒိတာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ပ။ ဥပေက္ခာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်ကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏၊ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက်အရပ်ကို။ သုံးခုမြောက် အရပ်ကို။ လေးခုမြောက် အရပ်ကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏၊ ဤနည်းအားဖြင့် အထက် အောက် ဖီလာ အလုံးစုံသောအရပ် အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၌ မိမိနှင့် အတူပြု၍ သတ္တဝါအားလုံးပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန့်ပြောသော မြတ်သော အပိုင်း အခြားမရှိသော ရန်မရှိသောကြောင့်ကြမရှိသော ဥပေက္ခာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထို (ဥပေက္ခာ) ဈာန်ကို သာယာ၏၊ ထို ဥပေက္ခာဈာန်ကို အလိုရှိ၏၊ ထို ဥပေက္ခာ ဈာန်ဖြင့်လည်း နှစ်သက်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ထို ဥပေက္ခာဈာန်၌ တည်သည်ဖြစ်၍ ထို ဥပေက္ခာဈာန်ကို နှလုံးသွင်းသည်ဖြစ်၍ ထို ဥပေက္ခာဈာန်၌ အကြိမ်များစွာနေသည်ဖြစ်၍ ထို ဥပေက္ခာဈာန်မှ မယုတ်သည်ဖြစ်၍ သေခြင်းကို ပြုသော် အာဘဿရာဘုံ၌ ဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ အာဘဿရာဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော ဗြဟ္မာတို့၏ အသက် အတိုင်းအရှည်သည် (မဟာကပ်) နှစ်ကပ်ဖြစ်၏။ပ။ သုဘကိဏှာဘုံ၌ဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ သုဘကိဏှာ ဘုံ၌ ဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့၏ အသက်အတိုင်းအရှည်သည် (မဟာကပ်) လေးကပ် ဖြစ်၏။ပ။ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံ၌ ဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့၏ အသင်းဝင်အဖြစ်သို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံ၌ ဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့၏ အသက် အတိုင်းအရှည်သည် မဟာကပ်ငါးရာဖြစ်၏။ ထို ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံ၌ ပုထုဇဉ်သည် အသက်အပိုင်း အခြား ရှိသလောက် တည်နေ၍ ထို ဗြဟ္မာတို့၏

အသက်အတိုင်းအရှည်ရှိသမျှ အလုံးစုံကို ကုန်စေပြီးလျှင် ငရဲသို့လည်း ရောက်၏၊ တိရစ္ဆာန်မျိုးသို့လည်း ရောက်၏၊ ပြိတ္တာဘုံသို့လည်း ရောက်၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သည်ကား ထို ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံ၌ အသက်အပိုင်းအခြားရှိသလောက် တည်နေ၍ ထို ပြဟ္မာတို့၏ အသက်အတိုင်းအရှည်ရှိသမျှ အလုံးစုံကို ကုန်စေပြီးလျှင် ထို ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံ၌ပင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၏။ ရဟန်းတို့ ဤလားရာ 'ဂတိ' ဖြစ်ခြင်း'ပဋိသန္ဓေ'၏ ရှိခြင်း, မရှိခြင်းသည်ပင် အကြားအမြင်မရှိသော ပုထုဇဉ်နှင့် အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာသာဝက၏ အထူးတည်း၊ ဤသည်ပင် လွန်ကဲသော အမူအရာတည်း၊ ဤသည်ပင် ကွဲလွဲခြင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၃) ၃ - ဘယဝဂ် ===

၆ - ဒုတိယ မေတ္တာသုတ်

၁၂၆။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှား ရှိကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်ကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏၊ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက် အရပ်ကို။ သုံးခုမြောက် အရပ်ကို။ လေးခုမြောက် အရပ်ကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏၊ ဤနည်းအားဖြင့် အထက် အောက် ဖီလာ အလုံးစုံသော အရပ် အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၌ မိမိနှင့်အတူပြု၍ သတ္တဝါအားလုံးပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန့်ပြောသော မြတ်သော အပိုင်းအခြားမရှိသော ရန်မရှိသောကြောင့်ကြမရှိသော မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထို ဘုံ၌ရှိသော ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်တရား တို့ကို အမြဲမရှိသော အားဖြင့် ဆင်းရဲသောအားဖြင့် ရောဂါနှင့်တူသောအားဖြင့် အိုင်းအမာနှင့် တူသော အားဖြင့် ပြောင့်နှင့်တူသော အားဖြင့် ဆင်းရဲကိုဖြစ်စေသောအားဖြင့် အနာနှင့်တူသောအားဖြင့် သူစိမ်းပြင်ပနှင့် တူသော အားဖြင့် ပျက်စီးတတ်သော အားဖြင့် (သတ္တ ဇီဝမှ) ဆိတ်သုဉ်းသော အားဖြင့် အတ္တ မဟုတ်သော အားဖြင့် ဉာဏ်ဖြင့် ကောင်းစွာ ရှု၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့၏ အသင်းဝင်အဖြစ်သို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ဖြစ်ရခြင်းသည် ပုထုဇဉ်တို့နှင့် မဆက်ဆံ။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကရုဏာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ပ။ မုဒိတာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ပ။ ဥပေက္ခာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်ကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက် အရပ်ကို။ သုံးခုမြောက် အရပ်ကို။ လေးခုမြောက် အရပ်ကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏၊ ဤနည်းအားဖြင့် အထက် အောက် ဖီလာ အလုံးစုံသောအရပ် အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၌ မိမိနှင့်အတူပြု၍ သတ္တဝါအားလုံးပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန့်ပြောသော မြတ်သော အပိုင်းအခြား မရှိသော ရန်မရှိသောကြောင့်ကြ မရှိသော လျစ်လျူရှုခြင်း 'ဥပေက္ခာ' နှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထို ဘုံ၌ရှိသော ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်တရား တို့ကို အမြဲမရှိသော အားဖြင့် ဆင်းရဲသောအားဖြင့် ရောဂါနှင့်တူသောအားဖြင့် အိုင်းအမာနှင့် တူသော အားဖြင့် ပြောင့်နှင့်တူသော အားဖြင့် ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေသောအားဖြင့် အနာနှင့်တူသောအားဖြင့် သူစိမ်းပြင်ပနှင့် တူသောအားဖြင့် ပျက်စီးတတ်သောအားဖြင့် (သတ္တဇီဝမှ) ဆိတ်သုဉ်းသောအားဖြင့် အတ္တ မဟုတ်သော အားဖြင့် ကောင်းစွာ ရှု၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့၏ အသင်းဝင်အဖြစ်သို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤ သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ဖြစ်ခြင်းသည် ပုထုဇဉ်တို့နှင့် မဆက်ဆံ။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၃) ၃ - ဘယဝဂ် ===

၇ - ပဌမ တထာဂတအစ္ဆရိယသုတ်

၁၂၇။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် အံ့ဖွယ်သရဲ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ကုန်သော သဘောတရား လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဘုရားအလောင်းသည် တုသိတာနတ်ပြည်မှ စုတေ၍ အောက်မေ့မှုသတိ, ဆင်ခြင်ဉာဏ် သမ္ပဇဉ်ရှိသည်ဖြစ်၍ မယ်တော်ဝမ်းသို့ သက်သောအခါ နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာတို့နှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏ ဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့်တကွသော လူလောက၌ မနှိုင်းရှည့်နိုင်သော ကြီးကျယ်သော အလင်းရောင်သည် နတ်တို့၏ အာနုဘော် (အလင်းရောင်) ကို ကျော်လွန်၍ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ဟင်းလင်း ဖြစ်ကုန်သော ထောက်တည်ရာ မရှိကုန်သော မိုက်ကုန်သော မှောင်မဲ ကုန်သော အကြင် လောကန္တရိက် (ငရဲ) တို့သည် ရှိကုန်၏၊ ယင်း (ငရဲ) တို့၌ တန်ခိုး အာနုဘော် ကြီးကုန်သော ဤလနေတို့သော်လည်း ထွန်းလင်းခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ကုန်၊ ထို (ငရဲ) တို့၌လည်း မနှိုင်းရှည့်နိုင်သော ကြီးကျယ်သော အလင်း ရောင်သည် နတ်တို့၏ အာနုဘော် (အလင်းရောင်) ကို ကျော်လွန်၍ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏။ ထို (ငရဲ) တို့၌ ဖြစ်နေကြသော သတ္တဝါတို့သည်လည်း "အချင်းတို့ ဤ(ငရဲ) ၌ ကျရောက်ကုန်သော တစ်ပါးသော သတ္တဝါ တို့သည်လည်း ရှိကြပါသေးတကား"ဟု ထို အလင်းရောင်ဖြင့် အချင်းချင်း သိမြင်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်ခြင်း ကြောင့် ပဌမ ဤအံ့ဖွယ်သရဲ မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်သော သဘောသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ဘုရားအလောင်းသည် အောက်မေ့မှုသတိ,ဆင်ခြင်ဉာဏ် သမ္ပဇဉ်ရှိသည်ဖြစ်၍ မယ်တော်ဝမ်းမှ ဖွားမြင်သောအခါ နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာတို့နှင့် တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏ ဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူလောက၌ မနှိုင်းရှည့်နိုင်သော ကြီးကျယ်သော အလင်းရောင်သည် နတ်တို့၏ အာနုဘော် (အလင်းရောင်) ကို ကျော်လွန်၍ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်၏၊ ဟင်းလင်း ဖြစ်ကုန်သော ထောက်တည်ရာ မရှိကုန်သော မိုက်ကုန်သော မှောင်မဲကုန်သော အကြင် လောကန္တရိက် (ငရဲ) တို့သည် ရှိကုန်၏၊ ယင်း (ငရဲ) တို့၌ တန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးကုန်သော ဤလနေတို့သော်လည်း ထွန်းလင်းခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ကုန်၊ ထို (ငရဲ) တို့၌လည်း မနှိုင်းရှည့်နိုင်သော ကြီးကျယ်သော အလင်းရောင့်သည် နတ်တို့၏ အာနုဘော် (အလင်းရောင်) ကို ကျော်လွန်၍ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်၏။ ထို ငရဲတို့၌ ဖြစ်နေကြ ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်လည်း "အချင်းတို့ ဤ(ငရဲ)၌ ကျရောက်ကုန်သော တစ်ပါးသော သတ္တဝါတို့သည်လည်း ရှိကြပါသေးတကား"ဟု ထို အလင်းရောင်ဖြင့် အချင်းချင်း သိမြင်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော် အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် ဒုတိယဤအံ့ဖွယ်သရဲ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော သဘောသည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် အတုမရှိသော သမ္မာသမ္ဗောဓိဉာဏ် (အရဟတ္တမဂ် ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်) ကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူသောအခါ နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာတို့နှင့် တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူလောက၌ မနှိုင်းရှည့် နိုင်သော ကြီးကျယ်သော အလင်းရောင်သည် နတ်တို့၏ အာနုဘော် (အလင်းရောင်) ကို ကျော်လွန်၍ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏၊ ဟင်းလင်းဖြစ်ကုန်သော ထောက်တည်ရာ မရှိကုန်သော မိုက်ကုန်သော မှောင်မဲကုန် သော အကြင် လောကန္တရိက် (ငရဲ) တို့သည် ရှိကုန်၏၊ ယင်း (ငရဲ) တို့၌ တန်ခိုး အာနုဘော်ကြီး

ကုန်သော ဤလနေတို့သော်လည်း ထွန်းလင်းခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ကုန်၊ ထို (ငရဲ)တို့၌ ဖြစ်နေကြ ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်လည်း "အချင်းတို့ ဤ(ငရဲ) ၌ ကျရောက်ကုန်သော တစ်ပါးသော သတ္တဝါတို့သည်လည်း ရှိကြပါ သေးတကား" ဟု ထို အလင်းရောင်ဖြင့် အချင်းချင်း သိမြင်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် တတိယ ဤအံ့ဖွယ်သရဲ မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်သော သဘောသည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် အတုမရှိသော တရားစကြာကို လည်စေတော်မူသော အခါ၌ နတ် မာရ်နတ် ပြဟ္မာတို့နှင့် တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူလောက၌ မနှိုင်းရှည့်နိုင်သော ကြီးကျယ်သော အလင်းရောင်သည် နတ်တို့၏ အာနုဘော် (အလင်းရောင်) ကို ကျော်လွန်၍ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏၊ ဟင်းလင်းဖြစ်ကုန်သော ထောက်တည်ရာ မရှိကုန်သော မိုက်ကုန်သော မှောင်မဲကုန်သော အကြင် လောကန္တရိက်ငရဲတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ယင်း (ငရဲ) တို့၌ တန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးကုန်သော ဤလနေတို့သော်လည်း ထွန်းလင်းခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ကုန်၊ ထို (ငရဲ) တို့၌လည်း မနှိုင်းရှည့်နိုင်သော ကြီးကျယ်သော အလင်းရောင်သည် နတ်တို့၏ အာနုဘော် (အလင်းရောင်)ကို ကျော်လွန်၍ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏။ ထို (ငရဲ) တို့၌ ဖြစ်နေကြကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်လည်း "အချင်းတို့ ဤ(ငရဲ) ၌ ကျရောက်ကုန်သော တစ်ပါးသော သတ္တဝါတို့သည်လည်း ရှိကြပါသေး တကား" ဟု ထို အလင်းရောင်ဖြင့် အချင်းချင်း သိမြင်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက် သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် စတုတ္ထ ဤအံ့ဖွယ်သရဲ မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်သော သဘောသည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် အံ့ဖွယ်သရဲ မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်သော ဤသဘောတရား လေးမျိုး တို့သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၃) ၃ - ဘယဝဂ် ===

၈ - ဒုတိယ တထာဂတအစ္ဆရိယသုတ်

၁၂၈။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် အံ့ဖွယ်သရဲ မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်သော သဘောတရား လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ သတ္တဝါ အပေါင်းသည် ကပ်ငြိဖွယ် 'ကာမဂုဏ်ငါးပါး' လျှင် မွေ့လျော်ရာရှိ၏၊ ကပ်ငြိဖွယ် 'ကာမဂုဏ် ငါးပါး' ၌ ပျော်ပိုက်၏၊ ကပ်ငြိဖွယ် 'ကာမဂုဏ်ငါးပါး' ၌ ဝမ်းမြောက်တတ်၏၊ ထို သတ္တဝါအပေါင်းသည် မြတ်စွာဘုရားက မကပ်ငြိကြောင်း တရားကို ဟောအပ်သော် နာခြင်းငှါ အလိုရှိ၏၊ နားထောင်၏၊ သိရန်စိတ်ကို ရှေးရှုထား၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် ပဌမ ဤအံ့ဖွယ်သရဲ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော သဘောသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏။

ရဟန်းတို့ သတ္တဝါအပေါင်းသည် ထောင်လွှားခြင်း 'မာန' လျှင် မွေ့လျော်ရာရှိ၏၊ ထောင်လွှားခြင်း 'မာန'၌ ပျော်ပိုက်တတ်၏၊ ထောင်လွှားခြင်း 'မာန' ၌ ဝမ်းမြောက်တတ်၏၊ ထို သတ္တဝါအပေါင်းသည် မြတ်စွာဘုရားက (ထောင်လွှားခြင်း) မာနပယ်ဖျောက်ကြောင်းတရားကို ဟောအပ်သော် နာခြင်းငှါ အလိုရှိ၏၊ နားထောင်၏၊ သိရန်စိတ်ကို ရှေးရှုထား၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်ခြင်း ကြောင့် ဒုတိယ ဤအံ့ဖွယ်သရဲ မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်သော သဘောသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏။

ရဟန်းတို့ သတ္တဝါအပေါင်းသည် မငြိမ်းချမ်းရာ 'တေဘူမိကဝဋ္ဋတရား' လျှင် မွေ့လျော်ရာရှိ၏၊ မငြိမ်းချမ်းရာ 'တေဘူမိကဝဋ္ဋတရား'၌ ပျော်ပိုက်တတ်၏၊ မငြိမ်းချမ်းရာ 'တေဘူမိကဝဋ္ဋတရား' ၌ ဝမ်းမြောက် တတ်၏၊ ထို သတ္တဝါအပေါင်းသည် မြတ်စွာဘုရားက ငြိမ်းချမ်းကြောင်းတရားကို ဟောအပ်သော် နာခြင်းငှါ အလိုရှိ၏၊ နားထောင်၏၊ သိရန်စိတ်ကို ရှေးရှုထား၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူ ထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် တတိယ ဤအံ့ဖွယ်သရဲ မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်သော သဘောသည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်၏။

ရဟန်းတို့ သတ္တဝါအပေါင်းသည် မသိခြင်း 'အဝိဇ္ဇာ'၌ ဖြစ်၏၊ ဥသဖွယ်ဖြစ်၏၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ မြေးယှက်ခံရ၏၊ ထို သတ္တဝါ အပေါင်းသည် မြတ်စွာဘုရားက အဝိဇ္ဇာဖျက်ဆီးကြောင်းတရားကို ဟောအပ်သော် နာခြင်းငှါ အလိုရှိ၏၊ နားထောင်၏၊ သိရန်စိတ်ကို ရှေးရှုထား၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော် အထူးကို ခံတော်မူ ထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် စတုတ္ထ ဤအံ့ဖွယ်သရဲ မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်သော သဘောသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူ ထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် အံ့ဖွယ်သရဲ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော ဤသဘောတရား လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၃) ၃ - ဘယဝဂ် ===

၉ - အာနန္ဒအစ္ဆရိယသုတ်

၁၂၉။ ရဟန်းတို့ အာနန္ဒာ၌ အံ့ဖွယ်သရဲ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ရဟန်းပရိသတ်သည် အာနန္ဒာကို ဖူးမြော်ရန် အကယ်၍ ချဉ်းကပ်အံ့၊ ထို ပရိသတ်သည် ဖူးမြော်ရသဖြင့်လည်း နှစ်ခြိုက်၏၊ ထို ပရိသတ်၌ အာနန္ဒာသည် တရားဟောအံ့၊ ထို ပရိသတ်သည် ဟောသော တရားဖြင့်လည်း နှစ်ခြိုက်၏။ ရဟန်းတို့ အာနန္ဒာသည် တရားကို ရပ်သိမ်း၍ ဆိတ်ဆိတ်နေသည့်တိုင်အောင် ရဟန်းပရိသတ်သည် မရောင့်ရဲ နိုင်သည်သာ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းမိန်းမပရိသတ်သည် အာနန္ဒာကို ဖူးမြော်ရန် အကယ်၍ ချဉ်းကပ်အံ့၊ ထို ပရိသတ်သည် ဖူးမြော်ရသဖြင့်လည်း နှစ်ခြိုက်၏၊ ထို ပရိသတ်၌ အာနန္ဒာသည်တရားဟောအံ့၊ ထို ပရိသတ်သည် ဟောသော တရားဖြင့်လည်း နှစ်ခြိုက်၏။ ရဟန်းတို့ အာနန္ဒာသည်တရားကို ရပ်သိမ်း၍ ဆိတ်ဆိတ် နေသည့်တိုင်အောင် ရဟန်းမိန်းမပရိသတ်သည် မရောင့်ရဲနိုင်သည်သာ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပါသကာပရိသတ်သည် အာနန္ဒာကို ဖူးမြော်ရန် အကယ်၍ ချဉ်းကပ်အံ့၊ ထို ပရိသတ်သည် ဖူးမြော်ရသဖြင့်လည်း နှစ်ခြိုက်၏၊ ထို ပရိသတ်၌ အာနန္ဒာသည်တရားဟောအံ့၊ ထို ပရိသတ်သည် ဟောသော တရားဖြင့်လည်း နှစ်ခြိုက်၏။ ရဟန်းတို့ အာနန္ဒာသည်တရားကို ရပ်သိမ်း၍ ဆိတ်ဆိတ် နေသည့်တိုင်အောင် ဥပါသကာပရိသတ်သည် မရောင့်ရဲနိုင်သည်သာ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပါသိကာမပရိသတ်သည် အာနန္ဒာကို ဖူးမြော်ရန် အကယ်၍ ချဉ်းကပ်အံ့၊ ထို ပရိသတ်သည် ဖူးမြော်ရသဖြင့်လည်း နှစ်ခြိုက်၏၊ ထို ပရိသတ်၌ အာနန္ဒာသည်တရားဟောအံ့၊ ထို ပရိသတ်သည် ဟောသော တရားဖြင့်လည်း နှစ်ခြိုက်၏။ ရဟန်းတို့ အာနန္ဒာသည်တရားကိုရပ်သိမ်း၍ ဆိတ်ဆိတ်နေသည့်တိုင်အောင် ဥပါသိကာမပရိသတ်သည် မရောင့်ရဲနိုင်သည်သာ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ အာနန္ဒာ၌ အံ့ဖွယ်သရဲ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၃) ၃ - ဘယဝဂ် ===

၁၀ - စက္ကဝတ္တိအစ္ဆရိယသုတ်

၁၃၀။ ရဟန်းတို့ စကြဝတေးမင်း၌ အံ့ဖွယ်သရဲ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ မင်းပရိသတ်သည် စကြဝတေးမင်းကို ဖူးမြော်ရန် အကယ်၍ ချဉ်းကပ်အံ့၊ ထို မင်းပရိသတ်သည် ဖူးမြော်ရသဖြင့်လည်း နှစ်ခြိုက်၏၊ ထို မင်း ပရိသတ်၌ စကြဝတေးမင်းသည် စကားပြောအံ့၊ ထို ပရိသတ်သည် ပြောသောစကားဖြင့်လည်း

နှစ်ခြိုက်၏။ ရဟန်းတို့ စကြဝတေးမင်းသည် စကားကို ရုပ်သိမ်း၍ ဆိတ်ဆိတ်နေသည့်တိုင်အောင် မင်းပရိသတ်သည် မရောင့်ရဲနိုင်သည်သာ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ပုဏ္ဏားပရိသတ်သည် စကြဝတေးမင်းကို ဖူးမြော်ရန် အကယ်၍ ချဉ်းကပ်အံ့၊ ထို ပုဏ္ဏားပရိသတ်သည် ဖူးမြော်ရသဖြင့်လည်း နှစ်ခြိုက်၏၊ ထို ပုဏ္ဏားပရိသတ်၌ စကြဝတေးမင်းသည် စကားပြောအံ့၊ ထို ပရိသတ်သည် ပြောသော စကားဖြင့်လည်း နှစ်ခြိုက်၏။ ရဟန်းတို့ စကြဝတေးမင်းသည် စကားကို ရုပ်သိမ်း၍ ဆိတ်ဆိတ်နေသည့်တိုင်အောင် ပုဏ္ဏားပရိသတ်သည် မရောင့်ရဲနိုင်သည်သာ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ သူကြွယ်ပရိသတ်သည် စကြဝတေးမင်းကို ဖူးမြော်ရန် အကယ်၍ ချဉ်းကပ်အံ့၊ ထိုသူကြွယ်ပရိသတ်သည် ဖူးမြော်ရသဖြင့်လည်း နှစ်ခြိုက်၏၊ ထိုသူကြွယ်ပရိသတ်၌ စကြဝတေးမင်းသည် စကားပြောအံ့၊ ထို ပရိသတ်သည် ပြောသော စကားဖြင့်လည်း နှစ်ခြိုက်၏။ ရဟန်းတို့ စကြဝတေးမင်းသည် စကားကို ရုပ်သိမ်း၍ ဆိတ်ဆိတ် နေသည့် တိုင်အောင် သူကြွယ်ပရိသတ်သည် မရောင့်ရဲနိုင်သည်သာ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းပရိသတ်သည် စကြဝတေးမင်းကို ကြည့်ရှုရန် အကယ်၍ ချဉ်းကပ်အံ့၊ ထိုရဟန်းပရိသတ်သည် ကြည့်ရှုရသဖြင့်လည်း နှစ်ခြိုက်၏၊ ထိုရဟန်းပရိသတ်၌ စကြဝတေးမင်းသည် အကယ်၍ စကားပြောအံ့၊ ထိုရဟန်းပရိသတ်သည် ပြောသော စကားဖြင့်လည်း နှစ်ခြိုက်၏။ ရဟန်းတို့ စကြဝတေးမင်းသည် စကားကို ရုပ်သိမ်း၍ ဆိတ်ဆိတ်နေသည့်တိုင်အောင် ရဟန်းပရိသတ်သည် မရောင့်ရဲနိုင်သည်သာ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ စကြဝတေးမင်း၌ အံ့ဖွယ်သရဲ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်လျှင် အာနန္ဒာ၌ အံ့ဖွယ်သရဲ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ရဟန်းယောကျ်ား ပရိသတ်သည် အာနန္ဒာကို ဖူးမြော်ရန် အကယ်၍ ချဉ်းကပ်အံ့၊ ထို ပရိသတ်သည် ဖူးမြော်ရသဖြင့်လည်း နှစ်ခြိုက်၏၊ ထို ပရိသတ်၌ အာနန္ဒာသည် တရားဟောအံ့၊ ထို ဟောသော တရားဖြင့်လည်း နှစ်ခြိုက်၏။ ရဟန်းတို့ အာနန္ဒာသည်တရားကို ရုပ်သိမ်း၍ ဆိတ်ဆိတ်နေသည့်တိုင်အောင် ရဟန်းပရိသတ်သည် မရောင့်ရဲနိုင်သည်သာ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းမိန်းမပရိသတ်သည်။ပ။ ရဟန်းတို့ ဥပါသကာယောကျ်ား ပရိသတ်သည်။ပ။ ရဟန်းတို့ ဥပါသိကာမပရိသတ်သည် အာနန္ဒာကို ဖူးမြော်ရန် အကယ်၍ ချဉ်းကပ်အံ့၊ ထို ပရိသတ်သည် ဖူးမြော်ရသဖြင့်လည်း နှစ်ခြိုက်၏၊ ထို ပရိသတ်၌ အာနန္ဒာသည် အကယ်၍တရားဟောအံ့၊ ထို ပရိသတ်သည် ထို ဟောသော တရားဖြင့်လည်း နှစ်ခြိုက်၏။ ရဟန်းတို့ အာနန္ဒာသည်တရားကို ရုပ်သိမ်း၍ ဆိတ်ဆိတ် နေသည့် တိုင်အောင် ဥပါသိကာမပရိသတ်သည် မရောင့်ရဲနိုင်သည်သာ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ အာနန္ဒာ၌ အံ့ဖွယ်သရဲဖြစ်ကုန်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

သုံးခုမြောက် ဘာယဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - ပုဂ္ဂလဝဂ် ===

၁ - သံယောဇနသုတ်

၁၃၁။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အောက်ပိုင်းသံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့'၊ ပဋိသန္ဓေရကြောင်း သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့'၊ ဘဝရကြောင်းသံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့ကို မပယ်ရသေးသော ပုဂ္ဂိုလ် တစ်မျိုး။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အောက်ပိုင်းသံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့'ကိုသာပယ်၍ ပဋိသန္ဓေရကြောင်း သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့'နှင့် ဘဝရကြောင်းသံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့ကို မပယ်ရသေးသော ပုဂ္ဂိုလ် တစ်မျိုး။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အောက်ပိုင်းသံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့'နှင့် ပဋိသန္ဓေရကြောင်းသံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့ကို ပယ်၍ ဘဝရကြောင်းသံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့ကို မပယ်ရသေးသော ပုဂ္ဂိုလ် တစ်မျိုး။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အောက်ပိုင်းသံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့'၊ ပဋိသန္ဓေရကြောင်းသံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့'၊ ဘဝရကြောင်းသံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့ကို ပယ်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်မျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အောက်ပိုင်းသံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့'၊ ပဋိသန္ဓေရကြောင်းသံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့'၊ ဘဝရကြောင်းသံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့ကို မပယ်ရသေးသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ သကဒါဂါမိပုဂ္ဂိုလ်ပင်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် အောက်ပိုင်းသံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့'၊ ပဋိသန္ဓေ ရကြောင်း သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့'၊ ဘဝရကြောင်းသံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့ကို မပယ်ရသေး။

ရဟန်းတို့ အောက်ပိုင်းသံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့ကိုသာပယ်၍ ပဋိသန္ဓေရကြောင်းသံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့'နှင့် ဘဝရကြောင်းသံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့ကို မပယ်ရသေးသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဥဒ္ဓံသောတအကနိဋ္ဌဂါမီ[၁] (အနာဂါမ်) ပုဂ္ဂိုလ်ပင်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့ကိုသာ ပယ်၍ ပဋိသန္ဓေရကြောင်း သံယောဇဉ် 'အနှောင် အဖွဲ့' နှင့် ဘဝရကြောင်း သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့ကို မပယ်ရသေး။

ရဟန်းတို့ အောက်ပိုင်းသံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' နှင့် ပဋိသန္ဓေရကြောင်းသံယောဇဉ် 'အနှောင် အဖွဲ့' တို့ကို ပယ်၍ ဘဝရကြောင်းသံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့ကို မပယ်ရသေးသော ပုဂ္ဂိုလ် ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ[၂] (အနာဂါမ်) ပုဂ္ဂိုလ်ပင်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ် သည် အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' ပဋိသန္ဓေရကြောင်းသံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့ကို ပယ်၍ ဘဝရကြောင်း သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့ကို မပယ်ရသေး။

ရဟန်းတို့ အောက်ပိုင်းသံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့'၊ ပဋိသန္ဓေရကြောင်းသံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့'၊ ဘဝရကြောင်းသံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့ကို ပယ်ပြီးပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် ပင်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် အောက်ပိုင်းသံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့'၊ ပဋိသန္ဓေရကြောင်း သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့'၊ ဘဝရကြောင်းသံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့ကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ် လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၁။ ဥဒ္ဓံသောတအကနိဋ္ဌဂါမီဟူသည် အထက်၌ ရလတ္တံ့သော အရိယာမဂ်တည်းဟူသော သောတ (အယဉ်) ရှိသော အကနိဋ္ဌဘုံသို့ သွားမည့် အနာဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။
၂။ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ ဟူသည် အသက်အပိုင်းအခြား အလယ်၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုမည့် အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - ပုဂ္ဂလဝဂ် ===

၂ - ပဋိဘာနသုတ်

၁၃၂။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုး တို့နည်းဟူမူ- အသင့်ကိုသာ ဖြေဆိုတတ်၍ လျင်စွာ မဖြေဆိုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ လျင်စွာသာ ဖြေဆို တတ်၍ အသင့်ကို မဖြေဆိုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ လျင်စွာလည်း ဖြေဆိုတတ် အသင့်လည်း ဖြေဆိုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ အသင့်လည်း မဖြေဆိုတတ် လျင်စွာလည်း မဖြေဆိုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ် လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - ပုဂ္ဂလဝဂ် ===

၃ - ဥဂ္ဃဋိတညူသုတ်

၁၃၃။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုး တို့နည်းဟူမူ- အကျဉ်းပြကာမျှဖြင့် (တရားကို) သိသော (ဥဂ္ဃဋိတညူ) ပုဂ္ဂိုလ်၊ အကျယ်ပြမှ (တရားကို) သိသော (ဝိပဉ္စိတညူ) ပုဂ္ဂိုလ်၊ (ဥဒ္ဒေသစသည်ကို) ဆောင်၍ ပြမှ (တရားကို) သိသော (နေယျ) ပုဂ္ဂိုလ်၊ ပုဒ်မျှသာ အတိုင်းအရှည်ရှိသော (တရားနာယူရုံမျှသာ ဖြစ်၍ ဤဘဝ ဈာန် မဂ် ဖိုလ်ကို မရထိုက်သော ပဒပရမ) ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ် လေးမျိုး တို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - ပုဂ္ဂလဝဂ် ===

၄ - ဥဋ္ဌာနဖလသုတ်

၁၃၄။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ထကြွလုံ့လ၏ အကျိုးကိုသာ မှီ၍ အသက်မွေးလျက် ကံ၏ အကျိုးကိုမှီ၍ အသက် မမွေးသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ကံ၏ အကျိုးကိုသာ မှီ၍ အသက်မွေးလျက် ထကြွလုံ့လ၏ အကျိုးကို မှီ၍ အသက် မမွေးသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ထကြွ လုံ့လ၏ အကျိုးကို မှီ၍လည်း အသက်မွေး, ကံ၏ အကျိုးကို မှီ၍လည်း အသက်မွေးသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ထကြွ လုံ့လ၏ အကျိုးကို မှီ၍လည်း အသက်မမွေး, ကံ၏ အကျိုးကို မှီ၍လည်း အသက် မမွေးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှား ရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - ပုဂ္ဂလဝဂ် ===

၅ - သာဝဇ္ဇသုတ်

၁၃၅။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှား ရှိကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- အပြစ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ အပြစ်များသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ အပြစ်နည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ အပြစ်မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အပြစ်ရှိသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အပြစ်ရှိသော ကာယကံနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အပြစ်ရှိသော ဝစီကံနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အပြစ်ရှိသော မနောကံနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အပြစ်ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အပြစ်များသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အပြစ်ရှိသော ကာယကံနှင့် ပြည့်စုံသည်က များ၏၊ အပြစ်မရှိသော ကာယကံနှင့် ပြည့်စုံသည်ကား အနည်းငယ်သာတည်း။ အပြစ်ရှိသော ဝစီကံနှင့် ပြည့်စုံသည်က များ၏၊ အပြစ်မရှိသော ဝစီကံနှင့် ပြည့်စုံသည်ကား အနည်းငယ်သာတည်း။ အပြစ်ရှိသော မနောကံနှင့် ပြည့်စုံသည်က များ၏၊ အပြစ်မရှိသော မနောကံနှင့် ပြည့်စုံသည်ကား အနည်းငယ်သာတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အပြစ်များ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အပြစ်နည်းသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အပြစ်မရှိသော ကာယကံနှင့်ပြည့်စုံသည်က များ၏၊ အပြစ်ရှိသော ကာယကံနှင့် ပြည့်စုံသည်ကား အနည်းငယ်သာတည်း။ အပြစ်မရှိသော ဝစီကံနှင့် ပြည့်စုံသည်က များ၏၊ အပြစ်ရှိသော ဝစီကံနှင့် ပြည့်စုံသည်ကား အနည်းငယ်သာတည်း။ အပြစ်မရှိသော မနောကံနှင့် ပြည့်စုံသည်က များ၏၊

အပြစ်ရှိသော မနောကံနှင့် ပြည့်စုံသည်ကား အနည်းငယ်သာတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အပြစ်နည်း၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အပြစ်မရှိသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အပြစ်မရှိသော ကာယကံနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အပြစ်မရှိသော ဝစီကံနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အပြစ်မရှိသော မနောကံနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အပြစ်မရှိ။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ် လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - ပုဂ္ဂလဝဂ် ===

၆ - ပဌမ သီလသုတ်

၁၃၆။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ သီလ သမာဓိ ပညာတို့၌ ဖြည့်ကျင့်လေ့ မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် တစ်မျိုး။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ သီလကိုသာ ဖြည့်ကျင့်လေ့ရှိ၍ သမာဓိနှင့် ပညာတို့၌ ဖြည့်ကျင့်လေ့ မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်မျိုး။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ သီလ သမာဓိတို့၌ ဖြည့်ကျင့်လေ့ရှိ၍ ပညာ၌ ဖြည့်ကျင့်လေ့ မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်မျိုး။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ သီလ သမာဓိ ပညာတို့၌ ဖြည့်ကျင့် လေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်မျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှား ရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - ပုဂ္ဂလဝဂ် ===

၇ - ဒုတိယ သီလသုတ်

၁၃၇။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ သီလ သမာဓိ ပညာတို့ကို အလေးမပြု အကြီးအမျှုးမပြုသော ပုဂ္ဂိုလ် တစ်မျိုး။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ သီလကိုသာ အလေးပြု အကြီးအမျှုးပြု၍ သမာဓိနှင့် ပညာကို အလေးမပြု အကြီးအမျှုးမပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်မျိုး။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ သီလနှင့် သမာဓိကို အလေးပြု အကြီးအမျှုးပြု၍ ပညာကို အလေးမပြု အကြီးအမျှုးမပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်မျိုး။ ရဟန်းတို့

ဤလောက၌ သီလ သမာဓိ ပညာကို အလေးပြု အကြီးအမှူးပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်မျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ် လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - ပုဂ္ဂလဝဂ် ===

၈ - နိကဋ္ဌသုတ်

၁၃၈။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ကိုယ်သာ ကင်း၍ စိတ်မကင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ကိုယ်မကင်းသော်လည်း စိတ်ကင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ကိုယ်လည်းမကင်း စိတ်လည်းမကင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ကိုယ်လည်းကင်း စိတ်လည်းကင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်သာ ကင်း၍ စိတ်မကင်းသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အစွန်အဖျားကျသော တောကျောင်းတို့ကို မှီဝဲ၍ နေ၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထို တောကျောင်းတို့၌ ကာမဝိတက်ကိုလည်း ကြံ၏၊ ဗျာပါဒဝိတက်ကိုလည်း ကြံ၏၊ ဝိဟိံသာဝိတက် ကိုလည်း ကြံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ကိုယ်သာကင်း၍ စိတ်မကင်းချေ။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်မကင်းသော်လည်း စိတ်ကင်းသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အစွန်အဖျားကျသော တောကျောင်းတို့ကို မမှီဝဲ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထို ရွာနီးကျောင်း၌ နေက္ခမ္မဝိတက်ကိုလည်း ကြံ၏၊ အဗျာပါဒဝိတက်ကိုလည်း ကြံ၏၊ အဝိဟိံသာဝိတက် ကိုလည်း ကြံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်မကင်းသော်လည်း စိတ်ကင်း၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်လည်းမကင်း စိတ်လည်းမကင်းသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အစွန်အဖျားကျသော တောကျောင်းတို့ကို မမှီဝဲ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထို ရွာနီးကျောင်း၌ ကာမဝိတက်ကိုလည်း ကြံ၏၊ ဗျာပါဒဝိတက်ကိုလည်း ကြံ၏၊ ဝိဟိံသာဝိတက် ကိုလည်း ကြံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်လည်း မကင်း စိတ်လည်း မကင်းချေ။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်လည်းကင်း စိတ်လည်းကင်းသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အစွန်အဖျားကျသော တောကျောင်းတို့ကို မှီဝဲ၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထို တောကျောင်းတို့၌ နေက္ခမ္မဝိတက်ကိုလည်း ကြံ၏၊ အဗျာပါဒဝိတက်ကိုလည်း ကြံ၏၊ အဝိဟိံသာဝိတက် ကိုလည်း ကြံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်လည်းကင်း စိတ်လည်း ကင်း၏။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ် လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - ပုဂ္ဂလဝဂ် ===

၉ - ဓမ္မကထိကသုတ်

၁၃၉။ ရဟန်းတို့ တရားဟောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော တရားဟောပုဂ္ဂိုလ်သည် အနည်းငယ်မျှကိုလည်း ဟော၏။

အကျိုးစီးပွါးနှင့် မစပ်သည်ကိုလည်း ဟော၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပရိသတ်သည်လည်း အကျိုး စီးပွါးနှင့် စပ်သည်, မစပ်သည်၌ မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့သဘောရှိသော တရားဟော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤသို့ သဘောရှိသော ပရိသတ်၏တရားဟော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍သာလျှင် ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော တရားဟော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အနည်းငယ်မျှကိုလည်း ဟော၏။ အကျိုးစီးပွါးနှင့် စပ်သည်ကိုလည်း ဟော၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပရိသတ်သည်လည်း အကျိုးစီးပွါး နှင့် စပ်သည်, မစပ်သည်၌ လိမ္မာ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့သဘောရှိသော တရားဟောပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤသို့ သဘောရှိသော ပရိသတ်၏တရားဟော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍သာလျှင် ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော တရားဟော ပုဂ္ဂိုလ်သည် များစွာလည်း ဟော၏၊ အကျိုးစီးပွါးနှင့် မစပ်သည်ကိုလည်း ဟော၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပရိသတ်သည်လည်း အကျိုးစီးပွါး နှင့်စပ်သည်, မစပ်သည်၌ မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့သဘောရှိသော တရားဟောပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤသို့ သဘောရှိသော ပရိသတ်၏တရားဟော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍သာလျှင် ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော တရားဟော ပုဂ္ဂိုလ်သည် များစွာလည်း ဟော၏၊ အကျိုးစီးပွါးနှင့် စပ်သည် ကိုလည်း ဟော၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပရိသတ်သည်လည်း အကျိုးစီးပွါးနှင့် စပ်သည်, မစပ်သည်၌ လိမ္မာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့သဘောရှိသော တရားဟောပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤသို့ သဘောရှိသော ပရိသတ်၏တရားဟော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍သာလျှင် ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ တရားဟော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

=== (၁၄) ၄ - ပုဂ္ဂလဝဂ် ===

၁၀ - ဝါဒီသုတ်

၁၄၀။ ရဟန်းတို့ ပြောဆိုလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- အနက်အားဖြင့်သာ ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်၍ သဒ္ဒါအားဖြင့်ကား ကုန်ခြင်းသို့ မရောက်ဘဲ ပြောဆိုလေ့ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရှိ၏၊ သဒ္ဒါအားဖြင့်သာ ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်၍ အနက်အားဖြင့်ကား ကုန်ခြင်းသို့ မရောက်ဘဲ ပြောဆိုလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရှိ၏၊ အနက်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ သဒ္ဒါအားဖြင့် လည်းကောင်း ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်၍ ပြောဆိုလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရှိ၏၊ အနက်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ သဒ္ဒါအားဖြင့်လည်းကောင်း ကုန်ခြင်းသို့ မရောက်မူ၍ ပြောဆိုလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ပြောဆိုလေ့ရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ပဋိသမ္ဘိဒါ လေးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အနက်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ သဒ္ဒါအားဖြင့်လည်းကောင်း ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်ရာသောအကြောင်း အခွင့်မရှိချေ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

လေးခုမြောက် ပုဂ္ဂလဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၅) ၅ - အာဘာဝဂ် ===

၁ - အာဘာသုတ်

၁၄၁။ ရဟန်းတို့ အရောင်တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- လရောင်၊ နေရောင်၊ မီးရောင်၊ ပညာရောင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ အရောင်တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအရောင်လေးမျိုးတို့တွင် ပညာရောင်သည် အမြတ်ဆုံးတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၅) ၅ - အာဘာဝဂ် ===

၂ - ပဘာသုတ်

၁၄၂။ ရဟန်းတို့ ရောင်ခြည်တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- လရောင်ခြည်၊ နေရောင်ခြည်၊ မီးရောင်ခြည်၊ ပညာရောင်ခြည်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ရောင်ခြည်တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤရောင်ခြည် လေးမျိုးတို့တွင် ပညာရောင်ခြည်သည် အမြတ်ဆုံး တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၅) ၅ - အာဘာဝဂ် ===

၃ - အာလောကသုတ်

၁၄၃။ ရဟန်းတို့ အလင်းတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- လအလင်း၊ နေအလင်း၊ မီးအလင်း၊ ပညာအလင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ အလင်းတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအလင်းလေးမျိုးတို့တွင် ပညာအလင်းသည် အမြတ်ဆုံးတည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၅) ၅ - အာဘာဝဂ် ===

၄ - ဩဘာသသုတ်

၁၄၄။ ရဟန်းတို့ အလင်းရောင်တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- လအလင်းရောင်၊ နေအလင်းရောင်၊ မီးအလင်းရောင်၊ ပညာအလင်းရောင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ အလင်းရောင်တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအလင်းရောင်လေးမျိုးတို့တွင် ပညာအလင်းရောင်သည် အမြတ်ဆုံးတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၅) ၅ - အာဘာဝဂ် ===

၅ - ပဇ္ဇောတသုတ်

၁၄၅။ ရဟန်းတို့ ရောင်လျှံတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- လရောင်လျှံ၊ နေရောင်လျှံ၊ မီးရောင်လျှံ၊ ပညာရောင်လျှံတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ရောင်လျှံတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤရောင်လျှံလေးမျိုးတို့တွင် ပညာရောင်လျှံသည် အမြတ်ဆုံးတည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၅) ၅ - အာဘာဝဂ် ===

၆ - ပဌမ ကာလသုတ်

၁၄၆။ ရဟန်းတို့ (သင့်လျော်သော) အခါတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- အခါအားလျော်စွာ တရားနာခြင်း၊ အခါအားလျော်စွာတရားကို ဆွေးနွေးခြင်း၊ အခါ အားလျော်စွာ တရားကို သုံးသပ်ခြင်း၊ အခါအားလျော်စွာ ဝိပဿနာရှုခြင်းတို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ အခါတို့သည် ဤ လေးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၅) ၅ - အာဘာဝဂ် ===

၇ - ဒုတိယ ကာလသုတ်

၁၄၇။ ရဟန်းတို့ ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်သော် ကောင်းစွာ ဖြစ်စေအပ်သော် အစဉ်အားဖြင့် အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်စေတတ်သော အခါတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- အခါအားလျော်စွာတရားကို နာခြင်း၊ အခါအားလျော်စွာတရားကို ဆွေးနွေးခြင်း၊ အခါအားလျော်စွာတရားကို သုံးသပ်ခြင်း၊ အခါအားလျော်စွာ ဝိပဿနာရှုခြင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်သော် ကောင်းစွာ ဖြစ်စေအပ်သော် အစဉ်အားဖြင့် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်စေတတ်သော အခါတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ တောင်ထိပ်၌ မိုးကြီးသည်းထန်စွာ ရွာသွန်းလတ်သော် ထို မိုးရေသည် ချိုင့်ဝှမ်းရာသို့ စီး၍ တောင် ချောက် ရှိုမြောင် ထုံးအိုင်ငယ် ထုံးအိုင်ကြီး မြစ်ငယ် မြစ်ကြီး သမုဒ္ဒရာ ပင်လယ်တို့ကို အဆင့်ဆင့် ပြည့်စေသကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ဤအခါလေးမျိုးတို့သည် ကောင်းစွာ ပွါးများ အပ်သော် ကောင်းစွာ ဖြစ်စေအပ်သော် အစဉ်အားဖြင့် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်စေ ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၅) ၅ - အာဘာဝဂ် ===

၈ - ဒုစ္စရိတသုတ်

၁၄၈။ ရဟန်းတို့ ဝစီဒုစရိုက်တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်း၊ ကုန်းချောခြင်း၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားဆိုခြင်း၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ဆိုခြင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဝစီဒုစရိုက်တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၅) ၅ - အာဘာဝဂ် ===

၉ - သုစရိတသုတ်

၁၄၉။ ရဟန်းတို့ ဝစီသုစရိုက်တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- အမှန်ကို ပြောခြင်း၊ ကုန်းမချောခြင်း၊ သိမ်မွေ့သော စကားကို ပြောဆိုခြင်း၊ ပညာဖြင့် ပိုင်းခြား၍ စကားကို ပြောဆိုခြင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဝစီသုစရိုက်တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၅) ၅ - အာဘာဝဂ် ===

၁၀ - သာရသုတ်

၁၅၀။ ရဟန်းတို့ အနှစ်တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- သီလ အနှစ်၊ သမာဓိအနှစ်၊ ပညာအနှစ်၊ ဝိမုတ္တိ (အရဟတ္တဖိုလ်) အနှစ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ အနှစ်တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ငါးခုမြောက် အာဘာဝဂ် ပြီး၏။

တတိယ သုတ်ငါးဆယ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

၄ - စတုတ္ထပဏ္ဏာသက (စတုတ္ထသုတ်ငါးဆယ်)

=== (၁၆) ၁ - ဣန္ဒြိယဝဂ် ===

၁ - ဣန္ဒြိယသုတ်

၁၅၁။ ရဟန်းတို့ ဣန္ဒြေတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- သဒ္ဓိန္ဒြေ ဝီရိယိန္ဒြေ သတိန္ဒြေ သမာဓိန္ဒြေ တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဣန္ဒြေတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၆) ၁ - ဣန္ဒြိယဝဂ် ===

၂ - သဒ္ဓါဗလသုတ်

၁၅၂။ ရဟန်းတို့ ဗိုလ်တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- သဒ္ဓါဗိုလ် ဝီရိယဗိုလ် သတိဗိုလ် သမာဓိဗိုလ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဗိုလ်တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၆) ၁ - ဣန္ဒြိယဝဂ် ===

၃ - ပညာဗလသုတ်

၁၅၃။ ရဟန်းတို့ ဗိုလ်တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ပညာဗိုလ် ဝီရိယဗိုလ် အနဝဇ္ဇဗိုလ် သင်္ဂဟဗိုလ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဗိုလ်တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၆) ၁ - ဣန္ဒြိယဝဂ် ===

၄ - သတိဗလသုတ်

၁၅၄။ ရဟန်းတို့ ဗိုလ်တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- သတိဗိုလ် သမာဓိဗိုလ် အနဝဇ္ဇဗိုလ် သင်္ဂဟဗိုလ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဗိုလ်တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၆) ၁ - ဣန္ဒြိယဝဂ် ===

၅ - ပဋိသင်္ခါနဗလသုတ်

၁၅၅။ ရဟန်းတို့ ဗိုလ်တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ပဋိသင်္ခါနဗိုလ် ဘာဝနာဗိုလ် အနဝဇ္ဇဗိုလ် သင်္ဂဟဗိုလ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဗိုလ်တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၆) ၁ - ဣန္ဒြိယဝဂ် ===

၆ - ကပ္ပသုတ်

၁၅၆။ ရဟန်းတို့ ကမ္ဘာ၏ အသင်္ချေတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ကမ္ဘာပျက်ဆဲ 'သံဝဋ္ဋကပ်' အခါကို "ဤမျှလောက် နှစ်တို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဤမျှလောက် နှစ်အရာတို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဤမျှလောက် နှစ်အထောင်တို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဤမျှလောက် နှစ်အသိန်းတို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း ရေတွက်ခြင်းငှါ မလွယ်။

ရဟန်းတို့ ကမ္ဘာပျက်အတိုင်း တည်နေဆဲ 'သံဝဋ္ဋဋ္ဌာယီကပ်' အခါကို "ဤမျှလောက် နှစ်တို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဤမျှလောက် နှစ်အရာတို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဤမျှလောက် နှစ်အထောင်တို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဤမျှလောက် နှစ်အသိန်းတို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း ရေတွက်ခြင်းငှါ မလွယ်။

ရဟန်းတို့ ကမ္ဘာဖြစ်ဆဲ 'ဝိဝဋ္ဋကပ်' အခါကို "ဤမျှလောက် နှစ်တို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဤမျှလောက် နှစ်အရာတို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဤမျှလောက် နှစ်အထောင်တို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဤမျှလောက် နှစ်အသိန်းတို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း ရေတွက်ခြင်းငှါ မလွယ်။

ရဟန်းတို့ ဖြစ်ပြီးကမ္ဘာ၏ တည်ဆဲ 'ဝိဝဋ္ဋဋ္ဌာယီကပ်' အခါကို "ဤမျှလောက် နှစ်တို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဤမျှလောက် နှစ်အရာတို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဤမျှလောက် နှစ်အထောင်တို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဤမျှလောက် နှစ်အသိန်းတို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း ရေတွက်ခြင်းငှါ မလွယ်။ ရဟန်းတို့ ကမ္ဘာ၏ အသင်္ချေတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၆) ၁ - ဣန္ဒြိယဝဂ် ===

၇ - ရောဂသုတ်

၁၅၇။ ရဟန်းတို့ ရောဂါတို့သည် ဤနှစ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်နှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ- ကိုယ်၌ ဖြစ်သော ရောဂါ၊ စိတ်၌ဖြစ်သော ရောဂါတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ကိုယ်၌ဖြစ်သော ရောဂါ မရှိခြင်းကို ဝန်ခံကုန်သော သတ္တဝါ၊ နှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး သုံးနှစ်တို့ပတ်လုံး လေးနှစ်တို့ပတ်လုံး ငါးနှစ်တို့ ပတ်လုံး ဆယ်နှစ်တို့ ပတ်လုံး အနှစ်နှစ်ဆယ်တို့ပတ်လုံး အနှစ်သုံးဆယ်တို့ပတ်လုံး အနှစ်လေးဆယ်တို့ ပတ်လုံး အနှစ်ငါးဆယ်တို့ပတ်လုံး အနှစ်တစ်ရာ အနှစ်တစ်ရာအလွန် ရောဂါမရှိခြင်းကို ဝန်ခံကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို တွေ့မြင်နိုင်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မှတစ်ပါး တခဏမျှလည်း စိတ်၌ဖြစ်သော ရောဂါမရှိခြင်းကို ဝန်ခံသော သတ္တဝါတို့ကို လောက၌ အလွန် တွေ့မြင်ရခဲကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်း၏ ရောဂါတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အလိုကြီး၏၊ (ပစ္စည်းလေးပါးကြောင့်) ပင်ပန်းခြင်း ရှိ၏၊ ရတတ်သမျှ သက်န်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ဆေး အသုံးအဆောင်ဖြင့် မရောင့်ရဲ။ ထိုရဟန်းသည် အလိုကြီးသည်ဖြစ်၍ (ပစ္စည်းလေးပါးကြောင့်) ပင်ပန်းခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ သက်န်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံး အဆောင်ဖြင့် မရောင့်ရဲသည်ဖြစ်၍ သူတစ်ပါးတို့က မထီမဲ့မြင် မပြုခြင်းကို ရရန်, လာဘ် ပူဇော်သကာ အကျော်အစောကို ရရန် ယုတ်မာသော အလိုကို ဆောက်တည်၏။ ထိုရဟန်းသည် မိမိကို သူတစ်ပါးတို့က မထီမဲ့မြင် မပြုခြင်းကို ရရန်, လာဘ် ပူဇော်သကာ အကျော်အစောကို ရရန် ထကြွ၏၊ စေ့ဆော်၏၊ လုံ့လပြု၏။ ထိုရဟန်းသည် (ငါ့ကို သူတစ်ပါးတို့ သိစေသတည်း ဟု) ဆင်ခြင်၍ ဒါယကာတို့သို့ ချဉ်းကပ်၏၊ ဆင်ခြင်၍ နေထိုင်၏၊ ဆင်ခြင်၍တရားကို ပြောဟော၏၊ ဆင်ခြင်၍ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်တို့ကို ချုပ်တည်းထား၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်း၏ ရောဂါတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ ဤသို့ ကျင့်ရမည် "ငါတို့သည် အလိုနည်းကုန်အံ့၊ (ပစ္စည်းလေးပါးကြောင့်) ပင်ပန်းခြင်း မရှိကုန်အံ့၊ ရတတ်သမျှ သက်န်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်ဖြင့် ရောင့်ရဲကုန်အံ့၊ သူတစ်ပါးတို့ မထီမဲ့မြင် မပြုခြင်းကို ရရန်, လာဘ် ပူဇော်သကာ အကျော်အစောကို ရရန် ယုတ်မာသော အလိုကို မဆောက်တည်ကုန်အံ့၊

သူတစ်ပါးတို့ မထီမဲ့မြင်မပြုခြင်းကို ရရန် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောကို ရရန် အားမထုတ်ကုန်အံ့၊ မထကြွကုန်အံ့၊ မစေ့ဆော်ကုန်အံ့၊ လှံ့လ မပြုကုန်အံ့၊ အချမ်း အပူ ဆာလောင်ခြင်း မွတ်သိပ်ခြင်း မှက် ခြင် လေ နေပူ မြွေ ကင်းသန်းတို့၏ အတွေ့တို့ကိုသည်းခံကုန်အံ့၊ မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်ကုန်, မကောင်းသဖြင့် ရောက်လာကုန်သော စကားတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ကိုယ်၌ ဖြစ်ဆဲဖြစ်သော ပြင်းထန် ကြမ်းကြုတ် စပ်ရှား ကျင်နာ မသာယာဖွယ် မနှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်သော သေလောက်သော ဆင်းရဲဝေဒနာတို့ကို လည်းကောင်း သည်းခံနိုင်သော သဘောရှိကုန်အံ့" ဟု (ကျင့်ရမည်)။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ကြရမည် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၆) ၁ - ဣန္ဒြိယဝဂ် ===

၈ - ပရိဟာနိသုတ်

၁၅၈။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့ကို "ငါ့သျှင် ရဟန်းတို့"ဟု ခေါ်၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် "ငါ့သျှင်" ဟူ၍ အသျှင်သာရိပုတြာအား ပြန်ကြားလျှောက်ကြကုန်၏။ အသျှင် သာရိပုတြာသည် ဤစကားကို မိန့်ဆို၏-

ငါ့သျှင်တို့ မည်သည့် ရဟန်းယောက်ျား ရဟန်းမိန်းမမဆိုတရားလေးမျိုးတို့ကို မိမိ၌ ကောင်းစွာ တွေ့မြင်ခဲ့လျှင် ငါသည် ကုသိုလ်တရားတို့မှ ဆုတ်ယုတ်၏ဟု ဆုံးဖြတ်ရမည်၊ ဤအကြောင်းလေးမျိုးကို ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရာဂများပြားခြင်း၊ ဒေါသများပြားခြင်း၊ မောဟများပြားခြင်း၊ နက်နဲကုန်သော အကြောင်းဟုတ်သည် မဟုတ်သည် တို့၌ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပညာမျက်စိသည် မသက်ဝင်နိုင်ခြင်းတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ မည်သည့် ရဟန်းယောက်ျား ရဟန်းမိန်းမမဆို ဤတရားလေးမျိုးတို့ကို မိမိ၌ ကောင်းစွာ တွေ့မြင်ခဲ့လျှင် ငါသည် ကုသိုလ်တရားတို့မှ ဆုတ်ယုတ်၏ ဟု ဆုံးဖြတ်ရမည်၊ ဤအကြောင်း လေးမျိုးတို့ကို ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ငါ့သျှင်တို့ မည်သည့် ရဟန်းယောက်ျား ရဟန်းမိန်းမမဆိုတရားလေးမျိုးတို့ကို မိမိ၌ ကောင်းစွာ တွေ့မြင်ခဲ့လျှင် ငါသည် ကုသိုလ်တရားတို့မှ မဆုတ်ယုတ်ဟု ဆုံးဖြတ်ရမည်၊ ဤအကြောင်းလေးမျိုးကို မဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရာဂနည်းပါးခြင်း၊ ဒေါသနည်းပါးခြင်း၊ မောဟနည်းပါးခြင်း၊ နက်နဲကုန်သော အကြောင်းဟုတ်သည် မဟုတ်သည် တို့၌ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပညာမျက်စိသည် သက်ဝင်နိုင်ခြင်းတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ မည်သည့် ရဟန်းယောက်ျား ရဟန်းမိန်းမမဆို ဤတရားလေးမျိုးတို့ကို မိမိ၌ ကောင်းစွာ တွေ့မြင်ခဲ့လျှင် ငါသည် ကုသိုလ်တရားတို့မှ မဆုတ်ယုတ်ပေဟု ဆုံးဖြတ်ရမည်၊ ဤအကြောင်းလေးမျိုးတို့ကို မဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၆) ၁ - ဣန္ဒြိယဝဂ်ဂ် ===

၉ - ဘိက္ခုနီသုတ်

၁၅၉။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ကောသမ္ဗီပြည် ဃောသိတာရုံကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ရဟန်းမိန်းမ တစ်ယောက်သည် ယောကျ်ား တစ်ယောက်ကို "အချင်းယောကျ်ား သင် လာလော့၊ အသျှင်အာနန္ဒာထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ငါ၏ စကားဖြင့် 'အသျှင်ဘုရား ဤမည်သော ရဟန်းမိန်းမသည် ဖျားနာနေပါသည်၊ ဆင်းရဲနေပါသည်၊ ပြင်းထန်စွာ မကျန်းမမာ ဖြစ်နေပါသည်၊ ထိုရဟန်းမိန်းမသည် အသျှင်အာနန္ဒာ၏ ခြေတို့ကို ဦးခေါင်းဖြင့် ရှိခိုးလိုက်ပါသည်ဟု အသျှင်အာနန္ဒာ၏ ခြေတို့ကို ဦးခေါင်းဖြင့် ရှိခိုးပါလေ၊ အသျှင်ဘုရား အသျှင်အာနန္ဒာသည် ရဟန်းမိန်းမကျောင်း ထိုရဟန်းမိန်းမထံသို့ သနားသမှု အကြောင်းပြု၍ ချဉ်းကပ်တော်မူပါရန် တောင်းပန်ပါ၏ဘုရား'ဟုလည်း လျှောက်ပါလေ" ဟု ဆို၏။ "အသျှင်မ ကောင်းလှပါပြီ" ဟု ထိုယောကျ်ားသည် ထိုရဟန်းမိန်းမ၏ စကားကို ဝန်ခံ၍ အသျှင်အာနန္ဒာထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်အာနန္ဒာကို ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးကာ အသျှင်အာနန္ဒာအား ဤစကားကို လျှောက်၏-

"အသျှင်ဘုရား ဤမည်သော ရဟန်းမိန်းမသည် ဖျားနာနေပါသည်၊ ဆင်းရဲနေပါသည်၊ ပြင်းထန်စွာ မကျန်းမမာ ဖြစ်နေပါသည်၊ ထိုရဟန်းမိန်းမသည် အသျှင်အာနန္ဒာ၏ ခြေတို့ကို ဦးခေါင်းဖြင့် ရှိခိုးလိုက်ပါသည်၊ အသျှင်ဘုရား အသျှင်အာနန္ဒာသည် ထိုရဟန်းမိန်းမ၏ကျောင်း ထိုရဟန်းမိန်းမထံသို့ သနားသမှု အကြောင်းပြု၍ ချဉ်းကပ်တော်မူပါရန် တောင်းပန်ပါ၏ဘုရားဟုလည်း လျှောက်လိုက်ပါသေးသည်" ဟု လျှောက်၏။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းဖြင့် လက်ခံတော်မူလိုက်၏။

ထို့နောက် အသျှင်အာနန္ဒာသည် သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်တော်မူ၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူပြီးလျှင် ထိုရဟန်းမိန်းမ၏ကျောင်း ထိုရဟန်းမိန်းမထံသို့ ချဉ်းကပ်တော်မူလေ၏။ ထိုရဟန်းမိန်းမသည် အဝေးမှ ကြွလာသော အသျှင်အာနန္ဒာကို မြင်၍ ဦးခေါင်းနှင့် တကွ ခြုံပြီးလျှင် ညောင်စောင်း၌ အိပ်၏။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ထိုရဟန်းမိန်းမထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးနောက် ထိုရဟန်း မိန်းမအား ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏- နှမ ဤကိုယ်ကာယသည် သုံးဆောင်ဖွယ် အာဟာရကြောင့် ဖြစ်၏၊ အာဟာရကို အမှီပြု၍ အာဟာရ (မနောသဉ္စေတနာ) ကို ပယ်ရမည်။ နှမ ဤကိုယ်ကာယသည် တဏှာကြောင့် ဖြစ်၏၊ တဏှာကို အမှီပြု၍ တဏှာကို ပယ်ရမည်။ နှမ ဤကိုယ်ကာယသည် မာနကြောင့် ဖြစ်၏၊ မာနကို အမှီပြု၍ မာနကို ပယ်ရမည်။ နှမ ဤကိုယ်ကာယသည် မေထုန်ကြောင့် ဖြစ်၏၊ မေထုန်၌မှုကား အကြောင်းကို သတ်ရမည်ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။

"နှမ ဤကိုယ်ကာယသည် အာဟာရကြောင့် ဖြစ်၏၊ အာဟာရကို အမှီပြု၍ အာဟာရကို ပယ်ရမည်" ဟု ငါဆိုသော စကားသည် အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုသော စကားဖြစ်သနည်း၊ နှမ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သင့်လျော်သော အကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ အာဟာရကို သုံးဆောင်၏- "မြူးထူးရန် မဟုတ်၊ မာန်ယစ်ရန် မဟုတ်၊ (အသား) ပြည့်ဖြိုးရန် မဟုတ်၊ (အရေအဆင်း) ကြည်လင်ရန် မဟုတ်၊ ဤကိုယ်တည်တံ့ရန်မျှသာ မျှတရန်မျှသာ ဆာလောင်မွတ်သိပ်ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရန်မျှသာ မြတ်သော အကျင့်ကို အားထုတ်ရန်မျှသာ သုံးဆောင်ဖွယ် (အာဟာရ) ကို သုံးဆောင်၏။ ဤသို့ သုံးဆောင်ခြင်းဖြင့် ဝေဒနာဟောင်းကိုလည်း ပယ်ဖျောက်အံ့၊ ဝေဒနာသစ်ကိုလည်း မဖြစ်စေအံ့၊ ငါ့အား မျှတခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ အပြစ်မရှိခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းသည်လည်းကောင်း ဖြစ်လတ္တံ့" ဟု (ဆင်ခြင်၍) အာဟာရကို သုံးဆောင်၏။ ထိုရဟန်းသည် အခါတစ်ပါး၌ အာဟာရကို အမှီပြု၍

အာဟာရ ကို ပယ်၏၊ "နှမ ဤကိုယ်ကာယသည် အာဟာရကြောင့် ဖြစ်၏၊ အာဟာရကို အမှီပြု၍ အာဟာရကို ပယ်ရမည်" ဟူ၍ ငါဆိုခဲ့သော စကားသည် ဤသည်ကို စွဲ၍ ဆိုခဲ့သော စကားဖြစ်၏။

"နှမ ဤကိုယ်ကာယသည် တဏှာကြောင့် ဖြစ်၏၊ တဏှာကို အမှီပြု၍ တဏှာကို ပယ်အပ်၏"ဟု ငါဆိုသော စကားသည် အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုသော စကားဖြစ်သနည်း၊ နှမ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် "ဤမည်သော ရဟန်းအား အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို ယခုဘဝ၌ ပင်လျှင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏"ဟု ကြား၏။ ထိုရဟန်းအား "အဘယ် အခါ၌ ငါသည်လည်း အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို ယခုဘဝ၌ ပင်လျှင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရအံ့နည်း" ဟု အကြံဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းသည် တစ်ပါးသော အခါ၌ အရဟတ္တဖိုလ်၌ တောင့်တခြင်းကို အမှီပြု၍ တဏှာကို ပယ်၏။ "နှမ ဤကိုယ်ကာယသည် တဏှာကြောင့် ဖြစ်၏၊ တဏှာကို အမှီပြု၍ တဏှာကို ပယ်ရမည်"ဟု ငါဆိုခဲ့သော စကားသည် ဤသည်ကို စွဲ၍ ဆိုခဲ့သော စကားဖြစ်၏။

"နှမ ဤကိုယ်ကာယသည် မာနကြောင့် ဖြစ်၏၊ မာနကို အမှီပြု၍ မာနကို ပယ်ရမည်" ဟူ၍ ငါဆိုခဲ့သော စကားသည် အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုသော စကားဖြစ်သနည်း၊ နှမ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် "ဤမည်သော ရဟန်းသည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို ယခုဘဝ၌ ပင်လျှင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍နေ၏" ဟု ကြား၏။ ထို ကြားသော ရဟန်းအား "ထို အသျှင်ကောင်းသည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေတုံဘိသေး၏၊ ငါသည်ကား အဘယ့်ကြောင့် မနေရဘဲ ရှိအံ့နည်း" ဟု အကြံဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် တစ်ပါးသော အခါ၌ မာနကို အမှီပြု၍ မာနကို ပယ်စွန့်၏။ "နှမ ဤကိုယ်ကာယသည် မာနကြောင့် ဖြစ်၏၊ မာနကို အမှီပြု၍ မာနကို ပယ်ရမည်" ဟု ငါဆိုသော စကားသည် ဤသည်ကို စွဲ၍ ဆိုသော စကားဖြစ်၏။

"နှမ ဤကိုယ်ကာယသည် မေထုန်ကြောင့် ဖြစ်၏၊ မေထုန်၌မူကား အကြောင်းကို သတ်အပ်၏ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းမိန်းမသည် ညောင်စောင်းမှ ထ၍ လက်ဝဲတစ်ဖက် ပခုံးထက်၌ အပေါ်ရုံကို စံပယ်တင်လျက် အသျှင်အာနန္ဒာ၏ ခြေတို့ကို ဦးခိုက်၍ အသျှင်အာနန္ဒာအား "အသျှင်ဘုရား မိုက်သည့် အလျောက် တွေဝေသည့်အလျောက် မလိမ္မာသည့်အလျောက် အကျွန်ုပ်ကို အပြစ်သည် လွှမ်းမိုး သွားခဲ့ပါ၏၊ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ပြုမိပါပြီ၊ အသျှင်ဘုရား အသျှင်ဘုရားအာနန္ဒာသည် ထို အကျွန်ုပ်၏ အပြစ်ကို နောင်အခါ စောင့်စည်းခြင်းငှါ အပြစ်ဟုသည်းခံတော်မူပါ"ဟု လျှောက်၏။ နှမ မိုက်သည့် အလျောက် တွေဝေသည့်အလျောက် မလိမ္မာသည့်အလျောက် အပြစ်သည် သင့်ကို စင်စစ် လွှမ်းမိုး သွားခဲ့၏၊ သင်သည် ဤသို့ ပြုမိလေပြီ၊ နှမ သင်သည် အပြစ်ကို အပြစ်ဟု မြင်၍ အပြစ်အားလျော်စွာ ကုစားသောကြောင့် သင်၏ ထို အပြစ်ကို အပြစ်ဟု ငါတို့သည်းခံကုန်၏။ နှမ အကြင်သူသည် အပြစ်ကို အပြစ် ဟု မြင်၍ အကြောင်းအားလျော်စွာ ကုစား၏၊ နောင်အခါ စောင့်စည်း၏၊ (ထိုသူ၏) ဤ(ကုစားခြင်း)သည်ပင်လျှင် အရိယာ၏ ဝိနည်း 'အဆုံးအမ' ၌ ကြီးပွါးခြင်းတည်း ဟု (မိန့်ဆို၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၆) ၁ - ဣန္ဒြိယဝဂ် ===

၁၀ - သုဂတဝိနယသုတ်

၁၆၀။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားဖြစ်စေ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမဖြစ်စေ လောက၌ တည်လတ်သော် ထိုသို့ တည်ခြင်းသည် လူအများ၏ အစီးအပွါးအလို့ငှါ လူအများ၏ ချမ်းသာအလို့ငှါ သတ္တဝါအပေါင်းကို အစဉ်စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ နတ်လူတို့၏ အကျိုးငှါ အစီးအပွါးရှိခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရား ဟူသည် အဘယ်နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော၊ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော၊ လောကကို သိတော်မူသော၊ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော၊ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော၊ (သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို) သိစေတော်မူသော၊ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ပွင့်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားဟူသည် ဤသည်ပင်တည်း။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမဟူသည် အဘယ်နည်းဟူမူ- ထို မြတ်စွာဘုရားသည် အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ကောင်းခြင်းရှိသော အနက်နှင့်ပြည့်စုံသော သဒ္ဒါနှင့်ပြည့်စုံသော တရားကို ဟောတော်မူ၏၊ အလုံးစုံပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမဟူသည် ဤသည်ပင်တည်း။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားဖြစ်စေ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမဖြစ်စေ လောက၌ တည်လတ်သော် ထိုသို့တည်ခြင်းသည် လူအများ၏ အစီးအပွါးအလို့ငှါ လူအများ၏ ချမ်းသာအလို့ငှါ သတ္တဝါအပေါင်းကို အစဉ်စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ နတ်လူတို့၏ အကျိုးငှါ အစီးအပွါးရှိခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့သည် သူတော်ကောင်းတရား ပျက်ပြားခြင်း ကွယ်ပျောက်ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မကောင်းသဖြင့် သင်ယူ အပ်သော သုတ်ကို မကောင်းသဖြင့် ထားအပ်ကုန်သော ပုဒ်ဗျည်းတို့ဖြင့် သင်ကြားကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ မကောင်းသဖြင့် ထားအပ်သော ပုဒ်ဗျည်း၏ အနက်သည်လည်း သိနိုင်ခဲ၏။ ရဟန်းတို့ ဤပဌမတရားသည် သူတော်ကောင်းတရား၏ ပျက်ပြားခြင်းငှါ ကွယ်ပျောက်ခြင်းငှါ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းတို့သည် ပြောဆိုခက်ကုန်၏၊ ပြောဆိုခက်ခြင်းကို ပြုတတ်သော (မာနစသော)တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ သွန်သင်သော စကားကိုသည်းမခံနိုင်ကုန်၊ ရိုသေစွာ မနာယူကုန်။ ရဟန်းတို့ ဤဒုတိယတရားသည် သူတော်ကောင်းတရား၏ ပျက်ပြားခြင်းငှါ ကွယ်ပျောက်ခြင်းငှါ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား အကြင် ရဟန်းတို့သည် အကြားအမြင်များကုန်၏၊ ပါဠိတော်ကို နှုတ်ငုံဆောင်ကုန်၏၊ တရားတော်ကို ဆောင်ကုန်၏၊ ဝိနည်းတော်ကို ဆောင်ကုန်၏၊ ပါတိမောက်ကို ဆောင်ကုန်၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် သုတ်ကို သူတစ်ပါးအား ရိုသေစွာ မပို့ချကုန်၊ ထိုရဟန်းတို့ ကွယ်လွန်သဖြင့်တရားသည် အရင်းမူလ ပြတ်တော့၏၊ တည်ရာ မရှိတော့ပြီ။ ရဟန်းတို့ ဤတတိယတရားသည် သူတော်ကောင်းတရား၏ ပျက်ပြားခြင်းငှါ ကွယ်ပျောက်ခြင်းငှါ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား သီတင်းကြီးရဟန်းတို့သည် ပစ္စည်းများခြင်းငှါ ကျင့်ကုန်၏၊ သိက္ခာသုံးပါး၌ လျော့လျော့ယူကြကုန်၏၊ အောက်သို့ သက်စေတတ်သော တရားတို့၌ ရှေ့သွားပြုကုန်၏၊ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း (ဝိဝေကသုံးပါး) ၌ တာဝန်မဲ့ဖြစ်ကုန်၏၊ မရောက်သေးသော (ဈာန် မဂ် ဖိုလ်) သို့ ရောက်ရန် မရသေးသော (ဈာန် မဂ် ဖိုလ်) ကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသော (နိဗ္ဗာန်) ကို မျက်မှောက်ပြုရန် လုံ့လ မထုတ်ကုန်။ နောင်လာနောက်သားတို့သည် ထို သီတင်းကြီးတို့၏ အပြုအမူသို့ အစဉ်လိုက်

ကုန်၏၊ နောင်လာ နောက်သားတို့ သည်လည်း ပစ္စည်းများခြင်းငှါ ကျင့်ကုန်၏၊ (သိက္ခာသုံးပါး၌) လျော့လျော့ ယူကုန်၏၊ အောက်သို့ သက်စေတတ်သော တရားကို ဖြည့်ခြင်း၌ ရှေ့သွားဖြစ်ကုန်၏၊ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း (ဝိဝေကသုံးပါး) ၌ တာဝန်မဲ့ ဖြစ်ကုန်၏၊ မရောက်သေးသော (ဈာန် မဂ် ဖိုလ်) သို့ ရောက်ရန် မရသေးသော (ဈာန် မဂ် ဖိုလ်) ကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသော (နိဗ္ဗာန်) ကို မျက်မှောက်ပြုရန် လုံ့လ မထုတ်ကုန်။ ရဟန်းတို့ ဤစတုတ္ထတရားသည် သူတော်ကောင်းတရား၏ ပျက်ပြားခြင်းငှါ ကွယ်ပျောက်ခြင်းငှါ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့သည် သူတော်ကောင်း တရား၏ ပျက်ပြားခြင်းငှါ ကွယ်ပျောက်ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့သည် သူတော်ကောင်းတရား၏ တည်ခြင်းငှါ မပျက်ပြားခြင်းငှါ မကွယ်ပျောက်ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ သင်ယူအပ်သော သုတ်ကို ကောင်းစွာ ထားအပ်သော ပုဒ်ဗျည်းတို့ဖြင့် သင်ကြား ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ကောင်းစွာ ထားအပ်သော ပုဒ်ဗျည်း၏ အနက်သည်လည်း သိလွယ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤပဌမတရားသည် သူတော်ကောင်းတရား၏ တည်ခြင်းငှါ မပျက်ပြားခြင်းငှါ မကွယ် ပျောက်ခြင်းငှါ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းတို့သည် ဆိုဆုံးမလွယ်၏၊ ဆိုဆုံးမလွယ်သည်ကို ပြုတတ် ကုန်သော တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ သွန်သင်သော စကားကိုသည်းခံနိုင်ကုန်၏၊ ရိုသေစွာ နာယူ ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤဒုတိယတရားသည် သူတော်ကောင်းတရား၏ တည်ခြင်းငှါ မပျက်ပြားခြင်းငှါ မကွယ်ပျောက်ခြင်းငှါ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား အကြင် ရဟန်းတို့သည် အကြားအမြင်များကုန်၏၊ ပါဠိတော်ကို နှုတ်ငုံဆောင်ကုန်၏၊ တရားတော်ကို ဆောင်ကုန်၏၊ ဝိနည်းတော်ကို ဆောင်ကုန်၏၊ ပါတိမောက်ကို ဆောင်ကုန်၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် သုတ်ကို သူတစ်ပါးအား ရိုသေစွာ ပို့ချကုန်၏၊ ထိုရဟန်းတို့ ကွယ်လွန်သဖြင့် သုတ္တန်သည် အရင်းမူလမပြတ်၊ (ဗဟုသုတရှိသော ရဟန်းဟူသော) တည်ရာ ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတတိယတရားသည် သူတော်ကောင်းတရား၏ တည်ခြင်းငှါ မပျက်ပြားခြင်းငှါ မကွယ် ပျောက်ခြင်းငှါ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား သီတင်းကြီးရဟန်းတို့သည် ပစ္စည်းများခြင်းငှါ မကျင့်ကုန်၊ သိက္ခာ သုံးပါး၌ လျော့လျော့ မယူကုန်၊ အောက်သို့ သက်စေတတ်သော တရားတို့ကို ဖြည့်ခြင်း၌ ရှေ့သွား မဖြစ်ကုန်၊ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း (ဝိဝေကသုံးပါး) ၌ တာဝန်မဲ့မဖြစ်ကုန်၊ မရောက်သေးသော (ဈာန် မဂ် ဖိုလ်သို့) ရောက်ရန် မရသေးသော (ဈာန် မဂ် ဖိုလ်) ကို ရရန် မျက်မှောက်မပြုရသေးသော (နိဗ္ဗာန်) ကို မျက်မှောက် ပြုရန် လုံ့လထုတ်ကုန်၏၊ နောင်လာနောက်သားတို့သည် ထို သီတင်းကြီးတို့၏ အမူအရာသို့ အတုလိုက် ကုန်၏၊ ထို နောင်လာ နောက်သား တို့သည်လည်း ပစ္စည်းများခြင်းငှါ မကျင့်ကုန်၊ (သိက္ခာသုံးပါး၌) လျော့လျော့ မယူကုန်၊ အောက်သို့ သက်စေတတ်သော တရားကို ဖြည့်ခြင်း၌ ရှေ့သွား မဖြစ်ကုန်၊ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း (ဝိဝေကသုံးပါး) ၌ တာဝန်မဲ့ မဖြစ်ကုန်၊ မရောက်သေးသော (ဈာန် မဂ် ဖိုလ်)သို့ ရောက်ရန် မရသေးသော (ဈာန် မဂ် ဖိုလ်) ကို ရရန် မျက်မှောက်မပြုရသေးသော (နိဗ္ဗာန်)ကို မျက်မှောက်ပြုရန် လုံ့လထုတ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤစတုတ္ထတရားသည် သူတော်ကောင်း တရား၏ တည်ခြင်းငှါ မပျက်ပြားခြင်းငှါ မကွယ်ပျောက်ခြင်းငှါ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရား လေးမျိုးတို့သည် သူတော်ကောင်း တရား၏ တည်ခြင်းငှါ မပျက်ပြားခြင်းငှါ မကွယ်ပျောက်ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ရှေးဦးစွာသော ဣန္ဒြိယဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - ပဋိပဒါဝဂ် ===

၁ - သံခိတ္တသုတ်

၁၆၁။ ရဟန်းတို့ အကျင့်တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ဆင်းရဲပြိုပြင်စွာ ကျင့်ရ၍ နှံ့နှေးသော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်၊ ဆင်းရဲပြိုပြင်စွာ ကျင့်ရ၍ လျင်မြန်သော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်၊ ချမ်းသာလွယ်ကူစွာ ကျင့်ရ၍ နှံ့နှေးသော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်၊ ချမ်းသာလွယ်ကူစွာ ကျင့်ရ၍ လျင်မြန်သော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ အကျင့်တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - ပဋိပဒါဝဂ် ===

၂ - ဝိတ္ထာရသုတ်

၁၆၂။ ရဟန်းတို့ အကျင့်တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ဆင်းရဲပြိုပြင်စွာ ကျင့်ရ၍ နှံ့နှေးသော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်၊ ဆင်းရဲပြိုပြင်စွာ ကျင့်ရ၍ လျင်မြန်သော အသိဉာဏ် ရှိသော အကျင့်၊ ချမ်းသာလွယ်ကူစွာ ကျင့်ရ၍ နှံ့နှေးသော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်၊ ချမ်းသာ လွယ်ကူစွာ ကျင့်ရ၍ လျင်မြန်သော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲပြိုပြင်စွာ ကျင့်ရ၍ နှံ့နှေးသော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ပင်ကိုယ်သဘောအားဖြင့်လည်း ပြင်းထန်သော ရာဂ သဘောရှိ၏၊ ရာဂကြောင့်ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကို မပြတ် ခံစားရ၏၊ ပင်ကိုယ်သဘော အားဖြင့်လည်း ပြင်းထန်သော ဒေါသသဘော ရှိ၏၊ ဒေါသကြောင့်ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံး မသာခြင်းကို မပြတ်ခံစားရ၏၊ ပင်ကိုယ်သဘောအားဖြင့်လည်း ပြင်းထန်သော မောဟသဘောရှိ၏၊ မောဟကြောင့် ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကို မပြတ် ခံစားရ၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား သဒ္ဓိန္ဒြေ ဝီရိယိန္ဒြေ သတိန္ဒြေ သမာဓိန္ဒြေ ပညိန္ဒြေအားဖြင့် ဤနှံ့သော ဣန္ဒြေငါးပါးတို့သည် ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤဣန္ဒြေ ငါးပါးတို့၏ နှံ့ခြင်းကြောင့် အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခြင်းငှါ မိမိ၏ (အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးတတ် သော) မဂ်သမာဓိသို့ နှံ့နှေးစွာ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကျင့်ကို ဆင်းရဲပြိုပြင်စွာ ကျင့်ရ၍ နှံ့နှေးသော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲပြိုပြင်စွာ ကျင့်ရ၍ လျင်မြန်သော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့် ဟူသည် အဘယ် နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ပင်ကိုယ်သဘောအားဖြင့်လည်း ပြင်းထန်သော ရာဂ သဘောရှိ၏၊ ရာဂကြောင့်ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကို မပြတ် ခံစားရ၏၊ ပင်ကိုယ်သဘော အားဖြင့်လည်း ပြင်းထန်သော ဒေါသသဘော ရှိ၏၊ ဒေါသကြောင့်ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံး မသာခြင်းကို မပြတ် ခံစားရ၏၊ ပင်ကိုယ်သဘောအားဖြင့်လည်း ပြင်းထန်သော မောဟ သဘောရှိ၏၊

မောဟကြောင့် ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကို မပြတ် ခံစားရ၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား သဒ္ဓိန္ဒြေ ဝီရိယိန္ဒြေ သတိန္ဒြေ သမာဓိန္ဒြေ ပညိန္ဒြေအားဖြင့် ဤလွန်ကဲသော ဣန္ဒြေ ငါးပါးတို့သည် ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤဣန္ဒြေငါးပါးတို့၏ လွန်ကဲခြင်းကြောင့် အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခြင်းငှါ မိမိ၏ (အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေး တတ်သော) မဂ်သမာဓိသို့ လျင်မြန်စွာ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကျင့်ကို ဆင်းရဲငြိုငြင်စွာ ကျင့်ရ၍ လျင်မြန်သော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ချမ်းသာလွယ်ကူစွာ ကျင့်ရ၍ နှံ့နှေးသော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပင်ကိုယ်သဘောအားဖြင့်လည်း ပြင်းထန်သော ရာဂသဘော မရှိ၊ ရာဂကြောင့်ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကို မပြတ် မခံစားရ၊ ပင်ကိုယ် သဘောအားဖြင့်လည်း ပြင်းထန်သော ဒေါသသဘော မရှိ၊ ဒေါသကြောင့်ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံး မသာခြင်းကို မပြတ်မခံစားရ၊ ပင်ကိုယ်သဘောအားဖြင့်လည်း ပြင်းထန်သော မောဟသဘောမရှိ၊ မောဟကြောင့်ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကို မပြတ် မခံစားရ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား သဒ္ဓိန္ဒြေ။ပ။ ပညိန္ဒြေ အားဖြင့် ဤနှံ့သော ဣန္ဒြေငါးပါးတို့သည် ထင်ရှား ဖြစ်ကုန်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤဣန္ဒြေ ငါးပါးတို့၏ နှံ့ခြင်းကြောင့် အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခြင်းငှါ မိမိ၏ (အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးတတ်သော) မဂ်သမာဓိသို့ နှံ့နှေးစွာ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကျင့်ကို ချမ်းသာလွယ်ကူစွာ ကျင့်ရ၍ နှံ့နှေးသော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ချမ်းသာလွယ်ကူစွာ ကျင့်ရ၍ လျင်မြန်သော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပင်ကိုယ်သဘောအားဖြင့်လည်း ပြင်းထန်သော ရာဂသဘော မရှိ၊ ရာဂကြောင့်ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကို မပြတ် မခံစားရ၊ ပင်ကိုယ် သဘောအားဖြင့်လည်း ပြင်းထန်သော ဒေါသသဘောမရှိ၊ ဒေါသကြောင့်ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကို မပြတ် မခံစားရ၊ ပင်ကိုယ်သဘောအားဖြင့်လည်း ပြင်းထန်သော မောဟသဘော မရှိ၊ မောဟကြောင့်ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကို မပြတ် မခံစားရ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား သဒ္ဓိန္ဒြေ ဝီရိယိန္ဒြေ သတိန္ဒြေ သမာဓိန္ဒြေ ပညိန္ဒြေအားဖြင့် ဤလွန်ကဲသော ဣန္ဒြေငါးပါးတို့သည် ထင်ရှား ဖြစ်ကုန်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤဣန္ဒြေငါးပါးတို့၏ လွန်ကဲခြင်းကြောင့် အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခြင်းငှါ မိမိ၏ (အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးတတ်သော) မဂ်သမာဓိသို့ လျင်မြန်စွာ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကျင့်ကို ချမ်းသာ လွယ်ကူစွာ ကျင့်ရ၍ လျင်မြန်သော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အကျင့်တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - ပဋိပဒါဝဂ် ===

၃ - အသုဘသုတ်

၁၆၃။ ရဟန်းတို့ အကျင့်တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ဆင်းရဲပြင်းပြင်းစွာ ကျင့်ရ၍ နှံ့နှေးသော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်၊ ဆင်းရဲပြင်းပြင်းစွာ ကျင့်ရ၍ လျင်မြန်သော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်၊ ချမ်းသာလွယ်ကူစွာ ကျင့်ရ၍ နှံ့နှေးသော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်၊ ချမ်းသာလွယ်ကူစွာ ကျင့်ရ၍ လျင်မြန်သော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲပြင်းပြင်းစွာ ကျင့်ရ၍ နှံ့နှေးသော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် (မိမိ) ကိုယ်၌ မတင့်တယ်ဟု အဖန်တလဲလဲ ရှု၍ နေ၏၊ (သုံးဆောင်အပ်သော) အာဟာရ၌ စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟု အမှတ်ရှိသည်, အလုံးစုံသော လောက၌ မမွေ့လျော်ဖွယ်ဟု အမှတ်ရှိသည်, အလုံးစုံသော သင်္ခါရတရားတို့၌ အမြဲမရှိဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား သေခြင်းကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော အမှတ် 'သညာ'သည် မိမိသန္တာန်၌ ကောင်းစွာ ကပ်၍ တည်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် သဒ္ဓါဗိုလ် ဟိရီဗိုလ် ဩတ္တပ္ပဗိုလ် ဝီရိယဗိုလ် ပညာဗိုလ် အားဖြင့် ဤသေက္ခဗိုလ် ငါးပါးတို့ကို အမှီပြု၍ နေ၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား သဒ္ဓိန္ဒြေ ဝီရိယန္ဒြေ သတိန္ဒြေ သမာဓိန္ဒြေ ပညိန္ဒြေအားဖြင့် ဤနှံ့ကုန်သော ဣန္ဒြေငါးပါးတို့သည် ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထို ဣန္ဒြေငါးပါးတို့၏ နှံ့ခြင်းကြောင့် အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခြင်းငှါ မိမိ၏ (အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးတတ်သော) မဂ် သမာဓိ သို့ နှံ့နှေးစွာ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကျင့်ကို ဆင်းရဲပြင်းပြင်းစွာ ကျင့်ရ၍ နှံ့နှေးသော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့် ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲပြင်းပြင်းစွာ ကျင့်ရ၍ လျင်မြန်သော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မိမိကိုယ်၌ မတင့်တယ်ဟု အဖန်တလဲလဲ ရှု၍ နေ၏၊ (သုံးဆောင်အပ်သော) အာဟာရ၌ စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟု အမှတ်ရှိသည်, အလုံးစုံသော လောက၌ မမွေ့လျော်ဖွယ်ဟု အမှတ်ရှိသည်, အလုံးစုံသော သင်္ခါရတရားတို့၌ အမြဲမရှိဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား သေခြင်းကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော အမှတ် 'သညာ'သည် မိမိသန္တာန်၌ ကောင်းစွာ ကပ်၍ တည်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် သဒ္ဓါဗိုလ်။ပ။ ပညာဗိုလ်အားဖြင့် ဤသေက္ခဗိုလ်ငါးပါးတို့ကို အမှီပြု၍ နေ၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား သဒ္ဓိန္ဒြေ။ပ။ ပညိန္ဒြေအားဖြင့် ဤလွန်ကဲသော ဣန္ဒြေငါးပါးတို့သည် ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤဣန္ဒြေငါးပါးတို့၏ လွန်ကဲခြင်းကြောင့် အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခြင်းငှါ မိမိ၏ (အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးတတ်သော) မဂ်သမာဓိသို့ လျင်မြန်စွာ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကျင့်ကို ဆင်းရဲပြင်းပြင်းစွာ ကျင့်ရ၍ လျင်မြန်သော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ချမ်းသာလွယ်ကူစွာ ကျင့်ရ၍ နှံ့နှေးသော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' နှင့် တကွဖြစ်သော၊ သုံးသပ်ခြင်း 'ဝိစာရ' နှင့် တကွ ဖြစ်သော၊ (နီဝရဏ) ကင်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' သုံးသပ်ခြင်း 'ဝိစာရ'တို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေတတ်သော၊ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကို ဖြစ်ပွါးစေတတ်သော၊ ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' မရှိသော၊ သုံးသပ်ခြင်း 'ဝိစာရ' မရှိသော၊ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ'ကြောင့် ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ဒုတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ကိုလည်း မစွဲမက်ခြင်းကြောင့် အောက်မေ့ခြင်း 'သတိ', ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်'နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှုလျက် နေ၏၊ ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစား၏၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်

အကြင် (တတိယစျာန်)ကြောင့် ထိုသူကို “လျစ်လျူရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ”ဟု ပြောကြား ကုန်၏၊ ထို တတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း ‘ဒုက္ခ’ကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့် ရှေးဦးကပင်လျှင် ဝမ်းသာခြင်း ‘သောမနဿ’ နှလုံးမသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’တို့၏ ချုပ်နှင့်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲလည်းမဟုတ် ချမ်းသာလည်းမဟုတ်သော လျစ်လျူရှုမှု ‘ဉပေက္ခာ’ ကြောင့် ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် သဒ္ဓါဗိုလ်။ပ။ ပညာဗိုလ်အားဖြင့် ဤသေက္ခဗိုလ် ငါးပါးတို့ကို အမှီပြု၍ နေ၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား သဒ္ဓိန္ဒြေ။ပ။ ပညိန္ဒြေ အားဖြင့် ဤနုံ့သော ဣန္ဒြေငါးပါး တို့သည် ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤဣန္ဒြေငါးပါးတို့၏ နုံ့ခြင်းကြောင့် အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခြင်းငှါ မိမိ၏ (အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေး တတ်သော) မဂ်သမာဓိသို့ နုံ့နှေးစွာ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကျင့်ကို ချမ်းသာလွယ်ကူစွာ ကျင့်ရ၍ နုံ့နှေးသော အသိဉာဏ် ရှိသော အကျင့် ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ချမ်းသာလွယ်ကူစွာ ကျင့်ရ၍ လျင်မြန်သော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ နှင့်တကွဖြစ်သော၊ သုံးသပ်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ နှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ (နီဝရဏ) ကင်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ပဌမ စျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ပ။ ဒုတိယစျာန်သို့။ပ။ တတိယစျာန်သို့။ပ။ စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် သဒ္ဓါဗိုလ် ဟိရီဗိုလ် ဩတ္တပ္ပဗိုလ် ဝီရိယဗိုလ် ပညာဗိုလ်အားဖြင့် ဤသေက္ခဗိုလ် ငါးပါးတို့ကို အမှီပြု၍ နေ၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား သဒ္ဓိန္ဒြေ ဝီရိယိန္ဒြေ သတိန္ဒြေ သမာဓိန္ဒြေ ပညိန္ဒြေအားဖြင့် လွန်ကဲသော ဤဣန္ဒြေငါးပါးတို့သည် ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤဣန္ဒြေ ငါးပါးတို့၏ လွန်ကဲခြင်းကြောင့် အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခြင်းငှါ မိမိ၏ (အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေး တတ်သော) မဂ်သမာဓိသို့ လျင်မြန်စွာ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကျင့်ကို ချမ်းသာလွယ်ကူစွာ ကျင့်ရ၍ လျင်မြန်သော အသိ ဉာဏ်ရှိသော အကျင့်ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အကျင့် တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - ပဋိပဒါဝဂ် ===

၄ - ပဉ္စမ ခမသုတ်

၁၆၄။ ရဟန်းတို့ အကျင့်တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- သည်းမခံခြင်း ဟူသော အကျင့်၊ သည်းခံခြင်း ဟူသော အကျင့်၊ ဆုံးမခြင်းဟူသော အကျင့်၊ ငြိမ်းစေခြင်း ဟူသော အကျင့်တို့တည်း။

ရဟန်းတို့သည်းမခံခြင်းဟူသော အကျင့်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် ဆဲရေးသူကို ပြန်၍ ဆဲရေး၏၊ ထိပါးသူကို ပြန်၍ ထိပါး၏၊ ပုတ်ခတ်သူကို ပြန်၍ ပုတ်ခတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကျင့်ကိုသည်းမခံခြင်းဟူသော အကျင့်ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့သည်းခံခြင်း ဟူသော အကျင့်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် ဆဲရေးသူကို ပြန်၍ မဆဲရေး၊ ထိပါးသူကို ပြန်၍ မထိပါး၊ ပုတ်ခတ်သူကို ပြန်၍ မပုတ်ခတ်။ ရဟန်းတို့ ဤအကျင့်ကိုသည်းခံခြင်း ဟူသော အကျင့် ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဆုံးမခြင်းဟူသော အကျင့်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် အဆင်း'ရူပါရုံ'ကို မြင်သော် (မိန်းမ ယောကျ်ား စသော) သဏ္ဌာန်နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ (လက်ခြေ စသော အင်္ဂါ ပြုံးဟန်ရယ်ဟန်စသော အမူအရာ) အမှတ်လက္ခဏာကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ (အကယ်၍) စက္ခုန္ဒြေကို မစောင့်စည်းဘဲနေလျှင် ယင်း (စက္ခုန္ဒြေကို မစောင့်စည်းခြင်းဟူသော) အကြောင်းကြောင့် မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' နှလုံးမသာခြင်း 'ဒေါမနဿ'ဟူသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထို မစောင့်စည်းသူကို လိုက်၍ နှိပ်စက်ကုန်ရာ၏။ (ထို့ကြောင့် ရဟန်းသည်) ထို စက္ခုန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ စက္ခုန္ဒြေကို စောင့်စည်း၏၊ စက္ခုန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။ နားဖြင့် အသံ 'သဒ္ဒါရုံ' ကို ကြားသော်။ပ။ နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ'ကို နမ်းသော်။ပ။ လျှာဖြင့် အရသာ 'ရသာရုံ'ကို လျက်သော်။ပ။ ကိုယ်ဖြင့် အတွေ့ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ'ကို ထိသော်။ပ။ စိတ်ဖြင့် သဘော 'ဓမ္မာရုံ' ကို သိသော် (မိန်းမယောကျ်ား စသော) သဏ္ဌာန်နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ (လက်ခြေ စသော အင်္ဂါ ပြုံးဟန် ရယ်ဟန်စသော အမူအရာ) အမှတ်လက္ခဏာကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ (အကယ်၍) မနိန္ဒြေကို မစောင့်စည်းဘဲနေလျှင် ယင်း (မနိန္ဒြေကို မစောင့်စည်းခြင်းဟူသော) အကြောင်းကြောင့် မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' နှလုံးမသာခြင်း 'ဒေါမနဿ' ဟူသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထို မစောင့်စည်း သူကို လိုက်၍ နှိပ်စက်ကုန်ရာ၏၊ (ထို့ကြောင့် ရဟန်းသည်) ထို မနိန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ မနိန္ဒြေကို စောင့်စည်း၏၊ မနိန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကျင့်ကို ဆုံးမခြင်းဟူသော အကျင့်ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ငြိမ်းစေခြင်းဟူသော အကျင့်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာသော ကာမဝိတက်ကို လက်မခံ၊ ပယ်စွန့်၏၊ ပယ်ဖျောက်၏၊ ငြိမ်းစေ၏၊ ကင်းအောင် ပြု၏၊ တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်စေ၏၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဗျာပါဒဝိတက်ကို။ပ။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝိဟိံသာဝိတက်ကို ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်းကုန်သော အကုသိုလ်တရားယုတ်တို့ကို လက်မခံ၊ ပယ်စွန့်၏၊ ပယ်ဖျောက်၏၊ ငြိမ်းစေ၏၊ ကင်းအောင် ပြု၏၊ တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကျင့်ကို ငြိမ်းစေခြင်းဟူသော အကျင့်ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အကျင့်တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

=== (၁၇) ၂ - ပဋိပဒါဝဂ် ===

၅ - ဒုတိယ ခမသုတ်

၁၆၅။ ရဟန်းတို့ အကျင့်တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- သည်းမခံခြင်း ဟူသော အကျင့်၊ သည်းခံခြင်း ဟူသော အကျင့်၊ ဆုံးမခြင်းဟူသော အကျင့်၊ ငြိမ်းစေခြင်း ဟူသော အကျင့်တို့တည်း။

ရဟန်းတို့သည်းမခံခြင်းဟူသော အကျင့်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် အချမ်း အပူ ဆာလောင်ခြင်း မွတ်သိပ်ခြင်း မှက် ခြင် လေ နေပူ မြွေ ကင်း သန်းတို့၏ ကိုက်ခဲခြင်း အတွေ့တို့ကို လည်းကောင်း၊ မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်, မကောင်းသဖြင့် ရောက်လာသော စကားတို့ကို လည်းကောင်း သည်းမခံနိုင်၊ ကိုယ်၌ ဖြစ်သော ပြင်းထန် ကြမ်းကြုတ် စပ်ရှား ကျင်နာ မသာယာဖွယ် မနှစ်သက်ဖွယ် ဖြစ်သော သေလောက်သော ဆင်းရဲဝေဒနာတို့ကိုသည်းမခံနိုင်သော သဘောရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကျင့်ကိုသည်းမခံခြင်း ဟူသော အကျင့် ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့သည်းခံခြင်း ဟူသော အကျင့်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် အချမ်း အပူ ဆာလောင်ခြင်း မွတ်သိပ်ခြင်း မှက် ခြင် လေ နေပူ မြွေ ကင်းသန်း တို့၏ ကိုက်ခဲခြင်း အတွေ့တို့ကို လည်းကောင်း၊ မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်, မကောင်းသဖြင့် ရောက်လာသော စကားတို့ကို လည်းကောင်း သည်းခံနိုင်၏၊ ကိုယ်၌ ဖြစ်သော ပြင်းထန် ကြမ်းကြုတ် စပ်ရှား ကျင်နာ မသာယာဖွယ် မနှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်သော သေလောက်သော ဆင်းရဲဝေဒနာတို့ကိုသည်းခံနိုင်သော သဘောရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကျင့်ကို သည်းခံခြင်း ဟူသော အကျင့်ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဆုံးမခြင်းဟူသော အကျင့်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် အဆင်း'ရူပါရုံ'ကို မြင်သော် (မိန်းမ ယောကျ်ား စသော) သဏ္ဌာန်နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့မရှိ။ပ။ နားဖြင့် အသံ 'သဒ္ဒါရုံ' ကို ကြားသော်။ပ။ နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့'ဂန္ဓာရုံ'ကို နမ်းသော်။ပ။ လျှာဖြင့် အရသာ 'ရသာရုံ'ကို လျက်သော်။ပ။ ကိုယ်ဖြင့် အတွေ့ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ' ကို တွေ့သော်။ပ။ စိတ်ဖြင့် သဘော 'ဓမ္မာရုံ' ကို သိသော် (မိန်းမ ယောကျ်ားစသော) သဏ္ဌာန်နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ (လက်ခြေ စသော အင်္ဂါ ပြုံးဟန် ရယ်ဟန် စသော အမူအရာ) အမှတ်လက္ခဏာကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ (အကယ်၍) မနိန္ဒြေကို မစောင့်စည်းဘဲနေလျှင် ယင်း (မနိန္ဒြေကို မစောင့်စည်းခြင်းဟူသော) အကြောင်းကြောင့် မက်မောခြင်း'အဘိဇ္ဈာ' နှလုံးမသာခြင်း 'ဒေါမနဿ'ဟူသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထို မစောင့်စည်းသူကို လိုက်၍ နှိပ်စက်ကုန်ရာ၏၊ (ထို့ကြောင့် ရဟန်းသည်) ထို မနိန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ မနိန္ဒြေကို စောင့်စည်း၏။ မနိန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကျင့်ကို ဆုံးမခြင်း ဟူသော အကျင့်ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ငြိမ်းစေခြင်းဟူသော အကျင့်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာသော ကာမဝိတက်ကို လက်မခံ၊ ပယ်စွန့်၏၊ ပယ်ဖျောက်၏၊ ငြိမ်းစေ၏၊ ကင်းအောင် ပြု၏၊ တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်စေ၏၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဗျာပါဒဝိတက်ကို။ပ။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝိဟိံသာဝိတက်ကို ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်းကုန်သော အကုသိုလ် တရားယုတ်တို့ကို လက်မခံ၊ ပယ်စွန့်၏၊ ပယ်ဖျောက်၏၊ ငြိမ်းစေ၏၊ ကင်းအောင် ပြု၏၊ တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကျင့်ကို ငြိမ်းစေခြင်း ဟူသော အကျင့်ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အကျင့်တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - ပဋိပဒါဝဂ် ===

၆ - ဥဘယသုတ်

၁၆၆။ ရဟန်းတို့ အကျင့်တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ဆင်းရဲငြိုငြင်စွာ ကျင့်ရ၍ နှံ့နှေးသော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်၊ ဆင်းရဲငြိုငြင်စွာ ကျင့်ရ၍ လျင်မြန်သော အသိဉာဏ် ရှိသော အကျင့်၊ ချမ်းသာလွယ်ကူစွာ ကျင့်ရ၍ နှံ့နှေးသော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်၊ ချမ်းသာ လွယ်ကူစွာ ကျင့်ရ၍ လျင်မြန်သော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ထို အကျင့်လေးမျိုးတို့တွင် အကြင် အကျင့်သည် ဆင်းရဲငြိုငြင်စွာ ကျင့်ရ၍ နှံ့နှေးသော အသိဉာဏ်ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအကျင့်ကို နှစ်ပါးစုံဖြင့်ပင် ယုတ်ညံ့၏ဟု ဆိုအပ်၏။ ဤအကျင့်ကို ဆင်းရဲငြိုငြင်စွာ ကျင့်ရသောကြောင့်လည်း ယုတ်ညံ့၏ဟု ဆိုအပ်၏။ ဤအကျင့်ကို နှံ့နှေးသော အသိဉာဏ် ရှိသော ကြောင့်လည်း ယုတ်ညံ့၏ ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကျင့်ကို နှစ်ပါးစုံသော အကြောင်း ဖြင့်ပင် ယုတ်ညံ့၏ ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို လေးပါးသော အကျင့်တို့တွင် အကြင် အကျင့်သည် ဆင်းရဲငြိုငြင်စွာ ကျင့်ရ၍ လျင်မြန်သော အသိဉာဏ်ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအကျင့်ကို ဆင်းရဲခြင်းကြောင့် ယုတ်ညံ့၏ ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို လေးပါးသော အကျင့်တို့တွင် အကြင် အကျင့်သည် ချမ်းသာလွယ်ကူစွာ ကျင့်ရ၍ နှံ့နှေးသော အသိဉာဏ်ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအကျင့်ကို နှံ့နှေးသော အသိဉာဏ်ရှိသောကြောင့် ယုတ်ညံ့၏ ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို လေးပါးသော အကျင့်တို့တွင် အကြင် အကျင့်သည် ချမ်းသာလွယ်ကူစွာ ကျင့်ရ၍ လျင်မြန်သော အသိဉာဏ်ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအကျင့်ကို နှစ်ပါးစုံဖြင့်လည်း မြတ်၏ဟု ဆိုအပ်၏။ ဤအကျင့်ကို ချမ်းသာစွာ ကျင့်ရသောကြောင့်လည်း မြတ်၏ဟု ဆိုအပ်၏။ ဤအကျင့်ကို လျင်မြန်သော အသိဉာဏ် ရှိသောကြောင့်လည်း မြတ်၏ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကျင့်ကို နှစ်ပါးစုံသော အကြောင်း ဖြင့်လည်း မြတ်၏ ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အကျင့်တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - ပဋိပဒါဝဂ် ===

၇ - မဟာမောဂ္ဂလ္လာနသုတ်

၁၆၇။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်မထေရ်ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် နှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီးဆုံး စေပြီး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်မထေရ်အား ဤစကားကို မိန့်ဆို၏-

ငါ့သျှင်မောဂ္ဂလာန် အကျင့်တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ဆင်းရဲငြိုငြင်စွာ ကျင့်ရ၍ နှံ့နှေးသော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်၊ ဆင်းရဲငြိုငြင်စွာ ကျင့်ရ၍ လျင်မြန်သော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်၊ ချမ်းသာလွယ်ကူစွာ ကျင့်ရ၍ နှံ့နှေးသော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်၊ ချမ်းသာလွယ်ကူစွာ ကျင့်ရ၍ လျင်မြန်သော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်တို့တည်း။ ငါ့သျှင် အကျင့်တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ ငါ့သျှင် ဤလေးမျိုးကုန်သော အကျင့်တို့တွင် အဘယ်သို့သော အကျင့်ကို စွဲ၍ သင်၏ စိတ်သည် (တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မစွဲလမ်းမူ၍ အာသဝေါတရားတို့မှ ကင်းလွတ်ပါသနည်း ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ အကျင့်တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ဆင်းရဲငြိုငြင်စွာ ကျင့်ရ၍ နှံ့နှေးသော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်၊ ဆင်းရဲငြိုငြင်စွာ ကျင့်ရ၍ လျင်မြန်သော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်၊ ချမ်းသာလွယ်ကူစွာ ကျင့်ရ၍ နှံ့နှေးသော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်၊ ချမ်းသာလွယ်ကူစွာ ကျင့်ရ၍ လျင်မြန်သော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်တို့တည်း။ ငါ့သျှင် အကျင့်တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ ငါ့သျှင် ဤလေးမျိုး ကုန်သော အကျင့်တို့တွင် အကြင် အကျင့်သည် ဆင်းရဲငြိုငြင်စွာ ကျင့်ရ၍ လျင်မြန်သော အသိဉာဏ်ရှိ၏၊ ဤအကျင့်ကို စွဲ၍ ငါ၏ စိတ်သည် (တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မစွဲလမ်းမူ၍ အာသဝေါတရားတို့မှ ကင်းလွတ်၏ ဟု (ဆို၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - ပဋိပဒါဝဂ် ===

၈ - သာရိပုတ္တသုတ်

၁၆၈။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် အသျှင်သာရိပုတြာထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်သာရိပုတြာနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီး တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် အသျှင်သာရိပုတြာအား ဤစကားကို မိန့်ဆို၏-

ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ အကျင့်တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ဆင်းရဲငြိုငြင်စွာ ကျင့်ရ၍ နှံ့နှေးသော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်၊ ဆင်းရဲငြိုငြင်စွာ ကျင့်ရ၍ လျင်မြန်သော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်၊ ချမ်းသာလွယ်ကူစွာ ကျင့်ရ၍ နှံ့နှေးသော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်၊ ချမ်းသာလွယ်ကူစွာ ကျင့်ရ၍ လျင်မြန်သော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်တို့တည်း။ ငါ့သျှင် အကျင့်တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ ငါ့သျှင် လေးမျိုးကုန်သော ဤအကျင့်တို့တွင် အဘယ်သို့သော အကျင့်ကို စွဲ၍ သင်၏ စိတ်သည် (တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မစွဲလမ်းမူ၍ အာသဝေါတရားတို့မှ ကင်းလွတ်ပါသနည်း ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင်မောဂ္ဂလာန် အကျင့်တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ဆင်းရဲငြိုငြင်စွာ ကျင့်ရ၍ နှံ့နှေးသော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်၊ ဆင်းရဲငြိုငြင်စွာ ကျင့်ရ၍ လျင်မြန်သော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်၊ ချမ်းသာလွယ်ကူစွာ ကျင့်ရ၍ နှံ့နှေးသော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်၊ ချမ်းသာ လွယ်ကူစွာ ကျင့်ရ၍ လျင်မြန်သော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်တို့တည်း။ ငါ့သျှင် အကျင့်တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ ငါ့သျှင် ဤလေးမျိုးကုန်သော အကျင့်တို့တွင် အကြင် အကျင့်သည် ချမ်းသာ လွယ်ကူစွာ ကျင့်ရ၍ လျင်မြန်သော အသိဉာဏ်ရှိ၏၊ ဤအကျင့်ကို စွဲ၍ ငါ၏ စိတ်သည် (တဏှာဒိဋ္ဌိ တို့ဖြင့်) မစွဲလမ်းမူ၍ အာသဝေါတရားတို့မှ ကင်းလွတ်၏ ဟု (ဆို၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - ပဋိပဒါဝဂ် ===

၉ - သသင်္ခါရသုတ်

၁၆၉။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ်လေးယောက်တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် အားထုတ်မှုရှိသည် ဖြစ်၍ ကိလေသာတို့ကို ငြိမ်းစေတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ အားထုတ်မှုရှိသည်ဖြစ်၍ (ကိလေသာတို့ကို) ငြိမ်း စေတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် အားထုတ်မှုမရှိဘဲ (ကိလေသာတို့ကို) ငြိမ်းစေတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အားထုတ်မှုမရှိဘဲ (ကိလေသာတို့ကို) ငြိမ်းစေတတ်၏။ (ဤလေးယောက်တို့တည်း)။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် အားထုတ်မှုရှိသည် ဖြစ်၍ ကိလေသာတို့ကို ငြိမ်းစေတတ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် (မိမိ) ကိုယ်၌ မတင့်တယ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် အဖန်တလဲလဲ ရှု၍ နေ၏၊ သုံးဆောင်ဖွယ် (အာဟာရ) ၌ စက်ဆုပ် ရွံရှာဖွယ်ဟု အမှတ်ရှိသည်, အလုံးစုံသော လောက၌ မမွေ့လျော်ဖွယ်ဟု အမှတ်ရှိသည်, အလုံးစုံသော သင်္ခါရတရားတို့၌ အမြဲမရှိဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား သေခြင်းကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော အမှတ် 'သညာ'သည် မိမိသန္တာန်၌ ကောင်းစွာ ကပ်၍ တည်၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် သဒ္ဓါဗိုလ် ဟိရီဗိုလ် ဩတ္တပ္ပဗိုလ် ဝီရိယဗိုလ် ပညာဗိုလ်အားဖြင့် ဤသေက္ခဗိုလ်ငါးပါးတို့ကို အမှီပြု၍ နေ၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား သဒ္ဓိန္ဒြေ ဝီရိယိန္ဒြေ သတိန္ဒြေ သမာဓိန္ဒြေ ပညိန္ဒြေအားဖြင့် ဤလွန်ကဲသော ဣန္ဒြေငါးပါးတို့သည် ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤဣန္ဒြေငါးပါးတို့၏ လွန်ကဲခြင်းကြောင့် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် အားထုတ်မှုရှိသည် ဖြစ်၍ ကိလေသာတို့ကို ငြိမ်းစေတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် အားထုတ်မှုရှိသည် ဖြစ်၍ ကိလေသာတို့ကို ငြိမ်းစေ တတ်သည် မည်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အားထုတ်မှုရှိသည် ဖြစ်၍ ကိလေသာတို့ကို ငြိမ်းစေတတ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် (မိမိ) ကိုယ်၌ မတင့်တယ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် အဖန်တလဲလဲ ရှု၍ နေ၏၊ သုံးဆောင်ဖွယ် (အာဟာရ) ၌ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိ၏ဟု အမှတ်ရှိသည်, အလုံးစုံသော လောက၌ မမွေ့လျော်ဖွယ်ဟု အမှတ်ရှိသည်, အလုံးစုံသော သင်္ခါရတရားတို့၌ အမြဲမရှိဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား သေခြင်းကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော အမှတ် 'သညာ'သည် မိမိသန္တာန်၌ ကောင်းစွာ ကပ်၍ တည်၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် သဒ္ဓါဗိုလ် ဟိရီဗိုလ် ဩတ္တပ္ပဗိုလ် ဝီရိယဗိုလ် ပညာဗိုလ်အားဖြင့် ဤသေက္ခဗိုလ် ငါးပါးတို့ကို အမှီပြု၍ နေ၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား သဒ္ဓိန္ဒြေ ဝီရိယိန္ဒြေ သတိန္ဒြေ သမာဓိန္ဒြေ ပညိန္ဒြေ အားဖြင့် ဤနုံ့သော ဣန္ဒြေငါးပါးတို့သည် ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤဣန္ဒြေငါးပါးတို့၏ နုံ့ခြင်းကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အားထုတ်မှုနှင့် တကွဖြစ်သော ကိလေသာတို့ကို ငြိမ်းစေ တတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အားထုတ်မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ ကိလေသာတို့ကို ငြိမ်းစေတတ်သည် မည်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် အားထုတ်မှုမရှိဘဲ ကိလေသာတို့ကို ငြိမ်းစေတတ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ

ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင်။ပ။ ပဌမဈာန်သို့။ပ။ ဒုတိယဈာန်သို့။ပ။ တတိယဈာန်သို့။ပ။ စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သဒ္ဓါဗိုလ်။ပ။ ပညာဗိုလ်အားဖြင့် ဤသေက္ခဗိုလ်ငါးပါးတို့ကို အမှီပြု၍ နေ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား သဒ္ဓိန္ဒြေ။ပ။ ပညိန္ဒြေအားဖြင့် ဤလွန်ကဲသော ဣန္ဒြေငါးပါးတို့သည် ထင်ရှား ဖြစ်ကုန်၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤဣန္ဒြေငါးပါးတို့၏ လွန်ကဲခြင်းကြောင့် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် အားထုတ်မှု မရှိဘဲ ကိလေသာတို့ကို ငြိမ်းစေတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် အားထုတ်မှု မရှိဘဲ ကိလေသာတို့ကို ငြိမ်းစေတတ်သည် မည်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အားထုတ်မှုမရှိဘဲ ကိလေသာတို့ကို ငြိမ်းစေတတ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင်။ပ။ ပဌမဈာန်သို့။ပ။ ဒုတိယဈာန်သို့။ပ။ တတိယဈာန်သို့။ပ။ စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သဒ္ဓါဗိုလ် ဟိရီဗိုလ် ဩတ္တပ္ပဗိုလ် ဝီရိယဗိုလ် ပညာဗိုလ်အားဖြင့် ဤသေက္ခ ဗိုလ်ငါးပါးတို့ကို အမှီပြု၍ နေ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ဤဣန္ဒြေငါးပါးတို့သည် ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤဣန္ဒြေ ငါးပါးတို့၏ နုံ့ခြင်းကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အားထုတ်မှုမရှိဘဲ ကိလေသာတို့ကို ငြိမ်းစေတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အားထုတ်မှုမရှိဘဲ ကိလေသာတို့ကို ငြိမ်းစေတတ်သည် မည်၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်တို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - ပဋိပဒါဝဂ် ===

၁၀ - ယုဂနန္ဒသုတ်

၁၇၀။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ကောသမ္ဗီ ပြည် ဃောသိတာရုံကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ရဟန်းတို့ကို “ငါ့သျှင်ရဟန်းတို့” ဟု ခေါ်၏။ ရဟန်းတို့သည် “ငါ့သျှင်” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာအား ပြန်ကြား လျှောက် ထား ကုန်၏။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဤစကားကို မိန့်ဆို၏-

ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းယောက်ျားဖြစ်စေ ရဟန်းမိန်းမဖြစ်စေ မည်သူမဆို ငါ၏ အထံ၌ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ခြင်းကို ပြောကြား၏၊ ထိုရဟန်းယောက်ျား ရဟန်းမိန်းမအားလုံးသည် မဂ်လေးပါးတို့ဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ ထို မဂ်လေးပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးဖြင့်သော် လည်းကောင်း (အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက် ကြောင်းကို ပြောကြား၏)။

အဘယ် လေးပါး တို့နည်း ဟူမူ- ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သမထလျှင် ရှေ့သွား ရှိသော ဝိပဿနာကို ပွါးများ၏၊ သမထလျှင် ရှေ့သွားရှိသော ဝိပဿနာကို ပွါးများသော ထိုရဟန်းအား (သောတာပတ္တိ) မဂ်သည် ထင်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထို မဂ်ကို မှီဝဲ၏၊ ပွါးများ၏၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြု၏၊ ထို မဂ်ကို မှီဝဲသော ပွါးများသော ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုသော ထိုရဟန်းအား သံယောဇဉ်တို့သည် ပျောက် ကုန်၏၊ အနုသယတို့သည် ကင်းကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ဝိပဿနာလျှင် ရှေ့သွားရှိသော သမထကို ပွါးများ၏၊ ဝိပဿနာလျှင် ရှေ့သွားရှိသော သမထကို ပွါးများသော ထိုရဟန်းအား မဂ်သည် ထင်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထို မဂ်ကို မှီဝဲ၏၊ ပွါးများ၏၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြု၏၊ ထို မဂ်ကို မှီဝဲသော ပွါးများသော ကြိမ်ဖန် များစွာ ပြုသော ထိုရဟန်းအား သံယောဇဉ်တို့သည် ပျောက်ကုန်၏၊ အနုသယတို့သည် ကင်းကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် သမထ + ဝိပဿနာ ကို အစုံဖွဲ့၍ ပွါးများ၏၊ သမထ + ဝိပဿနာကို အစုံဖွဲ့၍ပွါးများသော ထိုရဟန်းအား မဂ်သည် ထင်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထို မဂ်ကို မှီဝဲ၏၊ ပွါးများ၏၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြု၏၊ ထို မဂ်ကို မှီဝဲသော ပွါးများသော ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုသော ထိုရဟန်းအား သံယောဇဉ်တို့သည် ပျောက်ကုန်၏၊ အနုသယတို့သည် ကင်းကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းအားတရားတို့၌ ပျံ့လွင့်ခြင်း 'ဓမ္မုဒ္ဓစ္စ'သည် အထူးသဖြင့် ယူအပ်သော စိတ်ဖြစ်၏၊ ငါ့သျှင်တို့ အကြင် အခါ၌ ထို ဝိပဿနာစိတ်သည် (ဂေါစရဇ္ဈတ္တ) နိဗ္ဗာန်၌သာလျှင် ကောင်းစွာ တည်၏၊ ကောင်းစွာ နစ်၏၊ ကောင်းစွာ တည်ကြည်၏၊ စိတ်ကို ကောင်းစွာ ထား၏၊ ထိုအခါ ထိုရဟန်းအား မဂ်သည် ထင်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထို မဂ်ကို မှီဝဲ၏၊ ပွါးများ၏၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြု၏၊ ထို မဂ်ကို ပွါးများသော မှီဝဲသော ကြိမ်ဖန်များစွာပြုသော ထိုရဟန်းအား သံယောဇဉ်တို့သည် ပျောက်ကုန်၏၊ အနုသယတို့သည် ကင်းကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းယောကျ်ားဖြစ်စေ ရဟန်းမိန်းမဖြစ်စေ မည်သူမဆို ငါ၏ အထံ၌ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ခြင်းကို ပြောကြား၏၊ ထိုရဟန်းယောကျ်ား ရဟန်းမိန်းမအားလုံးသည် ဤမဂ်လေးပါးတို့ဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ ထို မဂ်လေးပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးဖြင့်သော်လည်းကောင်း (အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ခြင်း ကို ပြောကြား၏) ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ဒသမသုတ်။

နှစ်ခုမြောက် ပဋိပဒါဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၈) ၃ - သဉ္စေတနိယဝဂ် ===

၁ - စေတနာသုတ်

၁၇၁။ ရဟန်းတို့ မသိခြင်း 'အဝိဇ္ဇာ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သာလျှင် ကိုယ် (ကာယဒွါရ) ရှိလတ်သော် ကိုယ် (ကာယဒွါရ)၌ ဖြစ်သော လှုံ့ဆော်မှု 'စေတနာ'ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာ ဆင်းရဲသည် ဖြစ်ပေါ်၏၊ ရဟန်းတို့ နှုတ် (ဝစီဒွါရ) ရှိလတ်သော် နှုတ် (ဝစီဒွါရ) ၌ ဖြစ်သော လှုံ့ဆော်မှု 'စေတနာ'ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲသည် ဖြစ်ပေါ်၏၊ ရဟန်းတို့ စိတ် (မနောဒွါရ) ရှိလတ်သော် စိတ် (မနောဒွါရ) ၌ ဖြစ်သော လှုံ့ဆော်မှု 'စေတနာ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာ ဆင်းရဲသည် ဖြစ်ပေါ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင် ကာယသင်္ခါရဟူသော အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာ ဆင်းရဲသည် ဖြစ်ပေါ်၏၊ ကိုယ်တိုင်မူလည်း ထို ကာယသင်္ခါရကို ပြုစီရင်၏။ ရဟန်းတို့ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင် ကာယသင်္ခါရ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာ ဆင်းရဲသည် ဖြစ်ပေါ်၏၊ ရဟန်း တို့ သူတစ်ပါးတို့ သည်မူလည်း ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ ထို ကာယသင်္ခါရကို ပြုစီရင်ကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထို ပုဂ္ဂိုလ် အား အကြင် ကာယသင်္ခါရဟူသော အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာ ဆင်းရဲသည် ဖြစ်ပေါ်၏၊ ကောင်းစွာ သိလျက်မူလည်း ထို ကာယသင်္ခါရကို ပြုစီရင်၏။ ရဟန်းတို့ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင် ကာယ သင်္ခါရ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာ ဆင်းရဲသည် ဖြစ်ပေါ်၏၊ ကောင်းစွာ မသိဘဲ လျက်မူလည်း ထို ကာယသင်္ခါရကို ပြုစီရင်၏။

ရဟန်းတို့ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင် ဝစီသင်္ခါရဟူသော အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာ ဆင်းရဲသည် ဖြစ်ပေါ်၏၊ ကိုယ်တိုင်မူလည်း ထို ဝစီသင်္ခါရကို ပြုစီရင်၏။ ရဟန်းတို့ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင် ဝစီသင်္ခါရဟူသော အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာ ဆင်းရဲသည် ဖြစ်ပေါ်၏၊ ရဟန်းတို့ သူတစ်ပါးတို့သည်မူလည်း ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ ထို ဝစီသင်္ခါရကို ပြုစီရင်ကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင် ဝစီသင်္ခါရဟူသော အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲသည် ဖြစ်ပေါ်၏၊ ကောင်းစွာ သိလျက်မူလည်း ထို ဝစီသင်္ခါရကို ပြုစီရင်၏။ ရဟန်းတို့ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင် ဝစီသင်္ခါရဟူသော အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲသည် ဖြစ်ပေါ်၏၊ ကောင်းစွာ မသိဘဲလျက်မူလည်း ထို ဝစီသင်္ခါရကို ပြုစီရင်၏။

ရဟန်းတို့ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင် မနော သင်္ခါရဟူသော အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာ ဆင်းရဲသည် ဖြစ်ပေါ်၏၊ ကိုယ်တိုင်မူလည်း ထို မနော သင်္ခါရကို ပြုစီရင်၏။ ရဟန်းတို့ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင် မနော သင်္ခါရ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာ ဆင်းရဲသည် ဖြစ်ပေါ်၏။ ရဟန်း တို့ သူတစ်ပါး တို့သည်မူလည်း ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ ထို မနော သင်္ခါရကို ပြုစီရင်ကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထို ပုဂ္ဂိုလ် အား အကြင် မနော သင်္ခါရဟူသော အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲသည် ဖြစ်ပေါ်၏၊ ကောင်းစွာ သိလျက်မူလည်း ထို မနော သင်္ခါရကို ပြုစီရင်၏။ ရဟန်းတို့ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင် မနော သင်္ခါရ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲသည် ဖြစ်ပေါ်၏၊ ကောင်းစွာ မသိဘဲလျက် မူလည်း ထို မနော သင်္ခါရကို ပြုစီရင်၏။

ဤစေတနာတရားတို့၌ မသိခြင်း 'အဝိဇ္ဇာ'သည် အဖန်ဖန် ကျရောက်၏၊ မသိခြင်း 'အဝိဇ္ဇာ'၏ သာလျှင် (အရဟတ္တမဂ်) ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ကင်းခြင်း ချုပ်ခြင်းကြောင့် ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင် (ကာယ သင်္ခါရ ဟူသော) အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာ ဆင်းရဲသည် ဖြစ်ပေါ်၏၊ ထို ကိုယ် 'ကာယသင်္ခါရ' သည် မဖြစ်။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင် (ဝစီသင်္ခါရ ဟူသော) အကြောင်းကြောင့်

မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာ ဆင်းရဲသည် ဖြစ်ပေါ်၏၊ ထို စကား 'ဝစီသင်္ခါရ'သည် မဖြစ်။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင် (မနော သင်္ခါရ ဟူသော) အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲသည် ဖြစ်ပေါ်၏၊ ထို စိတ် 'မနော သင်္ခါရ' သည် မဖြစ်။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင် စေတနာကာံ အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာ ဆင်းရဲသည် ဖြစ်ပေါ်၏၊ ထို လယ်မြေသဖွယ်ဖြစ်သော စေတနာကာံသည် မဖြစ်။ပ။ ထို ယာမြေသဖွယ်ဖြစ်သော စေတနာကာံသည် မဖြစ်။ပ။ ထို အကြောင်းသည် မဖြစ်။ပ။ အကြင် အကြောင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာ ဆင်းရဲသည် ဖြစ်ပေါ်၏၊ ထို တည်ရာအကြောင်းသည် မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ အတ္တဘောကို ရခြင်းတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ အကြင် အတ္တဘောကို ရခြင်း၌ မိမိ၏ လှုံ့ဆော်မှု 'စေတနာ'သည် ဖြစ်၏၊ သူတစ်ပါး၏ လှုံ့ဆော်မှု 'စေတနာ'သည် မဖြစ်၊ ထို အတ္တဘောကို ရခြင်းမျိုးသည် ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အကြင် အတ္တဘောကို ရခြင်း၌ သူတစ်ပါး၏ လှုံ့ဆော်မှု 'စေတနာ'သည် ဖြစ်၏၊ မိမိ၏ လှုံ့ဆော်မှု 'စေတနာ'သည် မဖြစ်၊ ထို အတ္တဘောကို ရခြင်းမျိုးသည် ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အကြင် အတ္တဘောကို ရခြင်း၌ မိမိ၏ လှုံ့ဆော်မှု 'စေတနာ'သည်လည်း ဖြစ်၏၊ သူတစ်ပါး၏ လှုံ့ဆော်မှု'စေတနာ'သည်လည်း ဖြစ်၏၊ ထို အတ္တဘောကို ရခြင်းမျိုးသည် ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အကြင် အတ္တဘောကို ရခြင်း၌ မိမိ၏ လှုံ့ဆော်မှု 'စေတနာ'သည်လည်း မဖြစ်၊ သူတစ်ပါး၏ လှုံ့ဆော်မှု 'စေတနာ'သည်လည်း မဖြစ်၊ ထို အတ္တဘောကို ရခြင်းမျိုးသည် ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အတ္တဘောကို ရခြင်းတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့ ဟောအပ်သော် အသျှင်သာရိပုတြာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျဉ်းဟောတော်မူအပ်သော ဤတရား၏ အနက်ကို တပည့်တော်သည် အကျယ်အားဖြင့် ဤသို့ သိပါသည်၊ အသျှင်ဘုရား ထို (အတ္တဘောကို ရခြင်း) တို့တွင် အကြင် အတ္တဘောကို ရခြင်းသည် ရှိ၏၊ ယင်းအတ္တဘောကို ရခြင်း၌ မိမိ၏ စေတနာသည် ဖြစ်၏၊ သူတစ်ပါး၏ စေတနာသည် မဖြစ်၊ မိမိ၏ စေတနာဟူသော အကြောင်းကြောင့် ထို သတ္တဝါတို့၏ ထို ကိုယ်မှ ရွေ့လျောခြင်းသည် ဖြစ်၏။ အသျှင်ဘုရား ထို (အတ္တဘောကို ရခြင်း) တို့တွင် အကြင် အတ္တဘောကို ရခြင်းသည် ရှိ၏၊ ယင်းအတ္တဘောကို ရခြင်း၌ သူတစ်ပါး၏ စေတနာသည် ဖြစ်၏၊ မိမိ၏ စေတနာသည် မဖြစ်၊ သူတစ်ပါး၏ စေတနာဟူသော အကြောင်းကြောင့် ထို သတ္တဝါတို့၏ ထို ကိုယ်မှ ရွေ့လျောခြင်းသည် ဖြစ်၏။ အသျှင်ဘုရား ထို (အတ္တဘောကို ရခြင်း) တို့တွင် အကြင် အတ္တဘောကို ရခြင်းသည် ရှိ၏၊ ယင်း အတ္တဘောကို ရခြင်း၌ မိမိ၏ စေတနာသည်လည်း ဖြစ်၏၊ သူတစ်ပါး၏ စေတနာသည်လည်း ဖြစ်၏၊ မိမိစေတနာ, သူတစ်ပါးစေတနာဟူသော အကြောင်းကြောင့် ထို သတ္တဝါတို့၏ ထို ကိုယ်မှ ရွေ့လျောခြင်းသည် ဖြစ်၏။ အသျှင်ဘုရား ထို (အတ္တဘောကို ရခြင်း) တို့တွင် အကြင် အတ္တဘောကို ရခြင်းသည် ရှိ၏၊ ယင်းအတ္တဘောကို ရခြင်း၌ မိမိ၏ စေတနာလည်း မဖြစ်၊ သူတစ်ပါး၏ စေတနာလည်း မဖြစ်၊ ထို အကြောင်းဖြင့် အဘယ် နတ်ပြဟ္မာတို့ကို မှတ်အပ် ပါကုန် သနည်း ဟု (လျှောက်၏)။ သာရိပုတြာ ထို အကြောင်းဖြင့် နေဝသညာနာသညာယတနဘုံသို့ ရောက်ကုန်သော ထို ပြဟ္မာတို့ကို မှတ်အပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကြင် အကြောင်း အထောက်အပံ့ကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ထို ကိုယ်မှ ရွေ့လျောကုန်သော် ဤကာမဘုံသို့ လာရောက်တတ်သောကြောင့် အာဂါမီ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ မည်ကုန်၏၊ ထို အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း၊ အသျှင်ဘုရား အကြင် အကြောင်းအထောက်အပံ့ကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ထို ကိုယ်မှ ရွေ့လျော ကုန်သော် ဤကာမဘုံသို့ မလာ ရောက်တတ်သောကြောင့် အနာဂါမီပုဂ္ဂိုလ်တို့ မည်ကုန်၏၊ ထို အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း ဟု (လျှောက်၏)။ သာရိပုတြာ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ်တို့ကို မပယ်ကုန်၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် မျက်မှောက် ဘဝ၌ပင် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထို စျာန်ကို သာယာ ၏၊ ထို စျာန်ကို အလိုရှိ၏၊ ထို စျာန်ဖြင့် နှစ်သိမ့်ခြင်း သို့ ရောက်၏၊ ထို စျာန်၌ တည်လျက် ထို စျာန်ကို

နှလုံးသွင်း၍ ထို ဈာန်၌ အကြိမ်များစွာ နေလေ့ရှိသည်, မယုတ်သော ဈာန်ရှိသည်ဖြစ်၍ သေခြင်းကို ပြုလတ်သော် နေဝသညာနာသညာယတနဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော ပြဟ္မာတို့၏ အသင်းဝင်အဖြစ်သို့ ရောက်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထို ဘုံမှ ရွေ့လျောလတ်သော် ဤကာမဘုံသို့ လာရောက်တတ်သောကြောင့် အာဂါမီပုဂ္ဂိုလ် မည်၏။

သာရိပုတြာ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အောက်ပိုင်းသံယောဇဉ်တို့ကို ပယ်ကုန်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထို ဈာန်ကို သာယာ၏၊ ထို ဈာန်ကို အလိုရှိ၏၊ ထို ဈာန်ဖြင့် နှစ်သိမ့်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ထို ဈာန်၌ တည်လျက် ထို ဈာန်ကို နှလုံးသွင်း၍ ထို ဈာန်၌ အကြိမ်များစွာ နေလေ့ရှိသည်, မယုတ်သော ဈာန်ရှိသည်ဖြစ်၍ သေခြင်းကို ပြုလတ်သော် နေဝသညာနာသညာယတနဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော ပြဟ္မာတို့၏ အသင်းဝင်အဖြစ်သို့ ရောက်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထို ဘုံမှ ရွေ့လျောလတ်သော် ဤ(ခန္ဓာငါးပါးရှိ) ဘုံသို့ မလာရောက်တတ်သောကြောင့် အနာဂါမီပုဂ္ဂိုလ် မည်၏၊ သာရိပုတြာ အကြင် (ဩရမ္ဘာဂိယသံယောဇဉ်ကို မပယ်ခြင်း ဟူသော) အကြောင်းအထောက်အပံ့ကြောင့် အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ထို ကိုယ်မှ ရွေ့လျော ကုန်လတ်သော် ဤကာမဘုံသို့လာရောက်တတ်သောကြောင့် အာဂါမီပုဂ္ဂိုလ်တို့ မည်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကြောင်း အထောက်အပံ့တည်း။ သာရိပုတြာ အကြင် (ဩရမ္ဘာဂိယသံယောဇဉ်ကို ပယ်ခြင်းဟူသော) အကြောင်း အထောက်အပံ့ကြောင့် အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ထို ကိုယ်မှ ရွေ့လျော ကုန်လတ်သော် ဤ(ခန္ဓာငါးပါးရှိ) ဘုံသို့ မလာရောက်တတ်သောကြောင့် အနာဂါမီပုဂ္ဂိုလ် မည်ကုန်၏။ ဤသည်ကား အကြောင်း အထောက်အပံ့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

=== (၁၈) ၃ - သစ္စေတနိယဝဂ် ===

၂ - ဝိဘတ္တိသုတ်

၁၇၂။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့ကို "ငါ့သျှင် ရဟန်းတို့"ဟု ခေါ်၏။ ရဟန်းတို့သည် "ငါ့သျှင်"ဟု အသျှင်သာရိပုတြာအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။ အသျှင်သာရိပုတြာ သည် ဤစကားကို မိန့်ဆို၏-

ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းဖြစ်၍ တစ်ဆယ့်ငါးရက်ရှိပြီးသော ငါသည် အနက်ငါးပါးတို့၌ အပြားအားဖြင့် ခွဲခြမ်းဝေဖန်၍ သိသော (အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ) ဉာဏ်ကို အကြောင်းအားဖြင့်, အက္ခရာအားဖြင့် မျက်မှောက်ပြုနိုင်ခဲ့ပြီ၊ ထို (အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ) ဉာဏ်ကို ငါသည် အကြောင်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ဟောကြား၏၊ ထင်စွာ ဟောပြော၏၊ သိစေ၏၊ ဖြစ်စေ၏၊ ဖွင့်ပြ၏၊ ဝေဖန်၏၊ ပေါ်လွင်အောင် ပြု၏၊ (အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ၌) ယုံမှားတွေးတောသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ငါ့ကို အမေးပြဿနာဖြင့် (ချဉ်းကပ်လော့)၊ ငါသည် (ထိုသူအား) ဖြေဆိုသဖြင့် (စိတ်ကို နှစ်သက်စေအံ့)၊ အကြင် ဆရာသည် ငါတို့သိအပ်သော တရားတို့၌ ကောင်းစွာ လိမ္မာတော်မူ၏၊ ထို ဆရာသည် ငါတို့၏ မျက်မှောက်၌ ဖြစ်တော်မူ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းဖြစ်၍ တစ်ဆယ့်ငါးရက်ရှိပြီးသော ငါသည် အကြောင်းငါးပါးတို့၌ အပြားအားဖြင့် ခွဲခြမ်းဝေဖန်၍ သိသော (ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ) ဉာဏ်ကို အကြောင်းအားဖြင့်, အက္ခရာအားဖြင့် မျက်မှောက်ပြုနိုင်ခဲ့ပြီ၊ ထို (ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ) ဉာဏ်ကို ငါသည် အကြောင်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ဟောကြား၏၊ ထင်စွာ ဟောပြော၏၊ သိစေ၏၊ ဖြစ်စေ၏၊ ဖွင့်ပြ၏၊ ဝေဖန်၏၊ ပေါ်လွင်အောင် ပြု၏၊ (ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်၌) ယုံမှားတွေးတောသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ငါ့ကို အမေးပြဿနာဖြင့် (ချဉ်းကပ်လော့)၊ ငါသည် (ထိုသူအား) ဖြေဆိုသဖြင့် (စိတ်ကို နှစ်သက်စေအံ့)၊ အကြင် ဆရာသည် ငါတို့သိအပ်သော တရားတို့၌ ကောင်းစွာ လိမ္မာတော်မူ၏၊ ထို ဆရာသည် ငါတို့၏ မျက်မှောက်၌ ဖြစ်တော်မူ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းဖြစ်၍ တစ်ဆယ့်ငါးရက်ရှိပြီးသော ငါသည် မာဂဓဘာသာကို အပြားအားဖြင့် ခွဲခြမ်းဝေဖန်၍ သိသော (နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ) ဉာဏ်ကို အကြောင်းအားဖြင့်, အက္ခရာအားဖြင့် မျက်မှောက်ပြုနိုင်ခဲ့ပြီ၊ ထို (နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ) ဉာဏ်ကို ငါသည် အကြောင်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ဟောကြား၏၊ ထင်စွာ ဟောပြော၏၊ သိစေ၏၊ ဖြစ်စေ၏၊ ဖွင့်ပြ၏၊ ဝေဖန်၏၊ ပေါ်လွင်အောင် ပြု၏၊ (နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်၌) ယုံမှားတွေးတောသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ငါ့ကို အမေးပြဿနာဖြင့် (ချဉ်းကပ်လော့)၊ ငါသည် (ထိုသူအား) ဖြေဆိုသဖြင့် (စိတ်ကို နှစ်သက်စေအံ့)၊ အကြင် ဆရာသည် ငါတို့သိအပ်သော တရားတို့၌ ကောင်းစွာ လိမ္မာတော်မူ၏၊ ထို ဆရာသည် ငါတို့၏ မျက်မှောက်၌ ဖြစ်တော်မူ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းဖြစ်၍ တစ်ဆယ့်ငါးရက်ရှိပြီးသော ငါသည် ရှေးဉာဏ်သုံးပါးတို့၌ အပြားအားဖြင့် ခွဲခြမ်းဝေဖန်၍ သိသော (ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါ) ဉာဏ်ကို အကြောင်းအားဖြင့်, အက္ခရာအားဖြင့် မျက်မှောက် ပြုနိုင်ခဲ့ပြီ၊ ထို (ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါ) ဉာဏ်ကို ငါသည် အကြောင်း အမျိုးမျိုးဖြင့် ဟောကြား၏၊ ထင်စွာ ဟောပြော၏၊ သိစေ၏၊ ဖြစ်စေ၏၊ ဖွင့်ပြ၏၊ ဝေဖန်၏၊ ပေါ်လွင်အောင် ပြု၏၊ (ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါ ဉာဏ်၌) ယုံမှားတွေးတောသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ငါ့ကို အမေးပြဿနာဖြင့် (ချဉ်းကပ်လော့)၊ ငါသည် (ထိုသူအား) ဖြေဆိုသဖြင့် (စိတ်ကို နှစ်သက်စေအံ့)၊ အကြင် ဆရာသည် ငါတို့ သိအပ်သော တရားတို့၌ ကောင်းစွာ လိမ္မာတော်မူ၏၊ ထို ဆရာသည် ငါတို့၏ မျက်မှောက်၌ ဖြစ်တော်မူ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ဒုတိယသုတ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၈) ၃ - သစ္စေတနိယဝဂ် ===

၃ - မဟာကောဋ္ဌိကသုတ်

၁၇၃။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာကောဋ္ဌိကသည် အသျှင်သာရိပုတြာထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်သာရိပုတြာနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြီးဆုံးစေပြီး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် အသျှင်သာရိပုတြာအား ဤစကားကို ဆို၏-

ငါ့သျှင် တွေ့ထိခြင်း၏ တည်ရာ 'ဖဿာယတန' ခြောက်ပါးတို့၏ အကြွင်းမဲ့ကင်းခြင်း ချုပ်ခြင်းကြောင့် အခြား (ကိလေသာ) တစ်စုံတစ်ခုသည် ရှိလေသလောဟု လျှောက်၏။ ငါ့သျှင် ဤသို့ မဆိုသင့်ပါ။ ငါ့သျှင် တွေ့ထိခြင်း၏ တည်ရာ 'ဖဿာယတန' ခြောက်ပါးတို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကင်းခြင်း ချုပ်ခြင်းကြောင့် အခြား (ကိလေသာ) တစ်စုံတစ်ခုသည် မရှိလေသလောဟု (လျှောက်၏)။ ငါ့သျှင် ဤသို့ မဆိုသင့်ပါ။ ငါ့သျှင် တွေ့ထိခြင်း၏ တည်ရာ 'ဖဿာယတန' ခြောက်ပါးတို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကင်းခြင်း ချုပ်ခြင်းကြောင့် အခြား (ကိလေသာ) တစ်စုံတစ်ခုသည် ရှိလည်းရှိ မရှိလည်းမရှိသလောဟု (လျှောက်၏)။ ငါ့သျှင် ဤသို့ မဆို သင့်ပါ။ ငါ့သျှင် တွေ့ထိခြင်း၏ တည်ရာ 'ဖဿာ ယတန' ခြောက်ပါးတို့၏ အကြွင်းမဲ့ကင်းခြင်း ချုပ်ခြင်းကြောင့် အခြား (ကိလေသာ) တစ်စုံတစ်ခုသည် ရှိသည်လည်း မဟုတ် မရှိသည်လည်း မဟုတ်သလော ဟု (လျှောက်၏)၊ ငါ့သျှင် ဤသို့ မဆိုသင့်ပါ။

"ငါ့သျှင် တွေ့ထိခြင်း၏ တည်ရာ 'ဖဿာ ယတန' ခြောက်ပါးတို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကင်းခြင်း ချုပ်ခြင်းကြောင့် အခြား (ကိလေသာ) တစ်စုံတစ်ခုသည် ရှိလေသလော"ဟု (ငါ) မေးအပ်သော် "ငါ့သျှင် ဤသို့ မဆိုသင့်ပါ" ဟု (သင်) ဆိုဘိ၏။ "ငါ့သျှင် တွေ့ထိခြင်း၏ တည်ရာ 'ဖဿာယတန' ခြောက်ပါးတို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကင်းခြင်း ချုပ်ခြင်းကြောင့် အခြား (ကိလေသာ) တစ်စုံတစ်ခုသည် မရှိလေ သလော" ဟု (ငါ) မေးအပ်သော် "ငါ့သျှင် ဤသို့ မဆိုသင့်ပါ" ဟု (သင်) ဆိုဘိ၏။ "ငါ့သျှင် တွေ့ထိခြင်း၏ တည်ရာ 'ဖဿာယတန' ခြောက်ပါးတို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကင်းခြင်း ချုပ်ခြင်းကြောင့် အခြား (ကိလေသာ) တစ်စုံတစ်ခုသည် ရှိလည်းရှိ မရှိလည်းမရှိလေသလော" ဟု (ငါ) မေးအပ်သော် "ငါ့သျှင် ဤသို့ မဆိုသင့်ပါ" ဟု (သင်) ဆိုဘိ၏။ "ငါ့သျှင် တွေ့ထိခြင်း၏ တည်ရာ 'ဖဿာ ယတန' ခြောက်ပါး တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကင်းခြင်း ချုပ်ခြင်းကြောင့် အခြား (ကိလေသာ) တစ်စုံတစ်ခုသည် မရှိသည်လည်း မဟုတ် ရှိသည်လည်း မဟုတ်လေ သလော" ဟု (ငါ) မေးအပ်သော် "ငါ့သျှင် ဤသို့ မဆိုသင့်ပါ" ဟု (သင်) ဆိုဘိ၏။ ငါ့သျှင် ဟောဆို တော်မူသော ဤတရား၏ အနက်ကို အဘယ်သို့လျှင် မှတ်ရပါအံ့နည်း ဟု လျှောက်၏။

ငါ့သျှင် တွေ့ထိခြင်း၏တည်ရာ 'ဖဿာယတန' ခြောက်ပါးတို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကင်းခြင်း ချုပ်ခြင်းကြောင့် အခြား (ကိလေသာ) တစ်စုံတစ်ခုသည် ရှိ၏" ဟု ဆိုသော သူသည် မချဲ့သင့်သော အရာကို ချဲ့၏။ "ငါ့သျှင် တွေ့ထိခြင်း၏တည်ရာ 'ဖဿာယတန' ခြောက်ပါးတို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကင်းခြင်း ချုပ်ခြင်းကြောင့် အခြား (ကိလေသာ) တစ်စုံတစ်ခုသည် မရှိ" ဟု ဆိုသော သူသည် မချဲ့သင့်သော အရာကို ချဲ့၏။ "ငါ့သျှင် တွေ့ထိခြင်း၏တည်ရာ 'ဖဿာ ယတန' ခြောက်ပါးတို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကင်းခြင်း ချုပ်ခြင်းကြောင့် အခြား (ကိလေသာ) တစ်စုံတစ်ခုသည် ရှိလည်း ရှိ၏၊ မရှိလည်းမရှိ" ဟု ဆိုသော သူသည် မချဲ့သင့် သော အရာကို ချဲ့၏။ "ငါ့သျှင် တွေ့ထိခြင်း၏ တည်ရာ 'ဖဿာယတန'ခြောက်ပါးတို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကင်းခြင်း ချုပ်ခြင်းကြောင့် အခြား (ကိလေသာ) တစ်စုံတစ်ခုသည် ရှိသည်လည်းမဟုတ် မရှိသည်လည်း မဟုတ်" ဟု ဆိုသော သူသည် မချဲ့သင့်သော အရာကို ချဲ့၏။ ငါ့သျှင် တွေ့ထိခြင်း၏ တည်ရာ 'ဖဿာ ယတန' ခြောက်ပါးတို့၏ ဖြစ်ခြင်းနှင့်အမျှ (သံသရာကို ချဲ့တတ်သော တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိဟု ဆိုအပ်သော) ပပဉ္စတရား၏ ဖြစ်ခြင်းသည် ရှိ၏၊ ပပဉ္စတရား၏ ဖြစ်ခြင်းနှင့်အမျှ တွေ့ထိခြင်း၏

တည်ရာ 'ဖဿာ ယတန' ခြောက်ပါးတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည် ရှိ၏၊ ငါ့သျှင် တွေ့ထိခြင်း၏ တည်ရာ 'ဖဿာယတန' ခြောက်ပါး တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကင်းခြင်း ချုပ်ခြင်းကြောင့် (သံသရာကို ချဲ့တတ်သော တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိဟုဆိုအပ်သော) ပပဉ္စတရားတို့၏ ချုပ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ ပပဉ္စတရားတို့၏ ငြိမ်းခြင်းသည် ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၈) ၃ - သစ္စေတနိယဝဂ် ===

၄ - အာနန္ဒသုတ်

၁၇၄။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် အသျှင်မဟာကောဋ္ဌိကထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်မဟာကောဋ္ဌိကနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြီးဆုံးစေ၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် အသျှင်မဟာကောဋ္ဌိကအား ဤစကားကို ဆို၏-

ငါ့သျှင် တွေ့ထိခြင်း၏တည်ရာ 'ဖဿာယတန' ခြောက်ပါးတို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကင်းခြင်း ချုပ်ခြင်းကြောင့် အခြား (ကိလေသာ) တစ်စုံတစ်ခုသည် ရှိလေသလောဟု လျှောက်၏။ ငါ့သျှင် ဤသို့ မဆိုသင့်ပါ။ ငါ့သျှင် တွေ့ထိခြင်း၏တည်ရာ 'ဖဿာယတန' ခြောက်ပါးတို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကင်းခြင်း ချုပ်ခြင်းကြောင့် အခြား (ကိလေသာ) တစ်စုံတစ်ခုသည် မရှိလေသလောဟု (လျှောက်၏)။ ငါ့သျှင် ဤသို့ မဆိုသင့်ပါ။ ငါ့သျှင် တွေ့ထိခြင်း၏ တည်ရာ 'ဖဿာယတန' ခြောက်ပါးတို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကင်းခြင်း ချုပ်ခြင်းကြောင့် အခြား (ကိလေသာ) တစ်စုံတစ်ခုသည် ရှိလည်းရှိ မရှိလည်း မရှိလေသလော ဟု (လျှောက်၏)။ ငါ့သျှင့်ဤသို့ မဆိုသင့်ပါ။ ငါ့သျှင် တွေ့ထိခြင်း၏ တည်ရာ 'ဖဿာယတန' ခြောက်ပါးတို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကင်းခြင်း ချုပ်ခြင်းကြောင့် အခြား (ကိလေသာ) တစ်စုံတစ်ခုသည် မရှိသည်လည်းမဟုတ် ရှိသည်လည်း မဟုတ်လေ သလောဟု (လျှောက်၏)။ ငါ့သျှင် ဤသို့ မဆိုသင့်ပါ (ဟုဆို၏)။

"ငါ့သျှင် တွေ့ထိခြင်း၏ တည်ရာ 'ဖဿာယတန'ခြောက်ပါးတို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကင်းခြင်း ချုပ်ခြင်းကြောင့် အခြား (ကိလေသာ) တစ်စုံတစ်ခုသည် ရှိလေသလော"ဟု (ငါ) မေးအပ်သော် "ငါ့သျှင် ဤသို့ မဆို သင့်ပါ" ဟု (သင်) ဆိုဘိ၏။ "ငါ့သျှင် တွေ့ထိခြင်း၏ တည်ရာ 'ဖဿာယတန' ခြောက်ပါးတို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကင်းခြင်း ချုပ်ခြင်းကြောင့် အခြား (ကိလေသာ) တစ်စုံတစ်ခုသည် မရှိလေ သလော" ဟု (ငါ) မေးအပ်သော် "ငါ့သျှင် ဤသို့ မဆိုသင့်ပါ"ဟု (သင်) ဆိုဘိ၏။ "ငါ့သျှင် တွေ့ထိခြင်း၏ တည်ရာ 'ဖဿာယတန' ခြောက်ပါးတို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကင်းခြင်း ချုပ်ခြင်းကြောင့် အခြား (ကိလေသာ) တစ်စုံတစ်ခုသည် ရှိလည်းရှိ မရှိလည်း မရှိလေသလော"ဟု (ငါ) မေးအပ်သော် "ငါ့သျှင် ဤသို့ မဆိုသင့်ပါ" ဟု (သင်) ဆိုဘိ၏။ "ငါ့သျှင် တွေ့ထိခြင်း၏ တည်ရာ 'ဖဿာယတန' ခြောက်ပါးတို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကင်းခြင်း ချုပ်ခြင်းကြောင့် အခြား (ကိလေသာ) တစ်စုံတစ်ခုသည် ရှိသည်လည်း မဟုတ် မရှိသည်လည်း မဟုတ်သလော" ဟု (ငါ) မေးအပ်သော် "ငါ့သျှင် ဤသို့ မဆိုသင့်ပါ" ဟု (သင်) ဆိုဘိ၏။ ငါ့သျှင် ဟောဆိုအပ်သော ဤတရား၏ အနက်ကို အဘယ်သို့လျှင် မှတ်ရပါအံ့နည်း ဟု (လျှောက်၏)။

"ငါ့သျှင် တွေ့ထိခြင်း၏ တည်ရာ 'ဖဿာယတန' ခြောက်ပါးတို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကင်းခြင်း ချုပ်ခြင်းကြောင့် အခြား (ကိလေသာ) တစ်စုံတစ်ခုသည် ရှိ၏"ဟု ဆိုသော သူသည် မချဲ့သင့်သော အရာကို ချဲ့၏။ "ငါ့သျှင် တွေ့ထိခြင်း၏တည်ရာ 'ဖဿာယတန' ခြောက်ပါးတို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကင်းခြင်း ချုပ်ခြင်းကြောင့် အခြား (ကိလေသာ) တစ်စုံတစ်ခုသည် မရှိ"ဟု ဆိုသော သူသည် မချဲ့သင့်သော အရာကို ချဲ့၏။ "ငါ့သျှင် တွေ့ထိခြင်း၏တည်ရာ 'ဖဿာယတန' ခြောက်ပါးတို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကင်းခြင်း ချုပ်ခြင်းကြောင့် အခြား (ကိလေသာ) တစ်စုံတစ်ခုသည် ရှိလည်းရှိ၏၊ မရှိလည်းမရှိ"ဟု ဆိုသော သူသည် မချဲ့သင့်သောအရာကို ချဲ့၏။ "ငါ့သျှင် တွေ့ထိခြင်း၏တည်ရာ 'ဖဿာယတန' ခြောက်ပါးတို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကင်းခြင်း ချုပ်ခြင်းကြောင့် အခြား (ကိလေသာ) တစ်စုံတစ်ခုသည် ရှိသည်လည်းမဟုတ် မရှိသည်လည်း မဟုတ်" ဟု ဆိုသော သူသည် မချဲ့သင့်သော အရာကို ချဲ့၏။ ငါ့သျှင် တွေ့ထိခြင်း၏ တည်ရာ 'ဖဿာ ယတန' ခြောက်ပါးတို့၏ ဖြစ်ခြင်းနှင့်အမျှ သံသရာကို ချဲ့တတ်သော 'ပပဉ္စ'တရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည် ရှိ၏၊ ပပဉ္စတရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းနှင့်အမျှ တွေ့ထိခြင်း၏ တည်ရာ 'ဖဿာယတန' ခြောက်ပါးတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည် ရှိ၏၊ ငါ့သျှင် တွေ့ထိခြင်း၏တည်ရာ 'ဖဿာယတန' ခြောက်ပါးတို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကင်းခြင်း ချုပ်ခြင်းကြောင့် သံသရာကို ချဲ့တတ်သော 'ပပဉ္စ'တရားတို့၏ ချုပ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ ပပဉ္စတရားတို့၏ ငြိမ်းခြင်းသည် ဖြစ်၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၈) ၃ - သဉ္စေတနိယဝဂ် ===

၅ - ဥပဝါဏသုတ်

၁၇၅။ ထိုအခါ အသျှင်ဥပဝါဏသည် အသျှင်သာရိပုတြာထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင် သာရိပုတြာ နှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြီးဆုံးစေပြီး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် အသျှင်သာရိပုတြာအား ဤစကားကို လျှောက်၏-

"ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြင့် (ဝဋ်ဆင်းရဲ၏) အဆုံးကို ပြုပါသလောဟု လျှောက်၏၊ ငါ့သျှင် ဤသို့ အဆုံးကို ပြုခြင်းသည် မဖြစ်နိုင်။ ငါ့သျှင် အကျင့် 'စရဏ' ဖြင့် (ဝဋ်ဆင်းရဲ၏) အဆုံးကို ပြုပါသလော ဟု (လျှောက်၏)။ ငါ့သျှင် ဤသို့ အဆုံးကို ပြုခြင်းသည် မဖြစ်နိုင်။ ငါ့သျှင် အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' ဖြင့် (ဝဋ်ဆင်းရဲ၏) အဆုံးကို ပြုပါသလောဟု (လျှောက်၏)။ ငါ့သျှင် ဤသို့ အဆုံး ကို ပြုခြင်းသည် မဖြစ်နိုင်။ ငါ့သျှင် အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ'ကို ဖယ်ထား၍ (ဝဋ်ဆင်းရဲ၏) အဆုံးကို ပြုပါသလောဟု (လျှောက်၏)။ ငါ့သျှင် ဤသို့ အဆုံးကို ပြုခြင်းသည် မဖြစ်နိုင်။

"ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြင့် (ဝဋ်ဆင်းရဲ၏) အဆုံးကို ပြုသလော"ဟု (ငါ) မေးအပ်သော် "ငါ့သျှင် ဤသို့ အဆုံးကို မပြုနိုင်"ဟု (သင်) ဆိုဘိ၏။ "ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ အကျင့် 'စရဏ' ဖြင့် ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုသလော"ဟု (ငါ) မေးအပ်သော် "ငါ့သျှင် ဤသို့ အဆုံးကို မပြုနိုင်"ဟု (သင်) ဆိုဘိ၏။ "ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' ဖြင့် (ဝဋ်ဆင်းရဲ၏) အဆုံးကို ပြုသလော" ဟု (ငါ) မေးအပ်သော် "ငါ့သျှင် ဤသို့ အဆုံးကို မပြုနိုင်" ဟု (သင်) ဆိုဘိ၏။ "ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ'ကို ဖယ်ထား၍ (ဝဋ်ဆင်းရဲ၏) အဆုံးကို ပြု

သလော" ဟု (ငါ) မေးအပ်သော် "ငါ့သျှင် ဤသို့ အဆုံးကို မပြုနိုင်" ဟု (သင်) ဆိုဘိ၏။ ငါ့သျှင် အဘယ်သို့လျှင် (ဝဋ္ဋဆင်းရဲ၏) အဆုံးကို ပြုပါသနည်းဟု လျှောက်၏။

ငါ့သျှင် အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြင့် (ဝဋ္ဋဆင်းရဲ၏) အဆုံးကို အကယ်၍ ပြုသည်ဖြစ်အံ့၊ စွဲလမ်းခြင်း ဖြစ်လျက်သာလျှင် ဝဋ္ဋဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုသည် ဖြစ်ရာ၏၊ ငါ့သျှင် အကျင့် 'စရဏ' ဖြင့် (ဝဋ္ဋဆင်းရဲ၏) အဆုံးကို အကယ်၍ ပြုသည်ဖြစ်အံ့၊ စွဲလမ်းခြင်း ဖြစ်လျက်သာလျှင် ဝဋ္ဋဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုသည် ဖြစ်ရာ၏၊ ငါ့သျှင် အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ'ဖြင့် (ဝဋ္ဋဆင်းရဲ၏) အဆုံးကို အကယ်၍ ပြုသည် ဖြစ်အံ့၊ စွဲလမ်းခြင်း ဖြစ်လျက်သာလျှင် ဝဋ္ဋဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုသည် ဖြစ်ရာ၏၊ ငါ့သျှင် အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ'ကို ဖယ်ထား၍ (ဝဋ္ဋဆင်းရဲ၏) အဆုံးကို အကယ်၍ ပြုသည်ဖြစ်အံ့၊ ပုထုဇဉ်သည် ဝဋ္ဋဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုသည် ဖြစ်ရာ၏။ ထို စကား မှန်၏၊ ငါ့သျှင် ပုထုဇဉ်သည် အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ'မှ ကင်း၏။ ငါ့သျှင် အကျင့် 'စရဏ'မှ ချို့တဲ့သော သူသည်ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ မမြင်။ အကျင့် 'စရဏ'နှင့် ပြည့်စုံသူသည်သာဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏၊ မြင်၏၊ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသည် မြင်သည် ဖြစ်၍ (ဝဋ္ဋဆင်းရဲ၏) အဆုံးကို ပြု၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၈) ၃ - သဒ္ဓမ္မတနိယဝဂ် ===

၆ - အာယာစနသုတ်

၁၇၆။ ရဟန်းတို့ သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ တောင့်တလိုမူ "(ငါသည်) သာရိပုတြာ မောဂ္ဂလာန်တို့၏ သဘောနှင့် တူမျှသော သဘောရှိသူ ဖြစ်ရလို၏" ဟု တောင့်တရာ၏။ ရဟန်းတို့ ငါ၏တပည့် ရဟန်းတို့တွင် သာရိပုတြာနှင့် မောဂ္ဂလာန်တို့သည် ချိန်သဖွယ် ဖြစ်ကုန်၏၊ နှိုင်းရှည့်ကြောင်း (ပမာဏ) ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းမိန်းမသည် ကောင်းစွာ တောင့်တလိုမူ "(ငါသည်) ခေမာ ဘိက္ခုနီနှင့် ဥပ္ပလဝဏ် ဘိက္ခုနီတို့၏ သဘောနှင့် တူမျှသော သဘောရှိသူ ဖြစ်ရလို၏" ဟု တောင့်တ ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ငါ၏တပည့်မ ရဟန်းမိန်းမတို့တွင် ခေမာဘိက္ခုနီနှင့် ဥပ္ပလဝဏ်ဘိက္ခုနီတို့သည် ချိန်သဖွယ် ဖြစ်ကုန်၏၊ နှိုင်းရှည့်ကြောင်း (ပမာဏ) ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသကာသည် ကောင်းစွာ တောင့်တလိုမူ "(ငါသည်) စိတ္တသူကြွယ်နှင့် ဟတ္ထက အာဠဝကမင်းသားတို့၏ သဘောနှင့်တူမျှသော သဘောရှိသူ ဖြစ်ရလို၏" ဟု တောင့်တရာ၏။ ရဟန်းတို့ ငါ၏တပည့် ဥပါသကာတို့တွင် စိတ္တသူကြွယ်နှင့် ဟတ္ထက အာဠဝကမင်းသားတို့သည် ချိန်သဖွယ် ဖြစ်ကုန်၏၊ နှိုင်းရှည့်ကြောင်း (ပမာဏ) ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသိကာမသည် ကောင်းစွာ တောင့်တလိုမူ "(ငါသည်) ခုဇ္ဇုတ္တရာ ဥပါသိကာမနှင့် ဝေဠုကဏ္ဍကီရွာသူ နန္ဒမာတာတို့၏ သဘောနှင့်တူမျှသော သဘောရှိသူ ဖြစ်ရ လို၏" ဟု တောင့်တရာ၏။ ရဟန်းတို့ ငါ၏ တပည့်မဖြစ်သော ဥပါသိကာမတို့တွင် ခုဇ္ဇုတ္တရာနှင့် ဝေဠုကဏ္ဍကီရွာသူ နန္ဒမာတာတို့သည် ချိန်သဖွယ် ဖြစ်ကုန်၏၊ နှိုင်းရှည့်ကြောင်း (ပမာဏ) ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၈) ၃ - သစ္စေတနိယဝဂ် ===

၇ - ရာဟုလသုတ်

၁၇၇။ ထိုအခါ အသျှင်ရာဟုလာသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော ရာဟုလာအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ရာဟုလာ အတွင်းသန္တာန်၌ဖြစ်သော အကြင် မြေ 'ပထဝီ'ဓာတ်သည်လည်းကောင်း၊ အပသန္တာန်၌ ဖြစ်သော အကြင် မြေ 'ပထဝီ'ဓာတ်သည် လည်းကောင်း ရှိ၏၊ ဤသဘောတရားသည် မြေ 'ပထဝီ' ဓာတ်မျှသာတည်း၊ "ဤပထဝီဓာတ်သည် ငါ့ဥစ္စာမဟုတ်၊ ဤပထဝီဓာတ်သည် ငါမဟုတ်၊ ဤပထဝီဓာတ် သည် ငါ့ကိုယ်မဟုတ်" ဟု ဤသို့ ထို ပထဝီဓာတ်ကိုဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့် (ဝိပဿနာ,မဂ်) ပညာဖြင့် ရှုအပ်၏၊ ဤသို့ ထို ပထဝီဓာတ်ကိုဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ပညာဖြင့် ရှုခြင်းကြောင့် ပထဝီဓာတ်၌ ငြီးငွေ့၏၊ ပထဝီဓာတ်၌ စိတ်သည် တပ်ခြင်းကင်း၏။

ရာဟုလာ အတွင်းသန္တာန်၌ဖြစ်သော အကြင် ရေ 'အာပေါ'ဓာတ်သည်လည်းကောင်း၊ အပသန္တာန်၌ ဖြစ်သော အကြင် ရေ 'အာပေါ'ဓာတ်သည်လည်းကောင်း ရှိ၏၊ ဤသဘောတရားသည် ရေ 'အာပေါ' ဓာတ်မျှ သာတည်း၊ "ဤအာပေါဓာတ်သည် ငါ့ဥစ္စာမဟုတ်၊ ဤအာပေါဓာတ်သည် ငါမဟုတ်၊ ဤအာပေါ ဓာတ်သည် ငါ့ကိုယ် မဟုတ်" ဟု ဤသို့ ထို အာပေါဓာတ်ကို ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် (ဝိပဿနာ, မဂ်) ပညာဖြင့် ရှုအပ်၏၊ ဤသို့ ထို အာပေါဓာတ်ကိုဟုတ်မှန်သော အတိုင်း ပညာဖြင့် ရှုခြင်းကြောင့် အာပေါဓာတ်၌ ငြီးငွေ့၏၊ အာပေါဓာတ်၌ စိတ်သည် တပ်ခြင်းကင်း၏။

ရာဟုလာ အတွင်းသန္တာန်၌ဖြစ်သော အကြင် မီး 'တေဇော'ဓာတ်သည်လည်းကောင်း၊ အပသန္တာန်၌ ဖြစ်သော အကြင် မီး 'တေဇော'ဓာတ်သည် လည်းကောင်း ရှိ၏၊ ဤသဘောတရားသည် မီး 'တေဇော' ဓာတ်မျှသာတည်း၊ "ဤတေဇောဓာတ်သည် ငါ့ဥစ္စာမဟုတ်၊ ဤတေဇောဓာတ်သည် ငါမဟုတ်၊ ဤ တေဇောဓာတ်သည် ငါ့ကိုယ်မဟုတ်" ဟု ဤသို့ ထို တေဇောဓာတ်ကိုဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သင့်သော အကြောင်း အားဖြင့် (ဝိပဿနာ, မဂ်) ပညာဖြင့် ရှုအပ်၏၊ ဤသို့ ထို တေဇောဓာတ်ကို ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း ပညာဖြင့် ရှုခြင်းကြောင့် တေဇောဓာတ်၌ ငြီးငွေ့၏၊ တေဇောဓာတ်၌ စိတ်သည် တပ်ခြင်း ကင်း၏။

ရာဟုလာ အတွင်းသန္တာန်၌ဖြစ်သော အကြင် လေ 'ဝါယော' ဓာတ်သည်လည်းကောင်း၊ အပသန္တာန်၌ ဖြစ်သော အကြင် လေ 'ဝါယော' ဓာတ်သည်လည်းကောင်း ရှိ၏၊ ဤသဘောတရားသည် လေ 'ဝါယော' ဓာတ် သာတည်း၊ "ဤဝါယောဓာတ်သည် ငါ့ဥစ္စာမဟုတ်၊ ဤဝါယောဓာတ်သည် ငါမဟုတ်၊ ဤဝါယောဓာတ်သည် ငါ့ကိုယ် မဟုတ်" ဟု ဤသို့ ထို ဝါယောဓာတ်ကို သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် (ဝိပဿနာ, မဂ်) ပညာဖြင့် ရှုအပ်၏၊ ဤသို့ ထို ဝါယောဓာတ်ကို ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း ပညာဖြင့် ရှုခြင်းကြောင့် ဝါယောဓာတ်၌ ငြီးငွေ့၏၊ ဝါယောဓာတ်၌ စိတ်သည် တပ်ခြင်း ကင်း၏။

ရာဟုလာ အကြင် အခါ၌ ရဟန်းသည် ဤဓာတ်လေးပါးတို့၌ မိမိကိုယ်'အတ္တ' ဟူ၍ မရှု၊ မိမိဥစ္စာ 'အတ္တ နိယ' ဟူ၍ မရှု၊ ရာဟုလာ (ထိုအခါ၌) ဤရဟန်းကို တဏှာကို ဖြတ်ပြီးသူ၊ သံယောဇဉ်ကို လွန်မြောက်ပြီးသူ ဟု ဆိုအပ်၏၊ ကောင်းစွာ ထောင်လွှားခြင်း 'မာန'ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် ဝဋ္ဋဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုပြီးသူ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၈) ၃ - သဉ္စေတနိယဝဂ် ===

၈ - ဇမ္ဗာလီသုတ်

၁၇၈။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုး တို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ငြိမ်သက်သော၊ စိတ်၏ (နီဝရဏတို့မှ) လွတ်မြောက်မှု 'မဟဂ္ဂုတ် သမာပတ်' တစ်ခုခုသို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ထိုရဟန်းသည် (ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော တေဘူမကတရားအပေါင်း) သက္ကာယ၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို နှလုံးသွင်း၏၊ သက္ကာယ၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို နှလုံးသွင်းသော ထိုရဟန်းအား သက္ကာယ၏ ချုပ်ရာ၌ စိတ်သည် မသက်ဝင်နိုင်၊ မကြည်လင်၊ ကောင်းစွာ မတည်၊ မဝေခွဲနိုင်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် ထိုရဟန်းအား သက္ကာယ၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မမျှော်လင့်အပ်။ ရဟန်းတို့ ယောက်ျားသည် အစေးဖြင့် လိမ်းကျံနေသော လက်ဖြင့် သစ်ခက်ကို ကိုင်ဆွဲအံ့၊ ထို ယောက်ျား၏ ထို လက်သည် ငြိကပ်ရာ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ စွဲယူရာသကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဖွဲ့ရာသကဲ့သို့ လည်းကောင်း ရဟန်းတို့ ဤအတူ သာလျှင် ရဟန်းသည် ငြိမ်သက်သော၊ စိတ်၏ (နီဝရဏတို့မှ) လွတ်မြောက်မှု 'မဟဂ္ဂုတ်သမာပတ်' တစ်ခုခုသို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် သက္ကာယ၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို နှလုံးသွင်း၏၊ သက္ကာယ၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို နှလုံးသွင်းသော ထိုရဟန်းအား သက္ကာယ၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)၌ စိတ်သည် မသက်ဝင်နိုင်၊ မကြည်လင်၊ ကောင်းစွာ မတည်၊ မဝေခွဲနိုင်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် ထိုရဟန်းအား သက္ကာယ၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မမျှော်လင့်အပ်။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ငြိမ်သက်သော၊ စိတ်၏ (နီဝရဏတို့မှ) လွတ်မြောက်မှု 'မဟဂ္ဂုတ်သမာပတ်' တစ်ခုခုသို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ထိုရဟန်းသည် သက္ကာယ၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို နှလုံးသွင်း၏၊ သက္ကာယ၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို နှလုံးသွင်းသော ထိုရဟန်းအား သက္ကာယ၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ၌ စိတ်သည် သက်ဝင်နိုင်၏၊ ကြည်လင်၏၊ ကောင်းစွာ တည်၏၊ ဝေခွဲနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် ထိုရဟန်းအား သက္ကာယ၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏။ ရဟန်းတို့ ယောက်ျားသည် စင်ကြယ်သော လက်ဖြင့် သစ်ခက်ကို ဆွဲကိုင်ငြားအံ့၊ ထို ယောက်ျား၏ လက်သည် မငြိကပ်ရာ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ မစွဲယူရာ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ မဖွဲ့ရာ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ရဟန်းသည် ငြိမ်သက်သော၊ စိတ်၏ (နီဝရဏတို့မှ) လွတ်မြောက် မှု 'မဟဂ္ဂုတ်သမာပတ်' တစ်ခုခုသို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် သက္ကာယ၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို နှလုံးသွင်း၏၊ သက္ကာယ၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို နှလုံးသွင်းသော ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား သက္ကာယ၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)၌ စိတ်သည် သက်ဝင်နိုင်၏၊ ကြည်လင်၏၊ ကောင်းစွာတည်၏၊ ဝေခွဲနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် ထိုရဟန်းအား သက္ကာယ၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ငြိမ်သက်သော၊ စိတ်၏ (နီဝရဏတို့မှ) လွတ်မြောက်မှု 'မဟဂ္ဂုတ်သမာပတ်' တစ်ခုခုသို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ထိုရဟန်းသည် အဝိဇ္ဇာကို ဖောက်ခွဲတတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို နှလုံးသွင်း၏၊ အဝိဇ္ဇာကို ဖောက်ခွဲတတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို နှလုံးသွင်းသော ထိုရဟန်းအား အဝိဇ္ဇာကို ဖောက်ခွဲတတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်၌ စိတ်သည် မသက်ဝင်နိုင်၊ မကြည်လင်၊ ကောင်းစွာ မတည်၊ မဝေခွဲနိုင်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် ထိုရဟန်းအား အဝိဇ္ဇာကို ဖောက်ခွဲတတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မမျှော်လင့်အပ်။ ရဟန်းတို့ နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာမြင့်သော တန်စီးတွင်းကြီးသည် ရှိ၏၊ ယောက်ျားသည် ထို တန်စီးတွင်းကြီး၏ ရေဝင်ရာအဝတို့ကို ပိတ်ဆို့၍ ရေထွက်ရာ အဝတို့ကို ဖွင့်လှစ်ခဲ့မူ၊ မိုးသည်လည်းကောင်း စွာ မရွာသွန်းမူ ထို တန်စီး

တွင်းကြီး၏ ကန်ပေါင်ကျိုးပျက်ခြင်းကို (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမျှော်လင့်အပ်သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ရဟန်းသည် ငြိမ်သက်သော၊ စိတ်၏ (နီဝရဏတို့မှ) လွတ်မြောက်မှု 'မဟဂ္ဂုတ်သမာပတ်' တစ်ခုခုသို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် အဝိဇ္ဇာကို ဖောက်ခွဲတတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို နှလုံးသွင်း၏၊ အဝိဇ္ဇာကို ဖောက်ခွဲတတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို နှလုံးသွင်းသော ထိုရဟန်းအား အဝိဇ္ဇာကို ဖောက်ခွဲတတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်၌ စိတ်သည် မသက်ဝင်နိုင်၊ မကြည်လင်၊ ကောင်းစွာ မတည်၊ မဝေခွဲနိုင်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် ထိုရဟန်းအား အဝိဇ္ဇာကို ဖောက်ခွဲတတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မမျှော်လင့်အပ်။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ငြိမ်သက်သော၊ စိတ်၏ (နီဝရဏတို့မှ) လွတ်မြောက်မှု 'မဟဂ္ဂုတ်သမာပတ်' တစ်ခုခုသို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ထိုရဟန်းသည် အဝိဇ္ဇာကို ဖောက်ခွဲတတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို နှလုံးသွင်း၏၊ အဝိဇ္ဇာကို ဖောက်ခွဲတတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို နှလုံးသွင်းသော ထိုရဟန်းအား အဝိဇ္ဇာကို ဖောက်ခွဲတတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်၌ စိတ်သည် သက်ဝင်နိုင်၏၊ ကြည်လင်၏၊ ကောင်းစွာတည်၏၊ ဝေခွဲနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် ထိုရဟန်းအား အဝိဇ္ဇာကို ဖောက်ခွဲတတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏။ ရဟန်းတို့ နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာမြင့်သော တန်စီးတွင်းကြီးသည် ရှိ၏၊ ယောကျ်ားသည် ထို တန်စီးတွင်းကြီး၏ ရေဝင်ရာ အဝတို့ကို ဖွင့်လှစ်၍ ရေထွက်ရာ အဝတို့ကို ပိတ်ဆို့ခဲ့မူ မိုးသည်လည်းကောင်း စွာ ရွာသွန်းခဲ့မူ ထို တန်စီး တွင်းကြီး၏ ကန်ပေါင် ကျိုးပျက်ခြင်းကို (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ရဟန်းသည် ငြိမ်သက်သော၊ စိတ်၏ (နီဝရဏတို့မှ) လွတ်မြောက်မှု 'မဟဂ္ဂုတ်သမာပတ်' တစ်ခုခုသို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် အဝိဇ္ဇာကို ဖောက်ခွဲတတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို နှလုံးသွင်း၏၊ အဝိဇ္ဇာကို ဖောက်ခွဲတတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို နှလုံးသွင်းသော ထိုရဟန်းအား အဝိဇ္ဇာကို ဖောက်ခွဲ တတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်၌ စိတ်သည် သက်ဝင်နိုင်၏၊ ကြည်လင်၏၊ ကောင်းစွာ တည်၏၊ ဝေခွဲနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် ထိုရဟန်းအား အဝိဇ္ဇာကို ဖောက်ခွဲတတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှား ရှိကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၈) ၃ - သစ္စေတနိယဝဂ် ===

၉ - နိဗ္ဗာနသုတ်

၁၇၉။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် အသျှင်သာရိပုတ္တာထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်သာရိပုတ္တာနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြီးဆုံးစေပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် အသျှင်သာရိပုတ္တာအား- "ငါ့သျှင်သာရိပုတ္တာ အကြင် အကြောင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိလေသာ မငြိမ်းကုန်၊ ထို အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း"ဟု လျှောက်၏။

ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ ဤလောက၌ "ဤသညာတို့သည် ဆုတ်ယုတ်သော အဖို့ရှိကုန်၏" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဤသညာတို့သည် ရပ်တန့်တည်နေသော အဖို့ရှိကုန်၏" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဤသညာတို့သည် ထူးသော အဖို့ရှိကုန်၏" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဤသညာတို့သည် ဖောက်ခွဲ တတ်သော အဖို့ရှိကုန်၏" ဟူ၍ လည်းကောင်း သတ္တဝါတို့သည် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိကုန်။ ငါ့သျှင် အာနန္ဒာ အကြင် (မသိခြင်း) အကြောင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် မျက်မှောက် ဘဝ၌ပင် ကိလေသာ မငြိမ်းကုန်၊ ဤသည်ကား အကြောင်း အထောက် အပံ့တည်း ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် သာရိပုတ္တာ အကြင် အကြောင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါ တို့သည် မျက်မှောက် ဘဝ၌ပင် ကိလေသာ ငြိမ်းကုန်၏၊ ထို အကြောင်း အထောက်အပံ့သည် အဘယ်ပါနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် အာနန္ဒာ ဤလောက၌ သတ္တဝါတို့သည် "ဤသညာတို့သည် ဆုတ်ယုတ်သော အဖို့ရှိ ကုန်၏" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဤသညာတို့သည် ရပ်တန့်တည်နေသော အဖို့ရှိကုန်၏" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဤသညာတို့သည် ထူးသော အဖို့ရှိကုန်၏" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဤသညာတို့သည် ကိလေသာကို ဖောက်ခွဲတတ်သော အဖို့ရှိကုန်၏" ဟူ၍ လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိကုန်၏။ ငါ့သျှင် အာနန္ဒာ အကြင် (သိခြင်း) အကြောင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိလေသာ ငြိမ်းကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကြောင်း အထောက်အပံ့တည်း ဟု (မိန့်ဆို၏)။

နဝမသုတ်။

=== (၁၈) ၃ - သဉ္စေတနိယဝဂ် ===

၁၀ - မဟာပဒေသသုတ်

၁၈၀။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဘောဂမြို့ အာနန္ဒာစေတီ၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် "အသျှင်ဘုရား" ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြ ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည်-

"ရဟန်းတို့ မြတ်သော ညွှန်ပြချက် 'မဟာပဒေသ' လေးမျိုးတို့ကို ဟောကြားပေအံ့၊ ထိုတရားတို့ကို နာယူကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့" ဟု မိန့်တော်မူ၏။ "ကောင်းပါပြီ အသျှင်ဘုရား" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြ ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ မြတ်သော ညွှန်ပြချက် 'မဟာပဒေသ' လေးမျိုးတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤ(သာသနာတော်)၌ ရဟန်းသည် "ငါ့သျှင်တို့ ငါသည် ဤတရားကို မြတ်စွာဘုရား မျက်မှောက်တော်မှ ကြားနာရ၏၊ မျက်မှောက်တော်မှ သင်ယူရ၏၊ 'ဤကား သုတ် အဘိဓမ္မာတည်း၊ ဤကား ဝိနည်းတည်း၊ ဤကား မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတည်း' ဟု" ပြောဆိုလာခဲ့မူ ထိုရဟန်း၏ စကားကို မနှစ်သက်အပ်သေး၊ မတားမြစ်အပ်သေး၊ မနှစ်သက် မတားမြစ်မူ၍ ထို (ပုဒ်ဗျည်း) တို့ကို ကောင်းစွာ သင်ယူလျက် သုတ် အဘိဓမ္မာ၌ သက်ဝင်စေအပ်ကုန်၏၊ ဝိနည်း၌ ကောင်းစွာ ထင်စေအပ်ကုန်၏။ ထို (ပုဒ်ဗျည်း) တို့ကို သုတ် အဘိဓမ္မာ၌ သက်ဝင်စေအပ်ကုန်သော် ဝိနည်း၌ ကောင်းစွာ ထင်စေအပ်ကုန်သော် အကယ်၍ သုတ်၌လည်း မသက်ဝင်ကုန်အံ့၊ ဝိနည်း၌လည်း မထင်ကုန်အံ့၊ "ဤစကားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ထို မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်အစစ် မဟုတ်၊ ဤရဟန်း၏သာလျှင် မကောင်းသဖြင့် သင်ယူအပ်သော စကားတည်း"ဟု ဤအရာ၌ ဆုံးဖြတ်ရမည်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ (ဆုံးဖြတ်၍) ထို စကားကို စွန့်ကြကုန်လော့။

ရဟန်းတို့ ဤ(သာသနာတော်)၌ ရဟန်းသည် "ငါ့သျှင်တို့ ငါသည် ဤတရားကို မြတ်စွာဘုရား မျက်မှောက်တော်မှ ကြားနာရ၏၊ မျက်မှောက်တော်မှ သင်ယူရ၏၊ 'ဤကား သုတ် အဘိဓမ္မာတည်း၊ ဤကား ဝိနည်းတည်း၊ ဤကား မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတည်း' ဟု" ပြောဆိုလာခဲ့မူ ထိုရဟန်း၏ စကားကို မနှစ်သက်အပ်သေး၊ မတားမြစ်အပ်သေး၊ မနှစ်သက် မတားမြစ်မူ၍ ထို (ပုဒ်ဗျည်းတို့) ကို ကောင်းစွာ သင်ယူလျက် သုတ် အဘိ ဓမ္မာ၌ သက်ဝင်စေအပ်ကုန်၏၊ ဝိနည်း၌ ကောင်းစွာ ထင်စေအပ်ကုန်၏။ ထို (ပုဒ်ဗျည်း) တို့ကို သုတ် အဘိဓမ္မာ၌ သက်ဝင်စေအပ်ကုန်သော် ဝိနည်း၌ ကောင်းစွာ ထင်စေ အပ်ကုန်သော် အကယ်၍ သုတ် အဘိဓမ္မာ၌လည်း သက်ဝင်ကုန်အံ့၊ ဝိနည်း၌လည်း ထင်ကုန်အံ့၊ "ဤစကားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ထို မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော် အစစ်တည်း၊ ဤရဟန်း၏သာလျှင် ကောင်းစွာ သင်ယူ အပ်သော စကားတည်း" ဟု ဤအရာ၌ ဆုံးဖြတ်ရမည်။ ရဟန်းတို့ ဤ ပဌမ မဟာပဒေသကို ဆောင်ကြ ကုန်လော့။

ရဟန်းတို့ ဤ(သာသနာတော်) ၌ ရဟန်းသည် "ဤမည်သော ကျောင်း၌ မထေရ်နှင့် တကွသော အကြီးအမျူးနှင့် တကွသော သံဃာသည် နေ၏၊ ငါသည် ဤတရားကို ထို သံဃာ၏ မျက်မှောက်မှ ကြားနာ ရ၏၊ မျက်မှောက်မှ သင်ယူရ၏၊ 'ဤကား သုတ် အဘိဓမ္မာတည်း၊ ဤကား ဝိနည်းတည်း၊ ဤကား မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတည်း' ဟု" ပြောဆိုလာခဲ့မူ ထိုရဟန်း၏ စကားကို မနှစ်သက်

အပ်သေး၊ မတားမြစ်အပ်သေး၊ မနှစ်သက် မတားမြစ်မူ၍ ထို (ပုဒ်ဗျည်း) တို့ကို ကောင်းစွာ သင်ယူလျက် သုတ် အဘိဓမ္မာ၌ သက်ဝင်စေအပ်ကုန်၏၊ ဝိနည်း၌ ကောင်းစွာ ထင်စေအပ်ကုန်၏။ ထို (ပုဒ်ဗျည်း) တို့ကို သုတ် အဘိဓမ္မာ၌ သက်ဝင်စေအပ်ကုန်သော် ဝိနည်း၌ ကောင်းစွာ ထင်စေအပ်ကုန်သော် အကယ်၍ သုတ် အဘိဓမ္မာ၌လည်း မသက်ဝင်ကုန်အံ့၊ ဝိနည်း၌လည်း မထင်ကုန်အံ့၊ “ဤစကားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထို မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်အစစ် မဟုတ်၊ ထို သံဃာ၏သာလျှင် မကောင်းသဖြင့် သင်ယူအပ်သော စကားတည်း” ဟု ဤအရာ၌ ဆုံးဖြတ်ရမည်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ (ဆုံးဖြတ်၍) ထို စကားကို စွန့်ကြကုန်လော့။

ရဟန်းတို့ ဤ(သာသနာတော်)၌ ရဟန်းသည် “ဤမည်သော ကျောင်း၌ မထေရ်နှင့် တကွသော အကြီးအမှူးနှင့် တကွသော သံဃာသည် နေ၏၊ ငါသည် ဤတရားကို ထို သံဃာ၏ မျက်မှောက်မှ ကြားနာရ၏၊ မျက်မှောက်မှ သင်ယူရ၏၊ ‘ဤကား သုတ် အဘိဓမ္မာတည်း၊ ဤကား ဝိနည်းတည်း၊ ဤကား မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတည်း’ ဟု” ပြောဆိုလာခဲ့မူ ထိုရဟန်း၏ စကားကို မနှစ်သက် အပ်သေး၊ မတားမြစ်အပ်သေး၊ မနှစ်သက် မတားမြစ်မူ၍ ထို (ပုဒ်ဗျည်း) တို့ကို ကောင်းစွာ သင်ယူ၍ သုတ် အဘိဓမ္မာ၌ သက်ဝင်စေအပ်ကုန်၏၊ ဝိနည်း၌ ကောင်းစွာ ထင်စေအပ်ကုန်၏။ ထို (ပုဒ်ဗျည်း) တို့ကို သုတ် အဘိဓမ္မာ၌ သက်ဝင်စေအပ်ကုန်သော် ဝိနည်း၌ ကောင်းစွာ ထင်စေအပ်ကုန်သော် အကယ်၍ သုတ် အဘိဓမ္မာ၌လည်း သက်ဝင်ကုန်အံ့၊ ဝိနည်း၌လည်း ထင်ကုန်အံ့၊ “ဤစကားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ထို မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော် အစစ်တည်း၊ ထို သံဃာ၏သာလျှင် ကောင်းစွာ သင်ယူအပ်သော စကားတည်း” ဟု ဤအရာ၌ ဆုံးဖြတ်ရမည်။ ရဟန်းတို့ ဤဒုတိယမဟာပဒေသကို ဆောင်ကြကုန်လော့။

ရဟန်းတို့ ဤ(သာသနာတော်)၌ ရဟန်းသည် “ဤမည်သော ကျောင်း၌ အကြားအမြင်များကုန်သော ပါဠိအာဂုံ နှုတ်ငုံဆောင်ကုန်သော သုတ် အဘိဓမ္မာကို ဆောင်ကုန်သော ဝိနည်းကို ဆောင်ကုန်သော မာတိကာကို ဆောင်ကုန်သော များစွာသော မထေရ်ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် နေကုန်၏၊ ငါသည် ဤတရားကို ထို မထေရ်တို့၏ မျက်မှောက်မှ ကြားနာရ၏၊ မျက်မှောက်မှ သင်ယူရ၏၊ ‘ဤကား သုတ် အဘိဓမ္မာတည်း၊ ဤကား ဝိနည်းတည်း၊ ဤကား မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတည်း’ ဟု” ပြောဆိုလာခဲ့မူ ထိုရဟန်း၏ စကားကို မနှစ်သက်အပ်သေး၊ မတားမြစ်အပ်သေး၊ မနှစ်သက် မတားမြစ် မူ၍ ထို (ပုဒ်ဗျည်း) တို့ကို ကောင်းစွာ သင်ယူလျက် သုတ် အဘိဓမ္မာ၌ သက်ဝင်စေအပ်ကုန်၏၊ ဝိနည်း၌ ကောင်းစွာ ထင်စေအပ်ကုန်၏။ ထို (ပုဒ်ဗျည်း) တို့ကို သုတ် အဘိဓမ္မာ၌ သက်ဝင်စေအပ်ကုန်သော် ဝိနည်း၌ ကောင်းစွာ ထင်စေအပ်ကုန်သော် အကယ်၍ သုတ် အဘိဓမ္မာ၌လည်း မသက်ဝင်ကုန်အံ့၊ ဝိနည်း၌လည်း မထင်ကုန်အံ့၊ “ဤစကားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထို မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်အစစ်မဟုတ်၊ ထို မထေရ်တို့၏သာလျှင် မကောင်းသဖြင့် သင်ယူအပ်သော စကားတည်း” ဟု ဤအရာ၌ ဆုံးဖြတ်ရမည်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ (ဆုံးဖြတ်၍) ထို စကားကို စွန့်ကြကုန်လော့။

ရဟန်းတို့ ဤ(သာသနာတော်)၌ ရဟန်းသည် “ဤမည်သော ကျောင်း၌ အကြားအမြင်များကုန်သော ပါဠိအာဂုံ နှုတ်ငုံဆောင်ကုန်သော သုတ် အဘိဓမ္မာကို ဆောင်ကုန်သော ဝိနည်းကို ဆောင်ကုန်သော မာတိကာကို ဆောင်ကုန်သော များစွာသော မထေရ်ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် နေကုန်၏၊ ငါသည် ဤတရားကို ထို မထေရ်တို့၏ မျက်မှောက်မှ ကြားနာရ၏၊ မျက်မှောက်မှ သင်ယူရ၏၊ ‘ဤကား သုတ် အဘိဓမ္မာတည်း၊ ဤကား ဝိနည်းတည်း၊ ဤကား မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတည်း’ဟု” ပြောဆိုလာခဲ့မူ ထိုရဟန်း၏ စကားကို မနှစ်သက်အပ်သေး၊ မတားမြစ်အပ်သေး၊ မနှစ်သက် မတားမြစ်မူ၍ ထို (ပုဒ်ဗျည်း) တို့ကို ကောင်းစွာ သင်ယူလျက် သုတ် အဘိဓမ္မာ၌ သက်ဝင်စေအပ်ကုန်၏၊ ဝိနည်း၌ ကောင်းစွာ ထင်စေအပ်ကုန်၏။ ထို (ပုဒ်ဗျည်း) တို့ကို သုတ် အဘိဓမ္မာ၌ သက်ဝင်စေအပ်ကုန်သော်

ဝိနည်း၌ ကောင်းစွာ ထင်စေအပ်ကုန်သော် အကယ်၍ သုတ် အဘိဓမ္မာ၌လည်း သက်ဝင်ကုန်အံ့၊ ဝိနည်း၌လည်း ထင်ကုန်အံ့၊ "ဤစကားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထို မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော် အစစ်တည်း၊ ထို မထေရ်တို့၏သာလျှင် ကောင်းစွာ သင်ယူအပ်သော စကားတည်း" ဟု ဤအရာ၌ ဆုံးဖြတ်ရမည်။ ရဟန်းတို့ ဤတတိယ မဟာ ပဒေသကို ဆောင်ကြကုန်လော့။

ရဟန်းတို့ ဤ(သာသနာတော်)၌ ရဟန်းသည် "ဤမည်သော ကျောင်း၌ အကြားအမြင်များသော ပါဠိအာဂုံ နှုတ်ငုံဆောင်သော သုတ် အဘိဓမ္မာကိုဆောင်သော ဝိနည်းကို ဆောင်သော မာတိကာကို ဆောင်သော တစ်ဦးသော မထေရ်သည် နေ၏၊ ငါသည် ဤတရားကို ထို မထေရ်၏ မျက်မှောက်မှ ကြားနာရ၏၊ မျက်မှောက်မှ သင်ယူရ၏၊ 'ဤကား သုတ် အဘိဓမ္မာတည်း၊ ဤကား ဝိနည်းတည်း၊ ဤကား မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတည်း'ဟု" ပြောဆိုလာခဲ့မူ ထိုရဟန်း၏ စကားကို မနှစ်သက်အပ် သေး၊ မတားမြစ်အပ်သေး၊ မနှစ်သက် မတားမြစ်မူ၍ ထို (ပုဒ်ဗျည်း) တို့ကို ကောင်းစွာ သင်ယူ၍ သုတ် အဘိဓမ္မာ၌ သက်ဝင်စေအပ်ကုန်၏၊ ဝိနည်း၌ ကောင်းစွာ ထင်စေအပ်ကုန်၏။ ထို (ပုဒ်ဗျည်း)တို့ကို သုတ် အဘိဓမ္မာ၌ သက်ဝင်စေအပ်ကုန်သော် ဝိနည်း၌ ကောင်းစွာ ထင်စေအပ်ကုန်သော် အကယ်၍ သုတ် အဘိဓမ္မာ၌လည်း မသက်ဝင်ကုန်အံ့၊ ဝိနည်း၌လည်း မထင်ကုန်အံ့၊ "ဤစကားသည် ပူဇော် အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထို မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော် အစစ် မဟုတ်၊ ထို မထေရ်၏သာလျှင် မကောင်းသဖြင့် သင်ယူအပ်သော စကားတည်း" ဟု ဤအရာ၌ ဆုံးဖြတ်ရမည်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ (ဆုံးဖြတ်၍) ထို စကားကို စွန့်ကြ ကုန် လော့။

ရဟန်းတို့ ဤ(သာသနာတော်)၌ ရဟန်းသည် "ဤမည်သော ကျောင်း၌ အကြားအမြင်များသော ပါဠိအာဂုံ နှုတ်ငုံဆောင်သော သုတ် အဘိဓမ္မာကို ဆောင်သော ဝိနည်းကို ဆောင်သော မာတိကာကို ဆောင်သော တစ်ဦးသော မထေရ်သည် နေ၏၊ ငါသည် ဤတရားကို ထို မထေရ်၏ မျက်မှောက်မှ ကြား နာရ၏၊ မျက်မှောက်မှ သင်ယူရ၏၊ 'ဤကား သုတ် အဘိဓမ္မာတည်း၊ ဤကား ဝိနည်းတည်း၊ ဤကား မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတည်း' ဟု" ပြောဆိုလာခဲ့မူ ထိုရဟန်း၏ စကားကို မနှစ်သက် အပ်သေး၊ မတားမြစ် အပ်သေး၊ မနှစ်သက် မတားမြစ်မူ၍ ထို (ပုဒ်ဗျည်း) တို့ကို ကောင်းစွာ သင်ယူ၍ သုတ် အဘိဓမ္မာ၌ သက်ဝင်စေအပ်ကုန်၏၊ ဝိနည်း ၌ ကောင်းစွာ ထင်စေအပ်ကုန်၏။ ထို (ပုဒ်ဗျည်း) တို့ကို သုတ် အဘိဓမ္မာ၌ သက်ဝင်စေအပ်ကုန်သော် ဝိနည်း၌ ကောင်းစွာ ထင်စေအပ်ကုန်သော် အကယ်၍ သုတ် အဘိဓမ္မာ၌လည်း သက်ဝင်ကုန်အံ့၊ ဝိနည်း၌လည်း ထင်ကုန်အံ့၊ "ဤစကားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထို မြတ်စွာဘုရား၏ စကား တော် အစစ်တည်း၊ ထို မထေရ်၏သာလျှင် ကောင်းစွာ သင်ယူအပ်သော စကားတည်း" ဟု ဤအရာ၌ ဆုံးဖြတ်ရမည်။ ရဟန်းတို့ ဤစတုတ္ထ မဟာပဒေသကို ဆောင်ကြကုန်လော့။ ရဟန်းတို့ မဟာပဒေသ တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

သုံးခုမြောက် သဉ္စေတနိယဝဂ် ပြီး၏။

=== (၁၉) ၄ - ဗြာဟ္မဏဝဂ် ===

၁ - ယောဓာဇီဝသုတ်

၁၈၁။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူရဲကောင်းသည် မင်းအား ထိုက်၏၊ မင်း၏ အသုံးတော်ခံဖြစ်၏၊ မင်း၏ လက်ရုံး ဟူ၍ သာလျှင် ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ အဘယ် လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ သူရဲကောင်းသည် (ပစ်ကွင်းကောင်းသော) အရပ်၌လည်း လိမ္မာ၏၊ အဝေး၌လည်း မြားကို ကျရောက်စေနိုင်၏၊ မချွတ်မယွင်း စူးဝင်အောင်လည်း ပစ်နိုင်၏၊ ကြီးစွာသော အထည်ကိုယ်ကိုလည်း ဖောက်ထွင်းစေနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါ လေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူရဲကောင်းသည် မင်းအား ထိုက်၏၊ မင်း၏ အသုံးတော်ခံဖြစ်၏၊ မင်း၏ လက်ရုံးဟူ၍သာလျှင် ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် အင်္ဂါလေးမျိုးတို့နှင့်ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်၏၊ ဧည့်သည်တို့အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကိုသော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်၏၊ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံထိုက်၏၊ လက်အုပ်ချီရန် ထိုက်၏၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံးလယ်မြေ ဖြစ်၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် (ပစ်ကွင်းကောင်းသော) အရပ်၌ လည်း လိမ္မာ၏၊ အဝေး၌လည်း မြားကို ကျရောက်စေနိုင်၏၊ မချွတ်မယွင်း စူးဝင်အောင်လည်း ပစ်နိုင်၏၊ ကြီးစွာသော အထည်ကိုယ်ကိုလည်း ဖောက်ထွင်းစေနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် (ပစ်ကွင်းကောင်းသော) အရပ်၌ လိမ္မာသနည်း၊ ရဟန်း တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလရှိ၏။ပ။ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် (ပစ်ကွင်းကောင်းသော) အရပ်၌ လိမ္မာ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အဝေး၌လည်း မြားကို ကျရောက် စေနိုင် သနည်း၊ ရဟန်း တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော အတွင်း သန္တာန် အပသန္တာန်လည်း ဖြစ်သော ကြမ်းတမ်း နူးညံ့သည်လည်းဖြစ်သော အယုတ် အမြတ်လည်းဖြစ်သော အဝေး အနီးလည်း ဖြစ်သောရုပ် ဟူသမျှ အားလုံးကို "ဤရုပ်သည် ငါ့ဥစ္စာမဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါမဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ့ ကိုယ်မဟုတ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ဝိပဿနာပညာဖြင့် ရှု၏၊ ဝေဒနာဟူသမျှ အားလုံးကို။ သညာဟူသမျှ အားလုံးကို။ သင်္ခါရဟူသမျှ အားလုံးကို။ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော အတွင်းသန္တာန် အပသန္တာန်လည်းဖြစ်သော ကြမ်းတမ်း နူးညံ့သည်လည်း ဖြစ်သော အယုတ် အမြတ်လည်း ဖြစ်သော အဝေး အနီးလည်း ဖြစ်သော ဝိညာဏ် ဟူသမျှ အားလုံးကို "ဤဝိညာဏ်သည် ငါ့ဥစ္စာမဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါမဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ့ကိုယ်မဟုတ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ဝိပဿနာပညာဖြင့် ရှု၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အဝေး၌ မြားကို ကျရောက်စေနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မချွတ်မယွင်း စူးဝင်စေနိုင်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် "ဤသည်ကား ဆင်းရဲတည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ပ။ "ဤသည်ကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်း သည် မချွတ်မယွင်း စူးဝင်စေနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ကြီးစွာသော အထည်ကိုယ်ကို ဖောက်ခွဲနိုင်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကြီးစွာသော အဝိဇ္ဇာအစုကို ဖောက်ခွဲနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင့်ရဟန်းသည် ကြီးစွာသော အထည်ကိုယ်ကို ဖောက်ခွဲနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုး

တို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်၏။ပ။ သတ္တဝါ အပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၉) ၄ - ဗြာဟ္မဏဝဂ် ===

၂ - ပါဋိဘောဂသုတ်

၁၈၂။ ရဟန်းတို့ သမဏဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏဖြစ်စေ နတ်ဖြစ်စေ မာရ်နတ်ဖြစ်စေ ဗြဟ္မာဖြစ်စေ လောက၌ မည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်ပင်ဖြစ်စေတရားလေးမျိုးတို့ကို တာဝန်ခံနိုင်သူ တစ်စုံတစ်ယောက်မျှ မရှိပေ။

အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- သမဏဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏဖြစ်စေ နတ်ဖြစ်စေ မာရ်နတ်ဖြစ်စေ ဗြဟ္မာဖြစ်စေ လောက၌ မည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်ပင်ဖြစ်စေ အိုခြင်းသဘောကို "မအိုစေအံ့"ဟု တာဝန်ခံနိုင်သူ တစ်စုံတစ်ယောက်မျှ မရှိပေ။ သမဏဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏဖြစ်စေ နတ်ဖြစ်စေ မာရ်နတ်ဖြစ်စေ ဗြဟ္မာဖြစ်စေ လောက၌ မည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်ပင်ဖြစ်စေ နာခြင်းသဘောကို "မနာစေအံ့" ဟု တာဝန်ခံနိုင်သူ တစ်စုံတစ်ယောက်မျှ မရှိပေ။ သမဏဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏဖြစ်စေ နတ်ဖြစ်စေ မာရ်နတ်ဖြစ်စေ ဗြဟ္မာဖြစ်စေ လောက၌ မည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်ပင်ဖြစ်စေ သေခြင်းသဘောကို "မသေစေအံ့"ဟု တာဝန်ခံနိုင်သူ တစ်စုံတစ်ယောက်မျှ မရှိပေ။ သမဏဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏဖြစ်စေ နတ်ဖြစ်စေ မာရ်နတ်ဖြစ်စေ ဗြဟ္မာဖြစ်စေ လောက၌ မည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်ပင်ဖြစ်စေ ကိလေသာ၏ အာရုံဖြစ်ကုန်သော တစ်ဖန်ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေတတ် ကုန်သော ပူပန်ခြင်းနှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော ဆင်းရဲသော အကျိုးရှိကုန်သော နောင်အခါ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော ရှေးက မိမိသည် ပြုအပ်ပြီးကုန်သော ယုတ်ညံ့ ကုန်သော ကံတို့၏ အကျိုးကို "မဖြစ်စေအံ့" ဟု တာဝန်ခံနိုင်သူ တစ်စုံတစ်ယောက်မျှ မရှိပေ။

ရဟန်းတို့ သမဏဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏဖြစ်စေ နတ်ဖြစ်စေ မာရ်နတ်ဖြစ်စေ ဗြဟ္မာဖြစ်စေ လောက၌ မည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်ပင်ဖြစ်စေ ဤတရားလေးမျိုးတို့ကို တာဝန်ခံနိုင်သူ တစ်စုံတစ်ယောက်မျှ မရှိပေဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၉) ၄ - ဗြာဟ္မဏဝဂ် ===

၃ - သုတသုတ်

၁၈၃။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့အား အစာကျွေးရာ ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မဂဓမင်း၏ အမတ်ကြီးဖြစ်သော ဝဿကာရပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ (နှုတ်ဆက်) ပြော ဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြီးဆုံးစေ၍ တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏-

အသျှင်ဂေါတမ "မည်သူမဆို မြင်သည်ကို 'ဤသို့ ငါမြင်၏' ဟု ပြောဆိုခဲ့မူ ထို ပြောဆိုရာ၌ အပြစ်မရှိ၊ မည်သူမဆို ကြားသည်ကို 'ဤသို့ ငါကြား၏' ဟု ပြောဆိုခဲ့မူ ထို ပြောဆိုရာ၌ အပြစ်မရှိ။ မည်သူမဆို တွေ့သည်ကို 'ဤသို့ ငါတွေ့၏' ဟု ပြောဆိုခဲ့မူ ထိုသို့ ပြောဆိုရာ၌ အပြစ်မရှိ။ မည်သူမဆို သိသည်ကို 'ဤသို့ ငါသိ၏' ဟု ပြောဆိုခဲ့မူ၊ ထို ပြောဆိုရာ၌ အပြစ်မရှိ" ဟု အကျွန်ုပ် ဤသို့ ဝါဒရှိပါသည်၊ ဤသို့ အယူရှိပါသည် ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား မြင်ရသမျှကို "ပြောဆိုအပ်၏" ဟူ၍ ငါမဆို၊ ပုဏ္ဏား မြင်ရသမျှကို "မပြောဆိုအပ်" ဟူ၍လည်း ငါမဆို၊ ပုဏ္ဏား ကြားရသမျှကို "ပြောဆိုအပ်၏" ဟူ၍ ငါမဆို၊ ပုဏ္ဏား ကြားရသမျှကို "မပြောဆိုအပ်" ဟူ၍လည်း ငါမဆို။ ပုဏ္ဏား တွေ့ရသမျှကို "ပြောဆိုအပ်၏" ဟူ၍ ငါမဆို၊ ပုဏ္ဏား တွေ့ရသမျှကို "မပြောဆိုအပ်" ဟူ၍လည်း ငါမဆို၊ ပုဏ္ဏား သိရသမျှကို "ပြောဆိုအပ်၏" ဟူ၍ ငါမဆို၊ ပုဏ္ဏား သိရသမျှကို "မပြောဆိုအပ်" ဟူ၍လည်း ငါမဆို။

ပုဏ္ဏား အကြောင်းမူကား မြင်ရသည်ကို ပြောဆိုသောသူအား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါး၍ ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်မူ ဤသို့သော မြင်ခြင်းကို "မပြောဆိုအပ်" ဟု ငါဆို၏။ ပုဏ္ဏား မြင်ရသည်ကို မပြောဆိုသောသူအား ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်မူ ဤသို့သော မြင်ခြင်းကို "ပြောဆိုအပ်၏" ဟု ငါဆို၏။

ပုဏ္ဏား ကြားရသည်ကို ပြောဆိုသောသူအား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါး၍ ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်မူ ဤသို့သော ကြားခြင်းကို "မပြောဆိုအပ်" ဟု ငါဆို၏။ ပုဏ္ဏား ကြားရသည်ကို မပြောဆိုသော သူအား ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်မူ ဤသို့သော ကြားခြင်းကို "ပြောဆိုအပ်၏" ဟု ငါဆို၏။

ပုဏ္ဏား တွေ့သည်ကို ပြောဆိုသော သူအား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါး၍ ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်မူ ဤသို့သော တွေ့ခြင်းကို "မပြောဆိုအပ်" ဟု ငါဆို၏။ ပုဏ္ဏား တွေ့ရသည်ကို မပြောဆို သော သူအား ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်မူ ဤသို့သော တွေ့ခြင်းကို "ပြောဆိုအပ်၏" ဟု ငါဆို၏။

ပုဏ္ဏား သိရသည်ကို ပြောဆိုသောသူအား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါး၍ ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်မူ ဤသို့သော သိခြင်းကို "မပြောဆိုအပ်" ဟု ငါဆို၏။ ပုဏ္ဏား သိရသည်ကို မပြောဆို သော သူအား ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်မူ ဤသို့သော သိခြင်းကို "ပြောဆိုအပ်၏" ဟု ငါဆို၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ ထိုအခါ မဂဓမင်း၏ အမတ်ကြီးဖြစ်သော ဝဿကာရ ပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားစကားကို အလွန်နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်လျက် နေရာမှ ထကာ ဖဲသွားလေသတည်း။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၉) ၄ - ဗြာဟ္မဏဝဂ် ===

၄ - အဘယသုတ်

၁၈၄။ ထိုအခါ ဇာဏုသောဏိပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြီးဆုံးစေ၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏-

အသျှင်ဂေါတမ "သေခြင်း သဘော ရှိသည် ဖြစ်ပါလျက် သေခြင်းမှ မကြောက်သော ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ မရောက်သော သူမည်သည် မရှိနိုင်" ဟု အကျွန်ုပ် ဤသို့ ဝါဒရှိပါသည် ဤသို့ အယူရှိပါသည်ဟု (လျှောက်၏)။ ပုဏ္ဏား သေခြင်းသဘောရှိသည် ဖြစ်လျက် သေခြင်းမှ ကြောက်သော ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ ရောက်သော သူလည်း ရှိ၏။ ပုဏ္ဏား သေခြင်းသဘောရှိသည် ဖြစ်လျက် သေခြင်းမှ မကြောက်သော ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ မရောက်သော သူလည်း ရှိ၏။

ပုဏ္ဏား သေခြင်းသဘောရှိသည်ဖြစ်လျက် သေခြင်းမှ ကြောက်သော ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ ရောက်သော သူဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ကာမဂုဏ်တို့၌ မကင်းသော ရာဂရှိ၏၊ မကင်းသော ဆန္ဒရှိ၏၊ မကင်းသော ချစ်မြတ်နိုးခြင်းရှိ၏၊ မကင်းသော မွတ်သိပ်ခြင်းရှိ၏၊ မကင်းသော ပူပန်ခြင်းရှိ၏၊ မကင်းသော တဏှာ ရှိ၏၊ ထိုသူသို့ ပြင်းပြသော ရောဂါအနာ တစ်မျိုးမျိုးကျရောက်၏၊ ပြင်းပြသော ရောဂါအနာ တစ်မျိုးမျိုး ကျရောက်သူအား "ချစ်ခင်ဖွယ်ရာ ကာမဂုဏ်တို့သည် ငါ့ကို ဧကန်စွန့်ကြလိမ့်မည်၊ ငါသည်လည်း ချစ်ခင်ဖွယ်ရာ ကာမဂုဏ်တို့ကို စွန့်ရတော့မည်" ဟု အကြံဖြစ်၏။ ထိုသူသည် စိုးရိမ်၏၊ ပင်ပန်း၏၊ ငိုကြွေး၏၊ ရင်ဘတ်စည်တီး မြည်တမ်း၏၊ ပြင်းစွာ တွေဝေခြင်းသို့ ရောက်၏။ ပုဏ္ဏား သေခြင်းသဘောရှိသည် ဖြစ်လျက် သေခြင်းမှ ကြောက်သော ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ ရောက်သော သူဟူသည် ဤသူပင်တည်း။

ပုဏ္ဏား နောက်တစ်မျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ကိုယ်၌ မကင်းသော ရာဂရှိ၏၊ မကင်းသော ဆန္ဒရှိ၏၊ မကင်းသော ချစ်မြတ်နိုးခြင်းရှိ၏၊ မကင်းသော မွတ်သိပ်ခြင်းရှိ၏၊ မကင်းသော ပူပန်ခြင်းရှိ၏၊ မကင်းသော တဏှာရှိ၏၊ ထိုသူသို့ ပြင်းပြသောရောဂါ အနာတစ်မျိုးမျိုး ကျရောက်၏၊ ပြင်းပြသော ရောဂါအနာတစ်မျိုးမျိုး ကျရောက်သူအား "ချစ်ခင်ဖွယ်ရာ ကိုယ်သည် ငါ့ကို ဧကန်စွန့်လိမ့်မည်၊ ငါသည်လည်း ချစ်ခင်ဖွယ်ရာ ကိုယ်ကို စွန့်ရတော့မည်"ဟု အကြံဖြစ်၏။ ထိုသူသည် စိုးရိမ်၏၊ ပင်ပန်း၏၊ ငိုကြွေး၏၊ ရင်ဘတ်စည်တီး မြည်တမ်း၏၊ ပြင်းစွာ တွေဝေခြင်းသို့ ရောက်၏။ ပုဏ္ဏား သေခြင်းသဘောရှိသည်ဖြစ်လျက် သေခြင်းမှ ကြောက်သော ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ ရောက်သော သူဟူသည် ဤသူပင်တည်း။

ပုဏ္ဏား နောက်တစ်မျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ကောင်းမှုကို မပြုရသေး၊ ကုသိုလ်ကို မပြုရသေး၊ ကြောက်မက်ဖွယ်မှ တားမြစ်ရေးကို မပြုရသေး၊ မကောင်းမှုကို ပြုပြီးဖြစ်နေ၏၊ ကြမ်းကြုတ်မှုကို ပြုပြီးဖြစ်နေ၏၊ ညစ်နွမ်းမှု (အကုသိုလ်) ကို ပြုပြီးဖြစ်နေ၏၊ ထိုသူသို့ ပြင်းပြသော ရောဂါအနာ တစ်မျိုးမျိုး ကျရောက်၏၊ ပြင်းပြသော ရောဂါအနာ တစ်မျိုးမျိုး ကျရောက်သူအား "ငါသည် ကောင်းမှုကို မပြုမိလေစွတကား၊ ကုသိုလ်ကို မပြုမိလေစွတကား၊ ကြောက်မက်ဖွယ်မှ တားမြစ် ရေးကို မပြုမိလေစွ တကား၊ မကောင်းမှုကို ပြုမိခဲ့ပြီတကား၊ ကြမ်းကြုတ်မှုကို ပြုမိခဲ့ပြီတကား၊ ညစ်နွမ်းမှုကို ပြုမိခဲ့ပြီ တကား၊ အချင်းတို့ ကောင်းမှုကို မပြုရသေးသော ကုသိုလ်ကို မပြုရသေးသော ကြောက်မက်ဖွယ်မှ တားမြစ်ရေးကို မပြုရသေးသော မကောင်းမှုကို ပြုပြီးဖြစ်နေသော ကြမ်းကြုတ်မှုကို ပြုပြီးဖြစ်နေသော ညစ်နွမ်းမှုကို ပြုပြီးဖြစ်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ လားရာ 'ဂတိ'ဟူသမျှသို့ ဘဝနောင်အခါ ငါ

လားရတော့အံ့ တကား” ဟု ဤသို့ အကြံဖြစ်၏။ ထိုသူသည် ပူဆွေး၏၊ ပင်ပန်း၏၊ ငိုကြွေး၏၊ ရင်ဘတ်စည်တီး မြည်တမ်း၏၊ ပြင်းစွာ တွေဝေခြင်းသို့ ရောက်၏။ ပုဏ္ဏား သေခြင်း သဘောရှိသည် ဖြစ်လျက် သေခြင်းမှ ကြောက်သော ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ ရောက်သော သူဟူသည် ဤသူပင်တည်း။

ပုဏ္ဏား နောက်တစ်မျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် သူတော်ကောင်းတရား၌ ယုံမှား၏၊ မဝေခွဲနိုင်၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ မရောက်နိုင်၊ ထိုသူသို့ ပြင်းပြသော ရောဂါအနာ တစ်မျိုးမျိုး ကျရောက်၏၊ ပြင်းပြသော ရောဂါအနာ တစ်မျိုးမျိုး ကျရောက်သူအား “စင်စစ် ငါသည် သူတော်ကောင်းတရား၌ ယုံမှားခဲ့စွတကား၊ မဝေခွဲနိုင်ခဲ့စွတကား၊ မဆုံးဖြတ်နိုင်ခဲ့စွတကား” ဟု အကြံဖြစ်၏။ ထိုသူသည် စိုးရိမ်၏၊ ပင်ပန်း၏၊ ငိုကြွေး၏၊ ရင်ဘတ်စည်တီး မြည်တမ်း၏၊ ပြင်းစွာတွေဝေခြင်းသို့ ရောက်၏။ ပုဏ္ဏား သေခြင်းသဘော ရှိသည် ဖြစ်လျက် သေခြင်းမှ ကြောက်သော ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ ရောက်သော သူဟူသည် ဤသူပင်တည်း။ ပုဏ္ဏား သေခြင်းသဘောရှိသည် ဖြစ်လျက် သေခြင်းမှ ကြောက်သော သူတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။

ပုဏ္ဏား သေခြင်းသဘော ရှိသည်ဖြစ်လျက် သေခြင်းမှ မကြောက်သော ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ မရောက်သော သူဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် ကာမဂုဏ်တို့၌ ရာဂကင်း၏၊ ဆန္ဒကင်း၏၊ ချစ်မြတ်နိုးခြင်း ကင်း၏၊ မွတ်သိပ်ခြင်း ကင်း၏၊ ပူပန်ခြင်း ကင်း၏၊ တဏှာကင်း၏၊ ထိုသူသို့ ပြင်းပြသော ရောဂါအနာ တစ်မျိုးမျိုး ကျရောက်၏၊ ပြင်းပြသော ရောဂါအနာ တစ်မျိုးမျိုး ကျရောက်သူအား “ချစ်ခင်ဖွယ်ရာ ကာမဂုဏ်တို့သည် ငါ့ကို ဧကန် စွန့်ကြလိမ့်မည်၊ ငါသည်လည်း ချစ်ခင်ဖွယ်ရာ ကာမဂုဏ်တို့ကို စွန့်ရတော့မည်” ဟု အကြံမဖြစ်။ ထိုသူသည် မစိုးရိမ်၊ မပင်ပန်း၊ မငိုကြွေး၊ ရင်ဘတ်စည်တီး မမြည်တမ်း၊ ပြင်းစွာ တွေဝေခြင်းသို့ မရောက်။ ပုဏ္ဏား သေခြင်း သဘော ရှိသည် ဖြစ်လျက် သေခြင်းမှ မကြောက်သော ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ မရောက်သော သူဟူသည် ဤသူပင် တည်း။

ပုဏ္ဏား နောက်တစ်မျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ကိုယ်၌ ရာဂကင်း၏၊ ဆန္ဒကင်း၏၊ ချစ်မြတ်နိုးခြင်း ကင်း၏၊ မွတ်သိပ်ခြင်း ကင်း၏၊ ပူပန်ခြင်း ကင်း၏၊ တဏှာကင်း၏၊ ထိုသူသို့ ပြင်းပြသော ရောဂါအနာ တစ်မျိုးမျိုး ကျရောက်၏၊ ပြင်းပြသော ရောဂါအနာ တစ်မျိုးမျိုး ကျရောက်သူအား “ချစ်ခင်ဖွယ်ရာ ကိုယ်သည် ငါ့ကို ဧကန် စွန့်လိမ့်မည်၊ ငါသည်လည်း ချစ်ခင်ဖွယ်ရာ ကိုယ်ကို စွန့်ရတော့မည်” ဟု အကြံမဖြစ်။ ထိုသူသည် မစိုးရိမ်၊ မပင်ပန်း၊ မငိုကြွေး၊ ရင်ဘတ်စည်တီး မမြည်တမ်း၊ ပြင်းစွာတွေဝေခြင်းသို့ မရောက်။ ပုဏ္ဏား သေခြင်းသဘောရှိသည် ဖြစ်လျက် သေခြင်းမှ မကြောက်သော ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ မရောက်သော သူဟူသည် ဤသူပင်တည်း။

ပုဏ္ဏား နောက်တစ်မျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မကောင်းမှုကို မပြု၊ ကြမ်းကြုတ်မှုကို မပြု၊ ညစ်နွမ်းမှု (အကုသိုလ်) ကို မပြု၊ ကောင်းမှုကို ပြုပြီးဖြစ်၏၊ ကုသိုလ်ကို ပြုပြီးဖြစ်၏၊ ကြောက်မက်ဖွယ်မှ တားမြစ်ရေးကို ပြုပြီးဖြစ်၏၊ ထိုသူသို့ ပြင်းပြသော ရောဂါအနာ တစ်မျိုးမျိုး ကျရောက်၏၊ ပြင်းပြသော ရောဂါအနာ တစ်မျိုးမျိုး ကျရောက်သူအား “ငါသည် မကောင်းမှုကို မပြု၊ ကြမ်းကြုတ်မှုကို မပြု၊ ညစ်နွမ်းမှုကို မပြု၊ ကောင်းမှုကို ပြုပြီးပြီ၊ ကုသိုလ်ကို ပြုပြီးပြီ၊ ကြောက် မက်ဖွယ်မှ တားမြစ်ရေးကို ပြုပြီးပြီ၊ အချင်းတို့ စင်စစ် မကောင်းမှုကို မပြုသော ကြမ်းကြုတ်မှုကို မပြုသော ညစ်နွမ်းမှုကို မပြုသော ကောင်းမှုကို ပြုပြီးသော ကြောက်မက်ဖွယ်မှ တားမြစ်ရေးကို ပြုပြီးသော သူတို့၏ လားရာ ဂတိဟူသမျှသို့ ဘဝနောင်ခါ ငါလားရတော့အံ့ တကား” ဟု အကြံဖြစ်၏။ ထိုသူသည် မစိုးရိမ်၊ မပင်ပန်း၊ မငိုကြွေး၊ ရင်ဘတ်စည်တီး မမြည်တမ်း၊ ပြင်းစွာ တွေဝေခြင်းသို့ မရောက်။ ပုဏ္ဏား သေခြင်းသဘောရှိသည် ဖြစ်လျက် သေခြင်းမှ မကြောက်သော ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ မရောက်သော သူဟူသည် ဤသူပင်တည်း။

ပုဏ္ဏား နောက်တစ်မျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် သူတော်ကောင်းတရား၌ မယုံမှား၊ ဝေခွဲနိုင်၏၊ ဆုံးဖြတ်နိုင်၏၊ ထိုသူသို့ ပြင်းပြသော ရောဂါအနာ တစ်မျိုးမျိုး ကျရောက်၏၊ ပြင်းပြသော ရောဂါအနာ တစ်မျိုးမျိုး ကျရောက်သူအား "ငါသည် စင်စစ် သူတော်ကောင်းတရား၌ မယုံမှား၊ ဝေခွဲနိုင်၏၊ ဆုံးဖြတ်နိုင်၏" ဟု အကြံဖြစ်၏။ ထိုသူသည် မစိုးရိမ်၊ မပင်ပန်း၊ မငိုကြွေး၊ ရင်ဘတ်စည်တီး မမြည်တမ်း၊ ပြင်းစွာ တွေဝေခြင်းသို့ မရောက်။ ပုဏ္ဏား သေခြင်းသဘောရှိသည် ဖြစ်လျက် သေခြင်းမှ မကြောက်သော ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ မရောက်သော သူဟူသည် ဤသူပင်တည်း။ ပုဏ္ဏား သေခြင်းသဘောရှိသည် ဖြစ်လျက် သေခြင်းမှ မကြောက်သော ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ မရောက်သော သူတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွတကား၊ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွတကား။ပ။ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှ စ၍ အသက်ထက်ဆုံး (ရတနာသုံးပါးကို) ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းသို့ ရောက်သော ဥပါသကာဟု မှတ်တော်မူပါ ဟု (လျှောက်၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၉) ၄ - ဗြာဟ္မဏဝဂ် ===

၅ - သမဏသစ္စာသုတ်

၁၈၅။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အလွန်ထင်ရှား ကျော်စောကုန်သော ပရိဗိုဇ်များစွာတို့သည် သိပ္ပိနီမြစ်ကမ်း ပရိဗိုဇ် အရံ၌ နေကုန်၏။ အဘယ် ပရိဗိုဇ် တို့နည်း ဟူမူ- အန္နဘာရပရိဗိုဇ် ဝရဓရပရိဗိုဇ် သကုလုဒါယီ ပရိဗိုဇ်နှင့် အလွန်ထင်ရှား ကျော်စောကုန်သော အခြားပရိဗိုဇ်တို့တည်း၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ညနေချမ်းအခါ ကိန်းအောင်း တော်မူရာမှ ထလျက် သိပ္ပိနီမြစ်ကမ်း ပရိဗိုဇ်အရံသို့ ချဉ်းကပ် တော်မူ၏။

ထိုအခါ စုဝေးထိုင်နေကုန်သော သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိသည့် ထို ပရိဗိုဇ်တို့အား "ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း ဗြာဟ္မဏသစ္စာတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း ဗြာဟ္မဏသစ္စာတို့ ဖြစ်ကုန်၏" ဟု ဤအကြားစကားသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိဗိုဇ်တို့ ထံသို့ ချဉ်းကပ်တော်မူပြီးလျှင် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်တော်မူလျက် ထို ပရိဗိုဇ်တို့အား-

ပရိဗိုဇ်တို့ ယခုအခါ အဘယ်စကားဖြင့် စုဝေးထိုင်နေကြကုန်သနည်း၊ ငါမလာမီအတွင်း သင်တို့၏ မပြီးသေးသော အကြားစကားသည်ကား အဘယ်နည်းဟု မေးတော်မူ၏။ အသျှင်ဂေါတမ ဤနေရာ၌ စုဝေးထိုင်နေကြကုန်သော အကျွန်ုပ်တို့အား "ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း ဗြာဟ္မဏသစ္စာတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း ဗြာဟ္မဏသစ္စာတို့ ဖြစ်ကုန်၏" ဟု ဤအကြားစကား ဖြစ်ပေါ်လာပါသည်ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ပရိဗိုဇ်တို့ ဤဗြာဟ္မဏသစ္စာလေးမျိုးတို့ကို ငါသည် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြု၍ ဟောကြားအပ်ကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ပရိဗိုဇ်တို့ ဤလောက၌ ဗြာဟ္မဏသည် "သတ္တဝါအားလုံးတို့ကို မသတ်အပ်" ဟု ဤသို့ ဆို၏၊ ဤသို့ဆိုသော ဗြာဟ္မဏသည် မှန်ကန်သည်ကိုသာ ဆို၏၊

မမှန်သည်ကို မဆို။ ထို ပြာဟ္မဏသည် ထို အမှန်ဖြင့် “ငါ သမဏ” ဟု မထင်မှတ်၊ “ငါ ပြာဟ္မဏ” ဟု မထင်မှတ်၊ “ငါ မြတ်သူ” ဟု မထင်မှတ်၊ “ငါ တူသူ” ဟု မထင်မှတ်၊ “ငါ ယုတ်သူ” ဟု မထင်မှတ်။ စင်စစ်သော်ကား ထိုသို့ ဆိုရာ၌ အမှန်ကိုသာ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ သတ္တဝါတို့ကို စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ သနားခြင်းငှါသာလျှင် ကျင့်၏။

ပရိဗိုဇ်တို့ နောက်တစ်မျိုးကား ပြာဟ္မဏသည် အလုံးစုံသော ကာမဂုဏ်တို့သည် အမြဲမရှိကုန်၊ ဆင်းရဲကုန်၏၊ ဖောက်ပြန်သော သဘောရှိကုန်၏” ဟု ဆို၏၊ ဤသို့ဆိုသော ပြာဟ္မဏသည် မှန်သည်ကိုသာ ဆို၏၊ မမှန်သည်ကို မဆို။ ထို ပြာဟ္မဏသည် ထို အမှန်ဖြင့် “ငါ သမဏ” ဟု မထင်မှတ်၊ “ငါ ပြာဟ္မဏ” ဟု မထင်မှတ်၊ “ငါ မြတ်သူ” ဟု မထင်မှတ်၊ “ငါ တူသူ” ဟု မထင်မှတ်၊ “ငါ ယုတ်သူ” ဟု မထင်မှတ်။ စင်စစ်သော်ကား ထိုသို့ ဆိုရာ၌ အမှန်ကိုသာ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ ကာမဂုဏ်တို့ကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ တပ်မက်ခြင်းကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ခြင်းငှါသာလျှင် ကျင့်၏။

ပရိဗိုဇ်တို့ နောက်တစ်မျိုးကား ပြာဟ္မဏသည် “အလုံးစုံသော ဘဝတို့သည် အမြဲမရှိကုန်။ပ။ အမှန်ကိုသာ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ ဘဝတို့ကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ ကင်းပြတ်ခြင်းငှါ ချုပ်ခြင်းငှါသာလျှင် ကျင့်၏။

ပရိဗိုဇ်တို့ နောက်တစ်မျိုးကား ပြာဟ္မဏသည် “ငါသည် တစ်စုံတစ်ခု၌ မိမိအတ္တကို မမြင်၊ တစ်စုံတစ်ယောက်၏ ကြောင့်ကြခြင်း ၌လည်း မိမိအတ္တကို မမြင်၊ ငါသည် တစ်စုံတစ်ခု၌ (သူတစ်ပါးအတ္တကို) မမြင်၊ ငါသည် တစ်စုံတစ်ခု၌လည်း (သူတစ်ပါးအတ္တကို) ငါ၏ကြောင့်ကြဖွယ်” ဟု မမြင်၊ ဤသို့ဆိုသော ပြာဟ္မဏသည် မှန်သည်ကိုသာ ဆို၏၊ မမှန်သည်ကို မဆို။ ထို ပြာဟ္မဏသည် ထို အမှန်ဖြင့် “ငါ သမဏ” ဟု မထင်မှတ်၊ “ငါ ပြာဟ္မဏ” ဟု မထင်မှတ်၊ “ငါ မြတ်သူ” ဟု မထင်မှတ်၊ “ငါ တူသူ” ဟု မထင်မှတ်၊ “ငါ ယုတ်သူ” ဟု မထင်မှတ်။ စင်စစ်သော်ကား ထိုသို့ ဆိုရာ၌ အမှန်ကိုသာ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ ကြောင့်ကြခြင်း မရှိသူ၏ အဖြစ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏။ ပရိဗိုဇ်တို့ ဤပြာဟ္မဏသစ္စာ လေးမျိုးတို့ကို ငါသည် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုလျက် ဟော၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဥ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၉) ၄ - ဗြာဟ္မဏဝဂ် ===

၆ - ဥမ္မဂ္ဂသုတ်

၁၈၆။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား- "အသျှင်ဘုရား အဘယ်တရားသည် လောကကို ဆောင်ပါသနည်း၊ အဘယ်တရားသည် လောကကို ဆွဲငင်ပါသနည်း၊ ဖြစ်ပေါ်နေသော အဘယ်တရား၏ အလိုသို့ (လောကသည်) လိုက်ပါနေရပါသနည်း" ဟု လျှောက်၏။

ရဟန်း ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ ရဟန်း သင့်အား ဖြစ်ပေါ်လာသော ဉာဏ်သည် ကောင်းပါပေ၏၊ သင့်အား ထင်မြင်လာသော ဉာဏ်သည် ကောင်းပေ၏၊ အမေးပုစ္ဆာသည် ကောင်းပေ၏။ ရဟန်း သင်သည် "အသျှင်ဘုရား အဘယ်တရားသည် လောကကို ဆောင်ပါသနည်း၊ အဘယ်တရားသည် လောကကို ဆွဲငင်ပါသနည်း၊ ဖြစ်ပေါ်နေသော အဘယ်တရား၏ အလိုသို့ (လောကသည်) လိုက်ပါနေရပါ သနည်း" ဟု မေးလျှောက်သည် မဟုတ်လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

"အသျှင်ဘုရား မှန်ပါ၏"။

ရဟန်း စိတ်သည် လောကကို ဆောင်၏၊ စိတ်သည် လောကကို ဆွဲငင်၏၊ ဖြစ်ပေါ်နေသော စိတ်၏ အလိုသို့ (လောကသည်) လိုက်ပါနေရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုရဟန်းသည် "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို အလွန်နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်သည် ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားအား နောက်ထပ် ပုစ္ဆာကို မေးလျှောက်ပြန်၏- "အသျှင်ဘုရား များသော အကြားအမြင်ရှိ၏၊ တရားကို ဆောင်၏။ များသော အကြားအမြင်ရှိ၏၊ တရားကို ဆောင်၏" ဟု ဆိုအပ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှသော အတိုင်းအရှည်ဖြင့် များသော အကြားအမြင်ရှိသူတရားကို ဆောင်သူ ဖြစ်ပါသနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်း ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ ရဟန်း သင့်အား ဖြစ်ပေါ်လာသော ဉာဏ်သည် ကောင်းပေ၏၊ သင့်အား ထင်မြင်လာသော ဉာဏ်သည် ကောင်းပေ၏၊ အမေးပုစ္ဆာသည် ကောင်းပေ၏။ ရဟန်း သင်သည် "အသျှင်ဘုရား များသော အကြားအမြင်ရှိ၏၊ တရားကို ဆောင်၏။ များသော အကြားအမြင် ရှိ၏၊ တရားကို ဆောင်၏" ဟု ဆိုအပ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှသော အတိုင်းအရှည်ဖြင့် များသော အကြားအမြင်ရှိသူတရားကို ဆောင်သူဖြစ်ပါသနည်း"ဟု မေးလျှောက်သည် မဟုတ်လောဟု (မေးတော်မူ၏)။

"အသျှင်ဘုရား မှန်ပါ၏"။

ရဟန်း ငါသည် သုတ် ဂေယျ ဝေယျာကရဏ ဂါထာ ဥဒါန်း ဣတိဝုတ် ဇာတ် အဗ္ဘုတဓမ္မ ဝေဒလ္လ ဟု ဆိုအပ်သော များစွာသော တရားတို့ကို ဟောအပ်ကုန်၏။ ရဟန်း လေးပိုဒ်ရှိသော ဂါထာ၏ အနက်ကို သိ၍ ပါဠိကို သိ၍ လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးအားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်သူကို "များသော အကြားအမြင် ရှိသူ တရားကို ဆောင်သူ" ဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုရဟန်းသည် "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူအပ်သော တရားတော်ကို အလွန်နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်သည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားအား နောက်ထပ် ပုစ္ဆာကို မေးလျှောက်ပြန်၏။ "အသျှင်ဘုရား အကြားအမြင်ရှိ၏၊ (ကိလေသာကို) ဖောက်ထွင်းတတ်သော ပညာရှိ၏။ အကြားအမြင်ရှိ၏၊ (ကိလေသာကို) ဖောက်ထွင်းတတ်သော ပညာရှိ၏ဟု ဆိုအပ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှ

သော အတိုင်းအရှည်ဖြင့် အကြားအမြင်ရှိသူ (ကိလေသာကို) ဖောက်ထွင်းတတ်သော ပညာရှိသူ ဖြစ်ပါသနည်း” ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်း ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ ရဟန်း သင့်အား ဖြစ်ပေါ်လာသော ဉာဏ်သည် ကောင်း ပေ၏၊ သင်အား ထင်မြင်လာသော ဉာဏ်သည် ကောင်းပေ၏၊ အမေးပုစ္ဆာသည် ကောင်းပေ၏။ ရဟန်း သင်သည် “အသျှင်ဘုရား အကြားအမြင်ရှိ၏၊ (ကိလေသာကို) ဖောက်ထွင်းတတ်သော ပညာရှိ၏။

အကြားအမြင်ရှိ၏၊ (ကိလေသာကို) ဖောက်ထွင်းတတ်သော ပညာရှိ၏ဟု ဆိုအပ်ပါ၏၊ အဘယ်မျှသော အတိုင်းအရှည်ဖြင့် အကြားအမြင်ရှိသူ, (ကိလေသာကို) ဖောက်ထွင်းတတ်သော ပညာရှိသူ ဖြစ်ပါသနည်း ဟု မေးလျှောက်သည် မဟုတ်လော” ဟု (မေးတော်မူ၏)။

“အသျှင်ဘုရား မှန်ပါ၏”။

ရဟန်း ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းအား “ဤကား ဆင်းရဲတည်း” ဟု ကြားနာရ၏၊ ထို ဆင်းရဲ၏ သဘောကို မဂ်ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ မြင်၏။ “ဤကား ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်းတည်း” ဟု ကြားနာရ၏၊ ထို ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်း၏ သဘောကိုလည်း မဂ်ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ မြင်၏။ “ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)တည်း” ဟု ကြားနာရ၏၊ ထို ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)၏ သဘောကိုလည်း မဂ်ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ မြင်၏။ “ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း” ဟု ကြားနာရ၏၊ ထို ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၏ သဘောကိုလည်း မဂ်ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ မြင်၏။ ရဟန်း ဤသို့လျှင် အကြားအမြင်ရှိသူသည် (ကိလေသာကို) ဖောက်ထွင်းတတ်သော ပညာရှိသူ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုရဟန်းသည် “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူသော တရားတော်ကို အလွန်နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်သည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားအား နောက်ထပ်ပုစ္ဆာကို မေးလျှောက်ပြန်၏။ “အသျှင်ဘုရား ‘ပညာရှိ၏ ပညာကြီး၏၊ ပညာရှိ၏ ပညာကြီး၏’ ဟု ဆိုအပ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှသော အတိုင်းအရှည်ဖြင့် ပညာရှိသူ ပညာကြီးသူ ဖြစ်ပါသနည်း” ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်း ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ ရဟန်း သင်အား ဖြစ်ပေါ်လာသော ဉာဏ်သည် ကောင်းပေ၏၊ သင်အား ထင်မြင်လာသော ဉာဏ်သည် ကောင်းပေ၏၊ အမေးပုစ္ဆာသည် ကောင်းပေ၏။ ရဟန်း သင်သည် “အသျှင်ဘုရား ‘ပညာရှိ၏ ပညာကြီး၏၊ ပညာရှိ၏ ပညာကြီး၏’ ဟု ဆိုအပ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အဘယ် မျှသော အတိုင်းအရှည်ဖြင့် ပညာရှိသူ ပညာကြီးသူ ဖြစ်ပါသနည်း” ဟု မေးလျှောက်သည် မဟုတ်လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

“အသျှင်ဘုရား မှန်ပါ၏”။

ရဟန်း ဤသာသနာတော်၌ ပညာရှိသူ ပညာကြီးသူသည် မိမိဆင်းရဲရန် မလှုံ့ဆော်၊ သူတစ်ပါး ဆင်းရဲရန် မလှုံ့ဆော်၊ နှစ်ပါးစုံတို့ ဆင်းရဲရန် မလှုံ့ဆော်၊ ကြံစည်ခဲ့သော် မိမိ၏ အစီးအပွါး, သူတစ်ပါး၏ အစီးအပွါး, မိမိသူတစ်ပါး နှစ်ပါးစုံတို့၏ အစီးအပွါး, အလုံးစုံသော သတ္တလောက၏ အစီးအပွါးကို သာလျှင် ကြံစည်၏။ ရဟန်း ဤသို့လျှင် ပညာရှိသူ ပညာကြီးသူ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၉) ၄ - ဗြာဟ္မဏဝဂ် ===

၇ - ဝဿကာရဗြာဟ္မဏသုတ်

၁၈၇။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့အား အစာကျွေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မဂဓမင်း၏ အမတ်ကြီးဖြစ်သော ဝဿကာရ ပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ်စကားကို ပြီးဆုံးစေ၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား-

အသျှင်ဂေါတမ သူယုတ်သည် သူယုတ်ကို "ဤအသျှင်ကား သူယုတ်တည်း"ဟု သိနိုင်ရာအံ့လောဟု လျှောက်၏။ ပုဏ္ဏား သူယုတ်သည် သူယုတ်ကို "ဤအသျှင်ကား သူယုတ်တည်း" ဟု ဤသို့ သိနိုင်ရာ သော အကြောင်းအခွင့် မရှိဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဂေါတမ သူယုတ်သည် သူတော်ကောင်းကို "ဤအသျှင်ကား သူတော်ကောင်းတည်း" ဟု သိနိုင်ရာအံ့လောဟု (လျှောက်၏)၊ ပုဏ္ဏား သူယုတ်သည် သူတော်ကောင်းကို "ဤအသျှင်ကား သူတော်ကောင်းတည်း"ဟု ဤသို့ သိနိုင်ရာသော အကြောင်း အခွင့်လည်း မရှိ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဂေါတမ သူတော်ကောင်းသည် သူတော်ကောင်းကို "ဤအသျှင်ကား သူတော်ကောင်းတည်း" ဟု သိနိုင်ရာ အံ့လော ဟု(လျှောက်၏)၊ ပုဏ္ဏား သူတော် ကောင်းသည် သူတော်ကောင်းကို "ဤအသျှင်ကား သူတော်ကောင်းတည်း" ဟု သိနိုင်ရာသော အကြောင်းအခွင့် ရှိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဂေါတမ သူတော်ကောင်းသည် သူယုတ်ကို "ဤ အသျှင်ကား သူယုတ်တည်း" ဟု သိနိုင်ရာအံ့လော ဟု (လျှောက်၏)၊ ပုဏ္ဏား သူတော်ကောင်းသည် သူယုတ်ကို "ဤအသျှင်ကား သူယုတ်တည်း" ဟု သိနိုင်ရာသော အကြောင်းအခွင့်လည်း ရှိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ အံ့ဖွယ်ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်ဂေါတမ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ၊ "ပုဏ္ဏား သူယုတ်သည် သူယုတ်ကို 'ဤအသျှင်ကား သူယုတ်တည်း' ဟု သိနိုင်ရာသော အကြောင်းအခွင့် မရှိ။ ပုဏ္ဏား သူယုတ်သည် သူတော်ကောင်းကို ဤအသျှင်ကား 'သူတော်ကောင်းတည်း' ဟု သိနိုင်ရာသော အကြောင်းအခွင့်လည်း မရှိ။ ပုဏ္ဏား သူတော်ကောင်းသည် သူတော်ကောင်းကို 'ဤအသျှင်ကား သူတော်ကောင်းတည်း' ဟု သိနိုင်ရာသော အကြောင်းအခွင့် ရှိ၏။ ပုဏ္ဏား သူတော်ကောင်းသည် သူယုတ်ကို 'ဤအသျှင်ကား သူယုတ်တည်း'ဟု သိနိုင်ရာသော အကြောင်းအခွင့်လည်း ရှိ၏" ဟု ဤစကားကို အသျှင်ဂေါတမသည် အလွန်ကောင်းစွာ ဟောတော်မူ၏။

အသျှင်ဂေါတမ အခါတစ်ပါး တောဒေယျပုဏ္ဏား၏ ပရိသတ်၌ သူတစ်ပါးတို့အား ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချခြင်းကို ဖြစ်စေကုန်၏၊ "ရာမ၏သား (ဥဒကမည်သော ရသေ့) ရဟန်း၌ အလွန်ကြည်ညို၍ ရာမ၏သား (ဥဒကမည်သော ရသေ့) ရဟန်း၌ ရှိခိုးခြင်း ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်း လက်အုပ်ချီခြင်း အရိုအသေ ပြုခြင်း သဘောရှိသည့် လွန်ကဲစွာ နှိမ့်ချသော အခြင်းအရာကို ပြုသော ဤဧဠေယျမည်သော မင်းသည် မိုက်၏၊ ရာမ၏သား (ဥဒကမည်သော ရသေ့) ရဟန်း၌ အလွန် ကြည်ညို ကုန်၍ ရာမ၏သား (ဥဒကမည်သော ရသေ့) ရဟန်း၌ ရှိခိုးခြင်း ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်း လက်အုပ်ချီခြင်း အရိုအသေပြုခြင်း သဘောရှိသည့် လွန်ကဲစွာ နှိမ့်ချသော အခြင်းအရာကို ပြုကုန်သော ဧဠေယျမည်သော မင်း၏ အလုပ်အကျွေး ယမက မောဂ္ဂလ္လ ဥဂ္ဂ နာဝိန္ဒကီ ဂန္ဓဗ္ဗ အဂ္ဂိဝေဿ မည်ကုန်သော ဤအခြံအရံ ပရိသတ်တို့သည်လည်း မိုက်ကုန်၏ ဟု (ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချခြင်းကို ဖြစ်စေကုန်၏)။

တောဒေယျပုဏ္ဏားသည် ထို ပရိသတ်ရှိလူတို့ကို ဤနည်းဖြင့် သိစေ၏- အချင်းတို့ ထို ငါဆိုမည့် စကားကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်ကြသနည်း၊ ပညာရှိသော ဧဠေယျမည်သော မင်းသည် သာမန်ပြုသင့်သောအမှုနှင့် အလွန်အကဲပြုသင့်သော အမှုတို့၌လည်းကောင်း၊ သာမန်ဆိုသင့်သော စကားနှင့် အလွန်အကဲဆိုသင့်သော စကားတို့၌လည်းကောင်း အကျိုးကို မြင်ခြင်းငှါ အစွမ်းနိုင်ဆုံးသော သူတို့ထက် အထူးသဖြင့် အကျိုးကို မြင်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သလောဟု (မေး၏)။ အသျှင်ပုဏ္ဏားဤအတိုင်းမှန်၏၊ ပညာရှိသော ဧဠေယျမည်သော မင်းသည် သာမန်ပြုသင့်သော အမှုနှင့် အလွန်အကဲပြုသင့်သော အမှုတို့၌လည်းကောင်း၊ သာမန်ဆိုသင့်သော စကားနှင့် အလွန်အကဲဆိုသင့်သော စကားတို့၌လည်းကောင်း အကျိုးကို မြင်ခြင်းငှါ အစွမ်းနိုင်ဆုံးသော သူတို့ထက် အထူးသဖြင့် အကျိုးကို မြင်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ပါ၏။ (ဟု ပြောဆို၏)။

အချင်းတို့ ပညာရှိသော ဧဠေယျမင်းထက် အထူးသဖြင့် ပညာရှိသော ရာမ၏သား (ဥဒကမည်သောရသေ့) ရဟန်းသည် သာမန်ပြုသင့်သော အမှုနှင့် အလွန်အကဲပြုသင့်သော အမှုတို့၌လည်းကောင်း၊ သာမန်ဆိုသင့်သော စကားနှင့် အလွန်အကဲ ဆိုသင့်သော စကားတို့၌ လည်းကောင်း အကျိုးကို မြင်ခြင်းငှါ အစွမ်းနိုင် ဆုံးသော သူတို့ထက် အထူးသဖြင့် အကျိုးကို မြင်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သောကြောင့် ဧဠေယျမင်းသည် ရာမ၏သား (ဥဒကမည်သောရသေ့) ရဟန်း၌ အလွန်ကြည်ညို၏၊ ရာမ၏သား (ဥဒကမည်သောရသေ့) ရဟန်း၌ ရှိခိုးခြင်း ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်း လက်အုပ်ချီခြင်း အရိုအသေပြုခြင်း သဘော ရှိသော လွန်ကဲစွာ နှိမ့်ချသော အခြင်းအရာကို ပြု၏။

အချင်းတို့ ငါဆိုမည့် စကားကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ ပညာရှိကုန်သော ဧဠေယျမည်သော မင်း၏ အလုပ်အကျွေး ယမက မောဂ္ဂလ္လ ဥဂ္ဂ နာဝိန္ဒကီ ဂန္ဓဗ္ဗ အဂ္ဂိဝေဿတို့သည် သာမန်ပြုသင့်သော အမှုနှင့် အလွန်အကဲပြုသင့်သော အမှုတို့၌ လည်းကောင်း၊ သာမန်ဆိုသင့်သော စကားနှင့် အလွန် အကဲဆိုသင့်သော စကားတို့၌ လည်းကောင်း အကျိုးကို မြင်ခြင်းငှါ အစွမ်းနိုင်ဆုံးသော သူတို့ထက် အထူး သဖြင့် အကျိုးကို မြင်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သလောဟု (မေး၏)။ အသျှင်ပုဏ္ဏား ဤအတိုင်းမှန်၏၊ ပညာရှိ ကုန်သော ဧဠေယျမည်သော မင်း၏ အလုပ်အကျွေး ယမက မောဂ္ဂလ္လ ဥဂ္ဂ နာဝိန္ဒကီ ဂန္ဓဗ္ဗ အဂ္ဂိဝေဿတို့သည်လည်း သာမန်ပြုသင့်သော အမှုနှင့် အလွန်အကဲပြုသင့်သော အမှုတို့၌ လည်းကောင်း၊ သာမန်ဆိုသင့်သော စကားနှင့် အလွန်အကဲဆိုသင့်သော စကားတို့၌လည်းကောင်း အကျိုးကို မြင်ခြင်းငှါ အစွမ်းနိုင်ဆုံးသော သူတို့ထက် အထူးသဖြင့် အကျိုးကို မြင်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ပါ၏ ဟု (ပြောဆို၏)။

အချင်းတို့ ပညာရှိကုန်သော ဧဠေယျမင်း၏ အလုပ်အကျွေးတို့ထက် အထူးသဖြင့် ပညာရှိသော ရာမ၏သား (ဥဒကမည်သော ရသေ့) ရဟန်းသည် သာမန်ပြုသင့်သော အမှုနှင့် အလွန်အကဲ ပြုသင့်သော အမှုတို့၌ လည်းကောင်း၊ သာမန်ဆိုသင့်သော စကားနှင့် အလွန်အကဲ ဆိုသင့်သော စကားတို့၌ လည်းကောင်း အကျိုးကို မြင်ခြင်းငှါ အစွမ်းနိုင်ဆုံးသော သူတို့ထက် အထူးသဖြင့် အကျိုးကို မြင်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏၊ ထို့ကြောင့် ဧဠေယျမင်း၏ အလုပ်အကျွေးတို့သည် ရာမ၏သား (ဥဒကမည်သော ရသေ့) ရဟန်း၌ အလွန်ကြည်ညိုကုန်၏၊ ရာမ၏သား (ဥဒကမည်သော ရသေ့) ရဟန်း၌ ရှိခိုးခြင်း ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်း လက်အုပ်ချီခြင်း အရိုအသေပြုခြင်းသဘောရှိသော လွန်ကဲစွာ နှိမ့်ချသော အခြင်းအရာကို ပြုကုန်၏ ဟု (သိစေ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ အံ့ဖွယ်ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်ဂေါတမ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ၊ "ပုဏ္ဏား သူယုတ်သည် သူယုတ်ကို 'ဤအသျှင်ကား သူယုတ်တည်း'ဟု ဤသိခြင်းသည် အကြောင်း အခွင့် မဟုတ်။ ပုဏ္ဏား သူယုတ်သည် သူတော်ကောင်းကို 'ဤအသျှင်ကား သူတော်ကောင်းတည်း' ဟု ဤသိခြင်းသည်လည်း အကြောင်းအခွင့် မဟုတ်။ ပုဏ္ဏား သူတော်ကောင်းသည် သူတော်ကောင်းကို 'ဤအသျှင်ကား သူတော်ကောင်းတည်း' ဟု သိနိုင်ရာသော အကြောင်း အခွင့်သည် ရှိ၏။ ပုဏ္ဏား သူတော်ကောင်းသည် သူယုတ်ကို 'ဤအသျှင်ကား သူယုတ်တည်း'ဟု သိနိုင်ရာသော အကြောင်းအခွင့်သည်လည်း ရှိ၏"ဟု ဤစကားကို အသျှင်ဂေါတမသည် အလွန်ကောင်းစွာ ဟောကြားတော်မူပါ၏။ အသျှင်ဂေါတမ

ယခုအခါ၌ အကျွန်ုပ်တို့သည် သွားပါကုန်အံ့၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် အလုပ်ကိစ္စများပါကုန်၏၊ ပြုဖွယ်များပြား ပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်၏)။ ပုဏ္ဏား ယခုအခါ၌ သွားရန် အချိန်ကို သင်သိ၏ (သွားရန်မှာ သင့်အလို အတိုင်းပင် ဖြစ်၏)ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထိုအခါ မဂဓမင်း၏ အမတ်ကြီးဖြစ်သော ဝဿကာရ ပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူအပ်သော တရားတော်ကို အလွန်နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်လျက် နေရာမှ ထ၍ ဖဲသွား လေသတည်း။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၉) ၄ - ဗြာဟ္မဏဝဂ် ===

၈ - ဥပကသုတ်

၁၈၈။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မဏ္ဍိကာ၏သား ဥပကသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား-

အသျှင်ဘုရား မည်သူမဆို သူတစ်ပါးအား ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချခြင်းကို ဖြစ်စေ၏၊ ထိုသူတစ်ပါးအား ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချခြင်းကို ဖြစ်စေသူ အားလုံးသည် (ကုသိုလ်တရားကို) မဖြစ်စေနိုင်၊ (ကုသိုလ်တရား)ကို မဖြစ်စေနိုင်သူသည် ကဲ့ရဲ့ထိုက်သူ စွပ်စွဲထိုက်သူ ဖြစ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ဤသို့ဝါဒရှိပါသည် ဤသို့အယူရှိပါသည်ဟု (လျှောက်၏)။ ဥပက မည်သူမဆို သူတစ်ပါးအား ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချခြင်းကို ဖြစ်စေခဲ့မူ သူတစ်ပါးအား ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချခြင်းကို ဖြစ်စေသူသည် ကုသိုလ်တရားကို မဖြစ်စေနိုင်ခဲ့မူ ကုသိုလ်တရားကို မဖြစ်စေနိုင်သူသည် ကဲ့ရဲ့ထိုက်သူ စွပ်စွဲထိုက်သူ ဖြစ်ခဲ့ပါမူ ဥပက သင်သည်ပင် သူတစ်ပါးကို ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချခြင်းကို ဖြစ်စေ၏၊ သူတစ်ပါးကို ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချခြင်းကို ဖြစ်စေသော သင်သည်ပင် ကုသိုလ်တရားကို မဖြစ်စေနိုင်၊ ကုသိုလ်တရားကို မဖြစ်စေနိုင်သော သင်သည်ပင် ကဲ့ရဲ့ထိုက်သူ စွပ်စွဲထိုက်သူ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ရေမှ ဦးခေါင်းပေါ်ကာမျှ ဖြစ်သော ငါးကိုပင် ကြီးစွာသော ကျော့ကွင်းဖြင့် ဖွဲ့ဘိသကဲ့သို့ အသျှင်ဘုရား ဤအတူသာလျှင် ဦးခေါင်းပေါ်ကာမျှသာလျှင် ဖြစ်သော အကျွန်ုပ်ကို မြတ်စွာဘုရားသည် ကြီးစွာသော ဝါဒ ကျော့ကွင်းဖြင့် ဖွဲ့အပ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ဥပက ငါသည် "ဤကား အကုသိုလ်တည်း" ဟု ပညတ်၏၊ ထိုသို့ ပညတ်ရာ၌ "ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်လည်း ထို သဘောတရားသည် အကုသိုလ်ဖြစ်၏" ဟု (ပြသော) ပုဒ်တို့သည် အတိုင်းအရှည် မရှိကုန်၊ အက္ခရာတို့သည် အတိုင်းအရှည်မရှိကုန်၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ဓမ္မဒေသနာသည် အတိုင်းအရှည် မရှိ၊ ဥပက ငါသည် "ထို အကုသိုလ်ကို ပယ်အပ်၏" ဟု ပညတ်၏၊ ထိုသို့ ပညတ်ရာ၌ "ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း ထို အကုသိုလ်ကို ပယ်အပ်၏" ဟု (ပြသော) ပုဒ်တို့သည် အတိုင်းအရှည် မရှိကုန်၊ အက္ခရာတို့သည် အတိုင်းအရှည်မရှိကုန်၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ဓမ္မဒေသနာသည် အတိုင်းအရှည် မရှိ။

ဥပက ငါသည် "ဤကား ကုသိုလ်တည်း" ဟု ပညတ်၏၊ ထိုသို့ ပညတ်ရာ၌ "ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့် ထို သဘောတရားသည် ကုသိုလ်ဖြစ်၏" ဟု (ပြသော) ပုဒ်တို့သည် အတိုင်းအရှည်

မရှိကုန်၊ အက္ခရာတို့သည် အတိုင်းအရှည်မရှိကုန်၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ဓမ္မဒေသနာသည် အတိုင်းအရှည် မရှိ၊ ဥပက ငါသည် "ထို ကုသိုလ်ကို ပွါးများအပ်၏" ဟု ပညတ်၏၊ ထိုသို့ပညတ်ရာ၌ "ဤအကြောင်း ကြောင့်လည်း ထို ကုသိုလ်ကို ပွါးများအပ်၏" ဟု (ပြသော) ပုဒ်တို့သည် အတိုင်းအရှည် မရှိကုန်၊ အက္ခရာတို့သည် အတိုင်းအရှည် မရှိကုန်၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ဓမ္မဒေသနာသည် အတိုင်းအရှည်မရှိဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ မဏ္ဍိကာ၏သား ဥပကသည် မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူအပ်သော စကားတော်ကို အလွန် နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်၍ နေရာမှထပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် အရိုအသေပြုပြီးလျှင် ဝေဒေဟီ မိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ပြောဆိုခဲ့ သမျှသော စကားအလုံးစုံကို ကြားလျှောက်၏။

ဤသို့ ကြားလျှောက်သော် ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် အမျက် ထွက်၍ မနှစ်သက်ရကား မဏ္ဍိကာ၏သား ဥပကအား "ဤဆားဖိုရွာသား သူငယ်သည် အလွန် (ဂုဏ်ကျေးဇူးကို) ဖျက်ဆီးစွတကား၊ အလွန် နှုတ်ကြမ်းစွတကား၊ အလွန် ခက်ထန်စွတကား၊ ယင်းသို့ ဆားဖိုရွာသားစင်လျက်လည်း ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ထို မြတ်စွာဘုရားကို ထိပါးချုပ်ချယ်အပ်၏ဟူ၍ မှတ်ထင်ဘိ၏၊ ဥပက သင်သည် ဖဲလေလော့၊ ပျက်စီးလေလော့၊ သင့်ကို ငါမမြင်လို" ဟု ဆိုလေသတည်း။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၉) ၄ - ဗြာဟ္မဏဝဂ် ===

၉ - သစ္ဆိကရဏီယသုတ်

၁၈၉။ ရဟန်းတို့ မျက်မှောက်ပြုအပ်သော တရားတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ကိုယ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုအပ်သော တရားတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ သတိဖြင့် မျက်မှောက်ပြုအပ်သော တရားတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ မျက်စိဖြင့် မျက်မှောက်ပြုအပ်သော တရားတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ပညာဖြင့် မျက်မှောက်ပြုအပ်သော တရားတို့သည် ရှိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ကိုယ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြု အပ်သော တရားတို့ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ လွတ်မြောက်မှု (ဝိမောက္ခ) ရှစ်ပါးတို့ကို ကိုယ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုအပ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ သတိဖြင့် မျက်မှောက်ပြု အပ်သော တရားတို့ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ရှေး၌ နေဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို သတိဖြင့် မျက်မှောက်ပြုအပ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ မျက်စိဖြင့် မျက်မှောက်ပြု အပ်သော တရားတို့ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့၏ သေခြင်း ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို မျက်စိဖြင့် မျက်မှောက်ပြုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ပညာဖြင့် မျက်မှောက်ပြု အပ်သော တရားတို့ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)ကို ပညာဖြင့် မျက်မှောက်ပြု အပ်၏။ ရဟန်းတို့ မျက်မှောက်ပြု အပ်သော တရားတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၉) ၄ - ဗြာဟ္မဏဝဂ် ===

၁၀ - ဥပေါသထသုတ်

၁၉၀။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ပုဗ္ဗာရုံကျောင်း မိဂါရမာတာ 'ဝိသာခါ'၏ ပြာသာဒ်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ထို ဥပုသ်နေ့၌ ရဟန်း အပေါင်း ခြံရံလျက် ထိုင်နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ဆိတ်နေသော ရဟန်း အပေါင်းကို စောင်းငဲ့ကြည့်ရှုတော်မူ၍ ရဟန်းတို့အား ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ ဤပရိသတ်သည် (ဒုဿီလအဖြစ်ဟူသော) အဖျင်းမှကင်း၏၊ ရဟန်းတို့ ဤပရိသတ်သည် (ဒုဿီလဟူသော) အဖျင်းမရှိ၊ စင်ကြယ်၏၊ (သီလဟူသော) အနှစ်၌တည်၏။ ရဟန်းတို့ ယင်းသို့ သဘောရှိသော ရဟန်းသံဃာ ယင်းသို့သဘောရှိသော ပရိသတ်ကို လောက၌ ဖူးမြော်ရန်မျှသော်လည်း ရနိုင်ခဲ၏။ ရဟန်းတို့ ယင်းသို့သဘောရှိသော ရဟန်းသံဃာ ယင်းသို့သဘောရှိသော ပရိသတ်သည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်တန်၏၊ ဧည့်သည်တို့အလို့ငှါ စီမံထား သော ဝတ္ထုကိုသော်လည်း ခံထိုက်၏၊ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံထိုက်၏၊ လက်အုပ် ချီရန် ထိုက်၏၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ယင်းသို့ သဘောရှိသော ရဟန်းသံဃာ ယင်းသို့သဘောရှိသော ပရိသတ်အား အနည်းငယ် ပေးလှူအပ်သော အလှူသည် များစွာ အကျိုးရှိ၏၊ များစွာ ပေးလှူအပ်သော အလှူသည် အလွန်များစွာ အကျိုးရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ယင်းသို့သဘောရှိသော ရဟန်းသံဃာ ယင်းသို့သဘောရှိသော ပရိသတ်ကို ဖူးမြော်ရန် ယူဇနာ အရာ အထောင် အရေအတွက်ရှိသော အရပ်တို့သို့လည်း ရိက္ခာထုပ်ဖြင့် သွားသင့်၏။

ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းအပေါင်း၌ နတ်အဖြစ်သို့ ရောက်နေသော ရဟန်းတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းအပေါင်း၌ ဗြဟ္မာအဖြစ်သို့ ရောက်နေသော ရဟန်းတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်း အပေါင်း၌ မတုန်မလှုပ်ခြင်းသို့ရောက်နေသော ရဟန်းတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းအပေါင်း၌ အရိယာအဖြစ်သို့ ရောက်နေသော ရဟန်းတို့သည် ရှိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် နတ်အဖြစ်သို့ ရောက်နေသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင်။ပ။ ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' သုံးသပ်ခြင်း 'ဝိစာရ'တို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ပ။ ဒုတိယစျာန်သို့။ တတိယစျာန် သို့။ စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ဥပပတ္တိနတ်အဖြစ်သို့ ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ဗြဟ္မာအဖြစ်သို့ ရောက်နေသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မေတ္တာနှင့်တကွသော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်ကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏၊ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက်သော အရပ်ကို။ ထို့အတူ သုံးခုမြောက်သော အရပ်ကို။ ထို့အတူ လေးခုမြောက်သော အရပ်ကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏၊ ဤနည်းအားဖြင့် အထက် အောက် ဖီလာ အရပ်ကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏၊ အလုံးစုံသောအရပ် အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၌ မိမိနှင့်တူစွာ သတ္တဝါအားလုံး ပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန့်ပြောသော မြတ်သော အပိုင်းအခြား မရှိသော ရန်မရှိသော ကြောင့်ကြ မရှိသော မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏၊ သနားခြင်း ကရုဏာ။ ဝမ်းမြောက်ခြင်း မုဒိတာ။ လျစ်လျူရှုခြင်း ဥပေက္ခာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်ကို ပျံ့နှံ့ စေ၍ နေ၏၊ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက်သော အရပ်ကို။ ထို့အတူ သုံးခုမြောက်သော အရပ်ကို။ ထို့အတူ လေးခု မြောက်သော အရပ်ကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏၊ ဤနည်းအားဖြင့် အထက် အောက် ဖီလာ အရပ်ကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏၊ အလုံးစုံသော အရပ် အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၌ မိမိနှင့်တူစွာ သတ္တဝါ အားလုံး

ပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန့်ပြောသော မြတ်သော အပိုင်းအခြား မရှိသော ရန်မရှိသော ကြောင့်ကြ မရှိသော လျစ်လျူရှုခြင်း ဥပေက္ခာနှင့်ယှဉ် သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ပြဟ္မာအဖြစ်သို့ ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် မတုန်မလှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်သနည်း- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ရုပ်၌ဖြစ်သော အမှတ် 'ရူပသညာ'တို့ကို လွန်မြောက်၍ ထိခိုက်ခြင်း 'ပဋိဃသညာ'တို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် အထူးထူးသော သညာတို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် "ကောင်းကင်သည် အပိုင်းအခြား မရှိ" ဟု (ဤသို့ပွါးများလျက်) အာကာသာနဉ္စာယတစျာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို လွန်မြောက်၍ "ပဉ္စမာရုပ္ပဝိညာဏ်သည် အဆုံးမရှိ" ဟု (ဤသို့ပွါးများလျက်) ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို လွန်မြောက်၍ "စိုးစဉ်းမျှ မရှိ" ဟု (ဤသို့ပွါးများလျက်) အာကိဉ္စညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို လွန်မြောက်၍ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် မတုန်မလှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အရိယာအဖြစ်သို့ ရောက်သနည်း- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် "ဤကား ဆင်းရဲတည်း" ဟုဟုတ်မှန်သောအတိုင်း။ပ။ "ဤကား ဆင်းရဲ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း" ဟုဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အရိယာအဖြစ်သို့ ရောက်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

လေးခုမြောက် ဗြာဟ္မဏဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၀) ၅ - မဟာဝဂ် ===

၁ - သောတာနုဂတသုတ်

၁၉၁။ ရဟန်းတို့ သောတပသာဒသို့ အစဉ်လျှောက်ကုန်သော နှုတ်ဖြင့် လေ့လာအပ်၊ စိတ်ဖြင့် ရှုဆင်ခြင်အပ်၍၊ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်သော (ပရိယတ်)တရားတို့၏ (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်သော အကျိုးဆက်တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သုတ် ဂေယျ ဝေယျာကရဏ ဂါထာ ဥဒါန်း ဣတိဝုတ် ဇာတ် အဗ္ဘုတဓမ္မ ဝေဒလ္လဟူသော တရားကို သင်ကြား၏၊ ထိုရဟန်းအား ထိုတရားတို့သည် သောတပသာဒသို့ အစဉ် လျှောက်ကုန်၏။ နှုတ်ဖြင့် လေ့လာအပ်၊ စိတ်ဖြင့် ရှုဆင်ခြင်အပ်ကုန်၍၊ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်၏။ ထိုရဟန်းသည် သတိလွတ်ကင်းသည် ဖြစ်၍ သေလွန်ရသော် နတ်ဘုံ တစ်မျိုးမျိုး၌ ဖြစ်၏၊ ထို နတ်ဘုံ၌ချမ်းသာခြင်းရှိသော ထို ပုဂ္ဂိုလ်အားတရားအစုတို့သည် ပေါ်လွင် ထင်ရှားကုန်၏။ ရဟန်းတို့ သတိဖြစ်ခြင်းသည် နှေးနှေးသေး၏၊ ထို သတ္တဝါသည်ကား လျင်စွာ သာလျှင်တရားထူးကို ရနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကားသောတပသာဒသို့ အစဉ်လျှောက်ကုန်သော၊ နှုတ်ဖြင့် လေ့လာအပ်၊ စိတ်ဖြင့် ရှုဆင်ခြင်အပ်ကုန်၍၊ ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်သော တရားတို့၏ (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်သော ပဌမအကျိုးဆက်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် သုတ် ဂေယျ ဝေယျာကရဏ ဂါထာ ဥဒါန်း ဣတိဝုတ် ဇာတ် အဗ္ဘုတဓမ္မ ဝေဒလ္လ ဟူသော တရားကို သင်ကြား၏၊ ထိုရဟန်းအား ထိုတရားတို့သည် သောတပသာဒသို့ အစဉ်လျှောက်ကုန်၏။ နှုတ်ဖြင့် လေ့လာအပ်၊ စိတ်ဖြင့် ရှုဆင်ခြင်အပ်ကုန်၍၊ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်၏။ ထိုရဟန်းသည် သတိလွတ်ကင်းသည်ဖြစ်၍ သေလွန်ရသော် နတ်ဘုံ တစ်မျိုးမျိုး၌ ဖြစ်၏၊ ထို နတ်ဘုံ၌ ချမ်းသာခြင်းရှိသော ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား (ပရိယတ်) တရားအစုတို့သည် မပေါ်လွင် မထင်ရှားကုန်၊ စင်စစ်သော်ကား တန်ခိုးကြီး၍ စိတ်၏ လေ့လာခြင်းသို့ ရောက်ပြီးသော ရဟန်းသည် နတ်ပရိသတ်၌တရားကို ဟောကြား၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား ရှေးဘဝက "ငါ ကျင့်ခဲ့ဖူးသော မြတ်သော အကျင့်ဟူသော ထို ဓမ္မဝိနယသည် (ယခု ရဟန်းဟောနေသော) ဤဓမ္မဝိနယ ပင်တည်း" ဟု အကြံဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ သတိဖြစ်ခြင်းသည် နှေးနှေးသေး၏၊ ထိုအခါ၌ ထို သတ္တဝါသည် လျင်စွာသာလျှင်တရားထူးကို ရနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ စည်ကြီးသံ၌ လိမ္မာကျွမ်းကျင်သော ယောကျာ်းသည် ခရီးရှည်သွား လတ်သော် စည်ကြီးသံကို ကြားရာ၏၊ ထို ယောကျာ်းအား ထို စည်ကြီးသံ၌ "စည်ကြီးသံ လေလော၊ စည်ကြီးသံ မဟုတ်လေလော" ဟု ယုံမှားခြင်း တွေးတောခြင်း မဖြစ်ဘဲ စည်ကြီးသံ ဟူ၍ သာလျှင် အမှန် ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ ရောက်ရာသကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ရဟန်းသည် သုတ် ဂေယျ ဝေယျာ ကရဏ ဂါထာ ဥဒါန်း ဣတိဝုတ် ဇာတ် အဗ္ဘုတဓမ္မ ဝေဒလ္လဟူသော တရားကို သင်ကြား၏၊ ထိုရဟန်းအား ထိုတရားတို့သည် သောတပသာဒသို့ အစဉ်လျှောက်ကုန်၏။ နှုတ်၌ လေ့လာအပ်၊ စိတ်ဖြင့် ရှုဆင်ခြင်အပ်ကုန်၍၊ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်၏။ ထိုရဟန်းသည် သတိ လွတ်ကင်းသည် ဖြစ်၍ သေလွန်ရသော် နတ်ဘုံတစ်မျိုးမျိုး၌ ဖြစ်၏၊ ထို နတ်ဘုံ၌ ချမ်းသာခြင်း ရှိသော ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား (ပရိယတ်)တရားအစုတို့သည် မပေါ်လွင် မထင်ရှားကုန်၊ စင်စစ်သော်ကား တန်ခိုးကြီး၍ စိတ်၏ လေ့လာခြင်းသို့ ရောက်ပြီးသော ရဟန်းသည် နတ်ပရိသတ်၌ တရားကို ဟောကြား၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား "ရှေးဘဝက ငါကျင့်ခဲ့ဖူးသော မြတ်သော အကျင့်ဟူသော ထို ဓမ္မဝိနယသည် (ယခု ရဟန်း ဟောနေသော) ဤဓမ္မဝိနယပင်တည်း" ဟု စိတ်အကြံဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ သတိဖြစ်ခြင်းသည် နှေးနှေးသေး၏၊ ထိုအခါ၌ ထို သတ္တဝါသည် လျင်စွာသာလျှင်တရားထူးကို ရနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည် ကားသောတပသာဒသို့ အစဉ်လျှောက်ကုန်သော၊ နှုတ်ဖြင့် လေ့လာအပ်၊ စိတ်ဖြင့်

ရှုဆင်ခြင်အပ် ကုန်၍၊ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်သော တရားတို့၏ (မချွတ်ရလိမ့်မည် ဟု) မျှော်လင့်အပ်သော ဒုတိယအကျိုးဆက်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် သုတ် ဂေယျ ဝေယျာကရဏ ဂါထာ ဥဒါန်း ဣတိဝုတ် ဇာတ် အဗ္ဘုတဓမ္မ ဝေဒလ္လ ဟူသော တရားကို သင်ကြား၏၊ ထိုရဟန်းအား ထိုတရားသည် သောတပသာဒသို့ အစဉ် လျှောက်ကုန်၏။ နှုတ်ဖြင့် လေ့လာအပ်၊ စိတ်ဖြင့် ရှုဆင်ခြင်အပ်ကုန်၍ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်၏။ ထိုရဟန်းသည် သတိလွတ်ကင်းလျက် သေလွန်ရသော် နတ်ဘုံ တစ်မျိုးမျိုး၌ ဖြစ်၏၊ ထို နတ်ဘုံ၌ ချမ်းသာခြင်းရှိသော ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား (ပရိယတ်) တရားအစုတို့သည် မပေါ်လွင် မထင်ရှားကုန်၊ တန်ခိုးကြီး၍ စိတ်၏ လေ့လာခြင်းသို့ ရောက်ပြီးသော ရဟန်းသည်လည်း နတ်ပရိသတ်၌ တရားမဟော၊ စင်စစ်သော်ကား နတ်သားသည် နတ်ပရိသတ်၌တရားကို ဟော၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား ရှေးဘဝက "ငါကျင့်ခဲ့ဖူးသော မြတ်သော အကျင့်ဟူသော ထို ဓမ္မဝိနယသည် (ယခု နတ်သား ဟောနေသော) ဤဓမ္မဝိနယပင်တည်း" ဟု အကြံဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ သတိဖြစ်ခြင်းသည် နှံ့နှေးသေး၏၊ ထိုအခါ၌ ထို သတ္တဝါသည် လျင်စွာသာလျှင်တရားထူးကို ရနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ခရုသင်းသံ၌ လိမ္မာကျွမ်းကျင်သော ယောကျ်ားသည် ခရီးရှည်သွားလတ်သော် ခရုသင်းသံကို ကြားရာ၏၊ ထို ယောကျ်ားအား ထို ခရုသင်းသံ၌ "ခရုသင်းသံ လေလော၊ ခရုသင်းသံ မဟုတ်လေလော" ဟု ယုံမှားခြင်း တွေးတောခြင်း မဖြစ်ဘဲ "ခရုသင်းသံ" ဟူ၍ သာလျှင် အမှန်ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ ရောက်ရာ သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူ သာလျှင် ရဟန်းသည် သုတ် ဂေယျ ဝေယျာကရဏ ဂါထာ ဥဒါန်း ဣတိဝုတ် ဇာတ် အဗ္ဘုတဓမ္မ ဝေဒလ္လဟူသော တရားကို သင်ကြား၏၊ ထိုရဟန်းအား ထိုတရားတို့သည် သောတပသာဒသို့ အစဉ်လျှောက်ကုန်၏။ နှုတ်ဖြင့် လေ့လာအပ်၊ စိတ်ဖြင့် ရှုဆင်ခြင်အပ်ကုန်၍၊ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်၏။ ထိုရဟန်းသည် သတိလွတ်ကင်းလျက် သေလွန်ရသော် နတ်ဘုံ တစ်မျိုးမျိုး၌ ဖြစ်၏၊ ထို နတ်ဘုံ၌ ချမ်းသာခြင်းရှိသော ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား (ပရိယတ်) တရားအစု တို့သည် မပေါ်လွင် မထင်ရှားကုန်၊ တန်ခိုးကြီး၍ စိတ်၏ လေ့လာခြင်းသို့ ရောက်ပြီးသော ရဟန်း သည်လည်း နတ်ပရိသတ်၌ တရားမဟော၊ စင်စစ်သော်ကား နတ်သားသည် နတ်ပရိသတ်၌ တရားဟော၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား "ရှေးဘဝက ငါကျင့်ခဲ့ဖူးသော မြတ်သော အကျင့်ဟူသော ဓမ္မဝိနယ သည် (ယခု နတ်သား ဟောနေသော) ဤဓမ္မဝိနယပင်တည်း" ဟု အကြံဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ သတိဖြစ်ခြင်း သည် နှံ့နှေးသေး၏၊ ထိုအခါ ထို သတ္တဝါသည် လျင်စွာသာလျှင်တရားထူးကို ရနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား သောတပသာဒသို့ အစဉ် လျှောက်ကုန်သော၊ နှုတ်ဖြင့် လေ့လာအပ်၊ စိတ်ဖြင့် ရှုဆင်ခြင် အပ်ကုန်၍၊ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်သော တရားတို့၏ (မချွတ်ရလိမ့်မည် ဟု) မျှော်လင့်အပ်သော တတိယ အကျိုးဆက် ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် သုတ် ဂေယျ ဝေယျာကရဏ ဂါထာ ဥဒါန်း ဣတိဝုတ် ဇာတ် အဗ္ဘုတဓမ္မ ဝေဒလ္လ ဟူသော တရားကို သင်ကြား၏၊ ထိုရဟန်းအား ထိုတရားတို့သည် သောတပသာဒသို့ အစဉ် လျှောက်ကုန်၏။ နှုတ်ဖြင့် လေ့လာအပ်၊ စိတ်ဖြင့် ရှုဆင်ခြင်အပ်ကုန်၍၊ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်၏။ ထိုရဟန်းသည် သတိလွတ်ကင်းလျက် သေလွန်ရသော် နတ်ဘုံ တစ်မျိုးမျိုး၌ ဖြစ်၏၊ ထို နတ်ဘုံ၌ ချမ်းသာခြင်းရှိသော ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား (ပရိယတ်) တရားအစု တို့သည် မပေါ်လွင် မထင်ရှားကုန်၊ တန်ခိုးကြီး၍ စိတ်၏ လေ့လာခြင်းသို့ ရောက်ပြီးသော ရဟန်း သည်လည်း နတ်ပရိသတ်၌တရားမဟော၊ နတ်သားသည်လည်း နတ်ပရိသတ်၌တရားမဟော၊ စင်စစ် သော်ကား ရှေးဦးစွာ ဖြစ်နှင့်သော နတ်သားသည် နောက်ဖြစ်လာသော နတ်သားကို "အချင်းနတ်သား ရှေးဘဝက ငါတို့ ကျင့်ခဲ့ဖူးသော မြတ်သော အကျင့်ဟူသော ထို ဓမ္မဝိနယကို သင် အောက်မေ့လော့၊ အချင်းနတ်သား သင် အောက်မေ့လော့" ဟု အောက်မေ့စေ၏။ ထို နတ်သားသည် "အချင်း နတ်သား ငါသည် အောက်မေ့၏၊ အချင်းနတ်သား ငါသည် အောက်မေ့၏" ဟု ဆို၏။ ရဟန်းတို့ သတိဖြစ်ခြင်း သည် နှံ့နှေးသေး၏၊ ထိုအခါ ထို သတ္တဝါသည် လျင်စွာသာလျှင်တရားထူးကို ရနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ မြေမှုန့်

ကစားဖက် ဖြစ်ကုန်သော သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက်တို့သည် တစ်ခါတစ်ရံ တစ်နေရာ၌ အချင်းချင်း တွေ့ဆုံ ပေါင်းမိကြ ကုန်ရာ၏၊ သူငယ်ချင်း တစ်ယောက်သည် (တစ်ယောက်သော) သူငယ်ချင်းကို "အဆွေ ဤအမှုကိုလည်း သင်သည် အောက်မေ့လော၊ ဤ အမှုကိုလည်း သင်သည် အောက်မေ့လော့" ဟု ဤသို့ ဆိုရာ၏။ ထိုသူငယ်ချင်းသည် "အဆွေ ငါသည် အောက်မေ့၏၊ အဆွေ ငါသည် အောက် မေ့၏" ဟု ဆိုရာ သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ရဟန်းသည် သုတ် ဂေယျ ဝေယျာကရဏ ဂါထာ ဥဒါန်း ဣတိဝုတ် ဇာတ် အဗ္ဘုတ ဓမ္မ ဝေဒလ္လဟူသော တရားကို သင်ကြား၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား ထိုတရားတို့သည် သောတပသာဒသို့ အစဉ်လျှောက်ကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် လေ့လာအပ်၊ စိတ်ဖြင့် ရှုဆင်ခြင် အပ်ကုန်၍၊ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍သိအပ်ကုန်၏။ ထိုရဟန်းသည် သတိ လွတ်ကင်းလျက် သေလွန်ရသော် နတ်ဘုံ တစ်မျိုးမျိုး၌ ဖြစ်၏၊ ထို နတ်ဘုံ၌ ချမ်းသာခြင်းရှိသော ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား (ပရိယတ်)တရားအစုတို့သည် မပေါ်လွင် မထင်ရှားကုန်၊ တန်ခိုး ကြီး၍ စိတ်၏ လေ့လာခြင်းသို့ ရောက်ပြီးသော ရဟန်းသည်လည်း နတ်ပရိသတ်၌တရားမဟော၊ နတ်သား သည်လည်း နတ်ပရိသတ်၌ တရားမဟော၊ စင်စစ်သော်ကား ရှေးဦးစွာ ဖြစ်နှင့်သော နတ်သား သည် နောက်မှ ဖြစ်လာသော နတ်သားကို "အချင်းနတ်သား ရှေး ဘဝက ငါတို့ ကျင့်ခဲ့ဖူးသော မြတ်သော အကျင့်ဟူသော ထို ဓမ္မဝိနယကို သင်အောက်မေ့လော့၊ အချင်း နတ်သား သင် အောက်မေ့ လော့" ဟု အောက်မေ့စေ၏။ ထို နတ်သားသည် "အချင်း ငါသည် အောက်မေ့၏၊ အချင်း ငါသည် အောက်မေ့၏" ဟု ဆို၏။ ရဟန်းတို့ သတိဖြစ်ခြင်းသည် နှံ့နှေးသေး၏၊ ထိုအခါ ထို သတ္တဝါသည် လျင်စွာ သာလျှင် တရားထူးကို ရနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤကားသောတပသာဒသို့ အစဉ် လျှောက် ကုန်သော၊ နှုတ်ဖြင့် လေ့လာအပ်၊ စိတ်ဖြင့် ရှုဆင်ခြင်အပ်ကုန်၍၊ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်သော တရားတို့၏ (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်သော စတုတ္ထအကျိုး ဆက် ပေတည်း။ ရဟန်းတို့ သောတပသာဒသို့ အစဉ်လျှောက်ကုန်သော၊ နှုတ်ဖြင့် လေ့လာအပ်၊ စိတ်ဖြင့် ရှုဆင်ခြင် အပ်၍၊ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်းသိအပ်ကုန်သော တရားတို့၏ (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်သော အကျိုးဆက်တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဥ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၀) ၅ - မဟာဝဂ် ===

၂ - ဌာနသုတ်

၁၉၂။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်းလေးမျိုးတို့ကို အကြောင်းလေးမျိုးတို့ဖြင့် သိအပ်ကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ အတူနေခြင်းဖြင့် သီလကို သိနိုင်၏၊ ထို သီလကိုလည်း ကြာမြင့်မှသာ သိနိုင်၏၊ ခဏတစ်ဖြုတ်ဖြင့်ကား မသိနိုင်၊ နှလုံးသွင်းသူသည်သာ သိနိုင်၏၊ နှလုံးမသွင်းသူကား မသိနိုင်၊ ပညာရှိ သူသာ သိနိုင်၏၊ ပညာမရှိသူကား မသိနိုင်။ ရဟန်းတို့အတူ ပြောဆိုခြင်းဖြင့် စင်ကြယ်ခြင်းကို သိနိုင်၏၊ ထို စင်ကြယ်ခြင်းကိုလည်း ကြာမြင့်မှသာ သိနိုင်၏၊ ခဏတစ်ဖြုတ်ဖြင့်ကား မသိနိုင်၊ နှလုံးသွင်းသူသည်သာ သိနိုင်၏၊ နှလုံးမသွင်းသူကား မသိနိုင်၊ ပညာရှိသူသာ သိနိုင်၏၊ ပညာမရှိသူကား မသိနိုင်။ ရဟန်းတို့ ဘေးရန်တို့၌ အစွမ်းကို သိနိုင်၏၊ ထို အစွမ်းကိုလည်း ကြာမြင့်မှသာ သိနိုင်၏၊ ခဏတစ်ဖြုတ်ဖြင့်ကား မသိနိုင်၊ နှလုံးသွင်းသူသည်သာ သိနိုင်၏၊ နှလုံးမသွင်းသူကား မသိနိုင်၊ ပညာရှိသူသာ သိနိုင်၏၊ ပညာမရှိသူကား မသိနိုင်။ ရဟန်းတို့ ဆွေးနွေးခြင်းဖြင့် ပညာကို သိနိုင်၏၊ ထို ပညာကိုလည်း ကြာမြင့်မှသာ သိနိုင်၏၊ ခဏတစ်ဖြုတ်ဖြင့်ကား မသိနိုင်၊ နှလုံးသွင်းသူသည်သာ သိနိုင်၏၊ နှလုံးမသွင်းသူကား မသိနိုင်၊ ပညာရှိသူသာ သိနိုင်၏၊ ပညာမရှိသူကား မသိနိုင်။

"ရဟန်းတို့ အတူနေခြင်းဖြင့် သီလကို သိနိုင်၏၊ ထို သီလကိုလည်း ကြာမြင့်မှသာ သိနိုင်၏၊ ခဏတစ်ဖြုတ်ဖြင့်ကား မသိနိုင်၊ နှလုံးသွင်းသူသည်သာ သိနိုင်၏၊ နှလုံးမသွင်းသူကား မသိနိုင်၊ ပညာရှိသူသာ သိနိုင်၏၊ ပညာမရှိသူကား မသိနိုင်" ဟူသော ဤစကားကို အဘယ်အကြောင်းကို စွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ပုဂ္ဂိုလ်အချင်းချင်း အတူနေသည်ရှိသော် "ဤအသျှင်သည် ကာလကြာမြင့်စွာ သီလတို့၌ ကျိုးပေါက် ပြောက်ကျားသည်ကို ပြုလေ့ရှိ၏၊ မြဲအောင် ပြုလေ့မရှိ၊ သီလဖြင့် အမြဲ အသက်မွေးလေ့ မရှိ၊ ဤအသျှင်သည် ဒုသီလတည်း၊ ဤအသျှင်သည် သီလရှိသူမဟုတ်"ဟုသိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ပုဂ္ဂိုလ် အချင်းချင်း အတူနေသည် ရှိသော် "ဤအသျှင်သည် ကာလကြာမြင့်စွာ သီလတို့၌ ကျိုး ပေါက် ပြောက် ကျားသည်ကို ပြုလေ့မရှိ၊ မြဲအောင် ပြုလေ့ရှိ၏၊ သီလဖြင့် အမြဲအသက်မွေးလေ့ ရှိ၏၊ ဤအသျှင်သည် သီလရှိ၏၊ ဤအသျှင်သည် ဒုသီလမဟုတ်" ဟု သိ၏။

"ရဟန်းတို့ အတူနေခြင်းဖြင့် သီလကို သိနိုင်၏၊ ထို သီလကိုလည်း ကြာမြင့်မှသာ သိနိုင်၏၊ ခဏတစ်ဖြုတ်ဖြင့်ကား မသိနိုင်၊ နှလုံးသွင်းသူသည်သာ သိနိုင်၏၊ နှလုံးမသွင်းသူကား မသိနိုင်၊ ပညာရှိသူသာ သိနိုင်၏၊ ပညာမရှိသူကား မသိနိုင်" ဟူသော ယင်းစကားကို ဤအကြောင်းကို စွဲ၍ ဆိုအပ်၏။ (၁)

"ရဟန်းတို့ အတူပြောဆိုခြင်းဖြင့် စင်ကြယ်ခြင်းကို သိနိုင်၏၊ ထို စင်ကြယ်ခြင်းကိုလည်း ကြာမြင့်မှသာ သိနိုင်၏၊ ခဏတစ်ဖြုတ်ဖြင့်ကား မသိနိုင်၊ နှလုံးသွင်းသူသည်သာ သိနိုင်၏၊ နှလုံးမသွင်းသူကား မသိနိုင်၊ ပညာရှိသူသာ သိနိုင်၏၊ ပညာမရှိသူကား မသိနိုင်" ဟူသော ဤစကားကို အဘယ်အကြောင်းကို စွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ပုဂ္ဂိုလ်အချင်းချင်း အတူပြောဆိုသည်ရှိသော် "ဤအသျှင်သည် တစ်ယောက်ချင်းချင်း တစ်မျိုးပြော၏၊ နှစ်ယောက်သော သူတို့နှင့် တစ်မျိုးပြောပြန်၏၊ သုံးယောက်သော သူတို့နှင့် တစ်မျိုးပြောပြန်၏၊ များစွာသော သူတို့နှင့် တစ်မျိုးပြောပြန်၏၊ ဤအသျှင်သည် ရှေးစကားမှ နောက်စကားသို့ ပြောင်း၏၊ ဤအသျှင်သည် မစင်ကြယ်သော စကားရှိ၏၊ ဤအသျှင်သည် စင်ကြယ်သော စကားရှိသည် မဟုတ်"ဟု သိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ပုဂ္ဂိုလ်အ ချင်းချင်း အတူ ပြောဆိုသည် ရှိသော် "ဤအသျှင်သည် တစ်ယောက် ချင်းချင်း ပြောဆိုသကဲ့သို့ပင် နှစ်ယောက်သော သူနှင့်လည်း နည်းတူ ပြောဆို၏၊ သုံးယောက်သော သူတို့နှင့်လည်းနည်းတူ ပြောဆို၏၊ များစွာသော သူတို့နှင့်လည်းနည်းတူ ပြောဆို၏၊

ဤအသျှင်သည် ရှေးစကားမှ နောက်စကားသို့ မပြောင်း၊ ဤအသျှင်သည် စင်ကြယ်သော စကားရှိ၏၊ ဤအသျှင်သည် မစင်ကြယ်သော စကားရှိသည် မဟုတ်” ဟု သိ၏။ “ရဟန်းတို့ အတူပြောဆိုခြင်းဖြင့် စင်ကြယ်ခြင်းကို သိနိုင်၏၊ ထို စင်ကြယ်ခြင်းကိုလည်း ကြာမြင့်မှသာ သိနိုင်၏၊ ခဏတစ်ဖြုတ်ဖြင့်ကား မသိနိုင်၊ နှလုံးသွင်းသူသည်သာ သိနိုင်၏၊ နှလုံးမသွင်းသူကား မသိနိုင်၊ ပညာရှိသူသာ သိနိုင်၏၊ ပညာမရှိသူကား မသိနိုင်” ဟူသော ယင်းစကားကို ဤအကြောင်းကို စွဲ၍ ဆိုအပ်၏။ (၂)

“ရဟန်းတို့ ဘေးရန်တို့၌ အစွမ်းကို သိနိုင်၏၊ ထို အစွမ်းကိုလည်း ကြာမြင့်မှသာ သိနိုင်၏၊ ခဏတစ်ဖြုတ်ဖြင့်ကား မသိနိုင်၊ နှလုံးသွင်းသူသည်သာ သိနိုင်၏၊ နှလုံးမသွင်းသူကား မသိနိုင်၊ ပညာရှိသူသာ သိနိုင်၏၊ ပညာမရှိသူကား မသိနိုင်” ဟူသော ဤစကားကို အဘယ်အကြောင်းကို စွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆွေမျိုးတို့၏ ပျက်စီးခြင်းဖြင့် တွေ့ကြုံသော်လည်းကောင်း၊ စည်းစိမ်ပျက်စီးခြင်းဖြင့် တွေ့ကြုံသော်လည်းကောင်း၊ အနာရောဂါဟူသော ပျက်စီးခြင်းဖြင့် တွေ့ကြုံသော် လည်းကောင်း “လာဘ်ရခြင်း လာဘ်မရခြင်း အခြံအရံရှိခြင်း အခြံအရံမရှိခြင်း ကဲ့ရဲ့ခြင်း ချီးမွမ်းခြင်း ချမ်းသာခြင်း ဆင်းရဲခြင်းဟူသော လောကဓံတရားရှစ်ပါးတို့သည် လောကသို့ အစဉ်လိုက် ကုန်၍ လောက သည်လည်း လောကဓံ တရား ရှစ်ပါးသို့ အစဉ်လိုက်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် သာလျှင် လောက၌ နေထိုင်ရခြင်း အတ္တဘောကို ရခြင်းသည် ဖြစ်နေ၏” ဟု မဆင်ခြင်။ ထိုသူသည် ဆွေမျိုးတို့၏ ပျက်စီးခြင်းဖြင့် တွေ့ကြုံသော် လည်းကောင်း၊ စည်းစိမ်ပျက်စီးခြင်းဖြင့် တွေ့ကြုံသော် လည်းကောင်း၊ အနာရောဂါ ဟူသော ပျက်စီးခြင်းဖြင့် တွေ့ကြုံသော် လည်းကောင်း စိုးရိမ်၏၊ ပင်ပန်း၏၊ ငိုကြွေး၏၊ ရင်ဘတ်စည်တီး မြည်တမ်း၏၊ ပြင်းစွာ တွေဝေခြင်းသို့ ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆွေမျိုးတို့၏ ပျက်စီးခြင်းဖြင့် တွေ့ကြုံသော် လည်းကောင်း၊ စည်းစိမ်ပျက်စီးခြင်းဖြင့် တွေ့ကြုံသော် လည်းကောင်း၊ အနာရောဂါ ဟူသော ပျက်စီးခြင်းဖြင့် တွေ့ကြုံသော် လည်းကောင်း “လာဘ်ရခြင်း လာဘ်မရခြင်း အခြံအရံရှိခြင်း အခြံအရံမရှိခြင်း ကဲ့ရဲ့ခြင်း ချီးမွမ်းခြင်း ချမ်းသာခြင်း ဆင်းရဲခြင်းဟူသော လောကဓံတရားရှစ်ပါးတို့သည် လောကသို့ အစဉ်လိုက် ကုန်၍ လောကသည်လည်း လောကဓံတရားရှစ်ပါးသို့ အစဉ်လိုက်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် သာလျှင် လောက၌ နေထိုင်ရခြင်း အတ္တဘောကို ရခြင်းသည် ဖြစ်နေ၏” ဟု ဆင်ခြင်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆွေမျိုးတို့၏ ပျက်စီးခြင်းဖြင့် တွေ့ကြုံသော် လည်းကောင်း၊ စည်းစိမ်ပျက်စီးခြင်းဖြင့် တွေ့ကြုံသော် လည်းကောင်း၊ အနာရောဂါ ဟူသော ပျက်စီးခြင်းဖြင့် တွေ့ကြုံသော်လည်းကောင်း မစိုးရိမ် မပင်ပန်း မငိုကြွေး ရင်ဘတ်စည်တီး မမြည်တမ်း ပြင်းစွာ တွေဝေခြင်းသို့ မရောက်။ “ရဟန်းတို့ ဘေးရန်တို့၌ အစွမ်းကို သိနိုင်၏၊ ထို အစွမ်းကိုလည်း ကြာမြင့်မှသာ သိနိုင်၏၊ ခဏတစ်ဖြုတ်ဖြင့်ကား မသိနိုင်၊ နှလုံးသွင်းသူ သည်သာ သိနိုင်၏၊ နှလုံးမသွင်းသူကား မသိနိုင်၊ ပညာရှိသူသာ သိနိုင်၏၊ ပညာမရှိသူကား မသိနိုင်” ဟူသော ယင်းစကားကို ဤအကြောင်းကို စွဲ၍ ဆိုအပ်၏။ (၃)

“ရဟန်းတို့ ဆွေးနွေးခြင်းဖြင့် ပညာကို သိနိုင်၏၊ ထို ပညာကိုလည်း ကြာမြင့်မှသာ သိနိုင်၏၊ ခဏတစ်ဖြုတ်ဖြင့်ကား မသိနိုင်၊ နှလုံးသွင်းသူသည်သာ သိနိုင်၏၊ နှလုံးမသွင်းသူကား မသိနိုင်၊ ပညာရှိသူသာ သိနိုင်၏၊ ပညာမရှိသူကား မသိနိုင်” ဟူသော ဤစကားကို အဘယ်အကြောင်းကို စွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ပုဂ္ဂိုလ်အချင်းချင်း ဆွေးနွေးလတ်သော် “ဤအသျှင်၏ (ပြဿနာ) ပေါ်လာပုံ (ပြဿနာကို) နှလုံးသွင်းပုံ ပြဿနာမေးပုံ အခြင်းအရာအားဖြင့်ပင် ဤအသျှင်ကား ပညာမဲ့တည်း၊ ဤအသျှင်သည် ပညာရှိမဟုတ်ဟု သိ၏၊ ထိုသို့ သိခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ဤအသျှင်သည် နက်နဲ ငြိမ်သက် မွန်မြတ်၍ ကြံဆခြင်းဖြင့် မသက်ဝင်နိုင်သော သိမ်မွေ့၍ ပညာရှိတို့သာ သိနိုင် သော အနက်အစုကို မထုတ်ဆောင်နိုင်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဤအသျှင် ဟောကြားသော တရား၏ အနက်ကိုလည်း အကျဉ်းအားဖြင့်ဖြစ်စေ အကျယ်အားဖြင့်ဖြစ်စေ ပြောရန် ဟောရန် အပြားအားဖြင့် သိစေ ရန် ထားရန် ဖွင့်ဆိုရန် ဝေဖန်ရန် ပေါ်လွင်အောင်ပြုရန် မစွမ်းနိုင်

သောကြောင့် လည်းကောင်း ဤအသျှင်ကား ပညာမဲ့တည်း၊ ဤအသျှင်သည် ပညာရှိသူမဟုတ်" ဟုသိ၏။

ရဟန်းတို့ ရေအိုင်၏ ကမ်းနား၌ ရပ်တည်နေသော မျက်စိအမြင်ရှိသော ယောကျ်ားသည် ပေါ်လာသော ငါးငယ်ကို မြင်ရာ၏၊ ထို ယောကျ်ားအား "ဤငါး၏ ပေါ်လာပုံ ရေလှိုင်းကို ဖျက်ဆီးပုံ အဟုန်လျင်မြန်ပုံ အခြင်းအရာအားဖြင့်ပင် ဤငါးသည် ငယ်၏၊ ဤငါးသည် ကြီးသည် မဟုတ်" ဟု သိရာသကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်အချင်းချင်း ဆွေးနွေးလတ်သော် "ဤအသျှင်၏ (ပြဿနာ) ပေါ်လာပုံ (ပြဿနာ) နှလုံးသွင်းပုံ ပြဿနာမေးပုံ အခြင်းအရာအားဖြင့်ပင် ဤအသျှင်ကား ပညာမဲ့တည်း၊ ဤအသျှင်သည် ပညာရှိမဟုတ်ဟု သိ၏။ ထိုသို့ သိခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ဤအသျှင်သည် နက်နဲ ငြိမ်သက် မွန်မြတ်၍ ကြံဆခြင်းဖြင့် မသက်ဝင်နိုင်သော သိမ်မွေ့၍ ပညာရှိတို့သာ သိနိုင်သော အနက်အစုကို မထုတ်ဆောင်နိုင် သောကြောင့် လည်းကောင်း၊ ဤအသျှင် ဟောကြားသော တရား၏ အနက် ကိုလည်း အကျဉ်းအားဖြင့်ဖြစ်စေ အကျယ်အားဖြင့်ဖြစ်စေ ပြောရန် ဟောရန် အပြားအားဖြင့် သိစေရန် ထားရန် ဖွင့်ဆိုရန် ဝေဖန်ရန် ပေါ်လွင်အောင်ပြုရန် မစွမ်းနိုင်သောကြောင့် လည်းကောင်း ဤအသျှင်ကား ပညာမဲ့တည်း၊ ဤအသျှင်သည် ပညာရှိမဟုတ်" ဟု သိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ပုဂ္ဂိုလ် အချင်းချင်း ဆွေးနွေးလတ်သော် "ဤအသျှင်၏ (ပြဿနာ) ပေါ်လာပုံ (ပြဿနာ) နှလုံးသွင်းပုံ (ပြဿနာ) မေးပုံ အခြင်းအရာအားဖြင့်ပင် ဤအသျှင်ကား ပညာရှိတည်း၊ ဤအသျှင်သည် ပညာမဲ့သူ မဟုတ်ဟု သိ၏၊ ထိုသို့ သိခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ဤအသျှင်သည် နက်နဲ ငြိမ်သက် မွန်မြတ်၍ ကြံဆခြင်းဖြင့် မသက်ဝင်နိုင်သော သိမ်မွေ့၍ ပညာရှိတို့သာ သိနိုင်သော အနက်အစုကိုလည်း ထုတ်ဆောင်နိုင်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဤအသျှင် ဟောကြားသော တရား၏ အနက်ကိုလည်း အကျဉ်းအားဖြင့် ဖြစ်စေ အကျယ်အားဖြင့်ဖြစ်စေ ပြောရန် ဟောရန် အပြား အားဖြင့်သိစေရန် ထားရန် ဖွင့်ဆိုရန် ဝေဖန်ရန် ပေါ်လွင်အောင် ပြုရန် စွမ်းနိုင်သောကြောင့် လည်းကောင်း ဤအသျှင်ကား ပညာရှိတည်း၊ ဤအသျှင်သည် ပညာမဲ့သူ မဟုတ်" ဟု သိ၏။

ရဟန်းတို့ ရေအိုင်၏ ကမ်းနား၌ ရပ်တည်နေသော မျက်စိအမြင်ရှိသော ယောကျ်ားသည် ပေါ်လာသော ငါးကြီးကို မြင်ရာ၏၊ ထို ယောကျ်ားအား "ဤငါး၏ ပေါ်လာပုံ ရေလှိုင်းကို ဖျက်ဆီးပုံ အဟုန်လျင်မြန်ပုံ အခြင်းအရာအားဖြင့်ပင် ဤငါးသည် ကြီး၏၊ ဤငါးသည် ငယ်သည် မဟုတ်" ဟု သိရာသကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်အချင်းချင်း ဆွေးနွေးလတ်သော် "ဤအသျှင်၏ ပြဿနာ ပေါ်လာပုံ (ပြဿနာ) နှလုံးသွင်းပုံ (ပြဿနာ) မေးပုံ အခြင်းအရာအားဖြင့်ပင် ဤအသျှင်ကား ပညာရှိတည်း၊ ဤအသျှင်သည် ပညာမဲ့သူ မဟုတ်ဟု သိ၏၊ ထိုသို့ သိခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ဤအသျှင်သည် နက်နဲ ငြိမ်သက် မွန်မြတ်၍ ကြံဆခြင်းဖြင့် မသက်ဝင်နိုင်သော သိမ်မွေ့၍ ပညာရှိတို့သာ သိနိုင်သော အနက်စုကို ထုတ်ဆောင်နိုင်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဤအသျှင် ဟောကြားသော တရား၏ အနက်ကိုလည်း အကျဉ်းအားဖြင့်ဖြစ်စေ အကျယ်အားဖြင့်ဖြစ်စေ ပြောရန် ဟောရန် အပြားအားဖြင့် သိစေရန် ထားရန် ဖွင့်ဆိုရန် ဝေဖန်ရန် ပေါ်လွင်အောင်ပြုရန် စွမ်းနိုင်သောကြောင့် လည်းကောင်း ဤအသျှင်ကား ပညာရှိတည်း၊ ဤအသျှင်သည် ပညာမဲ့သူ မဟုတ်" ဟု သိ၏။ (၄)

"ရဟန်းတို့ ဆွေးနွေးခြင်းဖြင့် ပညာကို သိနိုင်၏၊ ထို ပညာကိုလည်း ကြာမြင့်မှသာ သိနိုင်၏၊ ခဏတစ်ဖြုတ်ဖြင့်ကား မသိနိုင်၊ နှလုံးသွင်းသူသည်သာ သိနိုင်၏၊ နှလုံးမသွင်းသူကား မသိနိုင်၊ ပညာရှိသူသာ သိနိုင်၏၊ ပညာမရှိသူကား မသိနိုင်" ဟူသော ယင်းစကားကို ဤအကြောင်းကို စွဲ၍ ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်းကို ဤအကြောင်းလေးမျိုးတို့ဖြင့် သိအပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၀) ၅ - မဟာဝဂ် ===

၃ - ဘဒ္ဒိယသုတ်

၁၉၃။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ်ဆောင် ပေါက်သော ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဘဒ္ဒိယ လိစ္ဆဝီမင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ထား၏-

"အသျှင်ဘုရား 'ရဟန်းဂေါတမသည် (သူတစ်ပါးတို့ကို) လှည့်ပတ်တတ်၏၊ (မိမိဖက်သို့) လှည့်စေ တတ်သော 'အာဝဋ္ဋနီမာယာ' အတတ်ကို သိ၏၊ ယင်းအာဝဋ္ဋနီမာယာဖြင့် အယူ တစ်ပါး ရှိကုန်သော တိတ္ထိတို့၏ တပည့်တို့ကို လှည့်ပတ်၏' ဟု ဆိုသော ဤစကားကို တပည့်တော် ကြားဖူးပါသည်၊ အသျှင် ဘုရား အသို့ပါနည်း၊ 'ရဟန်းဂေါတမသည် (သူတစ်ပါးတို့ကို) လှည့်ပတ်တတ်၏၊ အာဝဋ္ဋနီမာယာကို သိ၏၊ ယင်း အာဝဋ္ဋနီမာယာဖြင့် အယူတစ်ပါးရှိကုန်သော တိတ္ထိတို့၏ တပည့်တို့ကို လှည့်ပတ်၏" ဟု ဆိုကုန်သော သူတို့သည် မြတ်စွာဘုရားဆိုသည့်အတိုင်းပင် ဆိုကြသည်ဟုတ်ပါ၏လော၊ မြတ်စွာဘုရား ကို မဟုတ်မမှန် စွပ်စွဲရာ မရောက်ဘဲ ရှိပါကုန်၏လော၊ မြတ်စွာဘုရားဟောသော တရားကိုပင် တစ်ဆင့် ဟောကြား ကြသည် ဟုတ်ပါ၏လော၊ မြတ်စွာဘုရား၏ မူလရင်းစကားနှင့် (ထိုသူတို့၏) တစ်ဆင့် ပြောသော စကားသည် ကဲ့ရဲ့ဖွယ် အကြောင်း လုံးဝကင်းပါ၏လော၊ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့ သည်ကား မြတ်စွာဘုရားကို စွပ်စွဲရန် အလိုမရှိကြပါကုန်" ဟု လျှောက်၏။

ဘဒ္ဒိယ လာကြကုန်၊ သင်တို့သည်-

သူတစ်ပါးပြောသံ ကြားကာမျှဖြင့် (ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု အတည်) မယူကုန်လင့်ဦး၊

အစဉ်အဆက် စကားမျှဖြင့်လည်း (ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု အတည်) မယူကုန်လင့်ဦး၊

ဤသို့ ဖြစ်ဖူးသတတ် ဟူသော စကားမျှဖြင့်လည်း (ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု အတည်) မယူကုန် လင့်ဦး၊ ပိဋကတ် (မိမိတို့ ရှေးဟောင်းကျမ်းဂန်) စာပေနှင့် ညီညွတ်ပေသည် ဟူ၍လည်း (ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု အတည်) မယူကုန် လင့်ဦး၊

ကြံဆတွေးတော၍ ယူခြင်းမျှ ဖြင့်လည်း (ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု အတည်) မယူကုန်လင့်ဦး၊

နည်းမှီးယူခြင်းမျှဖြင့်လည်း (ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု အတည်) မယူကုန်လင့်ဦး၊

အခြင်းအရာကို ကြံစည်သောအားဖြင့်လည်း (ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု အတည်) မယူကုန်လင့်ဦး၊

(ငါတို့) ကြံစည်နှစ်သက်၍ ယူထားသော အယူနှင့် တူညီပေသည် ဟူ၍လည်း (ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု အတည်) မယူကုန်လင့်ဦး၊

မှတ်ယူထိုက်သော သဘောမျှဖြင့်လည်း (ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု အတည်) မယူကုန်လင့်ဦး၊

ငါတို့ လေးစား ထိုက်သော ရဟန်း၏ စကား ဟူ၍လည်း (ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု အတည်) မယူကုန် လင့်ဦး။

ဘဒ္ဒိယ "ဤတရားတို့ကား အကုသိုလ်တရားတို့တည်း၊ ဤတရားတို့ကား အပြစ်ရှိသော တရားတို့ တည်း၊ ဤတရားတို့ကား ပညာရှိတို့ ကဲ့ရဲ့အပ်သော တရားတို့တည်း၊ ဤတရားတို့ကို ပြည့်စုံစေ အပ်

ဆောက်တည်အပ်သည်ရှိသော် အစီးအပွါးမဲ့ခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏” ဟု သင်တို့သည် မိမိတို့ ကိုယ်တိုင်ပင် သိသောအခါ ပယ်စွန့်ကုန်ရာ၏။

ဘဒ္ဒိယ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ တပ်မက်ခြင်း ‘လောဘ’သည် သတ္တဝါ၏ အတွင်း ‘အဇ္ဈတ္တ’ သန္တာန်၌ ဖြစ်ပေါ်လာသော် အစီးအပွါးရှိခြင်းငှါ ဖြစ်သလော၊ အစီးအပွါးမဲ့ခြင်းငှါ ဖြစ်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အစီးအပွါးမဲ့ခြင်းငှါ ဖြစ်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။ ဘဒ္ဒိယ တပ်မက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် တပ်မက်ခြင်း ‘လောဘ’ နှိပ်စက်အပ် သိမ်းယူအပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သူ့အသက်ကိုလည်း သတ်၏၊ မပေးသည် ကိုလည်း ခိုးယူ၏၊ သူ့မယားကိုလည်း သွားလာ၏၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကိုလည်း ပြောဆို၏၊ သူတစ်ပါး ကိုလည်း ထိုအတိုင်းပြုရန် ဆောက်တည်စေ၏၊ ယင်းသူ့အသက် သတ်ခြင်းစသည်သည် ထိုသူအား ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွါးမဲ့ခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်နိုင်သည် မဟုတ်လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ ဖြစ်နိုင်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။

ဘဒ္ဒိယ ထို အရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ အမျက်ထွက်ခြင်း ‘ဒေါသ’သည် သတ္တဝါ၏။ပ။ တွေဝေခြင်း ‘မောဟ’သည် သတ္တဝါ၏။ပ။ ခြုတ်ခြယ်ခြင်း ‘သာရမ္ဘ’သည် အတွင်း ‘အဇ္ဈတ္တ’ သန္တာန်၌ ဖြစ်ပေါ်လာသော် အစီးအပွါးရှိခြင်းငှါ ဖြစ်သလော၊ အစီးအပွါးမဲ့ခြင်းငှါ ဖြစ်သလောဟု (မေးတော်မူ၏)။

အစီးအပွါးမဲ့ခြင်းငှါ ဖြစ်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။ ဘဒ္ဒိယ ခြုတ်ခြယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ခြုတ်ခြယ်ခြင်း ‘သာရမ္ဘ’ နှိပ်စက်အပ် သိမ်းယူအပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သူ့အသက်ကိုလည်း သတ်၏၊ မပေးသည် ကိုလည်း ခိုးယူ၏၊ သူ့သားမယားကိုလည်း သွားလာ၏၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကိုလည်း ပြောဆို၏၊ သူတစ်ပါး ကိုလည်း ထို အတိုင်းပြုရန် ဆောက်တည်စေ၏၊ ယင်း သူ့အသက် သတ်ခြင်းစသည် သည် ထိုသူအား ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွါးမဲ့ခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ မဖြစ်နိုင်သည် မဟုတ်လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ ဖြစ်နိုင်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။

ဘဒ္ဒိယ ထို အရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ဤတရားတို့သည် ကုသိုလ်တရားတို့လော၊ အကုသိုလ်တရားတို့လောဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား အကုသိုလ်တရားတို့ ဖြစ်ပါသည် အသျှင် ဘုရား။ အပြစ်ရှိသော တရားတို့လော၊ သို့မဟုတ် အပြစ်မဲ့သော တရားတို့လောဟု (မေးတော်မူ၏)။

အပြစ်ရှိသော တရားတို့ဖြစ်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။ ပညာရှိတို့ ကဲ့ရဲ့အပ်သော တရားတို့လော၊ (သို့မဟုတ်) ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ်သော တရားတို့လောဟု (မေးတော်မူ၏)။ ပညာရှိတို့ ကဲ့ရဲ့အပ်သော တရားတို့ ဖြစ်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။ (ဤတရားတို့ကို) ပြည့်စုံစေအပ် ကောင်းစွာ ဆောက်တည် အပ်ကုန်သော် အစီးအပွါးမဲ့ခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်သလော၊ သို့မဟုတ် မဖြစ်ကုန်သလော၊ ဤအရာ၌ (သင်တို့စိတ်) အဘယ်သို့ ရှိသနည်းဟု (မေးတော်မူ၏)။ (ဤတရားတို့ကို) ပြည့်စုံစေအပ် ကောင်းစွာ ဆောက်တည်အပ်ကုန်သော် အစီးအပွါးမဲ့ခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်ပါကုန်၏၊ ဤနေရာ၌ (တပည့်တော်တို့စိတ်) ဤသို့ ရှိပါသည် အသျှင်ဘုရားဟု (လျှောက်၏)။

“ဘဒ္ဒိယ လာကြကုန်လော့၊ သင်တို့သည် သူတစ်ပါးပြောသံ ကြားကာမျှဖြင့် (ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု အတည်) မယူကုန်လင့်ဦး၊ အစဉ်အဆက် စကားမျှဖြင့်လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ ဤသို့ ဖြစ်ဖူးသတတ် ဟူသော စကားမျှဖြင့်လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ ပိဋကတ် (မိမိတို့ ရှေးဟောင်းကျမ်းဂန်) စာပေနှင့် ညီညွတ် ပေသည်ဟူ၍လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ ကြံဆတွေးတော၍ ယူခြင်းမျှဖြင့်လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊နည်းမှီး ယူခြင်းမျှ ဖြင့်လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ အခြင်းအရာကို ကြံစည်သောအားဖြင့်လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ (ငါတို့) ကြံစည်နှစ်သက်၍ ယူထားသော အယူနှင့် တူညီပေသည်ဟူ၍လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ မှတ်ယူ ထိုက်သော သဘောမျှဖြင့်လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ ငါတို့ လေးစားထိုက်သော ရဟန်း၏ စကားဟူ၍လည်း မယူကုန် လင့်ဦး။ ဘဒ္ဒိယ “ဤတရားတို့ကား အကုသိုလ်တရားတို့တည်း၊ ဤတရားတို့ကား အပြစ်ရှိသော တရားတို့တည်း၊ ဤတရားတို့ကား ပညာရှိတို့ ကဲ့ရဲ့အပ်သော တရားတို့တည်း၊ ဤတရားတို့ကို ပြည့်စုံ စေအပ် ဆောက်တည်အပ် ကုန်သည် ရှိသော် အစီးအပွါးမဲ့ခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏” ဟု သင်တို့

သည် မိမိတို့ ကိုယ်တိုင်ပင် သိသောအခါ ပယ်စွန့်ကုန်ရာ၏ဟု ငါဆိုခဲ့သော စကားသည် ဤသည်ကို စွဲ၍ ဆိုခဲ့သော စကားဖြစ်၏။

ဘဒ္ဒိယ သင်တို့သည် သူတစ်ပါးပြောသံ ကြားကာမျှဖြင့် (ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု အတည်) မယူကုန်လင့်ဦး၊ အစဉ်အဆက် စကားမျှဖြင့်လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ ဤသို့ ဖြစ်ဖူးသတတ်ဟူသော စကားမျှဖြင့်လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ ပိဋကတ် (မိမိတို့ ရှေးဟောင်းကျမ်းဂန်) စာပေနှင့် ညီညွတ်ပေသည်ဟူ၍လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ ကြံဆတွေးတော၍ ယူခြင်းမျှဖြင့်လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊နည်းမှီးယူခြင်းမျှဖြင့်လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ အခြင်းအရာကို ကြံစည်သောအားဖြင့်လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ (ငါတို့) ကြံစည်နှစ်သက်၍ ယူထားသော အယူနှင့် တူညီပေသည်ဟူ၍လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ မှတ်ယူထိုက်သော သဘောမျှ ဖြင့်လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ ငါတို့ လေးစားထိုက်သော ရဟန်း၏ စကားဟူ၍လည်း မယူကုန်လင့်ဦး။ ဘဒ္ဒိယ "ဤတရားတို့ကား ကုသိုလ်တရားတို့တည်း၊ ဤတရားတို့ကား အပြစ်မဲ့သော တရားတို့တည်း၊ ဤတရားတို့ကား ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ်သော တရားတို့တည်း၊ ဤတရားတို့ကို ပြည့်စုံစေအပ် ဆောက် တည်အပ်ကုန်သည်ရှိသော် အစီးအပွါးရှိခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏" ဟု သင်တို့သည် မိမိတို့ ကိုယ်တိုင်ပင် သိသောအခါ ပြည့်စုံစေ၍ နေကုန်ရာ၏။

ဘဒ္ဒိယ ထို အရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ မတပ်မက်ခြင်း 'အလောဘ'သည် သတ္တဝါ၏ အတွင်း 'အဇ္ဈတ္တ' သန္တာန်၌ ဖြစ်ပေါ်လာသော် အစီးအပွါးရှိခြင်းငှါ ဖြစ်သလော၊ အစီးအပွါးမဲ့ခြင်းငှါ ဖြစ်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အစီးအပွါးရှိခြင်းငှါ ဖြစ်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။ ဘဒ္ဒိယ မတပ်မက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် တပ်မက်ခြင်း 'လောဘ' မနှိပ်စက်အပ် မသိမ်းယူအပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ သူ့အသက်ကိုလည်း မသတ်၊ မပေးသည်ကိုလည်း မယူ၊ သူ့သားမယားကိုလည်း မသွားလာ၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကိုလည်း မဆို၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ထို အတိုင်းပြုရန် မဆောက်တည်စေ၊ ယင်း သူ့အသက် မသတ်ခြင်းစသည်သည် ထိုသူအား ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွါးရှိခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်နိုင်သည် မဟုတ်လောဟု (မေးတော်မူ၏)။ ဖြစ်နိုင်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။

ဘဒ္ဒိယ ထို အရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန် သနည်း၊ အမျက် မထွက်ခြင်း 'အဒေါသ'သည် သတ္တဝါ၏။ပ။ မတွေဝေခြင်း 'အမောဟ'သည် သတ္တဝါ၏။ပ။ မခြုတ်ခြယ်ခြင်း 'အသာရမ္ဘ'သည် သတ္တဝါ၏ အတွင်း 'အဇ္ဈတ္တ' သန္တာန်၌ ဖြစ်ပေါ်လာသော် အစီးအပွါးရှိခြင်းငှါ ဖြစ်သလော၊ အစီးအပွါးမဲ့ခြင်းငှါ ဖြစ်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အစီးအပွါးရှိခြင်းငှါ ဖြစ်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။ ဘဒ္ဒိယ မခြုတ်ခြယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ခြုတ်ခြယ်ခြင်း 'သာရမ္ဘ' မနှိပ်စက်အပ် မသိမ်းယူအပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ သူ့အသက်ကို မသတ်၊ မပေးသည်ကို မယူ၊ သူ့သားမယားကို မသွားလာ၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကို မပြော၊ သူတစ်ပါး ကိုလည်း ထို အတိုင်းပြုရန် မဆောက်တည်စေ။ ယင်း သူ့အသက် မသတ်ခြင်း စသည် သည် ထိုသူအား ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွါးရှိခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်နိုင်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။

ဘဒ္ဒိယ ထို အရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ ဤတရားတို့သည် ကုသိုလ်တရားတို့လော၊ အကုသိုလ်တရားတို့လောဟု (မေးတော်မူ၏)။ ကုသိုလ်တရားတို့ ဖြစ်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။ အပြစ်ရှိသော တရားတို့လော၊ အပြစ်မဲ့သော တရားတို့လောဟု (မေးတော်မူ၏)။ အပြစ်မဲ့သော တရားတို့ ဖြစ်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။ ပညာရှိတို့ ကဲ့ရဲ့အပ်သော တရားတို့လော၊ ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ်သော တရားတို့လောဟု (မေးတော်မူ၏)။ ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ်သော တရားတို့ ဖြစ်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။ (ဤတရားတို့ကို) ပြည့်စုံစေအပ် ကောင်းစွာဆောက် တည်အပ်ကုန်သော် အစီးအပွါးရှိခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်သလော၊ (သို့မဟုတ်) မဖြစ်ကုန်သလော၊ ဤအရာ၌ (သင်တို့စိတ်) အဘယ်သို့ ရှိသနည်းဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား (ဤတရားတို့ကို) ပြည့်စုံစေအပ် ကောင်းစွာ ဆောက်တည်အပ်ကုန်သော် အစီးအပွါးရှိခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ပါကုန်၏၊ ဤအရာ၌ (တပည့်တော်တို့စိတ်) ဤသို့ ရှိပါသည် အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်၏)။

"ဘဒ္ဒိယ လာကြကုန်လော့၊ သင်တို့သည် သူတစ်ပါးပြောသံ ကြားကာမျှဖြင့် (ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု အတည်) မယူကုန်လင့်ဦး၊ အစဉ်အဆက် စကားမျှဖြင့်လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ ဤသို့ ဖြစ်ဖူးသတတ် ဟူသော စကားမျှဖြင့်လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ ပိဋကတ် (မိမိတို့ ရှေးဟောင်းကျမ်းဂန်) စာပေနှင့် ညီညွတ် ပေသည်ဟူ၍လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ ကြံဆတွေးတော၍ ယူခြင်းမျှဖြင့်လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊နည်းမှီး ယူခြင်းမျှဖြင့်လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ အခြင်းအရာကို ကြံစည်သောအားဖြင့်လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ (ငါတို့) ကြံစည်နှစ်သက်၍ ယူထားသော အယူနှင့် တူညီပေသည်ဟူ၍လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ မှတ်ယူ ထိုက်သော သဘောမျှဖြင့်လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ ငါတို့ လေးစားထိုက်သော ရဟန်း၏ စကားဟူ၍လည်း မယူကုန် လင့်ဦး"။ ဘဒ္ဒိယ "ဤတရားတို့ကား ကုသိုလ်တရားတို့တည်း၊ ဤတရားတို့ကား အပြစ်မရှိသော တရားတို့တည်း၊ ဤတရားတို့ကား ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ်သော တရားတို့တည်း၊ (ဤတရားတို့ကို) ပြည့်စုံစေအပ် ဆောက်တည်အပ် ကုန်သော် အစီးအပွါးရှိခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏" ဟု သင်တို့သည် မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ပင် သိသောအခါ အစီးအပွါးရှိသော တရားတို့ကို ပြည့်စုံစေ၍ နေကုန်ရာ၏ ဟု ငါဆိုခဲ့သော စကားသည် ဤသည်ကို စွဲ၍ ဆိုခဲ့သော စကားဖြစ်၏။

ဘဒ္ဒိယ လောက၌ (ကိလေသာမှ) ငြိမ်းကုန်ပြီးသော သူတော်ကောင်းတို့သည် မိမိ၏ တပည့် တို့ကို အို- ယောကျ်ား လာလော့၊ သင်သည် လောဘကို ပယ်ဖျောက်၍ နေလော့၊ လောဘကို ပယ်ဖျောက်၍ နေမူ ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဖြင့် လောဘကြောင့် ဖြစ်သော (အကုသိုလ်) ကံကို သင် ပြုတော့မည် မဟုတ်။ ဒေါသကို ပယ်ဖျောက်၍ နေလော့၊ ဒေါသကို ပယ်ဖျောက်၍နေမူ ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဖြင့် ဒေါသကြောင့် ဖြစ်သော (အကုသိုလ်) ကံကို သင် ပြုတော့မည် မဟုတ်။ မောဟကို ပယ်ဖျောက်၍ နေလော့၊ မောဟကို ပယ်ဖျောက်၍နေမူ ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဖြင့် မောဟကြောင့် ဖြစ်သော (အကုသိုလ်) ကံကို သင် ပြုတော့မည် မဟုတ်။ ချုပ်ချယ်ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်၍ နေလော့၊ ချုပ်ချယ်ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်၍နေမူ ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဖြင့် ခြုတ်ချယ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော (အကုသိုလ်) ကံကို သင် ပြုတော့မည် မဟုတ်ဟု ဆောက်တည် စေကုန်၏။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသည်ရှိသော် ဘဒ္ဒိယလိစ္ဆဝီမင်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား (တရား တော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ။ပ။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှ စ၍ အသက်ထက်ဆုံး (ရတနာသုံးပါးကို) ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သူ ဥပါသကာ ဟူ၍ မှတ်တော်မူပါ ဟု လျှောက်၏။ ဘဒ္ဒိယ ငါသည် သင့်အား "ဘဒ္ဒိယ လာလော့၊ သင်သည် ငါ၏တပည့် ဖြစ်ဘိလော့၊ ငါသည် ဆရာ ဖြစ်အံ့" ဟု ဤသို့ ဆိုပါသလောဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ မဆိုပါ။ ဘဒ္ဒိယ ဤသို့ အယူရှိသော ဤသို့ ဟောကြားလေ့ရှိသော ငါ့ကို ထင်ရှားမရှိသော အချည်းနှီးသော ချွတ်ယွင်းသော မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် (သူတစ်ပါးတို့ကို) လှည့်ပတ်တတ်၏၊ (မိမိဖက်သို့) လည်စေတတ်သော 'အာဝဋ္ဋနိမာယာ' ကို သိ၏၊ ယင်းအာဝဋ္ဋနိမာယာဖြင့် အယူတစ်ပါး ရှိကုန်သော တိတ္ထိတို့၏ တပည့်တို့ကို လှည့်ပတ်၏" ဟု အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏ တို့သည် စွပ်စွဲ ကုန်ဘိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အာဝဋ္ဋနိမာယာသည် သင့်လျော်ပါပေသည်၊ အသျှင်ဘုရား အာဝဋ္ဋနိမာယာသည် ကောင်းမြတ်ပါပေသည်၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်၏ ချစ်ခင်အပ်ကုန်သော ဆွေမျိုးသားချင်းတို့သည် ဤအာဝဋ္ဋနိမာယာဖြင့် လှည့်ပတ်မိပါကုန်မူကား အကျွန်ုပ်၏ ချစ်ခင်အပ်ကုန်သော ဆွေမျိုးသားချင်း တို့အား ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွါးရှိခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အလုံးစုံ သော မင်းမျိုးတို့သည်လည်း ဤအာဝဋ္ဋနိမာယာဖြင့် လှည့်ပတ်မိပါကုန်မူကား အလုံးစုံသော မင်းမျိုးတို့အား ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွါးရှိခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အလုံးစုံသော ပုဏ္ဏားမျိုး တို့သည်။ ကုန်သည်မျိုး တို့သည်။ သူဆင်းရဲမျိုး တို့သည် ဤအာဝဋ္ဋနိမာယာဖြင့် လှည့်ပတ်မိပါကုန်မူကား အလုံးစုံသော သူဆင်းရဲမျိုးတို့အား ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွါး ရှိခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ဘဒ္ဒိယ ဤစကားသည် ဤအတိုင်း မှန်၏၊ ဘဒ္ဒိယ ဤစကားသည် ဤအတိုင်း မှန်၏၊ ဘဒ္ဒိယ အလုံးစုံသော မင်းမျိုးတို့သည် အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ခြင်းငှါ ကုသိုလ်တရားတို့ကို ပြည့်စုံစေခြင်းငှါ ဤအာဝဋ္ဋနိမာယာဖြင့် လှည့်ပတ်မိပါကုန်မူကား အလုံးစုံသော မင်းမျိုးတို့အားလည်း ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွါးရှိခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာ၏။ ဘဒ္ဒိယ အလုံးစုံသော ပုဏ္ဏားမျိုးတို့သည်။ ကုန်သည်မျိုးတို့သည်။ သူဆင်းရဲမျိုးတို့သည် အကုသိုလ်တရားကို ပယ်ခြင်းငှါ ကုသိုလ်တရားကို ပြည့်စုံစေခြင်းငှါ ဤအာဝဋ္ဋနိမာယာဖြင့် လှည့်ပတ်မိပါကုန်မူကား အလုံးစုံသော သူဆင်းရဲမျိုးတို့အားလည်း ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွါးရှိခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာ၏။ ဘဒ္ဒိယ နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့်တကွသော လူလောကသည် အကုသိုလ်ကို ပယ်ခြင်းငှါ ကုသိုလ်တရားကို ပြည့်စုံစေခြင်းငှါ အာဝဋ္ဋနိမာယာဖြင့် လှည့်ပတ်မိပါကုန်မူကား နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့် တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူလောကအား ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွါးရှိခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာ၏။ ဘဒ္ဒိယ ဤအင်ကြီးပင်ကြီးတို့သော်လည်း အကုသိုလ်တရားကို ပယ်ရှားခြင်းငှါ ကုသိုလ်တရားကို ပြည့်စုံစေခြင်းငှါ ဤအာဝဋ္ဋနိမာယာဖြင့် လှည့်ပတ်မိပါကုန်မူကား ဤအင်ကြီးပင်ကြီးတို့အားလည်း ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွါးရှိခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ လူဖြစ်သူအားမူကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိတော့အံ့နည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၀) ၅ - မဟာဝဂ် ===

၄ - သာမုဂိယာသုတ်

၁၉၄။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ကောလိယတိုင်း ကောလိယမင်းတို့၏ သာမုဂိယ မည်သော နိဂုံး၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ သာမုဂိယနိဂုံးနေ များစွာကုန်သော ကောလိယ မင်းသားတို့သည် အသျှင်အာနန္ဒာထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်အာနန္ဒာကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကြ ကုန်၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကြကုန်သော ထို ကောလိယမင်းသားတို့အား အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ဗျဂ္ဃပဇ္ဇမင်းသားတို့[၁] သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထို မြတ်စွာဘုရားသည် သတ္တဝါတို့၏ စင်ကြယ်ရန်၊ စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်းတို့မှ လွတ်မြောက်စေရန်၊ ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရန်၊ အရိယာမဂ်ကို ရရန်၊ နိဗ္ဗာန်ကိုမျက်မှောက်ပြုရန်၊ ဤစင်ကြယ်ကြောင်း အားထုတ်မှု ‘ဝီရိယ’ အစု လေးမျိုးတို့ကို ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- သီလစင်ကြယ်ကြောင်း အားထုတ်မှု ‘ဝီရိယ’ အစု၊ စိတ် ‘သမာဓိ’ စင်ကြယ်ကြောင်းအားထုတ်မှု ‘ဝီရိယ’ အစု၊ ဒိဋ္ဌိ ‘ပညာ’ စင်ကြယ် ကြောင်းအားထုတ်မှု ‘ဝီရိယ’ အစု၊ ဝိမုတ္တိ ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ စင်ကြယ်ကြောင်း အားထုတ်မှု ‘ဝီရိယ’ အစုတို့တည်း။

ဗျဂ္ဃပဇ္ဇမင်းသားတို့ သီလစင်ကြယ်ကြောင်း အားထုတ်မှု ‘ဝီရိယ’ အစု ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇ မင်းသားတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလရှိ၏။ပ။ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏၊ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇမင်းသားတို့ ဤသည်ကို သီလ၏ စင်ကြယ်မှုဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော သီလစင်ကြယ်မှုကို မပြည့်စုံသေးမူ ပြည့်စုံစေအံ့၊ ပြည့်စုံပြီးဖြစ်မူ ထို ထို အရာ၌ ပညာဖြင့် ချီးမြှောက်အံ့ ဟု ထိုသို့ ပြည့်စုံစေရာ ချီးမြှောက်ရာ၌ ပြုလိုမှု ‘ဆန္ဒ’၊ အားထုတ်ခြင်း ‘ဝါယာမ’၊ လွန်စွာ အားထုတ်ခြင်း ‘ဉဿာဟ’၊ ထို့ထက် လွန်စွာအား ထုတ်ခြင်း ‘ဉဿောဠှီ’၊ မဆုတ်နစ်ခြင်း ‘အပ္ပဋိဝါနီ’၊ အောက်မေ့ခြင်း ‘သတိ’၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္ပဇဉ်’ဟူသော ဤတရားအစုကို သီလ စင်ကြယ် ကြောင်း အားထုတ်မှု ‘ဝီရိယ’ အစုဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ဗျဂ္ဃပဇ္ဇမင်းသားတို့ စိတ် ‘သမာဓိ’ စင်ကြယ်ကြောင်းအားထုတ်မှု ‘ဝီရိယ’ အစုဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇမင်းသားတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင်။ပ။ စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇမင်းသားတို့ ဤသည်ကို စိတ်၏ စင်ကြယ်မှုဟူ၍ ဆိုအပ်၏၊ ဤသို့သဘော ရှိသော စိတ်စင်ကြယ်မှုကို မပြည့်စုံသေးမူ ပြည့်စုံစေအံ့၊ ပြည့်စုံပြီးဖြစ်မူ ထို ထို အရာ၌ ပညာဖြင့် ချီးမြှောက်အံ့ဟု ထိုသို့ ပြည့်စုံစေရာ ချီးမြှောက်ရာ၌ ပြုလိုမှု ‘ဆန္ဒ’၊ အားထုတ်ခြင်း ‘ဝါယာမ’၊ လွန်စွာ အားထုတ်ခြင်း ‘ဉဿာဟ’၊ ထို့ထက်လွန်စွာ အားထုတ်ခြင်း ‘ဉဿောဠှီ’၊ မဆုတ်နစ်ခြင်း ‘အပ္ပဋိဝါနီ’၊ အောက်မေ့ခြင်း ‘သတိ’၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္ပဇဉ်’ဟူသော ဤတရားအစုကို စိတ် ‘သမာဓိ’၏ စင်ကြယ် ကြောင်းအားထုတ်မှု ‘ဝီရိယ’ အစုဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ဗျဂ္ဃပဇ္ဇမင်းသားတို့ ဒိဋ္ဌိ ‘ပညာ’ စင်ကြယ်ကြောင်းအားထုတ်မှု ‘ဝီရိယ’ အစုဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇမင်းသားတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် “ဤကား ဆင်းရဲတည်း”ဟုဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ပ။ ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း”ဟုဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏၊ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇမင်းသားတို့ ဤသည်ကို ဒိဋ္ဌိ ‘ပညာ’၏ စင်ကြယ်မှုဟူ၍ ဆိုအပ်၏၊ ဤသို့သဘောရှိသော ဒိဋ္ဌိ ‘ပညာ’၏ စင်ကြယ်မှုကို မပြည့်စုံသေးမူ။ပ။ ထို ထို အရာ၌ ပညာဖြင့် ချီးမြှောက်အံ့ဟု ထိုသို့ ပြည့်စုံ စေရာ ချီးမြှောက်ရာ၌ ပြုလိုမှု ‘ဆန္ဒ’၊ အားထုတ်ခြင်း ‘ဝါယာမ’၊ လွန်စွာအားထုတ်ခြင်း ‘ဉဿာဟ’၊ ထို့ထက် လွန်စွာ အားထုတ်ခြင်း ‘ဉဿောဠှီ’၊ မဆုတ်နစ်ခြင်း ‘အပ္ပဋိဝါနီ’၊ အောက်မေ့ခြင်း ‘သတိ’၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္ပဇဉ်’ ဟူသော ဤတရားအစုကို ဒိဋ္ဌိ ‘ပညာ’၏ စင်ကြယ်ကြောင်းအားထုတ်မှု (ဝီရိယ) အစုဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ဗျဂ္ဃပဇ္ဇမင်းသားတို့ ဝိမုတ္တိ ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ စင်ကြယ်ကြောင်း အားထုတ်မှု ‘ဝီရိယ’ အစုဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇမင်းသားတို့ ဤသီလစင်ကြယ်ကြောင်းအားထုတ်မှု ‘ဝီရိယ’အစု၊ ဤစိတ်စင်ကြယ် ကြောင်း အားထုတ်မှု ‘ဝီရိယ’ အစု၊ ဤဒိဋ္ဌိ ‘ပညာ’ စင်ကြယ်ကြောင်းအားထုတ်မှု ‘ဝီရိယ’ အစုနှင့် ပြည့်စုံသော ထို အရိယာတပည့်သည် စွဲမက်ဖွယ် တရားတို့၌ စိတ်ကို ကင်းစေ၏၊ လွတ်မြောက်ဖွယ် တရားတို့၌ စိတ်ကို လွတ်မြောက်စေ၏၊ ထိုသူသည် စွဲမက်ဖွယ် တရားတို့၌ စိတ်ကို ကင်းစေ၍ လွတ်မြောက်ဖွယ် တရားတို့၌ စိတ်ကို လွတ်မြောက်စေ၍ အသင့်အားဖြင့်ဝိမုတ္တိ ‘အရဟတ္တဖိုလ်’သို့ ရောက်၏။ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇမင်းသားတို့ ဤသည်ကို ဝိမုတ္တိ ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ စင်ကြယ်မှုဟု ဆိုအပ်၏၊ ဤသို့ သဘော ရှိသော ဝိမုတ္တိ ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ စင်ကြယ်မှုကို မပြည့်စုံသေးမူ ပြည့်စုံစေအံ့၊ ပြည့်စုံပြီးဖြစ်မူ ထို ထို အရာ၌ ပညာဖြင့် ချီးမြှောက်အံ့ဟု ထိုသို့ ပြည့်စုံစေရာ ချီးမြှောက်ရာ၌ ပြုလိုမှု ‘ဆန္ဒ’၊ အားထုတ်ခြင်း ‘ဝါယာမ’၊ လွန်စွာအားထုတ်ခြင်း ‘ဉဿာဟ’၊ ထို့ထက် လွန်ကဲစွာအားထုတ်ခြင်း ‘ဉဿောဠှီ’၊ မဆုတ်နစ်ခြင်း ‘အပ္ပဋိဝါနီ’၊ အောက်မေ့ခြင်း ‘သတိ’၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္ပဇဉ်’ဟူသော ဤတရားအစုကို ဝိမုတ္တိ ‘အရဟတ္တဖိုလ်’၏ စင်ကြယ်ကြောင်း အားထုတ်မှု ‘ဝီရိယ’ အစု ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ဗျဂ္ဃပဇ္ဇမင်းသားတို့ သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထို မြတ်စွာဘုရားသည် သတ္တဝါတို့၏ စင်ကြယ်ရန်၊ စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်းတို့ကို လွန်မြောက်စေရန်၊ ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့၏ချုပ်ငြိမ်းရန်၊ အရိယာ

မဂ်ကိုရရန်၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန်၊ ဤစင်ကြယ်ကြောင်းအားထုတ်မှု ‘ဝီရိယ’ အစု လေးမျိုးတို့ကို ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၁။ ကျားတို့၏ သွားလာရာ လမ်းခရီး၌ တည်ထားသောကြောင့် ကောလိယမြို့ကို ဗျဂ္ဃပဇ္ဇမြို့ ဟူ၍လည်း ခေါ်သည်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၀) ၅ - မဟာဝဂ် ===

၅ - ဝပ္ပသုတ်

၁၉၅။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သက္ကတိုင်း ကပိလဝတ်ပြည် နိဂြောဓာရုံကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ နိဂဏ္ဌ၏တပည့် သာကီဝင်မင်းဝပ္ပသည် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော နိဂဏ္ဌ၏တပည့် သာကီဝင်မင်းဝပ္ပအား အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည်-

ဝပ္ပ ဤလောက၌ မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ကင်း၍ သိမှု ‘ဝိဇ္ဇာ’ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ကိုယ်ဖြင့် စောင့်စည်းမှု နှုတ်ဖြင့် စောင့်စည်းမှု စိတ်ဖြင့်စောင့်စည်းမှု ဖြစ်ရာ၏၊ ဝပ္ပ ယင်းအကြောင်းကြောင့် ဆင်းရဲခံစားရကြောင်း အာသဝေါတရားတို့သည် တမလွန်ဘဝ၌ သတ္တဝါကို နှိပ်စက်ကုန်ရာ၏၊ ထို အကြောင်းကို သင်မြင်၏လောဟု မေး၏။ အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အကျိုးပေးခွင့် မရသေးသော မကောင်းမှုကံကို ရှေးဘဝက ပြုခဲ့ရာ၏၊ ထို အကြောင်းကြောင့် ဆင်းရဲခံစားရကြောင်း အာသဝေါတရားတို့သည် တမလွန်ဘဝ၌ သတ္တဝါကို နှိပ်စက်ကုန်ရာ၏၊ ထို အကြောင်းကို အကျွန်ုပ် မြင်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

နိဂဏ္ဌ၏ တပည့်ဖြစ်သော ဝပ္ပသာကီဝင်မင်းနှင့်အတူ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်၏ ဤအကြား စကားသည် မပြီးပြတ်သေးချေ။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ညနေချမ်းအခါ၌ ကိန်းအောင်းရာမှ ထ၍ စည်းဝေးရာဇရပ်သို့ ချဉ်းကပ်တော်မူလျက် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်တော်မူပြီးလျှင် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်အား-

မောဂ္ဂလာန် ယခုအခါ၌ အဘယ်စကားဖြင့် စုဝေးနေကုန်သနည်း၊ (ငါမလာမီအတွင်း) မပြီးပြတ်သေးသော သင်တို့၏ အကြားစကားသည် အဘယ်နည်းဟု မေးတော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဤအစည်းအဝေး၌ နိဂဏ္ဌ၏တပည့် ဝပ္ပသာကီဝင်မင်းအား “ဝပ္ပ ဤလောက၌ မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ကင်း၍ သိမှု ‘ဝိဇ္ဇာ’ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ကိုယ်ဖြင့်စောင့်စည်းမှု နှုတ်ဖြင့်စောင့်စည်းမှု စိတ်ဖြင့်စောင့်စည်းမှု ဖြစ်ရာ၏၊ ဝပ္ပ ယင်းအကြောင်းကြောင့် ဆင်းရဲ ခံစားရကြောင်း အာသဝေါတရားတို့သည် တမလွန်ဘဝ၌ သတ္တဝါကို နှိပ်စက်ကုန်ရာ၏၊ ထို အကြောင်းကို သင်မြင်၏လော” ဟု မေးပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ မေးသည် ရှိသော် နိဂဏ္ဌ၏တပည့် ဝပ္ပသာကီဝင်မင်းသည် အကျွန်ုပ်အား “အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အကျိုးပေးခွင့် မရသေးသော မကောင်းမှုကံကို ရှေးဘဝက ပြုခဲ့ရာ၏၊ ထို အကြောင်းကြောင့် ဆင်းရဲ ခံစားရကြောင်း အာသဝေါ တရားတို့သည် တမလွန်ဘဝ၌ သတ္တဝါကို နှိပ်စက်ကုန်ရာ၏၊ ထို

အကြောင်းကို အကျွန်ုပ် မြင်ပါ၏” ဟု ဆိုပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤသည်လျှင် နိဂဏ္ဌ၏တပည့် ဝပ္ပသာကီဝင်မင်း နှင့်အတူ အကျွန်ုပ်၏ မပြီးပြတ်သေးသော အကြား စကားပါတည်း၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရား ကြွရောက်တော်မူလာပါသည် ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နိဂဏ္ဌ၏တပည့် ဝပ္ပသာကီဝင်မင်းအား “ဝပ္ပ ငါ့အား လိုက်လျော သင့်သော အရာကိုလည်း အကယ်၍ သင် လိုက်လျောသည် ဖြစ်အံ့၊ တားမြစ်သင့်သော အရာကိုလည်း အကယ်၍ သင် တားမြစ်သည် ဖြစ်အံ့၊ ငါဟောအပ်သော ပါဠိ၏ အနက်ကို မသိခဲ့မူ ထို အရာ၌ ငါ့ကို သာလျှင် ‘အသျှင်ဘုရား ဤပါဠိသည် အဘယ်သို့ ဖြစ်ပါသနည်း၊ ဤပါဠိ၏ အနက်သည် အဘယ်ပါနည်း’ ဟု ပြန်၍ မေးလျှောက်ငြားအံ့၊ ဤအရာ၌ ငါတို့၏ စကားပြောဆိုမှုသည် ဖြစ်ရာ၏” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားအား လိုက်လျောသင့်သော အရာကိုလည်း အကျွန်ုပ် လိုက်လျော ပါမည်၊ တားမြစ်သင့်သော အရာကိုလည်း အကျွန်ုပ် တားမြစ်ပါမည်၊ မြတ်စွာဘုရားဟောအပ်သော ပါဠိ၏ အနက်ကို အကျွန်ုပ် မသိပါမူ ထို မသိသော အရာ၌ မြတ်စွာဘုရားကိုသာလျှင် “အသျှင်ဘုရား ဤပါဠိသည် ကား အဘယ်သို့ ဖြစ်ပါသနည်း၊ ဤပါဠိ၏ အနက်သည်ကား အဘယ်ပါနည်း” ဟု ပြန်၍ မေးလျှောက် ပါမည်၊ ဤအရာ၌ အကျွန်ုပ်တို့၏ စကားပြောဆိုမှုသည် ဖြစ်ပါစေလော့ ဟု (လျှောက်၏)။

ဝပ္ပ ထို အရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ကိုယ်ဖြင့် အားထုတ်မှု ‘ကာယကံ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း ပူလောင်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော အကြင် အာသဝေါ တရား တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ကိုယ်ဖြင့် အားထုတ်မှု ‘ကာယကံ’ မှ ကြဉ်သော ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား ဤသို့ ဆင်းရဲခြင်း ပူလောင်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော ထို အာသဝေါတရားတို့သည် မဖြစ်ကုန်၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် အသစ် ဖြစ်သော ကံကိုလည်း မပြု၊ အဟောင်းဖြစ်သော ကံကိုလည်း တွေ့ထိ၍ တွေ့ထိ၍ ကင်းသည် ကို ပြု၏၊ ကိလေသာတို့ကို ဆွေးမြေ့စေတတ်သော (အရိယာမဂ်တည်းဟူသော) အကျင့်သည် ကိုယ်တိုင် သိမြင် နိုင်၏၊ အခါမလင့် အကျိုးပေး၏၊ လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု ဖိတ်ခေါ်ပြထိုက်၏၊ မိမိ၏ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထား ထိုက်၏၊ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်င သိနိုင် ခံစားနိုင်၏။ ဝပ္ပ အကြင် (အရိယာမဂ် အကျင့် တည်းဟူသော) အကြောင်းကြောင့် သတ္တဝါကို ဆင်းရဲခံစားမှု၏ အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော အာသဝေါတရားတို့သည် တမလွန်ဘဝ၌ အဖန်တလဲလဲ ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ ထို အကြောင်းကို သင်သည် မြင်၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ မမြင်နိုင်ပါ (ဟု လျှောက်၏)။

ဝပ္ပ ထို အရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ နှုတ်ဖြင့် အားထုတ်မှု ‘ဝစီကံ’ဟူသော အကြောင်း ကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း ပူလောင်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော အကြင် အာသဝေါတရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် အားထုတ်မှု ‘ဝစီကံ’ မှ ကြဉ်သော ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား ဤသို့ ဆင်းရဲခြင်း ပူလောင်ခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ထို အာသဝေါတရားတို့သည် မဖြစ်ကုန်၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် အသစ်ဖြစ်သော ကံကိုလည်း မပြု၊ အဟောင်းဖြစ်သော ကံကိုလည်း တွေ့ထိ၍ တွေ့ထိ၍ ကင်းသည်ကို ပြု၏၊ ကိလေသာတို့ကို ဆွေးမြေ့ စေတတ်သော (အရိယာမဂ် တည်းဟူသော) အကျင့်သည် ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်၏၊ အခါမလင့် အကျိုး ပေး၏၊ လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု ဖိတ်ခေါ် ပြထိုက်၏၊ မိမိ၏ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထားထိုက်၏၊ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်င သိနိုင် ခံစားနိုင်၏။ ဝပ္ပ အကြင် (အရိယာမဂ် အကျင့် တည်းဟူသော) အကြောင်းကြောင့် သတ္တဝါကို ဆင်းရဲခံစားမှု၏ အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော အာသဝေါတရားတို့သည် တမလွန်ဘဝ၌ အဖန် တလဲလဲ ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ ထို အကြောင်းကို သင်သည် မြင်၏လောဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ မမြင်နိုင်ပါဟု (လျှောက်၏)။

ဝပ္ပ ထို အရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ စိတ်ဖြင့် အားထုတ်မှု 'မနောကံ'ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း ပူလောင်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော အကြင် အာသဝေါတရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့် အားထုတ်မှု 'မနောကံ' မှ ကြဉ်သော ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား ဤသို့ ဆင်းရဲခြင်း ပူလောင်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော ထို အာသဝေါတရားတို့သည် မဖြစ်ကုန်၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် အသစ်ဖြစ်သော ကံကိုလည်း မပြု၊ အဟောင်းဖြစ်သော ကံကိုလည်း တွေ့ထိ၍ တွေ့ထိ၍ ကင်းသည်ကို ပြု၏၊ ကိလေသာ တို့ကို ဆွေးမြေ့စေတတ်သော (အရိယာမဂ်တည်းဟူသော) အကျင့်သည် ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်၏၊ အခါ မလင့် အကျိုးပေး၏၊ လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု ပြထိုက်၏၊ မိမိ၏ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထားထိုက်၏၊ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်င သိနိုင် ခံစားနိုင်၏။ ဝပ္ပ အကြင် (အရိယာမဂ် အကျင့် တည်းဟူသော) အကြောင်းကြောင့် သတ္တဝါကို ဆင်းရဲခံစားမှု၏ အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော အာသဝေါတရား တို့သည် တမလွန်ဘဝ၌ အဖန်တလဲလဲ ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ ထို အကြောင်း ကို သင်သည် မြင်၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ မမြင်နိုင်ပါ (ဟု လျှောက်၏)။

ဝပ္ပ ထို အရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ မသိခြင်း 'အဝိဇ္ဇာ' အကြောင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း ပူလောင်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော အကြင် အာသဝေါတရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ကင်း၍ သိမှု 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား ဤသို့ဆင်းရဲခြင်း ပူလောင်ခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ထို အာသဝေါတရားတို့သည် မဖြစ်ကုန်၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် အသစ်ဖြစ်သော ကံကိုလည်း မပြု၊ အဟောင်းဖြစ်သော ကံကိုလည်း တွေ့ထိ၍ တွေ့ထိ၍ ကင်းသည်ကို ပြု၏၊ ကိလေသာတို့ကို ဆွေးမြေ့ စေတတ်သော (အရိယာမဂ်တည်းဟူသော) အကျင့်သည် ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်၏၊ အခါမလင့် အကျိုး ပေး၏၊ လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု ဖိတ်ခေါ်ပြထိုက်၏၊ မိမိ၏ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထား ထိုက်၏၊ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်င သိနိုင် ခံစားနိုင်၏။ ဝပ္ပ အကြင် (အရိယာမဂ် အကျင့် တည်းဟူသော) အကြောင်းကြောင့် သတ္တဝါကို ဆင်းရဲခံစားမှု၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော အာသဝေါ တရား တို့သည် တမလွန်ဘဝ၌ အဖန်တလဲလဲ ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ ထို အကြောင်းကို သင်သည် မြင်၏လော (ဟု မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ မမြင်နိုင်ပါ (ဟု လျှောက်၏)။

ဤသို့ ကောင်းစွာ ကိလေသာမှ လွတ်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်းအား အမြဲနေခြင်း ခြောက်မျိုးတို့ကို ရကုန်၏၊ ထို (ရဟန္တာ) ပုဂ္ဂိုလ်သည် မျက်စိဖြင့် ရူပါရုံကိုမြင်သော် ဝမ်းမမြောက်၊ ဝမ်းမနည်း၊ အောက်မေ့ခြင်း 'သတိ'၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်' ရှိသည်ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှုလျက် နေ၏။ နားဖြင့် သဒ္ဒါရုံကို ကြားသော်။ပ။ နှာခေါင်းဖြင့် ဂန္ဓာရုံကို နမ်းရှူသော်။ပ။ လျှာဖြင့် ရသာရုံကို လျက်သော်။ပ။ ကိုယ်ဖြင့် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို တွေ့သော်။ပ။ စိတ်ဖြင့် ဓမ္မာရုံကို သိသော် ဝမ်းမမြောက်၊ ဝမ်း မနည်း၊ အောက်မေ့ခြင်း 'သတိ'၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်'ရှိသည်ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှုလျက် နေ၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်လျှင်အဆုံး ရှိသော ဝေဒနာကို ခံစားသော် "ကိုယ်လျှင် အဆုံးရှိသော ဝေဒနာကို ခံစား၏" ဟု သိ၏၊ အသက်လျှင် အဆုံးရှိသော ဝေဒနာကို ခံစားသော် "အသက်လျှင် အဆုံးရှိသော ဝေဒနာကို ခံစား၏" ဟု သိ၏၊ "ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ အသက်ကုန်ဆုံးပြီးသည်မှ အထက်၌ ဤဘဝ၌ပင် အလုံးစုံသော ခံစားဖွယ်တို့ကို မနှစ်သက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ငြိမ်းချမ်းကုန်လတ္တံ့" ဟု သိ၏။

ဝပ္ပ ဥပမာ သော်ကား သစ်ပင်ကို စွဲ၍ အရိပ်သည် ထင်ရာ၏၊ ယောကျ်ားသည် ပေါက်တူး ခြင်းတောင်းကို ယူ၍ သွားရာ၏၊ ထို ယောကျ်ားသည် ထို သစ်ပင်ကို အမြစ်ရင်း၌ ဖြတ်ရာ၏၊ အမြစ်ရင်းကို ဖြတ်၍ ပတ်ဝန်းကျင် တူးရာ၏၊ ပတ်ဝန်းကျင် တူး၍ အမြစ်တို့ကို နုတ်ရာ၏၊ အယုတ်ဆုံး အားဖြင့် ပန်းရင်းရိုးတံမျှသော အမြစ်သေးတို့ကိုမူလည်း ထုတ်ရာ၏၊ ထိုသူသည် ထို သစ်ပင်ကို အပိုင်း အပိုင်း ဖြတ်ရာ၏၊ အပိုင်းအပိုင်း ဖြတ်ပြီး၍ ခွဲရာ၏၊ ခွဲပြီး၍ အစိတ်အစိတ် ပြုရာ၏၊ အစိတ် အစိတ် ပြုပြီး၍ လေနေပူ၌ ခြောက်သွေ့စေရာ၏၊ လေနေပူဖြင့် ခြောက်သွေ့စေပြီး၍ မီးဖြင့် တိုက်ရာ၏၊ မီးဖြင့် တိုက်ပြီး၍ ပြာမီးသွေးကို ပြုရာ၏၊ ပြာမီးသွေးကို ပြုပြီး၍ ပြင်းထန်သော လေ၌မူလည်း လွှင့်ရာ၏၊ လျင်သော ရေအလျဉ်ရှိသော မြစ်၌မူလည်း မျှောရာ၏။ ဝပ္ပ ဤသို့ ဖျောက်ပယ်အပ်သော် သစ်ပင်ကို

စွဲ၍ ဖြစ်သော အရိပ်သည် အမြစ်အရင်းကို ဖြတ်ပြီးဖြစ်၏၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးဖြစ်၏၊ အသစ် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးဖြစ်၏၊ တစ်ဖန်မဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ နောင်အခါ ဖြစ်ခြင်း သဘော မရှိ။

ဝပ္ပ ဤအတူပင်လျှင် ဤသို့ ကောင်းစွာ ကိလေသာမှ လွတ်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်းအား အမြဲ နေခြင်း ခြောက်မျိုးတို့ကို ရကုန်၏၊ ထို (ရဟန္တာ) ပုဂ္ဂိုလ်သည် မျက်စိဖြင့် ရူပါရုံကိုမြင်သော် ဝမ်း မမြောက်၊ ဝမ်းမနည်း၊ အောက်မေ့ခြင်း 'သတိ'၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်' ရှိသည်ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှုလျက် နေ၏။ နားဖြင့် သဒ္ဒါရုံကို ကြားသော်။ပ။ နှာခေါင်းဖြင့် ဂန္ဓာရုံကို နမ်းရှူသော်။ပ။ လျှာဖြင့် ရသာရုံကို လျက်သော်။ပ။ ကိုယ်ဖြင့် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို ထိသော်။ပ။ စိတ်ဖြင့် ဓမ္မာရုံကို သိသော် ဝမ်းမမြောက်၊ ဝမ်းမနည်း၊ အောက်မေ့ခြင်း 'သတိ'၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်' ရှိသည် ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှုလျက် နေ၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်လျှင်အဆုံးရှိသော ဝေဒနာကို ခံစားသော် "ကိုယ်လျှင်အဆုံးရှိသော ဝေဒနာကို ခံစား၏" ဟု သိ၏၊ အသက်လျှင်အဆုံးရှိသော ဝေဒနာကို ခံစားသော် "အသက်လျှင်အဆုံးရှိသော ဝေဒနာ ကို ခံစား၏" ဟု သိ၏၊ "ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ အသက်ကုန်ဆုံးပြီးသည်မှ အထက်၌ ဤဘဝ၌ပင်လျှင် အလုံးစုံသော ဝေဒနာတို့ကို မနှစ်သက်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ ငြိမ်းချမ်းကုန်လတ္တံ့"ဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့ မိန့်တော်မူအပ်သော် နိဂဏ္ဌ၏တပည့် ဝပ္ပသာကီဝင်မင်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကား ကို လျှောက်၏- "အသျှင်ဘုရား ဥပမာသော်ကား အတိုးအပွါးကို အလိုရှိသော ယောကျာ်းသည် ရောင်းရမည့် မြင်းငယ်ကို ကျွေးမွေးရာ၏၊ ထို ယောကျာ်းသည် အတိုးအပွါးကိုလည်း မရရာ၊ ထို့ထက် အလွန်လည်း ပင်ပန်းခြင်း ဆင်းရဲခြင်းအဖို့ရှိသည်လည်း ဖြစ်ရာ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤအတူသာလျှင် အတိုး အပွါးကို အလိုရှိသော အကျွန်ုပ်သည် မိုက်သော နိဂဏ္ဌကို ဆည်းကပ်လုပ်ကျွေး၏၊ ထို အကျွန်ုပ်သည် အတိုးအပွါးကိုလည်း မရ၊ ထို့ထက် အလွန်ပင်ပန်းခြင်း ဆင်းရဲခြင်းအဖို့ရှိသည်လည်း ဖြစ်ပါ၏။ အသျှင် ဘုရား ထို အကျွန်ုပ်သည် ယနေ့မှစ၍ မိုက်ကုန်သော နိဂဏ္ဌတို့၌ အကျွန်ုပ်၏ ကြည်ညိုခြင်းကို ပြင်းထန် သော လေ၌မူလည်း လွှင့်ပါ၏၊ လျင်စွာသော ရေအလျဉ်၌မူလည်း မျှောပါ၏။ အသျှင်ဘုရား (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ပ။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး (ရတနာသုံးပါးကို) ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းသို့ ရောက်သော ဥပါသကာဟူ၍ မှတ်တော်မူပါ" ဟု (လျှောက်၏)။

ပဉ္စမသုတ်၊

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၀) ၅ - မဟာဝဂ် ===

၆ - သာဠှသုတ်

၁၉၆။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ်ဆောင် ပေါက်သော ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ သာဠှလိစ္ဆဝီမင်းနှင့် အဘယလိစ္ဆဝီမင်း တို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကြပြီးသော် သာဠှလိစ္ဆဝီမင်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား-

အသျှင်ဘုရား သီလစင်ကြယ်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ခြိုးခြံသောအကျင့်ဖြင့် မကောင်းမှုကို စက်ဆုပ်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်းကောင်း ဤနှစ်ပါးစုံသော အကြောင်း ကြောင့် ဩဃလေးပါးမှ ထွက်မြောက်ခြင်းကို ပညတ်ကုန်သော အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏ တို့သည် ရှိကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ ပညတ်ရာ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ်သို့ ဟောပါသနည်း ဟု လျှောက်၏။

သာဠှ ငါသည် သီလစင်ကြယ်ခြင်းကို တစ်ခုသော ရဟန်းတရား၏ အဖို့အစုဟူ၍ ဟောတော်မူ၏၊ သာဠှ အကြင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ခြိုးခြံသော အကျင့်ဖြင့် မကောင်းမှုကို စက်ဆုပ်ခြင်း တည်း ဟူသော အယူရှိကုန်လျက် ခြိုးခြံသော အကျင့်ဖြင့် မကောင်းမှုကို စက်ဆုပ်ခြင်းအကျင့်ကို အနှစ်ဟု မှတ်ထင် ကုန်လျက် ခြိုးခြံသော အကျင့်ဖြင့် မကောင်းမှုကို စက်ဆုပ်ခြင်း၌ ကပ်ငြိကုန်လျက် နေကုန်၏၊ ထို သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ဩဃလေးပါးမှ ထွက်မြောက်ခြင်းငှါ မထိုက်ကုန်။

သာဠှ အကြင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မစင်ကြယ်သော ကိုယ်အကျင့် ရှိကုန်၏၊ မစင်ကြယ်သော နှုတ် အကျင့် ရှိကုန်၏၊ မစင်ကြယ်သော စိတ်အကျင့် ရှိကုန်၏၊ မစင်ကြယ်သော အသက်မွေးခြင်း ရှိကုန်၏၊ ထို သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အတုမရှိသော သစ္စာလေးပါးကို ကောင်းစွာ သိတတ်သော ဉာဏ် အမြင်အလို့ငှါ မထိုက်ကုန်၊ သာဠှ ဥပမာသော်ကား မြစ်ကို ကူးလိုသော ယောကျ်ားသည် ထက်စွာသော ဓားမကို ကိုင်စွဲ၍ တောအုပ်သို့ ဝင်ရာ၏၊ ထိုသူသည် ထို တောအုပ်၌ ဖြောင့်စွာသော ပျိုနုသော (ဖြစ်အံ့လော မဖြစ်အံ့လော ဟု) တွေးတောဖွယ်မရှိသော ကြီးစွာသော အင်ကြင်းပင်ကို မြင်ရာ၏၊ ထို အင်ကြင်းပင်ကို အရင်း၌ ဖြတ်ရာ၏၊ အရင်းကို ဖြတ်ပြီး၍ အဖျားကို ဖြတ်ရာ၏၊ အဖျားကို ဖြတ်ပြီး၍ အခက်အရွက်တို့ကို ကောင်းစွာ သုတ်သင်ရာ၏၊ အခက်အရွက်တို့ကို ကောင်းစွာ သုတ်သင်ပြီး၍ ဓားမတို့ဖြင့် ရွေရာ၏၊ ဓားမတို့ဖြင့် ရွေပြီး၍ ပဲခွပ်တို့ဖြင့် ရွေရာ၏၊ ပဲခွပ်တို့ဖြင့် ရွေပြီး၍ (တံစည်း) ကျားလျှာဖြင့် တိုက်ရာ၏၊ ကျားလျှာ (တံစည်း) ဖြင့် တိုက်ပြီး၍ ကျောက်လုံးဖြင့် ပွတ်တိုက်ရာ၏၊ ကျောက်လုံးဖြင့် ပွတ်တိုက်ပြီး၍ မြစ်ကို ကူးရာ၏။

သာဠှ ထို အရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ထို ယောကျ်ားသည် မြစ်ကို ကူးရန် ထိုက်ပါ သလောဟု (မေးတော်မူ၏)၊ အသျှင်ဘုရား မကူးထိုက်ပါ။ ထိုသို့ မကူးထိုက်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့် ပါနည်း ဟူမူ- အသျှင်ဘုရား ဤအင်ကြင်းတုံးကို အပ၌ ကောင်းစွာ အပြေအပြစ် ပြုအပ်၏၊ အတွင်း၌ ကား မစင်ကြယ်၊ "ထို အင်ကြင်းသစ်တုံးကြီးသည် နစ်မြုပ်လတ္တံ့၊ ယောကျ်ားသည်လည်း အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးခြင်း သို့ ရောက်လတ္တံ့"ဟု ထိုသူအား ဤအပြစ်ကို (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ် သော ကြောင့် တည်း ဟု (လျှောက်၏)။

သာဠှ ဤအတူသာလျှင် အကြင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ခြိုးခြံသော အကျင့်ဖြင့် မကောင်းမှုကို စက်ဆုပ်ခြင်းတည်းဟူသော အယူရှိကုန်၏၊ ခြိုးခြံသော အကျင့်ဖြင့် မကောင်းမှုကို စက်ဆုပ်ခြင်း အကျင့်ကို အနှစ်ဟု မှတ်ထင်ကုန်၏၊ ခြိုးခြံသော အကျင့်ဖြင့် မကောင်းမှုကို စက်ဆုပ်ခြင်းအကျင့်၌

ကပ်ငြိ ကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကုန်၏၊ ထို သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဩဃလေးပါးမှ ထွက်မြောက်ခြင်းငှါ မထိုက်ကုန်။ သာဠှ အကြင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မစင်ကြယ်သော ကိုယ်အကျင့် ရှိကုန်၏၊ မစင်ကြယ်သော နှုတ်အကျင့် ရှိကုန်၏၊ မစင်ကြယ်သော စိတ်အကျင့် ရှိကုန်၏၊ မစင်ကြယ်သော အသက်မွေးခြင်း ရှိကုန်၏၊ ထို သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် အတုမရှိသော သစ္စာလေးပါးကို ကောင်းစွာ သိတတ်သော ဉာဏ်အမြင်အလို့ငှါ မထိုက်ကုန်။

သာဠှ အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏ တို့သည် ခြိုးခြံသော အကျင့်ဖြင့် မကောင်းမှုကို စက်ဆုပ်ခြင်း ဟူသော အယူမရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ ခြိုးခြံသော အကျင့်ဖြင့် မကောင်းမှုကို စက်ဆုပ်ခြင်း၌ အနှစ်ဟု မမှတ်ထင်ကုန်သည် ဖြစ်၍ ခြိုးခြံသော အကျင့်ဖြင့် မကောင်းမှုကို စက်ဆုပ်ခြင်းအကျင့်၌ မကပ်ငြိကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကုန်၏၊ ထို သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဩဃလေးပါးမှ ထွက်မြောက်ရန် ထိုက်ကုန်၏။ သာဠှ အကြင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် စင်ကြယ်သော ကိုယ်အကျင့် ရှိကုန်၏၊ စင်ကြယ်သော နှုတ်အကျင့် ရှိကုန်၏၊ စင်ကြယ်သော စိတ်အကျင့် ရှိကုန်၏၊ စင်ကြယ်သော အသက်မွေးခြင်း ရှိကုန်၏၊ ထို သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် အတုမရှိသော သစ္စာလေးပါးကို ကောင်းစွာ သိတတ်သော ဉာဏ်အမြင်အလို့ငှါ ထိုက် ကုန်၏။

သာဠှ ဥပမာ သော်ကား မြစ်ကို ကူးလိုသော ယောကျ်ားသည် ထက်လှစွာသော ဓားမကို ကိုင်စွဲ၍ တောအုပ်သို့ ဝင်ရာ၏၊ ထိုသူသည် ထို တောအုပ်၌ ဖြောင့်စွာသော ပျိုနုသော (ဖြစ်အံ့လော မဖြစ်အံ့လောဟု) တွေးတောဖွယ်မရှိသော ကြီးစွာသော အင်ကြင်းပင်ကို မြင်ရာ၏၊ ထို အင်ကြင်းပင်ကို အရင်း၌ ဖြတ်ရာ၏၊ အရင်းကို ဖြတ်ပြီး၍ အဖျားကို ဖြတ်ရာ၏၊ အဖျားကို ဖြတ်ပြီး၍ အခက်အရွက်တို့ကို ကောင်းစွာ သုတ်သင်ရာ၏၊ အခက်အရွက်တို့ကို ကောင်းစွာ သုတ်သင်ပြီး၍ ဓားမဖြင့် ရွေရာ၏၊ ဓားမဖြင့် ရွေပြီး၍ ပဲခွပ်ဖြင့် ရွေရာ၏၊ ပဲခွပ်ဖြင့် ရွေပြီး၍ ဆောက်ကို ယူပြီးလျှင် အတွင်း၌ ကောင်းမွန် စင်ကြယ်စွာ ထွင်းရာ၏၊ အတွင်း၌ ကောင်းမွန် စင်ကြယ်စွာ ထွင်းပြီး၍ ကျားလျှာ (တံစည်း) ဖြင့် တိုက်ရာ၏၊ ကျားလျှာ (တံစည်း) ဖြင့် တိုက်ပြီး၍ ကျောက်လုံးဖြင့် ပွတ်တိုက်ရာ၏၊ ကျောက်လုံးဖြင့် ပွတ်တိုက်ပြီး၍ လှေကို ပြုရာ၏၊ လှေကို ပြုပြီး၍ တက်မ ထိုးဝါးကို ဖွဲ့ရာ၏၊ တက်မ ထိုးဝါးကို ဖွဲ့ပြီး၍ မြစ်ကို ကူးရာ၏။

သာဠှ ထို အရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ထို ယောကျ်ားသည် မြစ်ကို ကူးရန် ထိုက်ပါ သလောဟု (မေးတော်မူ၏)၊ အသျှင်ဘုရား ကူးထိုက်ပါ၏။ ထိုသို့ ကူးထိုက်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့် နည်း၊ အသျှင်ဘုရား ဤအင်ကြင်းပင်ကို အပ၌ ကောင်းစွာ အပြေအပြစ် ပြုအပ်၏၊ အတွင်း၌ လည်း ကောင်းစွာ စင်ကြယ်အောင်ပြု၏၊ "တက်မ ထိုးဝါးကို ဖွဲ့ထားသော လှေသည် မနစ်လတ္တံ့၊ ယောကျ်ားသည် ချမ်းသာစွာ ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ရောက်လတ္တံ့"ဟု ထိုသူအား ဤအကျိုးကို (မချွတ် ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့် အပ်သောကြောင့် တည်း ဟု (လျှောက်၏)။

သာဠှ ဤအတူပင်လျှင် အကြင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ခြိုးခြံသော အကျင့်ဖြင့် မကောင်းမှုကို စက်ဆုပ်ခြင်းတည်းဟူသော အကျင့် မရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ ခြိုးခြံသော အကျင့်ဖြင့် မကောင်းမှုကို စက်ဆုပ်ခြင်း အကျင့်၌ အနှစ်ဟု မမှတ်ထင် ကုန်သည် ဖြစ်၍ ခြိုးခြံသော အကျင့်ဖြင့် မကောင်းမှုကို စက်ဆုပ်ခြင်း အကျင့်၌ မကပ်ငြိ ကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကုန်၏၊ ထို သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဩဃ လေးပါးမှ ထွက်မြောက်ရန် ထိုက် ကုန်၏။ သာဠှ အကြင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် စင်ကြယ်သော ကိုယ် အကျင့် ရှိကုန်၏၊ စင်ကြယ်သော နှုတ်အကျင့် ရှိကုန်၏၊ စင်ကြယ်သော စိတ်အကျင့် ရှိကုန်၏၊ စင်ကြယ်သော အသက်မွေးခြင်း ရှိကုန်၏၊ ထို သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အတုမရှိသော သစ္စာလေးပါးကို ကောင်းစွာ သိတတ်သော ဉာဏ် အမြင် အလို့ငှါ ထိုက်ကုန်၏။

သာဠှ ဥပမာ သော်ကား သူရဲကောင်း (စစ်သား)သည် များစွာကုန်သော မြားဖြင့် ပြုအပ်သော ဆန်းကြယ်သော အမှုတို့ကို အကယ်၍ ပြုတတ်သည် ဖြစ်အံ့၊ ထိုအခါ၌ သူရဲကောင်းသည် အကြောင်း

သုံးမျိုးတို့ဖြင့် မင်းအား ထိုက်၏၊ မင်း၏ အသုံးတော်ခံ ဖြစ်၏၊ မင်း၏ လက်ရုံးဟူ၍သာလျှင် ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ဝေးသော အရပ်၌ မြားကို ကျစေနိုင်၏၊ မချွတ်မယွင်း စူးဝင်အောင် ပစ်နိုင်၏၊ ကြီးစွာသော အထည်ကိုယ်ကို ဖောက်ခွဲနိုင်၏။

သာဋ္ဌ သူရဲကောင်း (စစ်သား)သည် ဝေးသော အရပ်၌ မြားကို ကျစေနိုင်သကဲ့သို့၊ သာဋ္ဌ ဤအတူသာလျှင် အရိယာတပည့်သည် ကောင်းသော တည်ကြည်ခြင်း (မဂ်ဖိုလ်သမာဓိ) ရှိ၏၊ သာဋ္ဌ ကောင်းသော တည်ကြည်ခြင်း (သမာဓိ) ရှိသော အရိယာတပည့်သည် အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော အဇ္ဈတ္တသန္တာန် ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌လည်း ဖြစ်သော ရုန့်ရင်းသည် သိမ်မွေ့သည်လည်း ဖြစ်သော ယုတ်သည် မြတ်သည်လည်း ဖြစ်သော ဝေးသည် နီးသည်လည်းဖြစ်သော ရုပ်ဟူသမျှ အလုံးစုံကို "ဤအလုံးစုံသော ရုပ်သည် ငါ့ဥစ္စာမဟုတ်၊ ဤအလုံးစုံသော ရုပ်သည် ငါမဟုတ်၊ ဤအလုံးစုံသော ရုပ်သည် ငါ၏ အတ္တမဟုတ်" ဟု ဤသို့ ရုပ်ကိုဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသော (ဝိပဿနာ) ပညာဖြင့် ရှု၏။ အလုံးစုံသော ဝေဒနာ ကို။ အလုံးစုံသော သညာကို။ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့ကို။ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော အဇ္ဈတ္တသန္တာန် ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌လည်း ဖြစ်သော ရုန့်ရင်းသည် သိမ်မွေ့သည်လည်း ဖြစ်သော ယုတ်သည်မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော ဝေးသည်နီးသည်လည်းဖြစ်သော ဝိညာဉ် ဟူသမျှ အားလုံးကို "ဤအလုံးစုံသော ဝိညာဉ်သည် ငါ့ဥစ္စာမဟုတ်၊ ဤအလုံးစုံသော ဝိညာဉ်သည် ငါမဟုတ်၊ ဤအလုံးစုံသော ဝိညာဉ်သည် ငါ၏ အတ္တမဟုတ်"ဟု ဤသို့ ဝိညာဉ်ကို ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း ကောင်းသော (ဝိပဿနာ) ပညာဖြင့် ရှု၏။

သာဋ္ဌ သူရဲကောင်း (စစ်သား)သည် မချွတ်မယွင်း စူးဝင်အောင် ပစ်နိုင်သကဲ့သို့၊ သာဋ္ဌ ဤအတူ သာလျှင် အရိယာတပည့်သည် မှန်ကန်သော မြင်ခြင်း 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ' ရှိ၏၊ သာဋ္ဌ မှန်ကန်သော မြင်ခြင်းရှိသော အရိယာတပည့်သည် "ဤကား ဆင်းရဲတည်း" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏။ပ။ "ဤကား ဆင်းရဲ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏။

သာဋ္ဌ သူရဲကောင်း (စစ်သား)သည် ကြီးစွာသော အထည်ကိုယ်ကို ဖောက်ခွဲနိုင်သကဲ့သို့၊ သာဋ္ဌ ဤအတူသာလျှင် အရိယာတပည့်သည် ကိလေသာမှ ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်မှု အရဟတ္တဖိုလ် 'ဝိမုတ္တိ' ရှိ၏၊ သာဋ္ဌ ကိလေသာမှ ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်မှု အရဟတ္တဖိုလ် 'ဝိမုတ္တိ' ရှိသော အရိယာတပည့် သည် ကြီးစွာသောမသိခြင်း 'အဝိဇ္ဇာ' အထုကို ဖောက်ခွဲနိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၀) ၅ - မဟာဝဂ် ===

၇ - မလ္လိကာဒေဝီသုတ်

၁၉၇။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မလ္လိကာမိဖုရားသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏-

အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော မာတုဂါမသည် အဆင်းလည်း မလှ၊ အသွင်လည်း မကောင်း၊ ရှုချင်ဖွယ်လည်း မရှိ၊ ဆင်းရဲလည်း ဆင်းရဲ၏၊ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာလည်း မရှိ၊ အသုံးအဆောင်လည်း နည်း၏၊ တန်ခိုးလည်းနည်း၏။ ထို အဆင်းမလှခြင်းစသည်၏ အကြောင်းအထောက်အပံ့ကား အဘယ် ပါနည်း။

အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော မာတုဂါမသည် အဆင်းလည်း မလှ၊ အသွင်လည်း မကောင်း၊ ရှုချင်ဖွယ်လည်း မရှိ၊ သို့သော်လည်း ကြွယ်ဝ၏၊ များသော ဥစ္စာလည်း ရှိ၏၊ များသော အသုံးအဆောင်လည်း ရှိ၏၊ တန်ခိုးလည်း ကြီး၏။ ထို အဆင်းမလှခြင်းစသည်၏ အကြောင်းအထောက် အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း။

အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော မာတုဂါမသည် အလွန်အဆင်းလှ၏၊ ရှုချင်ဖွယ်လည်း ရှိ၏၊ ကြည်လင်ဖွယ်လည်း ဖြစ်၏၊ လွန်မြတ်သော အဆင်းအသွင်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သို့သော်လည်း ဆင်းရဲ၏၊ ကိုယ်ပိုင် ဥစ္စာမရှိ၊ အသုံးအဆောင်လည်း မရှိ၊ တန်ခိုးလည်းနည်း၏။ ထို အဆင်းလှခြင်း စသည်၏ အကြောင်းအထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း။

အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော မာတုဂါမသည် အလွန်အဆင်းလှ၏၊ ရှုချင်ဖွယ်လည်း ရှိ၏၊ ကြည်လင်ဖွယ်လည်း ဖြစ်၏၊ လွန်မြတ်သော အဆင်းအသွင်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ကြွယ်လည်း ကြွယ်ဝ၏၊ များသော ဥစ္စာလည်း ရှိ၏၊ များသော အသုံးအဆောင်လည်း ရှိ၏၊ တန်ခိုးလည်း ကြီး၏။ ထို အဆင်းလှခြင်းစသည်၏ အကြောင်းအထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်းဟု (လျှောက်၏)။

မလလ္လိကာ ဤလောက၌ အချို့သော မာတုဂါမသည် အမျက်ဒေါသကြီး၏၊ စိတ်ပင်ပန်းခြင်းများ၏၊ အနည်းငယ်မျှကို ပြောဆိုကာမျှ ဖြစ်လျက်လည်း (ဒေါသဖြင့်) ကပ်ငြိတတ်၏၊ အမျက်ထွက်တတ်၏၊ ဖောက်ပြန်တတ်၏၊ ရန်ငြိုးထား တတ်၏၊ စိတ်ဆိုးခြင်းကို လည်းကောင်း၊ အမျက်ထွက်ခြင်းကို လည်း ကောင်း၊ မနှစ်သက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း ထင်စွာပြု၏၊ ထို မာတုဂါမသည် သမဏအားဖြစ်စေ ပြာဟ္မဏအားဖြစ်စေ ဆွမ်းကိုလည်းကောင်း၊ အဖျော်ကိုလည်းကောင်း၊ အဝတ်သင်္ကန်းကိုလည်းကောင်း၊ ယာဉ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပန်းကိုလည်းကောင်း၊ နံ့သာကိုလည်းကောင်း၊ နံ့သာပျောင်းကိုလည်းကောင်း၊ အိပ်ရာနေရာကို လည်းကောင်း၊ ဆီမီးအဆောက်အဦကို လည်းကောင်း မပေးလှူတတ်၊ ငြူစူခြင်း 'ဣဿာ' နှင့်ယှဉ်သော စိတ်ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးတို့ လာဘ်ရခြင်း အရိုအသေခံရခြင်း အလေးပြုခံရခြင်း မြတ်နိုးခံရခြင်း ရှိခိုးခံရခြင်း အပူဇော် ခံရခြင်းတို့၌ ငြူစူ၏၊ ပြစ်မှား၏၊ ငြူစူခြင်းကို ဖွဲ့၏။ ထို မာတုဂါမသည် ထို ဘဝမှ စုတေ၍ ဤလူ့ဘဝသို့ အကယ်၍ ရောက်လာသည်ဖြစ်အံ့၊ ထို မာတုဂါမ သည် ဖြစ်လေရာရာ ဘဝ၌ အဆင်းလည်း မလှ၊ အသွင်လည်း မကောင်း၊ ရှုချင်ဖွယ်လည်း မရှိ ဆင်းရဲလည်း ဆင်းရဲ၏၊ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာလည်း မရှိ၊ အသုံး အဆောင်လည်း မရှိ၊ တန်ခိုးလည်းနည်း၏။

မလ္လိကာ ဤလောက၌ အချို့သော မာတုဂါမသည် အမျက်ဒေါသကြီး၏၊ စိတ်ပင်ပန်းခြင်းများ၏၊ အနည်းငယ်မျှကို ပြောဆိုကာမျှ ဖြစ်လျက်လည်း (ဒေါသဖြင့်) ကပ်ငြိတတ်၏၊ အမျက်ထွက်တတ်၏၊ ဖောက်ပြန်တတ်၏၊ ရန်ငြိုးထားတတ်၏၊ စိတ်ဆိုးခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ အမျက်ထွက်ခြင်းကို လည်း ကောင်း၊ မနှစ်သက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း ထင်စွာပြုတတ်၏၊ ထို မာတုဂါမသည် သမဏအားဖြစ်စေ

ဗြာဟ္မဏအား ဖြစ်စေ ဆွမ်းကိုလည်းကောင်း၊ အဖျော်ကိုလည်းကောင်း၊ အဝတ်သင်္ကန်းကိုလည်းကောင်း၊ ယာဉ်ကို လည်းကောင်း၊ ပန်းကို လည်းကောင်း၊ နံ့သာပျောင်းကို လည်းကောင်း၊ အိပ်ရာနေရာကို လည်းကောင်း၊ ဆီမီးအဆောက်အဦကို လည်းကောင်း ပေးလှူတတ်၏၊ ငြူစူခြင်းနှင့် ယှဉ်သော စိတ်မရှိ၊ သူတစ်ပါးတို့ လာဘ်ရခြင်း အရိုအသေပြုခံရခြင်း အလေးပြုခံရခြင်း မြတ်နိုးခံရခြင်း ရှိခိုးခံရခြင်း အပူဇော်ခံရခြင်း တို့၌ မငြူစူ၊ မပြစ်မှား၊ ငြူစူခြင်းဖြင့်မဖွဲ့။ ထို မာတုဂါမသည် ထို ဘဝမှ စုတေ၍ ဤလူ့ဘဝသို့ အကယ်၍ ရောက်လာသည် ဖြစ်အံ့၊ ထို မာတုဂါမသည် ဖြစ်လေရာရာဘဝ၌ အဆင်းလည်း မလှ၊ အသွင်လည်း မကောင်း၊ ရှုချင်ဖွယ်လည်း မရှိ၊ သို့သော်လည်း ကြွယ်ဝ၏၊ များသော ဥစ္စာလည်း ရှိ၏၊ များသော အသုံးအဆောင်လည်း ရှိ၏၊ တန်ခိုးလည်း ကြီး၏။

မလ္လိကာ ဤလောက၌ အချို့သော မာတုဂါမသည် အမျက်ဒေါသ မကြီး၊ စိတ်ပင်ပန်းခြင်း မများ၊ များစွာ ပြောဆိုသော်လည်း မကပ်ငြိတတ်၊ အမျက်မထွက်တတ်၊ မဖောက်ပြန်တတ်၊ ရန်ငြိုးမထားတတ်၊ စိတ်ဆိုးခြင်းကို လည်းကောင်း၊ အမျက်ထွက်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မနှစ်သက်ခြင်းကို လည်းကောင်း ထင်စွာ မပြုတတ်၊ ထို မာတုဂါမသည် သမဏအားဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏအားဖြစ်စေ ဆွမ်းကိုလည်းကောင်း၊ အဖျော်ကိုလည်းကောင်း၊ အဝတ်သင်္ကန်းကိုလည်းကောင်း၊ ယာဉ်ကိုလည်းကောင်း။ ပန်းကိုလည်းကောင်း၊ နံ့သာကို လည်းကောင်း၊ နံ့သာပျောင်းကို လည်းကောင်း၊ အိပ်ရာနေရာကို လည်းကောင်း၊ ဆီမီး အဆောက်အဦကို လည်းကောင်း မပေးလှူတတ်၊ ငြူစူခြင်းနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ သူတစ်ပါးတို့ လာဘ်ရခြင်း အရိုအသေပြုခံရခြင်း အလေးပြုခံရခြင်း မြတ်နိုးခံရခြင်း ရှိခိုးခံရခြင်း အပူဇော်ခံရခြင်း တို့၌ ငြူစူတတ်၏၊ ပြစ်မှားတတ်၏၊ ငြူစူခြင်းဖြင့် ဖွဲ့တတ်၏။ ထို မာတုဂါမသည် ထို ဘဝမှ စုတေ၍ ဤလူ့ဘဝသို့ အကယ်၍ ရောက်လာသည် ဖြစ်အံ့၊ ထို မာတုဂါမသည် ဖြစ်လေရာရာ ဘဝ၌ အဆင်းလည်း လှ၏၊ ရှုချင်ဖွယ်လည်း ရှိ၏၊ ကြည်လင်ဖွယ်လည်း ဖြစ်၏၊ မြတ်သော အဆင်း အသွင် နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ သို့သော်လည်း ဆင်းရဲ၏၊ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာလည်း မရှိ၊ အသုံးအဆောင်လည်း မရှိ၊ တန်ခိုးလည်းနည်း၏။

မလ္လိကာ ဤလောက၌ အချို့သော မာတုဂါမသည် အမျက်ဒေါသမကြီး၊ စိတ်ပင်ပန်းခြင်းမများ၊ များစွာ ပြောဆိုသော်လည်း မကပ်ငြိတတ်၊ အမျက်မထွက်တတ်၊ မဖောက်ပြန်တတ်၊ ရန်ငြိုးမထားတတ်၊ စိတ်ဆိုးခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ အမျက်ထွက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ မနှစ်သက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း ထင်စွာ မပြုတတ်၊ ထို မာတုဂါမသည် သမဏအားဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏအားဖြစ်စေ ဆွမ်းကိုလည်းကောင်း၊ အဖျော်ကိုလည်းကောင်း၊ အဝတ်သင်္ကန်းကိုလည်းကောင်း၊ ယာဉ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပန်းကိုလည်းကောင်း၊ နံ့သာကို လည်းကောင်း၊ နံ့သာပျောင်းကို လည်းကောင်း၊ အိပ်ရာ နေရာကို လည်းကောင်း၊ ဆီမီး အဆောက်အဦကို လည်းကောင်း ပေးလှူတတ်၏၊ ငြူစူခြင်းနှင့် ယှဉ်သော စိတ်မရှိ၊ သူတစ်ပါး လာဘ်ရခြင်း အရိုအသေ ခံရခြင်း မြတ်နိုးခံရခြင်း ရှိခိုးခံရခြင်း အပူဇော်ခံရခြင်းတို့၌ မငြူစူ၊ မပြစ်မှား၊ ငြူစူခြင်းဖြင့် မဖွဲ့။ ထို မာတုဂါမသည် ထို ဘဝမှ စုတေ၍ ဤလူ့ဘဝသို့ အကယ်၍ ရောက်လာသည် ဖြစ်အံ့၊ ထို မာတုဂါမသည် ဖြစ်လေရာရာဘဝ၌ အဆင်းလည်း လှ၏၊ ရှုချင်ဖွယ်လည်း ရှိ၏၊ ကြည်လင်ဖွယ်လည်း ဖြစ်၏၊ လွန်မြတ်သော အဆင်းအသွင်နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ကြွယ်ဝလည်း ကြွယ်ဝ၏၊ များသော ဥစ္စာလည်း ရှိ၏၊ များသော အသုံးအဆောင်လည်း ရှိ၏၊ တန်ခိုးလည်း ကြီး၏။

မလ္လိကာ အကြင်ကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော မာတုဂါမသည် အဆင်းလည်း မလှ၊ အသွင်လည်း မကောင်း၊ ရှုချင်ဖွယ်လည်း မရှိ၊ ဆင်းရဲလည်း ဆင်းရဲ၏၊ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာလည်း မရှိ၊ အသုံးအဆောင်လည်း မရှိ၊ တန်ခိုးလည်းနည်း၏၊ မလ္လိကာ ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်ကား (ထိုသို့ဖြစ်ခြင်း၏) အကြောင်း အထောက်အပံ့ ပေတည်း။ မလ္လိကာ အကြင်ကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သောမာတုဂါမသည် အဆင်းလည်း မလှ၊ အသွင်လည်း မကောင်း၊ ရှုချင်ဖွယ်လည်း မရှိ၊ သို့သော်လည်း ကြွယ်ဝ၏၊ များသော ဥစ္စာလည်း ရှိ၏၊ များသော အသုံးအဆောင်လည်း ရှိ၏၊ တန်ခိုးလည်း ကြီး၏။ မလ္လိကာ ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်ကား (ထိုသို့ဖြစ်ခြင်း၏) အကြောင်းအထောက်အပံ့ပေတည်း။ မလ္လိကာ အကြင် ့ကြောင့်

ဤလောက၌ အချို့သော မာတုဂါမသည် အဆင်းလည်း လှ၏၊ ရှုချင်ဖွယ်လည်း ရှိ၏၊ ကြည်လင်ဖွယ်လည်း ဖြစ်၏၊ မြတ်သော အဆင်းအသွင်နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ သို့သော်လည်း ဆင်းရဲ၏၊ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာလည်း မရှိ၊ အသုံးအဆောင်လည်း မရှိ၊ တန်ခိုးလည်းနည်း၏။ မလ္လိကာ ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်ကား (ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်း၏) အကြောင်းအထောက်အပံ့ပေတည်း။ မလ္လိကာ အကြင်ကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော မာတုဂါမသည် အဆင်းလည်း လှ၏၊ ရှုချင်ဖွယ်လည်း ရှိ၏၊ ကြည်လင်ဖွယ်လည်း ဖြစ်၏၊ လွန်မြတ်သော အဆင်းအသွင်နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ကြွယ်လည်း ကြွယ်ဝ၏၊ များသော ဥစ္စာလည်း ရှိ၏၊ များသော အသုံးအဆောင်လည်း ရှိ၏၊ တန်ခိုးလည်း ကြီး၏။ မလ္လိကာ ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်ကား (ထိုသို့ဖြစ်ခြင်း၏) အကြောင်း အထောက်အပံ့ ပေတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့ဟောတော်မူသော် မလ္လိကာမိဖုရားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် တစ်ပါးသောဘဝ၌ အမျက်ကြီးဖူးခဲ့လေယောင်တကား၊ စိတ်ပင်ပန်းခြင်း များခဲ့လေယောင်တကား၊ အနည်းငယ် ပြောဆိုကာမျှဖြင့်လည်း (ဒေါသဖြင့်) ငြိကပ်တတ်ခဲ့လေယောင် တကား၊ အမျက်ထွက်ခဲ့လေယောင်တကား၊ ဖောက်ပြန်ခဲ့လေယောင်တကား၊ ရန်ငြိုးထားခဲ့လေယောင် တကား၊ စိတ်ဆိုးခြင်းကို လည်းကောင်း၊ အမျက်ထွက်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မနှစ်သက်ခြင်းကို လည်း ကောင်း ထင်စွာပြုဖူးခဲ့လေယောင်တကား၊ အသျှင်ဘုရား ထို အကျွန်ုပ်သည် ယခုဘဝ၌ အဆင်းမလှ၊ အသွင် မကောင်း၊ ရှုချင်ဖွယ် မရှိ။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် တစ်ပါးသော ဘဝ၌ သမဏအားဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏအားဖြစ်စေ ဆွမ်းကို လည်းကောင်း၊ အဖျော်ကို လည်းကောင်း၊ အဝတ်သင်္ကန်းကို လည်းကောင်း၊ ယာဉ်ကို လည်း ကောင်း၊ ပန်းကို လည်းကောင်း၊ နံ့သာကို လည်းကောင်း၊ နံ့သာပျောင်းကို လည်းကောင်း၊ အိပ်ရာ နေရာ ကို လည်းကောင်း၊ ဆီမီး အဆောက်အဦကို လည်းကောင်း လှူဖူးခဲ့လေယောင်တကား၊ အသျှင် ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်သည် ဤယခုဘဝ၌ ကြွယ်ဝပါ၏၊ များသော ဥစ္စာရှိပါ၏၊ များသော အသုံးအဆောင် ရှိပါ၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် တစ်ပါးသောဘဝ၌ ငြူစူစိတ် မရှိယောင်တကား၊ သူတစ်ပါးတို့ လာဘ်ရခြင်း အရိုအသေပြုခံရခြင်း အလေးပြုခံရခြင်း မြတ်နိုးခံရခြင်း ရှိခိုးခံရခြင်း အပူဇော်ခံရခြင်းတို့၌ မငြူစူတတ်၊ မပြစ်မှားတတ်၊ ငြူစူခြင်းဖြင့် မနှောင်ဖွဲ့တတ်သည် ဖြစ်ခဲ့ဖူးယောင်တကား၊ အသျှင်ဘုရား ထို အကျွန်ုပ်သည် ဤဘဝ၌ တန်ခိုးကြီးပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤမင်း၏ နန်းတော်၌ အကြင် မင်းသမီး တို့သည် လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏားသတို့သမီးတို့သည် လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်သတို့သမီးတို့သည် လည်း ကောင်း ရှိပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား ထို အကျွန်ုပ်သည် ထို သတို့သမီးအပေါင်းတို့ကို အစိုးရခြင်းဖြင့် အကြီးအမှူး အဖြစ်ကို ပြုရပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ထို အကျွန်ုပ်သည် ယနေ့မှစ၍ အမျက်မကြီးတော့ပါအံ့၊ များသော စိတ်ပင်ပန်းခြင်း မရှိတော့ပါအံ့၊ များစွာ ဆိုပါသော်လည်း မကပ်ငြိပါအံ့၊ အမျက်မထွက်ပါအံ့၊ မဖောက် ပြန်ပါအံ့၊ ရန်ငြိုးမထားပါအံ့၊ စိတ်ဆိုးခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ အမျက်ထွက်ခြင်းကို လည်း ကောင်း၊ မနှစ်သက်ခြင်းကို လည်းကောင်း ထင်စွာမပြုပါအံ့။ သမဏအား ဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏအားဖြစ်စေ ဆွမ်းကို လည်းကောင်း၊ အဖျော်ကို လည်းကောင်း၊ အဝတ် သင်္ကန်းကို လည်းကောင်း၊ ယာဉ်ကို လည်း ကောင်း၊ ပန်းကို လည်းကောင်း၊ နံ့သာကို လည်းကောင်း၊ နံ့သာပျောင်းကို လည်းကောင်း၊ အိပ်ရာ နေရာကို လည်းကောင်း၊ ဆီမီး အဆောက်အဦကို လည်းကောင်း ပေးလှူပါအံ့၊ ငြူစူစိတ် မဖြစ်တော့ ပါအံ့၊ သူတစ်ပါးတို့ လာဘ်ရခြင်း အရိုအသေ ပြုခံရခြင်း အလေးပြုခံရခြင်း မြတ်နိုး ခံရခြင်း ရှိခိုးခံရခြင်း အပူဇော် ခံရခြင်းတို့၌ မငြူစူပါအံ့ မပြစ်မှား ပါအံ့၊ ငြူစူခြင်းဖြင့် မဖွဲ့ပါအံ့၊ အသျှင်ဘုရား (တရားတော် သည်) အလွန်နှစ် သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ပ။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး (ရတနာသုံးပါးကို) ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သော ဥပါသိကာမ ဟူ၍ မှတ်တော်မူပါ ဟု (လျှောက်၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၀) ၅ - မဟာဝဂ် ===

၈ - အတ္တန္တပသုတ်

၁၉၈။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်တို့သည် ထင်ရှား ရှိကုန်၏။ အဘယ် လေးယောက် တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိကိုယ်ကို ပူပန်စေ တတ်၏၊ မိမိကိုယ်ကို ပူပန်စေခြင်း၌ အားထုတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သူတစ်ပါးတို့ကို ပူပန်စေတတ်၏၊ သူတစ်ပါးတို့ကို ပူပန်စေခြင်း၌ အားထုတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိကိုယ်ကိုလည်း ပူပန်စေတတ်၏၊ မိမိကိုယ်ကို ပူပန်စေခြင်း၌လည်း အား ထုတ်၏၊ သူတစ်ပါး တို့ကိုလည်း ပူပန်စေတတ်၏၊ သူတစ်ပါးတို့ကို ပူပန်စေခြင်း၌လည်း အားထုတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိကိုယ်ကိုလည်း မပူပန်စေတတ်၊ မိမိကိုယ်ကို ပူပန် စေခြင်း၌လည်း အားမထုတ်၊ သူတစ်ပါး ကိုလည်း မပူပန်စေတတ်၊ သူတစ်ပါးကို ပူပန်စေခြင်း၌လည်း အားမထုတ်၊ မိမိကိုယ်ကို မပူပန်စေတတ်သော သူတစ်ပါးကိုလည်း မပူပန်စေတတ်သော ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ သာလျှင် ဆာလောင်ခြင်း တဏှာမရှိသည် (ကိလေသာမှ) ငြိမ်းအေးသည် အေးချမ်း သည် ဖြစ်၍ (ဈာန် မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်) ချမ်းသာကို ခံစားလျက် မြတ်သော အတ္တဘောဖြင့် နေ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိကိုယ်ကို ပူပန်စေတတ်သူ မိမိကိုယ်ကို ပူပန်စေခြင်း၌ အားထုတ်တတ်သူ ဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အဝတ်မဝတ်ဘဲ နေ၏၊ လွတ်လပ်စွာ ကျင့်၏၊ လက်ဖြင့် မစင်ကို သုတ်လေ့ရှိ၏၊ အသျှင်လာပါလော့ ဆိုသူ၏ ဆွမ်းကို မခံ၊ အသျှင် ရပ်ပါဦးလော့ ဆိုသူ၏ ဆွမ်းကို မခံ၊ မိမိ မကပ်ရောက်မီ ယူဆောင်လာသော ဆွမ်းကို မခံ၊ ရည်စူး၍ ပြုသော ဆွမ်းကို မခံ၊ ပင့်ဖိတ်သော ဆွမ်းကို မခံ၊ အိုးဝမှ (ကော်၍ လောင်းသော) ဆွမ်းကို မခံ၊ တောင်းဝမှ (ကော်၍ လောင်းသော) ဆွမ်းကို မခံ၊ တံခါးခုံခြား၍ (လောင်းသော) ဆွမ်းကို မခံ၊ တုတ်ခြား၍ (လောင်းသော) ဆွမ်းကို မခံ၊ ကျည်ပွေ့ခြား၍ (လောင်းသော) ဆွမ်းကို မခံ၊ နှစ်ယောက် စားနေစဉ် (ထ၍ လောင်းသော) ဆွမ်းကို မခံ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိန်းမ (လောင်းသော) ဆွမ်းကို မခံ၊ နို့တိုက်ဆဲမိန်းမ (လောင်းသော) ဆွမ်းကို မခံ၊ ယောကျ်ားနှင့် နှီးနှောနေသော မိန်းမ (လောင်းသော) ဆွမ်းကို မခံ၊ ဆော်ဩစုပေါင်း၍ လောင်းသော ဆွမ်းတို့ကို မခံ၊ ခွေးမျှော်နေရာမှ ဆွမ်းကို မခံ၊ ယင်အုံ ရာမှ ဆွမ်းကို မခံ၊ ငါးမစား၊ အမဲမစား၊ သေရည်မသောက် အရက်မသောက်၊ ဖွဲ၌မြုပ်သော ဆေးရည်ကို မသောက်၊ တစ်အိမ်၌သာ ဆွမ်းခံ၏၊ တစ်လုတ်သာ စား၏၊ နှစ်အိမ်၌သာ ဆွမ်းခံ၏၊ နှစ်လုတ်သာ စား၏။ပ။ ခုနစ်အိမ်၌သာ ဆွမ်းခံ၏၊ ခုနစ်လုတ်သာ စား၏၊ ဆွမ်းလောင်းခွက်ငယ် တစ်ခု စာဖြင့်လည်း ရောင့်ရဲ၏၊ ဆွမ်းလောင်း ခွက်ငယ် နှစ်ခုစာဖြင့်လည်း ရောင့်ရဲ၏။ပ။ ဆွမ်းလောင်း ခွက်ငယ် ခုနစ်ခုစာ ဖြင့်လည်း ရောင့်ရဲ၏၊ တစ်ရက်ခြားလည်း အစာစား၏၊ နှစ်ရက်ခြားလည်း အစာစား၏။ပ။ ခုနစ်ရက်ခြား လည်း အစာစား၏၊ ဤနည်းဖြင့် လခွဲတစ်ကြိမ် တိုင်အောင်လည်း ဤသို့သဘောရှိသော ရက်ပိုင်းခြား၍ အစာစားခြင်း အကျင့်ကို ကျင့်လျက် နေ၏။

ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဟင်းရွက်စိမ်းကို သော်လည်း စားနေ၏၊ ပြောင်းဆန်ကို သော်လည်း စားနေ၏၊ ကျိတ်သီးဆန်ကို သော်လည်း စားနေ၏၊ သားရေဖတ် အစအနကို သော်လည်း စားနေ၏၊ မှော်ကို သော်လည်း စားနေ၏၊ ဖွဲနုကိုသော်လည်း စားနေ၏၊ ထမင်းရည်ကို သော်လည်း သောက်နေ၏၊ နှမ်းမုန့်ညက် ကိုသော်လည်း စားနေ၏၊ မြက်ကိုသော်လည်း စားနေ၏၊ နွားချေးကိုသော်လည်း စားနေ၏၊ တော သစ်မြစ် သစ်သီးကို စားလျက် မျှတ၏၊ ကြွေကျသော သစ်သီးကို စားလျက် မျှတ၏။

ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပိုက်ဆံလျှော်အဝတ်တို့ကိုလည်း ဝတ်၏၊ ပိုက်ဆံလျှော်နှင့် ရောနှောရက်သော အဝတ် တို့ကိုလည်း ဝတ်၏၊ လူသေကောင်မှ အဝတ်တို့ကိုလည်း ဝတ်၏၊ ပံ့သကူအဝတ်တို့ကိုလည်း

ဝတ်၏၊ သစ်ခေါက်အဝတ်တို့ကိုလည်း ဝတ်၏၊ သစ်နက်ရေကိုလည်း ဝတ်၏၊ သစ်နက်ရေမျှင် အဝတ်ကိုလည်း ဝတ်၏၊ သမန်းမြက်အဝတ်ကိုလည်း ဝတ်၏၊ လျှော်တေအဝတ်ကိုလည်း ဝတ်၏၊ ပျဉ်ချပ်အဝတ်ကိုလည်း ဝတ်၏၊ ဆံခြည်ကမ္ဗလာကိုလည်း ဝတ်၏၊ သားမြီးကမ္ဗလာကိုလည်း ဝတ်၏၊ ခင်ပုပ်ငှက်တောင် အဝတ်ကိုလည်း ဝတ်၏၊ ဆံမုတ်ဆိတ်ကိုလည်း နုတ်၏၊ ဆံမုတ်ဆိတ်နုတ်ခြင်း အမှုကိုလည်း အားထုတ်၏၊ ထိုင်ရန် နေရာကို ပယ်၍ ရပ်လျက်လည်း နေ၏၊ ဆောင့်ကြောင့်လည်း ထိုင်၏၊ ဆောင့်ကြောင့် ထိုင်နေခြင်း အမှုကိုလည်း အားထုတ်၏၊ ဆူးခင်းအပေါ်၌လည်း နေ၏၊ ဆူးခင်းအပေါ်၌ အိပ်၏၊ ညနေချမ်းလျှင် သုံးကြိမ်မြောက်ရေသို့ သက်ဆင်းခြင်း အမှုကို အားထုတ်နေ၏။ ဤနည်းဖြင့် ဤသို့ သဘောရှိသော များပြားသော ကိုယ်ကို လွန်စွာ ပူပန်စေခြင်း အဖန်တလဲလဲ ပူပန်စေခြင်း၌ အားထုတ်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိကိုယ်ကို ပူပန်စေတတ်သူ မိမိကိုယ်ကို ပူပန်စေခြင်း၌ အားထုတ် တတ်သူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် သူတစ်ပါးတို့ကို ပူပန်စေတတ်သူ သူတစ်ပါးတို့ကို ပူပန်စေခြင်း၌ အားထုတ်တတ်သူ ဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သိုးကို သတ်၏၊ ဝက်ကို သတ်၏၊ ငှက်ကို သတ်၏၊ သားကို သတ်၏၊ ကြမ်းကြုတ်၏၊ ငါးကို သတ်၏၊ ခိုးတတ်၏၊ ခိုးသူကို သတ်တတ်၏၊ နွားကို သတ်တတ်၏၊ နှောင်အိမ် အချုပ် (ထောင်) ကို စောင့်တတ်၏၊ ထိုမှတစ်ပါးကုန်သော ခပ်သိမ်းကုန်သော ကြမ်းကြုတ်သော အမှုတို့ကို ပြု၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် သူတစ်ပါးတို့ကို ပူပန်စေတတ်သူ သူတစ်ပါးတို့ကို ပူပန်စေခြင်း၌ အားထုတ် တတ်သူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိကိုယ်ကို ပူပန်စေတတ် မိမိကိုယ်ကို ပူပန်စေခြင်း၌ အားထုတ် တတ်သူဖြစ်၍ သူတစ်ပါးကို ပူပန်စေတတ်သူ သူတစ်ပါးကို ပူပန်စေခြင်း၌ အားထုတ် တတ်သူ ဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် ရေမြေကို အစိုးရသော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက် သွန်းလောင်းအပ်ပြီးသော မင်းသော်လည်း ဖြစ်၏၊ များစွာ ဥစ္စာနှစ်ရှိသော ပုဏ္ဏား သော်လည်း ဖြစ်၏၊ ထိုသူသည် မြို့၏ အရှေ့အရပ်၌ ယဇ်တင်းကုပ်အသစ်ကို ပြုစေ၍ ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်စေ၍ ခွါနှင့် တကွသော သစ်နက်ရေကို ဝတ်၍ ထောပတ်ဆီဖြင့် ကိုယ်ကို သုတ်လိမ်း၍ သားချိုဖြင့် ကျောက်ကုန်းကို အယားဖျောက်လျက် ယဇ်တင်းကုပ်သို့ မိဖုရား, ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားနှင့် အတူဝင်၏။ ထိုသူသည် ထို ယဇ် တင်းကုပ်၌ အခင်းမရှိသော နွားချေးစိုဖြင့် လိမ်းကျံအပ်သော မြေ၌ အိပ်၏၊ အမိနှင့် အဆင်းတူသည့် နွားငယ်ရှိသော တစ်ကောင်သော နွားမ၏ တစ်ခုသော နို့၌ အကြင် နို့ရည်သည် ရှိ၏၊ ယင်းနို့ရည်ဖြင့် မင်းသည် မျှတ၏၊ နှစ်ခုမြောက်သော နို့၌ အကြင် နို့ရည်သည် ရှိ၏၊ ယင်းနို့ရည်ဖြင့် မိဖုရားသည် မျှတ၏၊ သုံးခုမြောက်သော နို့၌ အကြင် နို့ရည်သည် ရှိ၏၊ ယင်းနို့ရည်ဖြင့် ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားသည် မျှတ၏၊ လေးခုမြောက်သော နို့၌ အကြင် နို့ရည်သည် ရှိ၏၊ ယင်းနို့ရည်ဖြင့် မီးပူဇော်၏၊ ကြွင်းသော နို့ရည်ဖြင့် နွားငယ်သည် မျှတ၏။ ထို မင်းသည် ဤသို့ဆို၏- “ဤမျှလောက် ကုန်သော နွားလားတို့ကို ယဇ်ပူဇော်ရန် သတ်ကြကုန်လော့၊ ဤမျှလောက်ကုန်သော နွားငယ်တို့ကို ယဇ် ပူဇော်ရန် သတ်ကြကုန် လော့၊ ဤမျှလောက်ကုန်သော နွားမငယ်တို့ကို ယဇ်ပူဇော်ရန် သတ်ကြ ကုန်လော့၊ ဤမျှလောက် ကုန်သော ဆိတ်တို့ကို ယဇ်ပူဇော်ရန် သတ်ကြကုန်လော့၊ ဤမျှလောက် ကုန်သော သိုးတို့ကို ယဇ်ပူဇော်ရန် သတ်ကြကုန်လော့၊ ဤမျှလောက်ကုန်သော မြင်းတို့ကို ယဇ်ပူဇော်ရန် သတ်ကြ ကုန်လော့၊ ဤမျှလောက် ကုန်သော သစ်ပင်တို့ကို ယဇ်တိုင်အလို့ငှါ ဖြတ်ကြကုန်လော့၊ ဤမျှလောက် ကုန်သော နေဇာမြက်တို့ကို ယဇ်ပူဇော်ရန် အကာအရံနှင့် ယဇ်ပူဇော်ရာ မြေအခင်း ပြုရန် အလို့ငှါ ရိတ်ဖြတ်ကြကုန်လော့” ဟု (ဆို၏)။ ထို မင်းအား ကျွန်အစေအပါးအမှုလုပ်တို့သည်လည်း မင်းဒဏ်ဖြင့် ခြိမ်းခြောက်အပ်, ဘေးဖြင့် ခြိမ်း ခြောက်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ မျက်ရည်ရွှဲစို ငိုယိုကုန်လျက် ယဇ်ပူဇော်ရန် အသိုင်းအဝိုင်းတို့ကို ပြုရကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိကိုယ်ကို

ပူပန်စေတတ် မိမိကိုယ်ကို ပူပန်စေခြင်း၌ အားထုတ် တတ်သူဖြစ်၍ သူတစ်ပါးကို ပူပန်စေတတ် သူတစ်ပါးကို ပူပန်စေခြင်း၌ အားထုတ်တတ်သူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိကိုယ်ကိုလည်း မပူပန်စေတတ် မိမိကိုယ်ကို ပူပန်စေခြင်း၌လည်း အားမထုတ် တတ်သူဖြစ်၍၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မပူပန်စေတတ် သူတစ်ပါးကို ပူပန်စေခြင်း၌လည်း အားမထုတ် တတ်သူ ဖြစ်သနည်း၊ မိမိကိုယ်ကို မပူပန်စေတတ် သူတစ်ပါးကိုလည်း မပူပန်စေတတ်သော ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ပင်လျှင် ဆာလောင်ခြင်း တဏှာမရှိသည် (ကိလေသာတို့မှ) ငြိမ်းအေးသည် အေးချမ်းသည် ဖြစ်၍ ချမ်းသာကို ခံစားလျက် မြတ်သော အတ္တဘော ဖြင့် နေသနည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော၊ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော၊ လောကကို သိတော်မူသော၊ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော၊ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော၊ (သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို) သိစေတော်မူသော၊ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ပွင့်တော်မူလာ၏။ ထို မြတ်စွာဘုရားသည် နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့်တကွသော လူလောကကို ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက် ပြုလျက် ဟောကြားတော်မူ၏၊ ထို မြတ်စွာဘုရားသည် အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်းရှိသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဒါနှင့်ပြည့်စုံသော တရားကို ဟောတော်မူ၏၊ အလုံးစုံပြည့်စုံ၍ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြတော်မူ၏၊ ထိုတရားတော်ကို သူကြွယ်သည် လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်သားသည် လည်းကောင်း၊ အခြားဇာတ် တစ်မျိုးမျိုး၌ ဖြစ်သော သူသည် လည်းကောင်း ကြားနာရ၏၊

ထိုသူသည် ထိုတရားတော်ကို ကြားနာရသောကြောင့် မြတ်စွာဘုရား၌ ယုံကြည်မှုကို ရ၏၊ ထိုသူသည် ထို ယုံကြည်မှုကို ရခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ ဤသို့ ဆင်ခြင်၏- "လူ့ဘောင်၌ နေရခြင်းသည် ကျဉ်းမြောင်း၏၊ (ကိလေသာ) မြူထရာ လမ်းကြောင်း ဖြစ်၏၊ ရဟန်း အဖြစ်သည် လွင်ပြင်နှင့် တူ၏၊ လူ့ဘောင်၌ နေရသူသည် ဤမြတ်သော အကျင့်ကို စင်စစ် ပြည့်စုံစွာ စင်စစ် စင်ကြယ်စွာ ခရုသင်းပွတ်သစ် နှင့်တူစွာ ကျင့်ခြင်းငှါ မလွယ်၊ ငါသည် ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုး အဝတ်တို့ကို ဝတ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက် (ရဟန်းပြု) ရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု (ဆင်ခြင်၏)။ ထိုသူသည် နောင်အခါ၌ နည်းသော ဥစ္စာစုကို စွန့်၍ ဖြစ်စေ များသော ဥစ္စာစုကို စွန့်၍ ဖြစ်စေနည်းသော ဆွေမျိုးကို စွန့်၍ဖြစ်စေ များသော ဆွေမျိုးစဉ်ဆက်ကို စွန့်၍ဖြစ်စေ ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုးအဝတ်တို့ကို ဝတ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက် (ရဟန်းပြု)၏။

ထိုသူသည် ဤသို့ ဝင်ရောက်ပြီးသော် ရဟန်းတို့၏ အဓိသီလသိက္ခာ, မြတ်စွာဘုရား ပညတ်တော်မူ အပ်သော သိက္ခာပုဒ် (သာဇီဝ) သို့ ရောက်သည် ဖြစ်၍ အသက်သတ်ခြင်းကို ပယ်လျက် အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ တုတ်ကို ချထားပြီး ဖြစ်၏၊ လက်နက်ကို ချထားပြီး ဖြစ်၏၊ ရှက်ခြင်း ရှိ၏၊ သနား တတ်၏၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါးကို လိုလားလျက် နေ၏။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းကို ပယ်၍ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ပေးသည်ကိုသာ ယူ၏၊ ပေးသည်ကိုသာ အလိုရှိ၏၊ မခိုးမဝှက် စင်ကြယ်သော ကိုယ်ဖြင့် နေ၏။ မမြတ်သော အကျင့်ကို ပယ်၍ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ ယုတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ မရှိ၊ ရွာသူတို့၏ အလေ့ဖြစ်သော မေထုန်အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မမှန်ပြောခြင်းကို ပယ်၍ မမှန်ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ အမှန်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ မှန်သော စကားချင်း ဆက်စပ်စေ၏၊ တည်သောစကား ရှိ၏၊ ယုံကြည်ထိုက်သော စကားရှိ၏၊ လောကကို လှည့်စား တတ်သူ မဟုတ်။ ကုန်းစကားကို ပယ်၍ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ဤသူတို့ ကွဲပြားခြင်းငှါ ဤသူ့ထံမှ နားထောင်၍ ထိုသူထံ၌ မပြောတတ်၊ ထိုသူတို့ ကွဲပြားခြင်းငှါ ထိုသူ့ထံမှ နားထောင်၍

ဤသူ့ထံ၌ မပြောတတ်၊ ဤသို့ ကွဲပြားသူ တို့ကိုလည်း စေ့စပ်တတ်၏၊ ညီညွတ်သူတို့ကိုလည်း အားပေးတတ်၏၊ ညီညွတ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်၏၊ ညီညွတ်ခြင်း၌ ပျော်ပိုက်၏၊ ညီညွတ်ခြင်းကို နှစ်သက်၏၊ ညီညွတ်ခြင်းကို ပြုသော စကားကို ဆိုလေ့ရှိ၏။ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပယ်၍ ကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ အကြင် စကားသည် အပြစ်ကင်း၏၊ နားချမ်းသာ၏၊ နှစ်လိုဖွယ်ရှိ၏၊ နှလုံးသို့ သက်ဝင်၏၊ ယဉ်ကျေး၏၊ လူအများ နှစ်သက်၏၊ လူအများ နှစ်ခြိုက်၏၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော စကားကိုသာ ဆို၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပယ်၍ ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ (သင့်သော) အခါ၌သာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ ဟုတ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ အကျိုးနှင့်စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ တရားနှင့် စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ အဆုံးအမနှင့် စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ (သင့်သော) အခါ၌ အကြောင်းနှင့် တကွသော အပိုင်းအခြား ရှိသော အစီးအပွါးနှင့် စပ်သော မှတ်သား လောက်သော စကား ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။

ထိုသူသည် မျိုးစေ့အပေါင်း အပင်ပေါင်းကို ဖျက်ဆီးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ဆွမ်းတစ်နပ်သာ စားလေ့ရှိ၏၊ ညဉ့်စာစားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ နေလွဲသောအခါစားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်လေ့ရှိ၏၊ ကခြင်း သီခြင်း တီးမှုတ်ခြင်း ပွဲကြည့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ပန်းပန်ခြင်း နံ့သာခြယ်ခြင်း နံ့သာပျောင်းလိမ်းခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မြင့်သော နေရာ မြတ်သော နေရာမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ရွှေငွေကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကောက်စိမ်းကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ အသားစိမ်းကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မိန်းမအို မိန်းမပျိုကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကျွန်မိန်းမ ကျွန်ယောကျ်ားကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ဆိတ်နှင့် သိုးတို့ကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကြက်ဝက်တို့ကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ဆင် နွား မြင်း မြည်းတို့ကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ လယ်ယာကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ တမန်အမှု အစေအပါး အမှုကို ဆောင်ရွက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ဝယ်မှုရောင်းမှုမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ချိန်စဉ်းလဲ အသပြာစဉ်းလဲ ချိန်တွယ် တိုင်းတာစဉ်းလဲခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ တံစိုးယူခြင်း လှည့်ဖြားခြင်း အတုပြုခြင်းဟူသော ကောက်ကျစ်ခြင်း တို့မှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ဖြတ်ခြင်း သတ်ခြင်း နှောင်ဖွဲ့ခြင်း ခရီးသွားတို့ကို လုယက်ခြင်း ရွာနိဂုံးတို့ကို ဖျက်ဆီးခြင်း ဓားပြတိုက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။

ထိုရဟန်းသည် ကိုယ်ကို မျှတစေနိုင်ရုံသော သင်္ကန်းဖြင့်, ဝမ်းကို မျှတစေနိုင်ရုံသော ဆွမ်းဖြင့် ရောင့်ရဲ၏၊ ထိုရဟန်းသည် သွားလေရာရာသို့ (ကိုယ်နှင့်အတူပါမြဲ ပရိက္ခရာမျှသာ ရှိသဖြင့်) တစ်ပါတည်း ယူပြီးဖြစ်၍သာလျှင် သွား၏၊ ဥပမာ သော်ကား အတောင်ရှိသော ငှက်သည် ပျံလေရာရာသို့ မိမိ အတောင်သာ ဝန်ရှိသည်ဖြစ်၍ ပျံသကဲ့သို့၊ ဤအတူ ရဟန်းသည် ကိုယ်ကို မျှတစေနိုင်ရုံသော သင်္ကန်းဖြင့်, ဝမ်းကို မျှတစေ နိုင်ရုံသော ဆွမ်းဖြင့် ရောင့်ရဲ၏၊ ထိုရဟန်းသည် သွားလေရာရာသို့ (ကိုယ်နှင့် အတူပါမြဲ ပရိက္ခရာ မျှသာ ရှိသဖြင့်) တစ်ပါတည်း ယူပြီး ဖြစ်၍သာလျှင် သွား၏၊ မြတ်သော ဤသီလအစုနှင့် ပြည့်စုံသော ထိုရဟန်းသည် မိမိသန္တာန်၌ အပြစ်မရှိသော ချမ်းသာကို ခံစားရ၏။

ထိုရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် အဆင်း 'ရူပါရုံ' ကို မြင်သော် (ယောကျ်ားမိန်းမစသော) သဏ္ဌာန်နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ (လက်ခြေစသော အင်္ဂါ ပြုံးဟန်ရယ်ဟန်စသော အမူအရာ) အမှတ်လက္ခဏာကို စွဲယူလေ့ မရှိ၊ အကယ်၍ စက္ခုန္ဒြေကို မစောင့်စည်းဘဲ နေလျှင် ယင်း (စက္ခုန္ဒြေကို မစောင့်စည်းခြင်းဟူသော) အကြောင်းကြောင့် မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' နှလုံးမသာခြင်း 'ဒေါမနဿ'ဟူသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထို မစောင့်စည်းသူကို အစဉ်လိုက်၍ နှိပ်စက်ကုန်ရာ၏။ ထို့ကြောင့် ထို စက္ခုန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ စက္ခုန္ဒြေကို စောင့်စည်း၏၊ စက္ခုန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။ နားဖြင့် အသံ 'သဒ္ဒါရုံ'ကို ကြားသော်။ပ။ နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ'ကို နမ်းသော်။ပ။ လျှာဖြင့် အရသာ 'ရသာရုံ'ကို လျက်သော်။ပ။ ကိုယ်ဖြင့် အတွေ့ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ' ကို ထိသော်။ပ။ စိတ်ဖြင့် သဘော 'ဓမ္မာရုံ'ကို သိသော် (ယောကျ်ားမိန်းမ စသော) အမှတ်နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့ မရှိ၊ (လက်ခြေစသော အင်္ဂါ ပြုံးဟန် ရယ်ဟန်စသော အမူအရာ) အမှတ်လက္ခဏာကို စွဲယူလေ့ မရှိ၊ အကယ်၍ မနိန္ဒြေကို မစောင့်စည်းဘဲ နေလျှင် ယင်း (မနိန္ဒြေကို မစောင့်စည်းခြင်းဟူသော) အကြောင်းကြောင့်

မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' နှလုံး မသာခြင်း 'ဒေါမနဿ' ဟူသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထို မစောင့်စည်းသူကို အစဉ်လိုက်၍ နှိပ်စက်ကုန်ရာ၏။ ထို့ကြောင့် ထို မနိန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ မနိန္ဒြေကို စောင့်စည်း၏၊ မနိန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤမြတ်သော ဣန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ မိမိသန္တာန်၌ ကိလေသာနှင့် မရောသော ချမ်းသာကို ခံစားရ၏။

ထိုရဟန်းသည် ရှေ့သို့ တက်ရာ နောက်သို့ ဆုတ်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏၊ တူရူကြည့်ရာ တစောင်း ကြည့်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏၊ ကွေးရာ ဆန့်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏၊ ဒုကုဋ် သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏၊ စားရာ သောက်ရာ ခဲရာ လျက်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏၊ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် စွန့်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏၊ သွားရာ ရပ်ရာ ထိုင်ရာ အိပ်ရာ နိုးရာ ပြောရာ ဆိတ်ဆိတ်နေရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။

ထိုရဟန်းသည် ဤမြတ်သော သီလအစုနှင့်လည်း ပြည့်စုံသည် ဤမြတ်သော ရောင့်ရဲခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံသည် ဤမြတ်သော ဣန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံသည် ဤမြတ်သော အောက်မေ့ခြင်း 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်' နှင့်လည်း ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ ဆိတ်ငြိမ်သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာကို မှီဝဲ၏၊ တောကို သစ်ပင်ရင်းကို တောင်ကို ချောက်ကို တောင်ခေါင်းကို သင်းချိုင်းကို တောအုပ်ကို လွင်ပြင် ကို ကောက်ရိုးပုံကို မှီဝဲ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဆွမ်းခံရာမှ ပြန်ခဲ့၍ ဆွမ်းစားပြီးနောက် ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ ပြီးလျှင် ကိုယ်ကို ဖြောင့်မတ်စွာ ထား၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေးရှုသတိကို ဖြစ်စေလျက် ထိုင်၏။ ထိုရဟန်းသည် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးဟူသော လောက၌ မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' ကို ပယ်၍ မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' ကင်းသော စိတ်ဖြင့် နေ၏၊ မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ'မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏၊ ပျက်စီးစေလိုခြင်း 'ဒေါသ' ကို ပယ်၍ မပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါးကို လိုလားလျက် နေ၏၊ ပျက်စီးစေလိုခြင်း 'ဒေါသ' မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏၊ လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း 'ထိနမိဒ္ဓ' ကို ပယ်၍ လေးလံထိုင်းမှိုင်းခြင်း 'ထိနမိဒ္ဓ' မှ ကင်းသည်ဖြစ်၍ အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်'ရှိသည် အလင်းရောင်ကို မှတ်ခြင်းရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း 'ထိနမိဒ္ဓ'မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏၊ ပျံ့လွင့်ခြင်း 'ဥဒ္ဓစ္စ' နောင်တ တစ်ဖန် ပူပန်ခြင်း 'ကုက္ကုစ္စ' ကို ပယ်၍ မိမိသန္တာန်၌ ငြိမ်းအေးသော စိတ်ရှိသည် မပျံ့လွင့်သည် ဖြစ်၍ နေ၏။ ပျံ့လွင့်ခြင်း 'ဥဒ္ဓစ္စ' နောင်တ တစ်ဖန်ပူပန်ခြင်း 'ကုက္ကုစ္စ'မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏၊ ယုံမှားခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ' ကို ပယ်၍ ယုံမှားခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ' ကို လွန် မြောက်သည့် ကုသိုလ်တရားတို့၌ သို့လော သို့လော မရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ ယုံမှားခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ'မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ ထိုရဟန်းသည် စိတ်၏ ညစ်ညူးကြောင်းဖြစ်ကုန်သော ပညာ၏ အားနည်းခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော ဤအပိတ်အပင် 'နီဝရဏ' တရား ငါးပါး တို့ကို ပယ်၍ ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင်။ပ။ စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။

ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် အညစ်အကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါသင့်လျော်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့၍ သိသော 'ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ' ဉာဏ်အလို့ငှါ။ပ။ သတ္တဝါတို့၏ သေခြင်းဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို သိသော 'စုတူပပါတဉာဏ်' အလို့ငှါ။ပ။ အာသဝေါတရားတို့ကို ကုန်စေသော အာသဝက္ခယဉာဏ်အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏၊ ရှေးရှုညွတ်စေ၏၊ ထိုရဟန်းသည် "ဤကား ဆင်းရဲတည်း" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏၊ "ဤကား ဆင်းရဲဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းတည်း" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏၊ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)တည်း" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏၊ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏၊ ဤသည်တို့ကား အာသဝေါတရား တို့တည်း" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏၊ "ဤကား အာသဝေါတရားတို့ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းတည်း" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏၊ "ဤကား အာသဝေါတရားတို့ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)တည်း" ဟု ဟုတ်မှန်သော

အတိုင်း သိ၏၊ “ဤကား အာသဝေါတရားတို့ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်သို့) ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း” ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏။

ဤသို့ သိသော ဤသို့မြင်သော ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် ကာမာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏၊ ဘဝါသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏၊ အဝိဇ္ဇာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏၊ လွတ်မြောက်ပြီးလတ်သော် “လွတ်မြောက်လေပြီ” ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်၏၊ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်) ကိစ္စအလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိ ကိုယ်ကိုလည်း မပူပန်စေတတ် မိမိကိုယ်ကို ပူပန်စေခြင်း၌လည်း အားမထုတ်တတ်သူဖြစ်၍ သူတစ်ပါးကိုလည်း မပူပန်စေတတ် သူတစ်ပါးကို ပူပန်စေခြင်း၌လည်း အားမထုတ်တတ်သူ ဖြစ်၏။ မိမိကိုယ်ကိုလည်း မပူပန်စေတတ် သူတစ်ပါးကိုလည်း မပူပန်စေတတ်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင်လျှင် ဆာလောင်ခြင်းတဏှာမရှိသည် (ကိလေသာတို့မှ) ငြိမ်းအေးသည် အေးချမ်းသည် ဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ခံစားလျက် မြတ်သော အတ္တဘောဖြင့် နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၀) ၅ - မဟာဝဂ် ===

၉ - တဏှာသုတ်

၁၉၉။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောကြားတော်မူ၏- “ရဟန်းတို့ အကြင် တဏှာသည် လွှမ်းမိုး ဖုက်ဆီးအပ် ထက်ဝန်းကျင် မြေးယှက်အပ်သောကြောင့် ရက်ကန်းချည်ထွေးကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ စာပေါင်းသိုက်ကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဖြူဆံမြက်ပြိန်းမြက်ကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဖြစ်နေသော ဤသတ္တလောကသည် ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ဖြစ်သော သံသရာကို မလွန်မြောက်နိုင်၊ ကွန်ရက်နှင့် တူသော ရွေ့ပြောင်း လှည့်လည်တတ်, ပျံ့နှံ့တတ်, ကပ်ငြိတတ်သော ထို တဏှာကို သင်တို့အား ဟောကြားမည်၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြ ကုန်လော့၊ ဟောကြားပေအံ့” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ”ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြ ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောကြားတော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ အကြင် တဏှာသည် လွှမ်းမိုးဖုက်ဆီးအပ် ထက်ဝန်းကျင် မြေးယှက်အပ်သောကြောင့် ရက်ကန်းချည်ထွေးကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ စာပေါင်းသိုက်ကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဖြူဆံမြက် ပြိန်းမြက်ကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဖြစ်နေသော ဤသတ္တလောကသည် ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသောလားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာဖြစ်သော သံသရာကို မလွန်မြောက်နိုင်၊ ကွန်ရက်နှင့်တူသော ရွေ့ပြောင်း လှည့်လည်တတ်, ပျံ့နှံ့တတ်, ကပ်ငြိတတ်သော ထို တဏှာဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ တစ်ဆယ့်ရှစ်ပါး ကုန်သော ဤတဏှာဝိစရိုက်တို့သည် အတွင်းသန္တာန်၌ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးကို စွဲ၍ ဖြစ်ကုန်၏၊ တစ်ဆယ့်ရှစ်ပါး ကုန်သော ဤတဏှာဝိစရိုက်တို့သည် အပသန္တာန်၌ ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးကို စွဲ၍ ဖြစ်ကုန်၏။

အတွင်းသန္တာန်၌ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးကို စွဲ၍ ဖြစ်ကုန်သော တစ်ဆယ့်ရှစ်ပါးကုန်သော တဏှာဝိစရိုက် တို့သည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ (အတွင်းသန္တာန်၌ ခန္ဓာငါးပါးရှိလတ်သော်)

"ငါသည် ဖြစ်၏" ဟု (တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိ၏ အစွမ်းအားဖြင့်) စွဲယူ၏၊

(ဤသို့ ခန္ဓာငါးပါးကို ငါဟူ၍ စွဲယူလတ်သော်) "ငါသည် ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်၏" ဟု စွဲယူ၏၊

"ငါသည် ဤသူတို့နှင့် တူ၏" ဟု စွဲယူ၏။

"ငါသည် တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်၏" ဟု စွဲယူ၏။

"ငါသည် အမြဲတည်၏" ဟု စွဲယူ၏၊

"ငါသည် အမြဲမတည်" ဟု စွဲယူ၏၊

(အတွင်းသန္တာန်၌ ခန္ဓာငါးပါးရှိလတ်သော်) "ငါသည် ဖြစ်လေသလော" ဟု စွဲယူ၏၊

"ငါသည် ဤသို့သော အခြင်းအရာရှိသည် ဖြစ်လေသလော" ဟု စွဲယူ၏၊

"ငါသည် ဤသူတို့နှင့် တူလေသလော" ဟု စွဲယူ၏၊

"ငါသည် တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်လေသလော" ဟု စွဲယူ၏။

(အတွင်းသန္တာန်၌ ခန္ဓာငါးပါး ရှိလတ်သော်) "ငါသည် ဖြစ်ပါမူကား ကောင်းလေစွ" ဟု စွဲယူ၏၊

"ငါသည် ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ပါမူကား ကောင်းလေစွ" ဟု စွဲယူ၏၊

"ငါသည် ဤသူတို့နှင့် တူပါမူကား ကောင်းလေစွ" ဟု စွဲယူ၏၊

"ငါသည် တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ပါမူကား ကောင်းလေစွ" ဟု စွဲယူ၏။

(အတွင်းသန္တာန်၌ ခန္ဓာငါးပါးရှိလတ်သော်) "ငါသည် ဖြစ်လတ္တံ့" ဟု စွဲယူ၏၊

"ငါသည် ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်လတ္တံ့" ဟု စွဲယူ၏၊

"ငါသည် ဤသူတို့နှင့် တူသည် ဖြစ်လတ္တံ့" ဟု စွဲယူ၏၊

"ငါသည် တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်လတ္တံ့" ဟု စွဲယူ၏။

အတွင်းသန္တာန်၌ ခန္ဓာငါးပါးကို စွဲ၍ တစ်ဆယ့်ရှစ်ပါးသော ဤတဏှာဝိစရိုက်တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။

အပသန္တာန်၌ ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးကို စွဲ၍ ဖြစ်သော တစ်ဆယ့်ရှစ်ပါးသော တဏှာဝိစရိုက် တို့ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ (အပသန္တာန်၌ ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါး ရှိလတ်သော်) "ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် ဖြစ်၏" ဟု စွဲယူ၏၊

"ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်၏" ဟု စွဲယူ၏၊

"ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် ဤသူတို့နှင့် တူ၏" ဟု စွဲယူ၏၊

"ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်၏" ဟု စွဲယူ၏။

"ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် အမြဲတည်၏" ဟု စွဲယူ၏၊

"ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် အမြဲမတည်" ဟု စွဲယူ၏။

"ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် ဖြစ်လေသလော" ဟု စွဲယူ၏၊

"ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် ဤသို့သော အခြင်းအရာရှိသည် ဖြစ်လေသလော" ဟု စွဲယူ၏၊

“ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် ဤသူတို့နှင့် တူလေသလော” ဟု စွဲယူ၏၊

“ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်လေသလော” ဟု စွဲယူ၏၊

“ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် ဖြစ်ပါမူကား ကောင်းလေစွ” ဟု စွဲယူ၏၊

“ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် ဤသို့သော အခြင်းအရာ ရှိပါမူကား ကောင်းလေစွ” ဟု စွဲယူ၏၊

“ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် ဤသူတို့နှင့် တူပါမူကား ကောင်းလေစွ” ဟု စွဲယူ၏၊

“ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ပါမူကား ကောင်းလေစွ” ဟု စွဲယူ၏၊

“ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု စွဲယူ၏၊

“ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် ဤသို့သော အခြင်းအရာရှိသည် ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု စွဲယူ၏၊

“ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် ဤသူတို့နှင့် တူလတ္တံ့” ဟု စွဲယူ၏၊

“ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု စွဲယူ၏။

အပသန္တာန်၌ ခန္ဓာငါးပါးကို စွဲ၍ တစ်ဆယ့်ရှစ်ပါးကုန်သော ဤတဏှာဝိစရိုက်တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။

ဤသို့ အတွင်းသန္တာန်၌ ခန္ဓာငါးပါးကို စွဲ၍ တစ်ဆယ့်ရှစ်ပါးသော တဏှာဝိစရိုက်တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ အပသန္တာန်၌ ခန္ဓာငါးပါးကိုစွဲ၍ တစ်ဆယ့်ရှစ်ပါးသော တဏှာဝိစရိုက်တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတဏှာဝိစရိုက်တို့ကို သုံးဆယ့်ခြောက်ပါးသော တဏှာဝိစရိုက်တို့ဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်၏၊ ဤအတူပင် ဤသို့သဘောရှိကုန်သော အတိတ်ကာလ၌ ဖြစ်ကုန်သော သုံးဆယ့်ခြောက်ပါး ကုန်သော တဏှာဝိစရိုက်တို့ လည်းကောင်း၊ အနာဂတ်ကာလ၌ ဖြစ်ကုန်သော သုံးဆယ့်ခြောက်ပါး ကုန်သော တဏှာဝိစရိုက်တို့ လည်းကောင်း၊ ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌ ဖြစ်ကုန်သော သုံးဆယ့်ခြောက်ပါး ကုန်သော တဏှာဝိစရိုက်တို့ လည်းကောင်း ဤသို့တစ်ရာ့ရှစ်ပါးကုန်သော တဏှာဝိစရိုက်တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင် တဏှာသည် လွှမ်းမိုးဖျက်ဆီးအပ် ထက်ဝန်းကျင် မြေးယှက်အပ်သည် ဖြစ်သော ကြောင့် ရက်ကန်းချည်ထွေးကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ စာပေါင်းသိုက်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဖြူဆံမြက် ပြိန်းမြက် ကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဖြစ်နေသော ဤသတ္တလောကသည် ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ဖြစ်သော သံသရာကို မလွန်မြောက်နိုင်၊ ကွန်ရက်နှင့် တူသော ရွေ့ပြောင်း လှည့်လည်တတ်, ပျံ့နှံ့တတ်, ကပ်ငြိတတ်သော တဏှာဟူသည် ဤသည်ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၀) ၅ - မဟာဝဂ် ===

၁၀ - ပေမသုတ်

၂၀၀။ ရဟန်းတို့ ဤချစ်မြတ်နိုးခြင်း လေးမျိုးတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ချစ်မြတ်နိုးခြင်း 'ပေမ'ကြောင့် ချစ်မြတ်နိုးခြင်း 'ပေမ'သည် ဖြစ်၏။ ချစ်မြတ်နိုးခြင်း 'ပေမ'ကြောင့် အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ'သည် ဖြစ်၏။ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ'ကြောင့် ချစ်မြတ်နိုးခြင်း 'ပေမ'သည် ဖြစ်၏။ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ'ကြောင့် အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ'သည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ချစ်မြတ်နိုးခြင်းကြောင့် ချစ်မြတ်နိုးခြင်း ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ပုဂ္ဂိုလ် (တစ်ယောက်)သည် ပုဂ္ဂိုလ် (တစ်ယောက်) ကို အလိုရှိအပ်၏၊ နှစ်သက်အပ်၏၊ မြတ်နိုး အပ်၏၊ ထို (ပုဂ္ဂိုလ်ချစ်နှစ်သက်အပ်) သူကို တစ်ပါးသူတို့သည် အလိုရှိအပ်သော နှစ်သက် အပ်သော မြတ်နိုးအပ်သော စကားဖြင့် ပြောဆိုကုန်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏၊ "ငါသည် အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်ကို အလိုရှိအပ်၏၊ နှစ်သက်အပ်၏၊ မြတ်နိုးအပ်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို တစ်ပါးသူ တို့သည် အလိုရှိ အပ် နှစ်သက်အပ် မြတ်နိုးအပ်သော စကားဖြင့် ပြောဆိုကုန်၏"ဟု (အကြံသည် ဖြစ်၏)။ ထို (ချစ်နှစ် သက်သော) ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထို ပြောဆိုသူတို့၌ ချစ်မြတ်နိုးခြင်းကို ဖြစ်စေ၏။ ရဟန်း တို့ ဤသို့လျှင် ချစ်မြတ်နိုးခြင်းကြောင့် ချစ်မြတ်နိုးခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ချစ်မြတ်နိုးခြင်းကြောင့် အမျက်ထွက်ခြင်းဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ပုဂ္ဂိုလ် (တစ်ယောက်)သည် ပုဂ္ဂိုလ် (တစ်ယာက်) ကို အလိုရှိအပ်၏၊ နှစ်သက်အပ်၏၊ မြတ်နိုး အပ်၏၊ ထို (ပုဂ္ဂိုလ်ချစ်နှစ်သက်အပ်) သူကို တစ်ပါးသူတို့သည် အလိုမရှိအပ်သော မနှစ်သက် အပ်သော မမြတ်နိုးအပ်သော စကားဖြင့် ပြောဆိုကုန်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏၊ "ငါသည် အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်ကို အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် မြတ်နိုးအပ်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို တစ်ပါးသူတို့သည် အလိုမရှိအပ် သော မနှစ်သက်အပ်သော မမြတ်နိုးအပ်သော စကားဖြင့် ပြောဆိုကုန်၏"ဟု (အကြံသည် ဖြစ်၏)။ ထို (ချစ်နှစ်သက်သော) ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထို ပြောဆိုသူတို့၌ အမျက်ထွက်ခြင်းကို ဖြစ်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ လျှင် ချစ်မြတ်နိုးခြင်းကြောင့် အမျက်ထွက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် အမျက်ထွက်ခြင်းကြောင့် ချစ်မြတ်နိုးခြင်းဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ပုဂ္ဂိုလ် (တစ်ယောက်)သည် ပုဂ္ဂိုလ် (တစ်ယာက်) ကို အလိုမရှိအပ် မနှစ်သက်အပ် မမြတ်နိုးအပ်၊ ထို (ပုဂ္ဂိုလ်မနှစ်သက်အပ်) သူကို တစ်ပါးသူတို့သည် အလိုမရှိအပ်သော မနှစ်သက် အပ်သော မမြတ် နိုးအပ်သော စကားဖြင့် ပြောဆိုကုန်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏၊ "ငါသည် အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်ကို အလိုမရှိအပ် မနှစ်သက်အပ် မမြတ်နိုးအပ်၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို တစ်ပါးသူ တို့သည် အလိုမရှိအပ် မနှစ်သက်အပ် မမြတ်နိုးအပ်သော စကားဖြင့် ပြောဆိုကုန်၏" ဟု (အကြံသည် ဖြစ်၏)။

ထို (မနှစ်သက်သော) ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထို ပြောဆိုသူတို့၌ ချစ်မြတ်နိုးခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် အမျက် ထွက်ခြင်းကြောင့် ချစ်မြတ်နိုးခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် အမျက်ထွက်ခြင်းကြောင့် အမျက်ထွက်ခြင်းသည် ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်း တို့ ဤလောက၌ ပုဂ္ဂိုလ် (တစ်ယောက်)သည် ပုဂ္ဂိုလ် (တစ်ယာက်) ကို အလိုမရှိအပ် မနှစ်သက်အပ် မမြတ်နိုးအပ်၊ ထို (ပုဂ္ဂိုလ် မနှစ်သက်အပ်) သူကို တစ်ပါးသူတို့သည် အလိုရှိအပ်သော နှစ်သက် အပ်သော မြတ်နိုး အပ်သော စကားဖြင့် ပြောဆိုကုန်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏၊ "ငါသည် အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်ကို အလိုမရှိအပ် မနှစ်သက်အပ် မမြတ်နိုးအပ်၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို တစ်ပါးသူတို့သည်

အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် မြတ်နိုးအပ်သော စကားဖြင့် ပြောဆိုကုန်၏" ဟု (အကြံသည် ဖြစ်၏)။ ထို (မနှစ်သက်သော) ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထို ပြောဆိုသူတို့၌ အမျက်ထွက်ခြင်းကို ဖြစ်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် အမျက်ထွက်ခြင်းကြောင့် အမျက်ထွက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤချစ်မြတ်နိုးခြင်းလေးမျိုးတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင် အခါ၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင်။ပ။ ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ချစ်မြတ်နိုးခြင်းကြောင့် အကြင် ချစ်မြတ်နိုးခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ ထို ချစ်မြတ်နိုးခြင်းသည်လည်း ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား ထိုအခါ၌ မဖြစ်၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား ချစ်မြတ်နိုးခြင်းကြောင့် အကြင် အမျက် ထွက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ ထို အမျက်ထွက်ခြင်းသည်လည်း ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား ထိုအခါ၌ မဖြစ်၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား အမျက်ထွက်ခြင်းကြောင့် အကြင် ချစ်မြတ်နိုးခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ ထို ချစ်မြတ်နိုးခြင်းသည်လည်း ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား ထိုအခါ၌ မဖြစ်၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား အမျက်ထွက်ခြင်းကြောင့် အကြင် အမျက်ထွက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ ထို အမျက် ထွက်ခြင်းသည်လည်း ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား ထိုအခါ၌ မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ အကြင် အခါ၌ ရဟန်းသည် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' သုံးသပ်ခြင်း 'ဝိစာရ'တို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ပ။ ဒုတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ပ။ တတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ပ။ စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ပ။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ချစ်မြတ်နိုးခြင်းကြောင့် အကြင် ချစ်မြတ်နိုးခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ ထို ချစ်မြတ်နိုးခြင်းသည် ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား ထိုအခါ၌ မဖြစ်၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား ချစ်မြတ်နိုးခြင်းကြောင့် အကြင် အမျက်ထွက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ ထို အမျက်ထွက်ခြင်းသည်လည်း ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား ထိုအခါ၌ မဖြစ်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား အမျက်ထွက်ခြင်းကြောင့် အကြင် ချစ်မြတ်နိုးခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ ထို ချစ်မြတ်နိုးခြင်းသည်လည်း ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား ထိုအခါ၌ မဖြစ်၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား အမျက်ထွက်ခြင်းကြောင့် အကြင် အမျက်ထွက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ ထို အမျက်ထွက်ခြင်းသည်လည်း ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား ထိုအခါ၌ မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ အကြင် အခါ၌ ရဟန်းသည် အာသဝေါတရားတို့၏ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ ကင်းသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို ယခုဘဝ၌ ပင်လျှင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ချစ်မြတ်နိုးခြင်းကြောင့် အကြင် ချစ်မြတ်နိုးခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထို ချစ်မြတ်နိုးခြင်းကိုလည်း ပယ်အပ်၏၊ အမြစ်ရင်းကို ဖြတ်ပြီးဖြစ်၏၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးဖြစ်၏၊ တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုအပ်၏၊ နောင်အခါ မဖြစ်ခြင်းသဘော ရှိ၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား ချစ်မြတ်နိုးခြင်းကြောင့် အကြင် အမျက် ထွက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထို အမျက်ထွက်ခြင်းကိုလည်း ပယ်အပ်၏၊ အမြစ်ရင်းကို ဖြတ်ပြီး ဖြစ်၏၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးဖြစ်၏၊ တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုအပ်၏၊ နောင်အခါ မဖြစ်ခြင်းသဘော ရှိ၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် အမျက်ထွက်ခြင်းကြောင့် အကြင် ချစ်မြတ်နိုးခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား ထို ချစ်မြတ်နိုးခြင်းကိုလည်း ပယ်အပ်၏၊ အမြစ်ရင်းကို ဖြတ်ပြီးဖြစ်၏၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးဖြစ်၏၊ တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုအပ်၏၊ နောင်အခါ၌ မဖြစ်ခြင်း သဘော ရှိ၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား အမျက်ထွက်ခြင်းကြောင့် အကြင် အမျက်ထွက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား ထို အမျက် ထွက်ခြင်းကိုလည်း ပယ်အပ်၏၊ အမြစ်ရင်းကို ဖြတ်ပြီးဖြစ်၏၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုအပ်၏၊ တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုအပ်၏၊ နောင်အခါ မဖြစ်ခြင်းသဘော ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို (ဒိဋ္ဌိ၏ အစွမ်းအားဖြင့်) မိမိကိုယ်ကို မချီးမြှောက်သော ရဟန်းဟူ၍, ဆန့်ကျင်သဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မချီးမြှောက်သော ရဟန်း ဟူ၍, (တဏှာဝိစရိုက်၏ အစွမ်းဖြင့်) အခိုး မလွှတ်သော ရဟန်း ဟူ၍, အလျှံမလွှတ်သော ရဟန်း ဟူ၍, (ငါ ဟူသော မာန၏ အစွမ်းအားဖြင့်) မကြံနိုင်သော ရဟန်း ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် (ဒိဋ္ဌိအစွမ်းဖြင့်) မိမိကိုယ်ကို ချီးမြှောက်သနည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရုပ်ကို အတ္တအားဖြင့် အဖန်ဖန် ရှု၏၊ ရုပ်ရှိသော အတ္တကိုလည်း အဖန်ဖန် ရှု၏၊ အတ္တ၌ ရုပ်ကိုလည်း အဖန်ဖန် ရှု၏။ ရုပ်၌ အတ္တကိုလည်း အဖန်ဖန်

ရှု၏၊ ဝေဒနာကို အတ္တအားဖြင့် အဖန်ဖန် ရှု၏၊ ဝေဒနာရှိသော အတ္တကိုလည်း အဖန်ဖန် ရှု၏၊ အတ္တ၌ ဝေဒနာကိုလည်း အဖန်ဖန် ရှု၏၊ ဝေဒနာ၌ အတ္တကိုလည်း အဖန်ဖန် ရှု၏၊ သညာကို အတ္တအားဖြင့် အဖန်ဖန် ရှု၏၊ သညာရှိသော အတ္တကိုလည်း အဖန်ဖန် ရှု၏၊ အတ္တ၌ သညာကိုလည်း အဖန်ဖန် ရှု၏၊ သညာ၌ အတ္တကိုလည်း အဖန်ဖန် ရှု၏။ သင်္ခါရတို့ကို အတ္တအားဖြင့် အဖန်ဖန် ရှု၏၊ သင်္ခါရရှိသော အတ္တကိုလည်း အဖန်ဖန် ရှု၏။ အတ္တ၌ သင်္ခါရတို့ကိုလည်း အဖန်ဖန် ရှု၏၊ သင်္ခါရတို့၌ အတ္တကိုလည်း အဖန်ဖန် ရှု၏။ ဝိညာဏ်ကို အတ္တအားဖြင့် အဖန်ဖန် ရှု၏၊ ဝိညာဏ်ရှိသော အတ္တကိုလည်း အဖန်ဖန် ရှု၏၊ အတ္တ၌ ဝိညာဏ်ကိုလည်း အဖန်ဖန် ရှု၏၊ ဝိညာဏ်၌ အတ္တကိုလည်း အဖန်ဖန် ရှု၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် (ဒိဋ္ဌိ၏အစွမ်းဖြင့်) မိမိကိုယ်ကို ချီးမြှောက်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မိမိကိုယ်ကို မချီးမြှောက်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရုပ်ကို အတ္တအားဖြင့် အဖန်ဖန် မရှု၊ ရုပ်ရှိသော အတ္တကိုလည်း အဖန်ဖန် မရှု၊ အတ္တ၌ ရုပ်ကိုလည်း အဖန်ဖန် မရှု၊ ရုပ်၌ အတ္တကိုလည်း အဖန်ဖန် မရှု။ ဝေဒနာကို အတ္တအားဖြင့် အဖန်ဖန် မရှု၊ ဝေဒနာရှိသော အတ္တကိုလည်း အဖန်ဖန် မရှု၊ အတ္တ၌ ဝေဒနာကိုလည်း အဖန်ဖန် မရှု၊ ဝေဒနာ၌ အတ္တကိုလည်း အဖန်ဖန် မရှု။ သညာကို အတ္တအားဖြင့် အဖန်ဖန် မရှု၊ သညာရှိသော အတ္တကိုလည်း အဖန်ဖန် မရှု။ အတ္တ၌ သညာကိုလည်း အဖန်ဖန် မရှု၊ သညာ၌ အတ္တကိုလည်း အဖန်ဖန် မရှု။ သင်္ခါရတို့ကို အတ္တအားဖြင့် အဖန်ဖန် မရှု၊ သင်္ခါရရှိသော အတ္တကိုလည်း အဖန်ဖန် မရှု။ အတ္တ၌ သင်္ခါရတို့ကိုလည်း အဖန်ဖန် မရှု၊ သင်္ခါရတို့၌ အတ္တကိုလည်း အဖန်ဖန် မရှု။ ဝိညာဏ်ကို အတ္တအားဖြင့် အဖန်ဖန် မရှု၊ ဝိညာဏ်ရှိသော အတ္တကိုလည်း အဖန်ဖန် မရှု၊ အတ္တ၌ ဝိညာဏ်ကိုလည်း အဖန်ဖန် မရှု၊ ဝိညာဏ်၌ အတ္တကိုလည်း အဖန်ဖန် မရှု။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် (ဒိဋ္ဌိအစွမ်းဖြင့်) မိမိကိုယ်ကို မချီးမြှောက်။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ဆန့်ကျင်သဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ချီးမြှောက်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဆဲရေးသူကို ပြန်၍ ဆဲရေး၏၊ ခြုတ်ခြယ်သူကို ပြန်၍ ခြုတ်ခြယ်၏၊ ပုတ်ခတ်သူကို ပြန်၍ ပုတ်ခတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ဆန့်ကျင်သဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ချီးမြှောက်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ဆန့်ကျင်သဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မချီးမြှောက်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဆဲရေးသူကို ပြန်၍ မဆဲရေး၊ ခြုတ်ခြယ်သူကို ပြန်၍ မချုပ်ချယ်၊ ပုတ်ခတ်သူကို ပြန်၍ မပုတ်ခတ်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ဆန့်ကျင်သဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မချီးမြှောက်။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် (တဏှာဝိစရိုက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်) အခိုးလွှတ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ "ငါသည် ဖြစ်၏" ဟု စွဲယူ၏၊ "ငါသည် ဤသို့သော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်၏" ဟု စွဲယူ၏၊ "ငါသည် ဤသူတို့နှင့် တူ၏" ဟု စွဲယူ၏။ "ငါသည် တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်၏" ဟု စွဲယူ၏၊ "ငါသည် အမြဲတည်၏" ဟု စွဲယူ၏၊ "ငါသည် အမြဲမတည်" ဟု စွဲယူ၏။ "ငါသည် ဖြစ်လေသလော" ဟု စွဲယူ၏၊ "ငါသည် ဤသို့သော အခြင်းအရာရှိသည်ဖြစ်လေသလော" ဟု စွဲယူ၏၊ "ငါသည် ဤသူတို့နှင့် တူလေသလော" ဟု စွဲယူ၏၊ "ငါသည် တစ်ပါးသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်လေသလော" ဟု စွဲယူ၏၊ "ငါသည် ဖြစ်ပါမူကား ကောင်းလေစွ" ဟု စွဲယူ၏၊ "ငါသည် ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ပါမူကား ကောင်းလေစွ" ဟု စွဲယူ၏၊ "ငါသည် ဤသူတို့နှင့် တူပါမူကား ကောင်းလေစွ" ဟု စွဲယူ၏၊ "ငါသည် တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ပါမူကား ကောင်းလေစွ" ဟု စွဲယူ၏၊ "ငါသည် ဖြစ်လတ္တံ့" ဟု စွဲယူ၏၊ "ငါသည် ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်လတ္တံ့" ဟု စွဲယူ၏၊ "ငါသည် ဤသူတို့နှင့် တူသည်ဖြစ်လတ္တံ့" ဟု စွဲယူ၏၊ "ငါသည် တစ်ပါးသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်လတ္တံ့" ဟု စွဲယူ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် (တဏှာဝိစရိုက်အားဖြင့်) အခိုးလွှတ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် (တဏှာဝိစရိုက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်) အခိုးမလွှတ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ “ငါသည် ဖြစ်၏” ဟု မစွဲယူ၊ “ငါသည် ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်၏” ဟု မစွဲယူ၊ “ငါသည် ဤသူတို့နှင့် တူ၏” ဟု မစွဲယူ၊ “ငါသည် တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်၏” ဟု မစွဲယူ၊ “ငါသည် အမြဲတည်၏” ဟု မစွဲယူ၊ “ငါသည် အမြဲမတည်” ဟု မစွဲယူ၊ “ငါသည် ဖြစ်လေသလော” ဟု မစွဲယူ၊ “ငါသည် ဤသို့သော အခြင်းအရာ ရှိသည် ဖြစ်လေသလော” ဟု မစွဲယူ၊ “ငါသည် ဤသူတို့နှင့် တူလေသလော” ဟု မစွဲယူ၊ “ငါသည် တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်လေသလော” ဟု မစွဲယူ၊ “ငါသည် ဖြစ်ပါမူကား ကောင်းလေစွ” ဟု မစွဲယူ၊ “ငါသည် ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ပါမူကား ကောင်းလေစွ” ဟု မစွဲယူ၊ “ငါသည် ဤသူတို့နှင့် တူပါမူကား ကောင်းလေစွ” ဟု မစွဲယူ၊ “ငါသည် တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ပါမူကား ကောင်းလေစွ” ဟု မစွဲယူ၊ “ငါသည် ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု မစွဲယူ၊ “ငါသည် ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု မစွဲယူ၊ “ငါသည် ဤသူတို့နှင့်တူသည် ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု မစွဲယူ၊ “ငါသည် တစ်ပါးသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု မစွဲယူ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် (တဏှာဝိစရိုက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်) အခိုးမလွှတ်။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် (အပသန္တာန်၌ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးကို စွဲ၍ တဏှာ ဝိစရိုက် အစွမ်း အားဖြင့်) အလျှံလွှတ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ “ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် ဖြစ်၏” ဟု စွဲယူ၏၊ “ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်၏” ဟု စွဲယူ၏၊ “ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် ဤသူတို့နှင့် တူ၏” ဟု စွဲယူ၏။ “ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်၏” ဟု စွဲယူ၏၊ “ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် အမြဲတည်၏” ဟု စွဲယူ၏၊ “ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် အမြဲမတည်” ဟု စွဲယူ၏။ “ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် ဖြစ်လေသလော” ဟု စွဲယူ၏၊ “ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် ဤသို့သော အခြင်းအရာ ရှိသည် ဖြစ်လေသလော” ဟု စွဲယူ၏၊ “ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် ဤသူတို့နှင့် တူလေသလော” ဟု စွဲယူ၏၊ “ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် တစ်ပါးသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်လေသလော” ဟု စွဲယူ၏၊ “ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် ဖြစ်ပါမူကား ကောင်းလေစွ” ဟု စွဲယူ၏၊ “ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် ဤသို့သော အခြင်းအရာ ရှိပါမူကား ကောင်းလေစွ” ဟု စွဲယူ၏၊ “ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် ဤသူတို့နှင့် တူပါမူကား ကောင်းလေစွ” ဟု စွဲယူ၏၊ “ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ပါမူကား ကောင်းလေစွ” ဟု စွဲယူ၏၊ “ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု စွဲယူ၏၊ “ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် ဤသို့သော အခြင်းအရာ ရှိသည် ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု စွဲယူ၏၊ “ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် ဤသူတို့နှင့် တူလတ္တံ့” ဟု စွဲယူ၏၊ “ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု စွဲယူ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် (အပသန္တာန်၌ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးကိုစွဲ၍ တဏှာဝိစရိုက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်) အလျှံလွှတ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် (အပသန္တာန်၌ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးကိုစွဲ၍ တဏှာ ဝိစရိုက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်) အလျှံ မလွှတ်သနည်း။ “ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် ဖြစ်၏” ဟု မစွဲယူ။ “ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် ဤသို့သော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်၏” ဟု မစွဲယူ။ “ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် ဤသူတို့နှင့် တူ၏” ဟု မစွဲယူ၊ “ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် တစ်ပါးသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်၏” ဟု မစွဲယူ၊ “ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် အမြဲတည်၏” ဟု မစွဲယူ၊ “ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် အမြဲမတည်” ဟု မစွဲယူ၊ “ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် ဖြစ်လေသလော” ဟု မစွဲယူ၊ “ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် ဤသို့သော အခြင်းအရာ ရှိသည် ဖြစ်လေ သလော” ဟု မစွဲယူ၊ “ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် ဤသူတို့နှင့် တူလေသလော” ဟု မစွဲယူ၊ “ငါသည် ဤခန္ဓာ ဖြင့် တစ်ပါးသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်လေသလော” ဟု မစွဲယူ၊ “ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် ဖြစ်ပါမူကား ကောင်းလေစွ” ဟု မစွဲယူ၊ “ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် ဤသို့သော အခြင်းအရာရှိပါမူကား ကောင်းလေစွ” ဟု မစွဲယူ၊ “ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် ဤသူတို့နှင့် တူပါမူကား ကောင်းလေစွ” ဟု မစွဲယူ၊ “ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ပါမူကား ကောင်းလေစွ” ဟု မစွဲယူ၊ “ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု မစွဲယူ၊ “ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် ဤသို့သော အခြင်းအရာရှိသည်

ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု မစွဲယူ၊ “ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် ဤသူတို့နှင့် တူလတ္တံ့” ဟု မစွဲယူ၊ “ငါသည် ဤခန္ဓာဖြင့် တစ်ပါးသော အခြင်း အရာအားဖြင့် ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု မစွဲယူ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် (အပဌ ဖြစ်သော ခန္ဓာ ငါးပါးကိုစွဲ၍ တဏှာဝိစရိုက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်) အလျှံ မလွှတ်။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် (ငါ ဟူသော မာန၏ အစွမ်းအားဖြင့်) ကြံမှိုင်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ငါ ဟူသော မာနကို ပယ်အပ်ပြီး မဟုတ်၊ အမြစ်ရင်းကို ဖြတ်အပ်ပြီး မဟုတ်၊ နုတ်အပ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုအပ်ပြီး မဟုတ်၊ တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုအပ်ပြီး မဟုတ်၊ နောင်အခါ၌ မဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသည် မဟုတ်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် (ငါဟူသော မာန၏ အစွမ်းအားဖြင့်) ကြံမှိုင်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် (ငါ ဟူသော မာန၏ အစွမ်းအားဖြင့်) မကြံမှိုင်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ငါ ဟူသော မာနကို ပယ်အပ်ပြီး ဖြစ်၏၊ အမြစ်ရင်းကို ဖြတ်အပ်ပြီး ဖြစ်၏၊ နုတ်အပ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုအပ်ပြီး ဖြစ်၏၊ တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုအပ်ပြီး ဖြစ်၏၊ နောင်အခါ၌ မဖြစ်ခြင်း သဘော ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် (ငါဟူသော မာန၏ အစွမ်းအားဖြင့်) မကြံမှိုင် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ငါးခုမြောက် မဟာဝဂ် ပြီး၏။

စတုတ္ထ သုတ်ငါးဆယ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

၅ - ပဉ္စမပဏ္ဏာသက (ပဉ္စမသုတ်ငါးဆယ်)

=== (၂၁) ၁ - သပ္ပုရိသဝဂ် ===

၁ - သိက္ခာပဒသုတ်

၂၀၁။ ရဟန်းတို့ သူယုတ်မာကိုလည်းကောင်း၊ သူယုတ်မာအောက် သူယုတ်မာကိုလည်းကောင်း၊ သူတော်ကောင်းကိုလည်းကောင်း၊ သူတော်ကောင်းထက် သူတော်ကောင်းကိုလည်းကောင်း သင်တို့အား ဟောကြားပေအံ့၊ ထို (တရား) ကို နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့ဟု မိန့်တော်မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ သူယုတ်မာဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် သူ့အသက်ကို သတ်၏၊ မပေးသည်ကို ယူ၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်၏၊ မဟုတ် မမှန်သည် ကို ပြောဆို၏၊ မေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသူကို သူယုတ်မာ ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သူယုတ်မာအောက် သူယုတ်မာဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မိမိလည်း သူ့အသက်ကို သတ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း သူ့အသက်သတ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း မပေးသည်ကို ယူ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မပေးသည်ကို ယူခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်း၌ ဆောက်တည် စေ၏။ မိမိလည်း မဟုတ်မမှန်သည်ကို ပြောဆို၏၊ သူတစ်ပါး ကိုလည်း မဟုတ်မမှန်သည်ကို ပြောဆိုခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း မေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေအရက် သောက်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသူကို သူယုတ်မာအောက် သူယုတ်မာ ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်း စွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေအရက် သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသူကို သူတော်ကောင်း ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းထက် သူတော်ကောင်းဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိလည်း သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း သူ့ အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင် ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း မေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်သော သေ အရက်သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်သော သေအရက် သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသူကို သူတော်ကောင်းထက် သူတော်ကောင်း ဟုဆိုအပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၁) ၁ - သပ္ပုရိသဝဂ် ===

၂ - အဿဒ္ဓသုတ်

၂၀၂။ ရဟန်းတို့ သူယုတ်မာကို လည်းကောင်း၊ သူယုတ်မာအောက် သူယုတ်မာကို လည်းကောင်း၊ သူတော်ကောင်းကို လည်းကောင်း၊ သူတော်ကောင်းထက် သူတော်ကောင်းကို လည်းကောင်း သင်တို့အား ဟောကြားပေအံ့၊ ထို (တရား) ကို နာကြကုန်လော့။ပ။

ရဟန်းတို့ သူယုတ်မာ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် သဒ္ဓါတရား မရှိ၊ ရှက်ခြင်း မရှိ၊ ထိတ်လန့်ခြင်း မရှိ၊ အကြားအမြင်နည်း၏၊ ပျင်းရိ၏၊ သတိ လွတ်ကင်း၏၊ ပညာ မရှိ။ ရဟန်းတို့ ဤသူကို သူယုတ်မာ ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သူယုတ်မာအောက် သူယုတ်မာဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မိမိလည်း သဒ္ဓါတရား မရှိ၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း သဒ္ဓါတရားမရှိခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း ရှက်ခြင်း မရှိ၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ရှက်ခြင်းမရှိခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း ထိတ်လန့်ခြင်း မရှိ၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ထိတ်လန့်ခြင်းမရှိခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း အကြားအမြင်နည်း၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း အကြားအမြင်နည်းခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း ပျင်းရိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ပျင်းရိခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း သတိလွတ်ကင်း၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း သတိလွတ်ကင်းခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း ပညာမရှိ၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ပညာမရှိခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသူကို သူယုတ်မာအောက် သူယုတ်မာ ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ ရှက်ခြင်းရှိ၏၊ ထိတ်လန့်ခြင်းရှိ၏၊ အကြားအမြင်များ၏၊ ထက်သန်သော လုံ့လရှိ၏၊ သတိရှိ၏၊ ပညာရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသူကို သူတော်ကောင်း ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းထက် သူတော်ကောင်းဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မိမိလည်း သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း ရှက်ခြင်းရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ရှက်ခြင်းရှိခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း ထိတ်လန့်ခြင်းရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ထိတ်လန့်ခြင်းရှိခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း အကြားအမြင်များ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း အကြားအမြင်များခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း ထက်သန်သော လုံ့လရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ထက်သန်သော လုံ့လရှိခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း ထင်သောသတိရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ထင်သော သတိရှိခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ပညာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသူကို သူတော်ကောင်းထက် သူတော်ကောင်းဟု ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၁) ၁ - သပ္ပုရိသဝဂ် ===

၃ - သတ္တကမ္မသုတ်

၂၀၃။ ရဟန်းတို့ သူယုတ်မာကို လည်းကောင်း၊ သူယုတ်မာအောက် သူယုတ်မာကို လည်းကောင်း၊ သူတော်ကောင်းကို လည်းကောင်း၊ သူတော်ကောင်းထက် သူတော်ကောင်းကို လည်းကောင်း သင်တို့အား ဟောကြားပေအံ့၊ ထို (တရား) ကို နာကြကုန်လော့။ပ။

ရဟန်းတို့ သူယုတ်မာဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် သူ့အသက်ကို သတ်၏၊ မပေးသည်ကို ယူ၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်၏၊ မဟုတ်မမှန်သည်ကို ပြောဆို၏၊ ကုန်းစကားကို ပြောဆို၏၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောဆို၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤသူကို သူယုတ်မာဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သူယုတ်မာအောက် သူယုတ်မာဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မိမိလည်း သူ့အသက်ကို သတ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း သူ့အသက်သတ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း မပေးသည်ကို ယူ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မပေးသည်ကို ယူခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း မဟုတ်မမှန်သည်ကို ပြောဆို၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း ကုန်းစကားကို ပြောဆို၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ကုန်းစကားကို ပြောဆိုခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ မိမိလည်း ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောဆို၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆို၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသူကို သူယုတ်မာအောက် သူယုတ်မာ ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မဟုတ်မှန်သည်ကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကုန်းစကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသူကို သူတော်ကောင်းဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းထက် သူတော်ကောင်းဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မိမိလည်း သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း ကာမဂုဏ် တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း မဟုတ်မမှန်သည်ကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မဟုတ်မမှန်သည်ကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း ကုန်းစကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ကုန်းစကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ကြမ်းတမ်းသောစကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ မိမိလည်း ပြိန်ဖျင်းသောစကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊

သူတစ်ပါး ကိုလည်း ပြိန်ဖျင်းသော စကား ကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသူကို သူတော်ကောင်းထက် သူတော်ကောင်းဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၁) ၁ - သပ္ပုရိသဝဂ် ===

၄ - ဒသကမ္မသုတ်

၂၀၄။ ရဟန်းတို့ သူယုတ်မာကိုလည်းကောင်း၊ သူယုတ်မာအောက် သူယုတ်မာကိုလည်းကောင်း၊ သူတော်ကောင်းကိုလည်းကောင်း၊ သူတော်ကောင်းထက် သူတော်ကောင်းကိုလည်းကောင်း သင်တို့အား ဟောပေအံ့၊ ထို (တရား) ကို နာကြကုန်လော့။ပ။

ရဟန်းတို့ သူယုတ်မာဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် သူ့အသက်ကို သတ်၏၊ မပေးသည်ကို ယူ၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်၏၊ မဟုတ် မမှန်သည်ကို ပြောဆို၏၊ ကုန်းစကားကို ပြောဆို၏၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောဆို၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆို၏၊ မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' များ၏၊ ပျက်စီးစေလိုစိတ် ရှိ၏၊ မှားသောအယူရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသူကို သူယုတ်မာ ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သူယုတ်မာအောက် သူယုတ်မာဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မိမိလည်း သူ့အသက်ကို သတ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ပ။ မိမိလည်း မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' များ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' များခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း ပျက်စီးစေလိုစိတ်ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ပျက်စီးစေလိုစိတ် ရှိခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း မှားသောအယူရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှားသော အယူ၌ ဆောက်တည်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသူကို သူယုတ်မာအောက် သူယုတ်မာ ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။ မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' မများ၊ ပျက်စီးစေလိုစိတ် မရှိ၊ မှန်သော အယူရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသူကို သူတော်ကောင်း ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းထက် သူတော်ကောင်းဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မိမိလည်း သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ပ။ မိမိလည်း မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' မများ၊ သူတစ်ပါး ကိုလည်း မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' မရှိခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း ပျက်စီးစေလိုစိတ် မရှိ၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မပျက်စီးစေခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း မှန်သော အယူရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှန်သောအယူ၌ ဆောက်တည်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသူကို သူတော်ကောင်းထက် သူတော်ကောင်းဟု ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၁) ၁ - သပ္ပုရိသဝဂ် ===

၅ - အဌဂီကသုတ်

၂၀၅။ ရဟန်းတို့ သူယုတ်မာကို လည်းကောင်း၊ သူယုတ်မာအောက် သူယုတ်မာကို လည်းကောင်း၊ သူတော်ကောင်းကို လည်းကောင်း၊ သူတော်ကောင်းထက် သူတော်ကောင်းကို လည်းကောင်း သင်တို့အား ဟောကြားပေအံ့၊ ထို (တရား) ကို နာကြကုန်လော့။ပ။

ရဟန်းတို့ သူယုတ်မာ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မှားသော အယူရှိ၏၊ မှားသော အကြံရှိ၏၊ မှားသော စကားရှိ၏၊ မှားသော အလုပ်ရှိ၏၊ မှားသော အသက်မွေးမှု ရှိ၏၊ မှားသော အားထုတ်မှု ရှိ၏၊ မှားသော အောက်မေ့မှု ရှိ၏၊ မှားသော တည်ကြည်မှု ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသူကို သူယုတ်မာ ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သူယုတ်မာအောက် သူယုတ်မာဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မိမိလည်း မှားသော အယူရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှားသော အယူ၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း မှားသော အကြံရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှားသော အကြံ၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း မှားသော စကားရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှားသော စကား၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း မှားသော အလုပ်ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှားသောအလုပ်၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း မှားသော အသက်မွေးမှု ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှားသော အသက်မွေးမှု၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း မှားသော အားထုတ်မှု ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှားသော အားထုတ်မှု၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း မှားသော အောက်မေ့မှု ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှားသော အောက်မေ့မှု၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း မှားသော တည်ကြည်မှု ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှားသော တည်ကြည်မှု၌ ဆောက်တည်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသူကို သူယုတ်မာအောက် သူယုတ်မာ ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မှန်သော အယူရှိ၏၊ မှန်သော အကြံရှိ၏၊ မှန်သော စကားရှိ၏၊ မှန်သော အလုပ်ရှိ၏၊ မှန်သော အသက်မွေးမှု ရှိ၏၊ မှန်သော အားထုတ်မှု ရှိ၏၊ မှန်သော အောက်မေ့မှု ရှိ၏၊ မှန်သော တည်ကြည်မှု ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသူကို သူတော်ကောင်း ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းထက် သူတော်ကောင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မိမိလည်း မှန်သော အယူရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှန်သော အယူ၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း မှန်သော အကြံရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှန်သော အကြံ၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း မှန်သော စကားရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှန်သော စကား၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း မှန်သော အလုပ် ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှန်သော အလုပ်၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း မှန်သော အသက်မွေးမှု ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှန်သော အသက်မွေးမှု၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း မှန်သော အားထုတ်မှု ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှန်သော အားထုတ်မှု၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း မှန်သော အောက်မေ့မှု ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှန်သော အောက်မေ့မှု၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း မှန်သော တည်ကြည်မှု ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှန်သော တည်ကြည်မှု၌ ဆောက်တည် စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသူကို သူတော်ကောင်းထက် သူတော်ကောင်းဟု ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၁) ၁ - သပ္ပုရိသဝဂ် ===

၆ - ဒသမဂ္ဂသုတ်

၂၀၆။ ရဟန်းတို့ သူယုတ်မာကိုလည်းကောင်း၊ သူယုတ်မာအောက် သူယုတ်မာကိုလည်းကောင်း၊ သူတော်ကောင်းကိုလည်းကောင်း၊ သူတော်ကောင်းထက် သူတော်ကောင်းကိုလည်းကောင်း သင်တို့အား ဟောကြားပေအံ့၊ ထို (တရား)ကို နာကြကုန်လော့။ပ။

ရဟန်းတို့ သူယုတ်မာ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မှားသော အယူရှိ၏။ပ။ မှားသော အသိဉာဏ်ရှိ၏၊ မှားသော လွတ်မြောက်မှုရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသူကို သူယုတ်မာ ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သူယုတ်မာအောက် သူယုတ်မာ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မိမိလည်း မှားသော အယူရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှားသော အယူ၌ ဆောက်တည်စေ၏။ပ။ မိမိလည်း မှားသော အသိဉာဏ်ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှားသော အသိဉာဏ်၌ ဆောက်တည် စေ၏။ မိမိလည်း မှားသော လွတ်မြောက်မှုရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှားသော လွတ်မြောက်မှု၌ ဆောက်တည်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသူကို သူယုတ်မာအောက် သူယုတ်မာ ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မှန်သော အယူရှိ၏။ပ။ မှန်သော အသိဉာဏ်ရှိ၏၊ မှန်သော လွတ်မြောက်မှုရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသူကို သူတော်ကောင်း ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းထက် သူတော်ကောင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မိမိလည်း မှန်သော အယူရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှန်သော အယူ၌ ဆောက်တည်စေ၏။ပ။ မိမိလည်း မှန်သော အသိဉာဏ်ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှန်သော အသိဉာဏ်၌ ဆောက် တည်စေ၏။ မိမိလည်း မှန်သော လွတ်မြောက်မှုရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှန်သော လွတ်မြောက်မှု၌ ဆောက်တည်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသူကို သူတော်ကောင်းထက် သူတော်ကောင်းဟု ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

=== (၂၁) ၁ - သပ္ပုရိသဝဂ် ===

၇ - ပဌမ ပါပဓမ္မသုတ်

၂၀၇။ ရဟန်းတို့ သူယုတ်ကို လည်းကောင်း၊ သူယုတ်အောက် သူယုတ်ကို လည်းကောင်း၊ သူတော်ကောင်းကို လည်းကောင်း၊ သူတော်ကောင်းထက် သူတော်ကောင်းကို လည်းကောင်း သင်တို့အား ဟောကြား ပေအံ့၊ ထို (တရား)ကို နာကြကုန်လော့။ပ။

ရဟန်းတို့ သူယုတ် ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏။ပ။ မှားသောအယူ ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသူကို သူယုတ် ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သူယုတ်အောက် သူယုတ် ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မိမိလည်း သူ့အသက်ကို သတ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ပ။ မိမိလည်း မှားသော အယူရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှားသော အယူ၌ ဆောက်တည်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသူကို သူယုတ်အောက် သူယုတ် ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။ မှန်သော အယူရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသူကို သူတော်ကောင်း ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းထက် သူတော်ကောင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မိမိလည်း သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ပ။ မိမိလည်း မှန်သော အယူရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှန်သော အယူ၌ ဆောက်တည်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသူကို သူကောင်းထက် သူကောင်းဟု ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၁) ၁ - သပ္ပုရိသဝဂ် ===

၈ - ဒုတိယ ပါပဓမ္မသုတ်

၂၀၈။ ရဟန်းတို့ သူယုတ်ကို လည်းကောင်း၊ သူယုတ်အောက် သူယုတ်ကို လည်းကောင်း၊ သူတော်ကောင်းကို လည်းကောင်း၊ သူတော်ကောင်းထက် သူတော်ကောင်းကို လည်းကောင်း သင်တို့အား ဟောကြားပေအံ့၊ ထို (တရား) ကို နာကြကုန်လော့။ပ။

ရဟန်းတို့ သူယုတ် ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မှားသော အယူရှိ၏။ပ။ မှားသော အသိဉာဏ်ရှိ၏၊ မှားသောလွတ်မြောက်မှုရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသူကို သူယုတ် ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သူယုတ်အောက် သူယုတ် ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မိမိလည်း မှားသော အယူရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှားသောအယူ၌ ဆောက်တည်စေ၏။ပ။ မိမိလည်း မှားသော အသိဉာဏ်ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှားသော အသိဉာဏ်၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း မှားသော လွတ်မြောက်မှုရှိ၏။ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှားသော လွတ်မြောက်မှု၌ ဆောက်တည်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသူကို သူယုတ်အောက် သူယုတ် ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် မှန်သော အယူရှိ၏။ပ။ မှန်သော အသိဉာဏ်ရှိ၏။ မှန်သော လွတ်မြောက်မှု ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသူကို သူတော်ကောင်း ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းထက် သူတော်ကောင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မိမိလည်း မှန်သောအယူရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှန်သောအယူ၌ ဆောက်တည်စေ၏။ပ။ မိမိလည်း မှန်သော အသိဉာဏ်ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှန်သော အသိဉာဏ်၌ ဆောက်တည် စေ၏၊ မိမိလည်း မှန်သော လွတ်မြောက်မှုရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှန်သော လွတ်မြောက်မှု၌ ဆောက်တည် စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသူကို သူကောင်းထက် သူတော်ကောင်းဟု ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၁) ၁ - သပ္ပုရိသဝဂ် ===

၉ - တတိယ ပါပဓမ္မသုတ်

၂၀၉။ ရဟန်းတို့ ယုတ်ညံ့သော တရားရှိသူကို လည်းကောင်း၊ ယုတ်ညံ့သော တရားရှိသူအောက် ယုတ်ညံ့သော တရားရှိသူကိုလည်းကောင်း၊ ကောင်းမြတ်သော တရားရှိသူကိုလည်းကောင်း၊ ကောင်းမြတ်သော တရားရှိသူထက် ကောင်းမြတ်သော တရားရှိသူကိုလည်းကောင်း သင်တို့အား ဟောကြားပေအံ့၊ ထို (တရား) ကို နာကြကုန်လော့။ပ။

ရဟန်းတို့ ယုတ်ညံ့သော တရားရှိသူ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် သူ့အသက်ကို သတ်၏။ပ။ မှားသော အယူရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသူကို ယုတ်ညံ့သော တရားရှိသူ ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ယုတ်ညံ့သော တရားရှိသူအောက် ယုတ်ညံ့သော တရားရှိသူ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မိမိလည်း သူ့အသက်ကို သတ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း သူ့အသက်သတ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ပ။ မိမိလည်း မှားသော အယူရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှားသောအယူ၌ ဆောက်တည်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသူကို ယုတ်ညံ့သော တရားရှိသူအောက် ယုတ်ညံ့သော တရားရှိသူ ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ကောင်းမြတ်သော တရားရှိသူ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။ မှန်သောအယူရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသူကို ကောင်းမြတ်သော တရားရှိသူ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ကောင်းမြတ်သော တရား ရှိသူထက် ကောင်းမြတ်သော တရား ရှိသူ ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မိမိလည်း သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါး ကိုလည်း သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ပ။ မိမိလည်း မှန်သော အယူရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှန်သော အယူ၌ ဆောက်တည်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသူကို ကောင်းမြတ်သော တရားရှိသူထက် ကောင်းမြတ်သော တရားရှိသူဟု ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၁) ၁ - သပ္ပုရိသဝဂ် ===

၁၀ - စတုတ္ထ ပါပဓမ္မသုတ်

၂၁၀။ ရဟန်းတို့ ယုတ်ညံ့သော တရားရှိသူကို လည်းကောင်း၊ ယုတ်ညံ့သော တရားရှိသူအောက် ယုတ်ညံ့သော တရားရှိသူကိုလည်းကောင်း၊ ကောင်းမြတ်သော တရားရှိသူကိုလည်းကောင်း၊ ကောင်းမြတ်သော တရားရှိသူထက် ကောင်းမြတ်သော တရားရှိသူကိုလည်းကောင်း သင်တို့အား ဟောကြားပေအံ့၊ ထို (တရား) ကို နာကြကုန်လော့။ပ။

ရဟန်းတို့ ယုတ်ညံ့သော တရားရှိသူ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မှားသော အယူရှိ၏။ပ။ မှားသော အသိဉာဏ်ရှိ၏။ မှားသော လွတ်မြောက်မှုရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသူကို ယုတ်ညံ့သော တရားရှိသူ ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ယုတ်ညံ့သော တရားရှိသူအောက် ယုတ်ညံ့သော တရားရှိသူ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မိမိလည်း မှားသော အယူရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှားသော အယူ၌ ဆောက်တည်စေ၏။ပ။ မိမိလည်း မှားသော အသိဉာဏ်ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှားသော အသိဉာဏ်၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ မိမိလည်း မှားသော လွတ်မြောက်မှုရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှားသော လွတ်မြောက်မှု၌ ဆောက်တည်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသူကို ယုတ်ညံ့သော တရားရှိသူအောက် ယုတ်ညံ့သော တရားရှိသူ ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ကောင်းမြတ်သော တရားရှိသူ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မှန်သော အယူရှိ၏။ပ။ မှန်သော အသိဉာဏ်ရှိ၏၊ မှန်သော လွတ်မြောက်မှုရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသူကို ကောင်းမြတ်သော တရားရှိသူ ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ကောင်းမြတ်သော တရားရှိသူထက် ကောင်းမြတ်သော တရားရှိသူ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မိမိလည်း မှန်သော အယူရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှန်သော အယူ၌ ဆောက်တည်စေ၏။ပ။ မိမိလည်း မှန်သော အသိဉာဏ်ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှန်သော အသိဉာဏ်၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း မှန်သော လွတ်မြောက်မှု ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှန်သော လွတ်မြောက်မှု၌ ဆောက်တည်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသူကို ကောင်းမြတ်သော တရားရှိသူထက် ကောင်းမြတ်သော တရားရှိသူဟု ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ရှေးဦးစွာသော သပ္ပုရိသဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၂) ၂ - ပရိသာဝဂ် ===

၁ - ပရိသာသုတ်

၂၁၁။ ရဟန်းတို့ ပရိသတ်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သူတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ယုတ်ညံ့သော တရားရှိသည့် ဒုသီလရဟန်းသည် ပရိသတ်ကို ဖျက်ဆီးတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ယုတ်ညံ့သော တရားရှိသည့် ဒုသီလရဟန်းမိန်းမသည် ပရိသတ်ကို ဖျက်ဆီးတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ယုတ်ညံ့သော တရားရှိသည့် ဒုသီလဥပါသကာသည် ပရိသတ်ကို ဖျက်ဆီးတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ယုတ်ညံ့သော တရားရှိသည့် ဒုသီလဥပါသိကာမသည် ပရိသတ်ကို ဖျက်ဆီး တတ်၏။ ရဟန်းတို့ ပရိသတ်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သူတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ပရိသတ်ကို တင့်တယ်စေတတ်သူတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ကောင်းမြတ်သော တရားရှိသည့် သီလဝန္တရဟန်းသည် ပရိသတ်ကို တင့်တယ် စေတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ကောင်းမြတ်သော တရားရှိသည့် သီလဝန္တရဟန်းမိန်းမသည် ပရိသတ်ကို တင့်တယ်စေတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ကောင်းမြတ်သော တရားရှိသည့် သီလဝန္တ ဥပါသကာသည် ပရိသတ်ကို တင့်တယ်စေတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ကောင်းမြတ်သော တရားရှိသည့် သီလဝန္တ ဥပါသိကာမသည် ပရိသတ်ကို တင့်တယ်စေတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ပရိသတ်ကို တင့်တယ် စေတတ်သူ တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၂) ၂ - ပရိသာဝဂ် ===

၂ - ဒိဋ္ဌိသုတ်

၂၁၂။ ရဟန်းတို့ တရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ ငရဲသို့ရောက်ရ၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ကာယဒုစရိုက်၊ ဝစီဒုစရိုက်၊ မနောဒုစရိုက်၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။

ရဟန်းတို့ တရား လေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏။ အဘယ် လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ကာယသုစရိုက်၊ ဝစီသုစရိုက်၊ မနောသုစရိုက်၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၂) ၂ - ပရိသာဝဂ် ===

၃ - အကတညုတာသုတ်

၂၁၃။ ရဟန်းတို့ တရားလေးမျိုး တို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ကာယဒုစရိုက်၊ ဝစီဒုစရိုက်၊ မနောဒုစရိုက်၊ သူ့ကျေးဇူးကို မသိမူ၍ ထင်စွာ မပြုခြင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏။ အဘယ် လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ကာယသုစရိုက်၊ ဝစီသုစရိုက်၊ မနောသုစရိုက်၊ သူ့ကျေးဇူးကို သိ၍ ထင်စွာပြုခြင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၂) ၂ - ပရိသာဝဂ် ===

၄ - ပါဏာတိပါတီသုတ်

၂၁၄။ ။ပ။ သူ့အသက်ကို သတ်၏၊ မပေးသည်ကို ယူ၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်၏၊ မဟုတ် မမှန်သည်ကို ပြော၏။ပ။ သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မဟုတ်မမှန်သည်ကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၂) ၂ - ပရိသာဝဂ် ===

၅ - ပဌမ မဂ္ဂသုတ်

၂၁၅။။ပ။ မှားသော အယူရှိ၏၊ မှားသော အကြံရှိ၏၊ မှားသော စကားရှိ၏၊ မှားသော အလုပ်ရှိ၏။ပ။ မှန်သော အယူရှိ၏၊ မှန်သော အကြံရှိ၏၊ မှန်သော စကားရှိ၏၊ မှန်သော အလုပ်ရှိ၏။ပ။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၂) ၂ - ပရိသာဝဂ် ===

၆ - ဒုတိယ မဂ္ဂသုတ်

၂၁၆။။ပ။ မှားသော အသက်မွေးမှုရှိ၏၊ မှားသော အားထုတ်မှုရှိ၏၊ မှားသော အောက်မေ့မှုရှိ၏၊ မှားသော တည်ကြည်မှုရှိ၏။ပ။ မှန်သော အသက်မွေးမှုရှိ၏၊ မှန်သော အားထုတ်မှုရှိ၏၊ မှန်သော အောက်မေ့မှုရှိ၏၊ မှန်သော တည်ကြည်မှုရှိ၏။ပ။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၂) ၂ - ပရိသာဝဂ် ===

၇ - ပဌမ ဝေါဟာရ ပထသုတ်

၂၁၇။။ပ။ မမြင်သည်၌ မြင်၏ဟု ဆို၏၊ မကြားသည်၌ ကြား၏ ဟု ဆို၏၊ မတွေ့သည်၌ တွေ့၏ဟု ဆို၏၊ မသိသည်၌ သိ၏ဟု ဆို၏။ပ။ မမြင်သည်၌ မမြင်ဟု ဆို၏၊ မကြားသည်၌ မကြားဟု ဆို၏၊ မတွေ့သည်၌ မတွေ့ဟု ဆို၏၊ မသိသည်၌ မသိ ဟု ဆို၏။ပ။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၂) ၂ - ပရိသာဝဂ် ===

၈ - ဒုတိယ ဝေါဟာရ ပထသုတ်

၂၁၈။ ။ပ။ မြင်သည်၌ မမြင်ဟု ဆို၏၊ ကြားသည်၌ မကြား ဟု ဆို၏၊ တွေ့သည်၌ မတွေ့ဟု ဆို၏၊ သိသည်၌ မသိဟု ဆို၏။ပ။ မြင်သည်၌ မြင်၏ဟု ဆို၏၊ ကြားသည်၌ ကြား၏ဟု ဆို၏၊ တွေ့သည်၌ တွေ့၏ဟု ဆို၏၊ သိသည်၌ သိ၏ ဟု ဆို၏။ပ။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၂) ၂ - ပရိသာဝဂ် ===

၉ - အဟိရိကသုတ်

၂၁၉။ ။ပ။ သဒ္ဓါတရား မရှိ၊ သီလ မရှိ၊ ရှက်ခြင်း မရှိ၊ ထိတ်လန့်ခြင်း မရှိ။ပ။ သဒ္ဓါတရား ရှိ၏၊ သီလရှိ၏၊ ရှက်ခြင်းရှိ၏၊ ထိတ်လန့်ခြင်းရှိ၏။ပ။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၂) ၂ - ပရိသာဝဂ် ===

၁၀ - ဒုဿီလသုတ်

၂၂၀။ ရဟန်းတို့ တရား လေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- သဒ္ဓါတရား မရှိ၊ သီလ မရှိ၊ ပျင်းရိ၏၊ ပညာ မရှိ။ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။

ရဟန်းတို့ တရား လေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ သီလရှိ၏၊ ထက်သန်သော လုံ့လရှိ၏။ ပညာ ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

နှစ်ခုမြောက် ပရိသာဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၃) ၃ - ဒုစ္စရိတဝဂ် ===

၁ - ဒုစ္စရိတသုတ်

၂၂၁။ ရဟန်းတို့ ဝစီဒုစရိုက်တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- မဟုတ်မမှန်ပြောဆိုခြင်း၊ ကုန်းစကားကို ပြောဆိုခြင်း၊ ကြမ်းထမ်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်း၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဝစီဒုစရိုက်တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဝစီသုစရိုက်တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- မှန်သည် ကို ပြောဆိုခြင်း၊ ကုန်းစကားကို မဆိုခြင်း၊ သိမ်မွေ့သော စကားကို ဆိုခြင်း၊ ပညာဖြင့် ချင့်ချိန်၍ ပြောဆိုခြင်း တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဝစီသုစရိုက်တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၃) ၃ - ဒုစ္စရိတဝဂ် ===

၂ - ဒိဋ္ဌိသုတ်

၂၂၂။ ရဟန်းတို့ တရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မိုက်သော မလိမ္မာသော သူယုတ်မာသည် တူးဖြိုဖျက်ဆီးအပ်သော မိမိကိုယ်ကို ရွက်ဆောင်၏၊ အပြစ်လည်းရှိ၏၊ ပညာရှိတို့လည်း ကဲ့ရဲ့အပ်၏၊ များစွာသော မကောင်းမှုကိုလည်း ဖြစ်ပွါးစေ၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ကာယဒုစရိုက်၊ ဝစီဒုစရိုက်၊ မနောဒုစရိုက်၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မိုက်သော မလိမ္မာသော သူယုတ်မာသည် တူးဖြိုဖျက်ဆီးအပ်သော မိမိကိုယ်ကို ရွက်ဆောင်၏၊ အပြစ်လည်းရှိ၏၊ ပညာရှိတို့လည်း ကဲ့ရဲ့အပ်၏၊ များစွာသော မကောင်းမှုကိုလည်း ဖြစ်ပွါးစေ၏။

ရဟန်းတို့ တရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပညာရှိသော လိမ္မာသော သူတော်ကောင်းသည် မတူးဖြိုအပ် မဖျက်ဆီးအပ်သော မိမိကိုယ်ကို ရွက်ဆောင်၏၊ အပြစ်လည်း မရှိ၊ ပညာရှိတို့လည်း မကဲ့ရဲ့အပ်၊ များစွာသော ကုသိုလ်ကိုလည်း ဖြစ်ပွါးစေ၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ကာယသုစရိုက်၊ ဝစီသုစရိုက်၊ မနောသုစရိုက်၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပညာရှိသော လိမ္မာသော သူတော်ကောင်းသည် ဂုဏ်ကျေးဇူးကို မတူးဖြိုမဖျက်ဆီးအပ်သော မိမိကိုယ်ကို ရွက်ဆောင်၏၊ အပြစ်လည်း မရှိ၊ ပညာရှိတို့လည်း မကဲ့ရဲ့အပ်၊ များစွာသော ကောင်းမှုကိုလည်း ဖြစ်ပွါးစေ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၃) ၃ - ဒုစ္စရိတဝဂ် ===

၃ - အကတညုတာသုတ်

၂၂၃။ ရဟန်းတို့ တရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မိုက်သော မလိမ္မာသော သူယုတ်သည် တူးဖြို ဖျက်ဆီးအပ်သော မိမိကိုယ်ကို ရွက်ဆောင်၏၊ အပြစ်လည်းရှိ၏၊ ပညာရှိတို့လည်း ကဲ့ရဲ့အပ်၏၊ များစွာသော မကောင်းမှုကိုလည်း ဖြစ်ပွါးစေ၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ကာယဒုစရိုက်၊ ဝစီဒုစရိုက်၊ မနောဒုစရိုက်၊ သူကျေးဇူးကို မသိမူ၍ ထင်စွာ မပြုခြင်းတို့တည်း။ ဤလေးမျိုးတို့နှင့်။ပ။ ကာယသုစရိုက်၊ ဝစီသုစရိုက်၊ မနောသုစရိုက်၊ သူကျေးဇူးကို သိ၍ ထင်စွာပြုခြင်း။ပ။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၃) ၃ - ဒုစ္စရိတဝဂ် ===

၄ - ပါဏာတိပါတီသုတ်

၂၂၄။ သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏၊ မပေးသည်ကို ယူ၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောဆို၏။ပ။ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မဟုတ်မမှန်သည်ကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၃) ၃ - ဒုစ္စရိတဝဂ် ===

၅ - ပဌမ မဂ္ဂသုတ်

၂၂၅။ မှားသော အယူရှိ၏၊ မှားသော အကြံရှိ၏၊ မှားသော စကားရှိ၏၊ မှားသော အလုပ် ရှိ၏။ပ။ မှန်သော အယူရှိ၏၊ မှန်သော အကြံရှိ၏၊ မှားသော စကားရှိ၏၊ မှားသော အလုပ်ရှိ၏။ပ။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၃) ၃ - ဒုစ္စရိတဝဂ် ===

၆ - ဒုတိယ မဂ္ဂသုတ်

၂၂၆။ မှားသော အသက်မွေးမှုရှိ၏၊ မှားသော လုံ့လရှိ၏၊ မှားသော အောက်မေ့မှုရှိ၏၊ မှားသော တည်ကြည်မှု ရှိ၏။ပ။ မှန်သော အသက်မွေးမှုရှိ၏၊ မှန်သော လုံ့လရှိ၏၊ မှန်သော အောက်မေ့မှုရှိ၏၊ မှန်သော တည်ကြည်မှု ရှိ၏။ပ။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၃) ၃ - ဒုစ္စရိတဝဂ် ===

၇ - ပဌမ ဝေါဟာရ ပထသုတ်

၂၂၇။ မမြင်သည်၌ မြင်၏ဟု ဆို၏၊ မကြားသည်၌ ကြား၏ဟု ဆို၏၊ မတွေ့သည်၌ တွေ့၏ဟု ဆို၏၊ မသိသည်၌ သိ၏ဟု ဆို၏။ပ။ မမြင်သည်၌ မမြင်ဟု ဆို၏၊ မကြားသည်၌ မကြား၏ဟု ဆို၏၊ မတွေ့သည်၌ မတွေ့၏ဟု ဆို၏၊ မသိသည်၌ မသိ၏ဟု ဆို၏။ပ။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၃) ၃ - ဒုစ္စရိတဝဂ် ===

၈ - ဒုတိယ ဝေါဟာရပထသုတ်

၂၂၈။ မြင်သည်၌ မမြင်၏ဟု ဆို၏၊ ကြားသည်၌ မကြား၏ဟု ဆို၏၊ တွေ့သည်၌ မတွေ့၏ဟု ဆို၏၊ သိသည်၌ မသိ၏ဟု ဆို၏။ပ။ မြင်သည်၌ မြင်၏ဟု ဆို၏၊ ကြားသည်၌ ကြား၏ဟု ဆို၏၊ တွေ့သည်၌ တွေ့၏ဟု ဆို၏၊ သိသည်၌ သိ၏ဟု ဆို၏။ပ။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၃) ၃ - ဒုစ္စရိတဝဂ် ===

၉ - အဟိရိကသုတ်

၂၂၉။ သဒ္ဓါတရား မရှိ၊ သီလ မရှိ၊ ရှက်ခြင်း မရှိ၊ ထိတ်လန့်ခြင်း မရှိ။ပ။ သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ သီလရှိ၏၊ ရှက်ခြင်းရှိ၏၊ ထိတ်လန့်ခြင်းရှိ၏။ပ။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၃) ၃ - ဒုစ္စရိတဝဂ် ===

၁၀ - ဒုပ္ပညသုတ်

၂၃၀။ သဒ္ဓါတရားမရှိ၊ သီလမရှိ၊ ပျင်းရိ၏၊ ပညာမရှိ။ပ။ သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ သီလရှိ၏၊ ထက်သန်သော လုံ့လရှိ၏၊ ပညာရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပညာရှိသော လိမ္မာသော သူတော်ကောင်းသည် မတူးဖြိုမဖျက်ဆီးအပ်သော မိမိကိုယ်ကို ရွက်ဆောင်၏၊ အပြစ်လည်း မရှိ၊ ပညာရှိတို့လည်း မကဲ့ရဲ့အပ်၊ များစွာသော ကောင်းမှုကိုလည်း ဖြစ်ပွါးစေ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၃) ၃ - ဒုစ္စရိတဝဂ် ===

၁၁ - ကဝိသုတ်

၂၃၁။ ရဟန်းတို့ ပညာရှိ 'ကဝိ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ကြံ၍ ပြုစီရင်နိုင်သော ပညာရှိ 'စိန္တာကဝိ'၊ ကြား၍ ပြုစီရင်နိုင်သော ပညာရှိ 'သုတကဝိ'၊ တစ်စုံတစ်ခုအနက်ကို မှီ၍ ပြုစီရင်နိုင်သော ပညာရှိ 'အတ္ထကဝိ'၊ တစ်ခဏခြင်း မိမိဉာဏ်ဖြင့် ပြုစီရင်နိုင်သော ပညာရှိ 'ပဋိဘာနကဝိ'တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ပညာရှိ 'ကဝိ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဧကာဒသမသုတ်။

သုံးခုမြောက် ဒုစ္စရိတဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၄) ၄ - ကမ္မဝဂ် ===

၁ - သံခိတ္တသုတ်

၂၃၂။ ရဟန်းတို့ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြု၍ ငါ ဟောကြားအပ်သော ကံတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ မည်းညစ်၍ မည်းညစ်သည့် အကျိုးရှိသော (ကဏှ ကဏှဝိပါက) ကံသည် ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဖြူစင်၍ ဖြူစင်သည့် အကျိုးရှိသော (သုက္က သုက္ကဝိပါက) ကံသည် ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ မည်းညစ် ဖြူစင်၍ မည်းညစ် ဖြူစင်သည့် အကျိုးရှိသော (ကဏှသုက္က ကဏှသုက္ကဝိပါက) ကံသည် ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ မမည်းညစ် မဖြူစင်၍ မမည်းညစ် မဖြူစင် သော အကျိုးရှိသည့် ကံကုန်ဆုံးရန်ဖြစ်သော (အကဏှအသုက္က အကဏှအသုက္ကဝိပါက) ကံသည် ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြု၍ ငါဟောကြား အပ်သော ကံတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၄) ၄ - ကမ္မဝဂ် ===

၂ - ဝိတ္ထာရသုတ်

၂၃၃။ ရဟန်းတို့ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြု၍ ငါ ဟောကြားအပ်သော ကံတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ မည်းညစ်၍ မည်းညစ် သော အကျိုးရှိသည့် (ကဏှ ကဏှဝိပါက) ကံသည် ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဖြူစင်၍ ဖြူစင်သော အကျိုးရှိသည့် (သုက္က သုက္ကဝိပါက) ကံသည် ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ မည်းညစ် ဖြူစင်၍ မည်းညစ် ဖြူစင်သော အကျိုးရှိသည့် (ကဏှသုက္က ကဏှသုက္ကဝိပါက) ကံသည် ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ မမည်းညစ် မဖြူစင်၍ မမည်းညစ် မဖြူစင် သော အကျိုးရှိသည့် ကံကုန်ဆုံးရန် ဖြစ်သော (အကဏှအသုက္က အကဏှအသုက္ကဝိပါက) ကံသည် ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ မည်းညစ်၍ မည်းညစ်သော အကျိုးရှိသည့် (ကဏှ ကဏှဝိပါက) ကံဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် အပြစ်ရှိသော ကာယသင်္ခါရကို ပြုစီရင်၏၊ အပြစ် ရှိသော ဝစီသင်္ခါရကို ပြုစီရင်၏၊ အပြစ်ရှိသော မနော သင်္ခါရကို ပြုစီရင်၏။ ထိုသူသည် အပြစ်ရှိသော ကာယသင်္ခါရကို ပြုစီရင်သောကြောင့်, အပြစ်ရှိသော ဝစီသင်္ခါရကို ပြုစီရင်သောကြောင့်, အပြစ်ရှိသော မနော သင်္ခါရကို ပြုစီရင်သောကြောင့် အပြစ်ရှိသော လောက၌ ဖြစ်၏၊ အပြစ်ရှိသော လောက၌ ဖြစ်လတ် သော် ထိုသူကို အပြစ်ရှိသော တွေ့ထိခြင်း 'ဖဿ' တို့သည် တွေ့ထိကုန်၏၊ အပြစ်ရှိသော တွေ့ထိခြင်း 'ဖဿ' တို့ဖြင့် တွေ့ထိလတ်သော် ထိုသူသည် ငရဲ၌ ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ ကဲ့သို့ အပြစ်ရှိသော စင်စစ် ဆင်းရဲသည့် ဝေဒနာကို ခံစားရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤကံကို မည်းညစ်၍ မည်းညစ်သော အကျိုးရှိသည့် (ကဏှ ကဏှဝိပါက) ကံဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဖြူစင်၍ ဖြူစင်သော အကျိုးရှိသည့် (သုက္က သုက္ကဝိပါက) ကံဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် အပြစ်မရှိသော ကာယသင်္ခါရကို ပြုစီရင်၏၊ အပြစ်မရှိသော ဝစီသင်္ခါရကို ပြုစီရင်၏၊ အပြစ်မရှိသော မနော သင်္ခါရကို ပြုစီရင်၏။ ထိုသူသည် အပြစ်မရှိသော ကာယသင်္ခါရကို ပြုစီရင်သောကြောင့်, အပြစ်မရှိသော ဝစီသင်္ခါရကို ပြုစီရင်သောကြောင့်, အပြစ်မရှိသော မနော သင်္ခါရကို ပြုစီရင်သောကြောင့် အပြစ်မရှိသော လောက၌ ဖြစ်၏၊ အပြစ်မရှိသော လောက၌ ဖြစ်လတ်သော် ထိုသူကို အပြစ်မရှိသော တွေ့ထိခြင်း 'ဖဿ' တို့သည် တွေ့ထိကုန်၏၊ အပြစ်မရှိသော တွေ့ထိခြင်း 'ဖဿ'တို့ဖြင့် တွေ့ထိသော် ထိုသူသည် သုဘကိဏှဗြဟ္မာတို့ကဲ့သို့ အပြစ်မရှိသော စင်စစ် ချမ်းသာသည့် ဝေဒနာကို ခံစားရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤကံကို ဖြူစင်၍ ဖြူစင်သော အကျိုးရှိသည့် (သုက္က သုက္ကဝိပါက) ကံဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ မည်းညစ် ဖြူစင်၍ မည်းညစ် ဖြူစင်သော အကျိုးရှိသည့် (ကဏှသုက္က ကဏှသုက္ကဝိပါက) ကံဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် အပြစ်ရှိ မရှိ ရောနှောသော ကာယသင်္ခါရကို ပြုစီရင်၏၊ အပြစ်ရှိ မရှိ ရောနှောသော ဝစီသင်္ခါရကို ပြုစီရင်၏၊ အပြစ်ရှိမရှိ ရောနှောသော မနော သင်္ခါရကို ပြုစီရင်၏။ ထိုသူသည် အပြစ်ရှိမရှိ ရောနှောသော ကာယသင်္ခါရကို ပြုစီရင် သောကြောင့် အပြစ်ရှိမရှိ ရောနှောသော ဝစီသင်္ခါရကို ပြုစီရင်သောကြောင့် အပြစ်ရှိမရှိ ရောနှော သော မနော သင်္ခါရကို ပြုစီရင်သောကြောင့် အပြစ် ရှိ မရှိ ရောနှောသော လောက၌ ဖြစ်ရ၏၊ အပြစ်ရှိမရှိ ရောနှောသော လောက၌ ဖြစ်လတ်သော် ထိုသူကို အပြစ်ရှိ မရှိ ရောနှောသော တွေ့ထိခြင်း 'ဖဿ' တို့သည် တွေ့ထိကုန်၏၊ အပြစ်ရှိမရှိ ရောနှောသော တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' တို့ဖြင့် တွေ့ထိလတ်သော် ထိုသူသည် လူ, အချို့သောနတ်, အချို့သောဝေမာနိကပြိတ္တာတို့ကဲ့သို့ အပြစ်ရှိ မရှိ ရောနှောသော ချမ်းသာဆင်းရဲ ပြိုးပြွမ်းသည့် ဝေဒနာကို ခံစားရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤကံကို မည်းညစ် ဖြူစင်၍ မည်းညစ် ဖြူစင်သော အကျိုးရှိသည့် (ကဏှသုက္က ကဏှသုက္ကဝိပါက) ကံဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ မမည်းညစ် မဖြူစင်၍ မမည်းညစ် မဖြူစင်သော အကျိုးရှိသည့် ကံကုန်ဆုံးရန်ဖြစ်သော (အကဏှ အသုက္က အကဏှ အသုက္ကဝိပါက) ကံဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ထို ကံလေးပါးတို့တွင် မည်းညစ်၍ မည်းညစ်သော အကျိုးရှိသည့်ကံကို ပယ်ရန် လှုံ့ဆော်ခြင်း၊ ဖြူစင်၍ ဖြူစင်သော အကျိုး ရှိသည့် ကံကို ပယ်ရန် လှုံ့ဆော်ခြင်း၊ မည်းညစ် ဖြူစင်၍ မည်းညစ် ဖြူစင်သော အကျိုးရှိသည့် ကံကို ပယ်ရန် လှုံ့ဆော်ခြင်း မဂ်စေတနာကို မမည်းညစ် မဖြူစင်၍ မမည်းညစ် မဖြူစင်သော အကျိုးရှိသည့် ကံကုန်ဆုံးရန်ဖြစ်သော (အကဏှအသုက္က အကဏှ အသုက္ကဝိပါက) ကံ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြု၍ ငါဟောကြားအပ်သော ကံတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၄) ၄ - ကမ္မဝဂ် ===

၃ - သောဏကာယနသုတ်

၂၃၄။ ထိုအခါ သိခါမောဂ္ဂလာန်ပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေ၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား-

အသျှင်ဂေါတမ ယခင့် ယခင်နေ့တို့၌ သောဏကာယနလုလင်သည် အကျွန်ုပ်ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ “ရဟန်းဂေါတမသည် ကံအားလုံးတို့ကို မပြုရဟု ပညတ်၏၊ ကံအားလုံးတို့ကို မပြုရဟု ပညတ်သူသည် သတ္တလောက၏ ပြတ်ခြင်းကို ဆိုရာရောက်၏၊ အသျှင် ဤသတ္တလောကသည် ကံသဘောရှိ၏၊ ကံကို အားထုတ်ခြင်းကြောင့် တည်၏” ဟု အကျွန်ုပ်အား ဤစကားကို ဆိုပါသည်ဟု လျှောက်၏။

ပုဏ္ဏားသောဏကာယနလုလင်ကို မြင်ဖူးသည်ကိုမျှလည်း ငါမသိစဖူး၊ ဤသို့ သဘောရှိသော စကားကို ပြောဟောသည် ဟူသည်ကား အဘယ်မှာ ဖြစ်နိုင်အံ့နည်း။ ပုဏ္ဏား ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြု၍ ငါဟောကြားအပ်သော ကံတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ပုဏ္ဏား မည်းညစ်၍ မည်းညစ်သော အကျိုးရှိသည့် (ကဏှ ကဏှဝိပါက) ကံသည် ရှိ၏၊ ပုဏ္ဏား ဖြူစင်၍ ဖြူစင်သော အကျိုးရှိသည့် (သုက္ကသုက္ကဝိပါက) ကံသည် ရှိ၏၊ ပုဏ္ဏား မည်းညစ် ဖြူစင်၍ မည်းညစ် ဖြူစင်သော အကျိုးရှိသည့် (ကဏှသုက္က ကဏှသုက္ကဝိပါက) ကံသည် ရှိ၏၊ ပုဏ္ဏား မမည်းညစ် မဖြူစင်၍ မမည်းညစ် မဖြူစင်သော အကျိုးရှိသည့် ကံ ကုန်ဆုံးရန် ဖြစ်သော (အကဏှအသုက္က အကဏှ အသုက္ကဝိပါက) ကံသည် ရှိ၏။

ပုဏ္ဏား မည်းညစ်၍ မည်းညစ်သော အကျိုးရှိသည့် (ကဏှ ကဏှဝိပါက) ကံဟူသည် အဘယ်နည်း။ ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် အပြစ်ရှိသော ကာယသင်္ခါရကို ပြုစီရင်၏၊ အပြစ်ရှိသော ဝစီသင်္ခါရကို ပြုစီရင်၏၊ အပြစ်ရှိသော မနော သင်္ခါရကို ပြုစီရင်၏။ ထိုသူသည် အပြစ်ရှိသော ကာယ သင်္ခါရကို ပြုစီရင်သောကြောင့်, အပြစ်ရှိသော ဝစီသင်္ခါရကို ပြုစီရင်သောကြောင့်, အပြစ်ရှိသော မနော သင်္ခါရကို ပြုစီရင်သောကြောင့် အပြစ်ရှိသော လောက၌ ဖြစ်ရ၏၊ အပြစ်ရှိသော လောက၌ ဖြစ်လတ်သော် ထိုသူကို အပြစ်ရှိသော တွေ့ထိခြင်း ‘ဖဿ’ တို့သည် တွေ့ထိကုန်၏၊ အပြစ်ရှိသော တွေ့ထိခြင်း ‘ဖဿ’ တို့ဖြင့် တွေ့ထိလတ်သော် ထိုသူသည် ငရဲ၌ ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကဲ့သို့ အပြစ် ရှိသော စင်စစ် ဆင်းရဲသည့် ဝေဒနာကို ခံစားရ၏။ ပုဏ္ဏား ဤကံကို မည်းညစ်၍ မည်းညစ်သော အကျိုး ရှိသော (ကဏှ ကဏှဝိပါက) ကံဟု ဆိုအပ်၏။

ပုဏ္ဏား ဖြူစင်၍ ဖြူစင်သော အကျိုးရှိသည့် (သုက္က သုက္ကဝိပါက) ကံဟူသည် အဘယ်နည်း။ ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် အပြစ်မရှိသော ကာယသင်္ခါရကို ပြုစီရင်၏၊ အပြစ်မရှိသော ဝစီသင်္ခါရကို ပြုစီရင်၏၊ အပြစ်မရှိသော မနော သင်္ခါရကို ပြုစီရင်၏။ ထိုသူသည် အပြစ်မရှိသော ကာယ သင်္ခါရကို ပြုစီရင်သောကြောင့်, အပြစ်မရှိသော ဝစီသင်္ခါရကို ပြုစီရင်သောကြောင့်, အပြစ် မရှိသော မနော သင်္ခါရကို ပြုစီရင်သောကြောင့် အပြစ်မရှိသော လောက၌ ဖြစ်ရ၏၊ အပြစ်မရှိသော လောက၌ ဖြစ်လတ် သော် ထိုသူကို အပြစ်မရှိသော တွေ့ထိခြင်း ‘ဖဿ’ တို့သည် တွေ့ထိကုန်၏၊ အပြစ်မရှိသော တွေ့ထိခြင်း ‘ဖဿ’ တို့ဖြင့် တွေ့ထိလတ်သော် ထိုသူသည် သုဘကိဏှဗြဟ္မာတို့ကဲ့သို့ အပြစ်မရှိသော စင်စစ် ချမ်းသာသည့် ဝေဒနာကို ခံစားရ၏။ ပုဏ္ဏား ဤကံကို ဖြူစင်၍ ဖြူစင်သော အကျိုးရှိသည့် (သုက္က သုက္ကဝိပါက) ကံဟု ဆိုအပ်၏။

ပုဏ္ဏားး မည်းညစ် ဖြူစင်၍ မည်းညစ် ဖြူစင်သော အကျိုးရှိသည့် (ကဏှသုက္က ကဏှသုက္ကဝိပါက) ကံဟူသည် အဘယ်နည်း။ ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် အပြစ်ရှိမရှိ ရောနှောသော ကာယ သင်္ခါရကို ပြုစီရင်၏၊ အပြစ်ရှိမရှိ ရောနှောသော ဝစီသင်္ခါရကို ပြုစီရင်၏၊ အပြစ်ရှိမရှိ ရောနှောသော မနော သင်္ခါရကို ပြုစီရင်၏။ ထိုသူသည် အပြစ်ရှိမရှိ ရောနှောသော ကာယသင်္ခါရကို ပြုစီရင် သောကြောင့် အပြစ်ရှိမရှိ ရောနှောသော ဝစီသင်္ခါရကို ပြုစီရင်သောကြောင့် အပြစ်ရှိမရှိ ရောနှောသော မနော သင်္ခါရကို ပြုစီရင်သောကြောင့် အပြစ်ရှိမရှိ ရောနှောသော လောက၌ ဖြစ်ရ၏၊ အပြစ်ရှိမရှိ ရောနှောသော လောက၌ ဖြစ်လတ်သော် ထိုသူကို အပြစ်ရှိမရှိ ရောနှောသော တွေ့ထိခြင်း 'ဖဿ' တို့သည် တွေ့ထိကုန်၏၊ အပြစ်ရှိ မရှိရောနှောသော တွေ့ထိခြင်း 'ဖဿ'တို့ဖြင့် တွေ့ထိလတ်သော် ထိုသူသည် လူ, အချို့သောနတ်, အချို့သော ဝေမာနိကပြိတ္တာတို့ကဲ့သို့ ချမ်းသာဆင်းရဲ ပြိုးပြွမ်းသော ဝေဒနာကို ခံစားရ၏။ ပုဏ္ဏား ဤကံကို မည်းညစ် ဖြူစင်၍ မည်းညစ် ဖြူစင်သော အကျိုးရှိသော (ကဏှသုက္က ကဏှသုက္ကဝိပါက) ကံဟု ဆိုအပ်၏။

ပုဏ္ဏား မမည်းညစ် မဖြူစင်၍ မမည်းညစ် မဖြူစင်သော အကျိုးရှိသည့် ကံကုန်ဆုံးရန်ဖြစ်သော (အကဏှ အသုက္က အကဏှ အသုက္ကဝိပါက) ကံဟူသည် အဘယ်နည်း။ ပုဏ္ဏား ထို ကံတို့တွင် မည်းညစ်၍ မည်းညစ်သော အကျိုးရှိသော ကံကို ပယ်ရန် လှုံ့ဆော်ခြင်း၊ ဖြူစင်၍ ဖြူစင်သော အကျိုးရှိသော ကံကို ပယ်ရန် လှုံ့ဆော်ခြင်း၊ မည်းညစ် ဖြူစင်၍ မည်းညစ်ဖြူစင်သော အကျိုးရှိသော ကံကို ပယ်ရန် လှုံ့ဆော်ခြင်း မဂ်စေတနာကို မမည်းညစ် မဖြူစင်၍ မမည်းညစ် မဖြူစင်သော အကျိုး ရှိသည့် ကံကုန်ဆုံးရန် ဖြစ်သော (အကဏှအသုက္က အကဏှအသုက္က ဝိပါက) ကံဟု ဆိုအပ်၏။ ပုဏ္ဏား ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြု၍ ငါဟောကြားအပ်သော ကံတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၄) ၄ - ကမ္မဝဂ် ===

၄ - ပဥ္စမ သိက္ခာပဒသုတ်

၂၃၅။ ရဟန်းတို့ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြု၍ ငါဟောကြားအပ်သော ကံတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ မည်းညစ်၍ မည်းညစ်သော အကျိုးရှိသော (ကဏှ ကဏှဝိပါက) ကံသည် ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဖြူစင်၍ ဖြူစင်သော အကျိုးရှိသော (သုက္က သုက္ကဝိပါက) ကံသည် ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ မည်းညစ် ဖြူစင်၍ မည်းညစ် ဖြူစင်သော အကျိုးရှိသော (ကဏှသုက္က ကဏှသုက္ကဝိပါက)ကံသည် ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ မမည်းညစ် မဖြူစင်၍ မမည်းညစ် မဖြူစင်သော အကျိုးရှိသည့် ကံကုန်ဆုံးရန်ဖြစ်သော (အကဏှ အသုက္က အကဏှအသုက္ကဝိပါက) ကံသည် ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ မည်းညစ်၍ မည်းညစ်သော အကျိုးရှိသော (ကဏှ ကဏှဝိပါက) ကံဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် သူ့အသက်ကို သတ်၏၊ မပေးသည်ကို ယူ၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောဆို၏၊ မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မည်းညစ်၍ မည်းညစ်သော အကျိုးရှိသော (ကဏှ ကဏှဝိပါက) ကံ ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဖြူစင်၍ ဖြူစင်သော အကျိုးရှိသော (သုက္က သုက္ကဝိပါက) ကံဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မဟုတ် မမှန် ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဖြူစင်၍ ဖြူစင်သော အကျိုးရှိသော (သုက္က သုက္ကဝိပါက) ကံဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ မည်းညစ် ဖြူစင်၍ မည်းညစ် ဖြူစင်သော အကျိုးရှိသော (ကဏှသုက္က ကဏှ သုက္ကဝိပါက) ကံ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် အပြစ်ရှိ မရှိ ရောနှောသော ကာယသင်္ခါရကို ပြုစီရင်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မည်းညစ် ဖြူစင်၍ မည်းညစ် ဖြူစင်သော အကျိုးရှိသော (ကဏှသုက္က ကဏှ သုက္ကဝိပါက) ကံ ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ မမည်းညစ် မဖြူစင်၍ မမည်းညစ် မဖြူစင်သော အကျိုးရှိသော ကံကုန်ဆုံးရန် ဖြစ်သော (အကဏှ အသုက္က အကဏှအသုက္ကဝိပါက) ကံ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ထို ကံတို့တွင် မည်းညစ်၍ မည်းညစ်သော အကျိုးရှိသော ကံ ကို။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မမည်းညစ် မဖြူစင်၍ မမည်းညစ် မဖြူစင်သော အကျိုးရှိသော ကံကုန်ဆုံးရန်ဖြစ်သော (အကဏှအသုက္က အကဏှ အသုက္ကဝိပါက) ကံ ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြု၍ ငါဟောကြား အပ်သော ကံ တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၄) ၄ - ကမ္မဝဂ် ===

၅ - ဒုတိယ သိက္ခာပဒသုတ်

၂၃၆။ ရဟန်းတို့ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြု၍ ငါဟောကြားအပ်သော ကံတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ မည်းညစ်၍ မည်းညစ်သော အကျိုးရှိသော ကံသည် ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဖြူစင်၍ ဖြူစင်သော အကျိုးရှိသော ကံသည် ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ မည်းညစ် ဖြူစင်၍ မည်းညစ် ဖြူစင်သော အကျိုးရှိသော ကံသည် ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ မမည်းညစ် မဖြူစင်၍ မမည်းညစ် မဖြူစင်သော အကျိုးရှိသော ကံကုန်ဆုံးရန် ဖြစ်သော ကံ သည် ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ မည်းညစ်၍ မည်းညစ်သော အကျိုးရှိသော ကံဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် အမိကို သတ်၏၊ အဖကို သတ်၏၊ ရဟန္တာကို သတ်၏၊ မြတ်စွာဘုရားကို ပြစ်မှားလိုသောစိတ်ဖြင့် သွေးစိမ်းတည်စေ၏၊ သံဃာကို သင်းခွဲ၏။ ရဟန်းတို့ ဤကံကို မည်းညစ်၍ မည်းညစ်သော အကျိုးရှိသော ကံ ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဖြူစင်၍ ဖြူစင်သော အကျိုးရှိသော ကံ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကုန်းစကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ'မများ၊ ပျက်စီးစေလိုစိတ်မရှိ၊ မှန်ကန်သော အယူရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤကံကို ဖြူစင်၍ ဖြူစင်သော အကျိုးရှိသော ကံဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ မည်းညစ် ဖြူစင်၍ မည်းညစ် ဖြူစင်သော အကျိုးရှိသော ကံဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် အပြစ်ရှိ မရှိ ရောနှောသော ကာယသင်္ခါရကို ပြုစီရင်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤကံကို မည်းညစ် ဖြူစင်၍ မည်းညစ် ဖြူစင်သော အကျိုးရှိသော ကံ ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ မမည်းညစ် မဖြူစင်၍ မမည်းညစ် မဖြူစင်သောအကျိုးရှိသည့် ကံကုန်ဆုံးရန်ဖြစ်သော ကံဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ မည်းညစ်၍ မည်းညစ်သော အကျိုးရှိသော ကံကို။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤကံကို မမည်းညစ် မဖြူစင်၍ မမည်းညစ် မဖြူစင်သော အကျိုးရှိသည့် ကံကုန်ဆုံးရန်ဖြစ်သော ကံဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြု၍ ငါဟောကြားအပ်သော ကံတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၄) ၄ - ကမ္မဝဂ် ===

၆ - အရိယမဂ္ဂသုတ်

၂၃၇။ ရဟန်းတို့ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြု၍ ငါဟောကြားအပ်သော ကံတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ မည်းညစ်၍ မည်းညစ်သော အကျိုးရှိသည့် ကံသည် ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဖြူစင်၍ ဖြူစင်သော အကျိုးရှိသည့် ကံသည် ရှိ၏၊ မည်းညစ် ဖြူစင်၍ မည်းညစ်ဖြူ စင်သော အကျိုးရှိသည့် ကံသည် ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ မမည်းညစ် မဖြူစင်၍ မမည်းညစ် မဖြူစင်သော အကျိုးရှိသည့် ကံကုန်ဆုံးရန်ဖြစ်သော ကံသည် ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ မည်းညစ်၍ မည်းညစ်သော အကျိုးရှိသည့် ကံဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် အပြစ်ရှိသော ကာယသင်္ခါရကို ပြုစီရင်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤကံကို မည်းညစ်၍ မည်းညစ်သော အကျိုးရှိသည့် ကံဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဖြူစင်၍ ဖြူစင်သော အကျိုးရှိသည့် ကံဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် အပြစ်မရှိသော ကာယသင်္ခါရကို ပြုစီရင်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤကံကို ဖြူစင်၍ ဖြူစင်သော အကျိုးရှိသည့် ကံဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ မည်းညစ် ဖြူစင်၍ မည်းညစ် ဖြူစင်သော အကျိုးရှိသည့် ကံဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် အပြစ်ရှိ မရှိ ရောနှောသော ကာယသင်္ခါရကို ပြုစီရင်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤကံကို မည်းညစ် ဖြူစင်၍ မည်းညစ် ဖြူစင်သော အကျိုးရှိသည့် ကံဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ မမည်းညစ် မဖြူစင်၍ မမည်းညစ် မဖြူစင်သော အကျိုးရှိသည့် ကံကုန်ဆုံး ရန်ဖြစ်သော ကံ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ မှန်ကန်သော အယူ 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ' လည်းကောင်း။ပ။ မှန်ကန်သော တည်ကြည်ခြင်း 'သမ္မာ သမာဓိ' လည်းကောင်း တည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤကံကို မမည်းညစ် မဖြူစင်၍ မမည်းညစ် မဖြူစင်သော အကျိုးရှိသည့် ကံကုန်ဆုံးရန်ဖြစ်သော ကံဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြု၍ ငါ ဟောကြားအပ်သော ကံတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၄) ၄ - ကမ္မဝဂ် ===

၇ - ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်

၂၃၈။ ရဟန်းတို့ ကံတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ပ။ မည်းညစ်၍ မည်းညစ်သော အကျိုး ရှိသည့်။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် အပြစ်ရှိသော ကာယသင်္ခါရကို ပြုစီရင်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤကံကို မည်းညစ်၍ မည်းညစ်သော အကျိုးရှိသည့် ကံဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဖြူစင်၍ ဖြူစင်သော အကျိုးရှိသည့် ကံဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် အပြစ်မရှိသော ကာယသင်္ခါရကို ပြုစီရင်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤကံကို ဖြူစင်၍ ဖြူစင်သော အကျိုးရှိသည့် ကံဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ မည်းညစ် ဖြူစင်၍ မည်းညစ် ဖြူစင်သော အကျိုးရှိသည့် ကံဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် အပြစ်ရှိ မရှိ ရောနှောသော ကာယသင်္ခါရကို ပြုစီရင်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤကံကို မည်းညစ် ဖြူစင်၍ မည်းညစ် ဖြူစင်သော အကျိုးရှိသည့် ကံဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ မမည်းညစ် မဖြူစင်၍ မမည်းညစ် မဖြူစင်သော အကျိုးရှိသည့် ကံကုန်ဆုံးရန် ဖြစ်သော ကံဟူသည် အဘယ်နည်း။ သစ္စာလေးပါးကို သိကြောင်း အောက်မေ့မှု 'သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်'၊ သစ္စာလေးပါးကို သိကြောင်း ပညာ 'ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်'၊ သစ္စာလေးပါးကို သိကြောင်း လုံ့လ 'ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်'၊ သစ္စာလေးပါးကို သိကြောင်း နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်'၊ သစ္စာလေးပါးကို သိကြောင်း ငြိမ်းချမ်းမှု 'ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်'၊ သစ္စာလေးပါးကို သိကြောင်း တည်ကြည်မှု 'သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်'၊ သစ္စာ လေးပါးကို သိကြောင်း လျစ်လျူရှုမှု 'ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်'တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မမည်းညစ် မဖြူစင်၍ မမည်းညစ် မဖြူစင်သော အကျိုးရှိသည့် ကံကုန်ဆုံးရန် ဖြစ်သော ကံဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြု၍ ငါဟောကြားအပ်သော ကံတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၄) ၄ - ကမ္မဝဂ် ===

၈ - သာဝဇ္ဇသုတ်

၂၃၉။ ရဟန်းတို့ တရား လေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- အပြစ်ရှိသော ကာယကံ၊ အပြစ်ရှိသော ဝစီကံ၊ အပြစ်ရှိသော မနောကံ၊ အပြစ်ရှိသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရား လေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား လေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- အပြစ်မရှိသော ကာယကံ၊ အပြစ်မရှိသော ဝစီကံ၊ အပြစ်မရှိသော မနောကံ၊ အပြစ်မရှိသော သမ္မာဒိဋ္ဌိ တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရား လေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

------

၉ - အဗျာဗဇ္ဈသုတ်

၂၄၀။ ရဟန်းတို့ တရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- အပြစ်ရှိသော ကာယကံ၊ အပြစ်ရှိသော ဝစီကံ၊ အပြစ်ရှိသော မနောကံ၊ အပြစ်ရှိသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- အပြစ်မရှိသော ကာယကံ၊ အပြစ်မရှိသော ဝစီကံ၊ အပြစ်မရှိသော မနောကံ၊ အပြစ်မရှိသော သမ္မာဒိဋ္ဌိတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရား လေးမျိုး တို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ဤအတူ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၄) ၄ - ကမ္မဝဂ် ===

၁၀ - သမဏသုတ်

၂၄၁။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌သာလျှင် ပဌမသမဏမျိုး၊ ဤသာသနာတော်၌သာလျှင် ဒုတိယသမဏမျိုး၊ ဤသာသနာတော်၌သာလျှင် တတိယသမဏမျိုး၊ ဤသာသနာတော်၌သာလျှင် စတုတ္ထ သမဏမျိုးကို ရနိုင်ကုန်၏၊ သာသနာပြင်ပ အယူဝါဒတို့သည် ထို ဆိုပြီးသမဏလေးမျိုးတို့မှ ဆိတ်သုဉ်း ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရဲရင့်သော စကားကို ကြုံးဝါးကြကုန်လော့။

ရဟန်းတို့ ပဌမ သမဏမျိုး ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သံယောဇဉ် သုံးမျိုးတို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် အပါယ်သို့ ကျခြင်းသဘော မရှိသော ကိန်းသေမြဲသော အထက်မဂ် သုံးပါးလျှင် လားရာရှိသော သောတာပန် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ပဌမ သမဏမျိုးတည်း။

ရဟန်းတို့ ဒုတိယသမဏမျိုးဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သံယောဇဉ် သုံးမျိုးတို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' ပြစ်မှားခြင်း 'ဒေါသ' တွေဝေခြင်း 'မောဟ'တို့၏ ခေါင်းပါးခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း ဤလူ့ပြည်သို့ တစ်ကြိမ်သာ လာ၍ ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုသော သကဒါဂါမ် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ဒုတိယသမဏမျိုး တည်း။

ရဟန်းတို့ တတိယသမဏမျိုးဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ငါးမျိုးတို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် (ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌) ဥပပါတ်ပဋိသန္ဓေ နေ၍ ထို (ဘုံ)၌ သာလျှင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့ဖြစ်၍ ထို ဘုံမှ ပြန်လည်ခြင်း သဘော မရှိသော (အနာဂါမ် ဖြစ်၏)။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား တတိယသမဏမျိုးတည်း။

ရဟန်းတို့ စတုတ္ထသမဏမျိုး ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ ကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား စတုတ္ထသမဏမျိုးတည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌သာလျှင် ပဌမသမဏမျိုး၊ ဤသာသနာတော်၌သာလျှင် ဒုတိယ သမဏမျိုး၊ ဤသာသနာတော်၌သာလျှင် တတိယသမဏမျိုး၊ ဤသာသနာတော်၌သာလျှင် စတုတ္ထ သမဏမျိုး ကို ရအပ်၏၊ သာသနာပြင်ပအယူဝါဒတို့သည် ဤဆိုခဲ့ပြီးသမဏလေးမျိုးတို့မှ ဆိတ်သုဉ်း ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရဲရင့်သော စကားကို ကြုံးဝါးကြကုန်လော့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၄) ၄ - ကမ္မဝဂ် ===

၁၁ - သပ္ပုရိသာနိသံသသုတ်

၂၄၂။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းကို အမှီပြု၍ အာနိသင်လေးမျိုးတို့ကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်ကုန်၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- မြတ်သော သီလဖြင့် တိုးပွါး၏၊ မြတ်သော သမာဓိဖြင့် တိုးပွါး၏၊ မြတ်သော ပညာဖြင့် တိုးပွါး၏၊ မြတ်သော ဝိမုတ္တိဖြင့် တိုးပွါး၏။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းကို အမှီပြု၍ ဤအာနိသင် လေးမျိုးတို့ကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့် အပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဧကာဒသမသုတ်။

လေးခုမြောက် ကမ္မဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၅) ၅ - အာပတ္တိဘယဝဂ် ===

၁ - သံဃဘေဒကသုတ်

၂၄၃။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကောသမ္ဗီပြည် ဃောသိတာရုံကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်အာနန္ဒာအား မြတ်စွာဘုရားသည်- "အာနန္ဒာ ထို အဓိကရုဏ်းသည် ငြိမ်းပြီလော" ဟု မိန့်တော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား ထို အဓိကရုဏ်းသည် အဘယ်မှာ ငြိမ်းပါအံ့နည်း၊ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ၏ အတူနေ တပည့် ဗာဟိယမည်သော ရဟန်းသည် သံဃာကွဲပြားရန်နည်းမျိုးစုံ အားထုတ်လျက် ရပ်တည် နေပါ၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်ရာ၌ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် စကားတစ်ခွန်းမျှ ပြောစကောင်း၏ဟူ၍ မအောက်မေ့ပါ ဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ အနုရုဒ္ဓါသည် သံဃာ့အလယ်ဝယ် အဓိကရုဏ်းတို့၌ အဘယ်အခါက မေးစိစစ်ဖူးသနည်း၊ အာနန္ဒာ ဖြစ်ပေါ်သမျှ အဓိကရုဏ်းအားလုံးတို့ကို သင်တို့သော်လည်း ငြိမ်းစေရမည် မဟုတ်ပါလော၊ သာရိပုတြာ မောဂ္ဂလာန်တို့သော်လည်း ငြိမ်းစေကြရမည် မဟုတ်ပါလော။

အာနန္ဒာ ဤအကျိုးထူး လေးမျိုးတို့ကို မြင်သော ရဟန်းယုတ်သည် သံဃာကွဲပြားခြင်းကို နှစ်သက် လိုလား၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းယုတ်သည် သီလမရှိ ယုတ်ညံ့သော သဘောရှိ၏၊ မစင်ကြယ် ယုံမှားဖွယ် အကျင့်ရှိ၏၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သော အမှုရှိ၏၊ ရဟန်း မဟုတ်ဘဲလျက် ရဟန်းဟု ဝန်ခံ၏၊ မြတ်သော အကျင့် မရှိဘဲလျက် မြတ်သော အကျင့်ရှိ၏ဟု ဝန်ခံ၏၊ အတွင်းပုပ်၏၊ (ကိလေသာ) မိုးစွတ်၏၊ ယောက်သွားပုပ်ကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းအား- "ဤရဟန်းသည် 'သီလမရှိ ယုတ်ညံ့သော သဘောရှိ၏၊ မစင်ကြယ် ယုံမှားဖွယ်အကျင့်ရှိ၏၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သော အမှုရှိ၏၊ ရဟန်းမဟုတ်ဘဲလျက် ရဟန်းဟု ဝန်ခံ၏၊ မြတ်သော အကျင့် မရှိဘဲလျက် မြတ်သော အကျင့်ရှိ၏ဟု ဝန်ခံ၏၊ အတွင်းပုပ်၏၊ (ကိလေသာ) မိုးစွတ်၏၊ ယောက်သွားပုပ်ကဲ့သို့ ဖြစ်၏'ဟု ငါ့ကိုရဟန်းတို့ အကယ်၍ သိကုန်မူ ညီညွတ်လျှင် ငါ့ကို ဖျက်ဆီးကြလိမ့်မည်၊ မညီညွတ်လျှင်မူကား ငါ့ကို ဖျက်ဆီး နိုင်ကြ လိမ့်မည် မဟုတ်" ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ဤပဌမအကျိုးထူးကို မြင်သော ရဟန်းယုတ်သည် သံဃာကွဲပြားခြင်းကို နှစ်သက်လိုလား၏။

အာနန္ဒာ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းယုတ်သည် မှားသော အယူရှိ၏၊ အပိုင်းအခြားကို ယူတတ် သော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ထိုရဟန်းအား- "ဤရဟန်းသည် 'မှားသော အယူရှိ၏၊ အပိုင်းအခြားကို ယူတတ်သော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့် ပြည့်စုံ၏'ဟု ငါ့ကို ရဟန်းတို့ အကယ်၍ သိကုန်မူ ညီညွတ်လျှင် ငါ့ကို ဖျက်ဆီးကြ လိမ့်မည်၊ မညီညွတ်လျှင်မူကား ငါ့ကို ဖျက်ဆီးနိုင်ကြလိမ့်မည် မဟုတ်" ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ဤဒုတိယအကျိုးထူးကို မြင်သော ရဟန်းယုတ်သည် သံဃာကွဲပြားခြင်းကို နှစ်သက်လိုလား၏။

အာနန္ဒာ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းယုတ်သည် မှားသော အသက်မွေးမှု ရှိ၏။ မှားသော အသက်မွေးမှုဖြင့် အသက်မွေး၏၊ ထိုရဟန်းအား- "ဤရဟန်းသည် 'မှားသော အသက်မွေးမှု ရှိ၏၊ မှားသော အသက်မွေးမှုဖြင့် အသက်မွေး၏' ဟု ငါ့ကို ရဟန်းတို့ အကယ်၍ သိကုန်မူ ညီညွတ်လျှင် ငါ့ကို ဖျက်ဆီးကြ လိမ့်မည်၊ မညီညွတ်လျှင်မူကား ငါ့ကို ဖျက်ဆီးနိုင်ကြလိမ့်မည် မဟုတ်" ဟု အကြံ ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ဤတတိယ အကျိုးထူးကို မြင်၍ ရဟန်းယုတ်သည် သံဃာကွဲပြားခြင်းကို နှစ်သက် လိုလား၏။

အာနန္ဒာ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းယုတ်သည် လာဘ်ကို အလိုရှိ၏၊ အရိုအသေပြုမှုကို အလိုရှိ၏၊ မထီမဲ့မြင် မပြုမှုကို အလိုရှိ၏။ ထိုရဟန်းအား- "ဤရဟန်းသည် 'လာဘ်ကို အလိုရှိ၏၊ အရို အသေ

ပြုမှုကို အလိုရှိ၏၊ မထိမဲ့မြင် မပြုမှုကို အလိုရှိ၏' ဟု ငါ့ကို ရဟန်းတို့ အကယ်၍ သိကုန်မူ ညီညွတ်လျှင် ငါ့ကို အရိုအသေပြုကြလိမ့်မည် မဟုတ်၊ အလေးပြုကြလိမ့်မည် မဟုတ်၊ မြတ်နိုးကြလိမ့်မည် မဟုတ်၊ ပူဇော်ကြလိမ့်မည် မဟုတ်၊ မညီညွတ်လျှင်ကား ငါ့ကို အရိုအသေပြုကြလိမ့်မည်၊ အလေးပြုကြလိမ့်မည်၊ မြတ်နိုးကြလိမ့်မည်၊ ပူဇော်ကြလိမ့်မည်" ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ဤစတုတ္ထအကျိုး ထူးကို မြင်၍ ရဟန်းယုတ်သည် သံဃာကွဲပြားခြင်းကို နှစ်သက်လိုလား၏။ အာနန္ဒာ ဤအကျိုးထူး လေးမျိုးတို့ကို မြင်သော ရဟန်းယုတ်သည် သံဃာကွဲပြားခြင်းကို နှစ်သက်လိုလား၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၅) ၅ - အာပတ္တိဘယဝဂ် ===

၂ - အာပတ္တိဘယသုတ်

၂၄၄။ ရဟန်းတို့ အာပတ်ကို အကြောင်းပြု၍ဖြစ်သော ဘေးတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ အပြစ်ကို လွန်ကျူးသော ခိုးသူကို ဖမ်း၍ "မင်းမြတ် ဤသူသည် အပြစ်ကို လွန်ကျူးသော ခိုးသူပါတည်း၊ ဤခိုးသူအား မင်းမြတ်သည် ဒဏ်ထားတော်မူ ပါလော့" ဟု ဆို၍ မင်းအား ပြကုန်ရာ၏။ ထို ခိုးသူကို မင်းသည် "အချင်းတို့ သွားကြလော့၊ ဤယောကျ်ားကို ခိုင်မြဲသော ကြိုးဖြင့် တင်းကြပ်စွာ လက်ပြန် တုပ်နှောင်လျက် ခေါင်းတုံးရိတ်၍ အသံမြည်ဟီးသော ထက်စည်တီးကာ လမ်းတိုင်း လမ်းတိုင်း လမ်း ဆုံတိုင်း လမ်းဆုံတိုင်းသို့ လှည့်လည်ခေါ်ဆောင်၍ တောင်တံခါးမှ ထုတ်ပြီးလျှင် မြို့တောင်အရပ် (သူသတ်ကုန်း)၌ ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ကုန်လော့" ဟု ဆိုရာ၏။ ထို ခိုးသူကို မင်းချင်းယောကျ်ားတို့သည် ခိုင်မြဲသော ကြိုးဖြင့် တင်းကြပ်စွာ လက်ပြန် တုပ်နှောင်လျက် ခေါင်းတုံးရိတ်၍ အသံမြည်ဟီးသော ထက်စည်တီးကာ လမ်းတိုင်း လမ်းတိုင်း လမ်းဆုံတိုင်း လမ်းဆုံတိုင်း သို့ လှည့်လည်ခေါ်ဆောင်၍ တောင်တံခါးမှ ထုတ်ပြီးလျှင် မြို့တောင်အရပ် (သူသတ်ကုန်း)၌ ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ကုန်ရာ၏။

ထိုသို့ဖြစ်ရာဝယ် တစ်နေရာ၌ ရပ်တည်နေသော ယောကျ်ား တစ်ယောက်အား- "အချင်းတို့ ဤယောကျ်ားသည် ယုတ်ညံ့၍ ဦးခေါင်းဖြတ်ထိုက်သည့် ကဲ့ရဲ့ဖွယ်အမှုကို ပြုခဲ့၏တကား၊ ယင်း အကြောင်းကြောင့် မင်းချင်း ယောကျ်ားတို့သည် ခိုင်မြဲသော ကြိုးဖြင့် တင်းကြပ်စွာ လက်ပြန် တုပ်နှောင် လျက် ခေါင်းတုံးရိတ်၍ အသံမြည်ဟီးသော ထက်စည်တီးကာ လမ်းတိုင်း လမ်းတိုင်း လမ်းဆုံတိုင်း လမ်းဆုံတိုင်း သို့ လှည့်လည် ခေါ်ဆောင်၍ တောင်တံခါးမှ ထုတ်ပြီးလျှင် မြို့တောင်အရပ် (သူသတ်ကုန်း) ၌ ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ကြကုန်ဘိ၏၊ ထို ငါသည် ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ထိုက်သည့် ဤသို့ သဘောရှိသော ကဲ့ရဲ့ဖွယ်ရာ ထိုသူ၏ မကောင်းမှုကံမျိုးကို စင်စစ် မပြုအံ့" ဟု အကြံဖြစ်ရာသကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် တစ်စုံ တစ်ယောက်သော ရဟန်းအားသော်လည်းကောင်း၊ ရဟန်းမိန်းမအား သော် လည်းကောင်း ပါရာဇိက အာပတ်တို့၌ ဤသို့ပြင်းပြသော ကြောက်လန့်ဖွယ် ဘေးဟူသော အမှတ်သည် ရှေးရှုထင်လာခဲ့မူ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား "ပါရာဇိကအာပတ် မသင့်သေးလျှင်လည်း သင့်တော့မည် မဟုတ်၊ ပါရာဇိကအာပတ် သင့်ပြီးဖြစ်လျှင်လည်းတရားအားလျော်စွာ ကုစားလိမ့်မည်" ဟူသော ထို အကျိုးကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏။

ရဟန်းတို့ ယောက်ျားသည် အဝတ်နက်ကို ဝတ်၍ ဆံပင်တို့ကို ဖြန့်ကြဲလျက် ကျည်ပွေ့ ပခုံးထမ်းကာ လူများအပေါင်းသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် "အသျှင်တို့ အကျွန်ုပ်သည် ကျည်ပွေ့ဖြင့် ရိုက်ပုတ်ထိုက်သည့် ကဲ့ရဲ့ဖွယ် မကောင်းမှုကို ပြုမိပြီ၊ အကျွန်ုပ်အတွက် အသျှင်တို့ နှစ်သက်သည့် အမှုကို ပြုပါအံ့" ဟု ဆိုရာ၏။ ထိုသို့ ပြောဆိုရာဝယ် တစ်နေရာ၌ ရပ်တည်နေသော ယောက်ျား တစ်ယောက်အား- "အချင်း တို့ ဤယောက်ျားသည် ယုတ်ညံ့၍ ကျည်ပွေ့ဖြင့် ပုတ်ခတ်ထိုက်သည့် ကဲ့ရဲ့ဖွယ်အမှုကို ပြုခဲ့၏တကား၊ ယင်းအကြောင်းကြောင့် အဝတ်နက်ကို ဝတ်၍ ဆံပင်တို့ကို ဖြန့်ကြဲလျက် ကျည်ပွေ့ ပခုံးထမ်းကာ လူများ အပေါင်းသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် 'အသျှင်တို့ အကျွန်ုပ်သည် ကျည်ပွေ့ဖြင့် ပုတ်ခတ်ထိုက်သည့် ကဲ့ရဲ့ဖွယ် မကောင်းမှုကို ပြုမိပြီ၊ အကျွန်ုပ်အတွက် အသျှင်တို့ နှစ်သက်သည့် အမှုကို ပြုပါအံ့'ဟု ဆိုရတုံဘိ၏။ ထို ငါသည် ကျည်ပွေ့ဖြင့် ပုတ်ခတ်ထိုက်သည့် ဤသို့ သဘောရှိသော ကဲ့ရဲ့ဖွယ်ရာ ထိုသူ၏ မကောင်းမှု ကံမျိုးကို စင်စစ် မပြုအံ့" ဟု အကြံဖြစ်ရာသကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူ သာလျှင် တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရဟန်းအားသော် လည်းကောင်း၊ ရဟန်းမိန်းမအားသော် လည်းကောင်း သံဃာဒိသိသ်အာပတ်တို့၌ ဤသို့ ပြင်းပြသော ကြောက်လန့်ဖွယ် ဘေးဟူသော အမှတ်သည် ရှေးရှု ထင်လာခဲ့မူ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား "သံဃာ ဒိသိသ်အာပတ် မသင့်သေးလျှင်လည်း သင့်တော့မည် မဟုတ်၊ သံဃာ့ဒိသိသ်အာပတ် သင့်ပြီးဖြစ်လျှင်လည်းတရားအားလျော်စွာ ကုစားလိမ့်မည်" ဟူသော ထို အကျိုးကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့် အပ်၏။

ရဟန်းတို့ ယောက်ျားသည် အဝတ်နက်ကို ဝတ်၍ ဆံပင်တို့ကို ဖြန့်ကြဲလျက် ပြာထုပ်ပခုံးတင်ကာ လူများအပေါင်းသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင်- "အသျှင်တို့ အကျွန်ုပ်သည် ပြာထုပ်ဖြင့် (ဦးခေါင်းကို) ပုတ်ခတ်ထိုက်သည့် ကဲ့ရဲ့ဖွယ် မကောင်းမှုကို ပြုမိပြီ၊ အကျွန်ုပ်အတွက် အသျှင်တို့ နှစ်သက်သည့် အမှုကို ပြုပါအံ့" ဟု ဆိုရာ၏။ ထိုသို့ ပြောဆိုရာဝယ် တစ်နေရာ၌ ရပ်တည်နေသော ယောက်ျားတစ်ယောက်အား- "အချင်းတို့ ဤယောက်ျားသည် ယုတ်ညံ့၍ ပြာထုပ်ဖြင့် (ဦးခေါင်းကို) ပုတ်ခတ်ထိုက်သည့် ကဲ့ရဲ့ဖွယ်အမှုကို ပြုခဲ့၏တကား၊ ယင်းအကြောင်းကြောင့် အဝတ်နက်ကို ဝတ်၍ ဆံပင်တို့ကို ဖြန့်ကြဲလျက် ပြာထုပ် ပခုံးတင်ကာ လူများအပေါင်းသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် 'အသျှင်တို့ အကျွန်ုပ်သည် ပြာထုပ်ဖြင့် ပုတ်ခတ်ထိုက်သည့် ကဲ့ရဲ့ဖွယ် မကောင်းမှုကို ပြုမိပြီ၊ အကျွန်ုပ်အတွက် အသျှင်တို့ နှစ်သက်သည့် အမှုကို ပြုပါအံ့" ဟု ဆိုရတုံဘိ၏။ ထို ငါသည် ပြာထုပ်ဖြင့် ပုတ်ခတ်ထိုက်သည့် ဤသို့ သဘောရှိသော ကဲ့ရဲ့ဖွယ်ရာ မကောင်းမှုကံမျိုးကို စင်စစ် မပြုအံ့" ဟု အကြံဖြစ်ရာသကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရဟန်းအားသော် လည်းကောင်း၊ ရဟန်းမိန်းမအားသော် လည်းကောင်း ပါစိတ် အာပတ်တို့၌ ဤသို့ပြင်းပြသော ကြောက်လန့်ဖွယ် ဘေး ဟူသော အမှတ်သည် ရှေးရှုထင်လာခဲ့မူ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား "ပါစိတ်အာပတ် မသင့်သေးလျှင်လည်း သင့်တော့မည် မဟုတ်၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်ပြီး ဖြစ်လျှင်လည်းတရားအားလျော်စွာ ကုစားလိမ့်မည်" ဟူသော ထို အကျိုးကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏။

ရဟန်းတို့ ယောက်ျားသည် အဝတ်နက်ကို ဝတ်၍ ဆံပင်တို့ကို ဖြန့်ကြဲလျက် လူများအပေါင်းသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင်- "အသျှင်တို့ အကျွန်ုပ်သည် စွပ်စွဲထိုက်သည့် ကဲ့ရဲ့ဖွယ် မကောင်းမှုကို ပြုမိပြီ၊ အကျွန်ုပ်အတွက် အသျှင်တို့ နှစ်သက်သည့် အမှုကို ပြုပါအံ့" ဟု ဆိုရာ၏။ ထိုသို့ ပြောဆိုရာဝယ် တစ်နေရာ၌ ရပ်တည်နေသော ယောက်ျားတစ်ယောက်အား- "အချင်းတို့ ဤယောက်ျားသည် စွပ်စွဲထိုက်သည့် ကဲ့ရဲ့ဖွယ် မကောင်းမှုကို ပြုခဲ့၏တကား၊ ယင်းအကြောင်းကြောင့် အဝတ်နက်ကို ဝတ်၍ ဆံပင်တို့ကို ဖြန့်ကြဲလျက် လူများအပေါင်းသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် 'အသျှင်တို့ အကျွန်ုပ်သည် စွပ်စွဲထိုက်သည့် ကဲ့ရဲ့ဖွယ် မကောင်းမှုကို ပြုမိပြီ၊ အကျွန်ုပ်အတွက် အသျှင်တို့ နှစ်သက်သည့် အမှုကို ပြုပါအံ့" ဟု ဆိုရတုံဘိ၏။ ထို ငါသည် စွပ်စွဲထိုက်သည့် ဤသို့သဘောရှိသော ကဲ့ရဲ့ဖွယ်ရာ ထိုသူ၏ မကောင်းမှုကံမျိုးကို မပြုအံ့" ဟု အကြံဖြစ်ရာသကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် တစ်စုံတစ် ယောက်သော ရဟန်းအားသော် လည်းကောင်း၊ ရဟန်းမိန်းမအားသော်လည်းကောင်း ပါဋိဒေသနီအာပတ်တို့၌ ဤသို့ ပြင်းပြသော

ကြောက်လန့်ဖွယ် ဘေး ဟူသော အမှတ်သည် ရှေးရှုထင်လာခဲ့မူ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား “ပါဠိဒေသနီအာပတ် မသင့်သေးလျှင်လည်း သင့်တော့မည် မဟုတ်၊ ပါဠိဒေသနီအာပတ် သင့်ပြီးဖြစ်လျှင်လည်း တရားအား လျော်စွာ ကုစား လိမ့်မည်” ဟူသော ထို အကျိုးကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏။ ရဟန်းတို့ အာပတ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဖြစ်သော ဘေးတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၅) ၅ - အာပတ္တိဘယဝဂ် ===

၃ - သိက္ခာနိသံသသုတ်

၂၄၅။ ရဟန်းတို့ အကျင့်သိက္ခာ ဟူသော အကျိုး ‘အာနိသင်’၊ လွန်ကဲသော ပညာ၊ ဝိမုတ္တိ ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ ဟူသော အနှစ်၊ သတိ ဟူသော အကြီးအမှူးရှိသည့် ဤမြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး ရ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် အကျင့်သိက္ခာဟူသော အကျိုး ‘အာနိသင်’ ရှိသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ မကြည်ညို ကုန်သေးသူတို့ ကြည်ညိုရန်, ကြည်ညိုပြီးသူတို့ အကြည်ညိုတိုးပွါးရန် တပည့်တို့အား လွန်မြတ်သော ကျင့်ဝတ် ‘အဘိသမာ စာရိက’ သိက္ခာကို ငါ ပညတ်အပ်ပြီ၊ ရဟန်းတို့ မကြည်ညိုသေးသူတို့ ကြည်ညိုရန်, ကြည်ညိုပြီးသူတို့ အကြည်ညို တိုးပွါးရန် တပည့်တို့အား ငါ ပညတ် ထားတိုင်းသော လွန်မြတ်သည့် ကျင့်ဝတ် ‘အဘိသမာစာရိက’ သိက္ခာကို ထိုရဟန်းသည် မကျိုး မပေါက် မပြောက် မကျားသည်ကို ပြုလျက် သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ကောင်းစွာ ဝဋ်ဆင်းရဲကုန်ရန် တပည့်တို့အား (မဂ်ဟူသော) မြတ်သော အကျင့်၏ အစဦးဖြစ်သော ‘အာဒိဗြဟ္မစရိယိက’ သိက္ခာကို ငါ ပညတ်အပ်ပြီ၊ ရဟန်းတို့ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ကောင်းစွာ ဝဋ်ဆင်းရဲကုန်ရန် တပည့် တို့အား ငါပညတ်ထားတိုင်းသော မြတ်သော အကျင့်၏ အစဦး ‘အာဒိဗြဟ္မစရိယိက’ သိက္ခာကို ထိုရဟန်းသည် မကျိုး မပေါက် မပြောက် မကျားသည်ကို ပြုလျက် သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် အကျင့်သိက္ခာဟူသော အကျိုးအာနိသင်ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် လွန်ကဲသော ပညာရှိသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ကောင်းစွာ ဝဋ်ဆင်းရဲကုန်ရန် တပည့်တို့အား (သစ္စာလေးပါး) တရားတို့ကို ငါ ဟောကြားအပ်ပြီ၊ ရဟန်းတို့ တပည့်တို့အား ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ကောင်းစွာ ဝဋ်ဆင်းရဲကုန်ရန် ငါဟောကြား ထားတိုင်းသော တရားတို့ကို ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် (မဂ်) ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ရှုမြင်အပ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လွန်ကဲသော ပညာရှိ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ဝိမုတ္တိ ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ ဟူသော အနှစ်ရှိသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာ တော်၌ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ကောင်းစွာ ဝဋ်ဆင်းရဲ ကုန်ရန် တပည့်တို့အား (သစ္စာလေးပါး) တရားတို့ကို ငါ ဟောကြားအပ်ပြီ၊ ရဟန်းတို့ တပည့်တို့အား ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ကောင်းစွာ ဝဋ်ဆင်းရဲကုန်ရန် ငါ ဟောကြားထားတိုင်းသော တရားတို့ကို ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဝိမုတ္တိ ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ ဖြင့် တွေ့ထိအပ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဝိမုတ္တိ ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ဟူသော အနှစ်ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် သတိဟူသော အကြီးအမှူးရှိသနည်း၊ “ဤသို့ ပညတ်တော်မူတိုင်းသော မပြည့်စုံသေးသော လွန်မြတ်သည့် ကျင့်ဝတ် ‘အဘိသမာစာရိကသိက္ခာ’ ကိုမူလည်း ပြည့်စေအံ့၊ ပြည့်စုံပြီးသော လွန်မြတ်သည့် ကျင့်ဝတ်သိက္ခာကိုမူလည်း ထို ထို အရာ၌ ပညာဖြင့် မြှင့်တင်အံ့” ဟု မိမိသန္တာန်၌ သာလျှင် သတိသည် ကောင်းစွာ ထင်၏၊ “ဤသို့ ပညတ်တော်မူတိုင်းသော မပြည့်စုံသေးသော (မဂ်တည်းဟူသော) အကျင့်မြတ်၏ အစဦး ‘အာဒိဗြဟ္မစရိယိက’ သိက္ခာကိုမူလည်း ပြည့်စေအံ့၊ ပြည့်စုံပြီးသော အကျင့်မြတ်၏ အစဦး သိက္ခာကို မူလည်း ထို ထို အရာ၌ ပညာဖြင့် မြှင့်တင်အံ့” ဟု မိမိသန္တာန်၌ သာလျှင် သတိသည် ကောင်းစွာ ထင်၏၊ “ဤသို့ ပညတ်တော်မူတိုင်းသော ကောင်းစွာ မရှုမဆင်ခြင်အပ် သေးသော တရားကိုမူလည်း ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ရှုဆင်ခြင်အံ့၊ ကောင်းစွာ ရှုဆင်ခြင်ပြီးသော တရား ကိုမူလည်း ထို ထို အရာ၌ ပညာဖြင့် မြှင့်တင်အံ့” ဟု မိမိသန္တာန်၌ သာလျှင် သတိသည် ကောင်းစွာ ထင်၏၊ “ဤသို့ ပညတ်တော်မူတိုင်းသော မတွေ့ထိအပ်သေးသော တရားကို မူလည်း ဝိမုတ္တိ ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ ဖြင့် တွေ့ထိစေအံ့၊ တွေ့ထိပြီးသော တရားကိုမူလည်း ထို ထို အရာ၌ ပညာဖြင့် မြှင့်တင်အံ့” ဟု မိမိသန္တာန်၌ သာလျှင် သတိသည် ကောင်းစွာ ထင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သတိဟူသော အကြီးအမှူး ရှိ၏။

“ရဟန်းတို့ သိက္ခာဟူသော အကျိုး ‘အာနိသင်’၊ လွန်ကဲသော ပညာ၊ ဝိမုတ္တိ ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ဟူသော အနှစ်၊ သတိဟူသော အကြီးအမှူးရှိသည့် မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးရ၏” ဟူသော စကားသည် ဤသည်ကို စွဲ၍ဆိုခဲ့သော စကားဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၅) ၅ - အာပတ္တိဘယဝဂ် ===

၄ - သေယျာသုတ်

၂၄၆။ ရဟန်းတို့ အိပ်ခြင်းတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ပြိတ္တာတို့၏ အိပ်ခြင်း၊ ကာမဂုဏ်ခံစားသူတို့၏ အိပ်ခြင်း၊ ခြင်္သေ့တို့၏ အိပ်ခြင်း၊ မြတ်စွာဘုရားတို့၏ အိပ်ခြင်းတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ပြိတ္တာတို့၏ အိပ်ခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ပြိတ္တာတို့သည် များသောအားဖြင့် ပက်လက် အိပ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ပြိတ္တာတို့၏ အိပ်ခြင်း ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ကာမဂုဏ်ခံစားသူတို့၏ အိပ်ခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ကာမဂုဏ်ခံစားသူတို့သည် များသော အားဖြင့် လက်ဝဲနံပါးဖြင့် အိပ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ကာမဂုဏ်ခံစားသူတို့၏ အိပ်ခြင်း ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ခြင်္သေ့တို့၏ အိပ်ခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ သားတို့သနင်း ခြင်္သေ့မင်းသည် ခြေတစ်ဖက်ဖြင့် ခြေတစ်ဖက်ကို စဉ်းငယ်လွန်ကာ တင်ထား၍ ပေါင်အတွင်း၌ အမြီးကို ထည့်သွင်းလျက် လက်ယာနံပါးဖြင့် အိပ်၏၊ ထို ခြင်္သေ့သည် အိပ်ရာမှ နိုးလတ်သော် ရှေ့ပိုင်းကိုယ်ကို စဉ်းငယ် ညွတ်စေ၍ နောက်ပိုင်းကိုယ်ကို စောင်းလှည့်၍ ကြည့်၏။ ရဟန်းတို့ သားတို့သနင်း ခြင်္သေ့မင်းသည် ခန္ဓာကိုယ်၏ တစ်စုံတစ်ရာ ဖောက်ပြန်နေသည်ကို လည်းကောင်း၊ ရွေ့ရှားနေသည်ကိုလည်းကောင်း

အကယ်၍ မြင်ရအံ့၊ ရဟန်းတို့ ထိုသို့ မြင်ခြင်းကြောင့် သားတို့သနင်း ခြင်္သေ့မင်းသည် မနှစ်မြို့ခြင်း ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ သားတို့သနင်း ခြင်္သေ့မင်းသည် ခန္ဓာကိုယ်၏ တစ်စုံတစ်ရာ ဖောက်ပြန်နေသည်ကို လည်းကောင်း၊ ရွေ့ရှားနေသည်ကို လည်းကောင်း အကယ်၍ မမြင်အံ့၊ ရဟန်းတို့ ထိုသို့ မမြင်ခြင်း ကြောင့် သားတို့သနင်း ခြင်္သေ့မင်းသည် နှစ်မြို့၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ခြင်္သေ့တို့၏ အိပ်ခြင်း ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားတို့၏ အိပ်ခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင်။ပ။ စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မြတ်စွာဘုရားတို့၏ အိပ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အိပ်ခြင်းတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၅) ၅ - အာပတ္တိဘယဝဂ် ===

၅ - ထူပါရဟသုတ်

၂၄၇။ ရဟန်းတို့ စေတီထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူ သော မြတ်စွာဘုရားသည် စေတီထိုက်၏၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည် စေတီထိုက်၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် (အရိယာ) သာဝကသည် စေတီထိုက်၏၊ စကြဝတေးမင်းသည် စေတီထိုက်၏။ ရဟန်းတို့ စေတီထိုက် သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၅) ၅ - အာပတ္တိဘယဝဂ် ===

၆ - ပညာဝုဒ္ဓိသုတ်

၂၄၈။ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့သည် ပညာတိုးပွါးရန် ဖြစ်ကုန်၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- သူတော်ကောင်းကို မှီဝဲဆည်းကပ်ခြင်း၊ သူတော်ကောင်းတရားကို ကြားနာခြင်း၊ အသင့် အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း၊ (လောကုတ္တရာ)တရား အားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်း တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရား လေးမျိုး တို့သည် ပညာတိုးပွါးရန် ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၅) ၅ - အာပတ္တိဘယဝဂ် ===

၇ - ဗဟုကာရသုတ်

၂၄၉။ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့သည် လူပုဂ္ဂိုလ်အား ကျေးဇူးများကုန်၏။ အဘယ် လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- သူတော်ကောင်းကို မှီဝဲဆည်းကပ်ခြင်း၊ သူတော်ကောင်းတရားကို ကြားနာခြင်း၊ အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း၊ (လောကုတ္တရာ)တရား အားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်း တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရား လေးမျိုးတို့သည် လူပုဂ္ဂိုလ်အား ကျေးဇူးများကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၅) ၅ - အာပတ္တိဘယဝဂ် ===

၈ - ပဌမ ဝေါဟာရသုတ်

၂၅၀။ ရဟန်းတို့ အရိယာမဟုတ်သူတို့၏ ပြောဆိုခြင်းတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- မမြင်သည်၌ မြင်၏ဟု ပြောဆိုခြင်း၊ မကြားသည်၌ ကြား၏ဟု ပြောဆိုခြင်း၊ မတွေ့သည်၌ တွေ့၏ ဟု ပြောဆိုခြင်း၊ မသိသည်၌ သိ၏ဟု ပြောဆိုခြင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ အရိယာ မဟုတ်သူတို့၏ ပြောဆိုခြင်းတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၅) ၅ - အာပတ္တိဘယဝဂ် ===

၉ - ဒုတိယ ဝေါဟာရသုတ်

၂၅၁။ ရဟန်းတို့ အရိယာတို့၏ ပြောဆိုခြင်းတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- မမြင်သည်၌ မမြင်ဟု ပြောဆိုခြင်း၊ မကြားသည်၌ မကြားဟု ပြောဆိုခြင်း၊ မတွေ့သည်၌ မတွေ့ဟု ပြောဆိုခြင်း၊ မသိသည်၌ မသိဟု ပြောဆိုခြင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ အရိယာတို့၏ ပြောဆိုခြင်း တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၅) ၅ - အာပတ္တိဘယဝဂ် ===

၁၀ - တတိယ ဝေါဟာရသုတ်

၂၅၂။ ရဟန်းတို့ အရိယာမဟုတ်သူတို့၏ ပြောဆိုခြင်းတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- မြင်သည်၌ မမြင်ဟု ပြောဆိုခြင်း၊ ကြားသည်၌ မကြားဟု ပြောဆိုခြင်း၊ တွေ့သည်၌ မတွေ့ဟု ပြောဆိုခြင်း၊ သိသည်၌ မသိဟု ပြောဆိုခြင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ အရိယာမဟုတ်သူတို့၏ ပြောဆိုခြင်းတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၅) ၅ - အာပတ္တိဘယဝဂ် ===

၁၁ - စတုတ္ထ ဝေါဟာရသုတ်

၂၅၃။ ရဟန်းတို့ အရိယာတို့၏ ပြောဆိုခြင်းတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- မြင်သည်၌ မြင်၏ဟု ပြောဆိုခြင်း၊ ကြားသည်၌ ကြား၏ဟု ပြောဆိုခြင်း၊ တွေ့သည်၌ တွေ့၏ဟု ပြောဆိုခြင်း၊ သိသည်၌ သိ၏ဟု ပြောဆိုခြင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ အရိယာတို့၏ ပြောဆိုခြင်းတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဧကာဒသမသုတ်။

ငါးခုမြောက် အာပတ္တိဘယဝဂ် ပြီး၏။

ပဥ္စမ သုတ်ငါးဆယ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၆) ၆ - အဘိညာဝဂ် ===

၁ - အဘိညာသုတ်

၂၅၄။ ရဟန်းတို့ တရားတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ ပိုင်းခြားသိထိုက်သော တရားတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ ပယ်ထိုက်သော တရားတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ ပွါးများထိုက်သော တရားတို့သည် ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုထိုက်သော တရားတို့သည် ရှိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ ပိုင်းခြားသိထိုက်သော တရားတို့ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဥပါဒါန်၏ အာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားတို့ကို ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ ပိုင်းခြားသိထိုက်သော တရားတို့ ဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ ပယ်ထိုက်သော တရားတို့ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' နှင့် ဘဝကို တပ်မက်ခြင်း 'ဘဝတဏှာ' တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားတို့ကို ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ ပယ်ထိုက်သော တရားတို့ ဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ ပွါးများထိုက်သော တရားတို့ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ကိလေသာ ငြိမ်းစေမှု 'သမထ' နှင့် အထူးထူးရှုမှု 'ဝိပဿနာ' တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားတို့ကို ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ ပွါးများထိုက်သော တရားတို့ ဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုထိုက်သော တရားတို့ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' နှင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမုတ္တိ'တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားတို့ကို ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုထိုက်သော တရားတို့ဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ တရားတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၆) ၆ - အဘိညာဝဂ် ===

၂ - ပရိယေသနသုတ်

၂၅၅။ ရဟန်းတို့ အရိယာမဟုတ်သူတို့၏ ရှာမှီးခြင်းတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မိမိက အိုခြင်းသဘော ရှိသူ ဖြစ်လျက် အိုခြင်းသဘောကိုသာလျှင် ရှာမှီး၏၊ မိမိက နာခြင်းသဘောရှိသူဖြစ်လျက် နာခြင်း သဘောကို သာလျှင် ရှာမှီး၏၊ မိမိက သေခြင်းသဘောရှိသူဖြစ်လျက် သေခြင်းသဘောကိုသာလျှင် ရှာမှီး၏၊ မိမိက ပူပန် စေတတ် နှိပ်စက်တတ်သော သဘောရှိ သူဖြစ်လျက် ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်သော သဘောကို သာလျှင် ရှာမှီး၏။ ရဟန်းတို့ အရိယာ မဟုတ်သူတို့၏ ရှာမှီးခြင်းတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ရှာမှီးခြင်းတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မိမိက အိုခြင်းသဘောရှိသူဖြစ်၍ အိုခြင်း သဘော၌ အပြစ်ကို သိရကား အိုခြင်းမရှိသော အတုမဲ့သော ယောဂ၏ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာမှီး၏၊ မိမိက နာခြင်း သဘော ရှိသူဖြစ်၍ နာခြင်း သဘော၌ အပြစ်ကို သိရကား နာခြင်းမရှိသော အတုမဲ့သော ယောဂ၏ ကုန်ရာနိဗ္ဗာန်ကို ရှာမှီး၏၊ မိမိက သေခြင်းသဘောရှိသူဖြစ်၍ သေခြင်းသဘော၌ အပြစ်ကို သိရကား သေခြင်း မရှိသော အတုမဲ့သော ယောဂ၏ ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာမှီး၏၊ မိမိက ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်သော သဘောရှိသူဖြစ်၍ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်သော သဘော၌ အပြစ်ကို သိရကား မပူပန်စေတတ် မနှိပ်စက်တတ်သော အတုမဲ့သော ယောဂ၏ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာမှီး၏။ ရဟန်းတို့ အရိယာတို့၏ ရှာမှီးခြင်းတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၆) ၆ - အဘိညာဝဂ် ===

၃ - သင်္ဂဟဝတ္ထုသုတ်

၂၅၆။ ရဟန်းတို့ ချီးမြှောက်ကြောင်း 'သင်္ဂဟဝတ္ထု'တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ပေးကမ်းစွန့်ကြဲခြင်း၊ ချစ်ဖွယ်သော စကားကို ဆိုခြင်း၊ အကျိုးစီးပွါးကို ကျင့်ခြင်း၊ ကိုယ်တူ ထားခြင်း တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ချီးမြှောက်ကြောင်း 'သင်္ဂဟဝတ္ထု'တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၆) ၆ - အဘိညာဝဂ် ===

၄ - မာလုကျပုတ္တသုတ်

၂၅၇။ ထိုအခါ အသျှင်မာလုကျပုတ္တသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား-

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား အကျဉ်းအားဖြင့်တရားတော်ကို ဟောတော်မူရန် တောင်းပန်ပါ၏၊ အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏တရားတော်ကို ကြားနာရပြီးနောက် တစ်ယောက်တည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်လျက် မမေ့ မလျော့ ပြင်းထန်စွာ အားထုတ်ကာ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်ထားသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေပါအံ့ဟု လျှောက်၏။ မာလုကျပုတ္တ ဤအရာ၌ သင်ကဲ့သို့ အိုမင်း၍ ကြီးမား ရင့်ရော်နေသူက ငါဘုရားအား အကျဉ်းအားဖြင့် အဆုံးအမကို တောင်းဘိမူ ယခုအခါ ငယ်ရွယ်သူ ရဟန်းတို့ကို အဘယ်သို့ ဆိုရကုန်အံ့နည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား အကျဉ်းအားဖြင့် တရားကို ဟောတော်မူပါလော့၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျဉ်းအားဖြင့်တရားကို ဟောတော်မူပါလော့၊ အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူအပ်သော တရား၏ အနက်ကို သိကောင်း တန်ရာပါ၏၊ အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားတော်၏ အမွေခံ ဖြစ်နိုင်ကောင်း တန်ရာပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။ မာလုကျပုတ္တ တဏှာဖြစ်ကြောင်းတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ ရဟန်းအား တဏှာ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော် ယင်းလေးမျိုးတို့၌ ဖြစ်ပေါ်၏၊ အဘယ်လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- မာလုကျပုတ္တရဟန်းအား တဏှာဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော် သင်္ကန်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်မူလည်း ဖြစ်ပေါ်၏၊ မာလုကျပုတ္တရဟန်းအား တဏှာဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော် ဆွမ်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်မူလည်း ဖြစ်ပေါ်၏။ မာလုကျပုတ္တရဟန်းအား တဏှာဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော် ကျောင်းအိပ်ရာနေရာဟူသော အကြောင်း ကြောင့် မူလည်း ဖြစ်ပေါ်၏၊ မာလုကျပုတ္တ ရဟန်းအား တဏှာဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော် ဆေးပစ္စည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်မူလည်း ဖြစ်ပေါ်၏၊ မာလုကျ ပုတ္တတဏှာ ဖြစ်ကြောင်းတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းအား တဏှာဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော် ယင်း လေးမျိုးတို့၌ ဖြစ်ပေါ်၏။ မာလုကျပုတ္တ အကြင် အခါ၌ ရဟန်းသည် တဏှာကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီးဖြစ်၏၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာ ကဲ့သို့ ပြုပြီးဖြစ်၏၊ တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးဖြစ်၏၊ နောင်တစ်ဖန် ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိ။ မာလုကျပုတ္တ (ထိုအခါ) ဤရဟန်းကို တဏှာဖြတ်ပြီးသော ရဟန်း, သံယောဇဉ်ကို လွန်မြောက်ပြီးသော ရဟန်းဟူ၍ ဆိုအပ်၏၊ ကောင်းစွာ မာနကို နုတ်ပယ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြုပြီးသော ရဟန်းဟု ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက ဤအဆုံးအမဖြင့် ဆုံးမအပ်သော အသျှင်မာလုကျပုတ္တသည် နေရာမှ ထ၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် အရိုအသေပြုကာ ဖဲသွားလေ၏။ ထိုအခါ အသျှင်မာလုကျပုတ္တသည် တစ်ယောက်တည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်လျက် မမေ့မလျော့ ပြင်းထန်စွာ အားထုတ်လျက် နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်ထားသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသည်ရှိသော် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက် (ရဟန်းပြု) ကြသော အမျိုးသားတို့ လိုလားအပ်သည့် အတုမဲ့မြတ်သော အကျင့်မြတ်၏ အဆုံးဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်အကျိုးကို မကြာမီ ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရ၏၊ "ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်) ကိစ္စအလို့ငှါ အခြား ပြုဖွယ်မရှိတော့ပြီ" ဟု သိ၏။ အသျှင်မာလုကျပုတ္တသည် ရဟန္တာတို့တွင် တစ်ပါး အပါအဝင် ဖြစ်လေ သတည်း။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၆) ၆ - အဘိညာဝဂ် ===

၅ - ကုလသုတ်

၂၅၈။ ရဟန်းတို့ စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၌ များပြားခြင်းသို့ ရောက်ကြကုန်ပြီး၍ ကြာမြင့်စွာ မတည် ကုန်သော အမျိုးသား အားလုံးတို့သည် အကြောင်းလေးမျိုးလုံးတို့ကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ယင်း လေးမျိုးတို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း ဖြစ်ကုန်၏။ အဘယ်အကြောင်း လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ပျောက်သော ပစ္စည်းဥစ္စာကို မရှာမှီးကုန်၊ ဆွေးမြေ့ ဟောင်းနွမ်းသော ပစ္စည်း ဥစ္စာကို ထပ်မံ၍ မပြုပြင်ကုန်၊ အတိုင်းအရှည်မရှိ သောက်စားကုန်၏၊ အကျင့်သီလမရှိသော မိန်းမကို ဖြစ်စေ ယောကျ်ားကိုဖြစ်စေ အကြီးအမှူး (ဘဏ္ဍာစိုး) အရာ၌ ထားကုန်၏။ ရဟန်းတို့ စည်းစိမ်ဥစ္စာ များပြားခြင်းသို့ ရောက်ကြ ကုန်ပြီး၍ ကြာမြင့်စွာ မတည်ကုန်သော အမျိုးသား အားလုံး တို့သည် ဤအကြောင်း လေးမျိုးလုံးတို့ ကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ ယင်းလေးမျိုးတို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးသော အကြောင်း ကြောင့်သော် လည်းကောင်း ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၌ များပြားခြင်းသို့ ရောက်ကြကုန်ပြီး၍ ကြာမြင့်စွာ တည်ကုန်သော အမျိုးသားအားလုံးတို့သည် အကြောင်းလေးမျိုးလုံးတို့ကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ယင်းလေးမျိုးတို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း ဖြစ်ကုန်၏။ အဘယ်အကြောင်း လေးမျိုးတို့ နည်း ဟူမူ- ပျောက်သော ပစ္စည်းဥစ္စာကို ရှာမှီးကုန်၏၊ ဆွေးမြေ့ ဟောင်းနွမ်းသော ပစ္စည်းဥစ္စာကို ထပ်မံ၍ ပြုပြင်ကုန်၏၊ အတိုင်းအရှည်ရှိသဖြင့် သောက်စားကုန်၏၊ အကျင့်သီလရှိသော မိန်းမကိုဖြစ်စေ ယောကျ်ား ကိုဖြစ်စေ အကြီးအမှူး (ဘဏ္ဍာစိုး) အရာ၌ ထားကုန်၏။ ရဟန်းတို့ စည်းစိမ်ဥစ္စာ များပြားခြင်းသို့ ရောက်ကြ ကုန်ပြီး၍ ကြာမြင့်စွာ တည်ကုန်သော အမျိုးသား အားလုံး တို့သည် ဤအကြောင်း လေးမျိုး တို့ကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ ယင်းအကြောင်းလေးမျိုးတို့တွင် တစ်မျိုးမျိုး သော အကြောင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၆) ၆ - အဘိညာဝဂ် ===

၆ - ပဥ္စမ အာဇာနီယသုတ်

၂၅၉။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အာဇာနည်မြင်းကောင်းသည် မင်းအား ထိုက်၏၊ မင်း၏ အသုံးအဆောင် ဖြစ်၏၊ မင်း၏ အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းဟူ၍ ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အာဇာနည်မြင်းကောင်းသည် အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ခွန်အား နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ လျင်မြန်ခြင်း နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အလုံးအရပ် နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါ လေးမျိုး တို့နှင့် ပြည့်စုံသော အာဇာနည်မြင်းကောင်းသည် မင်းအား ထိုက်၏၊ မင်း၏ အသုံးအဆောင် ဖြစ်၏၊ မင်း၏ အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းဟူ၍ ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် တရား လေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်တန်၏။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်၏၊ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ခွန်အားနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အလုံး အရပ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာ တော်၌ ရဟန်းသည် သီလရှိ၏။ပ။ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ခွန်အားနှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာ တော်၌ ရဟန်းသည် အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရန် ကုသိုလ်တရားတို့ကို ပြည့်စုံစေရန် ထက်သန်သော လုံ့လ ရှိလျက် နေ၏၊ အားအစွမ်းရှိ၏၊ မြဲမြံသော အားထုတ်ခြင်းရှိ၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ကို ပစ်ချ ထားခြင်း မရှိ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ခွန်အားနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာ တော်၌ ရဟန်းသည် "ဤကား ဆင်းရဲတည်း"ဟုဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ပ။ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း"ဟုဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်း သည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အလုံးအရပ်နှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာ တော်၌ ရဟန်းသည် သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ဖြစ်သော ဆေးအသုံးအဆောင်ကို ရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အလုံးအရပ်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရား လေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်၏။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၆) ၆ - အဘိညာဝဂ် ===

၇ - ဒုတိယ အာဇာနီယသုတ်

၂၆၀။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အာဇာနည်မြင်းကောင်းသည် မင်းအား ထိုက်၏၊ မင်း၏ အသုံးအဆောင် ဖြစ်၏၊ မင်း၏ အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းဟူ၍ ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အာဇာနည်မြင်းကောင်းသည် အဆင်း နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ခွန်အား နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ လျင်မြန်ခြင်း နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အလုံးအရပ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါ လေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အာဇာနည်မြင်းကောင်းသည် မင်းအား ထိုက်၏၊ မင်း၏ အသုံးအဆောင် ဖြစ်၏၊ မင်း၏ အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းဟူ၍သာလျှင် ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် တရား လေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်၏။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်၏၊ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အဆင်း နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ခွန်အားနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အလုံးအရပ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာ တော်၌ ရဟန်းသည် သီလရှိ၏။ပ။ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ခွန်အားနှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာ တော်၌ ရဟန်းသည် အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရန် ကုသိုလ်တရားတို့ကို ပြည့်စုံစေရန် ထက်သန်သော လုံ့လရှိလျက် နေ၏၊ အားအစွမ်းရှိ၏၊ မြဲမြံသော အားထုတ်ခြင်းရှိ၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ကို ပစ်ချထားခြင်း မရှိ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ခွန်အားနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာ တော်၌ ရဟန်းသည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ပ။ မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အလုံးအရပ်နှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာ တော်၌ ရဟန်းသည် သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ဖြစ်သော ဆေး အသုံးအဆောင် တို့ကို ရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အလုံးအရပ်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါ လေးမျိုး တို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်၏။ပ။ သတ္တဝါ အပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၆) ၆ - အဘိညာဝဂ် ===

၈ - ဗလသုတ်

၂၆၁။ ရဟန်းတို့ ဗိုလ်တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း၊ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ဝီရိယဗိုလ် သတိဗိုလ် သမာဓိဗိုလ် ပညာဗိုလ် တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဗိုလ်တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၆) ၆ - အဘိညာဝဂ် ===

၉ - အရညသုတ်

၂၆၂။ ရဟန်းတို့ တရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အစွန်အဖျားကျသော တောကျောင်း တို့ကို မမှီဝဲထိုက်။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ကာမဝိတက်နှင့် (ပြည့်စုံသူ)၊ ဗျာပါဒ ဝိတက်နှင့် (ပြည့်စုံသူ)၊ ဝိဟိံ သာဝိတက် နှင့် (ပြည့်စုံသူ)၊ ပညာမရှိ မိုက်၍ မသန့်ရှင်းသော နှုတ်ရှိသူတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အစွန်အဖျားကျသော တောကျောင်းတို့ကို မမှီဝဲထိုက်။

ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အစွန်အဖျားကျသော တောကျောင်း တို့ကို မှီဝဲထိုက်၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- နေက္ခမ္မဝိတက်နှင့် (ပြည့်စုံသူ)၊ အဗျာပါဒဝိတက်နှင့် (ပြည့်စုံသူ)၊ အဝိဟိံသာဝိတက် နှင့် (ပြည့်စုံသူ)၊ ပညာရှိ၍ မမိုက်သည့်ပြင် သန့်ရှင်းသော နှုတ်ရှိသူ တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရား လေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အစွန်အဖျားကျသော တောကျောင်းတို့ကို မှီဝဲထိုက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၆) ၆ - အဘိညာဝဂ် ===

၁၀ - ကမ္မသုတ်

၂၆၃။ ရဟန်းတို့ တရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မလိမ္မာ မိုက်မဲသော သူယုတ်သည် တူးဖြိုဖျက်ဆီးအပ်သည့် မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်၏၊ အပြစ်လည်း ရှိ၏၊ ပညာရှိတို့လည်း ကဲ့ရဲ့အပ်၏၊ များစွာသော အကုသိုလ်ကိုလည်း ဖြစ်ပွါးစေ၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- အပြစ်ရှိသော ကာယကံ၊ အပြစ် ရှိသော ဝစီကံ၊ အပြစ်ရှိသော မနောကံ၊ အပြစ်ရှိသော အယူတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရား လေးမျိုး တို့နှင့် ပြည့်စုံသော မလိမ္မာ မိုက်မဲသော သူယုတ်သည် တူးဖြိုဖျက်ဆီးအပ်သည့် မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်၏၊ အပြစ်လည်း ရှိ၏၊ ပညာရှိတို့လည်း ကဲ့ရဲ့အပ်၏၊ များစွာသော အကုသိုလ်ကိုလည်း ဖြစ်ပွါးစေ၏။

ရဟန်းတို့ တရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပညာရှိ၍ လိမ္မာသော သူတော်ကောင်းသည် မတူးဖြို မဖျက်ဆီးအပ်သည့် မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်၏၊ အပြစ်လည်း မရှိ၊ ပညာရှိတို့လည်း မကဲ့ရဲ့အပ်၊ များစွာသော ကောင်းမှုကိုလည်း ဖြစ်ပွါးစေ၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- အပြစ် မရှိသော ကာယကံ၊ အပြစ်မရှိသော ဝစီကံ၊ အပြစ်မရှိသော မနောကံ၊ အပြစ်မရှိသော အယူတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရား လေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပညာရှိ၍ လိမ္မာသော သူတော်ကောင်းသည် မတူးဖြို မဖျက်ဆီး အပ်သည့် မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်၏၊ အပြစ်လည်း မရှိ၊ ပညာရှိတို့လည်း မကဲ့ရဲ့အပ်၊ များစွာသော ကောင်းမှု ကိုလည်း ဖြစ်ပွါးစေ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ခြောက်ခုမြောက် အဘိညာဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၇) ၇ - ကမ္မပထဝဂ် ===

၁ - ပါဏာတိပါတီသုတ်

၂၆၄။ ရဟန်းတို့ တရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- မိမိကိုယ်တိုင်လည်း သူ့အသက်ကို သတ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း သူ့အသက်သတ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ သူ့အသက်သတ်ခြင်း၌ နှစ်သက်သဘော တူ၏၊ သူ့အသက် သတ်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။

ရဟန်းတို့ တရား လေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ဤအတူ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- မိမိကိုယ်တိုင်လည်း သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထား အပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၇) ၇ - ကမ္မပထဝဂ် ===

၂ - အဒိန္နာဒါယီသုတ်

၂၆၅။ ရဟန်းတို့ တရား လေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မပေးသည်ကို ယူ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မပေးသည်ကို ယူခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မပေးသည်ကို ယူခြင်း၌ နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရား လေးမျိုးတို့နှင့်။ပ။

မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရား လေးမျိုးတို့နှင့်။ပ။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၇) ၇ - ကမ္မပထဝဂ် ===

၃ - မိစ္ဆာစာရီသုတ်

၂၆၆။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်း၌ နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်း၌ ကျေးဇူးကို ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့်။ပ။

မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရား လေးမျိုးတို့နှင့်။ပ။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၇) ၇ - ကမ္မပထဝဂ် ===

၄ - မုသာဝါဒီသုတ်

၂၆၇။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မဟုတ်မမှန်သည်ကို ပြောဆို၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုခြင်း၌ နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့်။ပ။

မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရား လေးမျိုးတို့နှင့်။ပ။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၇) ၇ - ကမ္မပထဝဂ် ===

၅ - ပိသုဏဝါစာသုတ်

၂၆၈။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ကုန်းစကားကို ပြောဆို၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ကုန်းစကား ပြောဆိုခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ ကုန်းစကား ပြောဆိုခြင်း၌ နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ ကုန်းစကား ပြောဆိုခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့်။ပ။

မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ကုန်းစကား ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ကုန်းစကား ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ ကုန်းစကား ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ ကုန်းစကား ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရား လေးမျိုးတို့နှင့်။ပ။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၇) ၇ - ကမ္မပထဝဂ် ===

၆ - ဖရုသဝါစာသုတ်

၂၆၉။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောဆို၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ဆိုခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ဆိုခြင်း၌ နှစ်သက်သဘောတူ၏၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ဆိုခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရား လေးမျိုးတို့နှင့်။ပ။

မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရား လေးမျိုးတို့နှင့်။ပ။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၇) ၇ - ကမ္မပထဝဂ် ===

၇ - သမ္ဖပ္ပလာပသုတ်

၂၇၀။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆို၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ဆိုခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ဆိုခြင်း၌ နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ဆိုခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့်။ပ။

မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရား လေးမျိုးတို့နှင့်။ပ။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၇) ၇ - ကမ္မပထဝဂ် ===

၈ - အဘိဇ္ဈာလုသုတ်

၂၇၁။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' များ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ'၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' ၌ နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ'၏ ကျေးဇူးကို ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရား လေးမျိုးတို့နှင့်။ပ။

မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' မများ၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မမက်မောခြင်း 'အနဘိဇ္ဈာ' ၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ မမက်မောခြင်း 'အနဘိဇ္ဈာ'၌ နှစ်သက်သဘောတူ၏၊ မမက်မောခြင်း 'အနဘိဇ္ဈာ' ၏ ကျေးဇူးကို ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရား လေးမျိုးတို့နှင့်။ပ။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၇) ၇ - ကမ္မပထဝဂ် ===

၉ - ဗျာပန္နစိတ္တသုတ်

၂၇၂။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ပျက်စီးစေလိုသော 'ဗျာပါဒ' စိတ်ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ပျက်စီး စေလိုခြင်း 'ဗျာပါဒ'၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ ပျက်စီးစေလိုခြင်း 'ဗျာပါဒ'၌ နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ ပျက်စီး စေလိုခြင်း'ဗျာပါဒ'၏ ကျေးဇူးကို ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့်။ပ။

မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မပျက်စီးစေလိုသော 'အဗျာပါဒ' စိတ်ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မပျက်စီးစေလို သော 'အဗျာပါဒ'၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ မပျက်စီးစေလိုသော'အဗျာပါဒ'၌ နှစ်သက်သဘောတူ၏၊ မပျက်စီး စေလိုသော 'အဗျာပါဒ'၏ ကျေးဇူးကို ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့်။ပ။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၇) ၇ - ကမ္မပထဝဂ် ===

၁၀ - မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသုတ်

၂၇၃။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မှားသော အယူရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှားသော အယူ၌ ဆောက် တည်စေ၏၊ မှားသော အယူ၌ နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ မှားသော အယူ၏ ကျေးဇူးကို ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရား လေးမျိုးတို့နှင့်။ပ။

မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မှန်သော အယူရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှန်သော အယူ၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ မှန်သော အယူ၌ နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ မှန်သော အယူ၏ ကျေးဇူးကို ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရား လေးမျိုး တို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ခုနစ်ခုမြောက် ကမ္မပထဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၈) ၈ - ရာဂပေယျာလ ===

၁ - သတိပဋ္ဌာနသုတ်

၂၇၄။ ရဟန်းတို့ စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ' ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန်တရားလေးမျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ပြင်းစွာ အားထုတ်သည်ဖြစ်၍ ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်' အောက်မေ့ခြင်း 'သတိ' ရှိလျက် လောက၌ မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' နှလုံးမသာခြင်း 'ဒေါ မနဿ'ကို ပယ်ဖျောက်၍ ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းဟု အဖန်ဖန် ရှုလျက် နေ၏။ပ။ ဝေဒနာတို့၌။ပ။ စိတ်၌။ပ။ ပြင်းစွာ အားထုတ်သည်ဖြစ်၍ ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်' အောက်မေ့ခြင်း 'သတိ' ရှိလျက် လောက၌ မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' နှလုံးမသာခြင်း 'ဒေါမနဿ'ကို ပယ်ဖျောက်၍ သဘောတရားတို့၌ သဘောတရားတို့ဟု အဖန်ဖန်ရှုလျက် နေ၏။ ရဟန်းတို့ စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ' ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန် ဤတရားလေးမျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၈) ၈ - ရာဂပေယျာလ ===

၂ - သမ္မပ္ပဓာနသုတ်

၂၇၅။ ရဟန်းတို့ ရာဂကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန်တရားလေးမျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။ အဘယ် လေးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မဖြစ်ပေါ်သေးသော အကုသိုလ် တရားယုတ်တို့ကို မဖြစ်ပေါ်စေရန် ပြုလိုမှု 'ဆန္ဒ'ကို ဖြစ်စေ၏၊ ကြိုးစား၏၊ လုံ့လထုတ်၏၊ စိတ်ကို တင်းထား၏၊ ဆောက်တည်ထား၏။ ဖြစ်ကုန်ပြီးသော အကုသိုလ်တရားယုတ်တို့ကို ပယ်ရန်။ပ။ မဖြစ်ပေါ်သေးသော ကုသိုလ်တရားတို့ကို ဖြစ်ပေါ်စေရန်။ပ။ ဖြစ်ကုန်ပြီးသော ကုသိုလ်တရားတို့ တည်တံ့စေရန် မပျောက်ပျက်စေရန် လွန်စွာ ဖြစ်စေရန် ပြန့်ပြောစေရန် ပွါးများရန် ပြည့်စုံစေရန် ပြုလိုမှု 'ဆန္ဒ' ကို ဖြစ်စေ၏၊ ကြိုးစား၏၊ လုံ့လထုတ်၏၊ စိတ်ကို တင်းထား၏၊ ဆောက်တည်ထား၏။ ရဟန်းတို့ ရာဂကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန် ဤတရားလေးမျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၈) ၈ - ရာဂပေယျာလ ===

၃ - ကုဒ္ဒိပါဒသုတ်

၂၇၆။ ရဟန်းတို့ ရာဂကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန်တရားလေးမျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ပြုလိုမှု 'ဆန္ဒ' လျှင် အကြီးအမှူးရှိသော တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ', ပြုပြင်တတ်သော အားထုတ်မှု 'ပဓာနသင်္ခါရ' နှင့် ပြည့်စုံသော ပြီးစီး ထမြောက်မှု၏ အခြေခံ 'ဣဒ္ဓိပါဒ်'တို့ကို ပွါးများ၏၊ အားထုတ်ခြင်း 'ဝီရိယ'လျှင် အကြီးအမှူး ရှိသော တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ။ပ။ စိတ်လျှင် အကြီးအမှူး ရှိသော တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ'။ပ။ ပညာ 'ဝီမံသ'လျှင် အကြီးအမှူး ရှိသော တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ', ပြုပြင် တတ်သော အားထုတ်မှု 'ပဓာနသင်္ခါရ'နှင့် ပြည့်သော ပြီးစီးထမြောက်မှု၏အခြေခံ 'ဣဒ္ဓိပါဒ်'တို့ကို ပွါးများ၏။ ရဟန်းတို့ ရာဂကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန် ဤတရား လေးမျိုး တို့ကို ပွါးများအပ် ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၈) ၈ - ရာဂပေယျာလ ===

၄-၃၀ - ပရိညာဒိသုတ်

၂၇၇-၃၀၃။ ရဟန်းတို့ ရာဂကို ပိုင်းခြား၍ သိရန်။ပ။ ထက်ဝန်းကျင် ကုန်စေရန်။ ပယ်ရန်။ ကုန်ခန်းရန်။ ပျက်စေရန်။ ကင်းပြတ်စေရန်။ ချုပ်ငြိမ်းရန်။ စွန့်ရန်။ တစ်ဖန် စွန့်ရန် တရား လေးမျိုး တို့ကို ပွါးများအပ် ကုန်၏။ပ။

တိံသတိမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၈) ၈ - ရာဂပေယျာလ ===

၃၁-၅၁၀ - ဒေါသအဘိညာဒိသုတ်

၃၀၄-၇၈၃။ ပြစ်မှားမှု‘ဒေါသ’ ကို။ပ။ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ ကို။ အမျက်ထွက်မှု‘ကောဓ’ကို။ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု ‘ဥပနာဟ’ ကို။ ကျေးဇူးချေဖျက်မှု ‘မက္ခ’ ကို။ ဂုဏ်ပြိုင်မှု ‘ပဠာသ’ကို။ ငြူစူမှု ‘ဣဿာ’ကို။ ဝန်တိုမှု ‘မစ္ဆရိယ’ကို။ လှည့်ပတ်မှု ‘မာယာ’ကို။ စဉ်းလဲမှု ‘သာဌေယျ’ကို။ ခက်ထန်မှု ‘ထမ္ဘ’ကို။ ခြုတ်ခြယ်မှု ‘သာရမ္ဘ’ ကို။ ထောင်လွှားမှု ‘မာန’ကို။ အလွန်ထောင်လွှားမှု ‘အတိမာန’ ကို။ မာန်ယစ်မှု ‘မဒ’ ကို။ မေ့လျော့မှု ‘ပမာဒ’ ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန် ပိုင်းခြား၍ သိရန် ထက်ဝန်းကျင် ကုန်စေရန် ပယ်ရန် ကုန်ခန်းရန် ပျက်စေရန် ကင်းပြတ်စေရန် ချုပ်ငြိမ်းစေရန် စွန့်ရန် တစ်ဖန်စွန့်ရန် ဤတရားလေးမျိုးတို့ကို ပွါးအပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသုတ္တရ ပဥ္စသတိမသုတ်။

ရာဂပေယျာလ ပြီး၏။

စတုက္ကနိပါတ် ပြီး၏။
